Oroszors

Megkezdte munkáját lapunk új moszkvai tudósítója, Szalai Zoltán. Az alábbiakban közöljük első írását.

Két hét, két tragédia – ez az idei augusztus eddigi mérlege Oroszországban. A moszkvai Puskin téri aluljáróban történt robbantás áldozatait szinte el sem temették még, máris jött a hír a Kurszk atomtengeralattjáró balesetéről.

A bomba és az elsüllyedt hajó – „mélyütésként" érték a mind ez idáig magabiztos erőt és sikert sugárzó Vlagyimir Putyint. Az ígért rend helyett a csecseneknek újra sikerült a háborút a perifériáról Oroszország közepére kiterjeszteni. Az elnöki imázs szempontjából azonban a Kurszk katasztrófája még a terrortámadásnál is kínosabb, hiszen néhány héttel ezelőtt a balti flottánál járva éppen az új államfő adta ki a parancsot, hogy az orosz haditengerészet az eddiginél látványosabb módon legyen jelen az óceánokon. Adódik a kérdés: milyen erődemonstrációra lehet képes az a flotta, amelynek egyik legmodernebb hajója baltaként süllyed el az ismerős hazai partok közelében.

Nem mintha orosz – pontosabban szovjet – atom-tengeralattjárók a múltban nem szenvedtek volna balesetet. A Kurszk tragédiája azonban egyedülálló abban az értelemben, hogy egy orosz hadihajó meghibásodása először válhatott modern médiaeseménnyé. A tömegtájékoztatási eszközök óráról órára beszámolnak a mentőakció állásáról, a tévékamerák jóvoltából mindenki saját szemével láthatja az emberfeletti küzdelmet. Ezért különösen rosszul vette ki magát, hogy a mundér és a hadititkok védelmében az orosz vezetés az utolsó pillanatig visszautasította a felajánlott külföldi segítséget. – Az orosz mentőegységek a legjobbak a világon – bizonygatták a megszólaló katonai szakértők. Végül, a huszonnegyedik órában Moszkva beleegyezett egy brit mentőalakulat fogadásába, de ekkor az esély már minimális volt, hogy sikerülhet bárkit is élve kimenteni a tengeralattjáró személyzetének tagjai közül. Az értelmetlen kockázat- és áldozatvállalás tényét azonban az orosz közvélemény a huszadik század végén már jóval nehezebben fogadja el, mint

Reményvesztve tárja sz

Vlagyimir Putyin a p
get úgy próbálja mérséke
málisan távol tartja magá
től. A szó fizikai értelmé
elnök az ország másik v
tenger partján nyaral. M
ügyben ritkák, és akkor i
gok szintjén mozognak. E
ban könnyen a visszá
Ahogy az orosz sajtó ser
lemben működik, úgy Or
lehet a régi módszerekk
emberek joggal várnák
számú vezető ott legyen
És ha ez nem történik, a
hajóval együtt süllyedt
Putyin eddigi renoméja

A Kurszk balesete a
legrosszabb pillanatba
A sorozatos szerencs
ugyan elsikkadt az inf
erővel folyik a vita az
formjáról. Putyin a két
telt napokban – egyfaj
igyekezett kibékíteni a
(különösen a stratégia

Buza Barna

ös irányítás alatt

e aggályosnak tartja a központosítást

lyetteseiké 20 ezer) – tud-
né Fónagy Erzsébettől, az
vezetőjétől. Emellett kon-
szervezhető a szakmai
ell például minden iskolá-
gényes rajztagozathoz fel-
ítani. Ugyan-
a számítás-
sre.
etés ugyan-
an jogi ag-
Selmecziné
, a PSZ jo-
enkor új in-
re, és a leg-
tisztázatlan,
iskola jog-
lkül szűnt-e
ogi szem-
s a különb-
a jogász –, hiszen jog-
gszűnés esetén nem jár
súlyos gond az is, hogy a
iskolákat nem tagintéz-
telephellyé minősítik.
élére nem kötelező ve-
leset, váratlan esemény
lős vezető az épületben.
előírja: amíg az intéz-

A korábban önálló iskolákat nem tagintézménnyé, hanem telephellyé minősítik.

ményben gyerek van, vezetőnek is lennie kell.

Megszűnőben van az iskolák gazdasági önállósága is. Pécsett például júliusban állt föl Iskolaszolgálat néven a 49 intézmény gazdálkodását átvevő csúcsszerv. A 37 fővel működő testület vezetője, *Notaisz Jánosné* még nem tudja, pontosan mennyi megtakarítás remélhető működésüktől, mindenesetre úgy véli: a napi gazdálkodási munka terheit leveszik az iskolákról. A szakszervezeti vezetők viszont – az igazgatók tapasztalatai alapján – mindezt másképp látják. Egy csöpögő vízcsap szereléséhez is bonyolult űrlapokat kell kitölteni, a munkát megrendelni, amit azután a gazdasági szervezet vállalkozókkal végeztet el, akiknek, ha jobban fizető munkájuk akad, nem sürgős az iskola. A számlák kezelése, az állandó adatszolgáltatás ráadásul a korábbiaknál több munkát ad az iskoláknak, amit – gazdasági vezető híján – az igazgatók végeznek el.

Rudas Péter

üdültetés

a cégek csekket

Rt. az elmúlt hetekben
ot átutalt ugyan az ala-
ira, és az alapítvány sa-
ibbi százmillió forintot
a kuratórium döntése
izárólag a gyeden és
ímogatják. Így tovább
ményes üdülésben ré-

RÖVIDEN

Szent István mellszobra Sarkadon

LÁSZLÓ

nehány évtizeddel korábban.

kapcsán egymásnak u

mindazokat, akik egészségünkért dolgoznak.

Köszönjük áldozatos munkájukat!

Köszönjük a hivatástudatot és a hűséget. Köszönjük, hogy a méltatlanul alacsony fizetés, a túlterheltség, a nehéz munkakörülmények, az egészségünk száz régi és új baja ellenére helytállnak és segítenek a gyógyításra szorulókon.

Az egészségügy válságban van, és ezen nem segítenek az üres ígéretek és a kapkodás. Ma egyedül az Önök tudása, munkája, embersége óvja meg a betegeket a válság legsúlyosabb következményeitől. Az áldozatkészséggel azonban nem szabad visszaélni. Az egészségügyben dolgozóknak is munkájukkal arányban kell a gazdaság eredményeiből részesedniük.

A gazdaság teljesítménye most már lehetőséget ad arra, hogy több jusson az egészségügy talpra állítására. A szocialisták ezért többlépcsős bérrendezést és közmegegyezésen alapuló egészségpolitikát javasolnak.
A végiggondolatlan átszervezések helyett nyugalmat, a lemaradás helyett tervszerű fejlesztést, a méltatlan bérek helyett valódi megbecsülést.

Kívánok gyógyító munkájukhoz sok erőt, türelmet, sikert. Kívánom, hogy kapják meg végre az Önöket joggal megillető elismerést.

Kovács László
a Magyar Szocialista Párt elnöke

MSZP
MAGYAR SZOCIALISTA PÁRT
www.mszp.hu

Magyarország mindannyiunké.

BUZA BARNA

Magyar reformátusok világtalálkozója

Eljött az idő, amikor bízhatunk a közös és reményteli jövőben. Sorsunk ma nem idegen hatalmak kezében van, és a csillagok állása is kedvező – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a magyar reformátusok negyedik világtalálkozójának budapesti megnyitóünnepségén.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Kálvin téri templomban tartott istentisztelettel péntek délelőtt kezdetét vette a Magyar Reformátusok IV. Világtalálkozójának programsorozata. A szertartás után felavatták Kálvin János köztéri szobrát, *Búza Barna* alkotását. Az eseményen többek között *Göncz Árpád* köztársasági elnök, *Seregély István* katolikus érsek és *Harmati Béla* evangélikus püspök is jelen volt.

A hivatalos megnyitót az FTC Üllői úti stadionjában kora délután rendezték. Mintegy negyven országból érkeztek magyar reformátusok a világtalálkozóra, a megnyitóünnepségen csaknem 20 ezren vettek részt. A hangosbemondó név szerint köszöntötte a kormányzat, a Magyarok Világszövetsége, valamint a katolikus, az evangélikus, a baptista és a metodista egyház rangos képviselőit.

Orbán... folytatás a 4. oldalon

Felavatják Kálvin János szobrát

FOTÓ: SOPRONYI GYULA

NÉPSZABADSÁG
2000 jún 1

Borsafalva

d.

Csikvári Ábrahám

170. l.

Viselet.

Női ruha.

A balra fordulva álló h
Zrinyi-mente pántokkal, magas
tény. A háttért hegyes vidék k

ÖSZI-DIVAT-ÖLTÖ
Alter Antal diva
Melleklet a Divatcsarno

alól jobbra: Ny. Rohn és Grund

Kny., mér. 20.7

Buza Barnabás, szobrászművész

Kay László: Ráday-örökség, Kollégium és gyűjtés.

a Ráday Kollégium újjáépítésre a bővítésre szorult. –

Buza Barna szobrászművész Kálvin-szobrát /említve/ a bejáratnál, a lépcsőház előtti térben állítják föl. – A művész nem fogadott el tiszteletdíjat művéért. –

Budapest folyóirat, 1988., 2., 23-old.

TEMETÉS. Orbán Ottó Kossuth-díjas írót, költőt, műfordítót június 14-én, pénteken 12 óra 45 perckor kísérik végső útjára Budapesten, a Farkasréti temetőben – tudatta hétfőn családja, valamint a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, az Élet és Irodalom szerkesztősége, a Magyar Írószövetség és a PEN Klub. Orbán Ottó 66 éves korában, május 26-án hunyt el. *(MTI)*

EMLÉKTÁBLA. Június 8-án, szombat délután Őrbottyánban, a Rákóczi út 148. szám alatt, ahol 1992-ben találkozót tartott az Igazság Baráti Társaság, felavatják Obersovszky Gyula emléktábláját, melyre Búza Barna szobrászművész alkotta bronzba az író portréját. Az 1956-os forradalomban vállalt szerepéért meghurcolt Obersovszky tavaly hunyt el, emlékét a Művészetbarátok Egyesülete ápolja. *(Népszabadság)*

SZŐRMECSEMPÉSZ.

Búza Barna

Népszabadság, 2002. június 11.

MDK

Buzala Béláné

Himzett tüpárnák, repr.

Magyar Iparművészet 1929. 14o.l.

O Bužan Josó

Jostó

Nemzeti Szalon

Buzán Józó.

1907. Tavaszi kiáll.

Cigánynők a zongoránál, olaj

MDK

Buzánczky Mária, VII.o.tan.
Tolna 1.sz. ált.isk.

4. Disznóölés.

6. Szavazás. VI.o./?/

Magy. Ifj. Képzőm. Kiáll. /VII/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949. aug.16-szep. 10. Kat.

Buzárovits Gusztáv
nyomdász

l

Kertésnyomtatott
269. l.

1480 körül : Apostolfejek.

Szent Pál megtérése
Vászon, olaj, 84×98 cm.
Az Ipolyi-gyüjteményből.
Őszi kiállítás, 1930. Ipolyi, 88. szám.

POUSSIN, GASPARD DUGHET (francia festő, 1613—1675)
Krisztus sírbatétele
Vászon, olaj, 38×30 cm.

BUZÁS András

Megtekinthető:

augusztus 26-ig
hétfő kivételével
naponta 10 - 18 óráig

Megközelíthető:

a 13 -as és 28 -as villamossal
valamint a 9 -es, 17 -es, 32 -es
és 62 -es autóbusszal.

MEGHÍVÓ

A PATAKY MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

tisztelettel meghívja Önt

1992. augusztus 7 - én 17 órára

BUZÁS ANDRÁS

festőművész

kiállításának megnyitójára
a Pataky Galériába.
megnyitja:

BEKE GYÖRGY

író

(Budapest X., Szent László tér 7 - 14.)

BUZÁS ANDRÁS Gyergyóalfaluban (Erdély) születtem 1943. március 21.-én. Képzőművészeti tanulmá - nyaimat a marosvásárhelyi művészeti Középiskolában és a kolozsvári Pedagógiai Főiskolán végeztem. Tizenkét egyéni kiállításom volt Erdélyben, szülőfalumban, Gyergyószent - miklóson, Csíkszeredában, Tusnádon, Kolozsváron , Székelyudvarhelyen, Brassóban és Bukarestben.

Alkotásaim megtalálhatók szülőföldemen, és a külföldi magángyűjteményekben, Ausztria, Anglia, Ausztrália.

Két éve települtem át. Résztvettem a Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlaton két alkalommal és a Békéscsabai Alföldi Tárlaton. Egyéni kiállításom volt Hódmezővásárhelyen, Szegeden és Budapesten. Csoportos kiállításon szerepeltem Budapesten a Duna galériában 1991 - ben.

Műtárgyjegyzék

GRAFIKÁK:

" A Hold leányai" sorozat

1 - 17 db.

18. Gondolatok az életről

OLAJ, OLAJTEMPERA

1. A lecsúszott
2. Csendélet
3. Könyörgés
4. Oltalmazónk
5. Sorsom
6. Áttörő fények
7. Napnyugta
8. Csendélet
9. Vízpart
10. Kék váza virággal
11. Őszi levelek
12. Magányos fenyő
13. Marosfői ősz
14. Malomárok
15. Baglyok
16. Késő délután
17. Őszi fák
18. Harmat előtti csokor
19. Templom
20. Őszi fák
21. Pásztorfiú
22. Vízpart
23. Víztükör
24. Őszi üzenet
25. Nyírfaág
26. Bánat
27. Te magasságos ...
28. Nyírfák
29. Sikoszói rézikék
30. Cserna partja
31. Október
32. Hazafele
33. Kék virágok
34. Naplemente
35. Mezei virágok
36. Maros partja
37. Zúzmarás fák
38. Virágcsendélet
39. Gyergyói medence
40. Erdei nyílás
41. Tobzódás

OLAJGRAFIKÁK

1 - 30 db.

Nosztalgiák szülőföldemről
- sorozat

BUZÁS András

Vasárnapi Hírek
1992. szept. 6

Pénteken Buzás András erdélyi festőművész kiállítása fél 12-kor nyílik a Földművelésügyi Minisztériumban. —

Burán András

Bauer Zoltán: Szüret és asszonyainyélet.
= Utunk, 1985. júli 12. 7 l.

1945 u.

Architektur, als auch der konsequente Aufbau der illusionierten Architektur unmaßgeblich. Ausgangspunkt seines Konzeptes sind die vorhandenen homogenen Flächen, wobei das perspektivische Netz umso großmaschiger wird, je größer die Fläche ist. Aus diesem eingeschränkten Vorstellungskreis erklärt sich die Uneinheitlichkeit der Dekoration der Sala Clementina, daß nämlich neben die heroische Säulenarchitektur die engmaschige Rastergliederung an den Längswänden zu liegen kommt und ungeachtet dieser Tatsache in der Decke darüber ein mit den Säulenhallen zusammenhängendes einheitliches architektonisches Konzept verfolgt wird. Unsere weitere Betrachtung der Sala Clementina wird das Wechselspiel zwischen Raumillusion und Flächenkomposition im Auge behalten müssen. Innerhalb eines vom Künstler einmal angenommenen Konzeptes oder Dekorationstypus erwarten wir eine gewisse Notwendigkeit und Logik im Verhältnis der Teile zueinander. So stellen sich und innerhalb der Hauptschauwand noch mehrere offene Fr gen, die offensichtlich zusammenhängen; weshalb sind die Seitenschiffe der Halle so schmal, daß im vordersten Joch das Mittelschiff mehr als die doppelte Breite auf-

Buzás Andor

BUZÁS ANDOR festőművész kiállitása a csik-szeredai Kis Galériában./rövid hir./

Utunk, XXXIII.évf. 9./1531./sz. 1978. március 3. 8.old.

KIÁLLÍTÓTEREMBEN

Mindenki más – kép

FESTENI ÁLTALÁBAN magányos foglalatosság, hacsak a vásznat nem tekintjük beszélgetőpartnernek. A festők mégis régóta csoportokat szerveznek, hogy a hasonló kollégáknak örülhessenek, vitázhassanak szóban és képeikkel, a közös tárlatokon. Mindig akadtak optimisták – mint *Gauguin* és *van Gogh* –, akik megpróbáltak együtt, közös műteremben festeni. Többnyire nagy harag lett belőle, sőt a nevezettek esetében tragédia. Sok festőnek a társaságot gyakran csak a csoportos kiállítások jelentik. A Magyar Köztársaság Művészeti Alapja most új festő tagjainak munkáiból rendezett kiállítást a Duna Galériában. A kísérlet bevált. Feltehetően az egymás mellett szereplő alkotók többsége eddig nem is ismerte egymást, mégis van valami közös ebben a rendhagyó csoportos tárlatban, mégpedig az, hogy mindannyian tudnak festeni. Igaz, másképpen.

Bangócs Gábor figurális jeleit szinte az életnagyságig növeli, de realizmus helyett a koncept felé tapogatózik, vázlatokhoz illő rajzi virtuozitással. *Raffai* Kinga textilmunkáit is a bravúr jellemzi, de a hagyományok adta keretek között. Igen finom színekkel és jó kompozíciós érzékkel emeli képpé, amiről eddig úgy tudtuk, „csak" ruhakiegészítő. Az amerikai ötvenes évek csurgatott festészetének irányában találhatók *F. Balogh* Erzsébet műveinek előzményei. Lendületes temperaképei a keleti gesztusfestészettel ugyanúgy rokoníthatók, mint egykor a híres drip painting. Az automatikus írást festőtechnológiai mintául választó *Pollock* hatását érezni *Szabó* Pál munkáin is. Az ő torinói lepel-változatain montázsszerű elemek: vásznak és japán pecsétek is megjelennek. Szinte vérző kollázsokkal tiszteleg *Mészáros* István a balti tájak és események áldozataira gondolva. De *Radnóti* Miklós eclogája is eszünkbe jut térképe láttán.

A FÉNY FESTŐJE *Küzmös* Enikő. Pasztellképeit dicséri, hogy láttukon *Turner* tengervíziójára és Egry József tájképként megfestett szabadságvágyára gondolhattam. Kiemelkedő kvalitású képekkel jelentkezik *Bihon* Győző. *Teremtés* című képpárjának forma- és színvilága *Goya* főműveit idézi, bár a szimbolikus szörnyalakok figuraként nem jelennek meg a vásznakon. *Kiss* József Lajos *Hajnal* kompozíciója – noha itt is nonfiguratív látomásról lehet beszélni – Gustav *Moreau* festette glóriák fényére emlékeztet.

ERDÉLYBŐL JÖTTEK *Nuridzsány* Éva és *Buzás* András. Konstruktív képeket festenek, szinte szentendrei a hatás. Buzás *Sorsom* című műve drámai erővel közvetíti a szülőföld elhagyásának gyötrő belső képét. Kassai Imre képei a lírai absztrakthoz tartozó munkák. Metafizikus szemlélődést és végtelenséget sugallnak a festett felület képzetes és valódi mélységei. A Művészeti Alap ízlésbeli toleranciáját bizonyítja *Bak* Péter tagsága. Az ő tájképei egy létező, ám kissé közhelyszerű látásmódot tükröznek, amelyben a festett fa fát jelent, a víz képe pedig víztükröt. Természetesen tudom, hogy ez a képlet a lehető legnépszerűbb, ezért én sem emelek vétót.

A Magyar Köztársaság Művészeti Alapja új festőtagjainak kiállítása július 21-ig látható a Duna Galériában (Bp. XIII., Pannónia u. 95.) hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

(szegő)

BUZÁS András

BUZA'S ANDRA'S

M. Nemzet 1998. 10. 24.

Suzuki-ház Galéria

Üzenetek

Buzás András festőművész munkáiból Üzenetek címmel nyílt kiállítás a Suzuki-ház Galériában (Budapest, .XIV. Egressy út 17–21). Buzás András az erdélyi Gyergyóalfaluban született 1943-ban, tanulmányait Marosvásárhelyen és Kolozsváron végezte. Alkotásai megtalálhatók külföldi (Ausztria, Anglia, Németország, Olaszország, Svédország, Spanyolország, Ausztrália) magángyűjteményekben is. Az Üzenetek című kiállítást november 10-ig, hétköznapokon 9–18 óra között láthatják az érdeklődők.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1979 MÁR 17

ZALAI HÍRLAP

Buzál Károly
szobrász

1021 5

Újra faragják az Országház mintegy kétszáz kőszobrát a Kőfaragó- és Épületszobrász-ipari Vállalat dolgozói. A történelmi alakokat süttői mészkőből formálják meg. A képen: Erdődi Tamás horvát bán szobrát készíti Buzál Károly.

(MTI fotó — E. Várkonyi Péter felvétele — KS)

sport

LABDARÚGÓ NB I

Kisiklotta

ZTE: Tóth
Tatabá

Az első osztályú labdarúgó bajnokság mai fordulójában következő a műsor: *FTC—Du naújváros, Békéscsaba—Videc ton, Salgótarján—Újpesti Dó zsa, Bp. Vasas Izzó—MTK VM, Rába ETO—Vasas, PMS —Diósgyőr, Csepel—Bp. Hon véd, MÁV Előre—Haladás VS* és *ZTE—Tatabányai Bányás.*

A szerdai játéknapon há rom együttes szenvedett szint kiütésesnek mondható veresé get, ezek közül kettő, a ZTI és a Tatabánya egymás ellen játszik. A mérkőzés tétje tehá mindennél fontosabb pontszer zésen túl az is lesz, hogy me lyiküknek sikerül előbb é jobban a talpraállás.

A két csapat NB I-es kap csolata a bányászok számára kezdődött jobban, mert éppen a ZTE első NB I-es mérkőzé sén a mai vendégek hagyták el győztesen a Somogyi—Bacsó téri stadiont, sőt sikerrel járt a következő zalaegerszegi ki-

Buzál Károly

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

horvát művei

SZOLNOK MEGYEI HÍRLAP
1979 MÁR 17

1021

200 kőszobor

Újra faragják az Országház mintegy kétszáz kőszobrát, a Kőfaragó- és Épületszobrászati Vállalat dolgozói. A történelmi alakokat süttői mészkőből formálják meg. A képen: Erdődi Tamás horvát bán szobrát készíti Buzál Károly

u. 5. [illegible]
830.)

601-es Trabant motor üzemképes állapotban eladó. Tiszapüspöki, Kárpát út 8. (H. 822.)

SIMSON Schwalbe eladó. Szolnok, dr. Csanády György krt. 1. V/26. 17 óra után. (H. 821.)

IE-s Skoda Octávia Combi — 1980. augusztusig műszaki vizsgázott — eladó. Szolnok, Palla István krt. 1. IV. em. 3. (H. 820.)

US frsz. Wartburg eladó. Cserkeszőlő, Szabó dűlő 19. Kele Bálint. (H. 811.)

ADÁS-VÉTEL

HASAS disznó eladó, vagy elcserélhető malacra. Tiszaföldvár, Beloiannisz út 14. (H. 801.)

1 pár 2 éves, sodrott kanca csikó eladó. Fejes Antal fuvaros. Jászberény, VI. kerület, Villany u. 6. (1248.)

A SZIGLIGETI Színház 35 cm-nél hosszabb vágott hajat vesz. (1346.)

KÉT egyéves bikaborjú eladó. Örményes, Kő út 4. (H. 792.)

ribizketö
bonként
Meistewe
szegfűpal
színben
4.— Ft.
Toronyi
Békéscsal
27. (1384.

5 db has
Skoda-k
adó.
miklós,
Kiss. (13

PIANINO
potban
deklődni
telefon

MUNK
szülőktől
törzsköny
hónapos
tott mag
kan elad
Nagykörú

50 q jó
széna e
nok. Tós
gátőrház.
(H. 836.)

1 éves
eladó. Sz
lom u.

LUXUSKI
személyes
motorcsó
indítós
utánfutóv
rélném h
kókocsira
zéssel. A
rösi u. 1
rág, tel
(H. 816.)

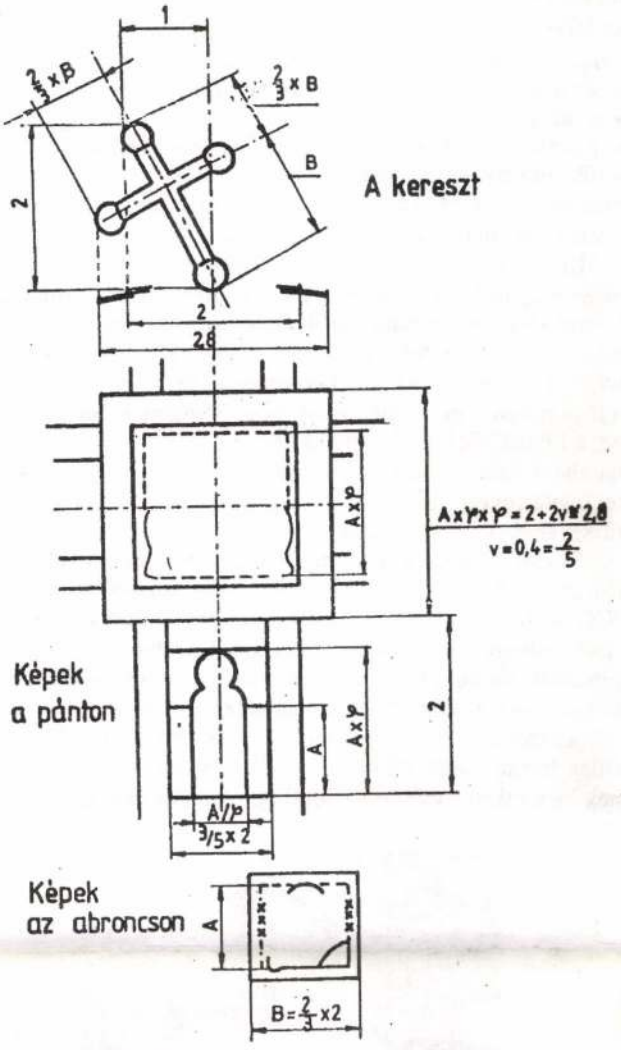

A kereszt méretének és pozíciójának kapcsolódása a képek méretéhez, a bázisméretthez és a mértékegységhez.

politikát folytat. Salamonnak 1074-ben írott levelében írja: "Az ország jogarát az apostoli és nem királyi felség jóvoltából nyerted el." Majd 1075-ben I. Gézának: "csak a római egyetemes anyaszentegyháznak... és nem más országok királyainak" lehet alávetve Magyarország. Ez kedvező a magyar királyoknak, kiknek állandó gondjuk a császárok támadásainak kivédése, és a III. Ottótól nyert szabadság megtartása. Kálmán király megbízásából 1112 és 1116 között elkészül a Hartvik győri püspök által megírt legenda, melyben a koronát egyedül II. Szilveszter küldi, bár álombeli arkangyal felszólítására, azzal, hogy a korona más fejedelemnek készült.

Lehetséges, hogy III. Ottónak szerepe volt a korona elkészítésében? Hiszen céljai érdekében épp ő tette meg nevelőjét, Gerbert püspököt pápának. Vagy már régen készen állt az aacheni kincstárban? Talán egy avar fejedelemnek készült és Nagy Károly az avarok 800-as legyőzése után tette kincsei közé? És egyenes utóda, III. Ottó, a "világ csodája", adta vissza az avarok rokonának Istvánnak, Pannóniát az egységes Európába helyezve? Ezért nevezte elsőszülött fiát Szent István Ottónak, a császár halála után is? Ez volna az a valódi csoda, amit a Hartvik legenda Gábriel arkangyal, a Korona egyik szereplője, álombeli megjelenítésével szimbolizál?

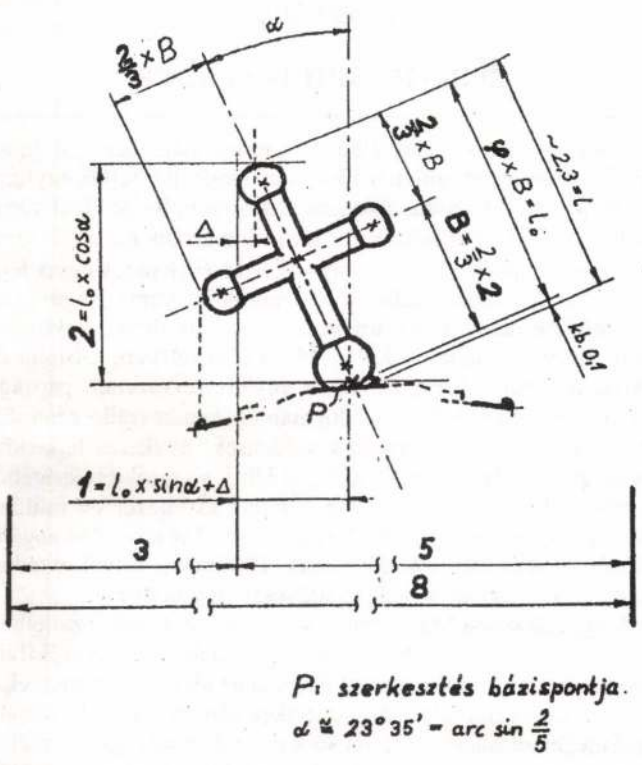

A kereszt méretei, arányai és pozíciója.

Ezen a téren vannak teóriák, és van még kutatnivaló. Mindez nem érinti az ismertetett szilárd tényeket: Szent István koronája, a Sacra Corona, mely 1000 éven át a magyar államiság szimbóluma, itt van, előttünk áll.

Jegyzet

A koronát felülről nyomás érte. 1440. február 20-án Kottaner Jánosné, Wolfram Ilona, az elhunyt Albert király özvegye megbízásából ellopta Visegrádból a koronát. A komorna naplójában megírja, hogy miután az utószülött, csecsemő V. Lászlót május 15-én Székesfehérvárott megkoronázták, a koronát az újszülöttel együtt Győrbe szállították. A szekéren a koronát a bölcső szalmája közé tette, ráhelyezve a pólyás csecsemőt. Ez a helyzet megfelel annak a kb. 4,5 kilopond terhelés rázkódó, folyamatos nyomásának, amit a keresztpánt sérülése bizonyít. A kereszt csúcsgömbjein olyan horzsolási nyomok vannak, melyek azt bizonyítják, hogy a nyomás a keresztet ferde állapotban érte, tehát az eredetileg is ferde volt. A nyomás a kereszt talpa alatt levő zománcképeket kissé besüllyesztette, repedéseket is okozott. Olyan nyomás, vagy ütés, amely a keresztet függőleges helyzetből ferdére változtatta volna, a 0,4 mm vastag színarany lemezt a keresztpánton teljesen belapította volna.

Irodalom

Magyarság és műveltség. Intart Társ. 1. szimpóz. Művelődéskutató Int. 1987.
Bakay Kornél: Sacra Corona Hungariae. Kőszeg. 1994.
Beőthy M., Fehér A., Árkos I., Ferencz Cs., Hennel S.: Eppur si... Fizikai Szemle XXXIV/2:75-81, 1984.
Csomor L., Lantos B., Ludvigh R., Poór M.: A Magyar Korona aranyműves vizsgálatáról, Fizikai Szemle XXXIV/1:36-42, 1984.
Csomor L.: Magyarország Szent Koronája, Vay Ádám Múzeum Baráti Köre Vaja, 1986.
Bertényi Iván: A magyar Korona története, Kossuth K. Budapest, 1986.
Kovács É., Lovag Zs.: A magyar koronázási jelvények története és műleírása, Corvina, Budapest, 1980.

Elhangzott 2000. március 22-i klubösszejövetelünkön a Várlak Egyesület klubjában.

Gergely Mihály

Kálvin János szobra

Kálvin János (saját aláírása szerint Johannes Calvinus) Franciaországban született 1509-ben, meghalt hitújító, egyházteremtő-szervező munkálkodása színhelyén, Svájc Genf városában, 1564-ben. Európa most lezárult második évezrede szellemi szférájának, a keresztyény vallástörténelemnek egyik legnagyobb, legellentmondásosabb szereplője, dráma-, regény- és esszéírókat megihletően tragikus, máig ható ügyét a győzelemig elvezető alakja. A XVI. század első felében, a Biblia és Krisztus útjáról letért katolikus egyházszervezettel, papsága életmódjával hiteltelenített dogmáival szembeszálló protestálók sorából; az albigensek, a valdensek, újrakeresztelkedők, anabaptisták, Husz János, Zwingli Ulrik s mások örökségéből Luther Márton és Kálvin János műve él félezer év múltán. Kontinensünkön, s más földrészeken az őket követő evangélikusok és reformátusok millióiban. Történelmi helyük vitathatatlanul korunkban is méltó a művészi megörökítésre.

Búza Barna (a Művészetbarátok Egyesületének tiszteletbeli elnöke) tíz évvel ezelőtt először megformált, félméteres Kálvin szobrának 230 centiméteres változata az idén készülhetett el, a reformátusság hazai vezetőinek felkérésére. A képünkön látható mű megalkotásának műtermi környezetében, agyagba formálva várja gipszbe, majd bronzba öntését. Nem magas talapzatán *Budapest Kálvin terén*, a református templom előtt áll június harmincadika után. *A református világszervezet IV. kongresszusának* résztvevői jelenlétében lesz az avatása.

Életrajzírói szerint *"törékeny, betegeskedő"* ember volt a nemsokára félalaknyival fölénk magasodó, a mindennapos utcai forgatagunkban útjelző obeliszkként megálló, a szeretet igéivel minket is megszólító férfi. Nem valamely híres kortársunkról élethűséggel megmintázható testisége domináns vonásaival lesz része egy nagyváros létének, hanem szellemi örökségével, a pápák által megbízott inkvizíció előtt elítélt "eretnekek" tízezreinek máglyái fényével bevilágított európai középkorban lehetséges egyéni sors nehéz példájával. Már tanuló ifjúként elismert tehetségével, fáradhatatlan munkabírásával huszonöt évesen éretten, fölkészülten jelent meg kora nagy gondolkodóit, humanistáit (Erasmus, Mórus Tamás s mások) remélhetően folytató ifjak egyikeként. Egymás után került levelező, majd személyes kapcsolatba Melanchton Fülöppel, Lutherrel, huszonnyolc évesen Genf, Svájc, évei múlásával Európa-szerte – Luther hívei mellett – gyarapodó protestáns vezetőkkel.

Elődeihez és kortársaihoz hasonlóan kezdetben ő is az ige s munkájuk eredményeként formálódó új hit megtisztított tanainak, dogmáinak, kátéinak szóbeli és írásos megfogalmazójaként lépett színre. Kálvin a cselekvő gyakorlat, az új egyházszervezet létrehívója, majd egész Svájcnak is meghatározó szellemi, hitbeli irányítója. Levelezett, tanácskozott, vitázott sok hittestvérével és ellenfelével haláláig. Az állandóan hadakozó új hit győzelméért harcolt; mindeközben személyisége, gondolkodása egyre keményebb, merevebb, dogmatikusabb, türelmetlenebb. Így torzult halálossá hitvitája a Spanyolországból indult fiatal orvossal, Szervét Mihállyal *(az emberi test, szív-tüdő kisvérkörének felfedezőjével)*. Akit végül az ő engesztelhetetlenségének egyetlen máglyáján égettek el Genfben, 1553 októberében. Ez a minket is figyelmeztető életút csak részben jelenik meg Búza Barna művén. Pedig most is az igazat mondja – de a valódinak első felét. Az ő Kálvinja 1536-ban átutazóban Savojából érkező, egy napra pihenni vágyó férfi (a mi nemzedékeinkhez talán hatásosabban szólhat). Akit érkezése hírére azonnal fölkeres Genf akkor már elismert protestáns papja, *Gailleume Farel*, és többször, utoljára átokszavaival kísérve ismétli kérését: *Kálvinnak Genfben kell maradnia!* Neki van akkora tehetsége, hogy lássa: Farel csupán igehirdető, népszerű prédikátor, de nincsenek megszervezve az új hitre térők sem Svájcban, sem Európában, mert Farel nem a tettek mestere. Az átokkal nyomatékosított kérlelésnek enged Kálvin – s haláláig marad élete új színterén.

Kálvin szellemi nagysága, lélekereje sugárzik a sokat tudók elszántságáról való arcról, a jellem bátorságáról, a ritka kivételesek őszinte puritánságáról. Baljával a szívéig emelt Biblia jelzi az új hit régtől várt ígéretét, ami élete alkonyára be is teljesült. Legyőzhetetlenül hatalmasnak tetsző páncélként védi a papi palást tömörsége, míves redőzöttségének ünnepélyessége, a kívülállókat is tiszteletre késztető jelensége. A munkába, harcba induló ifjú vezért tiszta ideái, igazságai s arckifejezése, tekintete együttesen jelenítik meg, a magyar és a világ reformátusságának alapító őseként.

Beszédes aktualitással; mivelhogy a fél évezreddel ezelőtti Európa szellemi, hitbéli válságához oly nagyon hasonlít a mi XXI. századunk. Mert a mi útkeresésünk és hitbeli várakozásunk válságaiban is nagy szükség lenne ilyen prófétai erejű reformátorokra. Igaz: az új szoborban megtestesített egyik ősünk időskori dogmatikusságának türelmetlensége nélkül.

Az idei decemberben kilencvenedik születésnapját ünneplő Búza Barna megkülönböztetett elismerést érdemlő életművének kiemelkedő alkotása a 2000-ben megformált Kálvin János.

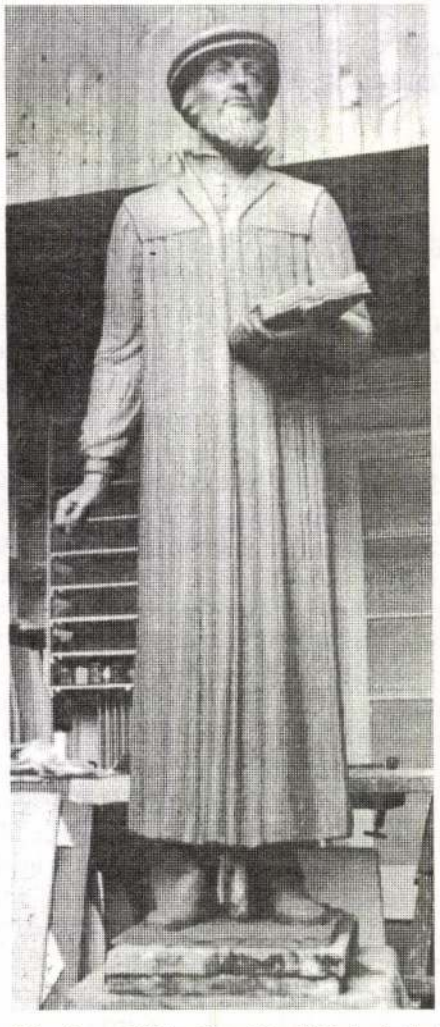

Búza Barna: Kálvin János (Karai Sándor fotója)

BUZA Barna

dolgoznak.

Köszönjük áldozatos munkájukat!

Köszönjük a hivatástudatot és a hűséget. Köszönjük, hogy a méltatlanul alacsony fizetés, a túlterheltség, a nehéz munkakörülmények, az egészségünk száz régi és új baja ellenére helytállnak és segítenek a gyógyításra szorulókon.

Az egészségügy válságban van, és ezen nem segítenek az üres ígéretek és a kapkodás. Ma egyedül az Önök tudása, munkája, embersége óvja meg a betegeket a válság legsúlyosabb következményeitől. Az áldozatkészséggel azonban nem szabad visszaélni. Az egészségügyben dolgozóknak is munkájukkal arányban kell a gazdaság eredményeiből részesedniük.

A gazdaság teljesítménye most már lehetőséget ad arra, hogy több jusson az egészségügy talpra állítására. A szocialisták ezért többlépcsős bérrendezést és közmegegyezésen alapuló egészségpolitikát javasolnak.

A végiggondolatlan átszervezések helyett nyugalmat, a lemaradás helyett tervszerű fejlesztést, a méltatlan bérek helyett valódi megbecsülést.

Kívánok gyógyító munkájukhoz sok erőt, türelmet, sikert. Kívánom, hogy kapják meg végre az Önöket joggal megillető elismerést.

Kovács László
a Magyar Szocialista Párt elnöke

MSZP
MAGYAR SZOCIALISTA PÁRT
www.mszp.hu

Magyarország mindannyiunké.

hogy ne vegye figyelembe [illegible] tomány elszakadását támogató esetleges népszavazás eredményét. A Jean Chrétien kormányfő által előterjesztett tervezetet 52-34 arányban szavazták meg a szenátorok. *(AFP)*

FELMENTETTE TISZTSÉGÉBŐL Bronislaw Geremek lengyel külügyminisztert az ország elnöke. Aleksander Kwasniewski a tegnapi döntés után azonnal kinevezte a lengyel diplomácia új vezetőjét, Wladyslaw Bartoszewskit. *(MTI)*

JÓVÁHAGYTA az orosz elnök Moszkva külpolitikai koncepcióját, amely magában foglalja a nemzetbiztonsági, a külkereskedelmi, a védelmi, a kulturális, valamint az információs tevékenységi területek célkitűzéseit. Az irányelvrendszer elsődleges fontosságúnak tekinti az oroszok oltalmazását a szomszédos és a távol eső országokban. *(MTI)*

EREDMÉNYESEN VÉGZŐDÖTT a dunaszerdahelyi Gépipari Szakközépiskola pedagógusainak többhetes tiltakozó akciója. Az intézményt felügyelő Lubomír Harach gazdasági miniszter leváltotta Miroslav Simek iskolaigazgatót, aki Vladimír Meciar volt szlovák kormányfő mandátuma idején az eredetileg kétnyelvű szakközépiskolát szlovák tannyelvűvé változtatta, s az elmúlt hónapokban több magyar nemzetiségű pedagógust elbocsátott. *(Pozsonyi tudósítónktól)*

bolás óta médiasztár lett. Különösen az amerikai tévécsatornák kedvelik az angolul kiválóan beszélő, lázadó egyetemistából lett juhtenyésztőt, aki internetkorszaki Asterixként testesíti meg a globalizáció ellen lázadó kisembert.

A harcsabajszú Bové mögött ugyanakkor egy új internacionálé szerveződik. A mozgalom az angolszász ökológiai aktivistákat éppen úgy magába foglalja, mint 1968 után újra megmozduló értelmiségieket, a szakszervezeteket, a hajléktalanokat felkaroló civil szervezeteket. Mindazokat, akik – *Denis Stoclet* szociológus szerint – egyre jobban ki-

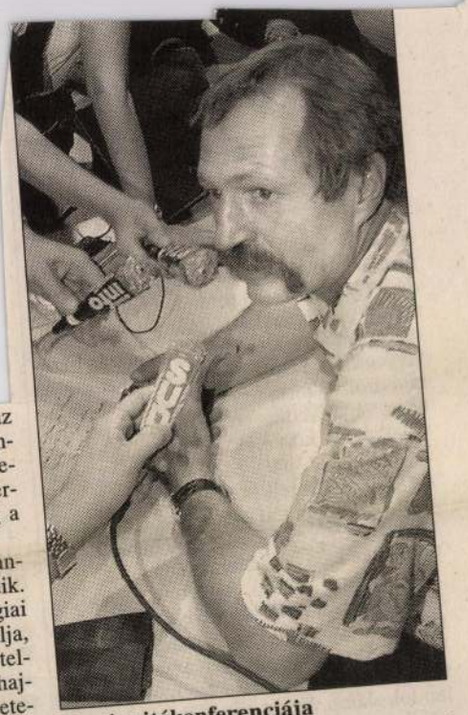

Bové sajtókonferenciája
FOTÓ: REUTERS – GEORGES BARTOLI

Koreai családtalálkozó készül

PEKINGI TUDÓSÍTÓNKTÓL

Augusztus 15-én száz dél-koreai, illetve száz észak-koreai keresheti fel az 1950–1953-as háború óta külön élő családtagjait. Szeptemberben Szöul megadja a lehetőséget a kémként elfogott észak-koreaiaknak, hogy hazatérjenek. A lépésekben tegnap állapodott meg a két ország vöröskeresztes bizottsága. Ez az első konkrét egyezmény, amelyet a június 11–13-i Korea-közi történelmi csúcstalálkozó óta a két fél megkötött.

A bejelentés szerint a szétszakított családok tagjainak kölcsönös látogatása négynapos lesz. Mindegyik csoporthoz ötvenfőnyi kíséret, köztük húsz riporter csatlakozik majd. A látogatást azért kötötték augusztus 15-hez, mert a távol-keleten akkor fejeződött be a második világháború, és ezzel egyszersmind befejeződött Korea japán megszállása is.

Egy ízben, 1985-ben már ötven-ötven fő kölcsönösen meglátogathatta rokonait Észak-, illetve Dél-Koreában. Most a Vöröskereszt-bizottságok megvitatták annak a tervét is, hogy kijelölnek egy pontot a demarkációs vonalnál, ahol a szétszakított családok rendszeresen találkozhatnának. Becslések szerint majd kétmillióan érintettek a családegyesítésben.

Ortutay L. Gyula

Népszava, 2000. július 1. 3f.: ol.

Nemzeti: Schwajda hétfőig ad haladékot

MUNKATÁRSAINKTÓL

Az új Nemzeti Színház kormánybiztosa pénteken faxlevélben ismét felkérte *Vadász György* Kossuth-díjas építészt szerződési ajánlatának aláírására az új Nemzeti Színház építészeti megjelenítésének végleges, és *Siklós Máriával* közös kialakításáról. A kormánybiztos július 3-án éjfélig várja Vadász remélhetőleg pozitív válaszát – közölték lapunkkal az Új Nemzeti Kht.-nál. Most sem mondták meg, melyek a felkínált szerződés Vadász által vitatott pontjai. Annyit tudtunk meg: ugyanaz a tervezet, amelynek aláírását az építész kedden már elutasította.

A Vadász Stúdió helyettes vezetője, *Vadász Bence*, a pályázati nyertes építész fia elmondta: végleges válaszukat hétfőn közlik. Hozzátette: a pályázat feltételei szerinti továbbtervezési szerződést hajlandók aláírni. Ez az engedélyezési és kiviteli tervekről szól, amelyeknek belső építészeti részét Siklós Mária, a többit a Vadász-iroda készítené. Kérdésünkre, hogy Schwajda szerződéstervezete ennél több lehetőséget kínál-e Siklósnak, Vadász Bence igennel felelt.

Lapunk megkérdezte *Balogh Balázs* építészkamarai elnököt, hogyan reagálna a kamara, ha a hétfői határidő eredménytelen elteltével Siklós Máriának a teljes Nemzetire szóló terveit küldenék engedélyeztetésre. Az elnök szerint a kamara javasolhatja Siklós Máriának, hogy tovább ne működjék közre, és ha ennek ellenére nem „száll ki", kezdeményezheti tervezési jogosultsága fölfüggesztését, és etikai eljárást is indíthat ellene.

9 770133 175067 00152

Rendőrök az üdülőhelyeken

Német kollégák is segítenek, intézkedési jog nélkül

Bizottságot állított föl Zala, Somogy, Veszprém és Fejér megye rendőrsége a nyári turistaszezon idejére. A testület a Balaton, a Velencei-tó és Zalakaros térségében irányítja a rendőri munkát. A fővárosban a rendőrség a kerékpáros szolgálatot kiterjeszti az idegenforgalmilag legfrekventáltabb területekre.

TUDÓSÍTÓNKTÓL

A Készenléti Rendőrség állományából száz, a Rendőrtiszti Főiskola hallgatói közül hatvan rendőrt vezényelnek a turistaszezon idejére a Balatonhoz, illetve a Velencei-tó mellé, ezenkívül a zalakarosi rendőrőrsöt is megerősítjük a nyári hónapokra – mondta lapunknak *Varjasi Gábor* rendőr ezredes, a Zala Megyei Rendőrfőkapitányság közbiztonsági igazgatója, aki a három üdülőkörzet biztonságára ügyelő Fejér, Veszprém, Zala és Somogy megyei rendőrségi koordinációs bizottságot vezeti. Hozzátette: a Budapestről érkező rendőrökön kívül a Zala, Somogy, Veszprém és Fejér megyei kapitányságokon belül is átcsoportosítják az erőket, hogy a tópartokon, strandokon, kempingeken, kirándulóhelyeken folyamatos rendőri jelenlétet tartsanak fönn.

Az idén is érkeznek német rendőrök magyar kollégáik segítségére: Baden-Württemberg és Rajna-Pfalz tartományból, Szászországból, valamint Bajorországból összesen 12 egyenruhás teljesít majd szolgálatot a Velencei-tónál, a Balaton mentén és Zalakaroson. Ők az állomány- és közterület-védelmi munkában, az adatfelvételeknél és a közúti ellenőrzéseknél segítik majd a magyar rendőröket. A német rendfenntartóknak az idén sem lesz intézkedési joguk, de tapasztalataikkal hozzásegíthetik a magyarokat akár biztosítási csalások leleplezéséhez is.

A rendőrség az idén is szorosan együttműködik majd az üdülőkörzetekben élő polgárőrökkel, valamint a helyi önkormányzatokkal. A nagyobb üdülőhelyen állandó tájékoztató irodát nyitnak, amelyben több nyelven beszélő diákok és rendőrök dolgoznak majd.

Külön akciócsoportokat állítanak fel a betörések, a strandtolvajok működésének, valamint az autólopások megelőzésére, a kábítószer-kereskedelem visszaszorítására. A négy megye és a főváros szeptember közepéig számos nyílt vagy titkos akciót szervez a közbiztonság javítása érdekében.

Rendőrök... folytatás az 5. oldalon

Magyar reformátusok világtalálkozója

Eljött az idő, amikor bízhatunk a közös és reményteli jövőben. Sorsunk ma nem idegen hatalmak kezében van, és a csillagok állása is kedvező – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a magyar reformátusok negyedik világtalálkozójának budapesti megnyitóünnepségén.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Kálvin téri templomban tartott istentisztelettel péntek délelőtt kezdetét vette a Magyar Reformátusok IV. Világtalálkozójának programsorozata. A szertartás után felavatták Kálvin János köztéri szobrát, *Búza Barna* alkotását. Az eseményen többek között *Göncz Árpád* köztársasági elnök, *Seregély István* katolikus érsek és *Harmati Béla* evangélikus püspök is jelen volt.

A hivatalos megnyitót az FTC Üllői úti stadionjában kora délután rendezték. Mintegy negyven országból érkeztek magyar reformátusok a világtalálkozóra, a megnyitóünnepségen csaknem 20 ezren vettek részt. A hangosbemondó név szerint köszöntötte a kormányzat, a Magyarok Világszövetsége, valamint a katolikus, az evangélikus, a baptista és a metodista egyház rangos képviselőit.

Orbán... folytatás a 4. oldalon

Felavatják Kálvin János szobrát

FOTÓ: SOPRONYI GYULA

BUZÁS András

Irán bemutatkozik Budapesten

Abdolmajid Mozafari tanácsos nyilatkozik a Magyar Fórumnak

Hétfőn a Budapest Kongresszusi Központban *A. N. Kamoushi,* az Iráni Kereskedelmi, Ipari és Bányászati Kamara elnöke megnyitotta az Iráni Áruk Második Exkluzív Kiállítását és Vásárát, mely augusztus 3-ig délelőtt 10 és este 6 között tekinthető meg.

A vásáron perzsaszőnyegek, kézműipari termékek, lakberendezési tárgyak, sport- és divatruházati cikkek, bőráruk és egzotikus keleti édességek láthatók és vásárolhatók meg.

A gépi perzsaszőnyegeknél volt a legtöbb érdeklődő

A megnyitó előtti napokban *Abdolmajid Mozafari* követségi tanácsos úr nyilatkozott a *Magyar Fórumnak*. Mint elmondta, *Irán kereskedelmi kapcsolatai Európával közismerten régi keletűek*. Hajdanán a Kínát Európával összekötő Selyemút egyik állomása volt. Az „állomásból" nagy hírű *manufakturális központ* alakult ki. Itt készültek az idők során fogalommá vált különleges, kézi csomózású, utánozhatatlan mintázatú, rendkívül tartós *perzsaszőnyegek*.

Minden nép büszke saját nemzeti azonosságára. Az irániak is öntudatos nép, így ez alkalommal is utalni szükséges arra, hogy ne tévesszük őket össze az arabokkal, noha a közös vallás szorosan összekapcsolja az iszlám népeket.

Legújabb történelmünkben az 1,6 millió négyzetkilométer területű, 60 milliós Iránt mindenekelőtt olajtermelő országként ismerhettük meg. Különösen a '70-es évek elején bekövetkezett olajárrobbanás után a gazdaság fő bevételi forrása az olajeladás volt, ám időközben bebizonyosodott, hogy *az olajfüggőség nemcsak a fejlett ipari államok gazdaságát vetette vissza*. Ez a függőség a másik irányban is fennállt és az olajárak esésével sok olajtermelő ország külkereskedelme deficitessé vált. Irán gazdasága ezenkívül az Irakkal vívott nyolcéves háborút is megsínylette, melynek során fontos olajkitermelő helyek és finomítók pusztultak el.

Az iráni kézművesipar remekei

TÓTH TIBOR FELVÉTELEI

Ezért a háború után Irán olyan ötéves terv megvalósításába kezdett, melynek célja az ország újjáépítése és a gazdaság átalakítása volt. Magánosították a gazdaságot, csökkentették a kormányzat befolyását a *gazdasági életre és lazítani próbáltak az olajbevételektől való szinte kizárólagos függőségen*. E terv sikeres végrehajtását bizonyítja, hogy ez idő alatt évi 8,1%-kal nőtt az ország gazdasága.

Irán hagyományos exporttermékei a *szőnyegek,* a *pisztácia* és a Kaszpi-tenger partján termelt *kaviár,* melynek minősége még a híres orosz kaviárét is felülmúlja. E termékek kivitelének fenntartása mellett sikerrel járt az ötéves terv is, hiszen mára az olajfüggőség mintegy 30%-kal csökkent és Irán új exporttermékekkel jelent meg a szomszédos, de a nemzetközi piacokon is. Irán ma *önellátó búzából,* e stratégiai fontosságú élelmiszerből; *a térség fontos baromfiexportőre,* kedvező éghajlatának köszönhetően jelentős a gyümölcskivitele is, de gépipari és petrolkémiai termékei a fejlett nyugati országokba is eljutnak.

Mindez annak az iparfejlesztési stratégiának az eredménye, mely a nyersolaj exportja helyett növelni szándékozik a *minél magasabb feldolgozottsági fokú olajalapú termékek részarányát*. A csökkenő világpiaci olajkereslet ellenére továbbra is lehetővé válik az olajipari kapacitások jó kihasználása, a háború után újjáépített *Abadan* például most is 80%-os kapacitással működik. Nemcsak a csökkenő olajárak hatása védhető így ki, hanem több lábon álló gazdaság jön létre, ráadásul az iparosítás munkahelyeket teremt.

Mára tehát elmondható, hogy Irán a fejlődő országok csoportjából átlépett a *félig iparosodott országok sorába*. Ennek megfelelően nálunk is már egyenlő partnerként jelent meg, s a most megnyílt kiállítással az energetikai ipar és az autóbuszgyártás területén már rég fennálló *magyar–iráni kapcsolatok további bővítésére törekszik.*

A MAGYAR IGAZSÁG ÉS ÉLET PÁRTJA BUDAPESTI IRODÁINAK CÍMEI:

1051 Arany János u. 5.
Telefon: 112-2822

1085 Rökk Szilárd u. 19.
Telefon: 113-5931

Vállalkozók, kereskedők, magángazdák, iparosok, figyelem!

A Magyar Út és a MIÉP gazdasági összekötő szolgálatot indított el.

Mindazok, akik vállalkozásukhoz akár belföldi, akár külföldi társat keresnek, akiknek eladni való árujuk van, szövetkezni akarnak, jelentkezzenek gazdasági szervezőnknél, Kacsóh Józsefnél a Magyar Fórum címén.

Ügyeleti órák: hétfő 15–17 óráig.

A Magyar Fórum a létrejött megállapodásokat, a hirdetéseket stb. közzéteszi.

A PFSZ-t lekezeli a Világbank

Mohammad Nashashibi, a Palesztin Autonóm Terület (PAT) pénzügyminisztere heves kirohanást intézett a Világbank ellen, mely *folyamatosan szabotálja* az életképes Gáza–Jerikó térség gazdasági megalapozására tett palesztin erőfeszítéseket. A Világbank *visszatartja* a nemzetközi adományozók által tavaly szeptember óta összeadott 2,4 milliárd dollárt. A Palesztin Autonóm Terület „indulási költségeire" júniusban az adományozók megállapodtak 70 millió dollár felszabadításában. A Világbank viszont csak havonta 10 millió dollár folyósítására hajlandó, mely még az autonóm terület polgári alkalmazottainak fizetésére sem elegendő. Nashashibi szerint a Világbank Gazdasági Tanácsra világbanki *„pénzügyi szakértőket" erőltethessen.*

„Voltak kísérletek a PFSZ politikai vezetésének megakadályozására abban, hogy vezető szerepet vállalhasson a gazdaság felépítésében" – mondta Nashashibi. *„Szívesebben vették volna, ha politikai elkötelezettség nélküli technokraták tárgyaltak volna a Világbankkal. Ez a világ egyetlen más részén sincs így és mi sem fogjuk elfogadni."*

A Világbank azt híresztelte, hogy a PFSZ vezetése gazdasági téren képzetlen. Nashashibi, aki Oxfordban végzett bankár, így nyilatkozott: *„Nem lesznek színfalak mögötti megállapodások, vannak megfelelő belső és külső számvevőszéki és könyvvizsgálói eszközeink... A népünk látni is akar valamit – nem egyszerűen washingtoni és párizsi találkozásokat. Ha egy hónap elteltével semmit nem valósítunk meg, azt hiszem, maguk a gázai lakosok zavarnak el bennünket."*

Gázában jóval 50% fölötti a munkanélküliség, és a lakosság többsége még a minimális infrastruktúrát is nélkülöző nyomorúságos menekülttáborokban él.

Koch

Anyanyelv és zene elválaszthatatlan

A távolról idevetődött tudósító – kezében a XVIII. Békés-tarhosi Zenei Napok programfüzetével – tanácstalanul álldogál a buszmegállóban. Útbaigazító tábla sehol, s míg tekintetével a tájékoztatón látható zenepavilont kutatta, azalatt már a vele együtt érkezett helybeliek messze járnak. Csupán egy viharvert NEVELŐOTTHON feliratú tábla „díszeleg" az út mentén, holott a keresett helyszín ennél jóval többet érdemelne.

Mis az tehát, ami ebben az évben immáron tizennyolcadik alkalommal szolgál aktualitásként a rendezvényhez? Egy biztos: nem holmi lokálpatriotizmustól nagyra fújt eseményecske, nem valami mondvacsinált ürüggyel kikínlódott helybéli tucatlátványosság. *Itt jeles időkre, országos kihatású történésekre veti fényét az emlékezés.*

Bizton állítható, hogy az az idestova nyolcévnyi időszak, ami 1946-tól 1954-ig tartott a Békés-Tarhos pusztán fekvő *Weckheim-kastélyban*, máig kitörölhetetlen a magyar zenei anyanyelvi oktatás történetéből.

Mégsem Kodály nevét viseli

A történelmi visszatekintésben *Sápi András* Békés város polgármesteri hivatalának főmunkatársa a kalauzom:

– Azzal indultak az események, hogy 1945. augusztus 3-án *Gulyás György*, a Debreceni Dóczi Tanítóképző Intézet ének- és zenetanára Békéscsaba polgármesterén keresztül emlékiratot juttatott el a Vallás- és Közoktatási Minisztériumhoz. Ebben az emlékiratban Gulyás György a leghatározottabban áll ki amellett, hogy meg kell teremteni – éppen itt, vidéken – a Magyar Állami Énekiskolát. Érvelésének *Kodály Zoltán* szavaival ad nagyobb nyomatékot: *„…Mindenkinek az a zene tetszik legjobban, amelyhez gyermekkorában szokott. Annak, aki a dúr-rendszerben és folyton csak azt szemléltető dallamok közt nevelkedik, az ősi magyar zene iránt semmi érzéke nem lesz. Aki ezeket nem élte át, annak nincs zenei gyermekkora."*

– *Az eredeti elképzelés szerint Békéscsabán létesítendő iskola végül is hogyan került Békés-Tarhosra?*

– 1946-ban a minisztériumban a leendő új iskolát tanítóképző formájában vélték megvalósíthatónak, s mivel a város ilyen iskolával nem rendelkezett, a terv Békéscsabát kizárta az esélyesek közül. Békés község képviselő-testülete 1946. július 13-án rendkívüli közgyűlést tart és jegyzőkönyvezik, hogy a kiküldött bizottság a Békésen létesítendő Kodály Zoltán Kollégium *(Magyar Állami Énekiskola)* létesítésére vonatkozóan részletes tervezetet dolgozott ki. A testület vállalta az iskola létesítését, felajánlotta a már említett tarhosi majort és kastélyt, és elvállalta a teljes kifejlesztéshez szükséges költségek fedezését is.

Ennek ellenére – mint ahogy az a korabeli dokumentumokból megállapítható – csupán *hosszas huzavona után*, 1946. november 5-én született meg a létesítő rendelet.

– *Végül is Kodály Zoltán nevét kapta az iskola?*

– Nem. Az iskola végleges elnevezése: *Országos Állami Ének- és Zenei Szakirányú Líceum és Tanítóképző Intézet* és a vele kapcsolatos ének- és zenei gyakorló általános iskola és kollégium. *Gulyás György* lett az igazgató és óriási lendülettel fogott a munkához. 1953-ra felépült a nevezetes *Zenepavilon*, melynek május 1-jén történt felavatásakor Kodály Zoltán mondott beszédet.

Révai ellenezte

– *Milyen volt a kapcsolat a tarhosi iskola és Kodály Zoltán között?*

– Kodály mindvégig pártfogolta az iskolát, bár – mint az Gulyás György könyvében olvasható – kezdetben nem volt híve egy úgymond *sivatagban felépített zeneiskolának*. Miután azonban személyesen is meggyőződött az itt folyó munka eredményéről, 1950-ben azt írta, hogy Tarhos nagy jövő előtt áll. A Zenepavilon avatásánál pedig azt hangsúlyozta, hogy *a tarhosi iskola az egyetlen ez idő szerint, amely énekesalapból indul ki és ezzel a zenei műveltséghez rendíthetetlen alapot ad.*

Sajnos ebben a tekintetben nem a kodályi vélemény, hanem *a minisztérium kényekedve volt a döntő*. Sorozatos átszervezések után – takarékosságból – 1954. augusztus 23-án azonnali hatállyal megszüntették a tarhosi iskolát. Egyébként már 1953-ban is elhangzott olyan vélemény, hogy a tarhosi iskolára többek között azért nincs szükség, mert nem kell továbbra is bizonygatni Kodály szempontjainak helyességét. És túl sokba is kerül. *Révai* azt mondta: *Hogy ez lenne a zenei nevelés útja, az egy hamis beállítás volt.* (ugyanakkor kitüntették Kodályt).

– *Meddig tartott e kényszerű némaság?*

– Tulajdonképpen az I. Békés-tarhosi Zenei Napokkal költözött vissza az ének, a muzsika a Zenepavilonba. Ennek megnyitója 1976. június 20-án volt, s Gulyás György mellett nem kisebb személyiség, mint *Ferencsik János* garantálta a színvonalat. Az első rendezvény egy hétvégére, a továbbiak már egyre hosszabb időre terjedtek ki. 1981-től pedig különféle kurzusokkal bővültek. A nemzetközi kürtkurzust például egy volt tarhosi diák, *Tarjáni Ferenc* vezeti.

Egy másik volt tarhosi diák neve – *Szokolay Sándor* zeneszerzőről van szó – a Zenepavilonnál kerül szóba, ahol *dr. Gyarmath Olgával*, a tarhosi zeneiskola volt tanárával van szerencsém találkozni. Tőle tudom meg, hogy Szokolay Sándor nyitotta meg az ez évben először megrendezésre került *„Szép Magyar Beszéd"* kurzust, melyen általános iskolai tanárok – és néhány gimnáziumi is – vettek részt.

– *Volt nemzetközi vonatkozása a kurzusnak?* – kérdezem dr. Gyarmath Olgától.

– Volt, hiszen a július 9-től 14-ig tartott foglalkozásokon részt vett *három aradi és négy székelyföldi hallgató* és még két külföldi vendégelőadó is. *Péntek János* egyetemi tanár Kolozsvárról és *Szente Imre* professzor Svédországból.

– *Hogy illeszthető a zenei napok programjába egy ilyen „prózai" esemény?*

– Az egybetartozást már Szokolay Sándor előadásának címe is kifejezte: *A nyelv és a zene elválaszthatatlan kapcsolata. Egyaránt fontos az anyanyelv és a zenei anyanyelv ápolása*, hiszen a kettő együtt tudja csak biztosítani azt a teljességet, amire manapság a magyarságnak nemcsak önmaga felismeréséhez, hanem jövője kiteljesítéséhez is szüksége van. Ehhez pedig az kell, hogy akikre a nyelvtanítás bízatott, azok a legtökéletesebben ismerjék a beszédet. Ezért ennek a kurzusnak nem az alap- vagy középszintű, hanem a posztgraduális képzés a célja.

Vissza a gyülekezethez

– *Milyen volt a fogadtatása a „Szép Magyar Beszéd" kurzusnak?*

– Minden várakozást felülmúlt. Úgy a rendezők, mint a vendégtanárok, a hallgatók egyetértettek abban, hogy nagy szükség van rá. Biztos, hogy a jövő évi programban is szerepelni fog.

– *Annak ellenére, hogy a tarhosi zeneiskola tanáraként élte meg az intézet megszüntetését, nagyon optimista a jelent és a jövőt illetően. Nem félti, hogy a zenei napok itt – mint mondani szokták – a „világ végén" beleveszhetnek az érdektelenségbe?*

– Évről évre gyarapodik a program, egyre többen jönnek el a különféle mesterkurzusokra, egyre nő a hangversenyek látogatottsága. Hiszek *a vidéki magyarságban, a valódi gyökerekhez mindig is voltak, és ma is ők vannak a legközelebb.*

ÁBELI FÖLD

„Amivel találkozom, mind beszédes: egy virág, egy cigarettacsikk, egy vonatfütty is üzen valamit. Értem, miért vannak. Átőrölve lelki-szellemi malmomon, kivetítem a jelenségeket. Úgy érzem, küldetésem van: elmondani gondolataimat a színek és formák nyelvén. Jelet hagyni az utókornak." – vallja *Buzás András* festőművész, akinek munkáit az OTP Bank-Galériában csodálhattuk meg.

Buzás András Erdélyben, Gyergyóalfalun született az 1943-as esztendő tavaszi napfordulóján. Bár négy éve már Magyarországon él, 1994-ben készült képeiről is az erdélyi táj, *az erdélyi ember balladás világa sugárzik*. Ez az a világ, ahol a fény a földből árad, s a Nap, mintha csak kellék volna.

Buzás András a valóság elemeiből építi és teremti meg azt a mitikus *„Ábeli föld"*-et, amelyet (az irodalomban) csak *Tamási Áronnak* sikerült a maga tökéletességében felmutatni. Mintha az odahagyott szülőföld egyre inkább kísértené hűtlen, de nem tékozló fiát. Az *Alfalvi Golgota, Csángó lányok, A föld hangja, Marosfői táj, Ábeli föld* címet viselő képei – hogy csak néhányat említsünk – mint feneketlen kútba visszaejtett világ cserépdarabkái tükröződnek a festő lelkivilágát leképező vásznon. Buzás András vászna felszín, mely szédítő mélységeket és magasságokat sejtet. A kiállítás vendégkönyvébe valaki ezt írta: *„Mintha templomban lettem volna…"*

Lírai hangvételű tájképei, portréi szülőföldjén, Erdélyben is sikert arattak, ahol eddig 12 egyéni kiállítása volt. Számos munkáját Ausztráliában, Angliában, Ausztriában őrzik magángyűjteményekben. Magyarország jó néhány városában is volt már kiállítása.

Buzás András hite szerint: „Jelet hagyni az utókornak." Nemcsak jelet, de egy világot örökölhet Buzás Andrástól az utókor.

B. B. J.

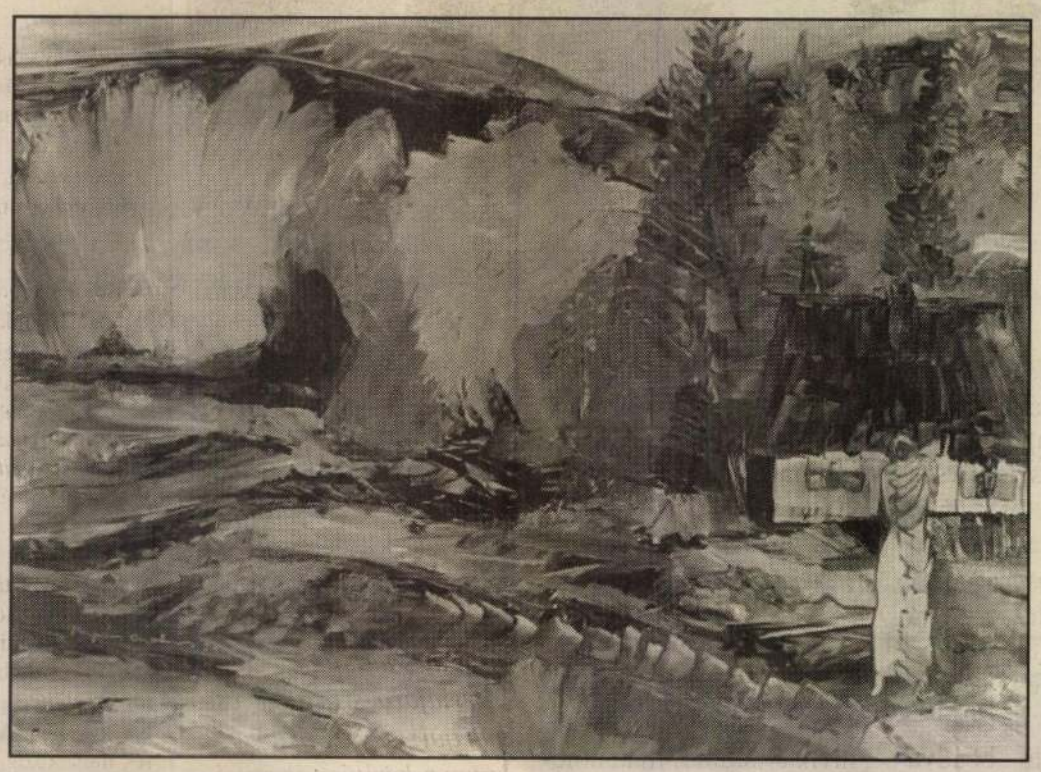

Mindennapi Golgotánk

TÓTH TIBOR REPRODUKCIÓJA

A Pesti Központi Kerületi Bíróság *sajtó-helyreigazítás* iránt indított perben meghozta a következő ítéletet:

A bíróság kötelezi az alperest, hogy lapjának legközelebbi számában azonos helyen és módon tegye közzé az alábbi helyreigazítást:

„Helyreigazítás.

Lapunk 1994. május 5-i számában A szélsőbal válláról a szélsőjobb vállára címmel Gy. B. monogrammal cikket jelentettünk meg. Ebben azt a való tényt, hogy Szabó Albert Ausztráliában élő magyaroktól pénzt fogadott el magyarországi útjához, olyan hamis színben tüntettük fel, mintha izraeli rokonlátogatásához gyűjtött volna. Izraelben nincsenek rokonai.

Valótlanul állítottuk a cikkben, hogy Szabó Albert édesapja a Paksi Atomerőmű személyzeti osztályát vezette. A valóság ezzel szemben az, hogy Szabó Albert édesapja kuláknak minősített földműves volt, aki az '50-es évektől nyugdíjazásáig fizikai munkásként dolgozott."

(Az ügyre még visszatérünk.)

Travnik Mária fényképei a Viski Károly Múzeumban

Ahogy belépünk a múzeum folyosójára, máris egy régvolt falusi világ tárul elénk – többnyire ünnepi viseletben – a falakon szinte végtelennek tűnő sorban ránk tekintő fényképekről.

A képeket őrző üveglemezek 1914–1919 között keletkeztek, *Kecel* községben, egy színmagyar faluban. 1920-ban a lemezek fölkerültek a keceli *Travnik* család padlására, hogy a feledés felhője boruljon rájuk 1977-ig, amikor is *Bárth János* múzeumigazgató hírt hallván felőlük, fölmászott a rogyadozó padlásra, hogy a por alól kikaparva, majd évek munkájával földolgozva a mintegy 1740 (!) darab *Travnik-üveglemez* múzeumi tulajdonná és kiállítási tárggyá váljon.

Az alakok: keceli és környéki többnyire szegény parasztcsaládok tagjai, korabeli öltözetben. A kor szokása szerint a gyerekek lába mezítelen. Magányos lányok, menyasszonyok, vőfélyek, katonák – akik szabadságukat töltötték otthon, bár a legtöbb képen a családfő hiányzik: kint van a fronton. Így hát a *fotók világháborús körülmények közt élő paraszti világot örökítettek meg* a maga egyszerűségében. Főleg a már polgárosult, s részben gyáriparáról nevezetes kecelieknek, s mindazoknak, akiket érdekel, hogy *milyenek voltak a falusi emberek egy nagy magyar községben, az első világháború éveiben.* Mert Travnik Mariska 15 évesen kezdte, de 21 évesen abba is hagyta a fényképezést. Nem lett belőle *Kálmán Kata*, sem *Kertész András* (André Kertész), de ami utána fönnmaradt, méltán gazdagítja a Viski Károly Múzeum értékállományát.

S ha már itt tartunk, két adat ide kívánkozik:

A múzeum ez évben 30 ezer forintot kap könyvvásárlásra – körülbelül 6-8 lexikon árát, s 50 ezer forintot tárgyak beszerzésére. Nem igaz, hogy ennek szükségszerűen kell így lennie. Ha az állam és az önkormányzatok következetesen büntetnék a rendeletek áthágásával kárt okozókat, több százmillió forintot oszthatnának évente a múzeumoknak.

Szíj Rezső

tivitás vetületében közügyi felelősség, vagyis a szellemerkölcs mondandója visszavezethető a „változni, változtatni" ars poeticájára. Ami a létforma szempontjából a kisebbségi küldetésszerepre emlékeztető képlet: a magány csekélységéből kicsiholt tett maximuma. Az igény és a cselekvés felelősségteljes gondolatokban — művekben — formát öltő akciója egyszer s mindenkorra megszünteti a magány korlátozottságát.

„Itt és így a magányérzet ismeretlen: a valósággal, a világgal vagy, a valóságért, a világért. Minden körülötted kavarog. Szobád csatatér és néma temető." Így lesz világossá, miért nevezhető a stószi létforma kollektív magánynak. Azaz kényszer és vállalás, kötelezettség és erény, muszájból választott magasrendű hivatás: teljes elkötelezettségre gerjesztett személyes függetlenség, amely azonban minden kötelezettségnél szigorúbb parancs. S a magány eredménye: „az emberség nélkülözhetetlenségének tudata". Az író csakis a humánum felelőse és figyelmeztető lelkiismerete, a szellemerkölcs védelmezője lehet, s ennek kollektív hatása, visszhangja a magány fölszámolása. A humánus gondolat és az emberi tett fókuszában álló alkotó egyszerűen nem lehet magányos, még kevésbé remete.

Fábry legendája, a magány legendája mégis elpusztíthatatlan. Mert a legenda ugyanolyan létszükséglet, akár a valóságismeret, hiszen a legenda nem minden esetben a való ködösítése vagy illuzórikusan szebbre mázolása végett keletkezik, hanem — mint Robotos Imre állítja — a „valóság humanizálását" is szolgálhatja. A valóságalapú legendák ezért örökéletűek. S hiába érvel Fábry a kollektív magány fogalmával, visszatérő értelmezésével. Legendásan rendíthetetlen élete és műve, a szó és a tett ritka azonossága, felelősségtudatának kikezdhetetlensége, elvi szigora, cselekvő humanizmusa és szellemerkölcse — legendát éltet. Fábry példa — és a szüntelen példaadás szükségszerűen újjáteremti a maga legendáját. Ilyen — Féja Géza megörökítette — legenda még temetése napján is keletkezik. „Midőn az emberek eloszlottak sírja mellől, bizonnyal megjelentek az ég madarai, kiket egész télen táplált, nem akármivel, morzsával vagy hulladékkal, hanem apróra vágott dióval. Külön ablakuk volt a verebeknek, külön a cinkéknek. Lám, ez a csodálatos ember rendet tudott teremteni még a természetben is, csak az emberrel szemben volt tehetetlen, de annál inkább szerette őket."

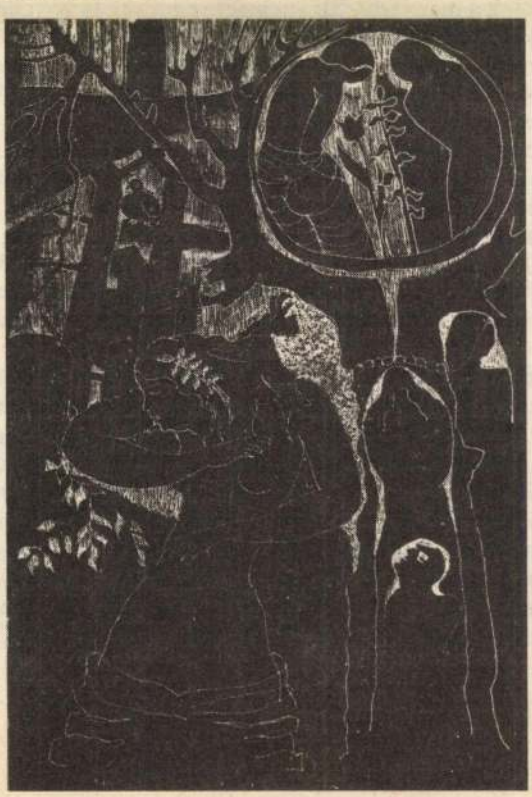

Kőhegyi Mihály—Tóth Ágnes

A csávolyi németek kitelepítése

Az utóbbi évtizedben jelentősen nőtt azoknak a feldolgozásoknak a száma, amelyek Magyarország legújabbkori történelmének egyes kérdéseivel foglalkoznak.[1] A történettudomány a levéltári iratok hozzáférhetőségének bővülésével egyre több hiteles adat birtokába jut, s ezek lehetővé teszik számára a tárgyilagosabb és árnyaltabb kép felvázolását a múlt eseményeire vonatkozóan. Az egyes, néha döntő fontosságú kérdések vizsgálatát azonban — különösen megyei, vagy kisebb közigazgatási egység esetében — még számos körülmény hátráltatja. Nem csupán az élők érzékenysége állít ez elé bizonyos (emberileg érthető) korlátokat, hanem a ránk maradt iratanyag hiányossága, hozzáférhetőségének korlátozása is. Bizonyos esetekben meg kell vívnunk azzal a valós vagy ma már csak rossz beidegződésként bennünk élő szemlélettel, amely egyes kérdéseket tabuként kíván kezelni. Gondoljunk csak a békeszerződés, a szlovák—magyar lakosságcsere vagy a magyarországi németek kitelepítésének történetére.

Ez a dolgozat a lehetőségek és korlátok ismeretében csupán arra vállalkozik, hogy a német lakosság kitelepítésének körülményeit egy észak-bácskai község: Csávoly esetében próbálja meg felvázolni.

A háború befejezése után, az élet újraindulását követően, az ország egyik legfontosabb tennivalója a nemzetiségi kérdés megoldása volt, azaz egy olyan egyezség kimunkálása, amely egyrészt megfelelt a magyarországi nemzetiségeknek és anyanemzeteknek, másrészt megfelelt a határainkon kívül élő magyarságnak és Magyarországnak is. Ennek mielőbbi tisztességes, valamennyi érdeket figyelembe vevő megoldását nemcsak az ország háború utáni belpolitikai helyzete sürgette, de a kérdés évtizedek óta húzódó megoldatlansága, érzékeny és ingerelhető volta is fontossá tette.

A magyarországi németek kitelepítése első ízben — bármennyire hihetetlennek látszik is — az 1943. április 17-i Hitler—Horthy megbeszélésen szerepelt. Az erről készült feljegyzés szerint Hitler ezt azért vetette fel, hogy „kiküszöbölje a szövetségestársakkal való konfliktusok lehetőségeit."[2] Horthy egyetértett ezzel, hiszen az ország belső békéjét régóta zavarta a Volksbund erősödő tevékenysége. Németországnak úgyis szüksége van emberekre, és jobb volna, ha a németeket Magyarországról kicserélnék. Ezáltal a magyar élettér is megnagyobbodna — mondotta.[3] A gyors katonai összeomlás miatt azonban erre már nem került sor.

1944 november végén és december elején a demokratikus kibontakozás, a meginduló politikai élet központja Szeged volt.[4] A december 2-án Szegeden létrejött Magyar Nemzeti Függetlenségi Front széles nemzeti összefogást biztosító programja történelmi tényként szögezte le, hogy a háború elveszett; egyúttal megjelölte a legsürgetőbb teendőket.[5] Ezek között szerepelt a háborús bűnösök és hazaárulók felelősségre vonása. Külön kiemelte a program a demokratikus szabadságjogok biztosítását és maradéktalan érvényesítését, ezzel együtt a közélet, az oktatás, a kultúra megtisztítását a fasiszta mételytől, a faji és nemzeti gyűlölködéstől, s állást foglalt a vallásszabadság biztosítása mellett.[6] A program nem szólt az ország belső nemzetiségi kérdéséről és az országban élő nemzetiségekről, azzal a programjavaslattal ellentétben, amelyet 1944 október 2-án Kállai Gyula és Rajk László készítettek.[7]

vissza. A fürdéshez még segítség kell. Nem is a fürdéshez, csak a törülközéshez. A bal karját még nem tudja megtörülni, mert a jobb alig mozdul még. Anyja húslevest hozott, nagyon jó volt. Sűrű fésűt kért tőle, hogy a ragasztót ki tudja fésülni a hajából, amivel befújták. Mi svábbogár-irtónak mondtuk. Arra kellett, hogy a kötés bele ne ragadjon a sebbe.

Három napra Pestre is kell mennem, majd csak vasárnap jöhetek. Nem délelőtt, az hadd maradjon meg a látogatóknak, délután inkább. Lelkendezik, amikor meglát. Délelőtt fájt a feje, kapott még egy vízhajtót, attól elmúlt. Zoknit húzott a lábára, kimentünk a folyosóra, beszélgetni. Mindenkinek köszön vagy köszöntik. Mindenkit ismer. Ki nyíltan, ki lopva figyeli a járását. Tegnap itt volt a Zoli. Elpityeredett. Még mindig kitart mellette.

Hétfőn is, kedden is sétálunk egyet. Egyedül szokott lemenni már az irodába. Nem a lépcsőn még, csak lifttel. Szerdán elköszönünk egymástól: holnap hazamehet! A huszonnegyedik napon.

Hatalmas erő lakik benned, tolnai kislány! Szép az élet, sőt az élet a legszebb, vigyázz magadra, hogy hosszú életű lehess. A gyógyult ember nyugalmát, boldogságát kívánom karácsonyra, és az új esztendőre is. Minden karácsonyra és minden újabb évre. A család minden tagját is köszöntöm. Nehéz volt nekik, távolból talán még nehezebb. A zenekart is, amiért fölhívott telefonon. Láttam, mekkora az öröm, ha a barátok megmaradnak barátnak. Pedig az a trükk most az egészben, hogy Te maradtál meg.

A lépcső első fordulójában integetünk egymásnak. Nem jó így, a jobbal tessék integetni! Megemeli a karját, mintha szárnyait bontogatná, olyan. Egy körrel lejjebb megint intek, de nem felel rá. Néz bele a semmibe, mint amikor meglestem. A harmadiknál is. Mielőtt kimennék a házból, megint integet.

Vigyázz magadra, Baba!

Nagy a turbán, kicsi a fej. Rosszkor jöttem, alszik. Nem alszik az, mondja a szomszéd, az előbb még beszélt. Fölnyitja a szemét, fátyolos, de mosolyog. És ő kérdezi tőlem, hogy vagyok. Egyedül neki van most joga hogy lenni, nem nekem.

Mintha összekeveredett volna a szótár a fejében, a szavakat keresgélnie kell, de érteni jól lehet, amit mond. Nézem a jobb kezét, mozog. Mutatja a jobb lábát, az is. Csak a feje fáj rettenetesen, és szédül.

— Elmúlik majd a fájás is, a szédülés is.

Szelíd nyugalom van az arcára írva. Mona Lisa, turbánban. Rosszul mondom, mert ha igaz, hogy Leonardo magát festette meg benne, ahogy a legújabb kutatások állítják, akkor Leonardo Lisa vagy Mona Vinci inkább. Mégse olyan, neki fekete a szemöldöke, Lizácskának pedig semmilyen. Miért zavarhatta a festőt éppen a nő szemöldöke, hogy azt hallgatta el? Az a jó, nem Lizácskáról van itt szó, hanem Babáról. Él! Él! Éljen!

Naponta fülugrom hozzá. Csütörtökön rossz hír: bénul a jobb karja, és nehezebben mozog a jobb lába is. Állítólag így szokott ez lenni. Pénteken fehér labdát hoz be neki a gyógytornász. Szivacsból van, de akkora, mint egy teniszlabda. Arra való, hogy fogni megtanulja. Ha elgurul, nem baj, majd fölveszi valaki. Kimegy a Cini, odailleszti a turbán mellé: ekkora volt a daganat.

— De csak volt!

— A helye is ekkora, és az csupa seb. Lehet, hogy azért fáj ennyire?

— Nem tudom én azt. Azt hiszem, belül az agyban nincsenek érző idegek. Fájhat viszont az agyhártya is, a bőr is.

Nagyon rossz neki, hogy a jobb oldalán azért nem tud feküdni, mert béna, a balon meg azért, mert fáj.

Még mindig nem akar enni. A szülei narancsot is hoztak, banánt is, de egyiket se kéri.

— Bajban leszek. Most lehet kapni, tehát mindenki azt hoz. Hogyan mondhatom meg, hogy nem kívánom?

— Maga most mindent megmondhat. Én körtét hoztam. Ha megmosnék egyet?

— Jó. Azt elfogadom.

A feleségem is körtét hozott annak idején. És tejet, amíg rá nem jöttem, hogy reggeli után marad annyi az ételes kocsin, nem kell kintről hozni. Néha egy egész kancsóval is kaptam ráadásként. Meghámoztam a legszebb körtét, ahogy a feleségem is tette, gerezdekre vágtam, a közepükről a magházat kifordítottam, és kezébe adtam. Kintről jöttem vele, hűvös volt, és sok leve. Szalvétát hajtottam az álla alá, rá ne csöppenjen az ingére vagy a takarójára. Mindet megette. A szalvétával megtörültem a száját, az öt ujját. Látszott rajta, jól esett a körte. Hétfőn bejön a főnővér, közös igyekezettel már föl is ültetjük. Annyi a közös benne, hogy én hozzányúlni se merek, de a párnát én támasztom neki a falnak.

Már nem szédül, de ülni se tud sokáig. Jobbra akar elbillenni, mert a jobb láb nem támasztja. A karja se. A tornája abból áll, hogy bal kezével fölemeli a jobbot, és egy kicsit fönn tartja. Boldog, mert sikerül. Összekulcsolja az ujjait, de szorítani csak a ballal tud, úgy emeli föl. Milyen nehéz egy kar, ha kifut belőle az elevenség!

Kedden vidám. Egyedül is tud már ülni, és ülve is marad. Ma egyhete operálták, és már egyedül ül. Nagy híre is van: szerződést kapott a zenekartól. Aggodalma is: el merje-e vállalni? Jó lenne, kevesebbet kellene kérnie hazulról, amíg tanul. Az öröme azonban sokkal nagyobb, mint az aggodalma: gondoltak rá! Most is, amikor a legnagyobb bajban van.

Hatalmas adag orvosság van egy szerződésben. Írja csak alá nyugodtan. Ha bal kézzel írja, akkor is érvényes lesz.

Szerda. Fölkelt és ki is ment. Kísérővel persze, de a saját lábán. Csütörtök. Fölhívta a teljes zenekar. Kézből kézbe adták a kagylót, mindenki mondott neki valamit. Ott volt mindenki, és kedves volt hozzá.

Egy hét önkéntes ebzárlat következik. Elönt a nátha, nem mehetek be, amíg ki nem tisztul belőlem. Telefonon érdeklődöm mindennap. Már ő is olyan, mint Csernobil: állandóan javul. Kiszedték a varratokat, tizennégyet. Levették a kötést, és nem is tették

Tücsöklábak, tökszárdudák

A tavon túl fövenyre
hajlik a kórók rendje,
rőtbarna száron szívek,
farsangi maszkok ülnek,
s fölujjongván az Újnak,
tücsöklábak tütülnek,
tökszárdudák tutulnak.

Melengeti az Ünnep
vértelen üllepünket.

Horváth Dezső

Egyszemélyes kereszt

Ma operálják szegényt. Nem azért szegény, mert megoperálják, annak inkább örülhet, hanem azért, mert idáig fajult a baja. Őt viszik a kés alá, és én nem tudok aludni. Három óra múlt csak, nem ütögethetem az írógépet, az egész lépcsőház átkozna érte, körmölöm csak a betűket.

Naponta operálnak, és én sokszor fölébredek hajnalok hajnalán, de soha nem gondolok azokra, akinek az élete aznap fordul legnagyobbat. Nappal inkább, mert elfelejteni nem lehet, nem is akarom, hogy két évvel ezelőtt az én fejemet is meglékelték. Ha azóta bekötözött fejű embert látok, legszívesebben győzelemről énekelnék, most mégis aggódom érte.

Nemsokára fölébred, ha tudott aludni egyáltalán. Tegnap még jól aludt, bogyóval persze. Talán elnyomta este is a tabletta, de ahogy dolgozni kezd a klinika, üzemi zaja fölébreszti. Elindulnak a nővérek, lavórból mosdatják, aki fölkelni még nem tud. Villany gyullad, víz csorog, beszélgetnek is közben, muszáj fölébredni. Jön a takarítónő, söpör, fölmos, akinek feszesre van hangolva az idegrendszere, nem aludhat tovább. Márpedig az övé feszes.

A szatymazi emberről anekdoták beszélnek. Magas, mint a templomtorony, erős is, de a szíve elromlott. Bele kellett nyúlni, igazítani kellett benne valamit. Ebben az épületben tették föl őt is a kocsira, mert mindenkinek jár, hogy a nagy útra kocsin tolják. Na, ha az ő százhúsz kilója alatt meg nem roppant a beteghordó dereka, örök életű lesz. Azt mondja a fáma, már a műtőasztalon tesznek-vesznek körülötte, amikor megszólal:

— Professzor úr!

Aki meséli, furcsa beszédét is utánozza. Éneklős a hangja, és a végét fölcsapja:

— Professzor úr!

— Tessék!

— Mit üzen Szent Péternek?

Leteremtődik a Jóska, de nagyon. Amikor a klinika minden igyekezetét összeszedi, és az operáló orvos minden tapasztalatát előhozza, nem szabad így beszélni. Pedig nincsen ember, akinek a fejében meg ne fordulna: visszajövök-e, ha elindulok?

Baba ma siralomházi éjszakáját töltötte. Igaz, nem teljesítették utolsó kívánságát, kedvenc ételét se hozták elő, inkább semmit nem adtak neki. Ez a fizetés azért, hogy senki nem ítélte halálra, sőt maga kérte, hogy operálják meg. Kicsit reménykedik azért, hogy megmarad talán. Tegnap még nagyon reménykedett.

Gyönge az ész, magából indul ki. Amikor én is lakója voltam a turbános háznak, hajnalban én is odaálltam a tükör elé, hogy megnézzem holdvilágfejemet. Biztosan megnézi ő is. Tegnap este eljött hozzá az altatóorvos, biztosan eljött, hogy „lövészárokbarátkozással" segítsen reményt önteni bele. Nekem nagyon jólesett, amit mondott, vagy inkább az, ahogy mondta. Későn jött föl, még a kabát is rajta volt. Nem tudom, mit mondott volna magától, de engedte, hogy beszélgessünk. Minden kérdésre felelt. Ha az embernek már kérdése sincsen, rémülete is kisebb lesz. Utána mindjárt jött a műtősfiú, nullásgéppel. Furcsa lehet egy lánynak, ahogy a gép beleharap látható legszebb ékébe, és letolja a fejéről. Még furcsább a borotva. Bekenik habbal, és lehúzzák, amit a gép fönnhagyott. Puha a bőr, lehetetlen úgy csinálni, hogy itt-ott meg ne csipkedje.

Nel fuoco d'amore

Hirtelenében nem tudom miért, de
azt csináltatsz velem, amit akarsz
és én teszem, *nel fuoco d'amore,*
bástyák mögé búvó szibilla-arc.

Csak egy bűvszó, a végső tromf és térdig
járok már jelenléted melegében.
Csendet parancsolsz — értik vagy nem értik —
a fontos az, hogy én mindjárt megértem.

Hozzászoktattál: sose heverem ki
első valómból széthullásomat.
Ki évek múltán még híremet zengi,
hozzáteszi: Ez már csak másolat.

És akkor jössz te meleg rozskenyérrel
gőzölgő földek, lágy vizek színén,
ében hajad a Fiastyúkig ér fel.
Csak hangod hallom: Élj, míg élek én.

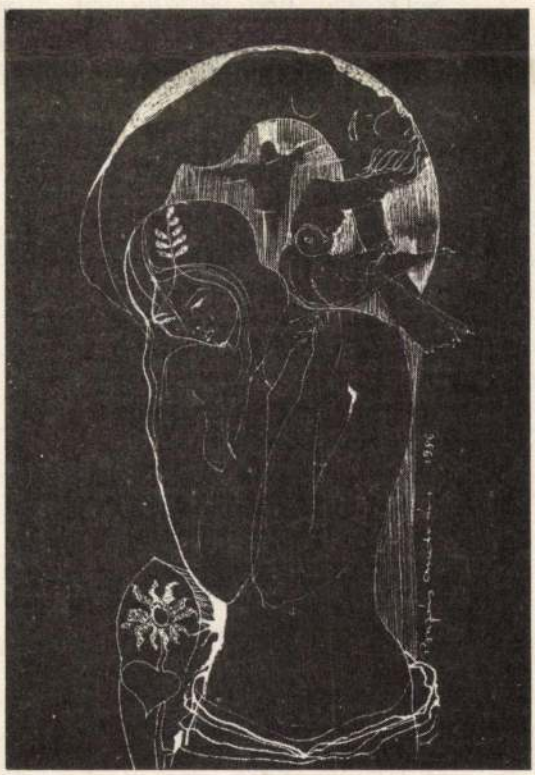

Tűz Tamás

Szélsodorta madarak

Félelmetes útján a gondolat
ősige lesz, vagy szép torzó marad,
legjobb esetben esztelen kísérlet,

fantazma, *grand guignol*, a „létezés
vétke", katasztrofális tévedés,
apátiák, visszhangtalan miértek,

ahogy a vak csöndbe hasítanak,
ahogy utánozni kezdik a tompa
távoli dobogásokat s naponta
jönnek, mint szélsodorta madarak.

A parti nádas zúg. Kihalt a park.
Szél borzolja a holt arab regéket.
Seherezáde nem mozdul, nem ébred.
A vincellér várja a zivatart.

A létezés ragálya

Hűvös volt nyáron is, Tammuz havában,
ha éjjel fejjel lefelé zuhantam,
álmomban csak és fönnakadt a lábam
egy hirtelen kinyíló zöld lugasban.

Bár én a lázadó angyalok völgyét
félelemből messzire elkerültem,
ritkán terült fölém az almák s körték
égboltja csillagzón s olyan derülten,

mint kanonizált szentek glóriája
s mintha ebben egy kicsit bűnös lennék,
mert elkapott a létezés ragálya,

ahogy valaha anyámtól tanultam,
kisurrantam s a zsongó végtelenség
szénfekete hajsátorába bújtam.

Buzás András (csikszereda), grafikus.

A Megéneklünk, Románia, fesztivál országos vetélkedő, melyen szerepelnek a művész művei.

Halász Anna: Megéneklünk, Románia, fesztivál.
a Hét, 1979. VII. 27.

UNIVE

Senki előtt nem volt titok, hogy az idén többen kezdik meg egyetemi tanulmányaikat, mint a korábbi években. Azt is sejteni lehetett, hogy a fővárosi egyetemekre több olyan vidéki illetőségű hallgató kerül be, akinek szállásáról gondoskodni kell. Ehhez pedig pénzre lenne szükség. A megoldásra alapvetően két lehetőség kínálkozik: vagy az állam támogatja az ed-

Ki alszik az ágyamban?

Kollégiumi körkép

Vége a felvételi időszaknak. Eldőlt, hogy kik azok a szerencsések, akik főiskolákon, egyetemeken tanulhatnak szeptembertől. Ha a jelöltnek a lakhelyén vagy ahhoz közel sikerült felvételt nyernie, akkor nem okoz különösebb gondot leendő iskolájának, nem így a „vidékiek". Elhelyezésük ugyanis újabb megpróbáltatás elé állítja a sokat szenvedett egyetemeket és a nem kevésbé meggyötört szülőket. Ha ugyanis lányuk /fiuk nem kap kollégiumi szobát, ha nincs nagylelkű rokon az adott városban, akkor havonta (szerény számítások szerint) hat-tízezer Ft-tal lesz vékonyabb a szülők pénztárcája. Ez pedig nem kis áldozat (ha egyáltalán vállalható áldozat) egy magyar átlagcsaládnak.

Az, hogy idén több hallgatót vettek fel a felsőoktatási intézményekbe, mint korábban, mindenképp üdvözlendő, de félő, hogy fogadásukra nincsenek felkészülve az egyetemek. Az, hogy legyen tanterem, tankönyv vagy szék, amire le lehet ülni, nem tartozik az alapvető emberi szükségletek közé, de az alvás igen. Ehhez pedig megfelelő számú ágy és szoba kell.

Marad a tanulmányi eredmény

A kollégiumok igazgatói tanácstalanok. Egyesek örülnek, hogy nem nekik kell dönteniük, mások várnak, hátha történik valami, néhányuk megpróbálja rávenni a bentlakókat, hogy fizessenek többet, így anyuhátendő az kell átmennie. Ha pedig szobát bérel, többet kell dolgoznia, mint amit a tanulás megenged.

– *Lát valami megoldást?*

– Több lehetőség is kínálkozik: vagy az állam támogatja a tanulókat, mint Németországban, vagy a szülő, mint az USA-ban. *Sajnos nálunk egyiknek sincs pénze, úgyhogy ötvözni kellene a kettőt*, csökkenteni kell az anyagi feszültséget a kollégisták és a kollégiumból kirekedtek között. Úgy gondolom, hogy a havi 600 Ft-os kollégiumi díj irreális, többet

nak igazgatóját *dr. Godó* Ferencet nem annyira a helyek száma, mint inkább az anyagiak hiánya foglalkoztatja.

– Az idén nem olyan magas az elsősök száma, mint az előző években – mondja. – Ez azért is alakult így, mert nálunk nem lenne megoldható a képzés több hallgatóval. A kollégium szerencséjére a külföldiek száma is csökkent, viszont többen vannak az erdélyiek, akik szeretnének kikerülni a támogatásukra létrehozott kollégiumból és az anyagiakat biztosító alapítvány befolyása alól. Ez ugyanis az-

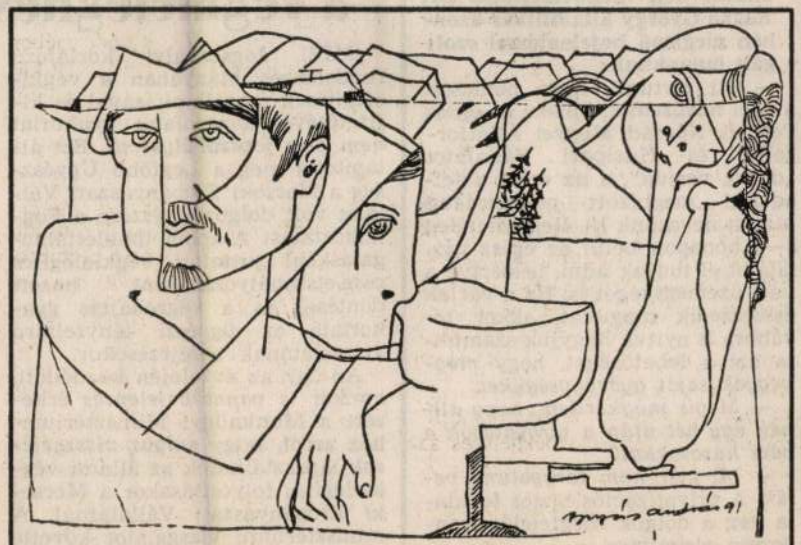

Búzás András rajza

BÚZÁS András
Magyar Nemzet 1991. július 23.

Nemcsak a váci húsüzemet, az egész vállalatot dobra verik

A májusi csoportos éhségsztrájkkal szerződésben is kiharcolt, s a földművelésügyi tárca által július 1-jére ígért vállalati önállóság váratlan elmaradása miatt, tíz nappal később a Parlament elé vonultak tüntetni a váci húsüzem munkásai, akik akkorra már letettek arról, hogy sorshúzás alapján egyikük a tiltakozás hangsúlyozására felgyújtsa magát az Országház előtti téren. Ehelyett beérték annyival, hogy küldöttségük átnyújthatta reményekkel teli petíciójukat a kormány képviselőjének. Tegnap a Földművelésügyi Minisztériumban arról szerettünk volna érdeklődni, mire vezettek végül is az elmúlt heti megbeszélések. Dr. Raskó György államtitkár azonban meglepő bejelentéssel szolgált lapunknak:

— Ott tartunk, hogy nemcsak a váci húsüzemet, hanem az egész Pest és Nógrád Megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalatot „dobra verjük", s az ezzel a feladattal megbízott *privatizációs biztost* nevezünk ki. Remélhetőleg 6—8 hónapon belül az egész vállalatot el tudjuk adni, beleértve a váci üzemegységet is. Ha a váciak összeszedik magukat, akkor továbbra is nyitva hagyjuk számukra azt a lehetőséget, hogy *megvegyék saját gyáregységüket.*

— *Mégis megkérdem, hogy állnak egy hét után a tárgyalások a váci húsosokkal?*

— Mi már *nem tárgyalunk velük.* A privatizációs biztos feladata lesz a dolgok megfelelő elrendezése, elsimítása.

— *Ki kapja erre a megbízatást?*

— Még nem dőlt el.. De a héten sor kerül erre. Persze nem tőlem jó szándéka, eltökéltsége ellenére képtelen...

— *Július elején a Magyar Nemzetnek azt nyilatkozta, kezdeményezni fogja a váci üzemegység igazgatójának azonnali leváltását...*

— Igen, ez meg is történik. De ezt most már rábízom a privatizációs biztosra.

— *Tehát nem függesztették fel a személycseréket?*

— Nem. Mert az a helyzet, most már a Penomah élén álló *Mátyus* igazgató úr kezéből is kivesszük az irányítását, őt ugyanis már nem fogadják el tárgyalópartnernek a váci gyáregységben sem.

— *A Parlamentben átnyújtott petíciójukban a váciak Antall Józsefhez fordultak segítségért. Mi a petíció sorsa?*

— Átvették tőlük a dokumentumot, és tudomásul vették tartalmát, amelyben sérelmeiket összegezték a váci húsosok.

(k. b.)

Nem volt jogszabálysértő a végkielégítések gyakorlata

(MTI) Jogszabályi korlátozó rendelkezés hiányában a végkielégítések megállapításával és kifizetésével kapcsolatos gyakorlat *nem volt jogszabálysértő.* Ezt állapította meg a Legfőbb Ügyészség a Mecseki Ércbányászati Vállalat volt dolgozói részére a Foglalkoztatási Alapból többlettámogatásként juttatott végkielégítés részletszabályozásaként hozott döntések és a végrehajtás gyakorlata az ügyészi tényfeltáró vizsgálatának befejezésekor.

Az ügy az év elején kezdődött, amikor is *panaszbejelentés* érkezett a Munkaügyi Minisztériumhoz arról, hogy *súlyos visszaélések* tapasztalhatók az állami végkielégítés folyósításakor a Mecseki Ércbányászati Vállalatnál. A minisztériumi vizsgálatot követte az ügyészi, amelynek során ellenőrizték a megyei Regionális Egyeztető Fórum, a Mecseki Ércbányászati Vállalat és a megyei munkaügyi kormányzat illetékesei sem nyújtottak megfelelő segítséget, nem adtak egyértelmű jogi iránymutatást. Az ügyészség saját vizsgálatának adatait összevetette a Munkaügyi Minisztérium ellenőrzési főosztálya által lefolytatott vizsgálat megállapításaival, és egyértelműen azt a következtetést vonta le, hogy a liberális jogi szabályozás, a nem kellően átgondolt részletszabályozás rendkívül nagy érdekeltséget teremtett a Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozói körében a végkielégítés megszerzésére. Ugyanakkor az ügyészség arra is rámutatott: mivel nem volt jogszabálysértés, nem volt lehetőség arra, hogy a későbbiek során gazdasági társaságokban tagként vagy alkalmazottként részt vevő, a Mecseki Ércbányászati Vállalat volt dolgozói számára végkielégítést megállapító határozatok törvényességét kifogásolják.

BÚZÁS Andrea

Kiállító művészek:

Bak Péter
Bangócs Gábor
Bihon Győző
Búzás András
Fajcsákné Balogh Erzsébet
Kassai Imre
Kiss József Lajos
Kovácsné Nunciszány Éva
Kúzmös Enikő
Más - záros István
Raffai Kinga
Szabó Pál

A Magyar Köztársaság Művészeti Alapja
tisztelettel meghívja Önt új tagjai
kiállításának megnyitójára

1991.június 27-én 17 órára a

Duna Galériába
(Budapest XIII.Pannónia u.95.)

A kiállítást megnyitja: Dr.Pelecy Balázs
a Képzőművészeti Szakosztály igazgatója
Megtekinthető:1991.június 27-től július 21-ig,
hétfő kivételével,naponta 10-től 18 óráig.

BUZÁS András *42, 52, 135*
Gyergyóalfalu, 1943. március 21.
IA Képz. Főisk. Kvár, festő és grafikus

Banner Erdély

i Rómában

rtott zsinaton bemutatta Udalrik é-
gadtatás következtében a pápa bul-
jóváhagyta, sőt tanácsolta a püspök
iszteletét. Ehhez azonban hozzá kell
vatás hivatalos kifejezése, a kano-
sak a XI. század elején, VIII. Bene-
y levelében jelent meg először, és
ritkán fordult elő.
ról volt szó, hanem az eddigiek tu-
i törvényszerüen vezetett a VII.
Dictatus papae 21. pontjához: "Min-
veit a pápa elé kell terjeszteni."
trónusának ügye nem lett volna elő-

lalkozó szövetkezetekre; ezek a független kézműveseket vagy a gazdák mezőgazdasági termelését érintő szövetkezetek (Raiffeisen), árúelhelyező és beszerző szövetkezetek. Ez logikus séma, amely azonban nem felel meg a szövetkezetek történeti fejlődésének.

Fauquet: Nagyon közel áll Fay felfogásához. Azt gondolja azonban, hogy helyén való volna különbséget tenni a városi és falusi termelők között.

Fay: Ebbe beleegyezik.

Lavergne: Indítványozza, hogy csatolják a vitáról szóló beszámolóhoz azt a nagyon érdekes és mélyen járó tanulmányt, melyet Martos tagtárs küldött neki ugyanerről a témáról. A jelenlévők sajnálják, hogy nincs idejük megvitatni a tanulmányt, bár azt kiosztották közöttük.

Salcius: Megjegyzi, hogy beszámolójának célja az volt, hogy megmutassa a szövetkezetek általános osztályozásának szükségességét. Ezen a ponton mindenki egyetértett. Legjobb volna, ha a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal kidolgozna lassanként, folytonos tökéletesítés útján egy gyakorlati jellegű osztályozást. Az Ihrig által ajánlott osztályozás jó, de nem könnyű meglátni, hogy főképpen milyen célokat akar szolgálni, mikor az általános gazdasági statisztika a gyakorlati kritériumokhoz folyamodik.

Mladenatz: Az osztályozás egyetlen sémáját alkalmazni lehetetlen és különben sem volna semmi haszna. Nincsenek jó és rossz osztályozások, feltéve, hogy a csoportosításnak pontos kritériumát alkalmazzák. A különböző szövetkezeti problémák tanulmányozására különböző osztályozási sémákra van szükségünk.

A DARÁNYI-AKADÉMIA KÖZGYŰLÉSE.

ELNÖKI MEGNYITÓ.

Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur!
Nagyméltóságú Miniszter Ur!
Igen tisztelt Vendégeink és igen tisztelt Tagtársaink!

Mikor most két éve magyar agrártudományos társaságot alapítottunk az ezen téren működő tudósok összehozására és az idetartozó tudományok előmozdítására, egészen természetes volt, hogy azt Darányi Ignácról nevezzük el. Etekintetben elsősorban az vezetett bennünket, hogy talán senki sem volt, akinek a magyar mezőgazdaság annyit köszönhet. Alkotásai valóban alapvetők voltak és mind a mai napig éreztetik hatásukat gazdasági és társadalmi életünkben. De az ő nevében indultunk el azért is, mert az ő neve és munkássága irányt és programot jelentenek, amelyből ma is, az annyira megváltozott viszonyok között is, eszméket és kitartást meríthetünk. De legfőképen azért fordultunk az ő, körünkből akkor már eltávozott alakja felé, mert neve és egyénisége bizalmat ad, bizalmat célunk helyességében, önmagunk erejében és bizalmat a történelmi folytonosság helyességében és termékeny voltában.

Egyúttal az ő nevével hitvallást akartunk tenni az ő céljai mellett és magunkat elkötelezni ugyanazon szellemben való működésre, amely őt oly magasra emelte.

Egykori munkatársai, tanítványai és őt túlélő terveinek hű megőrzői, személyének hatása alatt álló szakemberek, az ő kitartásával a hazáért munkálkodni akaró magyarok ülünk itt együtt, mint egy nagy család. Közöttünk vannak oly vezérférfiak, akiket a vérbeli rokonság fűz hozzá, elsősorban a miniszterelnök úr *(éljenzés!)*, helyesebben a földmívelésügyi miniszter úr, aki nemcsak munkakörében örököse, hanem annyiban is, hogy működését ugyanazokkal a tulajdonságokkal fejti ki, mint nagybátyja és elődje, — és ezt nem mint barátja, hanem mint tevékenységének őszinte nagyrabecsülője mondom -- nyugalommal, egyszerűséggel, céltudatossággal és kitartással. Őszinte tisztelettel és nagyrabecsüléssel üdvözlöm őt körünkben.

De itt ül velünk egy másik vérszerinti rokona is a kultuszminiszter úr személyében *(éljenzés!)*. Az ő munkaterülete más, mint volt Darányi Ignácé, de annál nagyobb örömmel állapíthatjuk meg, hogy ő is érvényesíteni törekszik nemcsak nagybátyjának közéleti szellemét a maga tevékenységében, hanem annak agrárirányzatát és célkitűzéseit is a maga művelődési politikájában. Őszinte tisztelettel üdvözlöm őt is körünkben.

De üdvözlöm a Darányi-családnak körünkben megjelent tagjait is és nagyon köszönöm, hogy ily szép számban való megjelenésükkel külsőleg is előmozdították, hogy mai közgyűlésünk a néhai nagy miniszterre való kegyeletes megemlékezés jegyében álljon.

A mai nap ebben a körben nem a szokásos emlékünnep abban az érte-

IRÓGÉPCENTRUM
MAGYARORSZÁGON EGYEDÜLÁLLÓ VÁLASZTÉK! LEGKEDVEZŐBB ÁRSZINT
Budapest I., Attila út 133. Telefon/Fax: 175-2373

22.40: Talkshow
23.40: Subway
0.40: A mai nap témái
1.00: Képújság

SAT1

7.15: A szemtelen óvoda
Gyermekműsor amerikai rajz- és kalandfilmekkel
11.00: A szép és a szörnyeteg
Amerikai fantáziafilmsorozat
11.50: Szerencsekerék (ism.)
12.30: Gazdasági fórum
13.00: Hírek
13.05: Hegymászók magazinja
13.35: Élő sportközvetítés
a frankfurti tenisz világbajnokságról
Középdöntő
18.00: A Szövetségi Labdarúgóliga mérkőzései
19.20: Híradó
19.30: Szerencsekerék
Nyereményes játékshow*
20.15: Tévéfilm reflektorfényben
Vakhit,
Amerikai tévéfilm, 2. rész
22.00: Karl Dall és vendégei
23.00 Az éjszaka asszonya
Olasz erotikus film
0.40: Hírek és sporthírek
0.45: Anyaszült meztelenül Felső-Bajorországban (ism.)
2.15: Az éjszaka asszonya (ism.)
3.45: A szép és a szörnyeteg (ism.)
4.35: Batman (ism.)
5.00: Szuperboy
Amerikai kalandfilmsorozat

LIFESTYLE

13.00: Rambo
13.30: Spirálzóna
Sci-fi sorozat
14.00: Fehér árnyék
Amerikai filmsorozat
14.55: Házszabályok
Filmsorozat
15.50: Spanyol vakáció
16.05: Jim Bowie kalandjai
Filmsorozat
16.30: Helyet apának!
Sorozat
17.00: Játékos amerikai vetélkedő
18.00: Magazin
18.30: Divattanoda
19.00: Vásárlási tanácsadó
23.00: Klipkívánságok
3.30: Az öt nyertes klip

OSZTRÁK 1

9.00: Híradó
9.05: Roseanne
Tévéfilmsorozat
9.30: Országjárás
10.30: Ziegfeld, a nők királya
Amerikai film (ism.)
12.30: Halló, Ausztria, halló, Bécs!
Angol nyelvű heti magazin
13.00: Híradó
13.10: Mi – aktívak (ism.)
13.35: Uwe Karsten iskolamester
NSZK népies film
15.05: Comedy Capers
Vígjátéksorozat
15.20: A Bröckelstein-villa
Rajzfilmsorozat
15.30: Gabo, a madár
Rajzfilmsorozat, 4. rész
15.35: Gumimacik
Rajzfilmsorozat
16.00: Gyermekwurlitzer
17.00: Minihíradó
17.10: Werner Fend: Az én dzsungelkönyvem
17.30: Környezetvédelem fiataloknak
17.56: Műsorismertetés
18.05: Alpok–Duna–Adria
18.30: A Wörthi-tavi kastély
19.20: Szaván fogjuk!
20.00: Sporthírek
20.15: Népzenei est
22.05: Golden Girls
22.30: Fekete, mint a halál
Amerikai thriller
A fiatal szobrászt kihasználja a galéria tulajdonosnője. Egy nap a nőt holtan találják...
0.05: Híradó
0.10: Összeesküvők
Amerikai politikai thriller
1.40: Ex libris
1.45: Ezer mestermű

OSZTRÁK 2

8.00: Panorámaképek a tartományokból
9.30: Queen's Comrade
Kétrészes tévéfilm
10.00: Francia nyelvlecke
10.30: Orosz nyelvlecke
11.00: Halljátok a jeleket!
4. rész
13.55: Ezer mestermű
14.05: Művészlexikon
14.10: Portréfilm
15.00: Schubert: C-dúr szimfónia, D 944
16.00: A King's Singers gálakoncertje
17.00: A kedves család
Rögtönzött játék
17.45: Állatok gazdát keresnek
18.00: Labdarúgás
18.45: Műsorajánló
19.00: A tartományok magazinja
19.30: Híradó
20.00: Kulturális hírek
20.15: Út a szabadságba
Tévéfilm Arthur Schnitzler nyomán
Történet egy férfi és egy nő kapcsolatáról, amely nem állja ki a próbát...
21.45: Híradó
21.55: Nyársra tűzött idő
Szatirikus heti visszapillantó
22.00: Esti sport
22.35: Tánc Világbajnokság
23.30: Felvétel a bécsi Orpheumból
24.00: Szórakoztató műsor
1.50: Ex libris
1.55: Ezer mestermű (ism.)

CSEHSZLOVÁK F1

8.20: Események, kommentárok (ism.)
9.00: Hogyan készült a film?
Fiatal rendezők nézetei
9.45: Walt Disney bemutatja
10.40: Hip, hap, hop
Gyerekek vetélkedője
11.15: Private klub
11.50: Autósok, motorosok magazinja
12.30: Via Lucis
Film (ism.)
13.20: Kulcs
Magazin (ism.)
14.00: Zenés szórakoztató műsor
Fúvószene
14.30: Ötletek hulladék ellen
Osztrák dok.-film
15.00: Gitárlegendák
Koncert Sevillában
15.55: Leeds United–Arsenal London
Labdarúgó-mérkőzés közvetítése
17.45: A holt félsziget
Dok.-film
18.05: Receptek
nem csak vasárnapra
19.00: A Beauty-szalon
19.10: Esti mese
19.30: Tévénapló
20.06: Benny Hill-show
20.30: Nemzetközi táncfesztivál
közvetítése
21.50: Sporthíradó
22.05: A profi
Francia kalandfilm
24.00: Neil Young Berlinben
Rockkoncert

CSEHSZLOVÁK STV

8.30: Híradó
hallássérülteknek
9.00: Angol nyelvtanfolyam
kicsinyeknek
9.10: Angol nyelvtanfolyam
9.50: Német nyelvtanfolyam
10.05: Spanyol nyelvtanfolyam
10.30: A menedzsment világában
11.35: Korona
Gazdasági magazin
12.10: Sport extra (ism.)
15.20: Gyerekek vetélkedője
15.50: Dokumentumfilm
16.10: Lesotho
Dokumentumfilm
16.45: Mesefilm gyerekeknek
17.35: Amerikai rajzfilmsorozat
18.00: Esti mese
18.15: Angol természetfilmsorozat
18.40: Pozsony
Kóborlás a városban
19.00: Az STV híradója
19.20: Shingen
Japán tévéfilmsorozat
20.15: Szórakoztató vetélkedőműsor
21.40: Híradó
22.00: Rock-pop-jazz klub
22.45: Gillette Sport
23.10: Filmmagazin

November 21 SZOMBAT

17.30 3SAT A VIASZVIRÁG-CSOKOR

1963-ban készült fekete-fehér, angol bűnügyi film, Agatha Christie azonos című regénye alapján
Miss Marple alig lépi át Mr. Enderby kúriájának küszöbét, amikor a férfi holtan esik össze a szeme előtt. Miss Marple, csakúgy, mint az áldozat nővére, Corn Lansquenet, meg van győződve arról, hogy gyilkosság történt. Beszélgetésükre azonban sajnos már nem kerülhet sor, mert az asszonyt is elteszik láb alól. Miss Marple nyomozni kezd, s ravasz csapdát állít a titokzatos gyilkosnak...
Főszereplők: Margaret Rutherford, Robert Morley, Flora Robson
Rendezte: George Pollock

20.15 PRO7 MENYDÖRGŐ ROHANÁS

1985-ben készült ausztrál akciófilm
Charly Morrison, a koreai háború veteránja kamionsofőrként dolgozik. Az öreg harcos fiatal lendülete még a régi, s amikor volt bajtársai egy nehéz, igen veszélyes, de pazarul fizető állást ajánlanak neki, habozás nélkül igent mond. Plutóniumot szállító teherautót kell eljuttatnia Nevadán és Arizonán keresztül egy titkos bázisra.
Főszereplők: Forrest Tucker, John Ireland, John Sheperd
Rendezte: Gary Hudson

23.00 SAT1 AZ ÉJSZAKA ASSZONYA

1986-ban készült olasz erotikus film
Angelina vonzó asszony, férje sikeres ember, házasságuk mégsem boldog. Marcót csak a munkája érdekli, Angelinát pedig elhanyagolja. Az asszony kis flörtökben keres vigasztalást, de ezek sem hozzák meg számára a keresett boldogságot. Egy nap Marco bemutatja neki egyik barátját, Hectort, aki teljesen elbűvöli az asszonyt. Szenvedélyes viszonyukat a férj nem tudja elviselni, ezért elválnak. Hamarosan azonban mind a ketten rádöbbennek, hogy egymás nélkül nem sokat érnek a mégoly izgalmas kalandok sem...
Főszereplők: Serena Grandi, Fabio Sartor, Emanuela Taschini
Rendezte: Piero Schivazappa

Műholdtölte

Minisztárok dalversenye

RTL PLUS

A gyermekműsoroknak is megvannak a maguk ünnepei. Az RTL Plus kereskedelmi csatorna népszerű gyermekprogramja, a *Li-La Launebär* – az East-West Record lemez- és videókazetta-gyártó céggel közösen – az idén már ötödízben rendezi meg a minisztárok versenyét, amelynek korábbi előzményei is voltak, igaz, akkor még Miniplusz címmel. Az első adásra 1986-ban került sor. A Minisztárok szereplői a közönség köreiből kiválasztott gyerekek, akik egy-egy népszerű sláger előadására vállalkoznak. Igazi slágerre, amelynek zenéjére a jelentkezők – vagy szüleik – új, gyerektémájú szöveget írnak, amit azután a gyerekek adnak elő. Mivel a tapasztalatok szerint egy-egy ilyen versenyre több ezren is jelentkeznek, az RTL Plus három, úgynevezett előfordulóban hallgatja meg a résztvevőket vagy nézi át a beküldött videófelvételeket. Ezeket azután szakértő zsűri értékeli, és a legjobbnak tartott számok előadóit meghívják a versenye. Ez a Li-La-Launebar stúdiójában bonyolódik. Itt az ifjú énekesek (és gyakran egyúttal szerzők) újra előadják szerzeményeiket, és a vetélkedő végül a kamerák előtt dől el. A műsor ifjú nézői számára egyúttal egy levelezőlapos játékot rendeznek; ennek nyertesei között a gálaestre szóló belépőket sorsolnak ki, ahol mindekit további jutalmak és játékok is várnak.

1992.

SZOMBAT
NOVEMBER 21

Ultrarövidhullámon

4.25–9.00 között azonos a középhullámú műsorral
9.00: Körzeti információs magazinok
(Budapest és Komádi körzetében a középhullámú műsor)
11.00–16.00 között azonos a középhullámú műsorral
16.00: Az Amerika Hangja magyar műsora
17.00: Angyali Gigi
Szentkuthy Miklós regényének rádióváltozata
Gigi – Schütz Ila, Sándor – Mécs Károly, Sophie – Zolnay Zsuzsa, Kalauzné – Faluhelyi Magda, Mikács néni – Majláth Mária, Hédi – Frajt Edit, Esztergályos lány – Illyés Mária, Lina doktornő – Dőry Virág, Serey Pista – Vitai András
Zenéjét összeállította: Demjén Erzsébet. Szerkesztő: Albert Zsuzsa. Rádióra alkalmazta és rendezte: Turián György (1988)
18.00–18.20 között azonos a középhullámú műsorral
18.20: Arany János, a kritikus
Dávidházi Péterrel beszélget Balla Zsófia
18.30: V materinskom jazyku
Szlovák nyelvű nemzetiségi műsor Szegedről. Szerk.: Marga Mária
19.00: In limba maternă
Román nyelvű nemzetiségi műsor Szegedről. Szerk.: Petru Cîmpian
19.30: In der Muttersprache
Német nyelvű nemzetiségi műsor Pécsről. Szerk.: Weisenfeld Zoltán
20.00: Na materinjem jeziku
Horvát nyelvű nemzetiségi műsor Pécsről. Szerk.: Milica Klaic-Taradija
20.30: Na maternjem jeziku
Szerb nyelvű nemzetiségi műsor Pécsről. Szerk.: Milenko Radic
21.00: Hírek. Időjárás
21.05: Örökzöld dallamok
1. Johann Strauss: A denevér – nyitány (Philharmonia Zkr, vez. Otto Klemperer), 2. Lehár Ferenc–Mérey Adolf: A vig özvegy – Daniló belépője, (Melis György), 3. Rodriguez–Rödelberg: La cumparsita (Helmuth Zacharias zkra), 4. Auric–Engvick: Moulin Rouge keringő (Percy Faith zkra), 5. Schubert: Ave Maria (Beniamino Gigli), 6. Mozart: Esz-dúr sinfonia concertante – III. tétel (Pongrácz Péter – oboa, Kovács Béla – klarinét, Tarjáni Ferenc – kürt és Fülemile Tibor – fagott, valamint a Magyar Kamarazkr, Tátrai Vilmos vezetésével), 7. Mendelssohn: Szentivánéji álom – Nászinduló (Philharmonia Zkr, vez. Neville Marriner), 8. Puccini: Gianni Schicchi – Lauretta áriája (Kincses Veronika), 9. Chopin: Asz-dúr és Esz-dúr prelűd (Martha Argerich – zongora), 10. Kern–Harbach: Füst száll a szemedbe (Ray Conniff egy.), 11. Lacalle: Amapola; Prado: Mambo Jambo; Azevido: Delicado; Azevido; Amorada; Abreu: Tico-Tico (Franz Lambert – orgona), 12. Rugieri: Gitárszamba (Frank Chacksfield zkra)
Szerkesztő: Török Mária
22.00–23.00 között azonos a középhullámú műsorral
23.00: A BBC késő esti magyar műsora
23.45: Csöndek között
Verseit elmondja: Sepsy Judit
24.00–0.10 között azonos a középhullámú műsorral

A Szülőföldünk műsora
(9835, 7220, 6110 kHz)
20.00–21.30: Hírek. A nap krónikája: a hét tükre – Egyesületek, társaskörök. Verő Júlia sorozata – Sportösszefoglaló – Folyamatos múlt (a tegnapi adás ism.)

KOSSUTH

URH (monó): 66,14; 66,29; 66,80; 67,40; 71,03; 71,21; 71,33; 71,81; 72,86; 72,98 MHz Rh: 6025 kHz; (49 m) Kh: 540 kHz, 1116 kHz (kivéve a körzeti műsort)

Középhullámon

6.00: Reggeli krónika
Műsorvezető-szerkesztő: Forró Evelyn. Hírszerkesztő: Herman József. Bernondó: Szilágyi Zoltán
5.40: Kerbarátok
Szerkesztő: Berta Béla
5.00, 6.00, 7.00, 8.00: Krónika. Sport 5.30, 6.30, 7.30: Hírek. Időjárás
8.20: Mindennapi tudomány
Van új a Nap alatt
Simonffy Géza nemzetközi lapszemléje
8.30: Hangszemle
Rádió-, televízió-, kulturális programok. Szerkesztő: Marschall Éva
8.56: Reklám
9.00: Hírek. Időjárás. Útközben
9.05: Családi tükör
„Lakásomat kiszolgáltatottságra cseréltem..." – Jog a boldog gyerekkorhoz – Gréty „megérkezett Magyarországra"
Műsorvezető: Balla Ferenc. Szerkesztő: Fodor Csilla
A műsor 9.00-11.00 óra között hívható telefonszáma: 138-7985
9.35: Szombat délelőtt
Szerkesztő: Nagy Izabella. Műsorvezető: Orosz József. Zenei szerkesztő: Buza Sándor. Felelős szerkesztő: Rádai Eszter
A 9.00 órától hívható telefonszám: 138-7985
10.00: Hírek. Időjárás. Útközben
10.05–10.15: Szaván fogjuk
Merész kijelentések nyomában
10.57: Reklám
11.00: Hírek. Időjárás. Útközben
11.05: Eco-mix
Gazdasági magazin
Szerkesztő: László Péter
11.55: Reklám
12.00: Déli krónika
Szerkesztő: Forró Tamás
12.30: Kopogtató
Erdőkerülő – Buzás András festőművésszel
Gyergyóalfalui parasztcsaládba született 1943-ban. Képzőművészeti tanulmányait a marosvásárhelyi művészeti középiskolában és a kolozsvári Pedagógiai Főiskolán végezte. Festményein jelképszerűen is megjelennek az erdélyi havasok erdőrengetegei, évszázados faóriásai, a falurombolás elleni tiltakozás a templomot védő ősanya, az erdélyi parasztasszony ölelő át templomostól a kis falut.
Szerkesztő: Kovács Jenő
13.00: Hírek. Időjárás
13.05: A magyar népzene és népköltészet hetei
Népdalkörök pódiuma
Műsorvezető: Csapó Károly
Km: a csincsei népdalkör, a mezőtúri Petőfi dalkör, a pacsai, a szőcsénypusztai népdalkör, és a taktaharkányi férfikórus
13.30: Földkínálat
Kontinensek, szántóföldek
Magazin a világ mezőgazdaságáról. Szerkesztő: Trebitsch Péter
14.00: Hírek. Időjárás
14.05: Oxigén
Ökológiai magazin
Felelős szerkesztő: Balogh István
Az adás idején hívható szám: 138-7745
14.55: Műsorismertetés
15.00: Hírek. Időjárás. Útközben
15.05: Mindenes
A Kossuth rádió irodalmi hetilapja
A műsor vendége: Visky András. Zenei szerkesztő: Molnár András. Szerkesztő: Bán Magda. Rendező: Kelemen László. Felelős szerkesztő: Varga Lajos Márton
(Ism. csütörtök, K.-URH 11.00)
15.55: Reklám
16.00: 168 óra
Felelős szerkesztő: Mester Ákos
A műsor elején: **Hírek. Időjárás**
Az adás idején hívható telefonszámok: 138-7901 és 138-8912
16.57: Reklám
17.00–17.03: Hírek. Időjárás
17.30: Visszhang
A hét – zenében
Műsorvezető: Meixner Mihály
17.58: Reklám
18.00: Esti krónika
Szerkesztő: Forró Tamás
18.20: Műsorajánlat
18.25: Szemle
Tallózás hetilapokban és folyóiratokban
Felelős szerkesztő: Osgyáni Csaba
19.00: Hírek. Időjárás
19.05: Sportvilág
Szerkesztő-műsorvezető: Földy Attila
19.20: Műsorismertetés
19.25: Jó éjszakát, gyerekek!
Az oleandertáncsa meséje. Írta: Tamkó Sirató Károly. Elmondja: Fülöp Zsigmond
19.35: Határok nélkül
Benne: **Miska bácsi levelesládája**
Padisák Mihály gondozásában
Szerkesztő: Juhász Nagy Ágnes
20.00: Hírek. Időjárás
20.05: Az énekesnő
Wilhelm Hauff elbeszélésének rádióváltozata. Fordította: Sándor Judit
Az író – Schnell Ádám, Giuseppa Bianetti – Pápai Erika, Lange egészségügyi tanácsos – Horváth Sándor, Bolnau kereskedelmi tanácsos – Gera Zoltán, Az ismerős – Joó László, Carlo Boloni – Zágoni Zsolt, Babette – Illyés Mária, De Planto lovag – Kéry Gyula, Főkapitány – Pataky Jenő
Km.: Hetés György, Holl János, Illyés Mária, Ö. Szabó István
A zenét Rossini Otello című operájából Kutasy Ferenc állította össze. A felvételt Kosárszky Péter, Papai Mónika és Tóth Sándor készítette.
Dramaturg–rendező: Török Tamás
Bemutató
(Ism. jövő vasárnap, B. 22.05)
20.50–20.55: Hírek. Időjárás
21.43: A magyar népzene és népköltészet hetei
Magyar szerzők népzenei feldolgozásaiból
T. Király László feld.: Három bácskai lakodalmas (Dittrich Tibor és Veér István – klarinét, Wilheim Ferenc – gordonka), 2. Drasóczy László feld.: Őrségi népdalok (Hajdú Erzsébet – ének, Herencsár Viktória – cimbalom, Dömötör László – klarinét), 3. Balázs Árpád: Cserefalvi csujogató (Budafoki Kamarakórus, vez. Biller István), 4: Győre Zoltán feld.: Száraz kútgém – zentai betyár- és juhászdalok (Laczó András – ének, Torma Károly – gordonka)
22.00: Késő esti krónika
Szerkesztő: Forró Tamás
22.20: Szombat esti pop-mix
Műsorvezető: B. Tóth László
23.00–23.05: Hírek. Időjárás
24.00: Hírek. Időjárás
0.05: Himnusz

SZEGED (94,9 MHz – Szentes 66,29 MHz) 5.55–6.55: Szeged, 6.55–9.00: mindkét adón MHz **HÉTFŐTŐL PÉNTEKIG: 5.55–9.00:** Alföldi hírmondó. Zenés hírműsor. **(5.55:** Műsorismertetés, hírek, időjárás, útinform **6.00:** Reggeli krónika (Kossuth) **6.15:** Hírek, információk **6.25:** Hírek, tudósítások a Dél-Alföldről. Lapszemle **6.45:** Reggeli párbeszéd **7.00:** Reggeli krónika (Kossuth) **7.15:** Hírek, információk. Körzeti időjárás **7.30:** Hírek, tudósítások a Dél-Alföldről. Lapszemle **7.45:** Programajánlat **8.00:** Hírek **8.05:** hétfő: Hétnyitó, kedd: Postaláda, szerda: Üzleti híradó, csütörtök: Hétközben, péntek: Hétvége
SZOMBAT 9.00–11.00: Alföldi tükör. Zenés riportműsor (Műsorismertetés, hírek, időjárás, útinform, lapszemle, programajánlat. Visszapillantó. Könyvajánlat. **10.00:** Szalonstúdió (mindkét adón)
VASÁRNAP 8.00–10.00: Vasárnapi magazin. Zenés összeállítás (Műsorismertetés, hírek, időjárás, útinform, programajánlat. Élő-szó. Zene-szó-tár.) **(8.00–8.30:** Szeged, **8.30–10.00:** mindkét adó)
16.00–18.00: Zenés szolgáltató és kereskedelmi műsor. A hét minden napján (Szeged 94,9 MHz).

PETŐFI

Kh: 873, 1116, 1188, 1251, 1350 kHz

4.30: Napindító
Zenés ébresztő
Műsorvezető: Vass István Zoltán. Munkatársai: Deák Horváth Péter, Nagyistók Tibor, Márványi Péter
Órakor: **aktualitások Ithonról és külföldről** Negyedkor: **sport** Félkor: **rövid hírek, tudomány** Háromnegyedkor: **kultúra**
Zenei szerkesztő: Gere Erzsébet
Az adás idején hívható szám: 138-8659
8.00: Mai műsoraink
8.05: Sportszombat
Szerkesztő-műsorvezető: Deák Horváth Péter
8.30: Slágermúzeum
Szerkesztő: Jeney Erzsébet
9.00: Hírek. Időjárás
9.05: Színe-java
Válogatás az elmúlt hét rádióműsoraiból. Szerk.-műsorvezető: Vass István Zoltán. Zenei szerk.: Kiss Gyöngyi. Felelős szerk.: Vicsek Ferenc
11.00: Hírek. Időjárás
11.05: Csillagok, sztárok
A Berlini Német Opera és a New York City Opera ének- és zkrának operettfelvételeiből
Szerkesztő: Schubert Ferenc
12.00: Jó ebédhez szól a nóta
Szerkesztő: Tarnai Kiss László
12.45: Időjárás- és vízállásjelentés
13.00: Hírek
13.05: Valahol valaki
Portré negyven percben

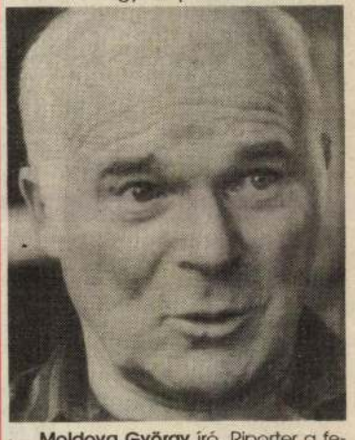

Moldova György író. Riporter a felelős szerkesztő: Szente László
13.47: Csak fiataloknak!
Komjáthy György kívánságműsora
14.30: Daráló
Folytatásos ifjúsági történet. Írta: Asperján György. Rendező: Vadász Gyula
Km.: Tóth Ildikó, Kerekes Éva, Melis Gábor, Földes Tamás, Götz Anna, Zsolnai Júlia, Széles László, Vallai Péter, Csere Ágnes és Pápai Erzsi
(Ism. csütörtök, P. 21.05)
15.00: Hírek. Időjárás
15.05: Magunkat ajánljuk
Változatok a szórakozásra
15.05: Sport
Öltözői hangulat a Vác FC–UTE bajnoki labdarúgó-mérkőzés után. Riporter: Török László
15.12: Szórakoztató antikvárium
Albert Camus: A vendég Daru, tanító – Harsányi Frigyes, Balducci, csendőr – Basilides Zoltán, Az arab – Szatmári István. *Jerome K. Jerome: Az amatőr* (Bodrogi Gyula, Győrffy György, Hajnóczy Lívia, Nagy István, Pádua Ildikó, Schubert Éva, Szemes Mari, Verebes Károly) Közben Ben Webster quartettje játszik
Műsorvezető: Kertész Zsuzsa. Zenei szerkesztő: Herczeg László. Az összeállítás rendezője: Bodnár István
16.00: Szív küldi...
Műsorvezető-szerkesztő: Dénes Gábor. Zenei szerkesztő: Palásti Pál. Rendező: Hámor János
16.55: Van ez így!
Bajor Nagy Ernő jegyzete
17.00: Hírek. Időjárás
17.05: Sport
Körkapcsolásos sportközvetítés Videoton–FTC és Csepel–Kispest-

BUZÁS András festő

Magyar Nemzet, 1992. aug. 12.

1

BUZÁS ANDRÁS festőművész kiállítása augusztus 26-ig tekinthető meg a Pataky Művelődési Központban (Budapest X., Szent László tér 7–14.)

Az európai kódexírások között való eligazodást nagyban s
likált datált kézirat-kiadások. A legtöbb példát a francia kötet
ductust a kötetek 1218 és 1252 közé helyezik: írásunk mellékle
mintákat mutatjuk be: 1230–1248, 1243, 1218–24, 1252 körül, 1

10 *Kódexek a Középkori Magyarországon.* (i. m.) 92., IV. szi

11 Ennek az írástípusnak legismertebb magyarországi emlé
Magyarországon. (i. m.) III. színes tábla. Most egy valamivel ké
kozunk, *Origenes-kódex*, 1212. (itt 2. kép.) In: UNTERKIRCHE
Österreichischen Nationalbibliothek bis zum Jahre 1400. Bd. 1. V

12 SOPKO, J.: *Kódexy a neúplne zachované rukopisy v slove*
jól mutatják a 12. század második felétől bekövetkező változás
uő: *Stredoveké latinské kódexy v slovenských knižniciach.* Marti

13 MEZEY L.: *A latin írás magyarországi történetéből.* = M

14 Az oklevélírásra a legbővebb képanyag: MARSINA, Ri
Slovaciae. Bratislavae, 1987. t. 2. Függelék, különösen VI. és V

15 1230–1248: SAMARAN, Charles-Robert Marichal: *Ca*
t. 2. Paris, 1962. Hugo de Sancto Caro-kézirat, talán carcasso
3. Paris, 1974. Averroes-Arisztotelész-kézirat, talán észak-itáli
4. Paris, 1981. cisztercі breviarium, Pl. XXIX. (itt 3. kép); 125
monasterii S. Nicasii Remensis (Reims), Pl. XXIV. (itt 7. kép);
Cursus titulorum decretalium, talán salzburgi, Abb. 47. (itt 6. k

BUZÁS ANDRÁS

Magyar Nemzet, 1991.aug.12.

aug.10.

Búzás András rajza

Búzás András rajza

BUZÁS András

Népszabadság 1992. aug. 7.

● KIÁLLÍTÁS. Ma délután 17 órakor nyílik az Erdélyből áttelepült Buzás András festőművész kiállítása a Pataky Galériában (X. kerület, Szent László tér 7–14). A tárlatot Beke György író nyitja meg.

● A BESZÉLŐ következő szá-

kezdi
pester
ban k
remén
hat va
utóbb
zönség
Az

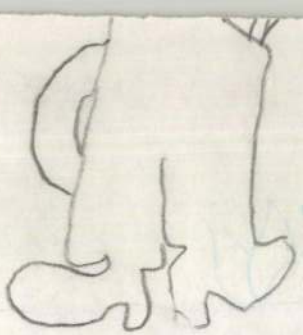

BUZÁS András festő

BANKÓ András: Erdély képzőművészetéért. =
Uj Magyarország, 1992. augusztus 7. 10.p.

Dunaföldvári Vármuzeum Galériája, Szülőföldem
Erdély c. kiáll. 1992

Jegyzékszám: 6419

nitási		
i	Bp. 1971.	54.391
i szervek		
	Bp. 1972.	54.560
i szervek		
	Bp. 1972.	54.561
ilkereskedelem	Bp. 1971.	54.606
esztési terv-		
nöktovábbképző		
	Bp. 1969.	54.659
ek könyvvitele		
	Bp. 1972.	54.676
etek mérleg-		
971. év.	Bp. 1972.	54.689
lett tőkés-		
	Bp. 1972.	55.264
edelem- és		
sa	Bp. 1972.	55.279
a szövetkeze-		
anizmus korsze-		
lősi	Bp. 1972.	55.473
zdálkodása		
	Bp. 1972.	55.506
etek főbb		
nti csoporto-		
	Bp. 1971.	55.566
).		
	Bp. 1972.	56.063

Búzás András razzia

BUZÁS ANDRÁS

Magyar Nemzet, 1991.VIII.6.5.p

Buzás András

Faliszőnyegeiből kiállítása nyílt
az Iparművészeti Múzeumban

Magyar Nemzet 1968 XII. 8

BUZÁS András

Kiáll. Bp. Patali Galéria, 1992

ism. (bele) [BEKE György]: Gyergyó Kőbányán.
= Vasárnap, 1992. aug. 23. 15. ill

BUZÁS András

Buzás András festőművész kiálltása, Bp., Pataky Művelődési Központ, 1992. augusztus 7-augusztus 26. Bp. : k.n., 1992 [8] p., ill.

XLV.

Magyar érmészettel a német szaklapok is foglalkoznak. Nem rég kérdés tétetett a *Numismatische, Zeitung*-ban: melyik művésztől származik az MDCCXL-ben Ex decreto stat. et ordin. Hungariae veretett emlékpénz, melynek előlapján két mellkép van, körirata: Ferdinandus IV. utr. Sic. rex. M. Carolina Reg. Archiduc. Aust. Hátlapján oltáron, melyen láng ég, Magyarország czimerét látjuk; falkoronával ékeskedő nő jobbjával csészét ürít a láng fölé, baljában labarumot tart: Pannonia laeta szavakkal. Körirata: Felix Adventus ad sacr. inaugurati. Leop. Aug. Poson? — Minthogy sem a Széchenyi- sem a Schoenvisner-féle lajstromokban e ritka és szép fémer elő nem fordul, szerkesztő azt Appel Repert. 2. kötet. 2. Rész. 923. 1. 3. számából idézi, azonban ezen érem csak ¼ latos, míg a kérdéses érem 3 latot nyom.

Régi pecsétek.

Buvás Árpád
textilművész

A művész 1962 óta a Magyar Iparművészeti Főiskola tanára, a kötött-hurkolt anyag és forma tervező mak csoportvezetője.

Horváth, Béla: Kiállítás megnyílt.
Művészet, 1974. szeptember - 47 oldal

Bunás Árpád
Sextilmüvész

Kötött falikompozicióval szerepelt az 1972-es Szombathelyi II. Fal és Textextil Biennalen és külföldi kiállításokon is.

Horváth Béla: Kiállítása napjár
Művészet, 1974 április – 47 oldal

Burás Árpád
Lestilművész

Kiálldásé darabjait elsősorban
hőlott fali kompozicióiból szokta
összeválogatni a művész.

Horváth Béla: Kiállítási naptár.
Művészet, 1974. április - 47 oldal

Burás Árpád
textilművész

Burás Árpád a Főiskolán
Molnár Béla tanítványa
volt.

Horváth Béla: Kiállítási naptár.
Művészet, 1974. április - 47 oldal.

Burás Árpád
Sextilmüvész

Burás Árpád Sextilmüvész kiállítása április 25-én Gör-ben nyílt meg. Ez a müvész hetedik önálló kiállítása.

Horváth Béla: Kiállítási naptár
Müvészet, 1974. április - 47 oldal.

Burás Árpád
Textilművész

Burás Árpád 1929-ben született Oroshánán, 1956-ban szerzett diplomát az Iparművészeti Főiskolán a hátszövött anyagtervező szakán.

Horvath Béla: Kiállítási naptar.

Művészet, 1974 április - 47 oldal.

Burás Árpád
textilművész

Burás Árpád 1958-ban önálló
férfidivat bemutatóval jelent-
kezett, azóta is szamos kollektív
kiállításon vett részt.

Horváth Béla: Kiállítási naptár.
Művészet, 1974. április - 47 oldal.

Burás Árpád
textilművész

A művész elsősorban divat-hőlött
ári tervezéssel foglalkozik. 1959-1963
között tagja volt a Textil, majd a
Komplex Tervező Stúdiónak.

Horváth Béla: Ki alkotói napjai
Művészet, 1974. április - 47 oldal.

Burás Árpád
Textilművész

Burás Árpád az 1962-es őriallo kiállításán hőlött faliképekkel és falszőnyegekkel jelentkezett.

Horváth Béla: Kiállítási naplár
Művészet, 1974. április – 47 oldal.

Burás Árpád

Textilművész

A művész a Képcsarnoknak tűrött technikával készít falisszőnyegeket 1-2 m² között, a lakás kulturális igényeit figyelembe véve.

Horváth Béla: Kiállítási naptár

Művészet, 1974 április - 47 oldal

Buzás Árpád
iparművész

M.D.K

„Hajógyár", „Óbudaitáj"
„Nagyváros" c. műveit
mutatta be első kiállításán.
„Textilkép" (repro)

Molnár Éva: Buzás Árpád
Művészet, 1962. szeptember — 34 lap

Burás Árpád
textiltervező

M.D.K

„Piros-fehete". Faliszőnyeg.
(repro)

Wenier Ilkalyné: Burás Árpád textiltervező ipaművész
Művészet, 1969. február – 48 lap

M.D.

Buzás Árpád
textilterverő

Fáliszőnyegén a kötszövött technikát mutatja be, Sok bel és külföldi kiáb-lításon mutatta már be művét,

Wanier Mihályné: Buzás Árpád textilterverő igazműves
Művészet, 1969. február – 48 lap

M.D.K

Burás Árpád
textilterverő

Kötött-szövött falképeivel tünt fel.
„Nagyváros", „Csónakos", „Palachok"
c. falképeit mutatta be a kiállitáson.
Függönyeit szikkölőgépen kurkolással
készíti.

P. Brestyánszky Ilona: Fiatal iparművészek kiállitása a
József-Attila lakótelepen

Művészet, 1963. május – 37 lap

Búzás Árpád

A moszkvai magyar kiállítás on
több részes, szőttes falipannója sze-
repel.

---:Nemzetközi szemle.

Művészet,1976.március - 42.oldal

Buzás Árpád

Orosházám született 1929-ben. Iskolai végzettsége: Magyar Iparművészeti Főiskola 1956.
Kiállítások: Budapesten 1958-69. Országos és csoportos kiállítások: Csók Galéria 1962. 1970.
Katona László: II. Fal-Textil Biennálé, Szombathely, 1972.

Bujás Árpád

Prága 1961.; Belgrád 1962; Helsinki 1963. Moszkva 1966.; Koppenhága 1967; Bukarest 1968; Varsó 1970.; Minszk 1970. Madrid 1969.; Barcelona 1970.

Kotona László: II. Fal- és Tértextil Biennále, 1972. Szombathely.

Buzás ofrpád

Díj: Szot. pályázat 1970.; I. Fal- és Tértextil Biennále, Szombathely 1970. Bemutatott műve: 5. sz. reprodukció: „Savaria", szintetikus kötött, 310 x 100 x 100 x 100 cm.

Katona. László: II Fal- és Tértextil Biennále, Szombathely, 1972.

Baráz Árpád
iparművész

M.D.K

A Magyar Képzőművészek
Szövetségének iparművészeti
tiltható lett.

A Magyar Képzőművészek Szövetségének közzétette.
Művészet, 1969. március — 18 kép

Buzás Árpád, textiltervező

Az újjászületésének 34. évfordulóját ünneplő Románia iparművészeti kiállítását *Buzás Árpád*, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének alelnöke és *Ileana Balota* román textilművésznő nyitotta meg. Jelen volt *Boros Sándor* kulturális miniszterhelyettes, *Demeter Sándor*, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnökhelyettese, valamint *Victor Bolojan*, a Román Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete. A tárlat szeptember 12-ig várja látogatóit.

7.

–: Román iparművészeti Tárlat a Nemzeti Galériában.

Népszabadság Bp. 1978 aug. 23.

les, N

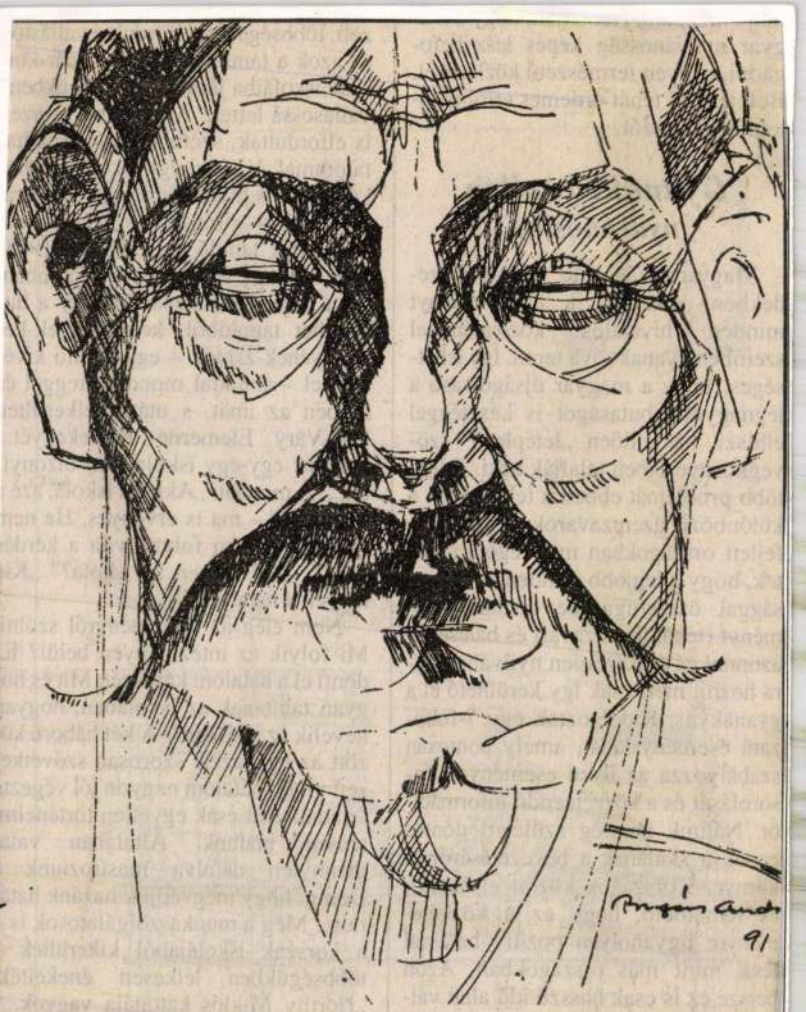

Búzás András rajza

BUZÁS ANDRÁS

Magyar Nemzet, 1991. aug. 9.

MDK

Buzás Árpád textiltervező

Hajógyárban, repr.

Kocsis B. belsőép. Buzás Á. textilterv. Papp J. kerámikus kiáll. Csók I. Gal. 1962. jun.

Buzás Árpád

"Térbe hajló, szabadon eső applikációkkal készült" két müvéről elismeréssel szól Perneczky Géza: "Textil-biennálé" c. kritikájában.
A textil-biennálét Szombathelyen most első izben rendezték meg.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. juli. 25.
XIV. évf. 3o. sz. 12. lap

Buzás Árpád, textiltervező iparművész

Vita, interju, jegyzet a kultúráról.

A Műcsarnok nagy iparművészeti kiállításával kapcsolatban beszélget az adásban Ránki Júlia a kiállítást megtervező Attalai Gábor textiltervezővel, Buzás Árpáddal, a Képző- és Iparművész Szövetség alelnökével, Schrammel Imre keramikusművésszel.

Gondolatjel.

1980. IX. 14. Kossuth, 14.05 (Sz. Lné).

MDK.

Buzás Árpád

A Képzőművésze Szövetségének vezetőségébe
választották

Népszabadság 1966 ápr .21.

Burás Árpád
textiltervező

M.D.K.

A Magyar Képzőművészek Szövetségének
választmányi tagja lett.

—: A Magyar Képzőművészek Szövetségének választmánya
Művészet, 1966. június – 12 lap

MDK.

Buzás Árpád

1966-ban a Képzőművészek Szövetségének szaktitkára

Szocialista Művészetért 1966 máj.

Buzás Árpád iparművész textiltervező

A Képzőmův. Lev. iparművészeti szaktitkárává választották meg

Nagyanya 1966 ápr. 21 2 old.

BUZÁS ANDRÁS

SUZUKI HÁZ GALÉRIA

(Budapest, XIV. Egressy út 17-21)

meghívja Önt, barátait és kedves családját

BUZÁS ANDRÁS

Festőművész

ÜZENETEK

című kiállítására

1998. október 15.-én 18 órára

A kiállítást megnyitja:

PAPP MINA

Művészettörténész

Közreműködik:

FARAGÓ LAURA

Énekművész

Megtekinthető: október 15 – november 10-ig
Hétköznap: 9-18, szombaton: 9-18 óra között

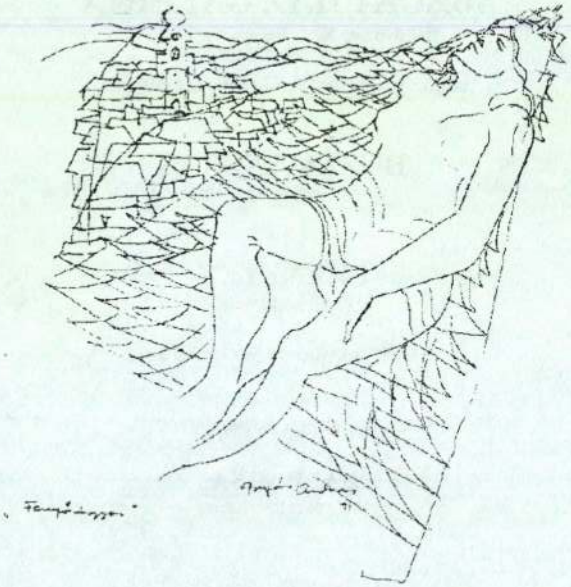

J U Z S Ó HIDEGKONYHA
és PARTY SERVICE
1171 Bp. Peregi u. 60.
Tel: 257-8576

Burás Árpád
képzőművész

M.D.4

Felvételét a Magyar Képzőművészek
Szövetségének közgyűlésére.

A Magyar Képzőművészek Szövetségének közgyűlése
Művészet, 1969. március – 18 lap.

Burás Árpád
iparművész

M.D.K.

A Magyar Képzőművészek Szövetségének közgyűlése a textil szakosztály tagjává választotta

A Magyar Képzőművészek Szövetségének közgyűlése
művészet, 1969. március – 18 lap.

Búzás Árpád

a Kipzőművész Szövetség iparművészi titkára, hiszen Sándor fő titkár és Karmazsin László a vizuális nevelési propaganda bizottság titkára programtervezetet dolgoztak ki a művészeti látáskultura fejlesztésére.

A művészeti látáskultura fejlesztéséért (V.L)

Magyar Hírlap, 1969. április 1. 9. l.

M. D. K

BÚZÁS Árpád textiltervező

Falitépek: „Hajóépítés", „Nagyváros"
„Vitorlások" „Halak"
az Iparművészeti Vállalat Kötő-
üzemének tervezője

vagyaféa: Három fiatal iparművész
kiállítása

Magy ar Nemzet 1962. junius 20. 4. l

Buzás Árpád, iparművész
textilművész

MDk

A Békéscsabai Textilgyár munkásaként jutott el a textilművészethez. A Csók Galériában kiállított művei között sok a nonfigurativ kompozíció. Figurális faliképei között megemlítendők a Nagyváros, a Vitorlások, és a Hajógyárban címűek.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról

9.l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. jún. 27.

Burkás Árpád textilművész

Máj. 11.-ig tart nyitva a képcsarnok rendezésében a művész kiállítása. A művész jelenleg az Iparművészeti Főiskola tanára.

Nagrád, 1974. máj. 1.

SOKFÉLE

Nyári nap — részlet

Kikötő

Család. Kötött alapon, hurkolási technológiával készült

az igazgató úr?

Az ajtóban már vár ránk a cigány népi zenekar négytagú „küldöttsége" is. Visszasírják Laczkó Jánost, szinte a szó szoros értelmében.

— Kisgyerek voltam — mondja a jólmegtermett gépkezelő —, a tanító úr biztatott mindig, hogy járjam végig az általánost... Tudta, hogy árva vagyok. Sose végeztem volna el a hetedik-nyolcadik osztályt, ha ő nem serkent. Nem vallottam kárát, mert azóta szakiskolát is végeztem...

Valamennyien sportoltak Laczkó János keze alatt. Röplabda, asztalitenisz, súlyemelés — ebben volt Rozsály nagy. Asztaliteniszből 11 évig megyei elsők voltak. A rozsályi kisiskolások sakkoztak, versenyeket nyertek.

— Most ott hányódik a bordásfal a góré alatt, a tsz udvarán. A nyújtó meg ott a méregraktár mellett, a hóban...

Sportélet azóta nincs. A falu sportpályáját jegenyesor állta körül. Laczkó János ültettette, tizenvalahány éve. Az ősszel az utca felőli hosszú sort kivágatta a községi tanács. „Pedig ennek a kis falunak az ékessége volt"... — fogalmaz egy idős néni.

A cigány népi zenekar prímása, *Farkas* Lajos felindult, elkeseredett. Az emberek is azt mondják nekik, cigányoknak: „Lement rólatok a nap..."

— A tanító úrnál nem volt kiválasztás. Tisztelte a gyereket — mondja a prímás.

A zenekar legidősebb tagja:

— Analfabéta voltam, most megtudnék írni egy levelet is a barátomnak. Kottát olvasni is tőle tanultam...

A faluban tudják, hogy ha a cigányfiúknak sportversenyre, fellépésre kellett menniük, nagyon sokszor Laczkó János adta oda a tréningruháját, inget, trikót, öltönyt is adott kölcsön. Az utóbbit igaz, az ablakon keresztül, hogy csak utólag kelljen a feleségével megbeszélni az akciót...

— Igen nagyon csend van, mióta elment... Mink már megszoktuk, hogy foglalkoznak velünk. Télidőben sokszor este tízig is próbáltunk az iskolában. Most meg, mikor a pártházban nem volt jó a tv, nem engedtek bennünket az iskolába tévénézni. Hatvan emberből micsoda szép dalárdát csinált a tanító úr! És egy másikat negyven buta cigányból — mondja a prímás. — A táncunk is kellett. Volt egy rendezvény: csak előlépett egy idős asszony, a Gyurinak a felesége, mindenki csak nézett. Micsoda tánc! Nem fájt a magyaroknak, hogy megpártol minket a tanító úr. Sok élményt hagyott ő maga után...

De hogy Laczkó János miért is ment el, arra sem a prímás, sem a tagok, sem a tsz fiatal szakmunkásai nem tudnak választ adni. Csak azt ismételgetik: „Rozsályon a nép szerette."

Másnap reggel hivatalos helyeken, a falu vezetőinél megpróbálom megtudni a választ.

A tanácselnök, *Fehér* László, minden mondatát azzal fejezi be, hogy igen jó barátságban volt Laczkó Jánossal, de csak annyit tudunk meg tőle, hogy talán idős szüleihez akart közelebb kerülni a volt igazgató, mert mostani munkahelye szülőfaluja mellett van. Nős, családos embernél ez a válasz alig hihető, legfeljebb úgy foghatom fel, hogy ha már menni akart vagy mennie kellett, akkor már a szülei közelébe igyekezett.

Mennie nem kellett — ebben a község párttitkára is megerősít.

Molnár András, a párttitkár azt mondja: jó barátságban volt Laczkó Jánossal. Hogy miért ment el? Talán belefáradt a munkába...

Ez a válasz sem meggyőző, hiszen Laczkó Jánost éppen az jellemezte, hogy kereste a sok munkát, a nagy megterhelést. És arról is tudnak már a faluban, hogy új munkahelyén — ahová pedig úgy ment, hogy ott *csak pedagógiával* foglalkozik — máris egy zenekar „van a keze alatt".

A termelőszövetkezet elnöke sem tud válaszolni a kérdésünkre.

Tulajdonképpen gyanútlanul távozhatnánk a faluból azzal a meggyőződéssel, hogy Laczkó János minden külső ok nélkül, valamilyen magántermészetű ügy miatt mehetett el innen 28 év után. Országos hírűvé tett egy falut és elment... És riportunkat a cigány népi zenekar üzenetével fejezhetnénk be. A prímás a zenekar nevében kéri ugyanis, hogy államunk tegyen valamit: jöjjön vissza az igazgató Rozsályba. Farkas Lajos prímás külön üzeni Laczkó Jánosnak, hogy ő most vesz 60 ezer forintért jobb lakást és mint mondja: „Tudom, ennek az igazgató úr örülne a legjobban."

Elutaztunk Laczkó János után Pálházára. Ő itt az új körzeti iskola igazgatója: 650 gyereket tanítanak, 8 falu tartozik a körzetbe. Laczkó János egyelőre szüleinél lakik Mikóházán, de heteken belül elkészül szolgálati lakásuk. Nehéz Rozsályról beszélnie. Élete 28 évét élte ott le.

Elmondjuk, mit üzen Rozsály, mit a zenekar, hogy menjen vissza hozzájuk.

— Hát megyünk is... Vagy húsz gyerekkel. Fogkefe, törülköző, a többit a vendéglátók adják. Cserébe jön 20 rozsályi gyerek a fogkeféjével. Cserekirándulás. Egyedül nem tudnék visszamenni...

— *Miért jött el, igazgató úr?*

— Nem akartam nyugdíjas lenni. Szellemi nyugdíjas... Ott megadtam magam — itt, ha lehet újra kezdem. Lehet, hogy többet akartam, mint amennyire Rozsály anyagilag, szellemileg képes. Évekig mindig sikereink voltak. Országos versenyek, hírnév... aztán egyre nehezebben ment minden. Nem hiszem, hogy irigyeltek volna. Miért? Legfeljebb idegesítő lehetett, hogy folyton akartam valamit. Meg kértem. Igaz, ha fentről szereztem a pénzt, az se tetszett. Pedig én megmondtam, hogy nem akarok sehol osztályvezető lenni. Tőlem ne tartsanak. Talán nem is lehet azt kívülről megérteni, hogy mi öröme telik ennek a Laczkónak abban, ha minden szombat, vasárnap éretlen gyerekekkel utazgat versenyre, ide-oda. Meg a cigányok... Ráadásul hangoztattam is mindenütt, hogy én cigánypárti vagyok. Hát komoly ember az ilyen? Én minden gyerekkel, minden magára hagyott kultúra-éhes cigányfiúval együtt éreztem: mekkora élmény nekik, ha a zene, a sport révén kijutnak a faluból, elismerést kapnak... Azok a parasztgyerekek Máriapócson kívül semmit se láttak addig. Élvezték az utazást, megtanultak szállodában lakni és I. osztályú éttermekben enni... Na, mindegy! Az utóbbi időben már nehezen ment minden. Közel az ötvenhez nem tudták nekem elnézni, hogy még mindig, még mindig akarok valamit. Hogy egyáltalán akarok valamit...

— Látja, ezért mondtam: szellemileg nyugdíjra voltam ítéltetve. Hetekig tartó fizikai-lelki válság után kértem az áthelyezésemet.

— Inkább feláldozok két évet az életemből, hogy itt Pálházán újra kezdhessem. Rámegy majd két év, amíg itt ez az új iskola igazi iskola lesz, de így megéri. Nekem is. A gyerek mindenütt ugyanazt igényli: ismerkedni a világgal, szellemi és erkölcsi élményt gyűjteni, öles léptekkel menni, rohanni előre az életbe, ami lehet keservesen nehéz, de amit csak *élni* érdemes. Sarokba húzódva tűrni — nem embernek való.

— Kell még ide ebbe a szép, új iskolába napközi, tornaterem. Kell még ide sok minden. Rozsályban nem sok vasárnapi csirkepörköltet ettem meg, mert hétvégeken szinte sosem voltam otthon. Itt meg a hat hónap alatt annyi hideg ételt ettem, mint még életemben soha. Pedig az édesanyám minden délben ebéddel vár. Most még erre nincs időm. De mondom, két év áldozat...

— Farkas Lajoséknak, a rozsályi zenekarnak pedig üzenem, tavasszal várjuk őket is egy hétre. A szomszéd faluban, Kovácsvágáson a bálra és a nyolcadik osztályosok ballagására. Itt Borsodban a szatmári cigány-népzenére fognak ünnepelni. A zene mindenható. Az ember is az volna, ha győzné erővel...

Salamon Magda

Laczkó János

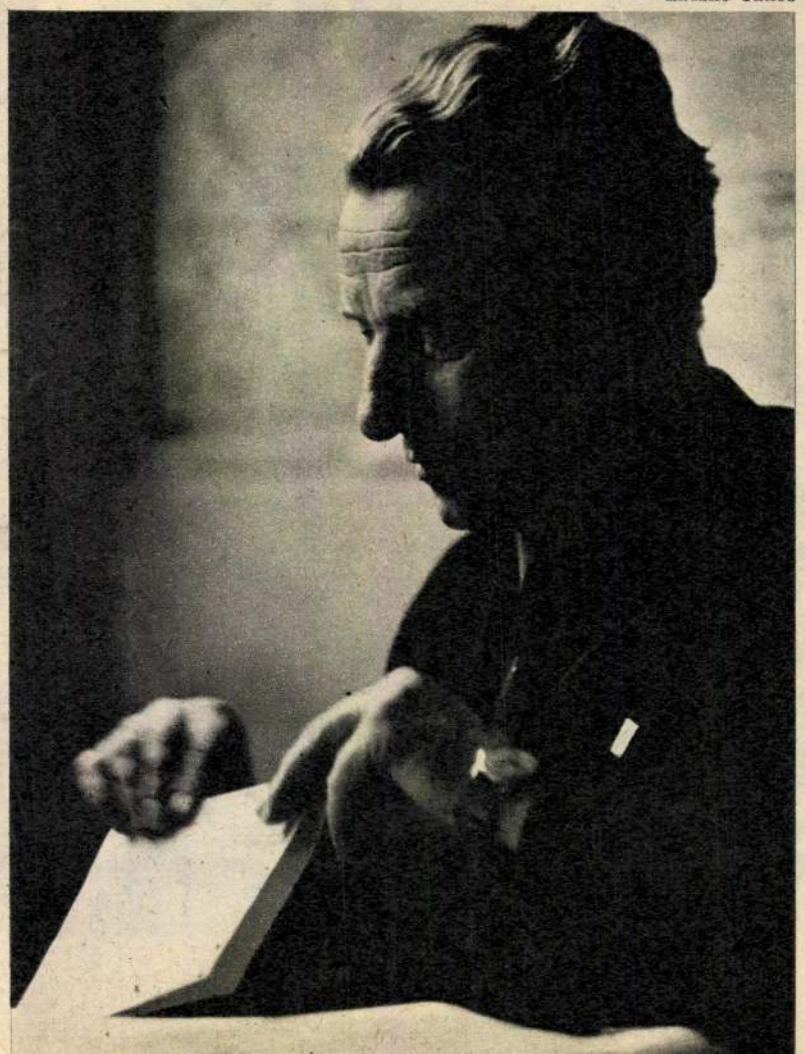

IGÉNY

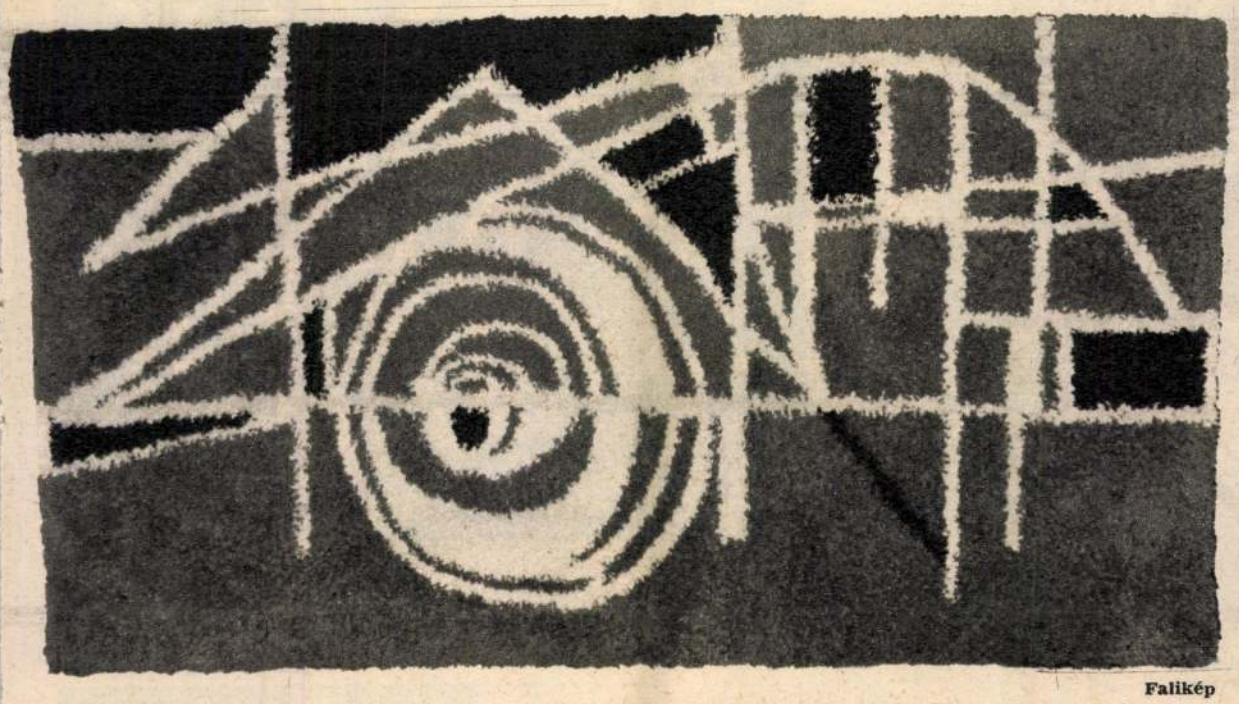

Falikép

Fekete és piros játéka

Szőnyegrészlet

Középkorú házaspár érkezik az iparművész műhelyébe.

— Fel szeretnénk újítani a lakásunkat. Tanácsot kérnénk. A rekamiénk fája sötét színű, modern, zöldes-fekete bútorszövettel van bevonva A szőnyegünk bordó, függönyünk csipke. Most egy falvédőt szeretnénk, amitől vidámabb lesz a lakásunk.

— A közvetítőszín sárgászöld, vörösesbarnával...

Az új házasok egy barátságos szobarészletet szeretnének.

— Varia bútorunk van, igaz, de csak pár darab. A heverőnket sarokra állítottuk és körbe egy nagyméretű faliszőnyeget szeretnénk, modernet, olajzöldet és lila színezéssel.

Sokféle az igény és nem is akármilyen — mondja *Búzás* Árpád iparművész, főiskolai tanár, a Kör iparművészeti csoport tagja. Kiállításán (Iparművészeti Múzeum) újszerű elgondolással és technikai megoldással jelentkezett. Géppel kötött faliszőnyegei a gobelin mai változatai. Faliképei és szőnyegei ábrázoló jellegűek — szövött-kötött és horgolt technológiával. Anyaguk gyapjú, műszál és díszítőfonál. Gépi előállítású egyedi darabjai apró színváltozattal készülnek. A gépi szövés megengedné a „nagyobb szériát", de egyből-egyből csak 5—10 darab készül.

Hogy mi kerüljön a falra, erre választ adnak Búzás Árpád ötletes kivitelű művészi munkái. De mit tegyünk a földre? Milyen a mai szőnyeg? Erre kérünk választ.

A jövő lakberendezési alapeleme a faltól-falig szőnyeg, ami a szoba hangulatát adja meg. (Kék, szürke színekben az üzletekben kaphatók), a kisebb ülőbútorok, heverők előtt a nagy textilre kerül a kisebb. Szőrös, bolyhos, apróbb szőnyegek ezek, lehetnek kerek, ovális formájúak.

A lakásban minden megfér együtt. A hagyományos bútor a modernnel, a faliszőnyeg a táblaképpel, a porcelán a kerámiával. De csak módjával, mert a túlzsúfoltság, a „túlöltöztetett" lakás barátságtalan és kényelmetlen. Nyugtalanságot és feszültséget kelt, amitől az otthon rideggé és idegenné válik.

Kép és szöveg: **Nádor Ilona**

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
NŐK LAPJA
1969 APR 12

BORNAK IS KELL A CÉGÉR

A tanulók kiélhetik kísérletező kedvüket: Andrássy Lotti szürrealista kirakatot tervezett

KORNISS PÉTER FELVÉTELEI

Készül a női divatáru kirakat

Utolsó simítások

Búrás Árpád
textilterverő

Búrás Árpád falikepei és szőnyegei
ábrázoló jellegűek. Szővött-hőlött
és horgolt technológiával készültek
művei.

Nádor Ilona: Sokféle igény.
Nők Lapja, 1969 április - 15 szám

Búrás Árpád
textiltervező-

Búrás Árpád iparművész, főiskolai tanár az Iparművészeti Múzeumban rendezett kiállítást. Kiállításán ugyszerű elgondolással és technikai megoldással jelentkezett.

Nádor Ilona: Sokféle igény
Nők Lapja, 1969 április - 15 szám

Búrás Árpád

textiltervező

„Szőnyegrészlet"
„Falikép"
„Fehér és pisos játéka"

} repro

Vádor Ilona: Sokféle igény

Nők Lapja 1969 április - 15 szám

Búrás Árpád
ipanművész

„Nyári nap" – részlet
„Család"
„Kihőtő"
} repro

Nádor Ilona: Sotfile igény.
Nők Lapja, 1969. április – 15 szám.

Burás Árpád, textilművész

Kiállítása nyílik meg
Győrött.

– : Hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 22.

Buzás Árpád, textiltervező

Ápr. 25-én nyitják meg
tárlatát győrött.

– : Hallottuk 2,

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. ápr. 24.

Buzás Árpád textiltervező iparművész

A győri Képcsarnok kiállitó termében rendezett kiállitását április 25.-én nyitják meg, -közli a lap kulturális eseményekkel foglalkozó rovata.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. ápr. 2o.
XVIII. évf. 16. sz. 2. lap.

Bízás Árpád

A „kiállítási naptár" cenzúrái (x. 12-28.; Nagy-Kanizsa: Egry József Tizem).

Műgyűjtő, 1972/3. sz.

Burás Árpád
textiltervező

Burás Árpád textiljei a nagy-
kanizsai Egry Terem szere-
pelnek X. hó 21-étől.

.-. Kiállitási naptár.

MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 48.oldal

Buzás Árpád

textilművész munkáiból

kiállítás nyílik Nagykanizsán

az Egry József teremben

Magyar Nemzet 1972 October 11

4. old.

Buzás Árpád

Junius 5.-ig tekinthető meg Hoffmann Henriette festőművész és Kutas László szobrász kiállitása a Soproni Festőteremben.
A Tatai Várban junius 1o.-ig tart nyitva Mészáros Dezső szobrászmüvész kiállitása.
A Nagymarosi Müvelődési Házban május 16.-án nyilik meg Holba Tivadar festőművész kiállitása. Május 31.-ig tart nyitva a Csili Kiállitóteremben Kárpáti Éva festőművész kiállitása.
A szegedi Gulácsy Lajos teremben Balogh András festőművész kiállitását május 2o.-án nyitják meg. A szombathelyi Derkovits Gyula teremben Papp János és Borsodi Ágnes keramikusok és Buzás Árpád textiltervező kiállitása május 2o.-án nyilik meg.
Élet és Irodalom, Bp. 1976. május 15. XX. évf. 2o. sz. 8. lap.

Buzás Árpád, textilművész

Képzőművészeti Kiállítás nyílt tegnap Szombathelyen. A kiállítás son Borsodi Ágnes, Papp János keramikus és Buzás Árpád textilművész alkotásai láthatók.

Magyar Hírek, 1976. máj. 21.

Buzás Árpád

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIALLITÁS nyilt tegnap Szombathelyen, a Képcsarnok Derkovits-termében. A kiállításon Borsodi Ágnes, Papp János keramikus és Buzás Árpád textilművész alkotásai láthatók. V.Zo

Magyar Hirlap 1976/119/6

Bíró Árpád

Bíró Árpád textiltervező kiállítása Szombathelyen a Derkovits Gyula Teremben május 20-án nyílt meg.

----:Kiállitási naptár.
Művészet,1976.május - 48.oldal.

Bűzás Árpád, textiltervező

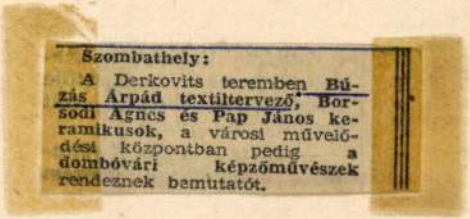

Szombathely:

A Derkovits teremben **Bűzás Árpád textiltervező, Borsodi Ágnes és Pap János keramikusok**, a városi művelődési központban pedig a **dombóvári Képzőművészek** rendeznek bemutatót.

Kiállításai

Magyar Konzervipar, 1976. jún. 2.

Búzás Árpád textilművész 2

1929-ben született Orosházán. 1956-ban kap diplomát az Iparművészeti Főiskolán a Kőt-szövött anyagtervező szakán. Molnár Béla textilművész tanítványa. 1962 óta a Magyar Iparművészeti Főiskola tanára, a Kötött-hurkolt anyag- és formatervező csoport, valamint a halasi Kötöttárugyár művészeti vezetője.

Katalógus 1976 Képcsarnok

Buzás Árpád textiltervező M.D.K.

Faliképek, függönyök, /sikkötőgépen készülnek és gobelinre emlékeztetnek/

"Hajóépités"

Teritéke s faliképek

Falikép. repr.

Vörös Tibor:Három fiatal iparművész kiállitása

Magyar Épitőművészet 1962 / 5. 54-55.l.

Buzás Árpád, textilművész
iparművész

M Dk

A Csók Galériában állított ki.

A.T.: Három fiatal iparművész 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. jan. 16.

MDK

Bíró Árpád, iparművész

A Corso Galériában Kovács Béla és
Papp János iparművészek együttes
kiállítása lesz június elején.

– : Ma hallottuk 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. febr. 27.

Buzás Árpád, textiltervező
iparművész

MBh

Buzás Árpád, Kocsis Béla és Papp János iparművének műveiből kiállítás nyílik a Szők-Galériában jún. 15-én.

2.

— : Ma hallottuk

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. jún. 12.

MDK

Bucsás Árpád, textilművész

kiállítása nyílik meg a

Csók Galériában.

–: Hír

8.

Népszabadság, Gy. 1970. nept. 30.

MDK

Bizás Árpád, festőművész

A Fiók Galériában nyílt meg tárlata.

— : Négy új tárlat 9.

Népszabadság, B., 1970. okt. 3.

MDK

Buzás Árpád, textilművész

Kiállítása nyílik meg a Szók Galériában.

—: Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1970. szept. 30.

Buzás Árpád textilterező

Simó Ágoston kerámikussal közös kiállítása volt a Csók Galériában. Megnyílt X. 2-án.

Ipari Művészet, 1970. IV. 61. l.

Bíró Árpád

Kiállító a CSK galériában

Kiállítási kalauz
Szocialista művészetért 1970. nov.

Buzás Árpád

A Csók István Galéria kiállitásán szerepeltek textilmunkái, melyekről elismeréssel ir Perneczky Géza: "Három kiállitás" c. beszámolójában. Kiemeli szőnyegei és faliképei kompozicióit, s dicséri egyéni izü szinvilágát. "Legszebbek a nagy terem közepén felfüggesztett Nagy Textil Csüngők" s végül megjegyzi, hogy a müvész munkái egyre magabiztosabbak

Élet és Irodalom, Bp. 197o. nov. 7.
XIV. évf. 45. sz. 12. lap

Buza's Árpád

Kiállítása nyílt a Csók Galériában, Simó Ágostonnal együtt. Újszerű, síkkötött textiliákkal jelentkezett.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra

Magyar Hírlap, 1970. okt. 7.

Buzás Árpád, textilművek.

Kiállítása nyílik meg Nagykanizsán okt. 12-én.

— : Hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. okt. 10.

Buzsáki Árpád, textilművész

Nagykanizsán nyílt meg kiállítása
okt. 12-én.

— : Hír

10.

Népszabadság, Bp. 1972. okt. 11.

Buzás Árpád

Oktaéderek, síkkötött

(300×60)×4

Oktaéderek, részlet

Buzás Árpád kiállítása

Csók István galéria 1970. IX. 2-17.

Buzás Árpád

Geometrikus II. hurkolt
50 + 180

Kupolák, hurkolt
200 + 100

Buzás Árpád kiállítása
Csók István galéria 1970 X.2-17.

Buzás Árpád

Szimetria, hurkolt
(50 × 180) × 2

Geometrikus I. hurkolt
50 × 180

Buzás Árpád kiállítása
Csok István galéria 1970 x 2-17.

Buzás Árpád

Karnevál, sikkötött
260 x 140

Jamina, hurkolt
200 x 100

Buzás Árpád kiállítása
Csók István galéria 1970. X. 2-17.

Buzás Árpád

Felszabadulás, síkkötet
190 × 145

Festőnő, síkkötet
230 × 130

Buzás Árpád kiállítása
Csók István galéria 1970 X. 2–IX.

Burás Árpád

Említve

Budapesti kiállítások az év második felében
Magyar Nemzet, Bp. 1970. jún. 26.

Burás Árpád

Leninről kérült alkotása (repr)

Ossuág Világ, Bp. 1970. ápr. 22.
15. l.

Bíró Árpád

Neve emlékre

„Textil falikép 68"
Magyar Nemzet 1968 szept 26.

Búzás Árpád

textiltervező szerepel a szegedi képcsarnok
Kárász utcai bemutató termében megrendezett,
„A tér" nevű iparművéscsoport kiállításán.
Ez a csoport első kiállítása, Dér Endre író nyitotta
meg.

Kulturális krónika
szegeden ... (Kultura-Tudomány)

Magyar Hírlap, 1968 június 8 9. l.

Búrás Árpád

Két műve szerepel az alábbi:
Táslatou szombathelyen

Perneczky Géza: Textil-bienniálé

Élet és Irodalom 1970 VII. 25

Burás Árpád iparművész

Szerepel a Képcsarnok
egri bemutatótermében

N.N.: Egymilió forint a szépre

Népujság 1969 XII. 31

MDK

Buzsáki Árpád, iparművész

Textil szakképével III. díjat nyert.

-: Iparművészeti alkotások bemutatója :-

Népszabadság, Bp. 1970. jan. 23.

MDK

Buzás Árpád

Szerepelt a MOM kulturházban megnyilt vándorkiállitáson.

Textiljeivel.

-a -a: Modern iparművészeti kiállitás Kulturházainkban.
MAGYAR NEMZET 1962 szept. 26.

Buzás Árpád, iparművész [szörös] MDH

Kocsis Béla és Papp János iparművészekkel Körös kiállításra Kérül.

P. F.: Művész — albérletben 2.1

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. szept. 9.

Buzás Árpád M.D.K.

Pulóver a ballon viterlás anorákhoz.
Tervező: Vrga Béla

Ipari müvészet Bp. 1960.

Buzás Árpád M.D.K.

Gyapju pulóver, repr.

Ipari művészet Bp. 1960.

MDK

Buzás Árpád, iparművész

Miénk a gyár c. alkotására II. díjat kapott.

—: SZOT-Kiállítás a Nemzeti Galériában 7.

Népszabadság, Bp. 1970. aug. 18.

Bukás Árpád

Textilekkel

szerepel az alábbi háslaton

Horváth György: A szót felszabadulási képzőművészeti pályázatának kiállítása a Nemzeti galériában

Magyar Nemzet 1970 VIII. 23 12 old.

Búzás Árpád

szőnyege szerepel a Képcsarnok Vállalat jubileumi tárlatán a Csók Galériában

Magyar Nemzet 1970 március 27
4. old.

Gyurás Árpád

Foto és néhány adat e művészről.

I. Fal- és Térextil Biennálé
Szombathely, Savaria Múzeum, 1970.

Buzás Árpád

"A burkolt viszkóz-faliképek technikáját Buzás Árpád, Szücs József és Puskás Imre müveli..."

Katona Imre: Modern iparmüvészetünk néhány kérdése.
Müvtört.Ért. 1970. 4.sz. 278-283. l.

282. l.

Burás Árpád
textilművész

Spanyolországban két művével
szerepel. Mindkettő 1968-ban
készült.

Egyed Edit: Kísérleti textíliák . . .
Művészet, 1970. június - 37 lap

BUZÁS ÁRPÁD

„Miénk a gyár" c. munkája (eml.)

II. díjat nyert a SZOT Fel-szabadulás: képzőművészeti pályázatán.

Munka, 1970. jan. 10.

Burás Árpád iparművész

Miénk a gyár c. műve (eml.)

II. díjat kapott a SZOT pályázatban

N.N.: Jubileumi kiállítása

Galeriában

Magyar Nemzet 1970 VIII. 18 4 old.

Búzás Árpád

„Karnevál" szint. Lötött, repr.

I. Fal- és Tertextil Biennálé
Szombathely, Savaria Múz. 1970.

Burás Árpád

Mint kezdeményező, emlitve

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 6. l.

Burás Árpád

"Karnevál" c. falitextilje említve.

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 7. l.

Burián Árpád

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970-IV. 8.l.

Juràs Árpád

Az Iparművészeti Vállalat díját
kapta meg.

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV.

Burás Árpád

Hozzászólás aukcióhoz

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. V. 18.

Bíró Árpád

Foto a művész egyik munkájáról

Kiállítási katalógus
Szocialista művészeti, 1970. nov.

Buzás Árpád

Az Iparművészeti Főiskola Textiltervező fagozatán 1970-ben végzett textiltervező művészek diplomamunkáiból rendezett kiállítást nyitotta meg. A megnyitó szövegét közli a lap.

Művész az iparban; Ipari Művészet, 1970. 3. sz. 46–47. l.

Buzás Árpád

Szerepelt az Ernst Múzeum-i kiállításon.

Textil falikép 68; Ipari Művészet, 1968. 5-6. sz. 62. l.

Buzás Árpád

A KÖR iparművész csoport többi tagjával közösen decemberben a Nestor utcai pincetárlat helyiségében kiállít.

Ipari Művészet, 1968. 5-6. sz. 60. l.

Burás Árpád

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 5. l.

Burás Árpád
textilművész

Vörös gyapjúba csomózott szőnyege
az építkezést jeleníti meg.

D.Fehér Zsuzsa: A SZOT kiállitás.
Művészet, 1971.január - 25.lap

Buzás Árpád

Karneválc. műve fehér-fehér foltjaival, tónusgazdagságával Nagy István világát idézi.

Szíj Rezső: I. Fal- és Térkerámia Biennálé Szombathelyen, Ipari Művészet, 1970. IV. 45. l.

MDh

Buzás Árpád, iparművész

Vitorlások c. faliképe feltűnik az egri távlaton.

Cs. M.: Mai magyar iparművészet 2

ESTI HIRLAP Bp. 1964. jún. 24.

MDK

Buzás Árpád, köt-szövött anyagtervező

Az Iparmüv. Váll. Komplex Studiójának 1.textil kiállitása. Csók I. Gal. Budapest, 1961. aug.

MTK.

Buzás Árpád

Budai ipartúv.kiáll. megh. 1967 szept.24.

MDK

Buzás Árpád

Kikötő, kötött viszkoz, repr.

Textil falikép 68. Kiáll. az Ernst Muzeumban

1968.

MDK

Búzás Árpád, textiltervező

A ferencvárosi pincetárlaton nerepel.

–: Kör a pincében 2

ESTI HIRLAP. Bp. 1968. dec. 14.

MDK

Buzás Árpád

Zöld-piros falkép

Fekete-fehér "

Piros-fekete faliszőnyeg

Zsennyei iparm. kiáll. 1967. Savaria Muz.
Szombathely

MDK

Buzás Árpád

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1968 szept.26.

Buzás Árpád, [ ]

Megemlítve nemzég lezajlott kiállítása a Csók Galériában.

P. Brestyánszky Ilona: Dél-Dunántúli textilművének kiállítása Szabadkán 438-439.

JELENKOR, Pécs, 1971. május XIV/5.

Buzás Árpád, textilművén

szerepel a II. Fal- s' Tértextil-biennálén.
(Szombathely.)

Rózsa Gyula: A kettéhasadt kárpit

M. S.

Népszabadság, Bp. 1972. szept. 17.

Buzás Árpád

Textilje szerepel a szombathelyi fal- és textilbiennálén

Magyar Nemzet 1972 augusztus 20
11. old

Buzás Árpád textilművész.

a Csók Galériában volt kiállítása.

P. Brestyánszky Ilona: Dél-Dunántúli Textilművészek Kiállítása Szabadhán,

Jelenkor, Pécs, 1971. (?) 5, 439 old.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

1987 APR 6

Búzás Árpád

1021

Az iparművészet remekei a Képcsarnokban

A tavaszi vásárra készülnek Békéscsabán, a Képcsarnok-kirendeltség boltjában is. Ízléses szobadíszek, értékes iparművészeti alkotások, faliképek és faliszőnyegek között válogathat az érdeklődő. Különösen nagy figyelmet keltenek a Békéscsabáról elszármazott Búzás Árpád művészi faliszőnyegei, valamint Bod Éva, Gorka Lívia és Várdeák Ildikó keramikusok alkotásai.

Újabban sokkal változatosabb a bolt ötvösmunka árukészlete is. A mindenképpen ízléses és művészi ötvösmunkák ma már hozzátartoznak a modern otthonhoz és mindennapi használati tárgyaink között is helyet kapnak. Papp Zoltán és Dömötör István vörösréz cigarettakínáló dobozai kiállításokon is elismerést szereztek alkotójuknak.

Tavaszi látogatásunk alkalmával a bolt vezetője felhívta figyelmünket arra, hogy a csabai szőnyegszövő Németh Éva tervei alapján készített kézicsomozású szőnyegeit is kiállították és azok nagy sikert arattak.

gkoszorúzzák a Felszabadulási
művet.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Buzás Árpád

MAGYAR NEMZET

1962 JUN 20 12

Három fiatal iparművész kiállítása

1021

Fiatal iparművészek kiállítását láthatjuk a Csók Galériában: *Buzás* Árpád textiltervező, *Kocsis* Béla belsőépítész és *Papp* János kerámikus munkáit. A hasonló korú és művészi törekvésű alkotók lakáskultúránk korszerű kialakításáért harcolnak merész és modern hangvételű tárgyaikkal.

Meglepően érdekes, új faliképekkel szerepel Buzás Árpád, akinek néhány kísérletét már láttuk tavaly nyáron az Iparművészeti Vállalat Komplex Stúdiójának kiállításán. Esztendők óta feltűnést keltettek ízléses és divatos kötött modelljei is, amelyeket az Iparművészeti Vállalat Kötőüzemének tervező művészeként készített. Buzás Árpád jelentős előrelépését bizonyítják a lakáskultúrában elért új eredményei. Ugyanis nem könnyű feladat sík-kötőgépen faliképet, függönyt és bútorhuzatot kötni. De a fiatal művész alkotó fantáziája jól érvényesül az új műfajban, sőt a technika és az anyag adta lehetőségeket maradéktalanul kihasználja. A faliképek textúrája közel áll a gobelinhez, helyettesítheti azt, de eladási ára hozzáférhető és mint lakberendezési tárgy nem elérhetetlen. A »*Hajóépítés*« egyik legizgalmasabb munkája, amelyet számos tanulmány előzött meg: a művész közel egy évig járt ki az Óbudai Hajógyárba friss impressziókért. A síkábrázolás követelményeit szem előtt tartva egyáltalában nem utal a perspektívára és a gyár jellegzetességeit megfelelően hangsúlyozza. A »*Nagyváros*« szokatlan erejű színellentétekre épült ábrázolás. A »*Vitorlások*« és a »*Halak*« hangsúlyos kontúrjai szigorúan megkomponált szerkezetben egyesülnek.

Kocsis Béla régi kosárfonó család fia, aki most, mint belső-építész művészi fokon folytatja az ősi mesterséget. Nemesített fűzből készültek érdekes, modern megoldású bútorai és használati tárgyai. Különleges, egyéni vasvázas ülőbútorai hosszas, kitartó kísérletezések eredményei. Előnyük, hogy könnyűek, kis helyen elférnek és pihenésre is alkalmasak, így az új lakószobákban kitűnően felhasználhatók. De vendéglátóiparunk számára is szépek és megfelelőek. Nagyon tetszett a finomvonalú, fehér nádból készült szék, amelyen a fonástechnika szépsége, gazdagsága és a dekorativitásra való törekvés jól érvényesül. Ügyes újítása az ötletes »nád-dívány«.

Papp János kerámikus egyszerű, tömör megfogalmazású, sajátos zamatú parasztfiguráin (pásztor pulikutyával, juhász szamáron és az öreg parasztasszony) a népművészet hatása érződik. A gyermekkor, az ifjúság köti a paraszti világhoz a mezőkövesdi születésű művészt. Állatfigurái közül legsikerültebb a »*Madár*«, melynek korongolt jellege megmaradt, de egyéni karakterét a határozott mintázás adja meg. A nagyváros hangulatát szimbolizálják zenész-figurái. A szenvedélyes lendület párosul a költői szépséggel szakszofonos kerámiáján. Egészen modern megfogalmazású terakotta *Madonnája* a gyermekét féltő anyát ábrázolja. Afrikai álarcok hatására készültek szuggesztív maszkjai, amelyek mint faldíszek a lakás különleges dekorációi lehetnek. Gyümölcsöstálja ovális, geometrikus jellegű, a zöld-vörös ellentétes színek egyensúlyára épült.

A három fiatal iparművész már számos hazai és külföldi kiállításon szerepelt sikerrel és több díjat nyert. Bemutatkozásuk lakáskultúránk fejlődésének jelentős állomása.

Vajna Éva

Az izlandi ve
földművesszöv
kenységét ta
gazdasági tár
tat a SZÖVOS

ég lehet, sebb lesz

tkép

ség miatt is. Szinte az egész ország területén jelentős fagy-, vihar- és szélkárok voltak. Megmutatkozott ez a cseresznye termésen is. A korai fajtákból, így a Karmazsinból is még közepes volt a termés, a késői nagyszemű Germersdorfi cseresznyéből viszont kevés van. Pedig ez a cseresznye volna az összekötő a tavaszi és a nyári gyümölcsök között. Amíg például június 8-án 14 vagon cseresznye érkezett a szövetkezeti üzletekbe, addig 18-án már csak 7 vagon. Felhozatalában a következő napokban csak némi emelkedés várható.

Eperből is kevesebb van a múlt évinél. Ez kifejeződik az árában is: a jelenlegi 19 forintos kilónkénti ár a tavalyi 15 forintnak felel meg. *A hét végére azonban ennél a gyümölcsnél is 1,5 forintos árcsökkenés várható.*

Nyári almából, körtéből a többi gyümölcshöz viszonyítva valamivel jobb termés ígérkezik. A fagykárok és a rossz termékenyülés miatt *gyengébb terméssel kell számolni kajsziból, szőlőből és téli-almából is.*

A szövetkezeti kereskedelem, amelynek 250 boltja van Budapesten, a jobb áruelosztással is igyekszik csökkenteni a kevesebb termésből eredő nehézségeket. Gondoskodnak arról is, hogy vasárnap is hozzájuthassanak gyümölcshöz az emberek. Hamarosan megkezdik a főváros számos pontján a vasárnapi árusítást.

K. E.

Támadás a pest földön,

— A méheket elzárták?!

— Jelentést kaptunk, hogy a Duna környéki méhészek időben értesültek a háromnapos szúnyogirtásról.

Ezt a párbeszédet halljuk kedden délután négy óra után néhány perccel: KÖJÁL-vezetők és asszisztenseik beszélik meg a pesti és budai szúnyogok ellen tervezett és szervezett nagyszabású irtóhadjárat utolsó tennivalóit. Közben a főhadiszálláson, a Buda vidéki hegyek koszorújának tövében indulásra készen áll két sárgasávos testű repülőgép. A Földművelésügyi Minisztérium növényvédelmi szolgálatára rendelt gépek ezek s a közönség úgy ismeri őket, hogy műtrágyaszóró masinák. De éppen olyan alkalmasak a szúnyogsereg ellenségének, a DDT-pornak elhintésére is. Egy-egy gép kétszemélyes. A pilótán kívül csak a növényvédelmi technikus fér el rajta, ő kezeli a porszórógépet, amely 500 kiló irtószert fogad be tartányába.

Fontos munkát végez a KÖJÁL, hogy most, a nyár küszöbén, a várható kánikula beállta előtt megint megrendezi a már jól bevált szúnyogirtást. Kissé még késve is kezdődött ez a munka, mondják a gépek indítása előtt a egészségügyi szakemberek. De hát a szúnyogok is szunnyadtak, vártak a kedvező támadási alkalomra. A napokban viszont kiderült, hogy a sokná is több a szúnyog a fővárosban. Már nemcsak a Duna partján, ligetekben, strandokon, a Margitszigeten, s általában minden füves, fás, mo-

Buzás Árpád

szerepelt a salgótarjáni József Attila Művelődési Otthonban rendezett kiállításon. Majd aztán Balassagyarmaton.

(te) :"Modern iparművészet"

NOGRÁDI NÉPUJSÁG 1964 máj XX. 17.

M. D. U.

BUZÁS Árpád textilkerező

Részvétel a riadóitoszt

(v... a) Fiatal iparmúvészek riadó-
tára
Magyar Nemzet 1961. szept. 5. 4. l.

Buzás Árpád
iparművész

M.D.K.

Kötöttanyag tervei szépek

Verbach Csuzsa: A textil studió
Művészet, 1961. október – 13 l

Buzás Árpád
ipari művész

M.D.K.

Csónakok a parton"
"kötszövött textilkép (repro)

Marhos Erzsébet: A nép otthon
Nők Lapja, 1961 szept. 16.

Buzás Árpád, [iparművész] MDK

Felszólalt.

-: A képzőművészek következőnek körgyűlése 8.

NÉPSZABADSÁG, bp. lilab. ápr. 7

Buzás Árpád, iparművén, textiltervező

MDK

Szaktitkár lett.

— : A képzőművén – következ új vezetősége

8

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. ápr. 21.

12

MDK

Buzás Árpád

kötött-textil

4. Orsz. Iparm. kiáll. Mücs. 1959. dec.

MDK

Buzás Árpád

V. Orsz. Iparm. Kiáll. Műcs. 1965.

MIK

Buzás Árpád

Kiállitási kritika

Északmagyarország 1967 dec.16.

Búzás Árpád, szőnyegtervező MDK

Mikolcon mutatkozik be műveivel.

– : Kiállító közösségeket alakítanak az iparművének 9

Népszabadság, Bp, 1967. nov. 28. [Vidéki]

MDK

Buzás Árpád, [iparművész :]

Az ipari forma – s' reklám-
grafika kiállítást megnyitja.
(Műcsarnok.)

– : □ Ipari forma – 2

ESTI HIRLAP. Bp. 1968. dec. 20.

MDK

Bíró Árpád, textiltervező

Kiállítása dec. 7-én nyílik meg az Iparművészeti Múzeumban.

— : □ Bíró Árpád 2

ESTI HIRLAP, B., 1968. dec. 5.

Buzás Árpád

Buzás Árpád: Fesztivál. 1970
Festival – Фестиваль

Művészet, 1970. évf. 3.

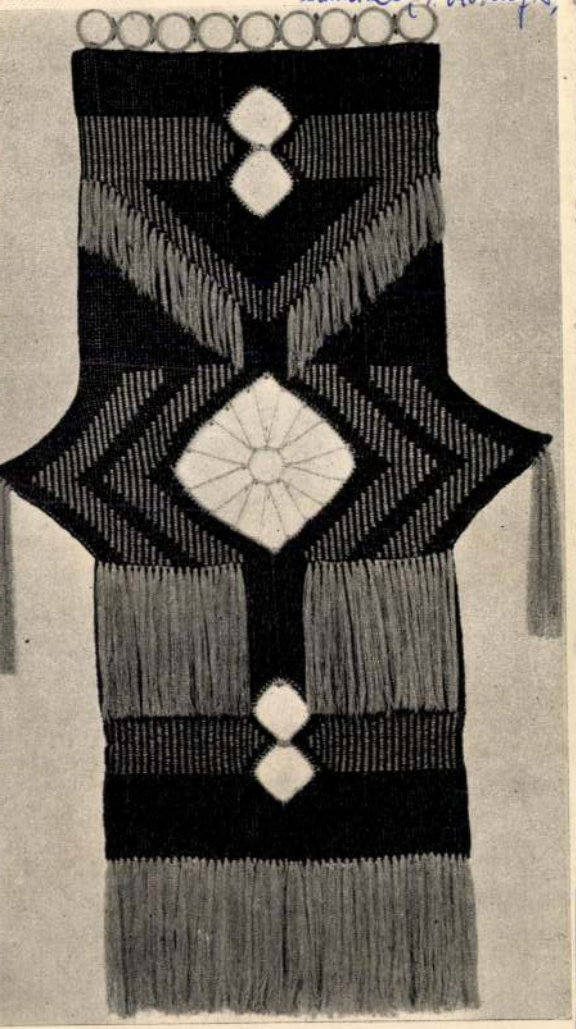

dozói és sejtelmes képzetek elindítói. Szimbolikus jelentőségű a *Bárány templom*, a *Kotlós templom*, a *Napkapuk*, a *Kontrasztok* s így sorolhatnánk a többit is. Másokon a háttéri épületek vagy tájrészlet előtt egy-egy arc tekint felénk. Egyik sem készült képmásnak, nem a kiélezett jellemábrázolás példái, hanem eltűnődő, magukba mélyedt arcok, vagy csendes életöröm tükrözői. Egyszerűen előttünk vannak a maguk keresetlen emberségével. Ha alaposan szemügyre vesszük, nemcsak az élet hordozói, hanem a festőnő ecsetje alatt kialakult új, szimbolikus jellegű művészeté is. Mesterien felhasználja a hangulat fokozására egy-egy uralkodó színnek – aranysárgának, vörösnek, a kedvelt kéknek – különböző árnyalatait, vagy éppen az erőteljesebb kontrasztokkal hat.

Kiállító művészünk már gyermekkorában rajzolgat. A budapesti Művészeti Gimnáziumban majd a Főiskolán végez szép eredménnyel. Hivatkozhatunk mestereire vagy azokra, akik hatottak rá – a *Nyolcak*, *Klee*, *Chagall* és a kubisták – de tény az, hogy sikerült egyéni stílust kialakítania. A néző hamarosan szuggesztív erejének hatása alá kerül, mert a képek szerkezeti tisztaságát a líra, az emberség melegsége hatja át.

E szép és változatos művészi anyag láttán újból felmerül a sokszor feltett kérdés: mi ösztönzi a művészt oly fáradhatatlan munkára, mi ihleti alkotásra? Hiszen őt, éppúgy mint bármely más foglalkozású embert, a mindennapi élet ezer apró gondja és tennivalója veszi körül. Válaszoljunk *Ady szavaival:* „Éhe kenyérnek, éhe a szónak, éhe a

BUZÁS Árpád textiltervező M.D.K.

részvétel a kiállításon

-s-s: Modern iparművészeti kiállitás kulturházainkban

Magyar Nemzet 1962 szeptember 26. 4.l.

BUZÁSI Árpád textiltervező M.[illegible].K.

művei a MOM Csörsz utcai művelődési házában rendezett Modern iparművészet c. kiállitáson

Napi krónika

Magyar Nemzet 1962. szeptember 14. 6.1.

Buzás Árpád MIK

kötött faliképekkel

szerepelt akiállitáson, amely 1963. dec 21-én nyilt meg.

Lányi Otténé: Modern magyar iparművészet a győri műcsarnokban.
Kiselföld. 1964. dec. 18.

Buzás Árpád

MDK

szerepelt a soproni Festőteremben rendezett kiállításon.

kötött gyapjufaliszönyege

/-ó/: A modern iparművészet remekeiből kiállitás nyilt Sopronban.
Dalföld 1962. dec. 3.

Buzás Árpád MDK

kötött faliképekkel

szerepelt a Miskolci kiállitáson

L.M. : Iparművészeti kiállitás a Herman Ottó Muzeumban.
Északmagyarország 1963. máj. 10.

MDK

Buzás Árpád

textiltervező

hurkolt textilképekkel

szerepelt a Herman Otto Múzeumban rendezett kiállításon.

Molnár László: Modern iparművészeti kiállítás Miskolcon.
BORSODI SZEMLE. 1963. 3. szám. 82-89.lap.

Buzás Árpád

Élet és Irodalom

1962 jun. 30

2.

A Csók-galériában mutatkozik be a Főiskoláról néhány évvel ezelőtt kikerült három fiatal iparművész: *Buzás Árpád* textiltervező, *Papp János*

dok.
az idő múlását. Összemosód-
és az órák. Azt sem tudom
nyadik napja vagyok fogoly.
rökké mozgó körhintában ül-
már az egyhangú forgásban.
resztő. Mosdás. WC. Pontosan
lépés a folyosó végéig. Za-
csukhatom be a WC. ajta-
az őr sürgető hangja is:
yaraljon." Magamban vála-
meg! Mindig ezt válaszolom.
Huszonhárom lépés vissza.
Négy húzás a kopott cirok-
szta a zárka. Mire elkészü-
közeli gyár kürtjének elnyúj-
zigását. Hat óra van. Erzsivel
zg a lelkiismeretemmel. Erzsi
lóveszi a lavort, vizet önt be-
m mosdik, előbb kinyitja az
za a dunnát és párnákat, az

MDK

Buzás Arpád

Buzás Arpád /kötött-textil/ résztvett a IV. Orszg.Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok. Budapest 1959. Dec 18 - 1960.Jan. 31 Kat.

MDK

Buzás Árpád

Kiállitási hir

Északmagyarország 1967 dec.13.

Budapest, 19

Buzás Árpád, iparművész MD4

Új technikával szövött faliképeivel já
nevet szerzett magának.

Artner Tivadar: Fiatal művészek tárlata az
lillői úton 2.1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. dec. 1.

MD K

Buzás Árpád

szerepelt a Déri Muzeumban jun 9-én megnyilt kiállitáson.

Menyhárt József: Modern iparművészeti kiállitás. Hajdu-Biharmegyei Napló, 1963. jun.16.

Buzás Árpád (Oroszháza, 1929 -
textiles

1956-ban végezte az Iparművészeti Főiskolát

Művei szerepeltek az V. Fal és Tértextil Biennálén,
1978, Gombathely, Savaria Múzeum

- Katalógus a könyvtárban -

Buzás Árpád, ipari művész

L: Molnár Béla

□—: Molnár Béla....

2.

Esti Hírlap, Bp. 1977 nov. 17.

Buzás Árpád

Kovács Lajosné, Gyöngyösi Gergelyné, Payer Emilia, Bartók Éva, Horváth Mihályné, Gremsperger Bea, Katona Gyöngyi, Kovács Péter, Zámbóné Pollermann Judit, Buzás Árpád, Attalai Gábor, Szabóné Ehrsam Éva, Pauli Anna, Droppa Judit, Markovitsné Almási Angéla textil tervező művészek szerepelnek müveikkel a III. Ipari Textilmüvészeti Biennálén, melyet Szombathelyen a Savaria Muzeumban rendeztek.
Vadas József: "Textilminta készitők"c. kritikájában részletesen ismerteti a bemutatott szövetanyagokat. Fenti nevek a cikk szerinti sorrendben következnek egymásután. A Vadas-kritikát lásd: Attalai Gábor nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. szept. 3. XXI.évf. 36.sz. 12. lap.

Buzás Árpád, Textiltervező

• MA DÉLELŐTT NYÍLT MEG Buzás Árpád textiltervező és Papp János keramikusművész kiállítása a székesfehérvári Domus Áruházban.

12.

– : o Ma délelőtt nyílt meg

Esti Hirlap, Bp. 1978. nov. 11.

Búrás Árpád

Méltatás.

Balog János: Mai magyar iparmúvészet.
Új Tükör. 1978. május 28 - 4. lap.

Búzás Árpád, az Iparművészeti Főiskola tanára

Békéscsabán, a Munkácsy Terembe hat fiatal iparművész mutatkozik be műveivel máj. 2.-án. A tárlatot Búzás Árpád nyitja meg.

Nógrád, 1944. ápr. 30.

Buzás Árpád

Signál, tértextil, 1971., repr.

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum Kiállítása, 1972.

Buràs Árpád

„Makrokozmosz", gobelin, gyapjú 1971.
123 x 107 cm

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása
1972.

Búzás Árpád, igazmüvén

L. Szuppán Irén

– □ Szuppán Irén

2

Esti Hírlap, Bp. 1981 jül. 30.

Búzás Hudrás

a csiki művésztelephez tartozó

művész - neve említve

Korunk 1974/2 250.old.

Bíró Árpád

A Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat által kezdeményezett „Mai magyar iparművészet" c. sorozat első kötetei foglalkoznak a művekkel is.

Népszava, 1975. aug. 17. 103. ef. 193 m. 8 n.

Bükös Árpád (iparművész)

1975-ben felszabadulásunk tiszteletére az Iparművészeti Vállalat pályázatot írt ki. A kiállítást a Szovjet Kultúra Házában tartották, ahol a művén is részt vett.

Nógrád, 1975. febr 21. 103. enf. 44 sz. 4 p.

Búzás Árpád

Az 1970-es textilművészeti bemutatón szombathelyen részt vett.

Népszava, 1974. júl. 26. 102. erf. 173 m. 4p.

Búzás Árpád

Mai textilművészetünk jelentős alakja. Az anyag szépségét tartja fontosnak, kiemelkedőnek műveiben.

Népszava, 1973. okt. 27. 101. évf. 252 sz. 8 p.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1973 JAN 28

Somogyi Néplap

Bukás Árpád iparművész

1021

Tisztelt Szerkesztő

A Képcsarnok Vállalat kaposvári, 13. sz
sároltam két faliszőnyeget, 1780 forintért da
használat után a Patyolat Vállalathoz vitte
tisztítást nem vállalták, mondván: az egyik
fonala fog. A két szőnyeg tisztítását otthon
fekete fonal valóban csúnyán összefogta a

1974 márciusában reklamáltam a bolt
zetője igazat adott, és közölte velem, hogy
pontjuknál intézkedni fog. Többszöri érdek
koztatott, hogy az ügyintéző szabadságra m
szeptember 13-án értesített, hogy a szőnyeg
boltba, mert felküldik Budapestre és kicse
tóber 24-én a boltvezető értesített, hogy az

örömöm korai volt, mert 1975. január 20-á
iparművész ugyanazt a szőnyeget küldte vi
beadtam. Most van egy 1780 forint értékű sz
lábtörlőnek való.

Az üggyel kapcsolatban kérdésem a kö
zsüriznek, ha nem vizsgálják meg a fonal m
öt hónap után állapította meg az iparművé
szőnyeget már régen vásárolták, és nem cs
az új szőnyeget kellett volna tisztittatnom,
ződjek róla: nem lesz-e valami probléma v
nok Vállalat miért hárit minden felelősség
Én nem a művésztől, hanem tőlük vásárolt

Tisz

Tóth

Kaposvár, K

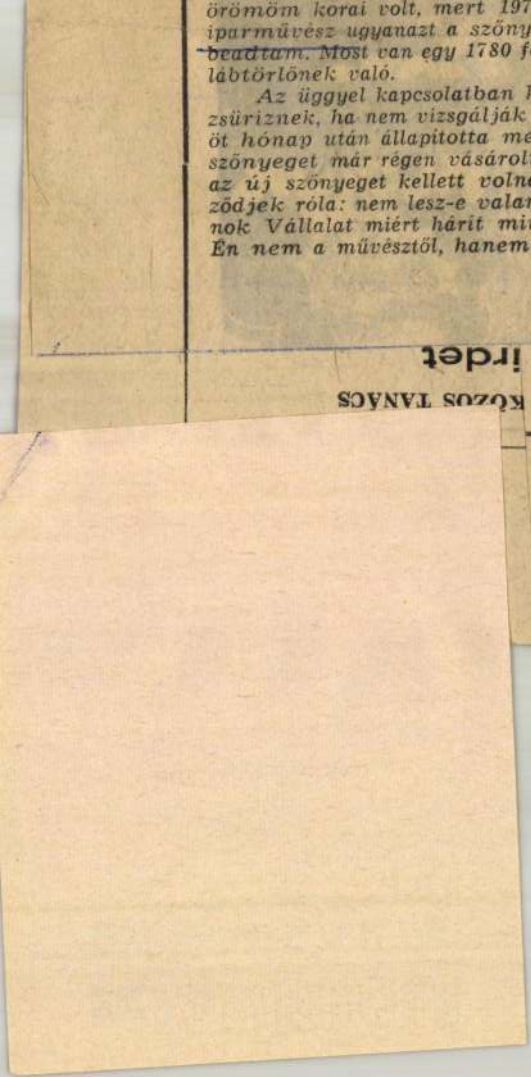

Buzás Árpád, textiltervező

Mezőkövesden nyílik meg tárlata. (II. 28.)

– : □ Egy keramikus házaspár 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 27.

Buzás Árpád, textilművész

l.: Borsodi Ágnes

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. máj. 21.

Búzás Árpád

Búzás Árpád horgolt hisplazti kájat mutatta be a Minitextil kiállítás on Szombathelyen.

Csuádi Attila: Minitextil kiállítás,

Vénnava, 1976. február 1-9 oldal.

1

Búzás Árpád. textilművész

Művei szerepelnek a szombathelyi

Derkovits Terem Kiállításán (1976 V. 20.-VI. 3)

(Borsody Ágnes, Búzás Árpád és Papp János)

– Katalógus a Könyvtárban –

Katalógus, Kőpcsarnok 1976

Buzás Árpád, textiltervező iparművész

A Magyar Képzőművészek Szövetsége közgyűlésén a választmány Kovács Péter művészettörténészt, Csohány Kálmán grafikust, és Buzás Árpád textiltervező iparművészt választotta.

Esti Magazin:

1977. V. 25. Kossuth, 18.30 Gné.

Buzás Árpád, textiltervező iparművész

-Megválasztották ... 7

Népszabadság Bp. 1977. máj. 26.

BUZÁS ÁRPÁD, iparművész

A II. Fal-és Tértextil Biennalén szerepelt művek közül Vas megye Tanácsa megvásárolta a Savaria Múzeum gyüjteményébe:
Buzás Árpád: Savaria, című alkotását. 627.old

MIHÁLY MÁRIA: Jelentés a Vas Megyei Múzeumok 1971-72. évi munkájáról. Savaria Múz. Szombathely 627.old

Savaria, A Vas Megyei Múzeumok Értesitője 5-6. 1971-72. Szombathely, 1975

Buzás Árpád

A IV. Fal- és Tértextil Biennáléról, -a szombathelyi Savaria Muzeumban- Vadas József számol be "Magányos textil" cimmel. Ismerteti a kiállitáson szereplő müvészek nevét és értékeli munkájukat: Ardai Ildikó, Attalai Gábor, Balázs Irén, Buzás Árpád, Cságoly Klára, Farkas Gabriella, Gecser Lujza Kele Judit, Pauli Anna, Pécsi László, Preiser Klára, Szilvitzky Margit, Szuppán Irén, Tóth Sándor. A kiállitó müvészeken kivül megemliti Fekete György és Somogyi Pál belsőépitészeket is. A Vadas-cikket lásd: Gecser Lujza nevénél.
Elet és Irodalom, Bp. 1976. szept. 11.
XX. évf. 37. sz. 13. lap.

Buzási Árpád

A győri Képcsarnokban megnyitották Buzási budapesti textilművész kiállitását.

Magyar Hirlap 1974/113 12.old.

Bugár Árpád textilfestő

neve említve

Művészettörténeti Értesitő 1972

314. old.

Buzás Árpád

A II. Szombathelyi Fal- és Tértextil Biennálén szereplő alkotásával nem a lakást tekintette céljának. Az ipar is meg tudná csinálni [sokszorosításra].

Fal- és Tértextil művészetünk (Korzogh Ákos hozzászólása a biennálét követő anhéton); Ipari Művészet 1973/1.sz. 10. l.

Buzás Árpád

Hozzászólt a II. Szombathelyi Fal- és Tértextil Biennálét követő anketon. Hozzászólását közli a lap.

Ipari Művészet, 1973/1. sz. 7–8. l.

Buzás Árpád

A textil- és ötvöspályázat díjazott alkotásainak első kiállítását megnyitotta (1972. okt. 5.).

Dworszky Hedvig: Iparművészek a Csontváry Teremben; Ipari Művészet, 1972/6. sz. 19. l.

Buza Árpád

Munkával szerepelt a Mai magyar iparművészet c. kiállításon és Iparművészeti Műszemlén.

Szilágyi Dezső: Mai magyar iparművészet; Ipari Művészet, 1972/6.sz. 17.l.

Bezás Árpád

Az Öntözködéskultúra '72 kiállítás alkalmával tartott előadás elmondott hozzászólása.

Öntözködéskultúra; Ipari Művészet, 1973/2-32. 11.l.

Buzás Árpád

Műveinek különlegessége a gépa kötés technikájának alkalmazása. Hangsúlyozza a darva kötött kelme jellegét, amelyen kötésvariációkat alkalmaz.

Fal- és tértextil művészetünk; Mikály Mária hozzászólása a II. Szombathelyi Fal- és Tértextil Biennálét követő anketen; Ipari Művészet, 1973/1. sz 15. l.

Bűzás Árpád alkotása.

Magyar művészi alkotások Leningrádról

Ország-Világ 1970/16 14 old.

Burás Árpád
Textiles

Az Iparművészeti választmány tagja

---: Határozat.

Művészet, 1973.május - 44.oldal

Buzás Árpád

Szakmai körben elhanyzó értékeléseit említi a szerző.

Moczogh Ákos: Iparműcészeti kritika; Ipari Műcészet, 1973/4 sz. 9. l.

Burás Árpád
textilszerző

Savaria"-ja szerepel a
" tárlaton.

Molnár László: II.fal és tértextil biennálé.
MŰVÉSZET, 1972.augusztus - 38.oldal

Búrás Árpád

Téstextilje szerpel a II. fal- és téstextilbiennálén Szombathelyen

Kritika 1972 október 38.old.

Bucsás Árpád

Müve szerepel a szombathelyi
III.Fal-és tértextil biennálén

Népszava 1972 augusztus 24
2.old.

Búzás Árpád textilmúvéy 1

zéla yóló írás a f. oldalon

Nápyava 1973 április 14

Búzás Árpád

2

„Kameval" (sikkötött gyapjukasmilon)

„Hullám" (Tüzött viscoze)

a falérzőnyegeinek repréi

Nápszava 1973 április 14

8. old.

Burás Árpád

Vámossy Perenc: Tanácskozás az iparművészetről. Rövid ism. a Magy. Képzőművészek Szövetsége Fészek-klub-beli ankétjáról /1971. nov. 25-26/, melyen előadást tartott Somogyi József, dr. Keczegh Ákos, Burás Árpád, Fekete György, Kornstein László és Mikó Sándor. - Teljes szövegben közlik Fekete György cikkét: "Az iparművészet lehetőségei és jövője".

Magy. Ip. Műv. 1972. 6. sz. 60-61. l.

Bíró Árpád

A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége 1979 novemberében tanácskozást tartott, amelyen a művész előadása is elhangzott.

Vitalai Gábor: Az iparművészet jelene és jövője. Művészet, 1980. május – 2. lap.

Buzás Árpád

BUZÁS ÁRPÁD TEXTILTERVEZŐ és Papp János keramikus művész kiállítása nyílt meg tegnap Székesfehérvárott. Az árusítással egybekötött tárlat egy hétig tart nyitva.

Magyar Hirlap 1978/267/13

Buzás Árpád

Frank János:Az eleven textil c. könyvében szerepel a müvész alkotásának fotója.

...), Buzás Árpad felbontott, kötött Oktaéderei-re, azután...

Magyar Hirlap 1980/9/7/10

Wagner:Szóra birt kiállitótermek

Buzás szépád, igaszűvész

L. Papp Gyula

–: Művészeti és irodalmi kihintetések 5

Nincsszabadság. Bp. 1981. máro. 31.

Buzás Árpád

A MAGYAR—CSEHSZLOVÁK képzőművészeti együttműködés idei terveit tartalmazó okmányt szerdán írta alá Prágában Buzás Árpád, a Magyar Képzőművészek Szövetségének alelnöke és Josef Malejovsky, a Csehszlovák Képzőművészek Szövetségének elnöke. A megállapodás alapján delegációk kölcsönös látogatására kerül sor, s közös kiállításokat rendeznek.

-: Hír

8.

Népszabadság, 1980. jan. 11.

Buzás Árpád, [?]

A képzőművének szövetsége iparművész szakosztályának titkára. Négyéves munkájukról beszámolót tartott a fének klubban.

—: Hit 8.

Népszabadság, Bp 1973. febr. 22.

Búzás Atala textiltervező

7 éve, hogy Szombathelyen rendezik a Kortárs magyar textilművészek orsz. találkozását és ezzel a magyar textilművészet a városban otthorra talált. Szenes Zsuzsa kezdettől fogva irányítója volt a szervező munkának és itt kell ezzel kapcsolatban megemlíteni Búzás Atala és Szilviczki Margit nevét is.

Művészeti Magazin...

1977. VIII. 25. 21.25 TV. D.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1973 JAN 28

Somogyi Néplap

Búzás Árpád iparművész

1021

Tisztelt Szerkesztőség!

A Képcsarnok Vállalat kaposvári, 13. sz. fiókjánál vásároltam két faliszőnyeget, 1780 forintért darabját. Kétéves használat után a Patyolat Vállalathoz vittem tisztításra. A tisztítást nem vállalták, mondván: az egyik szőnyeg fekete fonala fog. A két szőnyeg tisztítását otthon végeztem el. A fekete fonal valóban csúnyán összefogta a sárga szint.

1974 márciusában reklamáltam a boltnál. A bolt vezetője igazat adott, és közölte velem, hogy budapesti központjuknál intézkedni fog. Többszöri érdeklődésemre tájékoztatott, hogy az ügyintéző szabadságra ment. Végre 1974. szeptember 13-án értesített, hogy a szőnyeget vigyem be a boltba, mert felküldik Budapestre és kicserélik. 1974. október 24-én a boltvezető értesített, hogy az iparművész rövidesen megküldi a csereszőnyeget. Örültem a hírnek, de örömöm korai volt, mert 1975. január 20-án Búzás Árpád iparművész ugyanazt a szőnyeget küldte vissza, amelyet en beadtam. Most van egy 1780 forint értékű szőnyegem, amely lábtörlőnek való.

Az üggyel kapcsolatban kérdésem a következő: hogyan zsüriznek, ha nem vizsgálják meg a fonal minőségét? Miért öt hónap után állapította meg az iparművész, hogy a faliszőnyeget már régen vásárolták, és nem cseréli ki? Talán az új szőnyeget kellett volna tisztíttatnom, hogy meggyőződjek róla: nem lesz-e valami probléma vele? A Képcsarnok Vállalat miért hárít minden felelősséget a művészre? Én nem a művésztől, hanem tőlük vásároltam.

Tisztelettel:

Tóth Istvánné

Kaposvár, Kelet-Ivánfa u. 1.

A TABI NAGYKÖZSÉGI KÖZÖS TANÁCS

pályázatot hirdet

az építési csoportnál

műszaki ügyintézői állás betöltésére.

Jelentkezni lehet építészmérnöki vagy építésztechnikusi végzettséggel. Fizetés a 104/1974. MüM. sz. utasítás szerint.

A pályázatokat a tanács elnökéhez kérjük, írásban vagy személyesen, 1975. február 28-ig.

(8809)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1976 MÁR 23
ZALAI HÍRLAP

Buzás Árpád
textiltervező
1021

Mai textilek régi nyelve

„TEXAS" MÁR SZEREPEL a Magyar Szólások és Közmondások könyvében, a „textil" még nem. Pedig hallottunk már olyasmit, hogy: „Majd jól kiporolom a textiliád." Vagyis azt a textilt, ami a szóban forgó testrészt védelmezi. A textilek valóban hosszú évezredeken át védelmünket szolgálták. Védték pásztorkodó őseinket a sátraikban, védték a várakban lakó középkoriakat a kőfal hidege ellen, védik testünket a lehülés ellen a takarók, véd a tüll a trópusi szunyogok ellen, felfogja a kalap a tűző nap sugarait, a kabát lepergeti az esőt s csendessé, puhává teszi lépésünket a textil szőnyegek képében. Persze, ki-ki másban jeleskedik. Híresek a kirgizi nemezek, a keleti szőnyegek, a székely szőttesek, somogyi himzések, francia gobelinek s újabban megbecsültté váltak a lengyel tértextilek, s a szombathelyi Savaria Múzeum hazánkban bemutatta az első mini-textileket is.

Ezzel a két fogalommal alig tíz éve találkozik az olvasó, bár gyakorlatban a textilművészet kezdete óta. Csupán, ami addig az anyag praktikus alkalmazásából következett, abból most önálló érték, a textil művészetének egyik feltétele lett. A sima nemez kivételével a textil-anyagokból — gyapjúból, lenből, kenderből, pamutból, selyemből, szálból, szintetikus szálakból font, szőtt, kötött, csomózott textiliáknak a felszíne sohasem egészen sima, s ha surló fénnyel közelítjük meg, előtetszik változóan szépséges felületük fény-árny játéka. Alakíthatóak végtelen formában. S ezzel már meg is mondtuk, hogy a textilnek eleve tere van.

ŐSEINK NYEREGTAKARÓINAK ROJTJAI épp úgy tértextilek, mint a zászlók s rongybabák, vagy a jurták bejáratát védő takarók. De még itt a fonál vagy szövött anyag több oldalának kihasználása az anyag feladatából, estleg éppen díszítő jellegéből következett, a mai művészet kifejező eszköznek használja, ugyanolyan ranggal, mint ami a művészi mondanivaló egyéb tartalmát illeti. Az, hogy egy portrét agyagba mintázunk, gipszbe, bronzba öntjük, vagy kőbe faragjuk, a portré jellegén mit se változtat, vagyis: az anyag alárendeltje a művészi mondanivalónak. De nem mindegy, hogy egy tértextilt filcből, kötött anyagból, vagy a laza szerkezetű, szálkás sizálból formálunk-e. Ezek estében a textil anyaga beleszól, társul a művészi kifejezéssel és színével, felületével, lágyságával vagy durvaságával — is hozzájárul a művészi tartalom tolmácsolásához. Mindig szűkszavubban, tömörebben, elvontabban, mint a pontosan körülírható, leírható, jellemezhető szobor, de tartalmi bőségében szinte kimeríthetetlenül, hiszen nem csupán az anyagok bősége, megmunkálásuk sokfélesége áll rendelkezésünkre, de a színek végtelenje is.

A MINI-TEXTILEK, melyekről a közelmúltban hallottunk, akkor lehetnek értékek, ha úgy zárják magukba a végtelent, mint a gombolyagfonál. Figyeljük csak meg, hogy hiába gombolyítjuk le a fonalat, a kisebb gombolyag csak térfogatára, súlyában csökken, de monumentalításában nem. Nem mondhat kevesebbet számunkra a minitextil, mint egy hatalmas falat borító gobelin. A minitextilt sem mi találtuk ki, elkísér már sok évezred óta. De ma emeltük művészi rangra. Mint ahogy egész környezetünkben más szerepe van a textilnek, mint annakelőtte, jóllehet a népművészet már így élt értékeivel.

Ma a terítő, a törlőruha, a törölköző anyagának, színeinek, mintáinak a szépségét is keressük, nem csupán hasznosságát, miképpen párnavégek, vagy ingvállak himzései évezredek szokásait, hagyományait őrizték, művészi megfogalmazásban. A textil-művészet mai környezetünkben egyenrangú szerepet kapott a festészettel, a szobrászattal, mert ugyanannyit tud elmondani rólunk, az emberről, ha más nyelven is. Meg kell értenünk ezt a nyelvet, mert egyértelmű, mint az anyag, tiszta, mint a színek s jót is tesz közérzetünknek, ha egyet értünk vele.

Koczogh Ákos

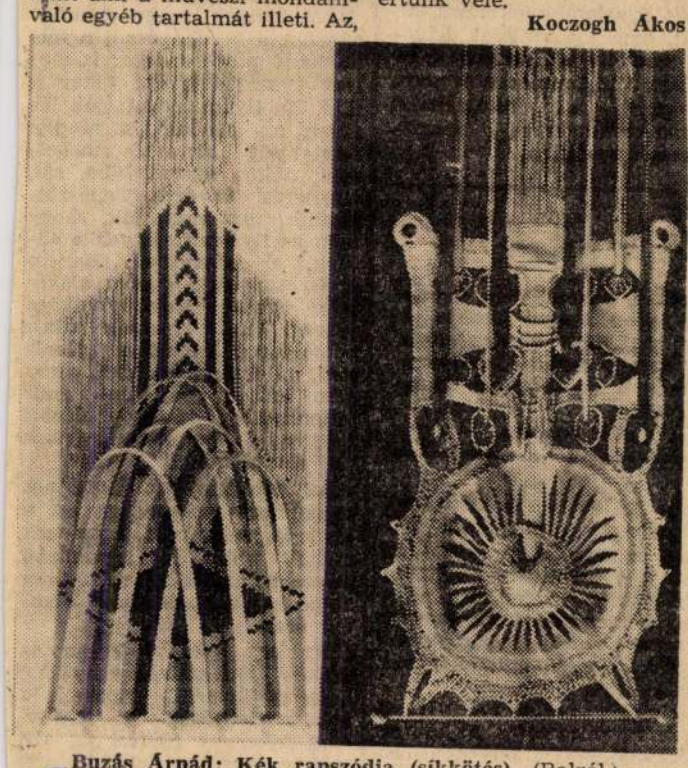

Buzás Árpád: Kék rapszódia (síkkötés). (Balról.)
Balázs Irén: (tértextil) vegyes technikával. (Jobbról.)
(Fotó: Kovács Ferenc)

enek az első félévben a Zala-
hegesztik a tárolók elemeit.

rűsítésre,
vítására

Vállalatnál

tására az V. ötéves tervidő-
szak alatt 400 ezer forintot for-
dítanak. Öt esztendő alatt 45
dolgozó lakásépítését, vásárlá-
sát támogatták 800 ezer forint
kölcsönnel, az V. ötéves terv-
időszakra tervezett összeg már
egymillió forint. Ezt az össze-
get főleg nagycsaládosok, a
fiatal házasok lakáshoz jut-
tatására fordítják.

Saját üdülővel nem rendel-
keznek, eddig Hévízen és
Keszthelyen béreltek szobákat,
melyeket térítés nélkül bocsá-
tottak az üdülni, pihenni vá-
gyók részére. Az V. ötéves
tervidőszak egyik fontos fel-
adatául határozták meg, hogy
a rendelkezésre álló 660 ezer
forintból saját, vagy más vál-
alatokkal közös üdülőt építe-
nek.

A munkavédelmi és szociál-
politikai terv a dolgozók bevo-
násával az igények és lehető-
ségek figyelembe vételével ké-
zült, amely a vállalat dolgo-
ói szociális ellátottsága job-
bítását, a biztonságosabb mun-
kavégzést, a kultúráltabb
munkakörülmények megte-
remtését szolgálja.

24 szinten

**épül a Semmelweis Orvos-
89 méter magas tömbje. A
ny burkolása befejezéséhez
at óarany színű fényvissza-
ertmányú kopilit üveg kom-
készül.**

tara István felvétele — KS)

yett. A jövőben sokkal több
peratív segítséget kell ad-
niuk, ez pedig úgy valósulhat
meg a gyakorlatban, hogy a
őfelügyelőktől felfelé, min-
den felügyelőségi szakem
gy-egy termelőszövetkezet ál-
attenyésztéséért személyesen
felelős lesz.

Operatív segítséget vár a
megyei szakvezetés az állat-
egészségügyi állomástól is.
Eddig — helytelenül — ható-
sági intézménynek minősítet-
ék saját magukat. A hibákat
megállapították, de nem intéz-

Drága mentőövek

Elkészült, fölavatták, csak éppen a lét hiányzott a létesítményből, a gépek mormogása. Sebtében vezetéket húztak, ideiglenes kapcsolóberendezéseket szereltek fel, így jutott villamosenergiához az új üzem. A többletkiadás nem elképesztő summa, csupán kétszázezer forint, csekélység a milliók árnyékában. Persze elkerülhették volna. Ha fölfedik a tervezéskor elkövetett hibákat, ha az alvállalkozó alvállalkozója időben nekilát a szerelésnek, ha nem olyan ellenállásokat építenek be, amelyek az első üzempróbakor felmondják a szolgálatot, azaz, ha tervszerűen, szervezetten dolgoznak e mellékesnek tűnő — de korántsem huszadrangú — feladaton, az energiaellátás, elosztás megteremtésén is.

Egyetlen hiba, s fölborul a rend, veszik mások tisztességes munkájának kamata, késik a haszon. Persze, még mindig jobb az ideiglenes megoldás, mint a tétlen várakozás; végül is csak termelnek a gépek, s ez a lényeg. Ám ott a hiba, hogy *már-már természetesnek látszik termelési gondoknál, fejlesztési fennakadásoknál az örökös mentőöv, az áthidaló megoldások igénybevétele.* Olyannyira, hogy sokan szinte berendezkednek erre, mondván, majd kitalálunk valamit, ha jön a baj, s fel sem merül: nem lehetne megelőzni a buktatókat? A fuldoklónak a mentőöv az életet adja vissza, esetünkben viszont azt hiteti el használóival, hogy ügyesek, mert legyűrték az akadályt, találékonyak s így tovább. Ki firtatja, mibe került ez kisebb és nagyobb közösségnek, s hogy amit kifizettek, azt fordíthatták volna értelmesebb célra is? Ha valaki megtenné, adnák a sértődöttet. Törik magukat, s ez a köszönet?

Lehetnek, s vannak is váratlan, előre nem látható akadályok bármilyen szervezést, egyeztetést kívánó tevékenységnél. A géptörés, a rejtett anyaghiba például aligha vehető előzetesen számításba, ahogy nagy galibát okozhat a beruházásnál a föl-bukkanó pincerendszer is, melyet évszázadok óta takar a föld. Ha ilyenkor kutatják lázasan az áthidaló, a munka folytatását biztosító megoldást, akkor semmi hiba, sőt, elismerés jár érte. Tapasztalataink azt mutatják, hogy nem az ilyesfajta ügyek a sűrűek, a jellemzőek. Hanem *azok, melyek a gyatra előkészítő, előzetes elemzőmunkára vetnek fényt,* melyek miatt polgárjogot kapott a „tűzoltás", az embert, eszközt, pénzt nem kímélő hajrá — amit tétlenkedés, lazítás előzött meg —, a „csak ezen legyünk túl" szemlélet.

Az áthidaló, az ideiglenes megoldások sokasodása azt a téves képzetet kelti, hogy ezek nélkül nincs is beruházás, termelés, azaz előre nem lehet alaposan megszervezni semmit sem.

Ez az igazi veszélye az örökös mentőöveknek! Az, hogy *rendszerré változtatja a szervezetlenséget, a kapkodást, sikernek tűnteti fel azt, ami alapvetően kudarc, ami hiba, amiért felelni kellene.*

Az ideiglenes víz-, áram- és fűtővezetékek az

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 JUN 5.

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

Búzás Árpád

1021

Búzás Árpád: Kék rapszódia (sík-kötés)

ködő A magyar népzene tára szi-
kesztőbizottság működésével egy-
időben megnyílt 1951-ben a Nép-
művészeti Intézet, amely 1958-ban
átalakult Népművelési Intézetté.
Az előbbi intézmény fennállásának
ideje alatt számos vidéken peda-
gógusok, karnagyok bevonásával
megszervezte a népi adalékok meg-
mentését. Ha nem is találtak sok új
törzsdallamot — mert az ma már
alig lehetséges — sikerült nekik ér-
dekes variánsokkal bővíteniök az
ősi dallammodelleket. A „betakarí-
tott" termésüket az intézet átada a
MTA népzenekutató csoportjának.
Anyaguknak javarésze megtalálha-
tó a Néprajzi Múzeum zenei osztá-
lyán is.

A nagy zeneszerző testvérgyer-
meke, Bartók János, továbbá Ja-
gicza Sándor, Profant István, Vikár
László, Zagyva László, s mások ér-
deme, hogy némi ismeretet szerez-
tünk Balmazújváros, Darvas, Haj-
dúszovát, Hosszúpályi, Sárrétudvari
népi muzsikájáról. Természetesen
a községek igazi zenei életét csak
alapos helyszíni szemle alapján ki-
dolgozott monográfia tárhatja fel,
amilyent pl. dr. Járdányi Pálnak

— ... itt e földön örök nyugo- rű,
almat ammen. gyi

Függönyei és bútoranyagai majd a gyakorlatban fogják bebizonyítani, hogy konkurrenciát jelentenek-e a más technikájú, ily feladatú textíliáknak.

Buzás Árpád kétségtelenül nagy technikai felkészültsége révén jutott el kísérletein keresztül eredményeihez. Kiállító társaival szemben ugyanis szakmai tudását nem az Iparművészeti Főiskolán kezdte elsajátítani, hanem a Békéscsabai Kötöttárugyárban, ahol 1947—1951 években dolgozott és csak azután iratkozott be a főiskolára. Terveivel először 1958-ban mutatkozott be — férfidivat cikkekkel, mint kiállító először a IV. Országos Iparművészeti Kiállításon. Azóta ugyancsak férfi és női kötöttáruval résztvett a belgrádi és a prágai iparművészeti kiállításokon és az Iparművészeti Vállalat Komplex Studiójának — melynek tagja — textilkiállításán.

Papp János kerámikus 1957-ben végezte el — mint Kocsis Béla — az Iparművészeti Főiskolát. Diploma feladata figurális kerámia volt. Alkotótevékenységének máig is ez maradt a legerősebb oldala. De a diplomamunka naturalisztikus szemlélete ma már teljesen lekopott róla. Figurális kerámiáiban a groteszk és a rusztikus megfogalmazás között igen sokféle kifejezési móddal kísérletezik, de ennek ellenére e területen mindig felismerhetően önálló marad.

Amikor edényekkel kísérletezik, már nem olyan biztoskezű és nem olyan önálló gondolkozású.

Először 1959-ben a IV. Országos Iparművészeti Kiállításon szerepelt figurális kerámiával, majd külföldön Belgrádban és Prágában.

Utóbbi időben faliképekkel is kísérletezik, de ebben egyelőre még bizonytalan.

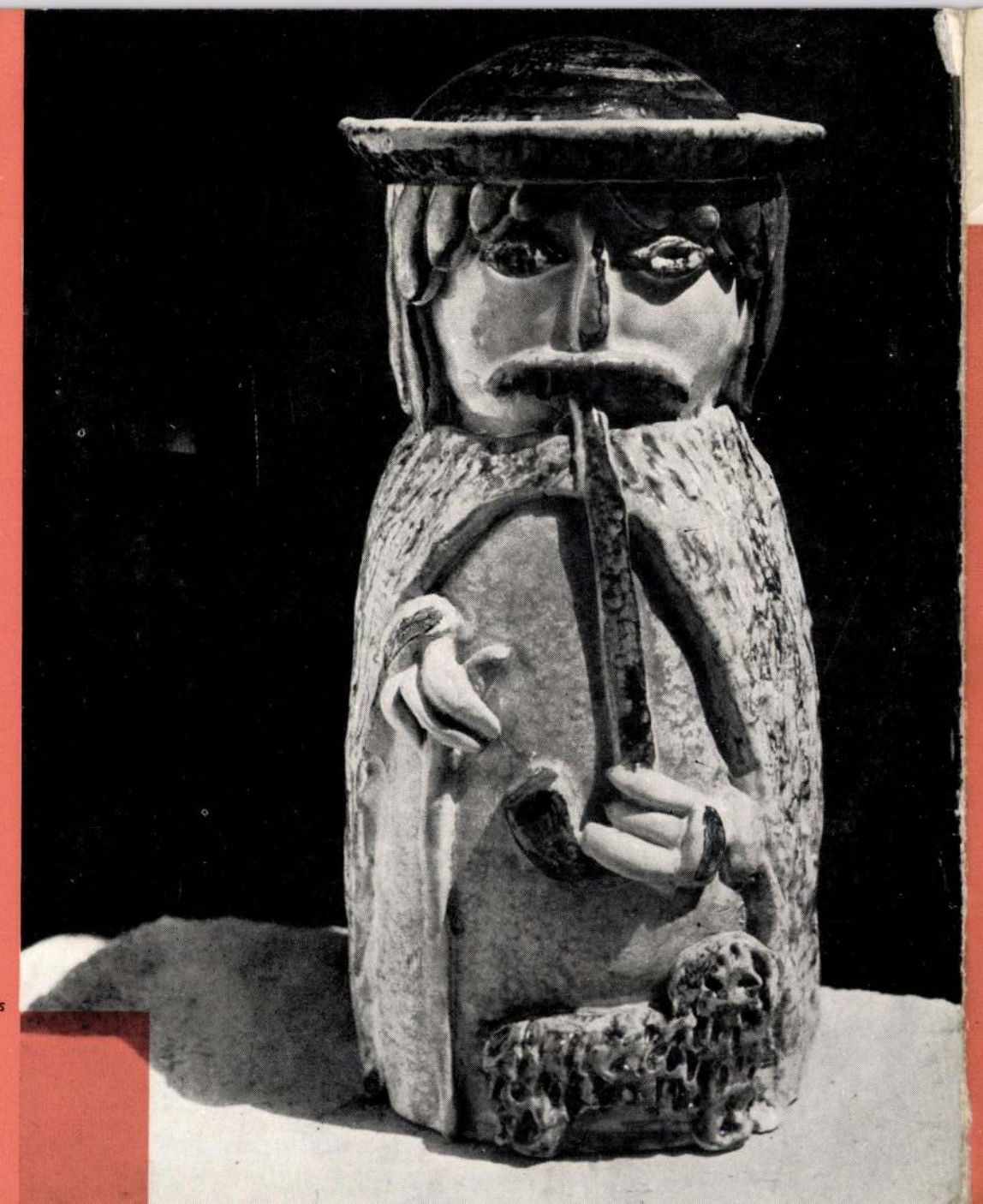

Papp János
Juhász

A kiállítás látogatói fogják eldönteni — a napi sajtó mellett —, hogy a három művész mily értéket képvisel a ma lakáskultúrájában. Ezt azért írom mert hiszen ismertetést adtam és nem kritikát. Befejezésként azonban annyit, hogy amikor a burzsoá szemlélet és a kispolgári ízlés ellen harcolunk, jó látni azt, hogy fiatal iparművészeink tudják, érzik, hogy mi a feladatuk. És ennek eleget is tesznek.

Kocsis Béla, Buzás Árpád és Papp János művészete haladó és a ma lakáskultúráját szolgálja.

Domanovszky György

F. k.: Dr. Balázs Istvánné

Globus nyomda Budapest

Buzás Árpád

KOCSIS BÉLA

BELSŐÉPÍTÉSZ

BUZÁS ÁRPÁD

TEXTILTERVEZŐ

PAPP JÁNOS

KERÁMIKUS
IPARMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA, BUDAPEST,
1962. JÚNIUS 15—JÚLIUS 6-IG

Újból három fiatal iparművész társult, hogy közösen számot adjanak eddigi munkásságukról, elért eredményeikről, hogy képet adjanak arról, miként kívánják szolgálni dolgozóink lakáskultúráját, mert közös elhatározással kiállításuk témájának ezt választották. Kocsis Bélánál, aki belsőépítész és Papp Jánosnál, aki kerámikus, ez lényegében természetes, de a textiltervező Buzás Árpád már lemondott arról, hogy az öltözködéskultúra terén elért igen komoly eredményeiről is számot adjon, pedig munkásságát éppen itt kezdte.

Nem életrajzot írok, de azt mégis meg kell említenem, hogy Kocsis Béla és Papp János a népművészetéről híres nagyközségünkben Mezőkövesden születtek, ráadásul ugyanabban az évben (1934).

Kocsis Béla, aki 1957-ben kapta meg diplomáját az Iparművészeti Főiskola belsőépítő tanszakán, már kezdettől fogva a fonott bútorra specializálta magát. Nem véletlenül. Ez családi hagyományból fakadt, mert nagyapja és testvérei is kosárfonással foglalkoztak, illetőleg foglalkoznak. Az ősök öröksége kötötte, de egyben segítette is. Így harcolt ki igen fiatalon nevet, elismerést és díjakat. Már 1958-ban a fonottbútor pályázaton több első, második- és harmadik díjjal tüntették ki. Részt vett minden jelentős hazai és külföldi iparművészeti kiállításon, így a IV. Országos Iparművészeti Kiállításon, a belgrádi, bukaresti, prágai és stockholmi kiállításokon. Különösen a vasvázas ülőbútorainak van nagy sikere, melyeknél fonásban és formában nagy gazdagságot ért el.

Kocsis Béla
Gyümölcskosár

Munkásságának nagy erénye, hogy szakított a régi nehézkes megoldásokkal, olyan típusokat és szerkezetet hozott létre, melyek a modern lakások csökkentett belső terében mindig jól elhelyezhetők lesznek. De székei és asztalai nemcsak a lakásnak, hanem az espressóknak, cukrászdáknak, kerti helységeknek is megfelelő bútorai lehetnek — sokkal inkább, mint a szokványos vasbútorok.

Miután nem kritikát, hanem csak ismertetést írok, így a három kiállító közül egyiket sem kívánnánk a többiekkel szemben kiemelni. Mégis meg kell mondanom, hogy Buzás Árpád olyan újdonságokkal szerepel, amit hangsúlyozni kell.

Buzás Árpád kötszövős textiltervező. Ez a műfaj az öltözködéskultúra terén ismert és igen kedvelt. Puloverek, zakók, mellények, szoknyák anyagát adta eddig. Ezúttal azonban lakástextilt mutat be, melyek mind mint az ő kísérletei alakultak ki és jöttek létre. Faliképei, függönyei, bútorhuzatai meggyőzően bizonyítják, hogy kísérletei nem voltak hiábavalóak és komoly eredményre vezettek.

A három lakástextil fajta közül kétségtelenül a faliképek a legérdekesebbek. Síkkötőgépen faliképet kötni, merész próbálkozás. Nem Buzás Árpád az egyetlen, aki nálunk ezzel kísérletezett, de azt már most megmondhatjuk, hogy ő jutott legtovább. Olyan műfajt teremtett ezzel, mely minden dolgozó számára elérhető áru és helyettesíti — textúrájánál fogva — a gobelint. Hatásában majdnem egyenértékű azzal és így nagy konkurrenciát fog jelenteni az ún. *juta* és kézifestésű textil faliképeknek. — Tájképei és csendéletei egyelőre a technikából adódóan természetesen erősen geometrikus megoldásúak. Érdekes volna kísérleteznie figurális témákkal.

Buzás Árpád
Hajógyárban

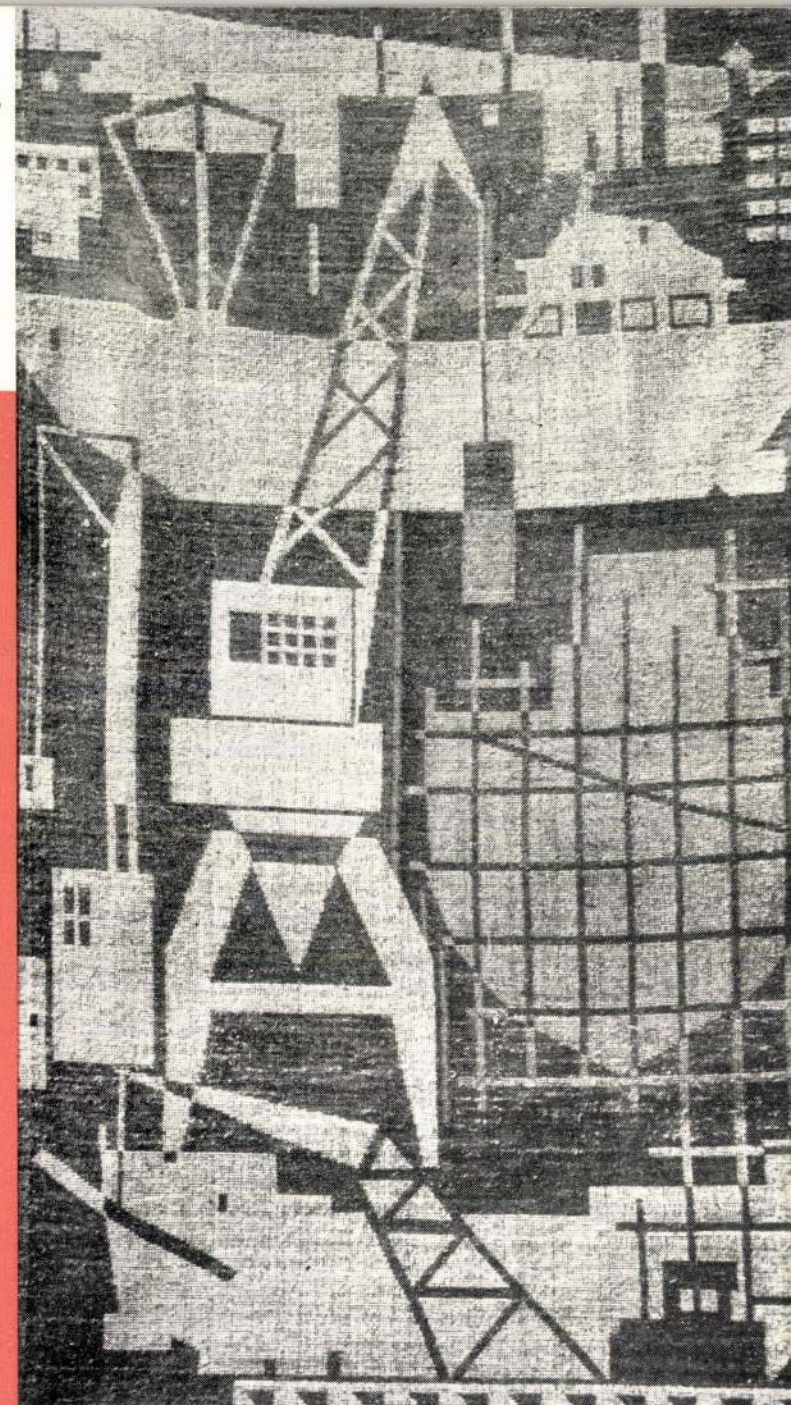

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR HÍRLAP

Barcs Árpád
1963 JUN - 8.

SZEGEDEN a Képcsarnok Kárász utcai bemutatótermében Dér Endre író nyitotta meg »A kör« elnevezésű iparművész-csoport tagjainak kiállítását. A tavaly létrehozott kiállítócsoportnak ez az első szegedi bemutatkozása. A tárlaton Attalai Gábor, Búzás Árpád, Puskás Imre textiltervezők, Papp János, Simó Ágoston kerámikusok és Gorej János ötvösművész hatvan alkotása látható.

előadások gyakorla-	képesítéssel rendelkező	asztalos, esztergályos,

M. DM

BÚZÁS Árpád textiltervező

Kiállítása a Csók I. Galériában

Nagló

Magyar Nemzet 1962. junius 14. 4. l, 16. 4. l.

BUZÁS Árpád testiltervező M.D.Y

kiállitása a Csók István galériában

Kulturális hiradó
Pestmegyei Hirlap 1962. junius 14. 3.1.

Búzás Árpád, iparművész MDk

Június 15-én kiállítása nyílik a Csók Galériában.

Kulturális hírek 9.l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. jún. 15.

Buzási Árpád, textiltervező iparművész

MDk

Jún. 15-én megnyílt a Csók Galériában Kiállítására.

– : Kulturális hírek

8.-l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. jún. 16.

mdk.

Burás Árpád

bútorkárpitjai függönyanyagai a Kiállításon

(kavas) Iparművészeti kiállítás a Csók Galériában
Népszava. 90 évf. 148. sz. 1962 jún 27. 2. l.

Búrás Árpád
textiltervező

M.D.V.

A Csók Galeriában lévő kiállításon
vett részt. Kötött faliképeit mutatta be.

Láncz Sándor: Sparmüvészetről
Élet és Irodalom, 1962. junius 30 - 10 lap

Búzás Árpád
iparműcsz

MDK.

Huzbolt falikép eivel szerepel a
kiállításon és női ruhafelesé geivel

Lánci Sándor: Az Iparművészeti Vállalat komplex Studiója
Élet és Irodalom, 1961. szept 9-10 l.

Buzás Árpád
ipari művész

M.D.K.

Falikönyvgyűjtővel szerepel
a tárlaton.

. Szabadi Judit: Forma 64.
Művészet, 1964. aug. - 33 lap.

Buzás Árpád MDK

szerepelt a kiállitáson.

sikkötögépen készült [illegible]
[illegible] falképe.

-ffy- : Kézzel szőtt faliképek, kerámiák, ötvös ékszerek. - Az ország legjobb iparművészeinek kiállitása a Megyei Művelődési Házban.

HEVESMEGYEI NÉPUJSÁG L:/& JUN; "!;

MDK

Buzás Árpád, kötött-textil

4. Orsz. iparm. kiáll. Műcs. 1959.

Buzás Árpád MDK

köt-szövött anyagtervező

Az Iparművészeti Vállalat Komplex Studiójának 1. textil kiáll. Csók István Galéria, 1961. aug. 25- szept. 10.

Burás Árpád
textilterv

Nagyméretű polgári használati
lakásban is elhelyezhető textil
falképekhez tervei

Bolgár Kálmán: Kiállítási gondok.
MŰVÉSZET, 1970.augusztus - 37.lap

Búzás Árpád

1

Falisztnyegei: Kalózhajó
Kilőtő
Velence
Hajógyár
– emlitve

Magyar Nemzet 1968 dec. 22

Búzás Arpád

Díjat nyert a SZOT-pályázaton
"Miénk a gyár" c. képével

Kiállítása Galériában
Népújság, Eger 1970. aug. 18.

Buzás Árpád

Rövid méltatás

Horváth György: A SZOT felszabadulási...
Magyar Nemzet, Bp. 1970. ~~sep~~ aug. 23.

Bürés Árpád

2

Fallszögyei: „Három Zivatyok"
„Család"
„Ikrek"
„Metropolis"

Magyar Nemzet 1968 dec. 22

Buzás Árpád
sextelművész

A Szot felszabadulási képzőművészek és iparművészeti pályázatban az iparművészet II. díját nyerte el a „Mienk a gyár" c. művével.

Művészet, 1970. szeptember - 24 lap.

Búzás Árpád

II. Díjat nyert a SZOT-pályázaton

Láng Éva: Művészek vallanak...

Egészségügyi Dolgozó, Jp. 1970. sep. 5.

Burás Árpád

Miénk a gyár c. műve (ekl.)

díjat kapott a szot pályázaton

N.N.: Jubileumi kiállítás a
Galériában

Magyar Nemzet 1970 VIII. 18

Juvés Árpád

II. díjat nyert a pályázaton

SZOT-pályázat
Déli Hírlap, 1970. aug. 18.

Buzás Árpád

Emlétre

Lámcz Sámsor: Kiállítésnál-kiállítésre

Magyar Hírlap, Bp. aug. 25

Burás Árpád ipar művész

hiénk a gyár i műve (emil.)

II díjat kapott az alábbi pályázatom

(s.g.): ha nyílik a szot felszabadulási kép. műv. pályázatára) kiállítása

Nagyszava 1970 VIII. 18

Buzás Árpád ipari művész

hiénk a gyár c. műve (eml.)

II. díjat kapot a szot felszabadulási pályázatán

Magyar Hírlap 1970 VIII. 18

Jurás Árpád

Említve

Kárpáthy Gyula: Kevesebb – több lett volna

Pastás Dolgozó, Jp. 1970. sep. (?)

Buzás Árpád, iparművész

l: Fajó János

Dömötör János: Egy kerámiaművész szakkör negyedszázada.
123-127
Új Auróra, Békéscsaba, 1982. aug.
1982/2

BÚZÁS ÁRPÁD

„MIÉNK A GYÁR" C. IPARMŰVÉSZETI ALKOTÁSA (ENK.) ELNYERTE A SZOT FELSZABADULÁSI PÁLYÁZAT 8000 Ft-OS II. DÍJÁT.

MŰVÉSZET, 1980. SZEPT.

Buzás Árpád

Montreálban, az Iparművészeti kiállításon szerepelni fog falidész-munkája. (említve).

Déli Krónika

1973. VIII. 6. Kossuth, 12.00 Gué

Burás Árpád
Sextelművész

Munkáira jellemző az anyagok és szinek változatossága. A nemes, műves hidolgozás, a vertikalis az párhuzamosan egymásra fekvő ~~[illegible]~~ sínek ütemes és az asszimetrikus az váltakozó rajtok.

P. Brestyánszky Ilona: Burás Árpád és Simó Ágoston ...
Művészet, 1971. augusztus - 44 lap

Burás Árpád
Textilművész

A művész alkotásait az iparművészether kölik díszítő rendeltetésük, használati értékük. A képzőművészet körébe vonja a világnézeti és esztetikai elképzelesei

P. Brestyanszky Ilona Burás Árpád és Simó Ágoston
Művészet, 1971 augusztus - 44 lap

Burás Árpád
Sextilművész

A „Karnevál" című műve fehete-fehér szénben készült. A „Festivál" című mű sikkhötött faliszőnyeg.

P. Brestyánszky Ilona: Burás Árpád és Simó Ágoston . . .
Művészet, 1971. augusztus – 44 lap.

Burás Árpád
Textilművész

A „Szimmetria" című falisszőnyege
variálható elemekből állítható össze.
A felszabadulást jelképező dicapenája
oldott, nagy rendezvények ünnepélyes dísze.

P. Brestyánszky Ilona: Burás Árpád és Simó Ágoston.
Művészet, 1971. augusztus – 44 lap

Burás Árpád
textilművész

A Csók Galériában rendezett ki állításán falé és tértextiliákat mutatott be. Három dimenziós geometrikus alakzatú „Oktaéderek" című műve is szerepel a tárlaton.

P. Brestyánszky Ilona: Burás Árpád és Simó Ágoston . . .
művészet, 1971. augusztus – 44 lap.

Burás Árpád
Sextil művész

Formanyelve anyagszerű és dekorativ. Kifejezés eszközei az anyag és technikából eredő variációk, így a csomózás, a rojtozás, az applikálás.

P. Brestyánszky Ilona: Burás Árpád és Simó Ágoston ...
Művészet, 1971. augusztus – 44 lap

Búrás Árpád
Sextelmüvész

Figyelme a 60-as évek elején fordult a lépi ábrázolás felé. Ekkor falihépem a hátott-hurkott technikát fejlesztette művésze szintre.

P. Brestyánszky Ilona: Búrás Árpád és Simó Ágoston ...
Művészet, 1971. augusztus - 44 lap.

Burás Árpád
textilművész

Kötött-hurkolt technikájú művei
nagyüzemi gyártásra is alkalmasak.
Ferfidiva at tervezőként indult. 1958-as
első kiállításán a modern esztétika
lehetőségei foglalkoztatták.

P. Brestyánszky Ilona: Burás Árpád és Simó Ágoston.
Művészet, 1971. augusztus – 44 lap.

Burás Árpád
textilművész

A megújuló textilművészetünk egyik
vezéregyéniségé. Művében a magyar
népi hagyományt és az új művészeti
törekvéseket egyaránt képviseli

P. Bresztyánszky Ilona: Burás Árpád és Szinó Ágoston ..
Művészet, 1971. augusztus – 44 lap.

Burás Árpád
textilművész

A Csók Galériában Burás Árpád
textilművész és Simó Ágoston kera-
mikus rendezett kiállítást

P. Brestyánszky Ilona: Burás Árpád és Simó Ágoston...
Művészet, 1971. augusztus – 44 lap.

Burás Árpád
textilművén

Fesztivál. 1970"
(repro)

P. Brestyánszky Ilona: Burás Árpád és Simó Ágoston..
Művészet, 1971. augusztus – 44 lap.

Burás Árpád
textilművész

Burás textiliái formamegoldásukban
és színkezelésükben a hazai hagyomá-
nyokat fejlesztik tovább és a külföldi
kiállításokat hazai talajba ültetik át.

P. Bresztyánszky Ilona: Burás Árpád és Sumi Ágnes
kiállítása 1971. augusztus - 4 lap

Buzás Árpád

Frank János:Az eleven textil cimü könyvében foglalkozik a müvésszel.

Magyar Hirlap 1980/9/7/1o

Wagner Szóra birt kiállitótermek

Bizás András

- grafikáival szerepelt a Komáromi Galériában 1978. május 13-án megnyílt "Grafikusok a szülőföldről" kiállításon

(Komáromi Lapok)

Komárom 1978/15

Kálmán

Buzás Árpád, textiltervező

L: Kiss István

–: A Csehszlovák Képzőmův. tröv. alakuló kongr. 6.

Nincszabadság, Bp. 1978 febr. 17.

Burzá Árpád, iparművész

L: Pap Gyula

_: Kitüntetett művészek

8.

Est Hirlap, Bp. 1981 márc. 30

Buzás Árpád

A szovjet és a magyar szövetség tanácskozásán beszédet mondott Buzás Árpád.

Attalai Gábor: Szovjet és magyar művészek...
Művészet, 1981. február — 55. lap.

M.D.K

Burcs Árpád
textilművész

Kiállított faliképeivel szerepel
a tárlaton.

Domanovszky György: Textil falikép 68
Művészet, 1968. december - 46 lap

Burás Árpád

Az iparművén szakoktály tiszkárára
választották a hagy. kép. műv.
Szövetsége közgyűlésén (1968 nov. 20.

Szocialista Művészetéri 1969 I.

M.D.K

Burács Árpád
iparmúvész

Faliképeit mutatta be a tárlaton.

Katona Imre: Textil falikép és falisrónyeghiallítás
Művészet, 1968. december - 45 kep.

Búzás Attila

Textiliási szerepelnek a
Deskovits teremben

Somfai Péter: Akar Ön műgyűjtő
lenni?

Csepel 1968 XII. 13

Buzás Erika, gyermekrajzoló

L: Kindlik Csilla

Fejér Gyula: Rajzoló gyerekek

8

Nép szabadság, Bn. 1978 okt. 10.

BUZÁS Ferenc: Közötten esztendős a fényképezés. 1839 - 1989. = Magyar Grafika. XXXIII. 1989. 4. 50 - 54, ill.

XIX - XX n. / Fotóművészet

MDK

Buzás Gergely (nyeregkészítő?)

(A riportban szereplő Mészáros Imre Kecskeméten nála dolgozott. Más adat nincs.)

Örvös Lajos: Nyerges és szíjgyártó.

Nők Lapja, Bp. 1954. március 4. [9. l.]

MDK

Buzás Gréta

Dunapart, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz.1924.

5. l.

Buzás Gréte
Dunapart, olaj

O.M.Kir.Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 5 l.

Sz. Bucsi Ildikó

Sz.B.I.: Irodaház, Veszprém. Építész: Sz.Bucsi Ildikó. Kerttervező: Szántó Eszter, statikus Csernák László. - Ismertetése, képekkel /fotók: Illyés Lajosné/.

Magyar Építőművészet, 1971. 2.sz.

14-15. l.

Sz. Búzás Ildikó

tervét közli illusztrációként

Legány Zoltán: Uj társasház épülettervek és épületek.

Magy. Ép. ip. 1972. 2-3. sz. 89-96. l.

PLETYKA — gouache 70×50
VILÁGOM — gouache 70×50
LEVELES NYÍRFAÁG — gouache 70×60
LEÁNY MADÁRRAL — gouache 102×57
1977 ŐSZÉN... — gouache 70×60
HAVAZNI FOG — gouache 60×70
ÉN ÉS Ő — gouache 71×41
MÚZSA — gouache 100×42
AZ ELSŐ HÓ — gouache 60×70
ŐSZI ÜZENET — gouache 70×60
LOVAMAT KÖTÖTTEM — gouache 102×57
SZEGFŰ-CSENDÉLET — gouache 70×60
FALUSI MADONNA — gouache 100×70
MÁRCIUSI EMLÉK — gouache 70×50
FÁRADTSÁG — gouache 40×58
VÍZPART — gouache 50×70
VIRÁGSORS — gouache 70×41
ERDŐRÉSZLET — gouache 50×70
CSUPASZ FÁK — gouache 70×50
ÁGAK — gouache 50×50
LÁNY, VIRÁG, MOTÍVUM — gouache 70×50
SZEPTEMBERI FÁK — gouache 60×70

BUZÁS ANDRÁS

137.

KORUNK GALÉRIA

1980. MÁRCIUS

BUZÁS ANDRÁS VILÁGA

Buzás András Gyergyóalfaluban született (1943), tanulmányai végeztével idetért vissza, itt él. Művészek esetében az ilyen tényekből szokás kielemezni a „kötődés" mítoszának vagy realitásának etikai vonatkozásait és az alkotásban megnyilvánuló jegyeit. Ha nem is vagyunk hívei ennek a „szokásnak", tehetetlenségi erőnket ránkszabadító kényszerével számolnunk kell.

Paul Klee írja a képzőművészeti alkotások hagyományos befogadási módjáról: „Ha egy ilyen képződmény szemünk előtt egyre tágul, könnyen hozzátapadhat valamiféle asszociáció, amely a tárgyi jelentés kísérőjének szerepét játssza. Mert minden magasabb szerveződésű alakulat lehetőséget nyújt arra, hogy némi fantáziával hasonló-

sági viszonyba hozzák a természet ismert képződményeivel.

Ennek az építménynek az asszociatív sajátságait – mely építmény, ha egyszer már értelmezték és megnevezték, nem felelhet meg többé teljesen a művész közvetlen szándékának — legalábbis a művészi akarat legintenzívebb pontjának nem –, ezek az asszociatív sajátságok a művészek és a laikusok világa közötti szenvedélyes félreértések forrásai."

A műalkotást szemlélők asszociáló „készségéből" fakad a szenvedélyes félreértés egyik formájaként teljesnek vélt, heveny azonosulás-együttérzés is, amely például a művészet említett, adekvát értékíteleteket mellőző mítoszait szüli.

Buzás Andrásról szólva feltétlenül számolni kell ezzel a jelenséggel, egyrész a képeit nézők „asszociációs" beidegződései miatt, másrészt pedig azért, mert grafikáin, festményein **ténylegesen** (!) egy erős közösségi érzéstől, szellemiségtől, lelkiségtől meghatározott „belső világ" rendkívül egyénített művészi felszabadulását látjuk. Itt e megállapítás utolsó részére tesszük a hangsúlyt — nehogy a „tárgy- és témamegnevezés" legyen egy-egy asszociációsor elindítója. A képek világába kell belefeledkeznünk. Azt hiszem, ha Buzás festményeit úgy nézzük végig, hogy „címüket" letakarjuk, nem veszünk róluk tudomást, akkor is felötlik bennünk egy-egy lehetséges cím, a szerző által adottak: **szinonimái.** Ez a képi nyelv ugyanis — ha teljesen átengedjük magunkat neki — gondolkodásunk fő közegét, a beszédnyelvet, végül is: értelmünket következetesen használt eszközökkel „termékenyíti meg". És ez eszközök akár felületes vizsgálata is meggyőz arról, hogy az úgynevezett „székely festők" sorában Buzás András művészete mennyire egyéni — és tartalmait tekintve (mégis) mennyire közösségi. És ezek a tartalmak nem „asszociatív sajátságok" szüleményei; következetesen konstruált képi világból fakadnak.

Évekkel ezelőtt Buzás András linóleummetszet-sorozata (ennek néhány darabja **A Hét** 1979. október 12-i számát illusztrálja) döbbentett rá mindarra, amit fennebb leírtam. Következetes, egyéni útkeresésének jelzésére, felmérésére jó alkalom lehet annak számbavétele, hogy a fekete-fehér vonalak-tömbök világa miként „nőtt át", egészült ki a színekével . . . Azt hiszem, nyugodtan kimondhatom: Buzás András egy sokat ígérő művészi pálya első jelentős stációihoz érkezett.

SZÁVAI GÉZA

BÚZA'S ANDRÁS - festő

Új Pest Megyei Hírlap

Alkotó a havasok tövében

Buzás András festőművész kiállítása

Az Erdélyi Magyarok Egyesületének Molnár utcai székházában a napokban nyílt meg *Buzás András* festőművész legújabb kiállítása. A művész a havasok tövében, Gyergyóalfaluban született 1943-ban. Ősei földművesek, apja szűcs volt. A marosvásárhelyi művészeti középiskolában és a kolozsvári pedagógiai főiskolán tanult. Több, mint húsz évig tanított Székelyföldön. Évekkel ezelőtt családostul áttelepedett Magyarországra.

Számtalan kiállításon mutatkozott már be, művei Erdélyen kívül eljutottak Európa és Ausztrália magángyűjteményeibe.

„Egy magányos fenyő is sugallhatja a sűrű rengeteget, ami a székely világról felidéződik" – írta képei láttán *Beke György* 1992-ben.. Buzás András azóta is magányos fenyő, azóta is a rengeteget idézi. Nem sorolt be egyetlen csoportba sem, nem hódolt meg egyetlen izmus előtt sem.

Válogatott olajfestményeinek, pasztellképeinek, tollrajzainak és más műveinek jelen kiállítását 1997. november 10-ig tekinthetik meg az érdeklődők hétköznaponként du. 4 és 6 óra között. S ha már ott járnak – mondja *B. Kis Béla,* az EME elnöke –, vegyenek részt az esti rendezvényeken is.

F. Gy. J.

APRÓHIRDETÉ

SZENZÁCIÓS AKCIÓ!

Most hirdessen az Új Pest Megyei Hírlapban!

Az Új Pest Megyei Hírlapban feladott lakossági apróhirdetések új szolgáltatásként megyénként 200 forint költségtérítéssel megjelennek az egri Heves Megyei Napban, a miskolci Déli Hírlapban, a nyíregyházi Új Keletben és az Új Pest Megyei Hírlapban. Hirdetését négy megyében olvashatják naponta 300 ezren.

ILYEN MÉG NEM VOLT!

INGATLAN

Miskolc-Kilián Délen a postával szemben lévő Árvíz u. 15. szám alatt beköltözhető 3 szoba összkomfortos családi ház fűthető szoba, konyha, fürdőszoba mellékhelységel eladó. Érdeklődni: 06-46-390-098-as telefonszámon.

JÁRMŰ

VEGYES

PIANINÓT, zongorát vásárolnék. Tel.: 06-1-302-5144.

Szőlőoltványok 35 fajta, termelői áron. Árjegyzéket díjmentesen küldök. Valiskó szőlész, Gyöngyös. Tel.: 06-37-317-682.

Kárpótlási jegyet veszek. Házhoz megyek. Tel.: 243-4171.

Kannás bor eladó. Érdeklődni: 06-78-412-858-as

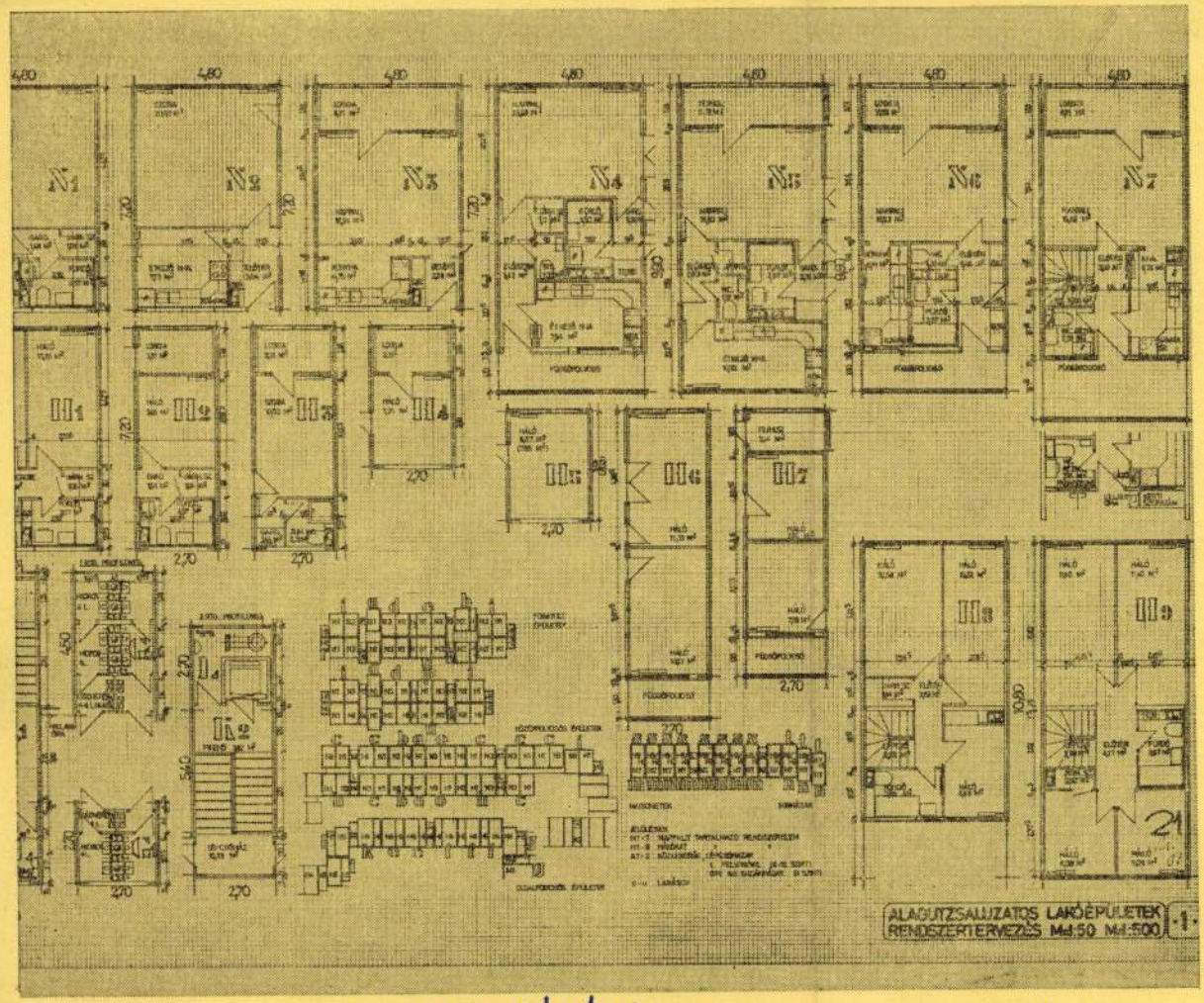

Rangsorolás nélkül 60 000 Ft-tal díjazott 21. számú pályamű szerzői:

Sz. Buzás Ildikó
Szentmártoni Ferenc
Megyesi József
Mondok Tamás
Csavarga Miklós

Sz. Buzás Ildikó

„Az alaprajzok kialakításánál a tervezők figyelembe veszik az eltérő életvitelt: a közös terek, nappali, konyha, étkező egybenyitásával fekhelymentessé teszik a nappalit és differenciáltan méretezett étkezőkonyhát terveznek. Az eltérő életvitelre kialakított lakássor alternatív alkalmazási lehetősége azonban erősen korlátozott.

A konyhát és a nappalit egyes lakásalaprajzoknál közös térben alakítják ki, de a megoldás nem kedvező, különösen a főzőtér helyzete miatt. Ezeknél a változatoknál viszont távol kerül a nappali a főzés terétől. Több lakásváltozatnál a W. C. megközelítése körülményes.

A kétszintes lakásokat gazdaságosan alakítják ki a tervezők. Négyszintes sorház változatot is bemutatnak. Ezen lakástípusok és néhány 6—7 fh-es lakás alkalmas a többgenerációs együttélésre is.

Fogatolt, közép- és oldalfolyosós közlekedési rendszereket terveznek.

A pályázók dícséretes módon törekszenek a földszintek kihasználására és lehetővé teszik — kiemelt fogadószint esetén — földszinti lakások létesítését is.

A pályázók a technológiai vázlaton jól oldották meg a zsaluforgatást. A technológia és az építészeti formálás összhangja biztosított. Az előregyártott elemek mennyiségét jól választották meg. A technológia feldolgozása szakszerű."

Kolenszky Mihály
Császár Lajosné
Podoletz Gusztáv
Jeszenszky Jenő
Lukács Aladár

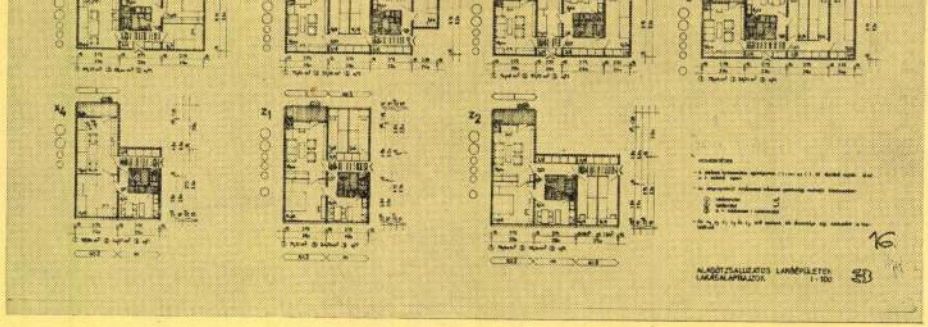

Rangsorolás nélkül 40 000 Ft-tal díjazott 19. számú pályamű szerzői:

Dr. Reischl Antal
Schmidt Béla
Dobos László
P. B. S. Tuladhar
Satler Anna
Cserba Dezső
Dávid János
Dr. Destek Endre
Gábori Pál
Somos András

Összeállította: Girardi Kornélné

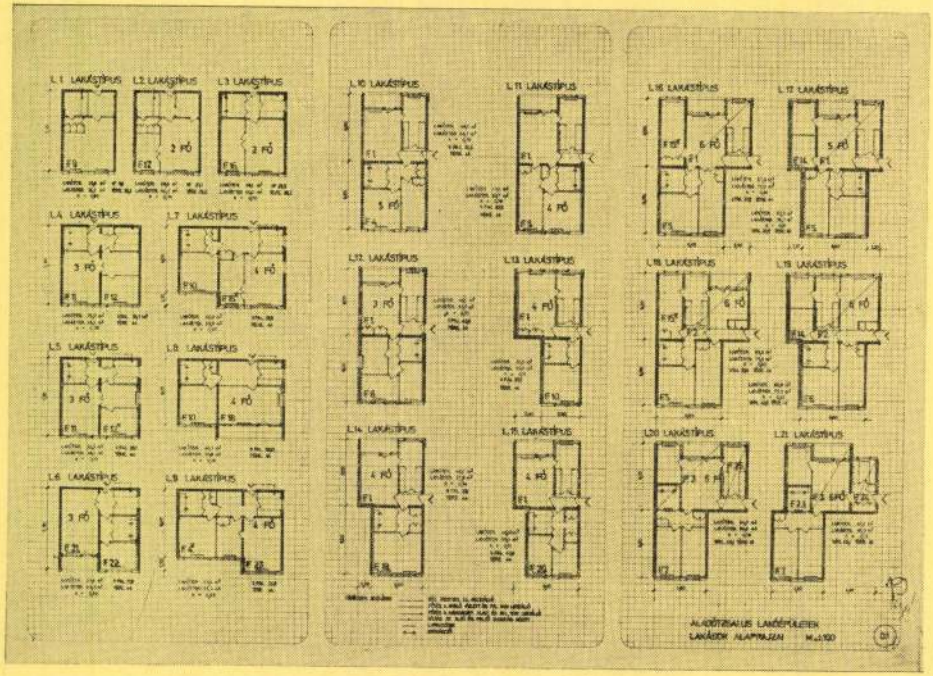

Sz. Buzás Ildikó

terveit ismerteti példaként

Sz.Buzás Ildikó: Mint lakótelepek létesitése.
Magy.Ép.ip. 1972. 2-3. sz. 97-lo2.l.

MDK.

Buzás Imre

Kiállitási kritika /fotó/

Hetésmegyei Népujság 1967 márc.4.

Buzzi Bódog

felelős építőmester vezetése mellett épült

a VII. Rumbach Sebestyén u. 11-13. sz. a.

csinagóga

Berza László, Bernát György, Erdei

Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Buda-

pest 1973 1335 l 1011 l

BUZÁS ISTVÁNY ,csizmadia

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.- mestereiről. Az egyik 1784-ből,a másik pár évvel későbbi.64 mesterség,519 név.Az arab számok a két listát,a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old

/ 1,2./ V. csizmadia

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA.István Király Múzeum évkönyve.VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Buzási István

dr. Kiss Tibor: Üdülő, Budapest-Pünkösdfürdő. - Építész: Ráday György, statikus Zámbó Gyula, gépészek: Buzási István, Kohlmann Miklósné. Belsőépitész Kigyóssy Ágnes, mélyépitő Győrffy Gyuláné. - Ismertetés, Sági György és Mikusi László fotóival.

Magyar Ép.müv. 1971.3.sz.34-35.l.

Burási István

az alábbi pályázaton loo.ooo forintos díjban részesült 42.sz. pályamü egyik szerzője.

Bakos Béla: Gyógyfürdőszállók és gyógyfürdők tervpályázata, 197o. - Magyar Építőmüvészet, 197o.6.sz. 7-14.l.

Buzás Margit
Kagylók, vizf.

O.M.Kir.Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 12 l.

Ø Buzás Margit

1920/21 – 1924/25

Ferkópsnőmfőiskolát

72. l.

Ø Buzás Márton

festő

1888–1889

Születik 1930. 82. l.

MBK

Buzás Margit, festö

Baránsky E. László tanár növendéke.

Exotikus madár. Vizf.

Az OMKK Föisk.Növ.munk.kiáll. 1923 márc.18-25. Kat. 23.
Ernst Muz.

MDK

Buzás Margit

Kagylók, vf.

Képzőm. Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Mus. 1924.
12. 1.

Burásbesenyői ref

templom

Hunrések
Ernst kehely, XV.-XVI. sz.
Ernst kehely XVIII. sz.

Fejfák
Önkamsó

Debreczeni László 1933

192, 193, 194, 195, 196,
197, 198. l.

Buzásbocsárdi rlf

templom: távlati

elaprajza, részletek, képe

Toronyerkély és fedél

mérési, klenodíumok

leírása, rajzai, fejfák,

jegyzetek.

gotikus, uchány mű-

részlettel

Debreczeni László 1931

43a 47a l.

AZ ORSZ. MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT ÉS A MAGYARORSZÁGI OLASZ KULTÚRINTÉZET TISZTELETTEL MEGHÍVJÁK

PROF. DOTT.

PIETRO ROMANELLI

A RÓMAI KIR. EGYETEM NY. R. TANÁRÁNAK

RÉGÉSZETI ÁSATÁSOK LIBIÁBAN

CÍMMEL MÁJUS 26-ÁN, KEDDEN D. U. 6 ÓRAI KEZDETTEL A BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KAR NAGY ELŐADÓTERMÉBEN (MÚZEUM KÖRÚT 6, II. EM.) TARTANDÓ VETÍTETTKÉPES ELŐADÁSÁRA.

DR. ALDO BIZZARRI *GEREVICH TIBOR*

D. Buzási Enikő

TIT tárlatvezetés

28. vasárnap 9.30 Arcképfestészet a XVII–XVIII. században.
10.30 a XVII. század művészete.
Vezető: D. Buzási Enikő.

Magyar Nemzeti Galéria Rendezvénynaptár.
1982. Március hó.

D. Búzási Enikő

28 VASÁRNAP

9.30

TIT TÁRLATVEZETÉS

A felvilágosodás festészete és szobrászata

Vezető: D. Búzási Enikő

Magyar Nemzeti Galéria,
1982. November

D. Buzási Enikő

5 VASÁRNAP

9.30

TIT TÁRLATVEZETÉS

Késöreneszánsz és barokk művészet

1550–1800-ig

Vezető: D. Buzási Enikő

Magyar Nemzeti Galéria, 1988. december

Buzási Enikő

26 VASÁRNAP

9.30
TIT TÁRLATVEZETÉS
Mátyás király és a magyarországi reneszánsz 1458–1541.
Vezető: Buzási Enikő

15.00
TIT TÁRLATVEZETÉS
Mátyás király és a magyarországi reneszánsz 1458–1541.
Vezető: Buzási Enikő

Magyar Nemzeti Galéria, 1983. június.

D. Burkási Enikő, művészettörténész

26 vasárnap 9.30
TIT tárlatvezetés
Mánynoki Ádám
Vezeti: D. Burkási Enikő

Magyar Nemzeti Galéria, 1984. júl.-aug.

Enikő,

20 VASÁRNAP
SUNDAY

9.30
TIT TÁRLATVEZETÉS
Mányoki Ádám festészete
Vezető: Buzási Enikő

15.00
TIT TÁRLATVEZETÉS
Barokk festészet
Vezető: Buzási Enikő

Magyar Nemzeti Galéria, 1983. november.

Buzási István

a budapesti OKISZ-építész

gépkocsivezetője

Magyar Építőművészet 1974/4

37. old.

BUZÁSI ENIKŐ

RÉGI MAGYAR ARCKÉPEK

ALTE UNGARISCHE BILDNISSE

Buzási Enikő

KIÁLLÍTÁS AUSSTELLUNG

Tata, Vár — Tata, Burg
1988 május—augusztus — Mai—August 1988

Szombathely, Képtár — Szombathely, Bildergalerie
1988 szeptember—október — September—Oktober 1988

A katalógus a Komárom megyei Tanács és a Vas megyei Tanács támogatásával készült. / Der Katalog wurde mit der Unterstützung des Komitatsrates Komárom und des Komitatsrates Vas hergestellt.

Lektorok / Berater

Galavics Géza
Mojzer Miklós

Német fordítás / Aus dem Ungarischen

Szántó Tamás

Fekete fehér fotók / Schwarzweißaufnahmen

Ajtós Éva: 29. kat.szám / Kat. Nr.
Fehér Katalin: 40. kat.szám / Kat. Nr.
Hasznos Zoltán: 2., 4., 5., 7., 8., 10., 13., 14., 16., 17., 19., 20., 21., 22., 26., 30., 32., 33., 35., 36., 39. kat.szám / Kat. Nr.
Petrás István: 11., 31. kat.szám / Kat. Nr.
Szepsy Szűcs Levente: 6., 12., 15., 28., 37., 38., 41., 42., kat.szám / Kat. Nr.

Színes fotók / Farbaufnahmen

Hasznos Zoltán: 1., 3., 9., 19., 23., 25., 27. kat.szám / Kat Nr.
Szepsy Szűcs Levente: 24., 34. kat.szám / Kat. Nr.

A katalógust tervezte / Typographische Gestaltung

Szakál Edit

A műveket válogatta és a kiállítást rendezte / Konzept und Organisation

Buzási Enikő

A címlapon / Titelbild

Ottavio Zanuoli (?): Maria Christierna, Báthory Zsigmond felesége, 1595 (1. katalógusszám) / Maria Christierna von Habsburg, Gattin des Fürsten Sigismund Báthory, 1595 (Kat. Nr. 1.)

AJÁNLÁS

A Magyar Nemzeti Galéria a Budavári Palotában 1988. évi fő kiállítását „Főúri ősgalériák, családi arcképek" címen rendezte meg, a Nemzeti Múzeum Történelmi Képcsarnokának gyűjteményéből. Ennek a fővárosi vállalkozásnak kiegészítője és szándékosan versenytársa is a vidéki tárlat. Időszak és műfaj mindkét esetben szinte azonos, de a válogatás szempontjai és a katalógusokban közölt megállapítások, tudnivalók formázása más.
Budapesten egy fontos ábrázolási típusból, Tatán majd Szombathelyen magából az egész műfajból vett összeállítás kerül a közönség elé.
Festőik vagy ábrázoltjaik vagy csak régi tulajdonosaik okán ezek a művek a régi magyar, magyarországi művészet és művelődéstörténet tanúi. Kettős kiállításuk kevéssé ismert örökségre hívja fel a figyelmet. Bízom abban, hogy az 1980-ban a „Barokk tervek és vázlatok 1650—1760" kiállítással (Magyar Nemzeti Galéria) elkezdett régi magyar művészeti tárgyú tematikus bemutatók a jövőben is sikerrel folytatódnak.

Mojzer Miklós
a Magyar Nemzeti Galéria
Régi Magyar Gyűjteményének
vezetője

GELEITWORT

Die Ungarische Nationalgalerie hat ihre wichtigste Ausstellung des Jahres 1988 in Budapest unter dem Titel „Ahnengalerien des Hochadels, Familienporträts" aus der Sammlung der Historischen Bildergalerie des Ungarischen Nationalmuseums veranstaltet. Zu dieser Ausstellung, die in der Ungarischen Nationalgalerie zu sehen ist, gesellt sich eine Ausstellung in der Provinz, die mit der hauptstädtischen auch vorsätzlich konkurrieren will. Beide Ausstellungen repräsentieren fast die gleiche Zeit und die gleiche Gattung, doch sind die Aspekte der Auswahl der Exponante sowie die Feststellungen und Ausführungen der Kataloge unterschiedlich. In Budapest sieht man Kunstwerke, die einen wichtigen Darstellungstyp veranschaulichen, in Tata und anschließend in Szombathely wird dagegen eine Kollektion gezeigt, die die gesamte Gattung vertritt. Diese Kunstwerke sind wegen ihrer Maler, wegen der dargestellten Persönlichkeiten, nicht selten aber auch wegen ihrer ehemaligen Besitzer wichtige Zeugen der Kunst- und Kulturgeschichte im ehemaligen Ungarn. Beide Ausstellungen machen auf das Vorhandensein eines kulturellen Vermächtnisses aufmerksam, das weniger und auch nur wenigen bekannt ist. Ich will hoffen, daß die Präsentation der alten ungarischen Kunstschätze, die in der Ungarischen Nationalgalerie 1980 mit der Ausstelung „Barockentwürfe und - Skizzen 1650—1760" ihren Anfang genommen hat, auch in der Zukunft mit Erfolg fortgesetzt wird.

Miklós Mojzer
Abteilungsleiter der Sammlung Alte Kunst
der Ungarischen Nationalgalerie

A kiállítást rendező múzeumok köszönetet mondanak a következő intézményeknek, gyűjteményeknek és a magántulajdonosoknak azért, hogy a művek kölcsönzésével a kiállítást lehetővé tették.

Budapest, Szépművészeti Múzeum
Budapest, Magyar Nemzeti Galéria
Budapest, Magyar Nemzeti Bank
Budapest, budai Szent Anna plébánia
Debrecen, Déri Múzeum
Esztergom, Keresztény Múzeum
Győr, Xantus János Múzeum
Pannonhalma, Bencés Főapátsági Gyűjtemény
Sopron, Központi Bányászati Múzeum
Sopron, Evangélikus Gyűjtemény
Sopron, Ingatlankezelő Vállalat
Szombathely, Képtár
Szombathely, Smidt Múzeum
Tata, Kuny Domokos Múzeum
Veszprém, Püspökség,
valamint nyolc magángyűjtő.

A műveket a kiállításra a Magyar Nemzeti Galéria Régi Magyar Gyűjteményének restaurátorai készítették elő.

Die Museen, die diese Ausstellung veranstaltet haben, bedanken sich bei den folgenden Institutionen und Sammlungen, sowie bei den Besitzern der Bilder dafür, daß sie diese Ausstellung ermöglicht haben.

Budapest, Museum der Bildenden Künste
Budapest, Ungarische Nationalgalerie
Budapest, Ungarische Nationalbank
Budapest, St.-Annen-Pfarrei von Buda
Debrecen, Déri-Museum
Esztergom, Christliches Museum
Győr, János-Xantus-Museum
Pannonhalma, Sammlung der Benediktiner Erzabtei
Sopron, Zentrales Bergbaumuseum
Sopron, Sammlung der Evangelisch-Lutherischen Kirche
Sopron, Städtische Wohnungsverwaltung
Szombathely, Bildergalerie
Szombathely, Smidt-Museum
Tata, Domokos-Kuny-Museum
Veszprém, Bistum,
sowie acht Privatsammler.

Die Kunstwerke wurden für die Ausstellung von den Restauratoren der Alten Ungarischen Sammlung der Ungarischen Nationalgalerie vorbereitet.

RÉGI MAGYAR ARCKÉPEK

A cím valamiféle teljességet sejtet, legalábbis a régi magyar portréfestés reprezentatív szemléjét ígéri. Ez utóbbira csak annyiban törekedtünk, hogy az arcképet különböző megjelenési formáiban — történeti szempontból nézve — rendeltetésében mutatjuk be. Rendeltetésen pedig nemcsak gyakorlati felhasználást gondolunk, de átvittebb értelemben azt is, hogy mit testesített-jelenített meg a portré az egykoriak számára, milyen megrendelői szándék és gondolat kifejezője és foglalata volt a maga korában. Hányféle portréváltozatot s mára egyúttal hányfajta megismerési lehetőséget köszönhetünk a régiek arcképkészítési szokásainak? Milyenek azok a portrék, amelyeket a hivatali, közéleti státus és kötelezettség, a társadalmi szokás, a reprezentatív alkalmak vagy az emberi élet eseményei és korszakai, esetleg éppen az elmúlása igényelt, illetve hívott életre? A képmásokkal készíttetőik lényegüket érintő dolgokat kívántak elmondani magukról. Így két évszázad magyarországi arcképeinek egymásutánja alkalmat ad arra, hogy betekintsünk egy széles horizontú önmegismerési folyamatba. Ez a szembenézés a társadalmi státussal és eszményekkel való azonosulástól az egyéni jellemzők különféle, lélektani megragadásáig kíséri a portré ábrázolási lehetőségét.

A 17. században még jobbára alkalmazott helyzetű a magyarországi portré, ha azt vesszük figyelembe, hogy elsősorban reprezentatív és leíró. Többnyire hiányzik belőle az egyénítésre való igény — megrendelő és művész részéről egyaránt — és teljességgel nélkülöz mindenfajta könnyedséget egészen a következő század közepéig, amikor majd a festészetben olyan megoldások jelennek meg, amelyek a valóságot — a portréét is — a zsánerhelyzetek spontaneitása felől közelítik. Az ironikus, avagy a meghökkentő pedig később is csupán elvétve jelentkezik, majd csak a 18. század végén — ám jellemző naiv öntudatlansággal, épp a meghökkentés szándéka nélkül.

A 17. századi magyarországi arckép tehát még csak ábrázol inkább. Jól vagy rosszul, alakot, arcvonást és életkort, s emellett társadalmi állást is. A megrendelő ugyanis társadalmi környezetéről akart szólni általa, ezért a bemutatása is ilyen kategóriák szerint történt. Mert amit önmagáról megfogalmazni és arcképében viszontlátni kívánt, az elsősorban társadalmi valóját érintette, s ez a rangja volt vagy a foglalkozása, egyházi vagy világi hivatása, tágabban véve nemesi vagy polgári származása. Társadalmi pozíció és egyéni kiválóság ekkor még a portréban nem vált el egymástól, mint ahogyan nem különbözött kifejezésmód szempontjából a státus-portré a magáncélra készült arcképtől sem. A Dobner Sebestyén soproni jegyzőről és családjáról festett arcképek, amelyeket kis méretük és összecsukható megoldásuk szerint személyes rendeltetésre szánhattak, ugyanolyan reprezentatív tartalommal és festői megoldással készültek, mint azok az életnagysá-

ALTE UNGARISCHE BILDNISSE

Der Titel scheint eine Art Vollständigkeit zu versprechen. Zumindest aber eine repräsentative Schau der alten ungarischen Porträtmalerei. Das wurde aber nur insofern angestrebt, als wir das Bildnis in seinen unterschiedlichen Erscheinungsformen, unter historischem Aspekt, vom Gesichtspunkt seiner Bestimmung aus vorstellen. Unter Bestimmung verstehen wir aber nicht nur die Verwendung bzw. die Anwendung des Porträts, sondern — in übertragenem Sinn — auch das, was es für unsere Altvorderen verkörpert und dargestellt hat, bzw. welche Absicht des Auftraggebers sich an ihm kundtut mit einem Wort: Wir wollen dem Gedanken und dem Sinngehalt auf den Grund gehen, die am Porträt seinerzeit zum Tragen gekommen sind. Wir fragen ferner nach den verschiedenen Porträtvarianten und den mannigfachen Erkenntnismöglichkeiten, die wir der unterschiedlichen Absicht der ehemaligen Auftraggeber zu verdanken haben. Wie waren jene Bildnisse, die ihre Entstehung der Amtspflicht oder dem Stand im öffentlichen Leben, den gesellschaftlichen Gewohnheiten, der repräsentativen Anlässe und Gelegenheiten, ja überhaupt den bedeutenden Ereignissen und den Schicksalswenden des Menschenlebens, oder gar dem Ableben des Menschen zu verdanken hatten? Mit ihren Bildnissen wollten die Auftraggeber Dinge von sich selbst mitteilen, die das Wesen ihrer Persönlichkeit anbelangten. Somit erlaubt die Geschichte der ungarischen Bildnisse aus zwei Jahrhunderten den Nachvollzug des breit aufgefächerten Prozesses der Selbsterkenntnis. Dieser Prozeß der Auseinandersetzung begleitet die Darstellungsmöglichkeiten des Porträts von der Identifizierung des Auftraggebers mit seinem gesellschaftlichen Status und seinen Idealen bis zur differenzierten psychologischen Charakterisierung der individuellen Merkmale der Person.

Das Porträt zählte im Ungarn des 17. Jahrhunderts meistens noch zur angewandten Gattung, war es doch vor allem repräsentativ und deskriptiv angelegt. Meistens fehlte ihm noch der Anspruch auf Individualisierung, sowohl beim Auftraggeber als auch beim Künstler, völlig mangelt es ihm aber an jedweder Leichtigkeit, ganz bis zur Mitte des nächsten Jahrhunderts, als in der Malerei Lösungen auftauchten, die an die Wirklichkeit — auch an die des Porträts — von der Spontaneität der Genresituationen her herangingen. Auch später meldeten sich das Ironische oder das Verblüffende lediglich sporadisch, erstmals im ausgehenden 18. Jahrhundert, allerdings naiv und nicht bewußt, ohne die Absicht zu verblüffen.

Es kann daher festgestellt werden, daß die ungarischen Bildnisse im 17. Jahrhundert eher nur darstellen. In einer gelungenen oder auch mißlungenen Weise stellen sie eine Figur, Gesichtszüge oder ein Lebensalter dar, darüber hinaus aber auch die Position, innerhalb der Gesellschaft.

gű társaik, amelyek a főúri családok ősgaléria ba kerültek. A 17. századi arcképfestés egészét ugyanis a főúri udvarok portréinak reprezentatív jellege határozta meg, amely a század folyamán a hagyományőrző ősgaléria stílusaként állandósult. Ez felelt meg legjobban a kor főnemesi kultúrájában tovább élő késő reneszánsz udvari szellemnek, és reprezentatív képtípusként bizonyos ideálokat is megtestesített. Így a férfi- és fiúarcképeknél például a vitézség eszményét. Minthogy a hadviselés a 17. században a magyar nemes kötelessége, a vitézség pedig évszázadok óta legfőbb erénye volt, a férfiak nemegyszer öltöttek hadvezéri pózt, katona szerepet képmásaikban. Nemesi eszményt és státust megfogalmazó feladatuk mellett az ősgaléria képektől megrendelőik nem igényeltek magasabb művészi színvonalat. A 17. század közepétől családi arcképgalériákká rendezett sorozatokkal elsősorban családjuk előkelőségét és társadalmi súlyát kívánták jelezni a kortársaknak, ugyanúgy, mint a nemesi öntudat más, tán kevésbé látványos megnyilatkozásaival. Herceg Esterházy Pál egyszer családja vélt és valós felmenőit veszi számba metszett arcképsorozaton, illetve sorolja fel újkeletű családja „ősi" múltját bizonyító családfákon, másszor pedig országrésznyi területen húzódó családi birtokait, a rajtuk fekvő várakkal és kastélyokkal, amelyeket ugyancsak rézmetszetben örökített meg. Különösebb művészi színvonalat bizonyára egyiktől sem várt, egykori értelemben vett történeti, illetve topográfiai hűséget azonban valószínűleg igen.

A művészi értékről épp a portrékkal kapcsolatban másként vélekedtek még a 17. századi Magyarországon. Az arcképek kvalitása úgy tűnik, nem a főúri udvarok műveltségének, hanem az Európára való művészi nyitottságnak volt függvénye. A nyugati művészeti ízlésben tájékozott Esterházy Pál saját és családi arcképeivel kapcsolatos mecenatúrája legalábbis erre példa. Az európai portréfestés új eredményeit és színvonalát képviseli az a félalakos képmása is, amelyet valószínűleg Benjamin Block festett róla. Udvari ízlésű kabinetportré, amely már a személyiségről és nem a társadalmi jellemzőkről szól. Hasonló — ha volt is néhány — mára már alig lelhető fel a 17. századi hazai arcképek sorában. Noha csak metszetből ítélhetünk, talán a költő Zrínyi Miklós egykori képmásánál közelített így a festő, a németalföldi Jan Thomas ábrázoltjához, ahogyan Block Esterházy képén.

Udvari művészet, arcképfestői igényesség és megrendelői tudatosság másképp függnek össze II. Rákóczi Ferenc környezetében a szabadságharc néhány éve alatt, amikor a fejedelem nyugati mintájú, korszerűen szervezett központi udvar kiépítésébe kezd. A kor uralkodóihoz és kiemelkedő hadvezéreihez hasonlóan fontosnak tartja saját személyi reprezentációját is. Udvari művészként arcképfestőt foglalkoztat, a Berlinből hazahívott Mányoki Ádámot, aki a fejedelem rangjának megfelelő reprezentatív portréfeladatokat látja el. Mányoki megfesti Rákóczi „hivatalos" képmását (Magyar Nemzeti Múzeum) felesége Berlinben készült arcképének párdarabjaként, és személyesebb rendeltetésre — tán ajándék céljára — miniatűr portréját is. Mányoki tartózkodóan reprezentatív festészete sem akkor, sem későbbi magyarországi működése során nem találkozott a magyar nemesség ízlésével. Megrendelőköre — néhány Rákóczi környezetéből kikerült protestáns nemes — konzervatívabb volt, és a nyugati portrédivat befogadásától ízlésbeli hagyományai miatt tartózkodott. A 18. század elejétől Európa-szerte francia

Der Auftraggeber wollte durch sein Bildnis auch über seine gesellschaftliche Umwelt etwas mitteilen lassen, weshalb auch seine Darstellung nach solchen Kategorien geschah. Denn was er von sich selbst mitgeteilt wissen wollte und an seinem Porträt wiederzuerkennen wünschte, betraf in erster Linie seine Rolle und seine Bedeutung innerhalb der Gesellschaft, und das waren sein Rang oder sein Beruf, in der Kirche oder in der Welt, allgemeiner formuliert seine adelige oder bürgerliche Herkunft. In jener Zeit waren gesellschaftliche Stellung und persönliche Qualitäten am Porträt noch keinesfalls voneinander getrennt, wie auch kein Unterschied vom Gesichtspunkt der Darstellungsweise aus zwischen dem Statusporträt und dem zu Privatzwecken gefertigten Bildnis bestand. Die Bildnisse des Ödenburger Notars Sebastian Dobner und seiner Familie, die ihren kleinen Format sowie der Tatsache zufolge, daß sie zusammengeklappt werden konnten, wohl zu persönlichen Zwecken bestimmt waren, tragen zugleich einen ebensolchen repräsentativen Inhalt zur Schau und wurden mit der gleichen malerischen Methode ausgefürt wie die Porträts in Lebensgröße, die für die Ahnengalerien der Familien des Hochadels bestimmt waren. Die Gesamtheit der Porträtmalerei im 17. Jahrhundert richtete sich nämlich nach dem repräsentativen Charakter der höfischen Magnatenbildnisse, er wurde dann als ständige Stilrichtung der traditionsbewahrenden Ahnengalerien für lange Zeit beibehalten. Das entsprach am besten dem höfischen Geist der Spätrenaissance, die in der Kultur des Hochadels jener Zeit fortlebte und verkörperte als repräsentativer Bildtyp auch gewisse Ideale. Bei den Männer- und Knabenbildnissen denken wir in dieser Beziehung zum Beispiel an das Ideal und die Tugend der Tapferkeit. Da die Kriegführung im 17. Jahrhundert zur Pflicht eines ungarischen Adeligen gehörte, die militärische Tapferkeit aber seit Jahrhunderten eine seiner edelsten Tugenden war, ließen sich die Männer auf ihren Porträts oft als Feldherr, als hoher Militär abbilden. Die Auftraggeber haben von den Malern keinesfalls ein hohes künstlerisches Niveau verlangt, sie begnügten sich damit, daß auf den Bildern der Ahnengalerien das adelige Ideal und der adelige Status verewigt worden sind. Mit den Bilderfolgen, die von der Mitte des 17. Jahrhunderts an als Familienporträtgalerien angelegt waren, wollten sie in erster Linie die Vornehmheit und das gesellschaftliche Gewicht ihrer Familien für die Zeitgenossen verdeutlichen, genauso, wie mit anderen, vielleicht weniger spektakulären Erscheinungen des adeligen Bewußtseins. Fürst Paul Esterházy ließ einmal die wirklichen und vermutlichen Vorgänger seiner Familie auf gestochenen Porträtserien abbilden bzw. sie auf einem Stammbaum darstellen, der die „uralte" Vergangenheit seiner überhaupt nicht alten Familie bezeugen sollte, ein anderes Mal ließ er die Besitztümer seiner Familie, die sich fast auf ein halbes Land erstreckten, mitsamt den Burgen und Schlössern ebenfalls auf Kupferstichen verewigen. Weder von der einen noch von der anderen Folge wird er ein besonderes künstlerisches Niveau verlangt haben, sehr wohl wird er aber Anspruch auf historische bzw. topographische Treue im damaligen Sinn erhoben haben.

Gerade im Zusammenhang mit den Porträts wurde der künstlerische Wert im Ungarn des 17. Jahrhunderts anders beurteilt. Die Qualität der Bildnisse schien nicht vom kulturellen Niveau an den Höfen des Hochadels, sondern

mintára változó és korszerűsödő új, reprezentatív arcképstílust az udvar vonzáskörében élő főrangúak veszik majd át a bécsi udvar arcképfestőitől.

Mányoki kortársa, a fiatalkorában Magyarországon élt cseh Johann Kupezky előkelő megrendelőit a bécsi arcképfestésben akkoriban még szokatlan polgári optikával szemlélte. Öntudatos festészete olyan művészi alternatívát jelentett az arcképfestés tetszetősebben udvari változataival szemben, amely csak az értőbb, intellektuálisabb megrendelőket vonzotta. Egyszer talán feleletet kapunk arra, hogy ki lehetett az a választékos ízlésű és érdeklődésű magyar főúr, aki gyermekei csoportképét megrendelte nála, s aki tán részt vett a kép programjának alakításában is.

A 18. század első felében — leszakadva ugyan kissé a műfaj európai fejlődésétől — a magyarországi arcképfestést is új portrétípusok gazdagítják. A különböző változatok által lehetőség nyílott arra, hogy az arckép árnyaltabban szóljon a személyiségről és az életmódról, az emberi kapcsolatok formáiról, az érzelemről. Módosult, színesebbé és kifejezőbbé vált az arcképeken az arisztokrácia társadalmi viselkedése is, kedvtelések és divatok, társasági szokások és mindennapi helyzetek adtak alkalmat és okot a differenciáltabb megörökítésre. A képek kifejezésmódjában ezzel párhuzamosan az ünnepélyességet felváltotta a spontaneitás, a méltóságot a meghittség, a rang és az előkelőség megnyilvánulásait pedig bizonyos társasági szerepek közvetlenebb formái. Az arckép mind gyakrabban mutat tehát „közelképet" ábrázoltjáról. Nemcsak a kedvelt félalakos vagy még kisebb képkivágat bensőségesebb hatása, de a képen megörökített magatartás természetessége, a szituáció élettelisége miatt is. Egyúttal pedig azért is, mert a portréjellemzés a társadalmi helyzet és környezet mellett a magánélet szféráira is kitér.

Készültek kötetlen előadásmódban, derűs hangulatú, mindennapos helyzeteket bemutató társasági képek, amelyeken legfeljebb csak az életképi póz és a könnyed magatartás árulja el — mint Meskó báró és felesége „szalon" képein —, hogy ábrázoltjaik az előkelőek közé tartoznak. Természetesen viselik a divatos fesztelenséget, ami az akkori Magyarországon csak arisztokrata környezetben képzelhető még el. Másfajta fesztelenséget és szellemi kötetlenséget tett lehetővé — hagyományosan — az allegorikus és inkognitó portré. Az álöltözet, a személyiségcsere mindenkor a társadalmi szerepből való kilépés lehetőségét adta, kalandot a személyiség számára. Az ilyen portréknak mindig volt effajta vonzásuk, csupán a szerep s vele a mögöttes tartalom változott. A megrendelők bibliai vagy mitológiai hősök, szentek figuráját öltötték magukra, az itthoniak azonban ritkábban az első emberpár alakját, ahogyan az itt bemutatott képen.

A 18. század utolsó évtizedeiben az egyéniség jellemzésének más lehetőségeivel is sikerrel próbálkozik a portréfestés. Különböző változataiban az értelmiségi tevékenységre, a műveltségre, az egyéni érdeklődésre kérdez rá. Megörökít képzőművészetben jártas műkedvelő nemeseket, könyvtárat, valamint művészeti és tudományos gyűjteményt alapító főúri mecénásokat, a kor szellemi kohóiként működő szabadkőműves páholyok tagjait, egyházmegyék élén tudománypártolással foglalkozó főpapokat, közigazgatásban és állami posztokon működő hivatalnokokat. Az akkor alakuló és differenciálódó értelmiségi réteg egyre változatosabb összképét mutatja, és a szellemi, kortársi kapcsolatok jellegét feszegeti.

von der künstlerischen Aufgeschlossenheit gegenüber Europa abhängig gewesen zu sein. Das Mäzenatentum des Paul Esterházy, der über gründliche Kenntnisse der Produkte der westlichen Kunst verfügte, liefert im Zusammenhang mit seinen eigenen Porträts und den Bildnissen seiner Familie ein Beispiel dafür. Von den Ergebnissen und dem Niveau der europäischen Porträtmalerei zeugt auch jenes halbfigurige Porträt, das wahrscheinlich Benjamin Block vom Fürsten gemalt hat. Es handelt sich dabei um ein Kabinettporträt im höfischen Geschmack, das die Persönlichkeit selbst und nicht mehr ihre gesellschaftlichen Merkmale vergegenwärtigen will. Heute suchen wir bereits vergebens nach weiteren ähnlichen Werken unter den ungarischen Bildnissen des 17. Jahrhunderts, vorausgesetzt, daß es sie überhaupt gegeben hat. Obgleich nur von einem Stich bekannt, wird der Maler, der flämische Jan Thomas, sein Modell, den Dichter Nikolaus Zrínyi auf eine solche Weise abgebildet haben, wie Block den Fürsten Esterházy.

Einen anderen Zusammenhang zwischen höfischer Kunst, dem Anspruch des Porträtmalers und der bewußten auftraggeberischen Absicht finden wir in der Umgebung des Fürsten Franz II. Rákóczi während der Zeit des von ihm geführten Freiheitskampfes Anfang des 18. Jahrhunderts, als der Fürst sich daran machte, einen zeitgemäß organisierten, zentralen Hof nach westlichem Vorbild auszubauen. Wie die Herrscher und die hervorragenden Feldherren der Zeit hielt auch er seine persönliche Repräsentation für wichtig. Als Hofkünstler beschäftigte er einen Porträtmaler, den aus Berlin berufenen Adam Mányoki, der vom Fürsten repräsentative Bildnisse malte, die seinem Rang entsprachen. Mányoki hat auch das „offizielle" Porträt von Rákóczi (Ungarisches Nationalmuseum) als Seitenstück des in Berlin angefertigten Porträts der Gattin des Fürsten geschaffen sowie, zu persönlicheren Zwecken, vielleicht gar als Geschenk, seine Bildnisminiatur gemalt. Die reservierte repräsentative Malerei Mányokis fand weder damals, noch während seines späteren Wirkens in Ungarn kein Gefallen bei dem ungarischen Adel. Seine Auftraggeber, einige protestantische Adelige aus der Umgebung von Rákóczi, waren viel konservativer eingestellt und verschlossen sich vor der westlichen Porträtmode infolge ihres traditionellen Geschmacks. Den neuen repräsentativen Porträtstil, der vom beginnenden 18. Jahrhundert an in ganz Europa nach französischem Vorbild eine Veränderung und Modernisierung erfahren hatte, übernahmen dann die Vertreter der Hofaristokratie von den Porträtmalern des Wiener Hofes.

Mányokis Zeitgenosse, der Böhme Johann Kupezky, der in jungen Jahren in Ungarn gelebt hatte, betrachtete seine vornehmen Auftraggeber durch eine bürgerliche Optik, die in der damaligen Wiener Porträtmalerei noch ungewöhnlich war. Seine selbstbewußte Malerei bedeutete gegenüber den mehr gefälligen höfischen Varianten der Porträtmalerei eine solche künstlerische Alternative, die nur die Kenner angezogen hat, die über ein höheres Bildungsgut verfügten. Einmal werden wir vielleicht auch darauf eine Antwort erhalten, wer wohl jener ungarische Aristokrat gewesen ist, der einen ausgezeichneten Geschmack besaß und ein Gruppenbildnis seiner Kinder bei dem Maler bestellt und vielleicht sogar das ikonographische Programm des Bildes mit beeinflußt hat.

In der ersten Hälfte des 18. Jahrhunderts finden wir in der ungarischen Bildnismalerei neue Porträttypen, aller-

A régiek arcképeit versenyt rostálja a történelem, a feledés és a közöny. Ami anyagi valójában nem múlt el a korábbi korokban, azt mára sok esetben a felejtés, a kallódás fosztotta meg az azonosító történeti tényektől. S ami akár ismerten, akár ismeretlenként mégis fennmaradt, az mintha kollektív tudatunkból hullt volna ki. Kevésbé ismerjük és kevesebbre becsüljük őket, mint írott dokumentumainkat. Pedig lennének még saját válaszaik. Olyanok is, amelyek túlmutatnak a művészettörténeti közlendőn. Érdemes kérdezni őket.

dings bereits etwas verspätet im Vergleich zur europäischen Entwicklungsgeschichte dieser Gattung. Die verschiedenen Varianten ermöglichten, daß das Porträt ein nuancenreicheres Bild über die Persönlichkeit und die Lebensweise, über die Formen der menschlichen Beziehungen wie über das Gefühlsleben des Menschen selbst vermittelten. Auf diesen Porträts wurde das gesellschaftliche Benehmen der Aristokratie farbenreicher und ausdrucksvoller, der Zeitvertreib und die verschiedenen Moderichtungen, die gesellschaftlichen Bräuche und die Situationen im Alltag gaben Anlaß zur Festhaltung eines differenzierteren Tableaus der Gesellschaft. Parallel dazu lösten in der Ausdrucksweise der Bilder die Feierlichkeit die Spontaneität, die Würde das Intime und die Erscheinungen des Ranges und der Vornehmheit die unmittelbaren Formen gewisser gesellschaftlicher Rollen ab. Im zunehmenden Maß zeigt daher das Porträt eine „Nahaufnahme" des Porträtierten. Nicht nur wegen der intimeren Wirkung des so sehr beliebten Halbfiguren- oder noch kleineren Porträts, sondern auch wegen der auf dem Bild festgehaltenen Natürlichkeit der Haltung und Lebhaftigkeit der Situation. Zugleich aber auch deswegen, weil die dem Bildnis innewohnende Charakterisierung nun außer der gesellschaftlichen Situation und Umwelt auch den Bereich des Privatlebens erfaßte.

Es entstanden sog. Gesellschaftsbilder, die über eine ungebundene Vortragsweise verfügen, heiteren Geist atmen und alltägliche Situationen präsentieren und auf denen nur die genremäßige Haltung und die unbekümmerten Gebärden — wie auf den „Salon"-Bildern des Barons Meskó uns seiner Gattin — verraten, daß die dargestellten Personen zur Schicht der Vornehmen gehören. Ihre ungezwungene Haltung mutet ganz natürlich an, diese „Mode" war im damaligen Ungarn nur im Kreise von Aristokraten vorstellbar. Eine andere Art von Ungezwungenheit und geistiger Ungebundenheit ermöglichte — herkömmlicherweise — das allegorische und das Inkognito-Porträt. Die Verkleidung, der Persönlichkeitswechsel ermöglichten jederzeit den Austritt aus der gesellschaftlichen Rolle und ein Abenteuer für die Person selbst. Solche Porträts hatten stets ihre Anziehungskraft, verändert haben sich lediglich die Rolle und was dahinter steckte. Man ließ sich als biblische Figur, als mythologischer Held, als Heilige(r) porträtieren, die ungarischen Auftraggeber — allerdings seltener — auch als das erste Menschenpaar. In dieser Beziehung bildet das hier ausgestellte Doppelbildnis eine Art Ausnahme.

In den letzten Jahrzehnten des 18. Jahrhunderts versuchte man auch andere Möglichkeiten, um das Individuum bzw. die Persönlichkeit zu charakterisieren — und das mit Erfolg. Man fragte in der Porträtmalerei nach der geistigen Tätigkeit, nach der Bildung und nach dem persönlichen Interesse des Porträtierten. Es werden in verschiedenen Varianten Adelige, die in den bildenden Künsten bewandert waren, hochadelige Mäzene, die eine Kunstsammlung oder eine wissenschaftliche Kollektion gestiftet haben, Mitglieder von Freimaurerlogen, die als geistige Fermente der Zeit gewirkt haben, Prälaten, die an der Spitze von Diözesen Gönner der verschiedenen wissenschaftlichen Disziplinen waren, sowie auch Beamte, die im Verwaltungswesen einflußreich gearbeitet haben, dargestellt. Die Schicht der Intelligenz, die soeben in Begriff war, zu einer gesellschaftlichen Schicht mit verschiedenartigem Profil zu werden, vermittelt auf diesen Bildnissen ein zu-

BUZÁSI GÁBOR

Képek a Türelempalackból

Buzási Gábor tárlata Vácon

Bár *Buzási Gábor* képei alá barátja, *Szaniszló András* költő A sötétség elhidegül című versének sorait írta, alkotásai barátságos, rokonszenves képek. *Lisányi Endre* képzőművész szerint ennek magyarázata az, hogy Buzási szereti az életet, és nem veszi véresen komolyan képzőművész voltát sem.

A Pencen élő, harmincöt éves Buzási Gábornak az első önálló kiállítását nyitotta meg Lisányi Endre a váci Katona Lajos Városi Könyvtár galériájában. Az Iparművészeti Egyetem utolsó éves, vizuális kultúra szakos hallgatója csoportos tárlatokon már hét év óta mutatja be alkotásait.

Először Szombathelyen – ahol a Berzsenyi Dániel Főiskolán rajztanári oklevelet szerzett – szerepelt kollektív kiállításon, tavaly pedig már a közeli Verőcén vett részt a téli tárlaton. Most Vácon Türelempalack címmel mutatja be az utóbbi három évben készült munkáit. Tevékenységére, mint megfogalmazta, a szakaszosság a jellemző, foglalkozik grafikai tervezéssel, akvarellfestéssel, sokszorosító grafikával – ebből ízelítőt is ad kiállításán –, de egyikkel sem folyamatosan. Tanár lévén, nem függ a műkereskedőktől, így azt teheti és úgy, ahogy neki tetszik.

Buzási Gábor Türelempalack című kiállítása március 5-ig tekinthető meg a Katona Lajos Városi Könyvtár galériájában. (Vác, Budapesti főút 37.)

B. J. G.

NÉPSZABADSÁG 2002. febr. 11.

A régi Lehel piac helyére épült új csarnok átadása után a Váci út túloldalán, az Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény helyiségeiben is megnyitót tartottak. A Lehel piac története című időszaki kiállításra várják az érdeklődőket. A holnaptól megtekinthető gyűjtemény a szegények piacaként ismert „Lehelnek" állít emléket.

Az 1800-as évek végén a Váci úti temető felszámolásakor felszabaduló téren szabályozatlan körülmények között jött létre az a vásártér, amelyet aztán Ferdinánd, Lehel, majd Élmunkás téri piacként emlegettek. Több mint egy évszázados fennállása alatt sok fejtörést okozott a város vezetőinek, az újra és újra jelentkező súlyos közegészségügyi hiányosságok és a feketekereskedelem burjánzása miatt. Ennek orvoslására már 1903-tól felmerült egy fedett csarnok építésének gondolata, de ez közel egy évszázadig csak terv maradt – mutatta be *Juhász Katalin,* a József Attila Művelődési Központ Angyalföldi Helytörténeti Gyűjteményének vezetője. A fogalommá vált „Lehel" emlékének megörökítését a bontáskor határozták el: munkatársaival a régi piac relikviáit gyűjtötték össze, néhány jellegzetes tárgyat, cégért, táblát szinte szó szerint a dózerok

Az árak is muzeálisok

„Finom a húsa, nagy a mája, i
zsike libája".

A Lehelt városszerte a leg
acnak tartották. Kispénzű
munkásasszonyok, nyugdíja
sárlóhelye volt, amelyet még

BOZA'S Gergel

MEGHÍVÓ

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt az ICOMOS márciusi klubdélutánjára.

„ A nagyvázsonyi Kinizsi szarkofág rekonstrukciója és hazai analógiái. ”

című előadást Dr. Éri István és Búzás Gergely tartja.

Időpont: **2006. március 7. (kedd) 17.00 óra**

Helyszín: 1014 Budapest, Táncsics M. u. 1., pinceklub,
Kulturális Örökségvédelmi Hivatal

Házigazdák: Janotti Judit és Nagy Gergely

zott uzsonnát a múzeumon belül nem szabad megenni.

A fenti levél és a múzeum ismertető tartalmát azon intézmények figyelmébe ajánljuk, akik maguk is hasonló kiállításokat rendeznek, ill. múzeumpedagógiai tevékenységet folytatnak. Amennyiben szeretnék felvenni a kapcsolatot a Heuréka Múzeummal a következő címre lehet írni, ill. telefonálni:
Eureka - Museum for Children,
Discovery Road, Halifax HX1 2NE.
tel.: 0422 330069

A Hadtörténeti Múzeum szakkörei

„Mit csinál a múzeum?"

A szakkör célja a múzeum fő feladatainak (gyűjtés, őrzés, feldolgozás, bemutatás) megismertetése. A foglalkozásokon egy-egy gyűjteményt, raktárt, restaurátorműhelyt látogathatnak meg a szakkör tagjai, valamint megismerkedhetnek a kiállítás készítésének fázisaival.
A foglalkozások **február 23-án** indulnak; havonta egy alkalommal, minden hónap utolsó csütörtökén 15 órai kezdettel.

Ólomkatona öntés

A gyermekek a szakkörben különböző korok csatáival, katonai egyenruháival ismerkedhetnek meg a manuális foglalkozást megelőző tárlatvezetés, illetve filmvetítés alkalmával.
A maguk készítette festett ólomkatonákat a szakkör tagjai hazavihetik. A foglalkozások **február 8-án** kezdődnek.
A szakkör díja egy félévre - négy alkalom – 250 Ft.

GYŰJTEMÉNYGYARAPODÁS

ÚJ SZERZEMÉNYEK

Az 1994 tavaszán megnyílt mezőberényi Orlai Petrics Soma Múzeumban folyamatos a német hagyományokkal rendelkező Békés megyei települések történeti és néprajzi anyagának gyűjtése. 1994-ben - a minisztériumi pályázaton nyert összeget is felhasználva - az alábbi fontosabb vásárlások történtek:
Mezőberényben 20 db, Almáskamaráson 21 db német háziszőttes (törölköző, abrosz, szakajtókendő), hímzett monogrammal, névvel vagy felirattal. A polgári ízlést bizonyítják az 1920-as években készült párnahuzatok, szekrénycsíkok, falvédők. A gyűjteménybe került 3 db hímzett blúz, egy bársonyruha, egy pár fekete bokszcsizma, valamennyi jellegzetes német szabású. Sikerült Mezőberényből két disznókopasztó fateknőt vásárolni (az egyik vájt, a másik deszkából összeállított), mint a régi német disznótorok jellegzetes eszközét. Egy múlt századi mezőberényi faragott-festett ágyat is sikerült szerezni.
Külön említést érdemel két német biblia, illetve énekeskönyv (köztük az 1905-ben Mezőberényben kiadott), egy almáskamarási családi irategyüttes (1859-1955) megvásárlása, valamint közel száz darab fotóreprodukció, magántulajdonban lévő, német családokról készült almáskamarási fényképek.
A mezőberényi gyűjtést Csete Gyula és az almáskamarási Szabó Ferenc végezte. 1995-ben Eleken és Gyomán is terveznek tárgy- és adatgyűjtést az ottani német családok körében.

TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG

KUTATÁS, FELDOLGOZÁS

Buzási Enikő, a Magyar Nemzeti Galéria Régi Magyar Osztályának munkatársa kandidátusi disszertációjának munkahelyi vitáját *„Egy arcképfestő pálya keretmetszete: Mányoki Ádám (1673-1757)"* címmel 1994. november 28-án tartották a Galéria előadótermében.

Beke László, a Magyar Nemzeti Galéria főosztályvezetője kandidátusi értekezésének munkahelyi vitáját tartotta meg a Galéria előadótermében 1994. december 15-én. Az értekezés alapjául a szerző *„Művészet/Elmélet"* című, 1994-ben megjelent könyve szolgált.

MÚZEUMI KIADVÁNYOK

Technikatörténeti Szemle. 1993. év. XX. kötet.
Kiad. az Országos Műszaki Múzeum
Bp., 1994. 309 p. Ára: 380 Ft.+ 10% ÁFA
Beszerezhető az Országos Műszaki Múzeumban.

Jósa András Múzeum Képzőművészeti Katalógus. 52. szám.
Kiad. a nyíregyházi Jósa András Múzeum.
Nyíregyháza, 1994.
A Nagy Sándor Munkácsy-díjas szobrászművész kiállítását rendezte és a katalógust összeállította Papp D. Tibor művészeti író, a Bessenyei György Tanárképző Főiskola filozófiai tanszékének adjunktusa.

Sylloge Nummerum Graecorum Hungary - Budapest. Magyar Nemzeti Múzeum, Vol. II.: Dacia - Moesia Superior. Összeáll.: Bakos Miklós.
Milánó, Edizione ennerre, 1994.
A Magyar Nemzeti Múzeum görög, illetve provinciális római éremanyagának feldolgozása az 1980-as évek közepén kezdődött és a *Sylloge Nummo-*

MÚZEUMPEDAGÓGIA

Környezeti nevelés a múzeumban

A Magyar Természettudományi Múzeum Közművelődési Osztálya a fenti címmel foglalkozássorozatot szervezett múzeumpedagógusok és pedagógusok számára. A további helyszínek a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum, a Budapesti Történeti Múzeum, a Varga Imre Kiállítóház és a Néprajzi Múzeum voltak.
A résztvevők összetétele alkalomról alkalomra nagymértékben változott, többségükben azonban pedagógusokból állt. A szerény látogatottság meglepő volt, mert a részletes program (időpontok, helyszínek, előadók) megjelent a Múzeumi Hírlevélben, a Köznevelésben, a KTM havonkénti programismertetőjében, a Környezeti Nevelési Iskolahálózat tájékoztatójában, valamint elhangzott a rádióban is. Ebből egyebek között az a tanulság vonható le, hogy nem eléggé közismert az a szerep, amit a múzeumok a környezeti nevelésben játszhatnak, és az sem, hogy az utóbbira milyen nagy szükség van.
Az előadók az állandó kiállításokat új oldalról mutatták be, kiemelve a témához tartozó környezetismereti tartalmat, ember és környezete kapcsolatát. A foglalkozások egy része módszerében is új, érdekes volt. Az utolsó alkalommal tartott kötetlen beszélgetésen felvetődött egy módszertani tanácskozás igénye. A téma az volna, hogy milyen módszertani segítséget várnak a pedagógusok, és mit kaphatnak tőlünk ahhoz, hogy jobban, könynyebben taníthassanak kiállításainkban.
A sorozat megrendezését és a foglalkozások anyagának kiadását a Pulszky Ferenc Múzeumi Egyesület, a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület és a Fővárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Bizottsága támogatja.

dr. Vásárhelyi Tamás

Az „Eureka" Múzeum felhívása

Levelet kaptunk az angol gyermekek múzeumából, az „Eureka"-ból (Heuréka), amelynek tartalma a következő:

„A Heuréka Múzeum nevében írok Önöknek. Anglia első olyan múzeuma a mienk, amelyik kifejezetten a 6-12 éves korú gyerekek számára jött létre. A múzeum célja, hogy megismertesse a gyerekekkel azt a világot, amely körülvesz bennünket, a kiállított tárgyak megérinthetők, kézbefoghatók legyenek számukra.
A Heuréka Múzeum arra biztatja a látogatóit, hogy tapintsanak, hallgassanak, szagoljanak és nézzenek meg jól mindent. Tapasztalataikat pedig oszszák meg a felnőttekkel.
Amióta múzeumunk 1992-ben megnyílt, a 4,500 m^2 területnyi kiállítóteret több mint egy millióan látogatták meg.
A múzeum három nagy egységre osztható, az egyik az *„Én és a testem"*, a második *„Együtt élni és dolgozni"*, a harmadik pedig *„Feltalálni, készíteni és kommunikálni"*.
A levelemnek célja az, hogy amennyiben van az önök országában olyan vándorkiállítás, amely megfelelne a mi érdeklődési körünknek, szívesen látnánk múzeumunkban, háromtól hat hónapos időtartamra. A kiállítást esetleg más angol múzeum is fogadhatná.
Nagyon szeretném, ha segítenének abban, hogy kapcsolatot keressenek a megfelelő intézménnyel hazájukon belül és nekünk továbbítanák az ezzel kapcsolatos információkat."

A levél mellett kaptunk egy rövid ismertetőt a múzeum működéséről, nyitvatartási rendjéről stb.

Megkérdezted-e valaha?...
Mennyit nyomnak a csontjaink?
Hogyan kerül a kép a televízióba?
Hogyan jutnak el a levelek otthonunkba?
Mi történik a szeméttel miután kidobtuk?

Választ kaphatsz minden kérdésedre a Heuréka Múzeumban, Britannia első „tapinthtató" múzeumában, ami kifejezetten gyerekek számára jött létre.
Csatlakozz hozzánk, fedezd fel a Heuréka Múzeumot! Megtudhatod mitől ver a szíved, mi történik a városodban a járdák alatt, és mi késztette Archimedest arra, hogy felkiáltson, hogy „heuréka"!
A múzeumban mindent megérinthetsz, meghallgathatsz, megszagolhatsz. Kipróbálhatod a gépeket, megtudhatod mi történik az étellel, amit lenyeltél, hallgathatod a fák történetét, beszélhetsz videofonnal.
Mielőtt hazamennél, szakíts időt arra, hogy szüleiddel és barátaiddal élvezd a múzeum parkja által nyújtott egészséges kikapcsolódási lehetőségeket.

A múzeum mindenki számára nyitva áll, olyanoknak is, akiknek valamilyen speciális dologra van szükségük, vagy csak tolókocsival tudnak jönni.
A kiállítóterem, a kávézó, a múzeumi bolt egész éven át, a hét minden napján nyitva van - csak karácsony napja a kivétel - hétfőn 10-14 óráig, szerdán 10-17 óráig, a hét többi napján 10-15 óráig.
A belépődíj ára felnőtteknek és 12 éven felüli gyerekeknek 4,50 font, gyerekeknek 3-12 éves korig 3,50 font. Csoportos látogatásokon kedvezményt ad a múzeum.
Szívesen fogadják az olyan felnőtt látogatókat is, akik gyerekek nélkül érkeznek, kisgyermekek azonban felnőtt kisérők nélkül nem jöhetnek a múzeumba.
Zsúfolt napokon a kiállítási területen lehetőleg 3 órát tartózkodhatnak a látogatók. A magukkal ho-

Burári Emilő

Buzdi cv. templom

barokk kelyhe
rep.

Vas-Lip 1913. 49 l.

Káld, (Vas) tyl

58

Búzdi erődtemplom

Gerevich – Genthon

A magyar tőr. Képeskönyve

Bpest, 1935 —

A búzdi (Erdély) erődtemplom. A falu közepén álló templom Erdély szegényebb vidékein egyben védelmi célokat is szolgált: hajójába gyült veszély esetén a lakosság, gyilokjáróval és lőrésekkel bővített szentélye a középkori várakat utánozza.

Buzássy József

Tollrajza vizparti, erdős részletet ábrázol.
Repr.

ÉLET, Bp. 1909. febr. 28. I. évf. 9. sz.
294. lap.

Buzássy József

Erdőrészletet ábrázoló tollrajzát bemutatja a lap.
Repr.

ÉLET, Bp. 1909. márc. 28. I.évf. 13. sz. 404. lap.

Buzássy József

Két tájképét bemutatja a lap: "Tavasz" és "Erdő széle" cimmel.
repr.-ók.

ÉLET, Bp. 1909. ápr. 18. I. évf. 16. sz. 506, 507. lapokon.

Buzássy József

Tollrajzai "Magány" és "Naplemente" c. tájképeket ábrázolnak. Előbbi egy vizben álldogáló magányos tehenet ábrázol.
Repr.-ók.

ÉLET, Bp. 1909. május 16. I. évf. 2o. sz.
636, 637. lap.

Buzássy József

Két rajzát bemutatja a lap: "Mezőn" c. képe vizparton libát legeltető parasztleánykát ábrázol.
"Tópart" Kastélyjal. óriási fákkal, a tóban uszkáló hattyukkal.
Repr.-ók.

ÉLET, Bp. 1909. juli. 18. I. évf. 29. sz. 68, 69, lap.

Búzdi templom

teteje alatt védőfolyó-
sával

XV – XVI. sz.

Erdély

Repr.

Dívald Magyarország

98. l –

Fig. 2.

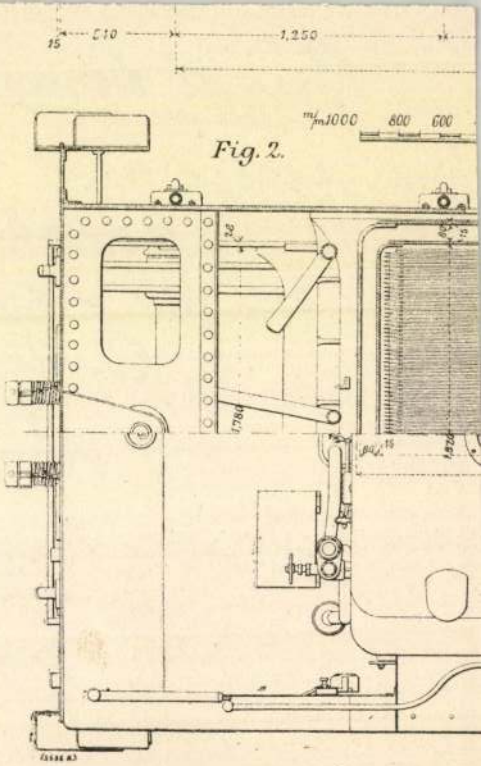

Búzdi ág. hitv.
ev. templom

l.

Arch. Ért. 1907.
213—214. l.

Rejpel-

a történelmi órákban. Fegyvertársam a le-
aki félországot hódított meg a nemzeti nép-
ársam minden jóérzésű ember, aki rendet,
kalandmentes külpolitikát akar.
jóakaróimhoz. Szeretettel hívom őket, csat-
becsületes iparkodással szolgáltam minden
t, küzdöttem a panamák ellen és segítettem
ehát a főváros közönségétől, hogy segítsen

bizalom fűz hozzám: **ne irjon alá senki-
n jönnek olyan ajánlási ivvel, melyen
el.**
döntő választások előestéjén

Payr Hugó.

Búzdi ev. templom

Alsófehérom.

Arch. Ért.

1907. 213 l.

Rég. Tars. Érk.

I. 1920-22. 142. l.

VI. tabla

119/1941.

A Nagyméltóságu Vallás-é
tű ügyosztályától rövid uton kapo
emlékek Országos Bizottsága 1942
zetét az alábbiakban felterjeszte

I. Helyreállitási és fel

1./ A kassai székesegyház szentél
nek kiváltására II. részletü

2./ A kassai székesegyház régi s
nek konzerválására és a kassa
elhelyezésére .....

3./ A kassai középkori Miklós-bö

4./ A visegrádi Mátyás király-pal
zerválására

Buzdi templom-
kastély
(Kirchenchor in
Bussd)
(Bussd, Wasserkastell)

Kepe repr.
Sigens

A MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁTÓL
BUDAPEST, VI., ARÉNA ÚT 41. SZÁM.

.....szám.

BUZEK, Ignaz, pozsonyi avztalos

I. B., Fischler, 9 hónapos lánya meghalt. (1841, 1631)

Preßburger Zeitung
(Gonthon)

Buzek Eleonóra.

Háromtagú amatőr-képzőművész csoport kiállításán képei szerepelnek.

G. I.: A közös munka eredménye: önálló kiállítás ~~kiállo~~

Zalai Hírlap, 1972. máj. 13.

Buzer István, ötvös. 1650 körül a kolozsvári ötvös czéh tagja volt.

Jakab Elek: Kolozsvár története. Budapest, 1888. II. 685. l.

Buzásy Irén

festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Egy finom leányfeje bent érdeklődést.

Uj Nemzedék
1929.IX.8.

MDK

Buzay József. festő

Cigány karaván, of.

Tanya, "

Székely parasztok "

Nemz. Szal. Mind. Egy. 1947 VIII. – I. Szürimentes kiáll. – Kat.

vulgarisa

Buzi János

farchasm

1793-94. Dunaföld-
vár

Cziráky Gyula

Tolnavármegyei
Dunaföldvár mult-
ja és jelene.
[Bp] 1910.
109. l

Szekrén

X Jiók Várak

Bányi rom
Demethei várkáztély
Diózgyöri rom
Hradeki —
Kapi —
Krasznahorka lakott vár
Likavai rom
Murányi rom
Nógrád
Patak tárog
Tökölyi Vára
Tolmáy
Várad nagy
Zsombor.

Szeged vára IX photogr. 1. alapraj.

Bejenyöi és bibarczfalvi Tpok fa

Ő Buzi László

Nagybányai kiáll kat. 1912.

79

Tüzköhulladék VI. 185.

Buzi János

1818-ban Merőtúcon farekasmester.

Kresz Mária: Farekas, kossós, tálos Bp 1960.
339.o.

M. D. L.

Buži László festő

1904-ben Nagybányán a Szabad-iskola növendéke

Réti Br. 1954. 326. l.

M. D. K.

BUZI László festő

1903-ban Nagybányán a Szabad-iskola növendére

Réti Bp. 1954. 326. l.

MDK

Buzi László

Tájkép, o.

Nagybányai festők. N.Gal. 1962. jun.

MDK

Buzi László

Tájkép. 1903.
o.,v. 22x28 cm. Mgt.Budapest.

Magyar Nemzeti Galéria.Nagybanyai Festők.
Budapest 1962.Kat.[23.1.]

Táblakép. „Ulászló Rövetei VII.
„Károly Francia Királynál",
Brozik

Pesti Hirlap. 1879. márc. 10. 4. és márc. 16. 5.

az orsz. magy. Képzőművészeti Társulat
tavaszi kiállításán....

MDK

Buzi László,

1903-ban az iskolában dolgozott
1904-ben " " "

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 79.l.

M.D.K.

Buzik Mátyás, szürszabóm.

Ayrápai szüeszabócéh cserépkorsója. Feliratból: Buzik Mátyás notarius...1779. M.Népr, M. Lsz: 77.107. Függelék: 35. 194.o. Készitette: Kulcsár Ferenczpaoi fazikas mester.

Nagybákay Péter: Veszprém és Veszprémmegyei céhkersók. 139.o.

A Veszprémi Megyei Múzeumok Közleményei. 4.1965. Veszprém. Kiadja a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága Veszprém

Bůžinka

l.

Csíkvári Abaúj

170 l.

T. 1854.

lgy öltözete hevesi fökötő, zri-
ereku ruha zsinórzással és kö-
pezi elől szölővel. Felirata:

YÖK
terméből
37ik számához 1862.

1862.

19 cm.

A kamara szerint nem növelhetők a közterhek

További restrikciók nélkül

Változatlanul összehangolt, gazdasági egyensúlyt őrző, de a növekedés feltételeit megteremtő fiskális jövedelem- és monetáris politikát kell folytatni – hangoztatta *Draskovics* Tibor, a Pénzügyminisztérium közigazgatási államtitkára szerdán a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Magyar Közgazdasági Társaság rendezvényén, ahol a magyar gazdaság kilátásait elemezték. Az államtitkár szerint a gazdaság stabilizációjában elért szintet legalább meg kell tartani, és nincs szükség további restrikcióra.

Az államháztartás sokkal kevésbé telepedik rá a gazdaságra, mint három évvel ezelőtt, s az állam újraelosztó szerepe a jövőben tovább mérséklődik – jelentette ki Draskovics Tibor. Az államtitkár szerint az importterhek csökkentése felemésztette az adóteher mérséklésének lehetőségét, és csak 1999-től lehet azon gondolkodni, hogy mely adóterhek kisebbedjenek. A bérhez kapcsolódó elvonásokat lenne célszerű csökkenteni, elsőként a tb, majd a személyi jövedelemadó területén.

A rendezvényen *Veress* József, a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke a magyar gazdaság belső megerősítését szorgalmazta, mondván: elemi érdekünk, hogy minél előbb és minél erősebb magyar gazdaság csatlakozzon az Európai Unióhoz. Addig is ki kell dolgozni azokat a jogszabályokat, amelyek lehetővé teszik a hazai gazdaság erősödését.

A nemzetgazdaság esélyeit elemezte *Tolnay* Lajos. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke hangoztatta: a gazdaság élénkülésében, az exporteljesítmények növelésében meghatározó szerepet játszanak a külföldi tulajdonú cégek. A gazdaság versenyképessége szempontjából alapvető az élőmunka nemzetközi összehasonlításban kiemelkedően magas közterheinek csökkentése. Tolnay szerint az iparűzési adó emelése is jelentősen növeli a vállalkozók befizetéseit, miközben alapvető gazdasági érdek lenne a magyar vállalkozások aktivitásának növelése. A közterhek emelése álláspontja szerint *megengedhetetlen*.

Az energiatakarékossági hitelprogram folytatódik

Kevés önkormányzat pályázott

Az ipari és a pénzügyi tárca által március 7-én meghirdetett, a helyi önkormányzatok tulajdonában lévő közintézmények *energiamegtakarító beruházásait ösztönző hitelprogramra* szeptember 30-áig lehetett pályázni. Az eredeti, július végi határidőt a programot felügyelő tárcaközi bizottság a pályázni kívánó önkormányzatok kérésére hosszabbította meg.

Az energiatakarékosságot ösztönző programra az idén 800 millió forint a kedvezményes hitelkeret. Erre a határidő lejártáig 106 pályázat érkezett, melyek 1,6 millárd forint értékű beruházáshoz mintegy 1 milliárd 117 millió forintos hiteligényt jelentenek – tudtuk meg *Keményné Koncz* Ildikótól, a Raiffeisen Unicbank igazgatóhelyettesétől. A Unicbank május 10-én írt alá keretszerződést a tárcaközi bizottsággal a hitelprogram finanszírozási jogáról azután, hogy ez a bank kínálta a legkedvezőbb hitelfeltételeket a bankoknak hirdetett nyilvános pályázaton.

A Magyar Energia Hivatalban a pályázatok közül eddig *57-et* bíráltak el, s 38-at hagytak jóvá. A harmincmilliós, maximális hitelösszeget alig néhányan igényelték, inkább a 8-10 milliós összeg a jellemző. A hatéves futamidőt, egy kivételével, minden pályázó szeretné kihasználni. Bár a beérkezett 106 pályázat kevésnek tűnik ahhoz képest, hogy több mint háromezer helyi önkormányzat van, a programot a szakemberek mégis *sikeresnek* ítélik. A tervezett közintézményi beruházás jelentős része fűtéskorszerűsítés, de akad példa napenergia hasznosítására is.

A kisebb, önálló jövedelemmel nem rendelkező települések általában nem hitelképesek, több nagyvárosi, köztük a fővárosi kerületek viszont érdeklődést sem mutattak. Az sem elfogadható – legalábbis *Halász* Ferenc, a hitelprogramot felügyelő tárcaközi bizottság elnökhelyettese szerint –, hogy az önkormányzatok szakemberei sok esetben *nincsenek felkészülve* arra, hogy az előre meghatározott, szigorú kritériumoknak maradéktalanul megfelelő pályázatot készítsenek. Talán ennek is köszönhető a viszonylag kisszámú hiteligény.

A programot október végéig lezárják. Addig minden részt vevő önkormányzatot tájékoztatnak pályázata sorsáról. A programot az érintett minisztériumok támogatásával jövőre *folytatják*. Az 1998-as hitelkeret a tervek szerint egymilliárd forint lesz.

(m. a. d.)

RÖVIDEN

A KÜLKERESKEDELMI FORGALOM passzívuma augusztus végén megközelítette az 1,7 milliárd dollárt, ami 147 millió dollárral több az egy évvel korábbinál. Ebből a fizetési mérleget terheli 1,25 millió dollár, ez 171 millió dollárral kedvezőtlenebb az elmúlt évinél. A minisztérium prognózisa szerint az év egészében az export és az import egyaránt várhatóan 10-12 százalékkal lesz magasabb, mint tavaly.

A MATÁV RT. szerdán tízmilliárd forintos szindikált hitel felvételéről írt alá megállapodást Budapesten egy 16 bankból álló konzorciummal, amelynek vezetője a CIB, a Citibank, a Magyar Külkereskedelmi Bank és az OTP. A kölcsönfelvétellel 152 milliárd forintra emelkedett a távközlési társaság hitelállománya. Ilyen széles körű forintalapú szindikációra ez az első példa a magyar pénzpiacon. A SiliconGraphics szerdán bejelentette: megnyerte azt a Matáv Rt. által kiírt, 13 millió dolláros tendert, amelynek célja az üzemviteli rendszer egyik fő részének technológiai megújítása.

A FOLYÓ FIZETÉSI MÉRLEG az előzetes számítások szerint augusztusban 107 millió dolláros többlettel zárt. Az év első nyolc hónapjában a folyó mérleg hiánya 66 millió dollár, ami 400 millió dollárral kevesebb az előző év azonos időszaki adatánál – tudatta a Magyar Nemzeti Bank.

A PÓLUS CENTERBEN az olasz Standa áruházrésze nagyra sikerült, így üzletet cserél, pontosabban: divatcikkeket forgalmaz tovább, de kisebb alapterületen. A felszabaduló helyre az Egyesült Államok egyik ismert kereskedelmi cége, az Office Depot érkezik: a Pólusban kialakítantó ötezer négyzetméteres üzlete Európában a legnagyobb lesz. Az új Pólus-lakó éves forgalma meghaladja a hatmilliárd dollárt.

A SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI vállalkozók szeptemberben csaknem 2500 új, betöltetlen munkahelyet jelentettek be a térség tíz munkaügyi kirendeltségére, így 5181 munkahely közül választhattak az állástalanok. Ezerhétszázan már elhelyezkedtek, míg további ezernégyszáz munkanélküli közvetítéses felvétele folyamatban van.

A FOGYASZTÓVÉDELMI FŐFELÜGYELŐSÉG kezdeményezi a Budapest III., Pacsirtamező utca 49. szám alatti húsbolt bezárását. A HAM-Hús Kft. által működtetett elárusítóhelyen szabálytalanságok sokaságát találta október 7-i ellenőrzése során az FVF és a Fővárosi Fogyasztóvédelmi Felügyelőség.

ÁPV Rt.: garancia a szekszárdiaknak

Még nem eladó az MVM Rt.

Az ÁPV Rt. igazgatósága *nem tartja időszerűnek a Magyar Villamos Művek Rt. privatizációját*. A testület szerdai ülésén úgy foglalt állást, hogy a társaság mai állapotában, pénzügyi helyzetében csak mélyen értékén alul kelhetne el – számol be róla az *MTI*. Az igazgatóság döntését *Kovács* Árpád elnök jelentette be, hozzátéve, hogy *Tombor* Antalt javasolják meghatározatlan időre az MVM Rt. vezérigazgatói posztjára.

Állást foglalt az igazgatóság a szekszárdi húsipari dolgozók ügyében is. Az ÁPV Rt. garanciát vállal arra, hogy a dolgozók bérét kifizethessék a Bérgarancia Alap terhére. A privatizációs szervezet vezetősége *csütörtökön tárgyal Szekszárdon* a húsipari vállalat és a Metraco képviselőivel.

Gyenge az idei liszt minősége

Ismét drágul a kenyér

(Folytatás az 1. oldalról)

Megfelelő szárítás és kezelés után ugyanis a legtöbb közraktárban a víztartalom is csökkenthető volt, ezáltal a búza értékét – ott, ahol arra odafigyeltek – sikerült megőrizni.

Ennek ellenére az átlagosan kicsi keményítőtartalom miatt a malmok többsége az idén kisebb sütőipari értékű lisztet állít elő, mint tavaly. A *Budai Hengermalom Rt.* kereskedelmi igazgatója például lapunknak elmondta: miközben korábban rendszeres volt az „A" minőségű kenyéralapanyag előállítása, ebben az évben ilyen csak mutatóban fordul elő, sokkal gyakoribb a gyengébb, „B", „B2"-es minőség. Ennek ellenére nem várható, hogy a malomipar emeli a kilónként 43 forint körül járó kenyérliszt árát, mivel az elsősorban az étkezési búza – jelenleg valószínűtlen – drágulásától függ – jelentette ki *Silye* József.

A kenyér előállításának költsége azonban ennek ellenére emelkedik – közölte kérdésünkre *Kovács* Tibor, a *Zalaco Sütőipari Rt.* vezérigazgatója. Drágul az energia és növekednek a szállítás költségei. Sokkal nagyobb gond viszont az, hogy az alacsony keményítőtartalmú, rosszabb lisztek jóval *több minőségjavító adalékanyagot* és sütési időt igényelnek, ezért egy kiló kenyér előállításának költsége is több lesz. Ezt pedig az iparág nem képes sokáig „lenyelni", így a „mindennapi betevő" drágulása előbb-utóbb elkerülhetetlen. A Zalaco Rt. a hosszú távú kapcsolatok kialakítása érdekében ebben az évben még nem tervez áremelést, ám januártól várhatóan kénytelen lesz ehhez az eszközhöz folyamodni – jelentette ki az igazgató.

(n. t.)

Körkérdés száz iparvállalatnál

A vezetők növekedést várnak

A nagy magyar iparvállalatok jó része azzal számol, hogy az idei mérsékelt fellendülést jövőre már lendületesebb gazdasági *növekedés* követi. Ez a fő következtetése annak a *Czipin és Társa*, osztrák termelékenységi tanácsadó cég felmérésének, amelyet száz vezető magyar iparvállalati menedzser megkérdezésével készítettek és szerdán Budapesten mutattak be – adta hírül az *MTI*.

A háromszáz főnél többet foglalkoztató iparvállalatok vezetői túlnyomórészt bíztak abban, hogy saját cégük az elkövetkező években jelentősebb növekedést ér el. A válaszadó vezetők 82 százaléka becsülte úgy, hogy vállalkozása évente az inflációt meghaladó bevételnövekedést érhet el az elkövetkező három esztendőben.

Klaus *Harrer*, a Czipin ügyvezetője elmondta, hogy tapasztalataik szerint a térségben a magyar menedzserek a legnyitottabbak a tanácsadó cégek javasolta változtatásokra. A vezetői magatartás Magyarországon a siker záloga, ami viszont Csehországról nem mondható el, ahol a vállalatok ötven százaléka nagyon korszerű gépeket szerzett be, de a vezetői hiányosságok miatt az egy főre jutó értékteremtés sokkal alacsonyabb, mint Magyarországon.

Svéd exportélénkítő beruházások

(Munkatársunktól)

Több mint húszmilliárd forint értékű export keletkezett egy év alatt azokból a svéd befektetésekből, amelyeket a *Gripen* harci repülőgépek esetleges magyar vásárlása érdekében az úgynevezett ellentételezési megállapodás értelmében valósítottak meg Magyarországon. A Saab cég a múlt héten Szentes város önkormányzatával állapodott meg olyan *ipari park* létesítésére, mely *ötezer környékbeli embernek jelent munkalehetőséget*. A Wallenberg-csoport érdekszférájába tartozó Saab cégnek és a katonai repülő előállításában lényeges szerepet vállaló British Aerospace-nek a szakértői arról is tájékoztatást adtak, hogy befektetéseik zászlós hajójának az Elektrolux számít, nyolc új gyárat hoztak létre Magyarországon úgy, hogy több termelőegységet Európa más országaiból telepítettek hazánkba.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE (október 8.)

	Nyitó	Átlag	Záró	Darabszám	Forgalom, forint
Agrimpex n.	16 000	16 000	16 000	10	160 000
Aranypók					
Balaton Fűszért	4 300	4 289	4 200	114	488 900
Bonbon Hemingway	400	400	400	250	100 000
BorsodChem	8 000	7 999	8 000	73 604	588 769 260
Cofinec	4 910	4 941	5 000	134	662 050
Csopak					
Danubius	6 100	6 175	6 160	1 633	10 083 705
Domus	710	710	710	100	71 000
Dunaholding	12 000	12 000	12 000	9 050	108 600 000
Egis	10 000	9 983	9 975	14 170	141 457 700
Eravis					
Fotex	265	267	267	39 346	10 494 600
Garagent					
Gardénia 1	1 565	1 556	1 580	4 029	6 270 055
Globus	3 500	3 486	3 500	2 543	8 864 050
Graboplast	11 400	11 417	11 435	3 704	42 287 430
Horizont-Multiplan	105	105	105	1 199	125 895
Human	3 785	3 795	3 805	2 616	9 927 765
Hungagent					
IBUSZ					
Inter-Európa Bank	27 950	27 255	27 200	3 299	89 913 450
Konzum	250	250	250	1 000	250 000
Kékkúti Ásványvíz	1 275	1 275	1 275	10	12 750
Mol	4 380	4 445	4 445	478 087	2 125 182 160
Mezőgép	5 900	5 768	5 870	8 475	48 883 430
2. Deviza Factory					
NABI	4 920	4 978	5 000	22 242	110 714 655
Nitroil					
Novotrade					
OTP	6 250	6 229	6 225	221 716	1 381 060 030
Pannon Váltó	520	537	540	210	112 800
Pannonflax	1 800	1 851	1 885	10 980	20 321 950
Pannonplast	10 500	10 630	10 800	4 945	52 564 790
Pick	15 500	15 565	15 700	3 795	59 067 980
Prímagáz	9 880	9 910	9 940	708	7 016 065
Quaestor	2 695	2 782	2 800	750	2 086 650
Richter	20 900	21 003	20 760	34 674	728 258 580
Rizikó Factory	9 400	9 395	9 350	78	732 800
Skála-Coop S					
Skála-Coop T	1 890	1 886	1 850	106	199 940
Soproni Sörgyár	7 900	7 996	8 105	859	6 868 650
Styl	1 100	1 100	1 100	375	412 500
TVK	4 320	4 354	4 345	152 216	662 722 850
Zalakerámia	8 580	8 548	8 520	10 319	88 209 515
Zwack	4 300	4 303	4 345	1 159	4 987 255
Kárpótlási jegy	870	887	888	39 467	35 017 246

(Forrás: Fornax Monitor)

pénzpiac

Alaptőkét emel a Pick

Tegnap sajtótájékoztatón jelentették be, hogy a *CMA Small System AB* nyerte el a Budapesti Értéktőzsde új kereskedési rendszerének szállítási jogát. A döntésben szerepet játszott a rendszer igen magas színvonalán túl az is, hogy sikerült a svéd céggel elfogadható egyezségre jutni a fizetés ütemezésében is. *Járai* Zsigmond tőzsdeelnök újságírói kérdésre válaszolva elmondta, hogy a rendszer – beleértve minden járulékos költséget – másfél milliárd forint körüli összegbe fog kerülni, melynek körülbelül felét már kigazdálkodta a tőzsde a kibocsátók és tőzsdetagok befizetéseiből. A rendszer már kitűnően vizsgázott 15 ország börzéjén, Sanghajban például a négy óra alatti kétmilliós üzletkötésszám sem okozott problémát. A BÉT jelenlegi fejlődési szakaszában olyan rendszer tűnik ideálisnak, mely több évtizedig nem szorul fejlesztésre ugrásszerű forgalombővüléskor sem. A tervek szerint az azonnali piacot kiszolgáló rendszer jövő év júniusától, a határidős és opciós modul szeptembertől segíti majd a brókerek munkáját.

Ugyancsak sajtótájékoztatón mutatták be tegnap a *Magyar Pénzügyi és Tőzsdei Almanach* 1996–97-es kiadványát, mely a májusi mérlegzárások miatt a szokásosnál később, csak most jelent meg. Az almanach több új fejezettel bővült az idén, többek között szerepel benne az összes befektetési alapkezelő és lakástakarék-pénztár, s külön fejezetben olvashatunk a Befektető Védelmi Alapról és a hitel- és befektetésminősítő társaságokról.

Rendkívüli közleményben tudatta részvényeseivel a *Pick Rt.*, hogy a társaság soron következő rendkívüli közgyűlésén húszszázalékos alaptőke-emeléshez kéri a tulajdonosok hozzájárulását. Megfigyelők már a közgyűlési meghívó megjelenésekor valószínűsítették, hogy a plénum összehívásának hátterében egy esetleges alaptőke-emelési kísérlet állhat, de – mivel ez nem szerepelt a napirendi pontok között – úgy tűnt, a menedzsment saját hatáskörében kíván dönteni a tőkebevonásról, melyre a *Ringa Rt.*-ben történt tulajdonszerzés finanszírozásához van szüksége a szalámigyárnak.

A tegnapi napon az *Inter-Európa Bank* részvényeire figyelt a börze közönsége, mivel először forogtak a bank bónuszrészvényei a parketten.

(á. g.)

BUX-index (záró):
7676,25 pont (+5,65)

VALUTAÁRFOLYAMOK OKTÓBER 8-ÁN (egy egységre forintban)

[a]American Express Hungary	Angol font Vétel	Eladás	Francia frank Vétel	Eladás	Német márka Vétel	Eladás	Olasz líra (1000 egységre) Vétel	Eladás	Osztrák schilling (100 egységre) Vétel	Eladás	Svájci frank Vétel	Eladás	Svéd korona Vétel	Eladás	USA-dollár Vétel	Eladás
POSTABANK	308,59	324,41	32,09	33,91	108,38	113,64	110,23	116,17	1536,16	1614,93	131,08	138,07	25,05	26,60	190,32	200,08
K & H RT.	308,51	324,96	31,67	33,98	108,07	113,83	108,60	116,52	1535,95	1617,86	131,19	138,18	24,65	26,84	190,28	200,43
KONZUM	306,95	323,33	32,16	33,88	108,38	113,70	109,92	112,85	1540,00	1616,00	131,38	138,40	25,06	26,60	189,45	198,77
OTP	308,97	324,09	32,10	33,92	107,98	113,76	110,19	116,19	1534,32	1616,62	131,04	138,14	25,00	26,64	190,73	199,73
AMEX[a]	301,13	322,22	31,40	33,60	105,49	112,88	107,68	115,22	1499,06	1604,05	128,04	137,01	24,57	26,28	185,73	198,74

TV 17.00-kor: MAJÁLIS
Magyar dráma, fsz.:
Bihary József, Sennyei Vera, Rácz Vali
21.05-kor:
VESZÉLYES FEGYVER
Amerikai akciófilm

Rádió BRIDGE 102,1 FM
E-mail:
bridge@radiobridge.datanet.hu

TV STÚDIÓ ZUGLÓ
A Zuglói Tv Stúdió csatornájának adásrendje:
csütörtökön 18.00–19.30 Tv Zugló
pénteken 18.00–19.30 Tv Zugló (ismétlés)
vasárnap 9.00–10.30 Tv Zugló (ismétlés)
Benne: érdekességek, aktuális zuglói események, rendőrségi hírek és orvosi tanácsok.
A hét minden napján 0–24 óráig képújság, hirdetési lehetőséggel.

NAPLÓ

BERTRAND LATUNER Elveszett paradicsom és Várady Róbert Axiómák című kiállítása a budapesti Francia Intézetben (I., Fő u. 17.) látogatható október 22-ig.

NONKONFORMISTA MŰVÉSZET a volt Szovjetunióban címmel nyílik meg kiállítás október 10-én a Műcsarnokban (Budapest XIV., Hősök tere). Alternatív művészet címmel a Nyílt Társadalom Archívum kiállítótermében (Budapest V., Nádor u. 11.) mutatják be október 11-től november 16-ig a műcsarnokbeli anyag történelmi hátterét ismertető iratokat, fényképeket. Október 11–12-én Politika mint művészet – művészet mint politika címmel konferenciát rendeznek a Közép-európai Egyetem (Budapest V., Nádor u. 9.) auditóriumában.

MICSODA címmel magyar irodalmi CD-ROM-sorozat jelent meg gyerekek, diákok számára. A lemezek használatához még a betűvetés ismeretére sincs szükség, így óvodáskorú gyerekeknek is nagyszerű szórakozást nyújthatnak. A hat CD-ROM-on Benedek Elek meséi, Arany János Toldija, Petőfi Sándor János vitéze hallható, neves művészek, mint Básti Lajos, Törőcsik Mari, Esztergályos Cecília, Pécsi Ildikó, Mikó István, Szabó Gyula tolmácsolásában.

Egyre jobban terjed a trágárság

Anyanyelvi tanácskozás a Magyar Írószövetségben

Anyanyelvünk jövője címmel egész napos konferenciát rendezett szerdán a *Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága* a *Magyar Írószövetség* klubjában. *Göncz* Árpád köztársasági elnök bevezetőjében arról szólt: a magyar nyelv nemzeti öntudatunk tényeje, záloga és biztosítéka – legfontosabb szerepe, hogy összeköti a világ magyarságát. Noha a magyar nyelv állapota világviszonylatban nem olyan rossz, mégis szükség van olyan mozgalomra a XXI. század küszöbén, amely vállalja anyanyelvünk ápolását, gondozását és védelmét – jelentette ki megnyitóbeszédében *Pomogáts* Béla, a szövetség elnöke. Ennek szellemében fog össze a *Magyar Tudományos Akadémia*, a *Nyelvtudományi Intézet*, az *Anyanyelvápolók Szövetsége*, az írószövetség, a *Művelődési és Közoktatási Minisztérium* a jövőben. A közös munka nyitánya a mostani konferencia.

Péntek János kolozsvári egyetemi tanár vitaindítójában szólt a kisebbségben élő magyar ajkúak helyzetéről, az asszimiláció veszélyeiről, az államok, az oktatás és az egyház feladatairól és felelősségéről a kisebbségek nyelvi kultúrájának védelmében. *Glatz* Ferenc az Akadémia feladatait sorolta. Elmondta, először nyelvünk jelenlegi állapotát kell felmérni, felül kell vizsgálni az oktatásban, illetve a mindennapi életben betöltött szerepét. *Tabajdi* Csaba szerint törvényi szabályozással szerinte semmiképp nem érdemes beavatkozni a nyelv alakulásába. Az államnak elsősorban az a feladata, hogy megteremtse a gazdasági hátteret az anyanyelvápoló mozgalmak számára – és az emberek hétköznapi életében is, hiszen az általános zűrzavar kihat a nyelvhasználatra, ami jelenleg legjobban a trágárság terjedésében figyelhető meg. Szerinte a standard nyelvi rendszer mellett nagyobb figyelmet kellene szentelni a regionális nyelveknek, amelyek még komoly tartalékokat hordoznak, és visszaszorulásukkal szegényedik az anyanyelvünk. Szólt a Glatz Ferenc által már említett szótárreform (értelmező-, szak- és kétnyelvű szótárak megújítása) szükségességéről, kiemelve a román–magyar, szlovák–magyar és szerb–magyar kétnyelvű szótárak megírásának fontosságát. A kisebbségek nyelvhasználatával kapcsolatban elmondta, hogy szerinte hazánknak nincs adóssága ezen a téren, a fő feladat az anyanyelvi dominancia melletti kétnyelvűség megteremtése. *Honti* Mária államtitkár *Magyar nyelv az iskolában, Szépe* György egyetemi tanár *Az anyanyelv mint emberi jog* címmel tartott előadást.

Délután a program szerint *Komlós* Attila ügyvezető elnök az *Anyanyelvi Konferencia* feladatairól szólt, majd *Kántor* Lajos, a kolozsvári *Korunk* főszerkesztője a *Szó-tartó mozgalomról*, Péntek János a romániai, *Gál* Sándor kassai író a szlovákiai, *Papp* György újvidéki egyetemi tanár a vajdasági, *Dupka* György az ungvári és *Lázár* Oszkár egyetemi tanár a nyugati szórványok anyanyelvvédelméről tartott rövid előadást. *Grétsy* László az anyanyelvápoló egyesületekről és mozgalmakról beszélt, *Gremszberger* László a magyartanítás intézményeiről. A konferenciát *Koháry* Ilona előadása zárta a magyar mint idegen nyelv tanításáról.

(vida

Regionális NAT-napok

Magyar Bálint a budaörsi *Illyés Gyula Gimnáziumban* nyitotta meg szerdán a *Művelődési és Közoktatási Minisztérium Regionális NAT-napok* című programsorozatát.

Az országos rendezvényt azért indítja a minisztérium, hogy a nemzeti alaptanterv bevezetését elősegítse, a szülőket, pedagógusokat, iskolafenntartókat eligazítsa a közoktatást érintő változásokban. Ennek érdekében a kulturális tárca a megyei pedagógiai intézetekkel együttműködve negyven iskolában rendez nyílt napot. A minisztérum ígérete szerint e rendezvényeken a NAT-tal kapcsolatos összes információt megkapják az érdeklődők, és megismerkedhetnek a NAT bevezetését segítő adatbázisokkal. Az ország összes megyéjében legalább egy iskolába ellátogat a minisztérium egy-egy képviselője. A régió oktatási szakembereinek, pedagógusoknak és iskolafenntartóknak *Báthory* Zoltán helyettes államtitkár, illetve *Sári* Lajos és *Gál* Ferenc minisztériumi osztályvezető tart előadást. A NAT-napon rendhagyó szülői értekezletet rendeznek, ahol az alaptantervvel kapcsolatos félreértéseket igyekeznek tisztázni. A december közepéig tartó programsorozat valamennyi helyszínén kedvezményes tankönyv-, taneszközvásárt és Internet-bemutatót tervez a minisztérium.

(rosdy)

CD-vész és más kalózakciók

Készül az új szerzői jogi törvény

Évente kétmilliárd forinttal károsítják meg a jogtulajdonosokat azok a kalózkiadók és -forgalmazók, amelyek kazettákat és CD-ket dobnak piacra Magyarországon a fogyasztói árnál lényegesen olcsóbban. Bulgáriában, hatalmas katonai üzemekben, tizenegy gyártósoron 79 millió CD özönlik a piacra, ennek több mint a fele hamis, amelyből jelentős mennyiség hamarosan megjelenik a magyar piacon is – jelentette be *Musinger* Ágnes, a *Magyar Hanglemezkiadók Szövetségének (Mahasz)* ügyvezető igazgatója azon a kedden véget ért kétnapos konferencián, amelyet a hazai szerzői jogvédő hivatal, az *Artisjus*, a Mahasz és a *Művészeti Szakszervezetek Szövetségének előadó-művészi jogvédő irodája* (EJI) rendezett meg a *Tihany Clubban*.

Az előadásokból kiderült: filmgyártásban, rádió- és televíziózásban, könyvkiadásban szinte felbecsülhetetlen anyagi és erkölcsi károkat okoznak a szerzői jogot és az úgynevezett szomszédos jogokat (előadó-művészi és hangfelvétel-előállítói) megsértő kalózok. Egy bírónő felvetette: amíg a közvélemény éppoly „bocsánatos bűnnek" tartja a szerzői jogok megsértését, mint az adócsalást, amíg az emberek nincsenek tisztában a szellemi tulajdon értékével, azzal, hogy a szerzői jogok megsértése közönséges lopás, amíg ezek az ügyek a bírói gyakorlatban is ritkák, a büntetés pedig enyhe, nehezen lehet változtatni a jelenlegi rossz helyzeten. Rendőrtisztek szóltak arról, hogy addig aligha várható lényeges javulás, amíg a hamisított, tehát olcsó termékek iránt ilyen nagy a kereslet, amíg az emberek rákényszerülnek arra, hogy ne elsősorban a minőséget, hanem az árat nézzék. *Faludi* Gábor, az Artisjus jogi igazgatója ismertette a szerzői jogi jogszabályrendszer átfogó felülvizsgálatáról szóló kormányrendeletet, amely szerint az igazságügy, valamint a művelődési és közoktatási miniszternek jövő év január 31-ig előterjesztést kell készítenie az új szerzői jogi szabályozásról, hogy hatékonyabban védhessék a jogtulajdonosok és az ország érdekeit.

(ferch)

A mese után jön A pampák királya

A Dallas „folytatása" a Savannah a Magyar Televízióban

Nem tűnik el a *Magyar Televízió* 1-es adásából a *Vészhelyzet* című sorozat, az MTV ugyanis megvásárolta a film további epizódjait is, így a nézők novembertől ismét láthatják keddenként a kórházi sorozat harmadik szériáját, sőt, tavasszal a negyediket is – jelentette ki szerdai budapesti tájékoztatóján *Monory Mész* András, az *MTV filmfőszerkesztőségének* márciusban kinevezett vezetője. Ezzel cáfolta az *RTL Klub* vezetőinek azt az állítását, hogy a Vészhelyzet ezentúl a kereskedelmi adón lesz látható. Monory Mész András szerint a Magyar Televízió szűkös anyagi lehetőségei miatt nehezen tud versenyre kelni az új kereskedelmi adókkal, mert a filmpiacon a korábbinál három-ötszörös árakkal találkozik. A játékfilmek aránya ugyanakkor nő a Magyar Televízióban, már jelenleg is a műsorfolyam negyvenöt százalékát teszi ki. A közeljövőben nyolc tematikus szerkesztésű filmsáv indul. Kéthetente, szerdán késő este az igazi mozgóképínyenceknek kínálnak műsort, a péntek éjszakai filmek pedig tiltott, elhallgatott, szégyellt témákról fognak szólni a *Tabu* című sorozatban. A *Titkok és hazugságokban* csütörtökön éjjel vetítendő filmek stúdióbeszélgetésekkel körítve arra keresik a választ: hogyan éljük az életet anélkül, hogy belehalnánk… Szombat délutánonként a *Filmmúzeumban* először gegekkel, főként burleszkekkel találkozhatunk. Külön sávja lesz az európai, valamint – a magyar alkotásokat is beleértve – a kelet-középeurópai régió filmjeinek.

Monory Mész András elmondta, hogy az október végén befejeződő *Dallast* péntek esténként a harmincnégy részes *Savannah* című amerikai szappanopera váltja fel, amelyben előkelő urak és finom dámák játsszák a főszerepet, és amely látványosabb lesz elődjénél. Október 15-től indul a közszolgálati adón *A pampák királya* című újabb brazil szappanopera – százharminc részben. A kakaóültetvényes dinasztiák közötti harcról és hőseinek szerelméről szóló sorozatot hetente négyszer – hétfőtől csütörtökig – az *Esti mese* és a *Híradó* között vetítik.

(devich)

Új Árpád-szobor lesz Ópusztaszeren

Az *Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékparkban* szerdán leemelték talapzatáról az Árpád-szobrot, mert olyannyira megviselte az idő, hogy új szobrot kell helyette felállítani. Az emlékpark a szobor felújításához 4,5 millió forintot nyert a *Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztériumtól*, az emlékmű teljes rekonstrukciója harmincmillióba kerül. A fejedelem új szobrát, amely tavasszal kerül a talapzatra, *Buzár* Károly szobrászművész faragja. A régi szobrot szintén restaurálják és kiállítják a park valamelyik épületében – tudatta az *MTI*.

A HÉT FILMJE

Az ígéret

AZ ÖTÖDSZÖR megrendezett *Titanic nemzetközi filmjelenlét fesztivál* a legjelentősebb hazai kulturális események közé emelkedett. Indulásakor még kevesen bíztak abban, hogy *Horváth* György egyszemélyes vállalkozása kikerüli a gazdasági, szervezési buktatókat, a filmhajót elsüllyeszteni kész látható és víz alatti jéghegyeket. Ám a fesztivál túlélte a kezdeti szakmai érdektelenséget, sőt ellenségeskedést, csattanós választ adott azokra a megjegyzésekre, melyek szerint a kínálatból semmire sem fogunk emlékezni. Pedig van mire. A Titanic irányította először a figyelmünket a megújuló távol-keleti filmre, itt mutatkozott be a magyar nézőknek a jelenkor mozimogulja, Quentin *Tarantino*, és vált ismertté a kanadai Atom *Egoyan* neve. Felidézhetjük a fikció és a valóság problémáját az erőszak kérdéskörében vizsgáló művet, a belga rendeztrió remeklését, a *Veled is megtörténhet* című alkotását, vagy a válogatás tágasságát és sokszínűségét bizonyítandó, a holland George *Sluzer Nyom nélküljét*, amely a műfaj szabályait betartva emelte bölcseletivé a lélektani horrort.

AZ IDEI TITANIC szemle minden eddiginél átfogóbb és gazdagabb kínálatot nyújt a jelenkori filmtermésből, a formanyelvet radikálisan megújító alkotásoktól a művészfilmeken át a tömegmozi legjobb darabjaiig. A hét blokkra tagolt, immár több helyszínen vetített válogatást *Magyar* Bálint kultuszminiszter nyitotta meg. A díszelőadáson Jean-Pierre és Luc *Dardanne* belga rendező testvérpár alkotását vetítették. *Az ígéret* napjaink európai mozijának jellegzetes és rokonszenves darabja. Azt a törekvést bizonyítja, hogy a művészek nem fordulhatnak el azoktól a problémáktól, amelyek kontinensünket feszítik; s az egységesülés menetében is ábrázolják a folyamat illuzorikus voltát.

A NÉMET HATÁR menti belga városkában egy férfi abból él, hogy a menekülteket, bevándorlókat elszállásolja. Elintézi vagy hamisítja a papírokat, a lepusztult gyártelep bérházában szobát ad nekik, és dolgoztatja őket építkezésén. Legfőbb munkatársa tizenöt éves fia, Igor, aki autószerelőnek készül, de minden idejét apja vállalkozásával tölti. Ő hajtja be az öt–tíz dollárokat, ő bújtatja el a menekülteket a hivatal emberei elől. Aztán az egyik ellenőrzés hírére bekövetkező kapkodásban az afrikai munkás, Hamidou lezuhan az állványról. Halála előtt még megígérteti Igorral, hogy a fiú gondoskodik az illegális bevándorlóként bujkáló feleségéről és gyermekéről. Az asszonynak nem mondják meg a halálhírt, Igor pedig a fiúi kötelesség és az elhunytnak tett ígéret között ingadozik.

Dokumentarista eszközökkel, szerény költségvetéssel, ismeretlen, de meggyőző színészi arcokkal készült Az ígéret. A valósághűségre való törekvés és az általánosítás szándéka egyaránt megfigyelhető a rendezőpáros munkájában. Esetleges, hogy éppen Belgiumban játszódik a történet, esetleges, hogy éppen afrikaiak és délszlávok a menekülők, akik számára az öreg kontinens gazdagabb fele még mindig az anyagi felemelkedés reményét jelképezi. Az viszont már túl van az itt és most szituációján, hogy a szegénység akar hasznot húzni a szegénységből, a lecsúszóban levő a reménytelenül lecsúszott hátán akar megkapaszkodni és felkúszni. Mert menekült és a belőle hasznot húzó egyként az élet perifériáján tengődik. A film ott lép ki a jó szándékú, szociálisan felelős európai film skatulyájából, hogy bemutatja, a világ legkülönbözőbb részeiből érkező gazdasági emigránsokat éppoly ledönthetetlen kulturális fal választja el, mint a menekülőket és az őslakosokat. E felismerés igazságát nem gyengíti a motiválatlan raszszizmus néhány felvillanó képkockája sem. (A Titanic-fesztivál filmjeit október 12-ig vetítik.)

Szabolcs Imre

ÉRTÉKESÍTÉSI FELHÍVÁS

A BONUM Gazdaságszervező Kft. (1088 Budapest, Vas u. 14.) mint a

Kohanecz és Fia Kft. kijelölt felszámolója, nyilvános értékesítésre meghirdeti a felszámolás alatt álló társaság tulajdonát képező ingatlant:

Tapolca-Kisapáti-Diskamajor (hrsz. 010/5), melyhez tartozik:

- ▼ egy megkezdett panzió épület,
- ▼ három önálló lakás,
- ▼ gazdasági épületek,
- ▼ 5705 nm alapterület.

Kikiáltási ár: 25 millió Ft (az ár az áfát tartalmazza)

Bánatpénz: 1 millió Ft

A nyilvános értékesítés Kisapátiban, a helyszínen történik.

A nyilvános értékesítés időpontja: 1997. 10. 20. 9 óra

A nyilvános értékesítésen az vehet részt, aki 1. írásban ajánlatot tesz, vételár+áfa megjelöléssel,

1997. 10. 17-én 13 óráig.

2. A nyilvános értékesítésen megjelenik, részt vesz a nyilvános értékesítésen és a bánatpénzt az értékesítés megkezdése előtt 1 órával a felszámolónál letétbe helyezi.

Részletesebb tájékoztatás kérhető: **138-3180 tel./fax-számon.**

HITELEZŐK ELŐVÁSÁRLÁSI JOGUKKAL ÉLHETNEK!

REKORDKÖZELBEN A FŐNYEREMÉNY!

MÁR

73 000 000

FELETT

A JACKPOT!

TELEMÁZLI Sorsjegy

TALÁN ÖNRE VÁR...

SZERENCSEJÁTÉK RT.

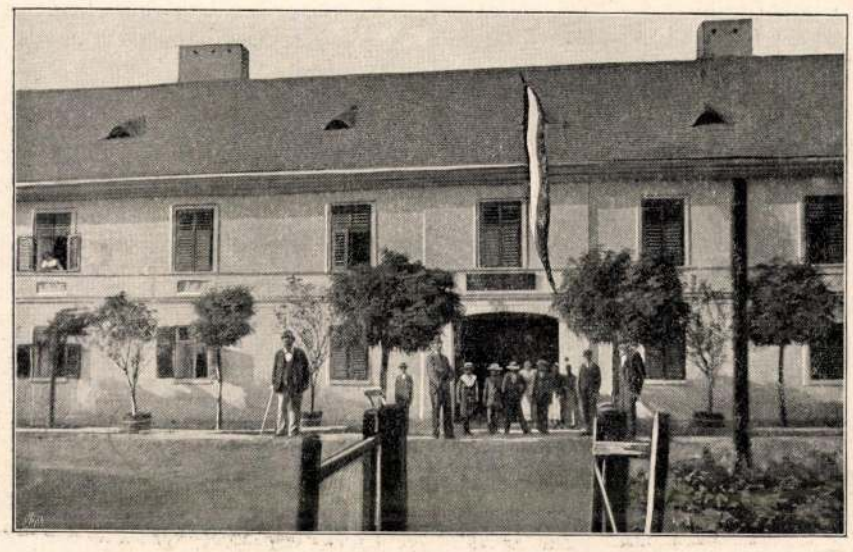

A KIRÁLYI KISÉRET SZÁLLÁSA.

WLASSICS MINISZTER SZÁLLÁSA.

KÉPEK BUZIÁSRÓL. — Cserna Károly fölvételei.

vasaimban felállva, mindkét revolveremet a tömegre szegeztem.

Egy percznyi habozás után a tömeg futásnak eredt. Enyém lett a dicsőség. A kóbor lovagok intézménye örökre porba dőlt. A czivilizáczió korszaka megkezdődött. Nemde elhiszik, hogy magamat oly boldognak éreztem?

És mi lett Merlinből? Hát bizony a szegény ficzkó ismét kudarczot vallott, de azért némelykor megereszt egy-egy szemfényvesztést a tudományosság látszatának ügyes felhasználásával, s miután az ostoba emberek faja soha sem vész ki, Merlin tovább élődik rajtuk.

A KLONDYKEI ARANYÁSÓKRÓL.

— Egy aranyásó jegyzeteiből. —

Kanada fővárosában, Ottawában, a múlt év január közepe felé terjedt el az a meglepő hir, hogy Alaska félszigeten, Amerika éjszaknyugati szélén, a klondykei völgyben sok, nagyon sok aranyat találtak.

Hogy Alaskában arany lehet, azt mindenki tudta, sőt azt is tudták, hogy az oroszok, kik a félszigetet 1867-ig birták, a benszülött indiánoktól több ízben vásároltak aranyat. Azóta Forty-Mile és Cirele-City vidékén leginkább amerikai bányászok telepedtek le, de eleintén csekély sikert arattak. Épen ezért Ottawában a nagy hirt nem is igen hitték el. Ogilvie felügyelő, a Yakenból érkezett jelentés szerzője nem volt bányász, sem geologus, miért is legtöbben az egész dolgot túlzásnak tekintették.

Azonban két hónappal utóbb, a Klondykeban letelepedett bányászoktól a hirt megerősítő levelek érkeztek, sőt mi több, a tavasz beálltával, midőn az útak némileg járhatókká lettek, aranyporral és termés-aranynyal megrakott emberek érkeztek Ottawába; ezek szerencséje az egész várost felizgatta. Július havában a «Portland» nevü gőzösön 68 bányász érkezett Washingtonba, hat millió frank értékű aranynyal, a san-franciskói kikötőbe érkezett negyven bányász pedig közel három millió frank értékű aranyat adott el.

Ezek után az első hir alaposságát kétségbe vonni nem lehetett és bekövetkezett az eszeveszett tódulás azon tartomány felé, a melyben több arany, mint búza terem. Néhány nap alatt a tengerparti városokból, valamint San-Franciskóból, Tasomából és Kitoriából valóságos népvándorlás indúlt meg éjszak felé. Az aranyláz legmagasabb fokát érte el. S miután ez a betegség ragályos, elmentem én is Klondykeba.

*

1896 augusztus 26-án a «Pacific Coast gőzhajó-társaság» «Mexikó» nevü hajóján indultam Klondyke felé.

A födélzeten négyszáz aranykereső szerencsevadász tolongott. Mindnyájan keveset beszéltek; meglátszott rajtuk, hogy folyton tervezgetnek. Ha beszéltek, a beszéd tárgya mindig csak Klondyke volt. E mellett a következő történet érdekelte őket.

Valami Mac Cormac nevü skót ember már húsz év óta lakott a Klondykehez közeli Yukon folyó partján. Itt-ott talált ugyan aranyat, de az kevés volt, miért is inkább lazacz-fogásra adta magát, mely halfaj a Yukonban bőven tenyészik. 1896 június havában Mac Cormac halászgatva azon helyre ért, hol a Klondyke folyó a Yukonba ömlik. Ekkor a lazaczok költözködése még nem kezdődött meg. Ezért emberünk ismét az ásóhoz nyúlt. Két indián volt vele, kikkel a Klondykeba ömlő patakok medrében aranyat keresgélt. Egy szép napon Mac Cormac nem csekély ámulatára 3—500 frankot érő termés-aranyat talált. Erre üzent Forty Milesben letelepedett barátjainak, magához híván őket. Ezeknek a segitségével aztán a Yukonban néhány nap alatt több ezer frankot érő aranyat szedett össze. A dolog hire Forty-Milesbe eljutván, három nappal utóbb a város 1500 lakosa közül csak ötven beteges ember maradt otthon, a többi gyalog, szánon, lóháton sietett az igéret földjére. Egyelőre két patak mentén ütötték fel sátraikat. Az egyik patakot *Bonanza*-Creeknek (Szerencse patakja), a másikat *El-Dorado-Creek*-nek (Arany-pataknak) nevezték el és a partok részeit egymás közt igazságosan felosztották. Ugyanezen időben a Klondyke és a Yukon összefolyásánál valami Ladue János nevü telepítvényes egy sátrakból és kunyhókból álló várost *(Dawson City)* alapított. A következő télen öt vagy hatszáz bányász turkált a világ ez elhagyott és ismeretlen zúgában és néhány hónap alatt óriási vagyont szerzett.

De folytassuk útunkat. Az *Admiraky* Csichagoff szigetek mellett elhaladva, *Dyea* vidékére érünk. Az aranymezőkhöz négy út vezet. A leghosszabb út a legbiztosabb. A Szent-Mihály nevü régi orosz telepítvényig vízen mehetünk, onnan gyalog Klondyke felé. A gyalog út járatlan hegyi ösvényeken vezet, oly fáradalommal, mely fölér a Mont-Blanc megmászásával. Kétségtelen, hogy ezt az útat rövid idő mulva vasúti sinekkel fogják megrakni, mely czélból a kanadai és kolumbiai kormányok a vonalat már tanulmányoztatják is. A mérnökök többnyire amerikai emberek s azt mondják, hogy a vasút rövid idő alatt elkészül, mikor aztán mindenki könnyű szerrel eljuthat Klondykeba.

*

Dyea! Itt kezdődik az igéret földje. De merre van a kikötő? Itt vagyunk a Lynn-csatorna szélén. A viz egy kis sikságban tűnik el, melynek területén itt-ott facsoportok láthatók. A síkságon túl égig érő s örökös hóval födött hegyek tűnnek föl. Amott nehány fehér pont látszik; azok Dyea házai. Dyea, valamint a szomszéd *Skagway* sem nem város, sem nem kikötő, hanem csak szegényes hajóállomás, hol az embernek holmiját talyigán, vagy pedig indiánok hátán kell a gőzös födélzetéről elszállíttatni. A vendégfogadók tulajdonképen nyomorult vászonsátrak, melyekben különféle nagyságú faládák pótolják az asztalokat, székeket és szekrényeket. Egy jövendő milliomos felesége valami kezdetleges tűzhelyen ennivalót főz a vendégek számára és egyúttal ügyel, hogy az emberek az étel és ital árát megfizessék. Innen mindenki Klondyke felé iparkodik. Az út eleinte egy völgyben vezet, melynek oldalát magas sziklák övezik. Az egyre szűkebbé váló ösvényen egy csoport bányász halad előttünk. Majd leroskadnak a teher súlya alatt, melyet hátukon czipelnek. Két asszony valami taliga-félére felhalmozott ládákon ül; a szekér mögött még egy nő gyalogol, ki nehány hónapos csecsemőjét szoptatja. Most egy bányász következik, ki mint az ó-kor bölcsei, mindenét magával viszi. Abban a nyers bőrből csinált zsákban, melyet hátára kötött, nem sok férhet el. Most a hóba jutottunk. Itt már az előttünk menő bányászok csoportjai lassabban haladnak. Sietni sietnek ugyan, de az út rosz és nagy terhet czipelnek; e mellett folyton meredekebbekké válnak az ösvények. A táj festői szépségeivel senki sem törődik. Mindenki csak előre iparkodik. Végre a chikooti szorosontúl vagyunk. Lent a Yukon medenczéje terül el. A hegységtől a völgybeli tóig az út még mindig nagyon rosz. Télen mindenütt, jég és hó, nyáron pedig az egész vidék nem egyéb, mint egy óriási pocsolya, melybe az ember térdig sülyed. Az imént említett tó a *Lindemann-tava*. Ennek partja e pillanatban egy nagy műhely, melynek száz meg száz bányász a helyszinén levágott fákból csónak-féléket tákol össze, hogy a vizen átjuthasson. Valamint a Chitkoot szorosban, úgy szintén a Yukonban már sok ember veszett el. Végre a bányászokkal s azok ingóságaival megrakott talpak és csónakok úgy a hogy átjutnak a túlsó partra és ott a Klondykeben az újonnan épült aranyváros, *Dawson City* alatt kikötnek. Megérkeztünk.

*

Az újonnan fölfedezett aranybányák a Yukon, Klondyke, Stewart és Indian folyók által képezett négyszögben vannak. Az ezen folyókba ömlő patakok medrében, négy-hét méter mélységben találják az aranyréteget, az úgynevezett «fizető kavicsot». Eddigelé az aranyaknázás módja a lehető legegyszerűbb. A bányászok a patakok medréből, a szikláig érő hosszú csatornákat vájnak. A fagyos földet tűzzel engesztelik fel s a csatornából kiásott sarat annak partjára hányják. Negyven-ötven foknyi hidegben dolgozni nem lehetvén, a tulajdonképeni munkával tavaszig kell várni, mikor aztán az aranyport tartalmazó sarat deszkából készült és vizzel telt vályukba hányják. A nehéz fém a vályú fenekén marad, a sarat pedig a csörgedező viz lemossa. A bányászok azt állítják, hogy ez egyszerű eljárással mintegy 90 százalékát megkapják az iszapban levő aranynak.

A fizető kavics gazdagságáról a következő érdekes esetet beszélik. Valami Berry nevü bányász felesége, ki férjével mindjárt eleinte Klondykebe ment, naponta férje után az általa kimosott földet botjával ismét feltúrkálta s abból három hónap alatt 50 ezer frank értékü termés-aranyat s a közt egy burgonya nagyságú darabot szedett össze.

Mickintsoh kormányzó hivatalos jelentésében az 1896-iki aranytermést 15 millióra, az 1897-ikit pedig 50 millióra becsüli. Az aranyhoz a bányászok csak nagy nélkülözések és nehéz munka árán jutnak. Télen indiánok módjára medve-, vagy farkasbőrből varrt ruhákban járnak és a sötétség hosszú óráit fából össze-

tákolt s mohával kirakott kunyhókban töltik. az alig három vagy négy óráig tartó napvilágon a földet ássák s a patakok iszapját az árkok szélére hányják. A meleg időjárás itt oly hirtelen áll be, hogy mig tegnap szibériai hideg volt, ma már a Mississippi völgyének hőségét érzik. Az élelmi szerek kevés volta az éghajlat zordonságát még sulyosabbá teszi. A múlt télen éhinségtől tartottak ; az élelmi szerek drágasága még tavaszszal is folyton megmaradt. Egy font lisztet 6 frankon, egy font szalonnát 10 frankon árultak, egyebet pedig alig lehetett kapni. «Az efféle életmód s élelmi szerek mellett bármely fiatal s erős ember rövid idő alatt megvénül» — írja egy bányász. — «Azt hiszem, hogy képes lennék egy magam egy hordó gyümölcsöt megenni.» A múlt tavaszon egy ember egy rakomány tojással ment Klondykeba, hol darabját 4 frankon adta el.

Mindezek mellett is az emberek békén tűrnek, nyomorognak, csakhogy minél több aranyat összekaparhassanak. Múlt szeptember óta a Klondykeba utazó aranykeresők száma folyton emelkedett. Júniusban Dawson városának alig volt 1000 lakosa, s négy hónappal utóbb már a 6000 főt is meghaladta a népesség. Hagtrayban a «White Pass» szoros bejáratánál egy nap 3500 utas fordult meg. Hiteles adatok szerint e pillanatban húszezer ember kizárólag aranymosással foglalkozik s jövő nyárra 40—50 ezer bányászt várnak Klondykeba. Mióta Marshall 1848 február havában Kaliforniában az első aranyat találta, nincs rá példa, hogy valamely vidéket az emberek annyira elleptek volna. De ámbár most is sok aranyat találnak, kétségtelen, hogy a valódi gazdag arany-érre még nem akadtak rá. S ha ez bekövetkezik, akkor majd Klondyke helyén egy második San-Francisko vagy Johannesburg fog emelkedni, mely eredetét a szegény Mac Cormaac-nak köszönheti, ki a lazaczok költözködését várva, aranybányára akadt.

A KHINAI NEMZETKÖZI INTÉZET.

A konzervativ szelleméről hires Khinában is «megmozdult a föld». Dicstelen harczuk a szomszéd japánokkal s még inkább az európai hatalmak újabb gyanus versengései, hogy khinai területet biztosítsanak maguknak, megnyitották szemeiket s most már nem nagyon nevetik a «tengerentúli ördögök» gyanus találmányait és csodáit, ellenkezőleg, igyekeztek azokat elsajátítani és hasznukra fordítani.

Több más Khinában méltán feltünést keltett újítás között nem érdektelen, hogy Pekingben, a birodalom székhelyén, már épül az a nagy európai jellegű palota, mely «nemzetközi intézet» név alatt egészen modern nevelőintézet lesz, valami középfajta az egyetem és akadémia között. Khinában élő európaiak kezdeményezték, de khinai előkelőségek is közreműködtek az intézet létesítésében.

A nemzetközi intézetben mindenek előtt lesz egy nagy könyvtár- és olvasó-terem, melyben nemcsak khinai, de más nemzetek által irt műveket is lehessen tanulmányozni. Másodszor lesz benne állandó múzeum, hol főkép az európai művelődés igazi termékeit mutatják be. Harmadszor lesznek benne szép fogadó-termek Khina különböző részéből jövő előkelőségek részére, kik az európaiakkal érintkezni akarnak. Negyedszer lesznek benne különböző előadó termek s végül valóságos osztálytermek a felserdült khinai ifjúság számára, kikkel a keresztény művelődés eredményeit az University Extensionok mintájára kurzusokban akarják megismertetni.

A nagyérdekü reformmunkában jellemzően több száz előkelő khinai vesz részt, igy a miniszterek egy kivételével, 11 tagja a külügyi hivatalnak, több czenzor és előkelő iró s mintegy száz hivatalnok, részben vidékről is. A kezdeményező egy dr. Martin nevü pap volt, ki már 30 év óta elnöke a császári kollegiumnak s tanácsadója a külügyi hivatalnak s e két fontos állásában igen sok előkelő khinai emberrel van szoros baráti viszonyban. Li-Hung-Csang, a hires kanczellár, ki pár évvel ezelőtt Európát is beutazta, a vállalat nagy támogatói közé tartozik.

Ily előzmények után érthető meg csak, hogy maguk közt a khinaiak között mintegy 30,000 frt évi tagsági dijat tudtak e czélra összegyűjteni. A mult évben egy kis bérházban már meg is kezdték a működést, most, főkép Amerikában gyűjtött pénz segitségével, már három angol épitész dolgozik a bemutatott nagy épületen, mely két szárnyépülettel együtt közel 200,000 forintba fog kerülni. A kereskedelem, népnevelés s egyáltalán a művelődés központot talál itt s a nemzetközi intézet bizonnyal hatalmas tényező lesz abban, hogy a nyugati művelődés Khinában minél jobban meggyökeresedjék.

EGYVELEG.

* **Orosz orvosok.** Orvosok dolgában Oroszországban nagyon roszúl állnak. A kormányt e részben nem éri ugyan a közömbösség vádja, de úgy látszik, mintha a baj a közigazgatás hiányaiban rejlenék. Száztiz millió lakosra Oroszországban 18,334 orvos esik, vagyis hatezer emberre egy orvos jut. Sokkal nagyobb a hiány a távolabb eső tartományokban, mint például az arkhangeli kormányzóságban, hol 400 ezer emberre csak 14 orvos esik.

* **A világ legnagyobb hajója** a kettős-csavarú «*Pennsylvania*» gőzös most készült el a belfasti hajógyárban. Hoszsza 170 méter, szélessége 18 méter. A személyzeten kívül 1450 utas fér el rajta.

JEGENYEFA-SOR A FÜRDŐ PARKJÁBAN.

TREFORT SZOBRA A FÜRDŐ PARKJÁBAN.

KÉPEK BUZIÁSRÓL.

* **Az álmatlanság.** Az éjszak-amerikai államok kormányának rendeletére egy külön e czélra összeállított bizottság gondos és szigoru megfigyelések alapján azt konstatálta, hogy egészséges, — szervi szivbajban nem szenvedő — emberek az álmatlanságot legfeljebb két napig birják el. Ezen az időn túl az álmatlanság nagy veszélylyel jár, miért is biztosra vehető, hogy az éjjeli munka folytatását nagyon meg fogják érezni.

* **Új mentőöv.** A «Bourgogne» postahajó elmerülése óta Robert franczia iparos egy oly mentőövet mutatott be a tengerészeti miniszternek, mely az ember elmerülését minden körülmények közt megakadályozza. Az új mentőöv alakja a mostaniaktól teljesen elüt, a mennyiben a Robert-féle készülék egy kis mellényhez hasonlít, s igy a vizbe esettnek szabad mozgását meg nem akadályozza. A készülék sulya 3 gramm.

* **Az aduai csata után** Menelik király az olaszok soraiban harczolt és hadifogságba került askarinégereket iszonyuan megkinoztatta. Ugyanis minden egyes askari-négernek jobb kezét és bal lábát vágatta le, mely büntetéssel a régi Egyiptomban a tolvajokat szokták volt megfenyíteni, csakhogy ez utóbbiak megcsonkított végtagjaikat — a vérzés megállítására — forró olajba vagy vajba márthatták. Ezt Menelik nem engedte meg s igy 1500 askari közül alig 500 maradt életben.

* **A legelő ló** tisztán szaglás után keresi élelmét, s ezért a vak lovak is képesek veszély nélkül legelni.

Divald fényképe után.

IDŐSB SZENTIVÁNYI JÓZSEF VILLÁJA A CSORBAI TÓNÁL.

Szerepet játszik egy leendő após, a ki leányának föltétlen erényes férjet kiván, maga pedig vénségére kalandokra áhitozik. A Vigszinházban jól szokták előadni az ilyen eleven bohózatokat. *Haraszti* Hermin a kaczér asszonyt, a többi nagyobb szerepeket *Gál*, *Fenyvesi*, *Rónaszéki* és *Nógrádi* Jolán játszották, s többször megtapsolták őket. *Szerémi*, *Tapolczai*, *Kazaliczky*, *Mátrai* és *Pécsi* Paula kisebb szerepeket érvényesítettek.

A Magyar Szinház. Szeptember 3-án a Magyar Szinházban «*A babona*» czimű franczia operette került bemutató előadásra. Szövegét irták Clairville és Ferrier, zenéjét szerezte *Roger* Viktor, fordította Makai Emil. A zene tetszett, a szöveg nem. Egy babonás vőlegényről van szó, a ki házassága napján egy szerencsétlen emberrel akar jót tenni, mert a babona szerint ez szerencsét hoz. Rá is akad egy bujdosó kapitányra, a kit megmentendő, menyasszonya ruhájába öltöztet, viszont a menyasszonyát dragonyos ruhába. Ebből érthetetlen bonyodalmak és unalmasságok keletkeznek. Kárpótlás csak a zenében van, a mely eleitől végig dallamos, fülbemászó. A közepesszámu közönség a zenét élvezte. *Vlád* Gizella tetszett legjobban, ki csinosan énekelt és elevenen játszott a főszerepben. *Sziklai* Kornél egy időszakonkint siket bakter szerepéhez elég komikumot nyujtott.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A felvidéki magyar közművelődési egyesület szeptember 8-ikán tartotta közgyülését *Pösty*énben. Tavaly, mikor Nyitrán volt a közgyülés, ezt gróf Károlyi István elnök megnyitó beszéde miatt hosszabb ideig emlegették. Ugy látszik, hogy az egyesületben a politikai szinezetű beszéd pártok sorakozására szolgált alkalmúl, s most a szeptember 8-iki közgyülés új elnököt választott.

Craus István ügyvivő alelnök nyitotta meg a közgyülést, s azt fejtegette, hogy az egylet törekvéseinek nem kedvezett a közélet politikai izgalma s a klerus is, mely a Felvidéken a néppárt hive, távol tartja magát az egyesülettől, melynek tehát a kormány támogatását mellőzni nem lehet. Craus végül bejelentette a maga és a tisztikar lemondását. Erre aztán megválasztották elnöknek egyhangulag *Thuróczy* Vilmos nyitrai főispánt, alelnöknek *Janits* Imre képviselőt és *Baross* Jusztin alispánt, helyettes elnöknek *Gyürky* Géza megyei tiszti főügyészt, jogtanácsosnak *Lőrinczy* Gyulát és titkárnak *Lőrinczy* Györgyöt. A közgyülés még elhatározta, hogy a jövő évi közgyülést *Trencsén*ben tartják.

A Park-klub ünnepe. A budapesti Park-klubban fényes ünnepélylyel október 10-ikén helyezik el a királyi pár művészi mellszobrát. Az udvar szintén jelen lesz. *Vaszary* Kolos biboros herczegprimás, gróf *Apponyi* Albert, *Jókai* Mór és *Széll* Kálmán lesznek az ünnepi szónokok. A leleplézéskor a magyar királyi opera énekkara is működni fog.

A magyar könyvkereskedők egyesülete közelebb tartott évi közgyülésén nemcsak a főváros, hanem a vidék nagyobb könyvkereskedői is nagy számmal megjelentek. A tisztikar a következőképen alakult meg: Elnök: *Hoffmann* Alfréd; alelnökök: *Benkő* Gyula és *Maurer* Adolf; titkárok: *Ranschburg* Viktor és *Noseda* Tivadar; pénztárnok: *Franke* Pál; ellenőr: *Latz* G.; könyvtárnok: *Kókai* Lajos.

MI UJSÁG?

A király a hadgyakorlatokon. A fárasztó, de tanúságos délvidéki hadgyakorlatok szeptember 7-ikén véget értek s a *király* is elutazott aznap *Buziásról*, hol 2-ika óta lakott. A Buziás vidékén tartott hadgyakorlatokon *József* főherczeg mint a honvédség főparancsnoka, s *Ferencz Ferdinánd* és *Ferencz Salvator* főherczegek is részt vettek. A miniszterek közül báró *Fejérváry* honvédelmi és *Wlassics* közoktatási miniszter jelentek meg, az utóbbi mint házigazda, mivel a buziási királyi szállás a vallás-alaphoz tartozik. A gyakorlatok szigorúan katonai jellege az ünnepélyeknél is megmaradt, s a király küldöttségeket nem fogadott.

Az idei hadgyakorlatok érdekes ujitásai közt első helyen érdemel említést a lekötött léggömbök intézménye, a melyek, úgy látszik, kiállották a próbát. A léggömb lekötéséhez nem kevesebb, mint 48 ember szükséges. A picziny hajóban vezérkari tisztek ülnek, a kik 6—800 méter magasságból telefonálják le észleleteiket, a melyeket az ellenség mozdulatairól tesznek; a léghajó alján levő állomásról azután e jelentéseket kerékpáros- és lovas-hirvivők viszik tovább az illető parancsnokságokhoz. A kerékpárok használata azonban ezúttal sem mutatkozott valami hasznosnak. A gyakorlatok e hó 7-ikén délelőtt értek véget.

A gyakorlatok befejezése után a *király* sátorában ebéd volt, melyre meghivást kapott *Molnár* Viktor főispán és *Ludvigh* Gyula, a m. kir. államvasutak elnökigazgatója is. A király az ebéd alatt igen jó hangulatban társalgott környezetével. Az ebéd után, kevéssel három óra előtt a király *Ferencz Ferdinánd* és *Ferencz Salvator* főherczegekkel együtt elutazott Buziásról. Az elutazás előtt a király kezet nyujtott *Wlassics* Gyula miniszternek és elmondta neki, hogy nagyon meg volt elégedve a szállásával. «A viszontlátásra Budapesten, a hova legközelebb utazni szándékozom», — mondotta a király bucsuzásánál a miniszternek. A főispánnak és Capdebo alispánnak azt mondotta a király: «Minden nagyon szépen volt elrendezve, nagyon meg voltam elégedve». Ezután az udvari vonat a közönség lelkes éljenzése közt utnak indult. József főherczeg, báró Fejérváry és Wlassics miniszterek este a személyvonattal utaztak el Buziásról, a hadgyakorlatok fővezetősége pedig másnap délben indult különvonattal egyenesen Lőcsére.

Ő Felsége vonatát este felé *Szegeden* nagy tömeg várta és üdvözölte. A király a kocsi ablakában állva fogadta a szűnni nem akaró üdvriadalt.

A király buziási látogatása alkalmából sok fényképfölvétel készült, melyek közül mai számunkban már bemutatunk nehányat. *Klösz* a hadgyakorlatokról s a király buziási tartózkodásának egyes mozzanatairól készített fölvételeket, *Kossak* József temesvári fényképész fölvételei közül pedig a király megérkezését ábrázolót közöljük, s azon szikladiadalkaput, melyet a buziási fürdő állíttatott. E képen a baloldalt látható a buziási királynapok egyik buzgó rendezője, *Szüry* Kálmán vallásalapítványi uradalmi főtiszt is.

Lőcsére szeptember 11-ikén érkezik Ő Felsége. Szepesmegye székháza, mely a király szállásául szolgál, egészen új külsőt kapott. Kivül, belül kicsinosították, kifestették. Királyi fogadóteremmé a gyüléstermet alakították át, melynek pazar berendezése valóban meglepő. A plebánia-templom, melyben Ő Felsége misét fog hallgatni, új külsőt nyert. A vasutnál külön váróterem készült az udvar számára. A város kivilágítására is nagyban folynak az előkészületek. Azokon az útakon, a hol a király bevonúl, diadalkapuk állnak, s villamvilágítással látják el. A fáklyásmenetre háromezren jelentkeztek. A menet végén ötszáz bányász fog haladni szines lámpásokkal.

Főherczegek Máramarosban. Szeptember 8-án éjjel érkezett meg *Máramaros-Szigetre József Ágost* és *Ferencz Salvator* főherczeg, hogy a kabola-polyánai pagonyban a szarvasvadászatot megkezdjék.

Horvát Boldizsár betegsége. Közéletünk régi, tiszteletreméltó alakja, *Horvát* Boldizsár, az 1867-ki miniszterium igazságügyminisztere, már régebben betegeskedik. Nem régiben veszedelmes operációnak kellett magát alávetni. Akkor enyhült is állapota, de az agg államférfiú életerejét is fölemésztette az operáczió és betegség. Herczel M. egyetemi tanárnak a városligeti fasorban levő szanatoriumában ápolják, hozzátartozói gyöngéd gondoskodása mellett.

A főrendiházi iroda titkára. A főrendiház új elnöke, gróf *Károlyi* Tibor, a főrendiház irodájának titkárává felső-büki *Nagy* István volt országgyülési képviselőt nevezte ki. Az előbbi titkár, báró Thoroczkay Viktor, Hódmező-Vásárhely főispánjává neveztetett ki.

A budai Várszinház utolsó napjai. A II. József császár alatt templomból alakított budai Várszinházat a tavaszszal lebontják, hogy a miniszterelnöki palota újjáépítéséhez helyet szolgáltasson. Még a télen a Nemzeti Szinház tagjai játszanak benne. A miniszterelnök pár nap előtt értesítette a főváros hatóságát, hogy a szinház telkét 44,270 forintban átveszi, ölét 160 frtba számítva. Kiköti a miniszterelnök, hogy a főváros az épületet és telket az 1899. évi április hónap elsején átadja. A vételárt a kormány 1900. év február 1-én fizeti le.

A debreczeni szinészet jubileuma. A debreczeni *Csokonai-kör* a magyar szinészetnek Debreczenben 100 év óta való fönnállása emlékére október 23-án ünnepet rendez. Az ünnepély sorozatába a rendező-bizottság a debreczeni szinészetre vonatkozó emlékek kiállítását is fölvette és fölkéri a magyar szinügy iránt érdeklődő közönséget, ugy a testületeket, mint az egyeseket, kik a magyar szinészetre, de kiváltképen a debreczeni szinészetre vonatkozó emléktárgyaknak (egyes képek, rajzok, fényképek, metszetek, régi szin- és emléklapok, folyóiratok és hirlapok, könyvek, érmek, kosztümök, disz- és emléktárgyak s más ereklye gyanánt tekinthető darabok) birtokában vannak, vagy ilyeneknek hol és kinél létezéséről tudomással birnak, hogy azokat a kiállítás czéljaira átengedjék és beküldjék, illetőleg az emlékek hollétéről levélbeli fölvilágositást nyujtsanak.

A királyi szobrok. A miniszterelnök örömét és megelégedését fejezte ki a fővárosnak ama határozatáért, hogy a király bőkezüségéből emelendő szobrok részére a szükséges területeket örök időkre átengedte s egyuttal kijelentette, hogy e szobormüveket a fölállításuk után gondozásába veszi. Értesítette egyszersmind a miniszterelnök a várost, hogy Béla király névtelen jegyzőjének szobrát a királyi várnak krisztinavárosi szárnyépülete alatt elterülő kertecskében helyezik el s kéri a fővárost, hogy ezt a szobrot is gondozza.

Előkészületek a kolozsvári Mátyás-szobor felállítására. A kolozsvári főtéren állítják föl Mátyás

A CSORBAI TÓ. Divald fényképe után.

polgári iskolákat, indokolásában tisztán meghatározta azok czélját s ma is erős érvűl áll meg. Az utána következő czikk «A szinházi czenzura a múlt században», *h. g.* tollából. A szépirodalmi közlemények: «Otthon, a szülőföldön», angol regény *Hardy* Tamástól (7-ik folytatás), «A gyermek», költemény *Vargha* Gyulától; «Folyj' gyors folyam», Lecky után, angolból *Szász* Károlytól. Az «Értesítő» könyvismertető rovat Szalay Fruzinának «Egy marék virág» verses kötetével, Sittenbergnek az osztrák drámai irodalom utolsó 30 évi kisérleteiről irt könyvével foglalkozik s megemlékezik az elhunyt Sayous Edéről, ki franczia nyelven irt magyar történelmi műveket. A «Budapesti Szemle» Gyulai Pál szerkesztésében, a Franklin-Társulat kiadásában jelenik meg s előfizetési ára egész évre 12 frt, félévre 6 frt.

Közép-európai műépítmények, egy körutazás alkalmával megfigyelve. Irta *Tóth* Mike kalocsai főgimnáziumi tanár. Százhetvenhárom illusztrácziával. A tudományos irodalmi munkásságáról ismert szerző beutazta Európa nagy részét, s egy 430 lapot elfoglaló kötetben ad számot azokról a benyomásokról, melyeket az építészet művei tettek rá. Mint egyházi férfiu, leginkább a templomok iránt érdeklődött, ezekkel volt legtöbb alkalma tüzetesen foglalkozni. A franczia föld egyházi műemlékeinek leirása foglalja el a kötet nagyobb részét, de Ausztriának, Olaszországnak, Svájcznak, Németországnak, Hollandiának szintén jutnak fejezetek. Képet is közöl a nevezetesebb templomokról, zárdákról, bucsújáró-helyekről, — élénk leirásban adva azok történetét. Megrendelhető Kalocsán a szerzőnél; ára 1 frt 50 kr, vászonkötésben 1 frt 80 kr.

Az Athenaeum Olvasótárának legújabb kötete: «*Ida*» (Miss Ludington's Sister). Irta Edward *Bellamy*, a hires amerikai iró, ki a fantasztikust annyira szereti, de tartalmat is tud nyújtani. «Ida» szintén bizarr történet. Ludington Ida elvesztette szépségét és ifjúságát, de rajongó szeretettel csüng rajta. Megvan neki a festett kép róla, s az iránt egész rajongás tölti el. Ez ráragad egy kis fiucskára, Riemer Pálra, kit Ludington Ida örökbe fogadott. A fiú rajongása az érett ifjúban lángoló szenvedélylyé válik, titokzatos szerelemmel csüng Ludington Ida régi másán. E misztikus érzelmet kiaknázza egy spiritiszta pár. Saját lányukat, ki hasonlít Ludington Ida fiatalkori arczképéhez, a rajongók elé viszik, s ezek mindent elhisznek. Miss Ludington a saját élő fiatalságát beczézgeti a szép leányban, Riemer Pál pedig szeretett eszményét. A sajátságos helyzetnek maga a leány vet véget, ki megszereti Pált és az öreg Ludingtont és mindent bevall. A káprázat szétfoszlik, de az érzések, melyeket imádóiban életre ébresztett, megmaradnak. Pál ábrándos, beteges érzése: igaz, reális szerelemmé lészen. Bellamy különben művészettel és finomsággal rajzolja a hősnő különös lelkiállapotát, a két lény egymáshoz való viszonyát. A regény ára piros kötésben 50 kr.

Erdélyi Zoltán fiatal költőnk, ki szerelmi lirája termékeivel már évek óta magára vonta az ilynemű költemények iránt érdeklődők figyelmét, s kinek költeményeiből már lapunk is többet közölt és az Akadémia által a Nádasdy-díjjal jutalmazott «Vesztett boldogság» czimű költői elbeszélését is közöltük múlt évi folyamunkban, most dalait «*Laura-dalok*» czímmel egy kötetbe gyűjtve kiadja. A költői hangulattól áthatott kötetből, mely f. é. október hó 15-én fog megjelenni s mely 1 korona előfizetéssel ugyanazon hó 10-ig rendelhető meg a szerzőnél (Budapest, Muzeum-körút, 15. sz.), ez alkalommal mutatványúl a következő csinos dalokat közöljük:

1.

Kérdezd a madártól:
Hogy kell hűnek lenni?
Kérdezd a szivemtől:
Hogyan kell szeretni?

Én a lepkét kérdem:
Hogyan kell feledni?
Tanitson meg, hogy kell
Csapodárnak lenni?

2.

Hogyha néha a szivemnek
Dobogását hallgatom,
Biztatgatom: Csitt szivem! csitt!
Nyugalom kell, nyugalom!

S ez a bolond, ugráló sziv
Feleselni mer velem, —
Dobogása egyre fájóbb:
Szerelem kell! szerelem!

Az Operaszinház ujdonságai. Az Operaszinházban több érdekes ujdonság kerül szinre és a régebben pihenő dalművek közül is fölelevenítenek nehányat. Az ujdonságok legelseje lesz a nálunk annyira kedvelt *Delibes* Leó legkitünőbb dalműve, «*A király mondta*», melynek szövegét Gondinet irta. Ezután fog szinre kerülni *Zichy* Géza gróf «*Roland mester*» czimű háromfelvonásos eredeti dalműve, melynek szövegét is ő irta. — A harmadik ujdonság *Goldmark* «*Bríseis*» («A hadifogoly») czimű két felvonásos dalműve lesz, melynek tárgya a trójai háborúból van merítve. Az Operaház igazgatósága, tekintettel arra, hogy a nagyobb balettekkel adni szokott egy felvonásos operák száma eddigelé csekély, új egy felvonásos dalművet fog előadni, *Berté* Emil «*Hópehelyke*» czimű dalművét, melynek a szövege egy burgundi herczeg vadászkalandját mondja el. Az eredeti dalművek között előadják *Lehár* Ferencz hazánkfia «*Kukuska*» czimű négy felvonásos dalművét, (szövegét Falzzri irta), mely eddig Lipcsében és Königsbergában került szinre nagy sikerrel, s az orosz népélet tarkaságai is emelik. Ez ujdonságok egynek kivételével mind magyar szerzők művei. — A fölelevenítendő dalművek között vannak: «*Az afrikai nő*» (legutóljára került szinre 1895-ben), «*A Rajna kincse*» (1896), «*Siegfried*» (1896), «*Az istenek alkonya*» (1896), «*A fegyverkovács*» (1892) és «*Toldi szerelme*» (1895).

Vigszinház. Szeptember 2-ikán mutatta be a Vigszinház az új saison első újdonságát, egy franczia bohózatot, melynek czime «*A Prony-utczai úr*», szerzői Boucheron és Tavernier, magyarra fordította dr. Incze Henrik. Azok közül a bohóságok közül való, melyek a valószinűségre nem sokat adnak, a kényes és sikamlós helyzetek körül szeretnek időzni, különben pedig tekervényes utakon haladnak és a sok apróságból, bonyodalomból álló mesét el sem lehet mondani. A közönség azonban mulat rajtok.

Egy megcsalt férj keres egy urat, a kiről tudja, hogy feleségének udvarol. Nevét azonban nem tudja, mert az udvarló a Prony-utczai úr néven ismeretes csak. A megcsalt férj ügyvédje számára azonban föl kell kutatni az udvarlót, hogy a válópört megindíthassák. A Prony-utczai úr gyanujába sokan belekeverednek, holott az senki más, mint maga az ügyvéd, kire a férj a válópört bizta. Az asszony különben kikapós, udvaroltat magának s végre is a férjébe szeret bele, a ki egy bolondos törvényszéki tárgyalás után természetesen megbocsát neki és keblére zárja.

Ha pedig nem hiszesz a szavamnak,
Vígy ki ugy a széles mezőségre,
Köss ott engem farkához lovaknak,
Legyek akkor négy felé széttépve».
— És a bátya nem hitt nővérének.

Belemarkolt a fehér karjába
S vitte őt a széles mezőségre,
Oda köté a lovak farkára,
Ugy ölte meg, négy felé széttépve.
A hova csak vére hullott, cseppent,
Ottan gyopár, ott bazsalik termett;
A hol pedig végül összeomlott,
Templom épült, fedve a porondot.

Ezek után nem sok idő tellett,
Hogy a Pálné sulyos, nagy beteg lett.
Kilencz évig ugy nyomta az ágyat.
Csontjaiból undok fű csirázott,
Melyben mérges kigyó-fajok nőnek,
Szemét vájják, a fűbe rejtőznek.

Jajgat szörnyen a Pál felesége
S az urához igy fordul kérése:
«Oh, uram halld összegyötört lelkem':
Vígy nővéred templomába engem,
Hogy a bűnöm bocsánatot leljen».

A mint Pál e szókat hallja, nyomba
El is indul véle a templomba,
És már nem is voltak messze tőle,
Mikor egy hang igy szól ki belőle:
«Ne jőjj ide, felesége Pálnak,
Te számodra nincsen itt bocsánat!»

Hogy ezt hallja a Pál felesége,
Az urához igy fordul kérése:
«Oh, jaj, uram, jaj, tiporj a porba!
Ne vígy engem már fehér lakodba,
Hanem kötözz ló farkához menten,
És a széles mezőn ölj meg engem,
Darabokra tépesd össze testem!»

Pál, nejétől a mint ezt hallotta,
Oda köté őt a lófarkokra,
Széttépette dirib-darabokra.
A hova csak vére hullott, cseppent,
Ottan tüske, ottan csalán termett,
A hol pedig végül összeomlott,
Tengerszem nőtt, nyelve a porondot.
A pej uszik benne a hullámba',
Az aranyos bölcső meg utána.
Szürke sólyom a bölcsőre termett,
A bölcsőben csecsemő fi-gyermek,
Nyaka alatt édes anyja karja,
A nagynéne kését rája tartva.

Dömötör Pál.

A SZEPTEMBERI NAPOK 1848-BAN.*

I.

Az évszakoknak rendkívüli hatása van az emberi kedélyre ma is; úgy az egyénekére, mint a tömegekére. Mutatja, hogy művelődésünk daczára, mégis csak a természet gyermekei vagyunk. Tavaszszal, mikor kint fűben-fában megmozdul az élet, az ember ereiben is fölpezsdül a vér; szivét új vágyak, remények, illuziók töltik el. Ezért a tavasz rendesen a lelkesedésnek, a mozgalmak megkezdésének korszaka. S őszre megérik a gyümölcs: a szivéké is. A milyenek voltak az illuziók, s a viszonyok, a melyek közt nőnie kellett: olyan. S ha a gyümölcs nem felelt meg a várakozásnak; ha az illuziók elhervadtak: az emberek szivét fanyar keserűség hatja át, mely könnyen ádáz kegyetlenséggé válik. Emlékezzünk csak a nagy franczia forradalom «szeptemberi napjaira» 1792-ben, a mely napoknál rettenetesebbeket

* E czikkek voltaképen folytatásai a lapunk márcziusi és áprilisi számaiban megjelent két czikknek («A márcziusi napok Pozsonyban, Bécsben és Pesten» és «1848. április 11».); igyekezvén *összefüggésükben* megértetni úgy a békés nagy átalakulás kezdetét és lefolyását, mint azt, hogy később miként sodortatott bele a nemzet az önvédelmi harczba.

Irkutski fénykép után.

GRÓF ZICHY JENŐ.

még ez a kegyetlenségekben oly gazdag világdráma is alig mutathat fel.

Hogy nálunk is szeptemberben jutottak a dolgok forradalmi állapotba, s a magyar nemzet, bele kényszeritve, akkor lépett a forradalom terére: mindenki tudja. A márczius 15-ike csak pillanatnyi fellobbanás volt, a mely kis térre terjedt ki, s nem is sokáig tartott: s az új törvényeknek április 11-én történt szentesítése után az egész nemzet hittel, bizalommal nézett a nagy, békés átalakulás elé.

De másként volt megirva.

Az átalakulás nagyon is gyors, nagyon mélyreható volt arra nézve, hogy rázkódások nélkül megtörténhessék; s a viszonyokban nagyon is erős ellenségekre talált, melyek végre is törésre vitték a dolgot. A békés átalakulásnak többékevésbbé útjában álltak: *az udvar irányadó része; az osztrák kormány; a katonai párt és a nemzetiségek.*

Az áprilisi törvények nemcsak saját alkotmányunkat, de Ausztriához való viszonyunkat is, a gyakorlatban, alaposan megváltoztatták. Az új állapot új rendezést, s a közös együttélés új módozatainak megállapitását követelte a birodalom két fele közt.

Érezték ezt saját államférfiaink is, s Kossuth ki is mondotta felirati beszédében. Bécsben bizonyára még jobban érezték, s ha mind a két fél egyforma őszinteséggel és jó akarattal jár el, alkalmasint megtalálták volna már akkor a *modus vivendit*, a mint Deák 18 évvel később megtalálta. A magyar nemzet kétségtelenül nagy jogokat nyert az áprilisi törvényekben, s azok árát, ha őszintén bánnak vele, szívesen megfizette volna. Azonban, tudjuk, a bécsi intéző körök nem voltak őszinték velünk szemben, a mint azt a horvát bán kinevezése s az ellenünk fellázadt nemzetiségekkel való eljárásuk eléggé tanúsítja. Nehezen, külső és belső kényszer nyomása alatt fogadták el az új állapotokat, azzal az utógondolattal, hogy alkalmas időben mindazt megváltoztatják s a régit állítják vissza. Ily viszonyok közt az összeütközés szinte elkerülhetetlen szükségességgé vált; de az is tény, hogy mi is nagy és lényeges hibákat követtünk el; különösen a két legfontosabb kérdés: a *pénz-* és *hadügy* terén.

Ausztriának jelentékeny államadósságai voltak, főként a napoleoni háborúkból, s most a magyar pénzügy önállósíttatván, előállott a kérdés: mi történjék ezekkel? Ferdinánd már április 7-én emlegeti egy királyi kéziratban, hogy elvárja, miszerint Magyarország az államadósság egy részét elvállalja, mintegy 10 millió forintot évenként, cserében a miniszterium megerősítéseért. Midőn a nádor ezt a minisztertanácsban előhozta: egyenes visszautasításra talált. *Széchenyi* az ország szegénységére, elmaradottságára hivatkozott, *Deák* a jog alapjára állva szólt az elvállalás ellen. *Kossuth* hallgatott. Ugy látszik, az egész nemzet véleményét fejezte ki *Petőfi*, kissé trivialis hangú versében («Mit nem beszél az a német?») e két sorral: «Ha csináltad, fizesd is ki, Ha a nyelved öltöd is ki». Ez lehetett jogos álláspont, de nem volt politikus. Ez által ellenségünkké tettük a bécsi pénzvilágot és Ausztriát, mely megijedt, hogy most az egész államadósság az ő nyakába szakad. S a kiegyezéskor csakugyan át kellett vennünk az államadósság egy részét, csakhogy az azon idő alatt ugyancsak felszaporodott.

Még kényesebb helyzeteket teremtett az új hadügyi kormány rendezetlensége. Bécsben megszokták századokon át, hogy a hadsereg fölött feltétlenül rendelkezzenek. Most a hadsereg is ketté szakadt, s az egyik hadügyminiszter székelt Bécsben, a másik Pesten. Nem volt kijelölve szorosan a kettő hatásköre s amaz minduntalan bele vágott emezébe. A csapatok ellentétes parancsolatokat kaptak; sőt a bécsi toborzást engedett meg pesti kollégája ellen s fegyvert szolgáltatott ellenségeinknek. Azonban, egy nagyon kényes kérdésben, más alakban is fölmerül ez az ügy, még az országgyülés megnyilta előtt. Ausztria még ez időtájt harczban állott a szárd királylyal, illetőleg saját alattvalóival Lombárd-Velenczében. Midőn junius elején *Batthyány* felkereste Ferdinándot Insbruckban, hogy őt a bán és a törvényt nem tisztelő bécsi miniszterium ellen fellépésre birja: a király engedett s junius 10-én kiadta ismeretes két kéziratát, azon viszontszolgálat fejében, hogy az országgyülés a legrövidebb idő alatt 40,000 ujonczot szavaz meg az olasz háborúra, a mit *Batthyány* meg is igért. Midőn azonban ezt a minisztertanácsban előhozta, *Kossuth* részéről nagy ellenzésre talált, a ki nem hitte a *pragmatica sanctióból* folyónak, hogy Ausztriát *minden* külső háborújában tartoznánk segíteni; nem akarta, hogy az ország jelen válságos viszonyai közt még több embererőt adjanak idegen czélokra; s nem óhajtotta a csak most megszületett magyar alkotmányos kormányt úgy mutatni be a külföld előtt, mint elnyomóját egy szabadságáért küzdő testvérnemzetnek. S ezért nem tagadta ugyan meg egyenesen a segélyadást az olasz háborúra, de azt annyi — részben a felségi jogok körébe vágó — feltételhez kötötte, hogy az szinte egyértelművé vált a megtagadással.* Ugy a minisztertanácsban, mint később (julius 20.) az országgyülésen az ő véleménye ment keresztül, s született az a határozat, mely senkit sem elégített ki. Ez a — bizonyára nem egészen loyalis — eljárás azonban mentségét találja a bizalmatlanságban, mely ekkor már nálunk is megszületett az udvar iránt. Kossuthék lelkében bizonyára felvillant a gyanu, hogy ha most 40,000 embert adnak Radetzkynek, az azzal csakhamar leveri az olaszokat s győ-

* *Kossuth* később, öreg korában, azt a nyilatkozatot tette, hogy ezen kérdés tárgyalásánál látta be először, hogy a magyar király koronája az osztrák császáréval incompatibilis.

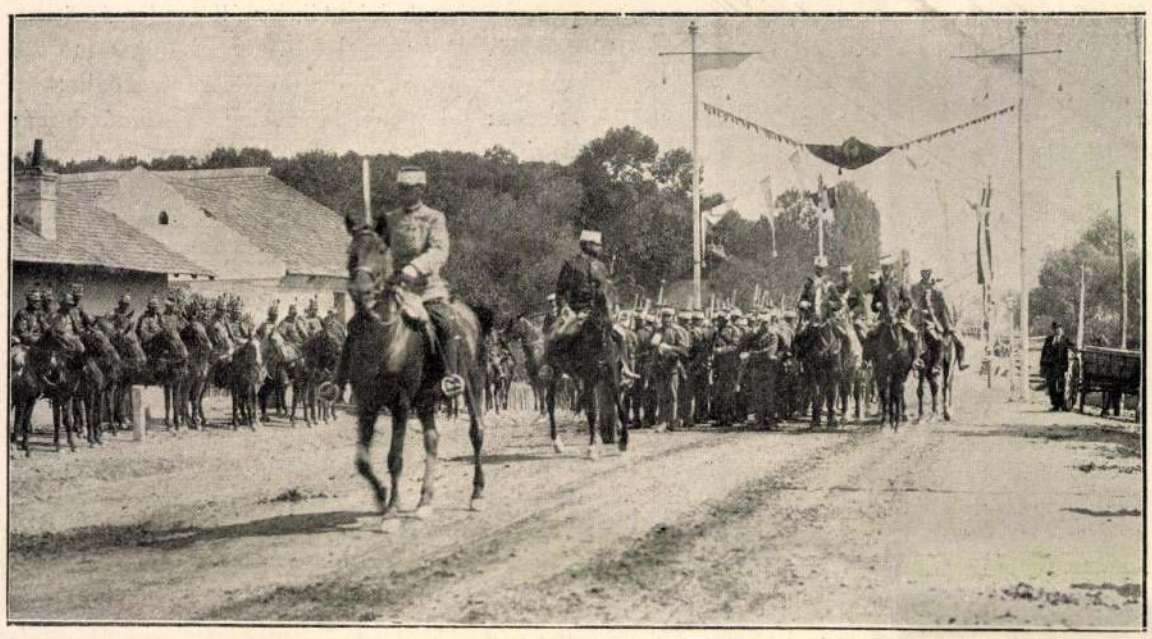

GYALOGSÁG VONULÁSA.

zedelmes seregét nyomban Magyarország ellen vezeti, hogy itt is helyre állítsa «a régi rendet», a mint az — némi módosításokkal — tényleg meg is történt. Igy romlott meg lassanként a viszony köztünk, az udvar és Ausztria közt, a mely romlást nagyban elősegítette ama harmadik hatalmas tényező, alkotmányos viszonyainknak legerősebb *elvi* ellensége : a legfőbb katonai kar, a melynek most már nyiltan képviselője lett a folyton szereplő, s szereplésének történetével ez időszakot kiválóan jellemző *Jellasich* bán. Ez az ember, a ki két eszme hősének — a szláv szabadságénak és a birodalom nagyhatalmi állásáénak — vallotta magát, de tényleg csak saját hiúságát és önzését szolgálta, minden eszmei hit nélkül : ez idő szerint a mi legnagyobb és legveszélyesebb ellenségünk volt. Most már annyira ment, hogy nyiltan megtagadta az engedelmességet úgy a magyar miniszteriumnak, mint a királynak, s mint a birodalom nagyhatalmi állásának védője lépett fel, követelve a pénz-, had- és külügyminiszterium központosítását Bécsben.

Mindezen bajokhoz járult a nemzetiségek mozgalma, az ország egész területén. Az u. n. illyr-mozgalom Horvátországban már a 30-as években megkezdődött; s most, az európai forradalmak hatása alatt, lelkiismeretlen izgatók a többi nemzetiségekkel is elhitették, hogy a magyar az ő legnagyobb ellenségük ; hogy most van az ideje a magyarok igája lerázásának ; épen akkor, a mikor a politikai magyar nemzet páratlan nagylelkűséggel őket is szabad polgárokká tette : egyenjoguakká a haza többi fiaival. Ezt a nemzetiségi mozgalmat a katonai párt és az udvar tanácsadói, sőt a bécsi miniszterek is, csakhamar felhasználták eszközül a magyarok ellen : s így támadt fel körülöttünk a rémület és öldöklés egész pokoli hada. Magyarország délvidékén, a *szerbekkel* való harcz folyik, junius óta, melyben nekik a *határőrök* segítenek, rablással, gyilkolással, kegyetlenséggel! *Horvátország* nyilt lázadásban ellenünk. Az *oláhok*, bár még nem kezdették meg kegyetlen öldökléseiket, a balázsfalvi gyűlésen (május 15) ellenünk s az osztrák császár mellett tüntetnek, s követeléseik kielégítését sürgetik, mielőtt az unió tárgyaltatnék. A *szász egyetem* az unió ellen nyilatkozik (május 5.), majd feltételeket szab a képviselőháznak, melyek alatt hajlandó a magyar királysággal egyesülni (julius 3). A *tót nemzeti gyűlés* (május 10. Liptó-Szent-Miklós) az ős szláv elem felszabadításáról beszél s önkéntes csapatok felállítását határozza el az osztrák kormány részére. *Bécs* még egyre forrong s buktatja a kormányokat. Senki se tudja, hogy kiben bizzék s kire támaszkodjék. Maga az udvar sem. A bécsiek májusi fölkelése után, úgy látszik, hajlott felénk ; s nagyon bölcs politikával talán meg lehetett volna nyerni s akkor sok minden másként lesz. Azonban Radetzky olaszországi győzelme után mindjobban a katonai párt felé fordul s lassanként egészen azzal és *a bécsi miniszteriummal* szövetkezik. Ez utóbbi most már határozott ellenségünk s ellenfeleinket nyiltan támogatja ; s egyebek közt az olasz csatatérről 24,000 határőrvidéki katonát haza küld, hogy Jellasichnak legyen mire támaszkodnia. Batthyány a frankfurti német birodalmi gyülésben keres támaszt; Kossuth pedig 61 millió forint erejéig hitelt szavaztat meg az országgyűléssel (aug. 24).

Baráth Ferencz.

A KIRÁLY MEGÉRKEZÉSÉRE VÁRAKOZÓK A DIADALKAPUNÁL.

A KIRÁLY VISSZATÉRÉSE A GYAKORLATOKRÓL.

KÉPEK A BUZIÁSI HADGYAKORLATOKRÓL. — Klösz György fényképei után.

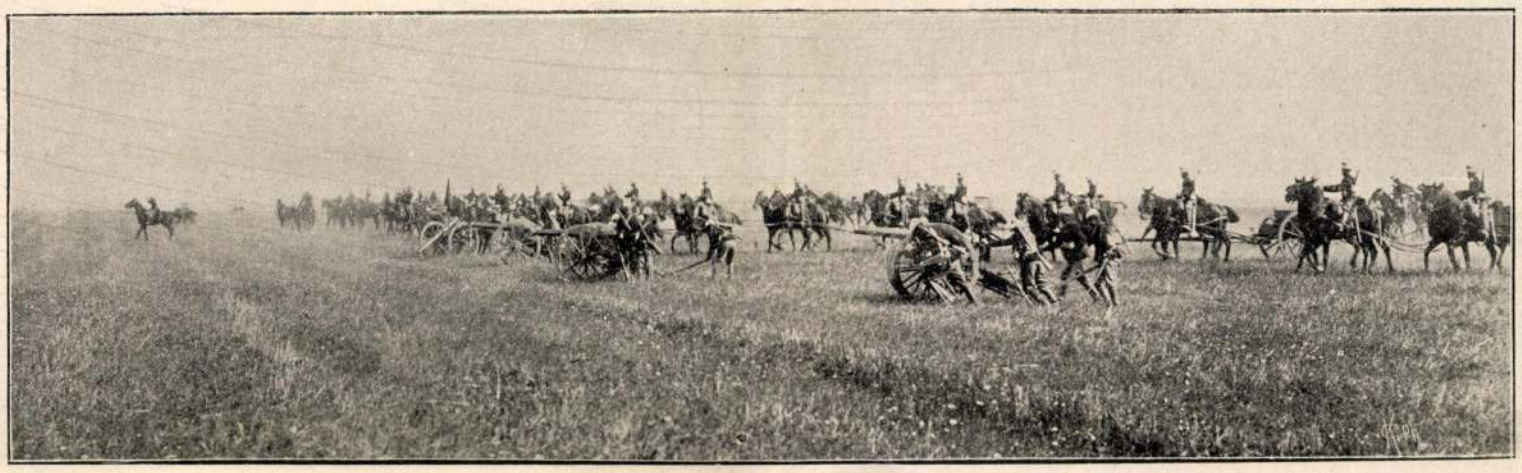

TÜZÉRSÉG.

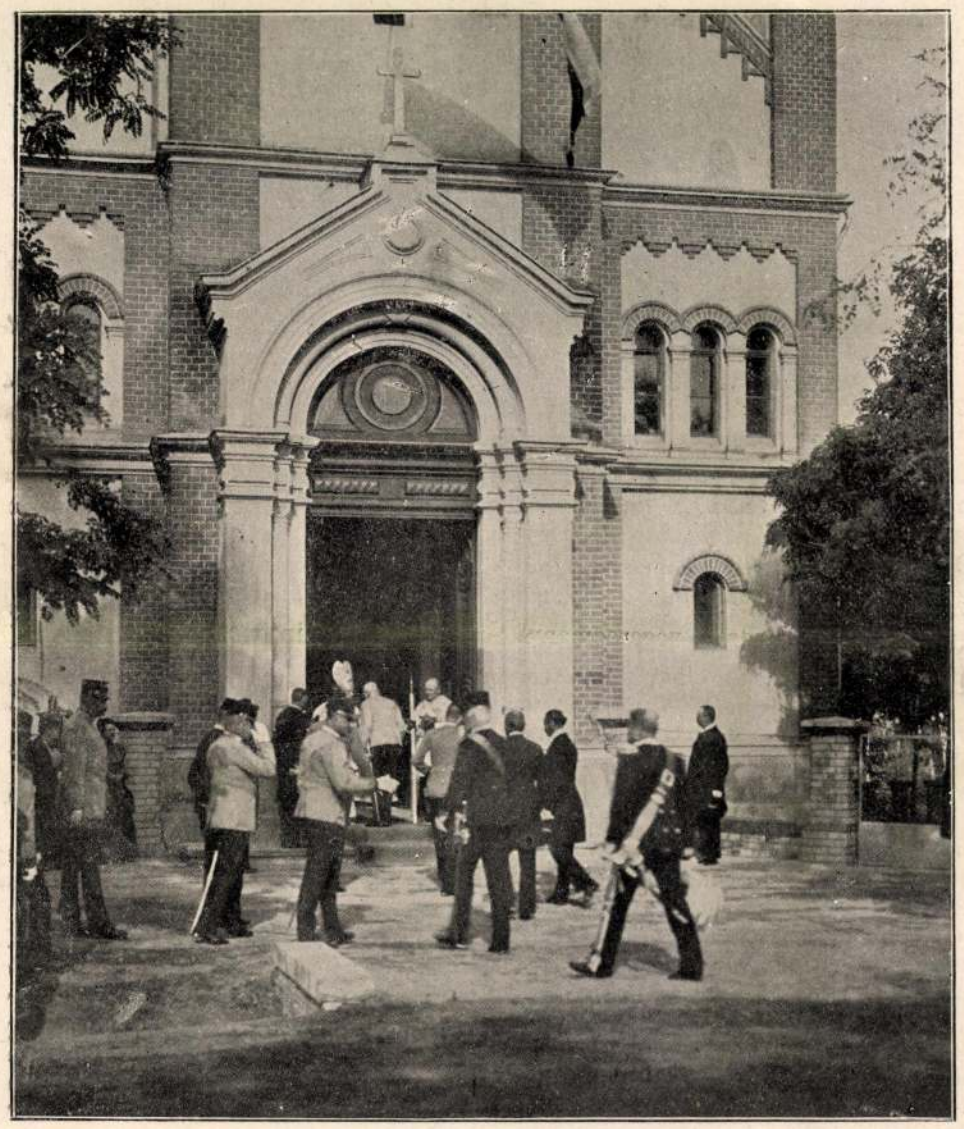

A KIRÁLY ÉS KISÉRETE A TEMPLOMBA MEGY.

GRÓF ZICHY JENŐ A GOBI-SIVATAGON.

Gróf Zichy Jenő azon az útvonalon, a melyet lapunk szerkesztőjéhez intézett levelében ezelőtt már nehány héttel ismertetett, augusztus végén Khina határára ért s ott előkészületeket tett, hogy teve-karaván̈t szervezve a Gobi-sivatagra indúljon, azon át pedig Pekingbe igyekezzék.

A hazafias céloktól lelkesített jeles és kitartó utazó, mielőtt a Gobi-sivatagon át teendő merész, sőt veszélyes útját megkezdte volna, Irkutskból, Déli-Szibériának a Bajkal-tó közelében fekvő városából levelet intézett régi barátjához, Elek Gusztáv ezredes úrhoz, ki e valóban közérdekű levelet és a nemes grófnak ahhoz mellékelt legújabb arczképét, mely gróf Zichyt egészen megborotvált fejjel ábrázolja, szives volt közlés végett lapunknak átengedni. S mi annál örömestebb nyitunk tért e becses közleménynek, mivel eddig is állandó figyelemmel kisértük gróf Zichy Jenőnek úgy első, mint második ázsiai utazását s az ő tőle nyert értesítések és fényképi fölvételek alapján olvasóinkkal is lehető tüzetességgel ismertettük nagy érdekű vállalkozását és annak elért sikereit.

Az Elek ezredes úrhoz intézett levél következőleg szól:

Irkutsk, 1898. augusztus 17-én.

Utunk eddig — a mennyiben munkánk eredményével teljesen meg vagyok elégedve — annyira-mennyire jól folyt le; volt hébe-korba némi kisebb accident, de semmi komolyabb baj expedicziónkat nem érte. Most lefogytunk már teljesen; az igazi tudósok különböző irányban végzik még tanulmányaikat és úgy novemberben térnek haza, csak a nyelvész Pápay áprilisban. Vélem, mint szakember, csakis a zoologus Csiky Ernő maradt; derék, szerény székely fiú, a puskát is meglehetősen jól kezeli; továbbá

A KÜLFÖLDI KATONAI KÖVETEK.

A BUZIÁSI HADGYAKORLATOKRÓL. — Klösz György fényképei után.

ROMÁNOK BUZIÁS VIDÉKÉRŐL. Klösz fényképe után.

az én derék Roschlapilom, a ki mint mindig, most is kitünően viseli magát. Andrást Pósta Béla muzeumi őrrel múlt héten haza küldöttem Krasznojarszkból egy rakás gyüjteménytárgygyal muzeumunk egyes osztályai számára, hogy semmi el ne veszszen. Velem van még Bánhidy József úr is. Holnapután leszünk a Baikalon; azon átszállva, Urga khinai városban állunk meg vagy 2—3 napig és onnét indulunk neki a nagy Gobi-sivatagnak. Tevén 5 heti út a legjobb, két hónap a legroszabb esetben; — úgy látszik, az idő, a szelek határoznak ezen az óriási fensikon. Pekingbe, úgy remélem, október első napjaiban fogok érkezhetni. — Hallatlan dolog! *Még mindig nem tudtam emberrel találkozni, a ki ezen útat tényleg megtette volna!*

Ha az Isten megsegít, deczember végével szeretnék haza érkezni. Januáriusban még vadászhatnánk, — ámbár nem tudom, van-e mire, mert a júniusi nagy vihar és óriási jég, úgy látszik, a Szt.-Iványi-féle aufzugot és nyúlakat ép úgy, mint a zichyfalviakat egészen agyonpocsékolta, a mint nékem ezt Havas referálta.

Majd hát Biharban fogunk vadászni vaddisznókra. Itt egy párszor vadásztam, de eredménytelenül. Ha a kaukazusi őzbakok nagyszerüeknek tüntek föl nekem 4 éve, most azt mondhatom, hogy még sokkal különbek az uraliak — és mindezeknél különbek a délszibériai Altáj-hegységbeliek.

Ilyenről fogalmam sem volt. Egy őzbak sulya 80—100 kiló, agancsa pedig mindjárt az első évben (ugy mondják) legalább is hatos. Viszek mindegyik fajtából vagy 4—5 példányt haza. Az uraliakból az egész fejet kipreparáltattam. Az állat különben absolute olyan, mint a miénk, csak hogy jóval magasabb és testesebb; olyan, mint egy igen nagy dámszarvas! Agancsa szép sötét-gyöngyözött mindvégig; — szóval remek.

A szarvas itt az Altáj hegységben (Dél-Szibéria) a cervus Canadensis válfaj, Moval, vagy Maral. Kolosszális állat, óriási, de nem szép agancsokkal; világos szinü, nincsen koronája és nincsen gyöngyözve egy cseppet sem. Különben olyan, mint az amerikai Vapiti; azt hiszem, ugyanaz; temérdek van és könnyen is hozzáférhető; a falvakban különben mint házi állatot tartják.

Agancsát, mikor még puha, levágják és mázsaszámra szállítják Khinába; gourmandok kedves étele vörös eczettel páczolva. Hiuz rém sok van. Egy szűcsnél Minuszinszk-ben e tavaszszal lőtt 170 darab hiuzbőrt láttam. A fajdkakasokat most lövik, — az aprókat vizslával, egy nap 60—100-ig is! a kis fajd-ot is meg a vadpulykát (amerikait) és az óriási foglyot (Megaloperdrix Altaiensis). Ebből kitömettem egy példányt; akkora, mint nálunk egy fajdkakas. Vadászati eldoradó ez, csak ne lakná oly csunya népség, mint ezek a *soyetek* és *tunguzok*, meg a temérdek deportált és megszökött zsivány. Ezek rablásból élnek. Egy hét alatt *Krasznojarszk városában*, a gubernium székhelyén, 47 embert öltek meg és fosztottak ki! Hurkot vetnek az ember nyakára és úgy rántják le világos nappal a kocsiról; ez tovább hajt, a passagier egy késdöféssel elnémittatik — és azután ott hagyják! De most Isten veled! Te itt ki nem birnád. Most is kidobtam egy *amerikai aranymosót*. Valóságos *Gambusinos*-ok — tolakodók, tolvajok és ha szükséges, gyilkosok is!

Itt küldök néked egy fényképet; igy néz ki az ember, ha a Gobi-ba készül. Se haj, se szakáll! Majd megnő, mire haza térek! Isten véled! Irj Pekingbe, kérlek. Szivből ölel igaz magyar barátod.

*

Szerettelek volna látni, édes öregem, ezen az úton Krasznojarszkótól idáig. Félig kész vasúton jöttünk. Egy mozdonynyal mentek a munkások; *kétszer esett le a mozdony a töltésről* — és sajnos, mindkétszer *egy pár ember pusztult el.* Az egyiket a töltés homokjába nyomta bele; egy pillanat alatt, míg kivették, meg volt halva, — *megfuladt;* — még a gégéje is tele volt homokkal! A gépészt agyonforrázta és agyonzúzta a kazán. Második alkalomkor a gépésznek és fütőnek semmi baja sem lett, de három munkást úgy agyonütött az utánuk menő két waggon, hogy semmi emberi formájuk sem maradt!

A mi vonatunk aránylag még szerencsésen jött körösztül; persze csak vagy 3 waggonból állott; egy első osztályu és egy második. Mink voltunk a miniszterium által kiküldött főmérnökkel az elsőben, a másodikban 2 ezredes, egy marine-kapitány és egy pár asszony, meg kis gyermek ült; egy waggon a podgyásznak, és volt egy negyedik osztályu munkásokkal és eszközökkel; — ez ment a harmadik helyen a mozdonytól! — és az Angara folyam hidján ép ez a waggon ugrott ki! 34 méter magasságban minden korlát nélkül, rohamos sebességű viz felett, képzelheted a szituácziót! Cseppet sem volt szép. És igy ment ez 6 és fél napig; — tojással, tejjel és kenyérrel éltünk; — most még rosszabb kosztra lehetünk elkészülve a Gobiban! Isten Veled! üdvözöl igaz, öreg barátod

Zichy Jenő.

A DÉLMAGYARORSZÁGI HADGYAKORLATOK.

Katonai munkatársunktól.

A Dél-Magyarországon, nevezetesen Buziás vidékén közelebb lefolyt nagy hadgyakorlatok jelentőségét leginkább a terep adja meg, melyen védelmi háború esetén az ország sorsa eldőlhetne. A vezérkar főnöke által kidolgozott föltevés szerint az osztrák-magyar hadak zöme az éjszakról betört ellenség által le van kötve, a 7-ik hadtest, Schwitzer altábornagy vezénylete alatt, a Dunánál és a Szávánál megfigyelő állást foglal el, végre az ellenség egy másik serege váratlanúl a déli határszélen át Erdélybe nyomúlt s az ott álló csekély osztrák-magyar csapatokat visszatolva, az ország déli részét elfoglalta. E hirre a Versecznél összevont 7-ik hadtest parancsot kap, hogy gyorsan Temesvár vidékére indúlva, az ellenség előrenyomúlását akadályozza meg. Erre az ellenség fővezénylete tudva, hogy az osztrák-magyar sereg zöme éjszak felé le van kötve, továbbá hogy a 7-ik hadtest Temesvár felé indult, a 12-ik hadtestet (mely ez esetben az ellenséget jelezte) Probst altábornagy vezénylete alatt Temesvár és Arad elfoglalására küldi előre.

September 2-án kezdődtek meg a hadmíveletek a két hadtest közt. A 7-ik hadtest főhadiszállása e napon Gattajánban, a 12-ik hadteste pedig Lugoson volt. September 3-án mindkét hadtest előrenyomúlt a nélkül, hogy nagyobbszámú csapatjaik összetűztek volna; a két hadtest, Buziás közelébe ért, mely állásban az éjszakát táborozva eltöltötték.

Másnap Buziás vidékén történt az első nagyobb összeütközés, melynek lefolyását Ő Felsége József főherczeggel és katonai kiséretével a negyedfélszáz láb magas Skansen hegy fensikjáról figyelte. Voltak nagyszerű lovassági és gyalogsági rohamok, melyek reggeli 8 órától délutáni 2 óráig tartva, a 12-ik hadtestnek visszavonulásával végződtek.

A terep, melyen az e napra tervezett hadmíveleti gyakorlatok lefolytak, mind a három fegy-

ROMÁNOK BUZIÁS VIDÉKÉRŐL. Klösz fényképe után.

vernembeli csapatoknak alkalmat nyújtott arra, hogy kiképzettségüket megmutassák. A gyalogságon, mindamellett hogy úgy szólván 48 óráig folyton talpon volt, a bágyadtságnak legcsekélyebb jele sem látszott.

Ő Felsége a király katonai kiséretével és az idegen hatalmasságok katonai meghatalmazottjaival pontban hét órakor a gyakorló-térre lovagolt és Szinérszeg vidékén, hol Ferencz Ferdinánd főherczeg a 17-ik gyaloghadosztálylyal és Cerri altábornagy egy hadosztálylyal álltak, szemlélte a 7-ik hadtest elleni támadását. Különösen érdekelte Ő Felségét a 7-ik lovassági hadosztály támadása a visszavonuló gyalogság ellen, melyet azonban a 35-ik gyaloghadosztály ütegei erélyesen visszanyomtak. Ez alkalommal ismét kitünt, hogy a gyalogság csak úgy tarthatja magát nagy lovassági támadások ellen, ha védelmét a tüzérség támogatja. Szinérszegről Ő Felsége a gyakorlat lefolyása után Buziásra kocsizott. A király tehát reggel 7 órától délutáni 2 óráig folyton nyeregben ült és két kedvencz paripáját, a Vilmos főherczegtől örökölött *Fancy Girl* nevű gyorslábú kanczát, valamint *Draumove* nevű irlandi heréltjét kifárasztotta.

Midőn a király a Dumbrava erdőn keresztül lovagolva, ott a 39-ik gyalogezred nehány osztályára akadt. A debreczeni fiúk a szűk kocsiútról az útszéli árokba vonúltak, hogy a királynak helyet csináljanak. Ezt azonban Ő Felsége nem engedte meg s a több heti menetelés és a sűrű por daczára peczkesen lépdelő bakáknak odaszólt: «jól néztek ki fiúk! Csak maradjatok az úton. Én könnyebben kitérhetek, mint ti». Erre sarkantyúba kapva paripáját, kiséretével együtt tovább lovagolt.

A gyakorlatok alatt a csapatok körül elterülő erdő kigyúladt, ez azonban a mozdúlatok folytatását meg nem akasztotta. A közeli helységekből oda sietett tüzőrségek a tüzet hamar eloltották.

Nagyszerű látvány volt a 7-ik hadtestnek egy helyen felállított tüzérsége nem kevesebb mint 48 ágyúval. A tüzérség akadályt nem ismerő mozgékonyságát az idegen tisztek mind megbámulták.

A következő két napon a 7-ik és a 12-ik hadtest parancsnokai azon voltak, hogy egymást állásaikból kimozdítsák, mi jó alkalmat nyujtott a csapatok erős kipróbálására. Szeptember 5-én este a 7-ik hadtest főhadiszállása Szilason volt, mig csapatjai Buziáson, Szilason, Izgadon és Rakoviczán voltak elhelyezve. A 12-ik hadtest főhadiszállását Daruvárott tartotta, csapatjai pedig Vecseházánál és Boldurnál táboroztak. Schwitzer altábornagy, a 7-ik hadtest parancsnoka, arra határozta magát, hogy ellenfelét Daruvárról kiszorítja, miért is elővédjei 3-ikán reggel az előőrsi vonalat átlépve, a lovas hadosztálylyal előre nyomultak. A kötött léghajó osztály a Skamsen hegyre küldetett, hogy onnan az ellenség mozdúlatait megfigyelje.

Erre Probst altábornagy, a 12-ik hadtest parancsnoka, arról intézkedett, hogy veszélyeztetett oldalszárnyait az ellenség lovassága ellen megvédhesse. Ilyformán előrelátható volt, hogy Szinérszeg és Daruvár vidékén nagyobb összeütközés fog történni. Nyolcz óra felé a lovassági hadosztályok szárnyain felállított lovasütegek megkezdték a harczot, melybe rövid idő múlva mindkét részről a gyalogsági hadosztályok is beleegyedtek. Tiz óra felé Cerri gyalog hadosztálya az ellenfél gyalogságát oly hevesen megtámadta, hogy a Dumbrava erdőig vonúlt vissza, ott azonban ismét helyt állott.

Ekkor a 7-ik hadtest parancsnoka a fővezénylettől értesitést kapott, hogy megbizható tudósitások szerint Erdélyből nagy számú csapatok vonúlnak a Maros völgyébe, miért is a 7-ik hadtest nem sokára erős ellenféllel fog szemben állni. Egyúttal tudtára adatott, hogy a hadtest erősbitésére egy gyaloghadosztály vasúton Temesvárra fog küldetni, mely oda az esti órákban érkezik meg. Addig a hadtest ne folytassa Lugos ellen intézett támadásait, hanem maradjon Buziás vidékén védelmi állásban. Erre Schwitzer altábornagy az ütközet megszüntetését elrendelve, hadtestével Buziás felé vonúlt vissza. Ámde mielőtt a parancs végrehajtatott volna, a 23-ik honvédhadosztály megtámadta Schwitzer gyalogságát; e közben azonban egy tüzérségi osztály lőtávolába jutván, jóformán visszavonúlni lett volna kénytelen, ha a hadtestparancsnok a harcz megszüntetését el nem rendeli. Délután 2 órakor Ferencz Ferdinánd főherczeg egyik hadosztálya a szorogatott gyalogság segitségére sietett ugyan, de tevékenységét a harcz megszüntetése miatt nem folytathatta.

Nagyon érdekes volt a kötött léghajó-osztály működése, mely ez alkalommal teljesen bevált. A léghajót 48 legény tartja féken. Kis kosárban vezérkari tisztek ülnek, kik 6—800 méternyi magasságból telefonon az ellenség mozdulatairól hirt adnak, melyet aztán kerékpáros és lovas küldönczök visznek az illető parancsnokokhoz.

Az itteni hadgyakorlatokat egy nagyszerű támadással fejezték be, melyet a 12-ik hadtest a Buziás alatt és ennek déli részén álló 7-ik hadtest ellen intézett. A király pontban 7 órakor kiséretével és a külföldi tisztekkel a Buziásról délkeletre fekvő magaslatokra lovagolt, hol a 7-ik hadtest állást foglalt. Ő Felsége nagy érdeklődéssel figyelte a 12-ik hadtest előre nyomulását és a csapatoknak változó szerencsével folytatott harczait. Midőn aztán a 12-ik hadtest 11 óra felé elhatározó támadásra készült, Ő Felsége lefuvatást parancsolt, mire a tüzelés véget ért. Erre a hadtestparancsnokok vezérkarukkal, a döntnökök és tudósitók, valamint a hadgyakorlatok fővezénylete Ő Felsége köré gyülekeztek. A király megelégedését azzal fejezte ki, hogy a csapatok magatartását s tüzfegyelmét úgy a közös hadseregnél, mint a honvédségnél egyiránt kitünőnek nyilvánította. Megdicsérte továbbá a vezérkar főnökét, a döntnökök és tudósitók ernyedetlen szorgalmát, végül pedig megparancsolta, hogy királyi megelégedése az összes csapatoknak tudtúl adassék. A király Buziás felé lovagolva, útközben több menetelő csapatot tekintett meg, délutáni három órakor pedig Bécsbe útazott, honnan nem sokára ismét hazánkba tér vissza, a felsőmagyarországi hadgyakorlatokra, Lőcsére.

Kossak József fényképe után.

A KIRÁLY MEGÉRKEZÉSE BUZIÁSRA.

NEMZETKÖZI LEFEGYVERKEZÉS.

Miklós czár indítványa az egész világ figyelmét magára vonta ugyan, de az európai nagyhatalmasságok elhatározása valószinűleg nagy akadályokba fog ütközni. Egyelőre *Németország* és *Oroszország* szárazföldi seregeinek békelétszáma a nagy kérdés békés megoldását már csak azért is megnehezíti, mivel a franczia köztársaság 18 év alatt oly haderőt állított fel, a minőt a többi hatalmasságok nem mutathatnak. De lássuk a számokat.

Teljes haderő.

1. Francziaország	--- ---	3.100,000 ember.
2. Németország	--- ---	3.000,000 «
3. Oroszország	--- --- ---	3.000,000 «

Gyalogság.

1. Francziaország	--- ---	2.100,000 ember.
2. Németország	--- ---	2.000,000 «
3. Oroszország	--- --- ---	1.900,000 «

Lovasság.

1. Francziaország	--- ---	350,000 ember.
2. Németország	--- ---	140,000 «
3. Oroszország	--- --- ---	240,000 «

Tüzérség.
(Gyalog, lovas és vár-tüzérség.)

1. Francziaország	--- ---	400,000 ember.
2. Németország	--- ---	360,000 «
3. Oroszország	--- --- ---	340,000 «

Műszaki csapatok, szervonat, egészségügy, vezérkar, stb.

1. Francziaország	--- ---	235,000 ember.
2. Németország	--- ---	226,000 «
3. Oroszország	--- --- ---	265,000 «

A hadsereg költségei (évenként):

1. Francziaország	--- ---	25.000,000 frank.
2. Németország	--- ---	30.000,000 «
3. Oroszország	--- --- ---	30.000,000 «

Anglia serege, — Indiát és a gyarmatokat is belefoglalva — 915,000 ember, de azért mégis 37 milliót költ reá, mi onnan magyarázható, hogy az angol katona fölszerelése, élelmezése és zsoldja, továbbá a csapatoknak Indiába és a gyarmatokba való szállítása sokba kerül.

Daczára annak, hogy az *orosz* katona tartása a lehető legolcsóbb, a czár birodalmának hadi budgetje óriásinak mondható. Erre nézve I. Miklós czár már a krimiai hadjárat alatt kijelentette, hogy a sereg költségeinek minden harmadik rubele a tolvajok zsebébe jut.

Érdekes továbbá az is, hogy *Francziaország* egymaga 4400 ágyúval jelenhet meg a csatatéren, míg Németország és Oroszország együttvéve csak 5000 ágyúval rendelkeznek, holott Sedannál a francziáknak mindössze alig volt 1000 ágyújuk.

Oroszország háború esetére roppant számu népfölkelést állíthat lábra, de ennek nagy hasznát már csak azért sem vehetné, mivel fegyverzete az újabb szerkezetű tüzérséggel és puskával szemben meg nem állhatna.

A tengereken *Anglia* hajóhadai uralkodnak, még pedig számban úgy, mint fölszerelésben, melyet eddigelé a többi hatalmasságok meg sem közelítettek. Mindezek daczára nagy aggodalmat kelt Angliában a szárazföldi hatalmasságok folytonos fegyverkezése, még pedig leginkább azon okból, mivel egy részt Amerika, más részről Oroszország lassanként India határai és Khina felé nyomulnak előre. A spanyol gyarmatok elfoglalása arra serkentette az angol államférfiakat, hogy a roppant kiterjedésű tengerentúli gyarmatok védelmi kérdését szóba hozzák. Azon esetre, ha az orosz részről kezdeményezett általános lefegyverzés terve nem sikerűlne, biztosra vehető, hogy Anglia szárazföldi haderejét nagy mértékben szaporítani fogja. Indiában az angol kormány 167,000 bennszülött katonát tart zsoldban, de a legutolsó véres fölkelések azt mutatták, hogy a milliókba kerülő haderő nem épen megbizható. Ez okból Anglia a közel múlt évek lefolyása alatt mintegy 40 ezer katonát küldött Indiába és Kanadába és ottani kereteit folyton létszámban tartja.

A mi most azon arányt illeti, mely az *egyes hatalmasságok haderejének száma és a lakosság száma közt* fennáll, a következő adatokat közölhetjük:

	Katona.	Lakosság.
Francziaország és gyarmatai	3.100,000	81.000,000
Németország « «	3.000,000	63.000,000
Oroszország « «	3.000,000	114.000,000
Angol birodalom --- ---	900,000	363.000,000
Osztrák-Magyar-Monarkhia	1.500,000	38.000,000

EGYVELEG.

* **Postagalambok és orvosok.** Egy skót orvos távolibb vidéken lakó oly beteghez, melynek állapotában veszélyes változás várható, egy posta-galambot visz magával, melyet aztán szükség esetében a házbeliek elbocsájtanak. A galamb megérkezése az orvosnak azt jelzi, hogy a beteg roszúl van és segélyét várja, mire az orvos rögtön elindul. Ezt az eljárást ajánlja figyelmébe egy külföldi lap általában az orvosoknak.

Kossak József fényképe után.

SZIKLA DIADALKAPU A BUZIÁSI FÜRDŐBEN, A KIRÁLY EBÉDLŐ SÁTRÁHOZ VEZETŐ ÚTON.

Buzik Lujza

Bužik Lujza műszövő, II. Hattyu-u. 10/c. 366-622

Bptávb 1940 szept.
4 1942. jan.

Ed Mayer

Buzin A. MDK

Csendélet I-II.

Mücsarnok 1877.nov.8.

Visszhangzott a ház
És körül az út is nem szünő dalodtól.
Serény kis kezedben
Egyre fogy a munka,
S mig az idő malma futó perczet őröl,
Dalban álmodoztál napfényes jövőről . . .
Május volt, virágos : s virág illatával
Szállt dalod naponta.

Kedves tanulmányom
Fárasztó munkáját néha megszakítva,
Az atyai háznak — melyben gyermekkorom
Szép idejét élém —

Elhervadtál te is, mint a virág őszre,
Lappangó betegség karjától legyőzve,
Gyenge kis virágom ! Nem érhetted már meg
Tavaszod virágát ;
Szived meg nem enyhült
Már többé a dalra, mely dicséretére
Hajadnak, szemednek lantomon megcsendült.
Nem jösz már közéjök, s mindhiába várnak
Csendes ünnepestén tereád a társak . . .

Lehullt veled egyben
Reményem is holtan,
S mig ifjú sem voltam,
Fáradt aggá lettem . . .
Oh, hogy messze tüntél, ifjukorom társa,
Siratott reményem !
Ez hát a világ, üdv, a szerelem, élet,
Melyről egykor, régen
Álmodoztam véled ?

Temes folyó melléki része a délvidéki Érczhegységnek dombsorokká törpülő szélső nyúlványaival érintkezik. Buziás e nyulványoknak a végső hullámvetésén épült, közel a szelid emelkedésű s hosszú hátú Szilas-hegyhez, melyet jó bortermő szőlőültetvények lepnek el. A városkától éjszakra s nagyobb távolban mérföldekre terjedő hatalmas erdőség nyúlik el a végtelen síkságon, míg a község határa és környéke mindenfelé gazdasági mívelés alatt levő erdőtlen, itt-ott hullámos lapály.

1884.

1886.

1889.

1898.

1896 (HOLLAND NEMZETI VISELETBEN).

VILMA HOLLANDI KIRÁLYNŐ ARCZKÉPEI.

Árnyékos erkélyén
Hallgattam merengve csengő dalaidra ;
Néztem gyors kezecskéd',
Mint fonja a vásznat ;
Néztem a kék eget,
A napsütött utat, a kertet, a házat,
A távoli tengert, s kék hegyeket messze,
A mit akkor érzék,
Nincs szó, mely lefesse !

Édes gondolatban dús vágyak, remények . . .
Igy tünt, Silviám,
Nap nap után.
Oh, mily szép volt akkor sorsom és az élet !
Ha most visszanézek annyi szép reményre,
Bús szivemben támad
Vigasztalan bánat,
S boldogtalan sorsom' megsiratni késztet . . .
Kegyetlen természet,
Mért hogy be nem váltod,
Mit akkor igértél ? Önnön fiaidhoz
Mért vagy olyan álnok ?

Ime ez hát sorsa az emberi nemnek ?
Tél közeledtével
Te, szegény, lehulltál, s egyre felém intve
A távolban állasz :
Oh, de a mit mutatsz, csak egy fedetlen sir,
S a hideg halál az !

Zoltán Vilmos.

A KIRÁLY BUZIÁSON.

Szokatlanul fényes napokat él az egyszerű kis Buziás község, melyet az a szerencse ért, hogy az ez idei őszi hadgyakorlatok egy részének szinteréül szemeltetvén ki, ezek lefolyta alatt öt napig lakó helyéül szolgálhat a királynak s ez okból most feléje fordúl az egész művelt világ figyelme és érdeklődése.

Buziás Temesvármegyének a keleti oldalán, Temesvártól kelet-kelet-délre 38 kilométernyire azon a ponton fekszik, a hol az Alföldnek a

Buziást, hogy Ő Felségét méltóan fogadhassa, ünnepi köntösbe öltöztette egy részről Temesmegye, más részről a vallás-alapítvány e vidéki nagy uradalmainak itt székelő főtiszti hivatala és a buziási fürdő igazgatósága. A megye a hadgyakorlatok számára kijelölt egész nagy területen alaposan rendbe hozatott minden útat, minden hidat, s egyszersmind azt a 3 kilométernyi útvonalat, mely a buziási vasúti állomástól a község fő-utczáján végig Ő Felsége szállásáig vezet, ékesen földiszíttette. Az út egész mentén két oldalt hatalmas árbocz-sorokat állíttatott, melyek váltogatva páronként az ország és a megye szineivel (fehér-kék) vannak befestve s zászlókkal és füzérekkel megrakva. Állíttatott továbbá bent a helységben két diadalkaput : egyiket a fő-utczán az oláh-templom mellett, másikat jóval odább a fürdő parkja mellett, a hol az út Ő Felsége szállása felé kanyarodik. Az előbbi kapu piramis-szerkezetű,

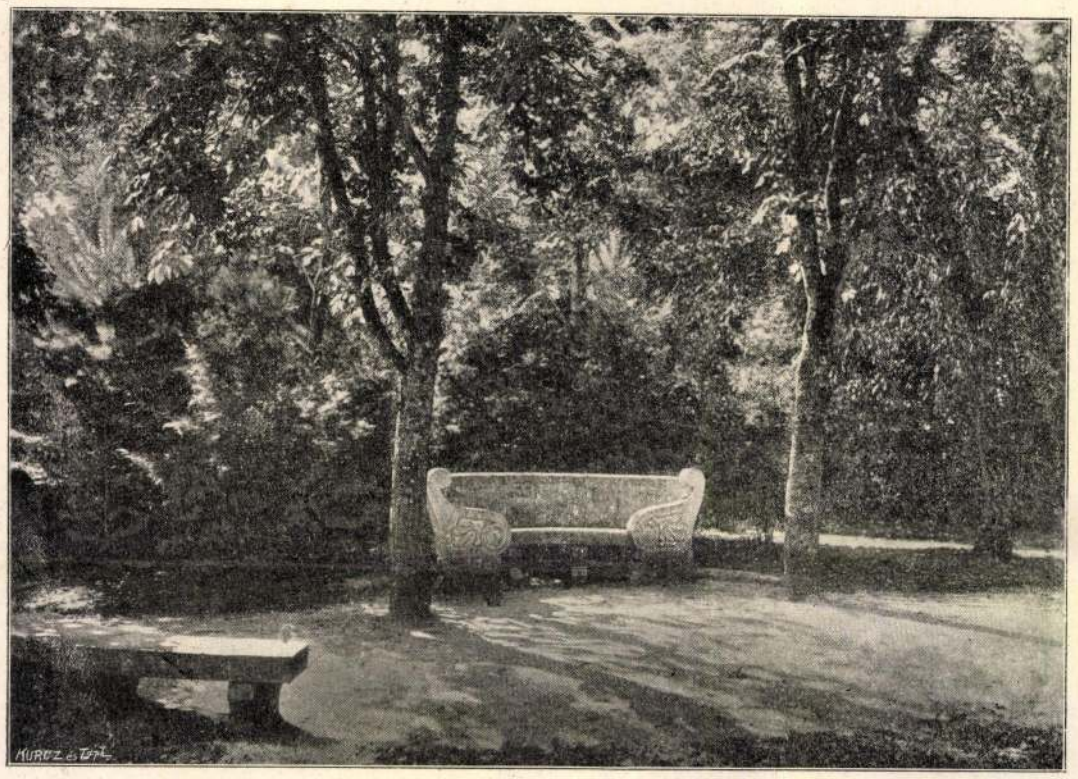

DEÁK PIHENŐJE.

az utóbbi pedig kettős oszlopsorú dór-kapu, mindkettő a megye szineivel, föliratokkal, czímerekkel és zászlókkal diszítve. Az államvasutak igazgatósága azzal járult a fogadtatás fényének emeléséhez, hogy a vasúti állomáson, hová Temesvár, Lugos és Versecz felől érkeznek a vonatok, fölállíttatta azt a kalotaszegi varrottasból készített dísz-sátrat, melyet először Tatán használt Ő Felsége.

A király és kisérete elszállásolásáról a vallás-alapítványi főtiszti hivatal gondoskodott. Az igen egészséges helyen fekvő főtiszti lakás és hivatal nagy, egyemeletes épületét, az úgynevezett kastélyt ez alkalomra tökéletesen kiürítették s választékos csinnal újra rendezték. Ő Felsége a tágas főtiszti lakásnak három legnagyobb szobáját foglalja el az emelet homlokzati részén, honnan kellemes kilátás nyílik a szomszédos és valóban gyönyörű fürdői parkra. Az emeletre vezető, kissé szűk lépcsőház hézagát szép, eleven fenyűkkel töltötték be, melyeknek zöldjéből Ő Felségének Strobl által készített szép mellszobra emelkedik ki magas állványon. A lépcsőről fönt üvegajtó nyílik az épületet majdnem egész hoszszában végigszelő folyosóra, melyből jobbra s balra az útczai és udvari szobák nyílnak. A lépcső ajtajától oldalvást, az épület jobb szárnyában, nyílik a királyi szállás tágas előszobája, hol az ajtóval szemközti két ablak között Ő Felségének Vastagh Györgytől való, a királyt huszártábornoki egyenruhában s teljes alakban ábrázoló arczképe van elhelyezve. A szoba falait szép halványzöld kárpitozás borítja, a stuccóval és arany-léczezettel diszített fehér mennyezet közepéről kétkarú villamos lámpa függ; a baloldali ablak előtt a szolgálattevő udvari tiszt iróasztala áll. Innen balra nyílik Ő Felsége nappali- és dolgozó-szobája. Ez gyöngéd eper-színű kárpitozású; stuccóval és aranyozással diszített fehér mennyezetéről öt karú villamos lámpa függ. A tágas terem középső ablaka egyszersmind ajtó, mely kényelmes erkélyre nyílik. Innen balra perzsa szőnyegen áll Ő Felsége iróasztala, melyen ó-ezüst irókészlet és egy bronz villamos lámpa van. A terem belső falát Neogrády Antal két festménye diszíti, melyek vadászati jeleneteket ábrázolnak. E fal mellett a két sarokban egy-egy kerevet és karosszékek vannak, de csak csekély számmal, mert Ő Felsége általában szereti a tágasságot, a hol akadálytalanúl járhat-kelhet. Az iróasztallal átelleni falon egy nagy ingás óra függ. Ebből a teremből ismét balra Ő Felsége hálószobája nyílik, mely rozsdabarna alapszinű s virágokkal gyéren behintett kárpitozású. A szintén stuccós és aranyozott fehér mennyezetről itt három karú villamos lámpa függ. Ez is szép tágas szoba, melynek belső fala mellé van állítva egy felől a nagy, sárgaréz állványú ágy, másfelől a mosdóasztal, mig a két oldalfal mellé két barokk-faragványú ruhaszekrény van elhelyezve. Szőnyeg általában kevés van, mert Ő Felsége nyáron legjobban szereti a takaratlan padlót. Az egyszerű, de izléses úri lakáshoz hasonló királyi szállás kényelmét nem kevéssé emeli az, hogy a szobák nemcsak igen tágasak, hanem aránylagos magasságúak is.

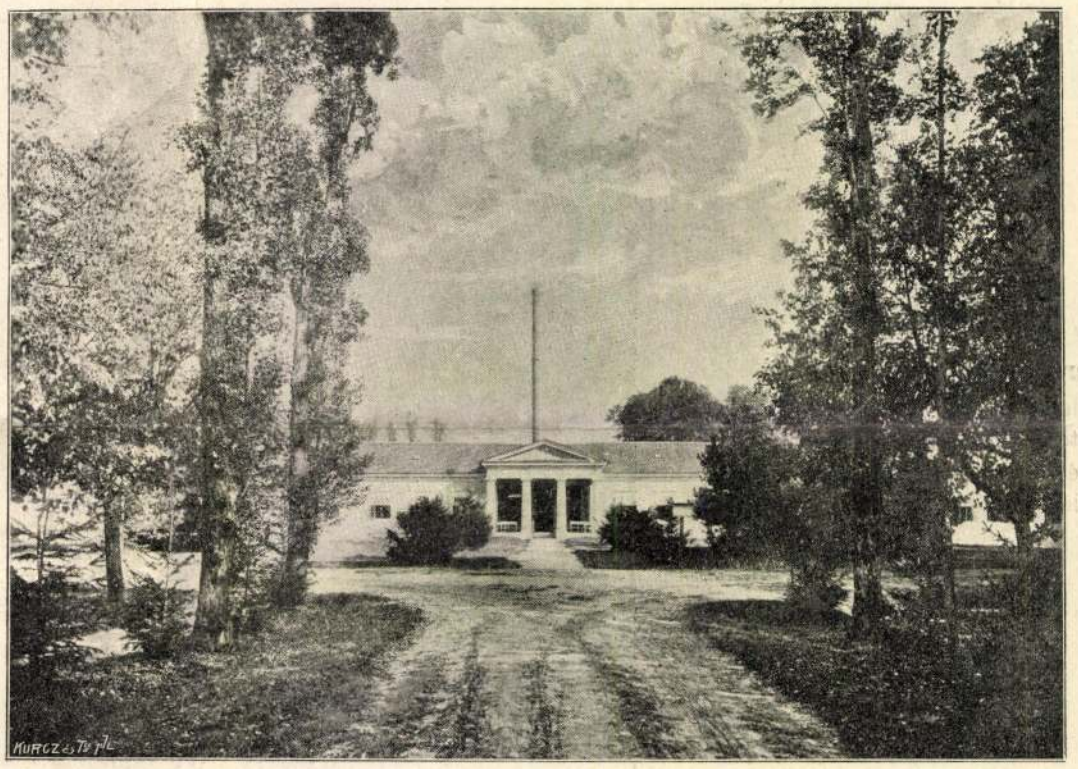

A MELEG FÜRDŐ.

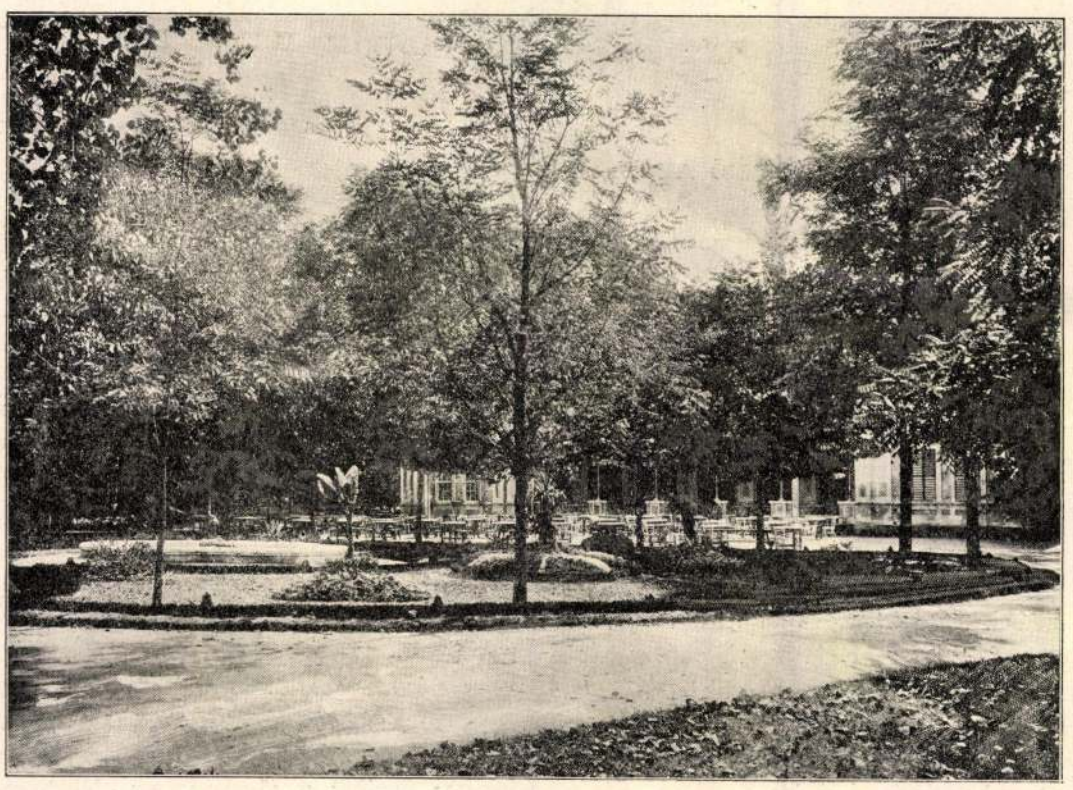

A GYÓGYTEREM ÉPÜLETE.

KÉPEK BUZIÁSRÓL.

A király hálószobájával balról a főkomornyiknak ide nyiló szobája szomszédos, azon túl pedig két testőr-vadász szobája van, mely a folyosóra nyílik. A lakosztály túlsó oldalán, a királyi előszoba mellett Ő Felsége főszárnysegéde, gr. Paar díszes szobája van, az ezzel szomszédos utczai szobában pedig az ő hadsegéde, Dittl százados lakik. Az udvari szobákban a szolgaszemélyzet van elszállásolva.

Az épület földszinti részében, a kaputól balra a kabinet-iroda főnöke, Kőnig és titkára, Marzsó, továbbá gr. Bolfraas és a katonai iroda tisztjei laknak.

Igen gondosan átalakították a kastély istállóit is, melyekben Ő Felsége számára 16, báró Beck táborkari főnök és a katonai iroda tisztjei számára 8 ló van elhelyezve.

A királyi szállás villamos világítása csak ideiglenes berendezésű, mivel a fürdőnek állandó

villamfejlesztő telepe van ugyan, de az csak a fürdő szükségeinek ellátására elegendő.

Ő Felsége lakásának tőszomszédságában, a fürdőtulajdonos özv. Schottola Ernőné villájában báró Beck vezérkari főnök szállásol, a következő emeletes házban pedig, mely uradalmi tulajdon és jelenleg Szüry Kálmán főtiszt ideiglenes lakása, dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter van szállva, ki mint a vallás-alapítványi uradalmak legfőbb hivatalos őre, házigazdai tisztet teljesít Ő Felsége mellett. E ház túlsó szomszédjában, a szintén emeletes Csajághy-házban ugyancsak Ő Felsége kíséretének egy része szállásol, hasonlóképen a fürdőhöz tartozó «Bazár»- és «Nagy»-vendéglőkben is, melyek a királyi lakással átellenes parkban vannak.

Külön-külön lakásokba szállnak Ferencz Ferdinánd, Ferencz Salvator és József főherczegek, kiket a fő-útcza villa-sorának egy-egy csinos épületében elég kényelmesen helyeztek el.

Ő Felségét megérkezésekor a vasútnál Temesfelvégen egyre szaporodó villák pedig épen igen tetszetősek. Van a községben róm. katholikus és görög-keleti templom. Amaz, mely a vele szomszédos plebániával és új állami iskolával a városka legszebb pontján emelkedik, újabbkori román stilű téglaépítmény. Most a király látogatása alkalmából a tornya hegyitől kezdve a tövéig gondosan kicsinosíttatta és téglaoszlopok közé vont új drótkerítéssel láttatta el a kegyúri jogokat gyakorló alapítványi főtisztség annyival inkább, mert szept. 4-én, vasárnap reggel 7 órakor Ő Felsége misét hallgat benne, melynek megtartására Dessewffy Sándor temesvári püspök külön engedélyt kért és kapott a királytól.

De fő nevezetessége Buziásnak a méltán nagyhirű gyógyfürdő, melynek legtökéletesebb összetételű szénsavas vasas forrásai valóban csodatevő hatásúak különösen női betegségek, idegbajok és szervezeti gyöngeségek gyógyításánál. Ez a jeles fürdő minden tekintetben elsőrangúlag van berendezve. Az egészet mintegy 100 holdnyi terjedelmű remek park környezi, melynek erdőszerű százados fái közt a legkényelmesebb nyilt és födött sétaútak futnak, kanyarognak a szépen épült s festőileg elhelyezett nagy számú fürdői épületek és források között. Az öt gazdag forrás közül kettő: a díszes csarnokkal födött József- és Mihály-forrás ivókurára szolgál, s vizök már a kereskedelemben is kedveltségnek örvend, három pedig, melyeknek dús vize pezsegve, zúgva tör elő a földből, fürdésre használtatik. Az úgynevezett aczél- és vasláp-fürdők, a hidegvíz-gyógyintézet, a villamozó- és testgyakorló-kamrák, úgyszintén a homokfürdő, stb. mind a legczélosabb berendezésűek s a legnagyobb gonddal és ellenőrzéssel alkalmazvák. A délvidékiek «magyar Franzensbad»-nak szeretik e fürdőt nevezgetni; de ez a hasonlítgatás merőben fölösleges, mert a buziási fürdő olyan, mint akármi nagy dolog, a mely úgy, a hogy van, egyedül áll.

Buziás áldásos vizeit már a régi rómaiak is ismerték; azonban a helység félreeső fekvése miatt a legújabb időkig legfeljebb csak a környékbeliek használták. 1893-ig a vallás-alapítványi uradalom tulajdona volt s mint ilyet Trefort Ágoston volt vallás- és közoktatásügyi miniszterünk karolta föl hathatósabban, a miért utóbb érczmellszobrával diszítették föl a park egyik gyönyörű tisztását közel a gyógyteremhez s a Deák-pihenőjének nevezett hatalmas kőkanapéhoz. Az alapítvány azonban kiadta kezéből a fürdőt s akkor Schottola Ernő budapesti nagykereskedő vette meg, ki aztán mai színvonalára emelte.

Ő Felsége itt időzése alkalmából a fürdő és parkja is különösebb díszt öltött. A király kapujával szemközt egy érdes sziklakapu-utánzatot állíttatott a fürdő igazgatósága s tette ezt főleg azért, mert a királyi szálláson nem levén elég tágas helyiség az udvari ebédek tartására, e czélra a fürdő parkjában az ismert custozzai tábori-sátrat állították föl, egy sátor-folyosó által összeköttetésbe juttatván azt a fürdő «töltőház»-ával, melyet a hadgyakorlatok idejére udvari konyhává alakítottak át. A sátorban Ő Felsége mellett a főherczegek és legfőbb katonai méltóságok, úgy szintén a minden udvari ebédre meghivott Wlassics miniszter fognak étkezni, mig az udvari ebédek többi részesei számára a sátor-folyosó egyik oldalában lesznek a terített asztalok. Ebédre tehát Ő Felsége a mesterséges sziklakapun át fog járni.

Cserna Károly rajza.

A KIRÁLY SZÁLLÁSA BUZIÁSON A HADGYAKORLATOK ALATT. (A vallásalapítványi főtiszti épület.)

Ugyancsak Ő Felsége és a főherczegek kényelmére külön szalon-fürdőket rendezett be az igazgatóság az aczél- és vasláp-fürdők félkörű épületében, melyhez a gyógyterem felől gyönyörű jegenyefasor közt nyilegyenes sétaút vezet. E szalon-fürdők, mondhatni, remekben készültek, s a félköralakú épület balszárnyában külön folyosón át a nélkül mehetni beléjök, hogy a fürdőző közönség abba volna kénytelen hagyni kúráját, vagy zavarná a fejedelmi vendégeket.

Ime, ilyen hely Buziás, mely még soha sem látott falai közt koronás vendéget s melynek a király mostani látogatása bizonyára újabb lendületet fog adni.

Király Pál.

---

megye fényes küldöttsége fogadta Molnár Viktor főispán vezetése alatt, ki a királyhoz rövid üdvözlő beszédet intézett, bent a városban pedig, a fejedelmi szállás előtt egy díszszázad élén a főtisztikar és dr. Wlassics miniszter fogadta, majd pedig szállására kalauzolta a felséget.

*

Buziás régi eredetű község. Harmadfélezernyi lakossága magyar, német és oláh ajkú, de ma már a nem magyar származású ifjabb nemzedék is majdnem általában tud is, beszél is magyarúl, a miben nagy érdeme van a helybeli állami iskolának, melynek számára dr. Wlassics Gyula miniszter épen mostanában úgy a magyar állam méltóságához illő, mint az oktatás czéljainak tökéletesen megfelelő egyemeletes új iskolát építtetett. De joggal osztozik ez érdemben a község hazafias művelt osztálya is, mely Buziást, mint járási székhelyet, tetemes számmal lakja. A köznép nagyrészt szegényes, szalmafödelű házakban lakik; de a módosabb közönség, a hivatalnokok, kereskedők és iparosok házai közt sok csinos és kényelmes van, a

EGY CONNECTICUTI YANKEE ARTHUR KIRÁLY UDVARÁBAN. (Vége.)

Humoros elbeszélés. — Irta **Mark Twain.**
Angolból fordította L. F.

Sir Sagramour, kit csatlósai a földről fölemeltek, ismét sátrába vonult vissza, honnan nemsokára 19 markos lován kiléptetett. Szükségtelen mondanom, hogy az előbbeni látványosság újból, sőt még harmadszor is ismétlődött, a mennyiben a lovag urat pányvámmal mindannyiszor lerántva, «tetszés szerint» győztem. Alig hiszem, hogy a bookmakerek a szegény Sir Sagramourra még a legcsekélyebb fogadást is tartották volna.

A harcz birái, kik természetesen Sir Sagramour szekerét tolták, azt határozták, hogy a párbajt — míg ellenfelem ismét magához tér — Sir Lamoral de Galis-sal, utána pedig Sir Galahaddal kell folytatnom. Mit volt mit tennem, elfogadtam a teljesen indokolatlan és jogtalan kihivást. Ámde Sir Lamoral de Galis, utána pedig Sir Galahad szinte oda jutottak, a hova előttök Sir Sagramour, vagyis a homokba, melyen őket

A következő perczben Sir Lancelot a porban hevert . . .

aztán a nézők nagy gyönyörűségére végig hurczoltam.

No, de már ezt a kudarczot Arthur király lovagjai nem birták el. Hogyan, egy jött-ment idegen, kinek őseit senki sem ismerte, kinek czimerét csakis Angliában állították össze, ez csúffá tenné a világ legnemesebb, legvitézebb, — Arthur király lovagjait! Az nem lehet! Ezt a kudarczot meg kell torolni, hadd álljon ki a gyepre maga a nagy Sir Lancelot, a hatalmasak leghatalmasabbika. Megvallom, hogy magamat ez által némileg megtisztelve éreztem. Ime, ott Arthur, Britannia királya, mellette Guenevere, a világ legbájosabb királynéja, mögöttük egy csomó király és fejedelem, a kerek asztal lovagjai, a kereszténység legvitézebb lovagjai. Már most az utóbbiak a legjobbat, a legvitézebbet közülök küldik ellenem! — Keblemet a büszkeség érzete töltötte meg, s midőn a nagy Sir Lancelot remekmívű aczél-vértjében lovát sarkantyúba kapta, egy west-hartfordi kis szőke leány jutott eszembe, ki aligha tudja, hogy kedvesének életére a kereszténység legvitézebb és legnagyobb lovagja tör! De azért a pányva ismét megsurrant a levegőben és a következő perczben Sir Lancelot háttal a porban hevert, a kit ép úgy meghurczoltam, mint a többi urakat. Óriási taps és éljenzés, kendők lobogtatása, stb.

Alig hogy ámulatomból némileg felocsudva a kóbor lovagok teljes bukását elvitázhatlan ténynek láttam, a kürt újból megszóllalt, mi azt jelezte, hogy egy más lovag akar velem küzdeni. Ki legyen az? E pillanatban a gaz Merlin alakja surrant el mellettem, utána pedig rögtön észrevettem, hogy pányvámat valaki ellopta, ez pedig más nem lehetett, mint Merlin. A kürt ismét megszólalt és Sir Sagramour, kinek ruhájáról a port és sarat tisztára lekefélték, megjelent a porondon. Midőn egymás mellett a szokott módon tisztelegve elhaladtunk, Sir Sagramour azt mondta: «Nézz ide gyáva, ezzel a karddal foglak összeaprítani. A lándzsával való átdöfést nem érdemled meg» . . .

— Nagyon megtisztelve fogom magamat érezni, tisztelt lovag úr, csakhogy kettőn áll a vásár, ezek egyike pedig az ön alázatos szolgája!

Sir Sagramourt elfutotta a méreg, de mivel már a királyi páholy közelébe értünk, a hüvelyéből félig kivont kardját ismét visszatolta.

— Hol van a te különös fegyvered? — kérdé a király.

— Ellopták, Sire . . .

— Van-e még egy kéznél?

— Nincs, Sire; csak ezt az egyet hoztam magammal.

Erre Merlin közbeszólt: «Csak azért hozta ezt az egyet, mert ennél többet nem hozhatott. Ily fegyver csak egy van. Ez pedig a tengeri démonok királyának tulajdona volt. Ez az ember buta és szemtelen, különben tudnia kellett volna, hogy e fegyvert csak kilencz támadásban lehet használni, mikor aztán tenger alatti lakhelyébe tér vissza».

— Ilyformán tehát e fegyvertelen — mondá a király, — Sir Sagramour, ön a párbaj folytatását holnapra el fogja halasztani, hogy ellenfele valakitől a fegyvert kölcsön kérhesse.

— Kölcsön pedig én fogom adni, — veté közbe a sántikáló Sir Lancelot, ki a lóról való lebukást még nem heverte ki. — A lovag bátran, tisztességesen harczolt.

De Sir Sagramour másképen beszélt.

— Nem úgy van a dolog. Hadd harczoljon tulajdon fegyverével. Szabadságában állott ezeket kiválasztani és idehozni; ha nem tette, ez az ő baja.

— Lovag — mondá a király — belőled a szenvedély és indulatosság beszélnek, ezek pedig eszedet megzavarták. Te tehát egy meztelen embert akarnál megölni?

Ha ezt megteszi, — veté közbe Sir Lancelot, — velem gyűlik meg a baja.

— Állok elébe — felelé Sir Sagramour dühtől remegő hangon.

— Helyes, nagyon helyes, — mondá Merlin kezeit dörzsölve, — már sok is volt a beszédből. Szólaltassa meg Felséged a kürtöt.

A király engedett, a kürt ismét megszólalt, mire mind a ketten ismét szokott helyeinket foglaltuk el. A sok ezer ember mozdulatlanul várta a történendőket, de mindannyiukon meglátszott, hogy az egyenetlen harczra való kihivást méltatlan dolognak tekintik. Végre Sir Sagramour hosszú kardját kirántva felém vágtatott.

— Fuss, menekülj! — kiálták az emberek — hisz ez gyilkosság!

Én pedig mozdulatlanul ültem füleit hegyező paripámon. Midőn aztán a vastorony tizenöt lépésnyire lehetett, a nyeregkápáról egy dragonyos-revolvert rántottam elő. Egy pillanat mulva a lövés eldördült és Sir Sagramour lováról lebukva, átlőtt homlokkal holtan a porban hevert. Az oda futott kiváncsiak megdöbbenéssel arról győződtek meg, hogy Sir Sagramour tényleg meghalt, habár testén valami nagyobb seb nem látszott. Azt pedig, hogy a homlokon látszó apró lyuk, melyből alig nehány csepp vér szivárgott ki, az óriás halálát okozta volna, senki sem akarta elhinni. Most a hullát a királyi páholy előtt tették le, hol a király, valamint az udvaronczok az állítólagos csodát megbámulták. Felszólítottak, hogy a csodát magyarázzam meg, de én lovamon, mint valami szobor, mozdulatlanul ülve, azt mondtam:

— Ha ez parancs akar lenni, odamegyek, de uram királyom tudja, hogy a párbaj szabályai szerint addig kell helyemen maradnom, mig csak más valaki velem vivni nem akar.

Egy jó darab ideig vártam, de senki sem jött, ekkor azt mondtam:

— Ha valaki azt hiszi, hogy győzelmem nem igazságos, annak kihivását be nem várva, őt ezennel kihivom.

— Ez lovagias kihivás, — mondá a király — és hozzád méltó. Kit nevezel meg első sorban?

— Senkit sem nevezek meg, én mindnyájukat kihivom. Itt állok, hadd jőjjenek ellenem Anglia valamennyi lovagjai, nem egyenként, hanem tömegesen . . .

— Micsoda?!! — kiáltá egy csomó lovag.

— Önök hallották a kihivást. Fogadják el, mert különben azt mondom, hogy gyáva pimaszok vagytok!

Magától értetődik, hogy az udvarias felhivás hatását nem tévesztette el. Ilyenkor legjobb, ha az ember, mint a játékos, utolsó fillérjét egy kártyára teszi. Ötven esetben a dolog negyvenkilenczszer sikerülni szokott. De úgy láttam, hogy az egyszer a helyzet nagyon furcsán festett. Nehány percz alatt vagy ötszáz lovag nyeregbe ülvén, egyenesen felém rohant. Erre aztán mindkét revolveremet a nyeregkápáról leoldva, a távolságot méregetve, az esélyeket vettem számba.

Puff! Egy nyereg megürült.

Puff — még egy — puff, puff — két lovag pottyant le a lóról.

Igy aztán tizenegy töltényt kilőve, biztosra vehettem, hogy a tizenkettedik ember engem fog megölni, s igy oly jól soha sem éreztem magamat, mint mikor azt láttam, hogy a kilenczedik lovag lefordulása után a tömegen a páni félelem csalhatatlan jelei mutatkoznak. Az utolsó esélyt fel kell használnom. Kengyel-

Buzinkay Géza, szerkesztő

Robotos Imre: A pesti vicc forrásvidéke téka.

A Magyar Hírmondó-sorozat egyik legújabb kiadványa a múlt századvég pesti éldapjainak jellemképeit mutatja be. Buzinkay Géza, a kötet szerkesztője közel százötven vicclap figurával ismertet meg. – Gárdonyi Géza teremtménye, Göre Gábor-ra még emlékezünk.

Budapest, folyóirat, 1988., 8., 46-old.

N. Buzinkay Gizella.

* **N. Buzinkay Gizella és Rostás Kálmánné dr.-né iparművésznők kiállítása.** Meleg szinek és hangulat fogadja a látogatót az Üllői-ut 52/b. III. 1. alatt nemrég megnyilt müteremben. A sok szép, értékes és önálló tervezésü kézimunkák mellett érdekes különlegességek az eredeti felfogásu, ötletes, festett selyem lámpaernyők, paravánok stb., amik az otthont oly meghitté varázsolhatják.

III
928
VI. 10

Magyarság, 1928. jún. 10.

2

MDK

Buzinkay Samuel lakatos

kassai oéhmester 1715-ben.

Wick B: A kassai szt. Rozália-kápolna története.
Kosice, 1935. 89. l.

Buzita

(Abaúj-Torna vm)

Zichy-Kastély

Zádor-Rados

199. l.

KÖZGAZDASÁGI SZEMLE

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MEGBIZÁSÁBÓL ÉS TÁMOGATÁSÁVAL KIADJA
A MAGYAR KÖZGAZDASÁGI TÁRSASÁG

SZERKESZTI

HELLER FARKAS

BUZITA.

Őskori leletek bizonyítják, hogy főleg a bronzkorban lakott terület volt. Az itt talált 3 bronzkard a kor jelentős emlékei közé tartozik.

A tatárjárás előtti időben az Aba-nemzetség birtoka. Ujabb betelepítése 1248 után történhetett német eredetű és anyanyelvű lakosokkal. A pápai tizedjegyzékben Bosica, egy másik oklevélben Bozitha néven szerepel. 1459-ben a Bacskai, továbbá a Bécz- és Kardos-családok voltak a földesurai. A Kardos-család 1459-ben hűtlenség következtében elvesztette birtokait és Mátyás király Magyar Balázsnak és testvéreinek adományozta azokat. 1486-ban Magyar Balázs más falvakkal együtt kétezer forintért eladja betlenfalvi Thurzó Teofilnak és nejének, 1489-ben buzitai Ercsi János adósságai miatt ugyancsak Thurzónak adja el kisebb birtokát. Az akkori idők sajátos birtokviszonyai között nem csodálható, hogy már 1497-ben Buzita ismét Kardos Cherubin királyi ember tulajdona. 1532-ben az adójegyzékben 3 és fél porta Bozitha falu adóalapja. 1565-ben Horváthy Györgyé és már 10 porta nagyságú. 1648-ban a töröknek adózik mint hódolt falu. 1672-ben Kecser András volt a földesura, utóbb Szemere László és ekkor mint a Szemere kastély tartozékát írták össze. 1696-ban 9 jobbágy, 1720-ban 5 magyar jobbágycsalád lakott telkein.

Kisközség a cserhát-encsi járásban. Hozzátartoznak Baromlaktanya, Csebitanya, Rózsástanya. Területe 3451 k. hold, lakosainak száma 1065, akik 5 német és szlovák egyén kivételével magyar anyanyelvűek. Felekezetileg 800 rk., 132 gk., 108 ref., 6 ev., 19 izr. vallású. Főfoglalkozásuk az őstermelés. Lakóházak száma 216. Rk. templom és zsinagóga van a községben. Közoktatásügyéről 1 rk. elemi népiskola gondoskodik. Vasútállomása Csécs és Komaróc, postahivatal és távbeszélő állomás helyben.

gyobb helység volt. Első ismert birtokosa a hasonnevű Csobád-család, akiknek 1427-ben 11 adófizető jobbágyportája volt itt. 1472-ben Mátyás király a hozzá hűtlen Csobádi Simontól elkobozta összes birtokait s azokat, közöttük Csobádot is, székelyfalvi Szepesi Mihálynak adományozta. 1523-ban a Tomori-családé. A mohácsi vészt követő évtizedekben Csobád lakossága áttért a protestáns vallásra. 1634-ben a török felégette és kirabolta a falut. A lakosság közül 5 embert rabláncra fűzve elvittek. Hogy az örökös zaklatástól és félelemtől megmeneküljenek, 1640-ben meghódoltak. 1648-ban török hódoltság alatt ½ adózó portája volt. E század végén lakatlan maradt, 1715-ben is csak 1 zsellér háztartását irták össze. Földesura, a gróf Fáy-család, népesítette be ismét ref. és rk. vallású magyarokkal. 1833-ban 98 háza és 592 magyar lakosa volt. 1869 és 1920 között 613-ról 725-re emelkedett a lakosok száma.

Kisközség a szikszói járásban, hozzátartozik Koplalótanya. Területe 3429 kat. hold. Lakosainak száma 730 magyar, vallásra nézve 417 rk., 178 gk., 113 ref., 22 izr. Legnagyobb része őstermelésből él. Lakóházainak száma 155. Görög katolikus és református temploma van. Iskolái: 1 rk. és 1 ref. népiskola és 1 rk. valamint 1 ref. általános továbbképző. Vasúti állomása helyben van, úgyszintén postája és távbeszélője is.

CSONTOSFALVA.

A középkorban felváltva Alsó-Koksó vagy Csontosfalva elnevezés alatt említik a helységet. Hihetőleg a mai Koksó nevű puszta, Koksómindszent, Csontosfalva és Búzafalva egységes területet alkottak, mert neveiket többször felcserélve használták ugyanezen terület jelölésére, Koksó valószínűleg az Árpádok uralkodása idején az abaúji vár földje volt. 1262-ben és 1330-ban csak Koxo elnevezéssel találkozunk, ahol az utóbbi évben parochiális egyház volt, plébánosa János. Chontosfalwa

Buzitai rk. templom

épült 1790.

Az egyház körség már

a XIII. században fennállott

Csikvári Abanj

sz. a. 30. h.

Csíkvári Abaúj 113 l.

Buzitai Szent Imrey kúria.

Krasznik-vajdai Szent-Imrey Pál alispán nemesi kúriája Buzitán.

I. R

ABAUJ-TORN

Buzinkay Géza

Bohémtalálkozó

A hét végén Kecskeméten rendezik meg a második *Bohém Ragtime és Jazz Találkozót*. Az Erdei Ferenc Művelődési Központban zajló eseménysorozat házigazdája – akárcsak tavaly – a *Bohém Ragtime Jazzband*, fővédnöke pedig *Merász József* polgármester. A hazánkban – és a világon is – elsősorban *Kodály Zoltán* révén kiemelt zenei központnak számító város így most újabb színnel gazdagodhat.

Holnap este hét órától a házigazdák beharangozó koncertje után a fesztivál kiemelt hölgyvendége, a Kanadából érkezett *Mimi Blais* ragtime-műsorát hallgathatják meg az érdeklődők. (Blais egyébként három évvel ezelőtt a Scott Joplin Ragtime Fesztiválon a szakmától a „ragtime új királynője" kitüntető címet kapta.) Őt a magyar származású klarinétos, *George Pallos-Haden* vezette, de szintén kanadai *New Orleans Connection* követi. (Róluk annyit érdemes tudni, hogy 1980-ban alakultak Edmontonban, s többször szerepelnek szimfonikus zenekarokkal együtt is.)

Szombat este először a szegedi *College Brass* és a *Hot Jazz Band* ragtime- és dzsesszstandardokkal szórakoztatja a nagyérdeműt, majd a prágai *Classic Jazz Collegium* és a mindössze 25 éves *Paul Asaro* triója lép szípadra. A fesztivált a vasárnap délelőtt Kecskemét főtéren tartandó szabadtéri koncertsorozat zárja, melyen többek között fellép az *Orient Dixieland Band* is.

(jávorszky)

Szimfonikus világzene

A magyar dzsessz történetében eddig csak amatőr együttesek és tradicionális zenekarok ünnepelhették meg fennállásuk tizedik évfordulóját. De közöttük sem akadt olyan, amely egyszerre két CD kiadásával és másfél tucat koncertet magában foglaló turnéval köszönthette volna közönségét. *Malecz Attila Bop-Art Orchestrája* azonban épphogy megérkezett az idei cannesi MIDEM-ről – amelyen minden idők legjelentősebb magyar sikerét aratta –, máris elindult a jubileumi turnéra, melynek kiemelkedő jelentőségű koncertjét a Budapesti Kongresszusi Központban öt extra sztár közreműködésével hirdették meg. A koncertturnét és a hazai CD-t támogató CÉL Motors nyilván mélyen a zsebébe nyúlt, hogy a koncert mélypontját és csúcsát szolgáltató szólistákat felléptethessék.

Krzysztof Scieranski, aki már számos alkalommal játszott hatalmas formában, ezúttal két balláb bal kelt fel. Formán kívüliségéhez nyilván hozzájárult, hogy erősítése egy kezdetleges drop outos kazetta szintjén „működött". *Zbigniew Namyslowski* (talán a Maleczéknál teljesen szokatlan rossz hangkép hatására?) mintha ezen a napon elfelejtette volna a szaxofonozási alapismereteket.

Magyarország egyik legprofibb zenészét, *Deseő Csabát* viszont nem lehetett zavarba hozni. Nem zavarta, hogy ő ezen a koncerten debütált a zenekarral, és neki a félórás koncertkezdési csúszás sem okozott gondot. Hangszere virtuóz kezelésével, színpadi együttlélegzésével a siker komoly tényezője volt.

Patricia Beyens lehengerlő flamand népzenei ihletettségű szólóval sétált a színpadra. Hátborzongató produkció volt! Igazi profiként illeszkedett a közös zenélésbe is, amelyben az ünnepelt/ünneplő zenekar tagjai (*Malecz Attila* – billentyűsök, *Kormos János* – gitár, *Faludi Tamás* – basszusgitár, *Rudnai Péter* – ütőhangszerek) a tőlük megszokott színvonalon vettek részt.

Simon Géza Gábor

Közönségbarát múzeumot szeretnék

Beszélgetés Buzinkay Gézával

Tárgyszemle címmel az elmúlt évtized gyűjteményeiből nyílt kiállítás a hónap elején a Budapesti Történeti Múzeumban. Ebből az alkalomból kérdeztük meg Buzinkay Gézát, a múzeum igazgatóját a tárlat előzményeiről, esetleges tapasztalatairól, az intézmény ez évi és hosszabb távú terveiről.

– Önmagunknak sem árt egy kicsit áttekinteni, hogy mégis milyen gyarapítási munkát folytattunk az elmúlt évtizedben – magyarázza az igazgató. – Az egész múzeumügy elég furcsán alakult az elmúlt évtizedekben. A különböző szakintézmények – egyéni találékonyság folytán vagy éppen a találékonyság híján – foglalkoztak olyan területekkel is, amelyek esetleg nem hozzájuk tartoztak, de be kellett tölteniük az ott „tátongó" űrt. A BTM gyűjtése inkább a hagyományos anyagbővítési lehetőségekre korlátozódott, ezért az egykori Munkásmozgalmi Múzeum – nagyon találékonyan és nagy energiával – kiterjesztette gyűjtési körét minden egykorú dologra. Ma Budapest legújabb kori történelmére vonatkozó anyagainak jelentős része így ott található és nem nálunk.

Ennek ellenére jónak tartották ezt a többprofilúságot. Voltak régen olyan törekvések, amelyek arra irányultak, hogy teljesen tiszta gyűjtőkörök legyenek. Hogy egyféle kulturális kincset kizárólag egyetlen helyen gyűjtsenek. Ennek megvalósulása esetén azonban, ha valami oknál fogva leég az egyik múzeum, akkor az egész szakterület anyaga elpusztul.

Ugyanakkor feltétlenül szükséges lenne átgondolni és kidolgozni valamiféle gyarapítási politikát. És ehhez ez az áttekintés nagyon hasznos lehet.

– A múltat megőrző és a jelent dokumentáló munka nem lehet meg az emberek segítsége nélkül. Sokan tesznek még ma is felajánlásokat?

– A nyitás napja óta folyamatosan érkeznek a tárgyak. Századfordulós kerámiától kezdve a *Krassó Györgyék* által vörös festékkel összemázolt Münich Ferenc utca táblájáig mindenfélét felajánlanak. A kiállítás számomra is meglepő mértékben mozgatta meg az embereket.

Ezeknek a tárgyaknak az értéke nehezen megragadható, de mindenesetre annál nagyobb, mint hogy kidobálják őket. Nagyon sajnálom, hogy annak idején, amikor megkezdődtek az egyes kerületekben a szervezett lomtalanítások, nem szerveződött vagy nem szerveztek a BTM-ben egy olyan csoportot, amely ezzel együtt rendre kiszedte volna az emlékanyagot. A legújabb kori történeti múzeum megcsinálta ezt, s kitűnő anyaguk állt össze.

Ahogy szaporodik a bizományi, az ócskapiac, az ezekre a tárgyakra specializálódott kereskedelem, úgy kell egyre nagyobb figyelmet fordítani rájuk. Máskülönben örökre elveszhetnek a múzeumok számára. Tegnap is, ma is, holnap is zajlik a történelem tovább, jönnek létre és semmisülnek meg részben az életmód, részben a város civilizációja szempontjából fontos dolgok. Nekünk azt kell átgondolnunk, hogy mi az ebből, amit mindenáron meg kell ma szerezni. Az igazi szortírozást pedig majd néhány évtized múlva kell és lehet elvégezni.

– A kiállítás csak az egyik – még ha a leglátványosabb – oldala is a múzeum tevékenységének. Gondolom, az önök esetében is a legfeszítőbb gond a raktárak, restaurátorműhelyek kérdése.

– Igen, a múzeum egészséges működésének ezek elengedhetetlen feltételei. S ezen a téren rettentő rosszul állunk. Raktáraink – főleg a régészeti anyag hatalmas mérvű gyarapodása miatt – zsúfolásig teltek. Budapest hét kerületében tizenkét, zömmel alagsori helyiséget bérlünk. Az Ibolya lépcső alatti kőtárolónkba nemrég csövesek költöztek be. Egészen elképesztő a helyzet. Bár nemrég komoly ígéreteket kaptam: olyan nagyságrendű összegre lenne szükség, amelyet költségvetési pénzből nem lehet kigazdálkodni.

Körülbelül négyezer négyzetméter alapterületről lenne szó. A legideálisabb megoldás az lenne, ha sikerülne megszerezni valamelyik volt szovjet laktanyát, hiszen még mindig a legolcsóbb egy meglevő, másra nem alkalmazható épületet felújítani és raktárrá alakítani, mint újat építeni.

Egy múzeum működéséhez azonban jelentős kiadói tevékenység is szükséges. Vannak ugyan régészeti és várostörténeti tanulmányokat tartalmazó évkönyveink, könyvsorozataink, de elvileg minden kiállítás akkor ér valamit, ha mellé legalább egy gazdagabb leporellót le tudunk tenni. Tavaly már ilyen problémánk nem volt, sőt, egyes kiállításokhoz négynyelvű ismertetőt is sikerült megjelentetnünk. Kiállításainknak azonban még kevesebb mint a fele alkalmaz többnyelvű feliratokat.

– Azt hiszem, a Budapesti Történeti Múzeum egyik legrégibb problémája: jelenleg sincsen állandó várostörténeti kiállítása.

– Sajnos, teljesen igazuk van a látogatóknak akkor, amikor arra panaszkodnak, hogy itt mindent láttak, csak a főváros történetét nem. Ha sikerül pénzt szerezni, akkor még az idén elkészülhetne az 1686-ig tartó ókori-középkori várostörténeti rész, amely csatlakozna a gótikus szobrok tárlathoz. Jövőre szeretném, ha felállhatna az újkori várostörténeti tárlat is. Ezek lennének az állandó kiállítások. S ha még több pénzre sikerül szert tenni, akkor az épületünk által körülvett barokk udvar beépítésével 400 négyzetméter alapterületű időszaki kiállítási helyhez juthatnánk, s ez reményeink szerint az 1996-os világkiállításig elkészülhetne.

Ezenkívül mindenképpen szeretném elérni a közeljövőben, hogy a kiállításokhaz több olyan esemény járuljon, amely alkalmilag más és más értelmiségi közönséget mozdítana meg. Kiscellben például a templomtérben az év két hónapjában a Budapesti Kamaraszínháznak vannak előadásai. De lehetnének kamarazene-koncertek, szűk elit gárdára épülő kísérleti színházi esték, hiszen ezek olyan embereket vonzanak, akik egyébként nem kerülnének el Kiscellbe. S ha egyszer felfedezik a varázsát, esetleg visszatérnek a múzeumba is.

Fontos ugyanakkor, hogy a falakon jól látható transzparensek lógjanak, amelyek jelzik, hogy élő épületről van szó. Benne olyan múzeumi üzlet volna, amelyben könyvet, hanglemezt, műtárgymásolatot, levelezőlapot lehetne kapni. Olyan árucikkeket, amelyek emlékként és csalogatóként is funkcionálnának. A múzeum ugyanis nem elsősorban és kizárólag tudományos, hanem a társadalom érdekében tevékenykedő intézmény. Éppen ezért közönségbarát, közönségvonzó és a közönség nyelvét beszélő múzeumokra van szükség.

(szil)

Vessző-paripa

„Haza kéne menni / a versbe" (Ébredéseim) – írja *Vass Tibor: Hó, ima, virág* című kötetében, mintegy válaszként annak a kornak, ahol „Már a fény sem izgul. / Csak ábrándoznak nagy lustán az árnyékok / temetetlen kezek felvillanó büdöse alatt." (Dubrovnik, 1991. október 5.).

A Miskolcon élő elsőkötetes költő talán legszembetűnőbb sajátossága, hogy lírai hangvételű költeményeit át meg áthatja az a groteszk hangvétel, amely megteremti azt a szintézist, ahonnan előbújhatnak olyan sorok, mint: „Tobozok hajában csillagidő lobog: / kölyökláng-vers egy dallam-tűlevél / Krisztus homlokán." (Utolsó havazás) vagy „Gesztenye-szélben / szédeleg / a táj." (Szeptember a vár alatt).

Meg kell említeni a kötet illusztrátorának, *Urbán Tibornak* a nevét, aki rajzaival szerves részévé válik a költő lírájának.

(parcsami)

Befektetőre váró műemlékek

Kastélynézőre hívta a minap a Győr-Moson-Sopron megyei önkormányzat a sajtó képviselőit; a túrán rábaközi, répcevölgyi és Fertő menti kastélyokra, illetve más jobb sorsra érdemes műemlékekre hívta fel a közvélemény figyelmét *Botos Gábor*, a megyei közgyűlés elnöke..Mint rámutatott: védelemre szoruló értékekről van szó, megőrzésük fontos lenne, hiszen kultúránk részét képezik. Csakhogy némelyik mindaddig továbbra is a romlásnak van kitéve, amíg befektetőre, gondos gazdákra nem talál. Ilyen helyzetben van a múlt század elején épült győrói vízimalom, amely túlélt több tulajdonosváltást, s még hat évvel ezelőtt is működőképes volt. Nem sokkal azután egy társaság vásárolta meg másfél millió forintért. Felújítási tervük azonban kútba esett, a kft. a hírek szerint tönkrement, s nem kevésbé a malom. Épülete roskadozik, ha sokáig késik a segítség, véglegesen az enyészeté lesz.

Befektetőre vár a fertőszéplaki Széchenyi-kastély is, amelyet a környékbeliek magtárként emlegetnek. A XVII. század második felében emelt épületegyüttest a Széchenyiek lakták – falai között született Széchényi Ferenc, Széchenyi István édesapja –, egy szárnyát viszont gabonatárolásra használták. Az épület a kincstári vagyon része, ám kezelője, a helyi tsz nem tud állagmegóvásával megbirkózni. Német, spanyol befektetők érdeklődtek iránta, a nemzetközi Mozart Alapítvány képviselői is szemrevételezték már. (Ők akarnak akadémiát nyitni fiatal muzsikusok számára a fertődi Esterházy-kastélyban.) A fertőszéplakiak bíznak abban, hogy a Fertő menti kastélyt sem hagyják tönkremenni és előbb-utóbb történetéhez méltó szerepkört kap. (MTI)

Dzsesszantológia '93

Szponzori pénzek hiányában nem sikerült a Tavaszi Fesztiválon megvalósítani a *Magyar Dzsesszantológia '93* című, a műfaj hazai állapotát bemutató kétnapos koncertsorozatot, és a hozzá kapcsolódó album megjelenését. Mint *Guba Gábor*, az ügy zászlóvivője, s a Székely Mihály utcai, a dzsesszlemezek egyik centrumának számító CD-bár tulajdonosa lapunk érdeklődésére elmondta: a koncert színhelyétől a reprezentatív CD-lemez és kazetta megjelenéséig minden meg volt már szervezve, csak éppen a reménybeli szponzorokat nem sikerült meggyőzni a lebonyolításhoz szükséges másfél millió forint „összeadásáról". Pedig igazán nívós mezőnyt sikerült összeválogatni, hiszen *Deseő Csabától*, *Csík Gusztávtól* és *Berki Tamástól* kezdve *Binder Károlyon* keresztül a *Dresch Quartetig* szinte mindenki benne lenne, aki számít. Most egyelőre újabb támogatók után néznek, s ha sikerül valahogy az ügyhöz szükséges pénzt megszerezni, akkor szeptemberben újra megpróbálják tető alá hozni a rendezvényt.

(jé)

Szól a kakas már

T-B. Francesca és H. Károly frigyéről itthon is sok mindent összeírkáltak, de azzal adós maradt a honi sajtó, hogy a pozsonyi *Varsányi* és a budapesti *Muzsikás* együttes parasztzenéjére táncolt a nemzetközi arisztokrácia a lakodalmon. A zenekar ezt követően március 8-a és 14-e között Indiában vendégszerepelt egy kéthetes zenei fesztiválon. Az ír, osztrák és japán előadókat is fölvonultató rendezvénysorozatban – melynek fővédnöke *Ravi Shankar* volt – a magyar vendégek a legnagyobb városokban (Pune, Bombay, Delhi, Kalkutta) léptek föl szép sikerrel.

A zenekar ötödik nagylemezét *Szól a kakas már* címmel jelentette meg, ennek bemutatójára ma este nyolc órai kezdettel kerül sor a Globe Arénában (a néhai Körszínházban, Városligeti körút 4.), számos romániai vendégelőadó közreműködésével; több esetben ők – *Gheorghe* Covaci prímás, *Toni Rudolf* cimbalmos – zendítik a fő dallamot. Érdekesség, hogy a kíséretben is szerepelnek máramaros-szigeti zenészek, *Ioan Florea* dobon, *Gheorghe Florea* „zongorán", (D-húrra hangolt gitáron) teszi fesszessé a ritmusalapokat. *Sebestyén Márta* két dalt énekel, s *Ökrös Csaba* primási virtuozitása is több fölvétel szépségét kidomborítja, melyek közül kiemelkedik a halk cimbalomszólammal kísért Chanuka-gyertyagyújtás.

Miután zsidó népi hangszeresek gyakorlatilag már nem kutathatók föl a Kárpát-medencében – román, cigány és magyar zenészkollégáik emlékezetében maradt fönn mindaz, amit a Muzsikás együttes összegyűjthetett – különös fontosságú ez a lemez, hisz a félfelejtés örvényéből menti át az utókornak e becses hagyomány legjellemzőbb példáit. Ezenfölül annak is ékes bizonysága a hangzóanyag (mely CD-n és műsoros kazettán jelent meg), hogy a zsidóság ott, ahol földet is kaphatott, kialakíthatta a maga sajátos, liturgikus elemekkel tűzdelt világi-falusi zenekultúráját.

Bankó András

Szerda este a Budapest Kongresszusi Központban a Magyar Állami Hangversenyzenekar – Kobayashi Ken-Ichiro (képünk) vezényletével – Csajkovszkij hegedűversenyét és 4. szimfóniáját adta elő

Cser István felvétele

A városalapító életvonala

„Konrád György elsősorban nem politikus, nem jós és nem városszociológus, hanem olyan író, aki műveiben mindezeket a tulajdonságokat egyesíteni tudja. Bármelyik regényében felfedezhetjük századunk lenyomatát, hű krónikáját" – mondta bevezetőjében *Csaplár Vilmos* író, a *Petőfi Irodalmi Múzeumban* hétfőn este megrendezett *X beszélget Y-nal* című sorozat házigazdájaként. Az *Életvonal* című rendezvényen a nagyszámú érdeklődő, az ötvenhatosok nemzedékéhez tartozó Konrád Györggyel találkozhatott. Az író, aki saját szavai szerint „mindig a rosszallások útján haladt", abban látja emberi és erkölcsi hitelét, hogy mindig a gondolkodás szabadságát helyezte előtérbe.

Konrád arra a kérdésre, hogyan lehetséges, hogy egy olyan író, akit már tizenegy évesen meg akartak ölni csupán azért, mert zsidó, írásaiban a megértést és a békességet keresi, így válaszolt: „Soha nem élt bennem bosszú, nézetem szerint az író feladata az, hogy az olvasót elhívja egy magányos sétára. De nemcsak íróként, hanem polgárként is a békességet keresem. Mikor gyámügyi hivatalban dolgoztam, akkor is az volt a feladatom, hogy embereket békítsek össze."

A sokáig csak szamizdat formájában megjelenhető *A városalapító* című regényéről elmondta: „A város életének a bemutatása a társadalom legbeszédesebb ábrázolási formája. Regényemben a városépítész munkájáról úgy monologizál, hogy közben gondolkodik, vagyis kritizál."

Az est végén szinte megkerülhetetlenül előtérbe került Konrád Györgynek a mai politikai életben való szerepvállalása, amelyről elmondta: „Az ember mindig tisztázza magában, mit miért csinál. Számomra az egyik legfontosabb dolog, hogy ebben az országban jó közérzettel élhessek."

(p. g.)

KOSSUTH KH HOLDING
VAGYONKEZELŐ RT. TRUSTEE CO. LTD.
BUDAPEST • HUNGARY

A Kossuth Holding Vagyonkezelő Részvénytársaság,
a Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyár felszámolója,
ismételten nyilvános pályázatot hirdet
hazai és külföldi, természetes és jogi személyek részére,
a Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyár F. a.
(Budapest IX., Soroksári út 110-112. 1095)
alábbi ingatlanjainak
értékesítésére

1. A Budapest IX., Soroksári út 110-112. sz. alatti ingatlan
   Telek (36 286 m^2)
   Épületek, építmények (23 000 m^2)
   Együttes ajánlati ára: 230 M Ft
2. A Budapest XI., Kondorosi út 6. sz. alatti ingatlan
   Telek (38 800 m^2)
   Épületek, építmények (17 000 m^2)
   Együttes ajánlati ára: 200 M Ft
3. A Miskolctapolca, Zója u. 43. sz. alatti üdülőingatlan
   Telek (2760 m^2)
   Épületek, építmények (220 m^2)
   Együttes ajánlati ára: 7 M Ft
4. A Budapest IX., Haller u. 48. sz. alatti üzlethelyiség (52 m^2)
   Bérleti joga 600 E Ft
   Berendezések 50 E Ft

A megadott irányárak a fizetendő áfát nem tartalmazzák. A pályázati feltételeket bemutató, részletes tájékoztató 4000 Ft + áfa ellenében átvehető a Kossuth Holding Rt.-nél (Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 37. 1065).

További információt nyújt és - előzetes egyeztetés alapján - a megtekintést megszervezi: Agárdi Ferenc gazdasági vezető, a felszámoló helyi megbízottja, Budapest IX., Soroksári út 110-112. Tel./fax: 127-7618

A vételi ajánlatokat **1993. április 30-án 12 óráig** lehet benyújtani, **személyesen vagy tértivevénnyel, a Kossuth Holding Vagyonkezelő Rt. címére:** Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 37. I. emelet. 1065. Telefon: 112-0650, telefax: 111-3443.

A pályázatokat **3 példányban,** zárt borítékban nyújtsák be, a borítékra írják rá: **„Pályázati ajánlat, Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyár".**

A beérkezett pályázatok elbírálása a benyújtás határidejét követő 15 napon belül történik. A bírálat eredményéről minden pályázót értesítünk.

Azonos feltételeket tartalmazó ajánlatot beküldők esetében a vállalat hitelezőit elővásárlási jog illeti meg.

Országos hatáskörű
intézmény
felügyeleti jellegű
költségvetési
ellenőrzéshez
ellenőröket
keres
Alkalmazási feltétel:
- egyetemi, főiskolai vagy okleveles könyvvizsgálói végzettség
- minimum ötévi, költségvetési gazdálkodási vagy ellenőrzési gyakorlat.

Jelentkezni lehet a személyzeti vezetőnél,
telefon: 210-0235.

KOSSUTH KH HOLDING
VAGYONKEZELŐ RT. TRUSTEE CO. LTD.
BUDAPEST • HUNGARY

A KOSSUTH HOLDING VAGYONKEZELŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG,
a Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyár felszámolója,
nyilvános értékesítésre meghirdeti
a Magyar Gyapjúfonó és Szövőgyár F. a.
(Budapest, Soroksári út 110-112. 1095)
alábbi gépeit, gépcsoportjait

Gép, gépcsoport:	Ajánlati ár (E Ft):
Plyfil fonógép (2 db)	50 000
Cérnázó-felvető gépek	3 000
Szövőgépek	5 000
Kikészítőgépek	8 000
Festödei berendezések	20 000
Szabászati lectra	400

A megadott irányárak a fizetendő áfát nem tartalmazzák.
További információt nyújt és előzetes egyeztetés alapján a megtekintést megszervezi: Bék Zoltán műszaki vezető. Budapest IX., Soroksári út 110-112. Tel./fax: 127-7618.

Az üzleti sikerek nélkülözhetetlen garanciáját, a biztonságos vállalkozások elemi feltételeit jelentik a
HITELES, HATÁLYOS és TELJESKÖRŰ céginformációk.

A piacgazdaság követelményeinek mind teljesebb érvényesülését segítően adja ki a Hírlapkiadó Közlönyigazgatóság Cégközlöny Szerkesztősége a

CÉGKATALÓGUS 1993 MAGYARORSZÁG

című (ez évben immár háromkötetes) kiadványát, várhatóan április hó folyamán.
A Cégkatalógus regionális rendezettségben, ábécés sorrendben közli a cégbíróságokon 1993. január 1-jéig bejegyzett és a Cégközlönyben közzétett gazdasági társaságok legfontosabb adatait (cégnév, cégjegyzékszám, székhely, fiók-, telephely címe(i), alakulás időpontja, alaptőke, közzétételi információk stb.). Mindezeken túlmenően országosan egyedülálló hírforrásként közzéteszi az elmúlt évben megszűnt cégek listáját is.
A különböző ilyen jellegű kiadványok közül ebben található a legtöbb információ, hiszen az elmúlt évben alakult negyvenezer új gazdasági társasággal együtt immár

TÖBB MINT 100 000 CÉG VAN BENNE!

A Cégkatalógusba kerülésért külön nem kellett fizetniük a gazdasági társaságoknak, mert a Cégközlöny és a folyamatosan aktualizált cégadatbank biztosította a hitelességet, a hatályosságot és az adott időhatárok közötti teljeskörűséget egyaránt.

A minél nagyobb üzleti sikerekhez minden vállalkozónak nélkülözhetetlen munkaeszközként ajánlható az eddigi legnagyobb, legtöbb címet tartalmazó magyarországi cégadattár.
MINDEN CÉG ÉS VÁLLALKOZÓ, AKI TÖBBET AKAR (A CÉGEK KÖZÜL) ELÉRNI, BIZTOSAN MEGRENDELI!!

MEGRENDELÉS Hírlapkiadó Közlönyigazgatóság CÉGKÖZLÖNY Szerkesztőség 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. (Levélcím: 1394 Bp. Pf. 361.) Megrendeljük a CÉGKATALÓGUS 1993 MAGYARORSZÁG című kiadványt
.....példányban.
A kiadvány előkalkulált ára: 5000,– Ft.
A megrendelő (cég) neve:.....
Cím(irányítószám,hely):.....
(utca,házszám):.....
Ügyintéző:.....
Tudomásul vesszük, hogy kiadónak visszárut elfogadni nem áll módjában. A megrendelt példány(ok) ellenértékét a címünkre expediált küldemény átvételekor kiegyenlítjük.
1993.....
P. H. .....
a megrendelő (cégszerű) olvasható aláírása

PILLÉR
ELSŐ INGATLANBEFEKTETÉSI ALAP

A **Prudent-Invest Befektetési Alapkezelő Rt.** értesíti a Tisztelt Befektetőket, hogy 1993. március 1-én a **PILLÉR Befektetési Alap** számára a következő budapesti irodaházakat vásárolta meg az Állami Vagyonügynökségtől:

- V., Arany János u. 24.
- V., Deák Ferenc u. 10.
- V., Kozma Ferenc u. 3.
- V., Alkotmány u. 3.
- V., Nádor u. 11.
- VI., Vörösmarty u. 32.
- VI., Andrássy út 64.
- II., Csalogány u. 23.

Az épületek vételára
3.200.000.000 forint volt.

BUZINKAY Géza

Buzinkay Géza az új főigazgató

Polgárjogot a polgárosodás történetének

A Budapesti Történeti Múzeum az a múzeum, amelyik leginkább szem előtt van, de mégis elrejtett a kíváncsi szemek elől. Hogyan létezik ez? Hiszen paradox, hogy a város kikerülhetetlenül szembeszökő pontján, a szinte mindenünnen látható Budavári Palotában lévő intézményben sokfajta kiállítás van, csak éppen a nevében jelzett budapesti történelmet keresi hiába a hiszékeny látogató.

Dr. Buzinkay Géza történész személyében új főigazgatót neveztek ki a BTM élére. A fenti provokatív gondolatmenettel a tarsolyomban kerestem fel, de ő nem adott módot elmondására. *(Mennyiben szeretné megváltoztatni a múzeum jelenlegi karakterét?)*, azonnal a várostörténet jogaiba való visszahelyezésével kezdte válaszát:

– A mi múzeumunkban az egyik legnagyobb gondot az jelenti, hogy az utóbbi években kissé elvesztette önálló arculatát. Volt egy állandó kiállítás „Budapest 2000 éve" címmel, amit 1989-ben lebontottak. Lehet, hogy poros volt és elavult, de fel lehetett volna frissíteni. Ehelyett csak időszaki kiállításoknak ad otthont azóta is a múzeum, s lassacskán nemcsak a közönség, de a történészek, a szakma is kezdi elfelejteni az intézmény eredeti profilját. Szeretnénk tehát mielőbb összeállítani egy részletes várostörténeti kiállítást. Az a célunk, hogy bárki, aki Budapest történetére kíváncsi, tudja, hogy hol találja meg. És ha valaki a politikai, kulturális, gazdasági életben nem akarja hosszasan magyarázni a magyarság európaiságát a tárgyalópartnerének, egyszerűen elhozhassa ide, ahol mint egy tükörben, meg tudja mutatni a magyar polgári kultúra hagyományait. Ma már ilyen feladatokra is alkalmassá kell tenni egy múzeumot.

– A magyar polgári értékek azonban nem csak Budapesthez kötődnek...

– Valóban, de a magyar polgárosodás központja történeti szinten is elsősorban a főváros. Korábban ideológiai okok miatt, most pedig állandó kiállítás híján nem tud eleget tenni az elvárosoknak a múzeum – hogy a magyar polgárosodás múzeuma lehessen. Jövendő kiállításunkon éppen ezért kiemelten hangsúlyozzuk majd az utóbbi százötven év történelmét.

– De gondolom, a régebbi korokat sem hanyagolják el...

– Sőt, a középkori anyagot tudjuk legelőször összeállítani. Itt is rengeteg azonban a tennivaló. A gótikus szoborleleteknek például igen veszélyeztetett az állapotuk, csak részben, s nem igazán jó helyen láthatók. Ha megkapjuk a remélt segítséget az önkormányzattól és a minisztériumtól, ősszel már olyan helyen állíthatjuk ki a teljes szoboregyüttest, ahol van klímaberendezés is. Megvan a remény arra is, hogy jövő tavaszra a hazai közönség is láthassa azt a kiállítást, ami most érkezett vissza Németországból, s Budapest történetének áttekintését nyújtja 1686-ig. Addig viszont alaposan át kell dolgoznunk, s a hazai közönség számára is bemutatóvá kell tennünk.

– S addig milyen jellegű időszaki kiállításoknak fognak helyt adni?

– Elég feszített tempóban fogják egymást követni az időszaki kiállítások, s változatos témakörökben: a modern olasz építészetet bemutató tárlattól, a római kori kerámiákon keresztül a Kiscelli Múzeum első világháború előtti plakátgyűjteményéig. A sorból két kiállítás emelkedik ki. Az egyik minden valószínűség szerint „Az emigráció a hazáért" lesz, amelyet a Los Angeles-i Magyar Szabadságharcos Szövetség rendez teljes egészében, mi csak a helyet adjuk. A másik egy kisebb, de modellértékű időszaki kiállítás lesz: A piarista rend Magyarország, illetve főként pesti történetét mutatja be, augusztus végétől egy hónapig. Hallatlanul érdekes témakör ez, mert a várostörténeti, kultúrtörténeti vonatkozások egymásba kapcsolódnak a piarista rend és gimnázium esetében.

– S mi lesz a Kiscelli Múzeummal, amelyet mintha mostoha sorsra kárhoztattak volna az utóbbi időkben?

– A Kiscelli Múzeum egy ideig zárva volt; a tavaszi fesztivál idején nyitotta meg a főpolgármester úr. A Fővárosi Képtár anyagából nyílik egy állandó kiállításunk, majd több kisebb időszaki kiállítás lesz az erre alkalmassá tett templomtérben. A várostörténeti osztály pedig enteriőröket mutat be, a régi Pest-Buda emlékeit a XVIII.-XIX. századból.

– Gondolja, hogy ezekre a hírekre özönleni fog a tömeg az eddig szerény látogatottságú helyre?

– Legenda az, hogy Kiscell halódó múzeum! Azon múlik minden, hogy át tudjuk-e venni azt a szemléletet, ami például Amerikában, Nyugaton is meghonosodott. Mire gondolok? A múzeum ne az a hely legyen, ahol el lehet sétálgatni, nézelődni fél órát, hanem összetett, modern kulturális programokat, szolgáltatásokat nyújtó hely. Ahol van kulturált étkezőhely éppúgy, mint könyvesbolt és műtárgymásolatok árusítása, a kiállítások pedig minél több réteg érdeklődésére számottartók. Még egy játszóházat is el tudnék képzelni Kiscellben, amely ha minden együtt lesz, nem félórás, hanem félnapos kirándulásra elegendő programot fog kínálni.

– Hadd legyek az ördög ügyvédje: honnan lesz minderre pénz?

– Az eddig elmondottakban valóban több volt a vágy, óhaj, mint a jelenidejű realitás, de jelzik az utat, amelyen haladnunk kell. Lényegében a fővárosi költségvetés tartja fenn a múzeumot, ami az üzemeltetésre nem is nyújt rossz lehetőségeket. A mi gondjaink az évtizedek óta elmaradt fejlesztésből származnak. Tisztában vagyunk azzal, hogy egy múzeumnak az alapfeladatait költségvetési pénzből kell ellátnia, de mi sem lehetünk tétlenek, fel kell hajtanunk minden reklámbevételt, szponzorálási lehetőséget. Vallom, hogy egy múzeum igenis helyet adhat az ízléses reklámnak, akár táblák felerősítésével is. Ha nálunk is egyre inkább teret nyer a modern polgári értékrend, és a törvényi szabályozás is érdekeltté teszi a gazdasági szférát a kultúra finanszírozására, mind többen jönnek majd rá, hogy egy apróhirdetésnél, sajtóban megjelenő reklámnál sokszor többet ér egy látogatott múzeumban elhelyezett elegáns kiírás.

– A fejlesztés elmaradását említette. Milyen területeket érint ez különösen érzékenyen?

– Általában elfelejtik, hogy a fővárosban több kisebb múzeumi együttesünk is van, a Gül baba türbéjétől az óbudai római kori aquincumi és fürdőmúzeumig, a várbeli középkori zsidó imaházig. Amíg legalább szicíliai közbiztonságot nem tudunk teremteni, óriási veszélyben vannak különösen a városban szétszórt gyűjteményeink. Hosszan lehetne sorolni a tengernyi gondot. Jellemzésképpen az ős- és népvándorláskori osztály helyzetét említem, amely albérletben szűkösködik, kiállítási helyisége nincsen, s a raktárba már egyetlen új cserepet sem tudnak elhelyezni... S mindezen elemi működést megkérdőjelező gondok közepette komoly szakirodalmi tevékenység folyik a múzeumban. Az ország egyik régészeti központja vagyunk, s fontos tudományos kiadványokat jelentetünk meg időről időre.

Megyeri Dávid

Dékán kontra hallgatók és a reform

Cikkünkkel kapcsolódni szeretnénk az „Egy év, két szakdolgozat?" című, 1992. január 29-i számban megjelent hallgatói íráshoz, mellyel minden tekintetben egyetértünk, s tisztelettel adózunk a szerzőknek bátorságukért. Mi most még nem mertük aláírással ellátni levelünket, miután félünk. Tudomásunkra jutott ugyanis, hogy a diplomaszerzés feltételeit visszamenőleg módosító, áterőszakolt *„reformok"* ellen végső kétségbeesésükben aláírásgyűjtésbe fogó hallgatóknak *„utánanéznek"*.

Az ELTE Bölcsészettudományi Kara az idén hirdette meg először az úgynevezett kétszintes képzést, de precedens nélkül álló módon úgy, hogy azt visszamenőleges hatállyal minden évfolyamra kötelező erejűvé tette... Eszerint elsőfokon a Bölcsészettudományi Kar úgynevezett BA (főiskolai szintű) diplomát ad. A másodfokon szerezhető (egyetemi szintű) MA diploma megszerzését a kari vezetés feltételekhez kötötte. Ennek eredményeképpen mi, akik – szüleinkkel együtt – úgy véltük, hogy sikeres egyetemi felvételünk alapján, a meghirdetett 10 félév után egyetemi szintű diplomát kapunk, most 8 félév után úgynevezett BA, és újabb 4 félév után MA diplomát kaphatunk. Így tehát 6 év alatt lehet ma elvégezni a bölcsészkart. A jelenlegi gazdasági körülmények között az 5 éves tanulmányok finanszírozása nem kis áldozat szüleinktől.

Mi nem a reformok ellen vagyunk, de a most bevezetett, valamennyi évfolyamra rákényszerített új típusú képzés – nem biztosít lehetőséget az önálló döntésre; tudniillik, hogy hagyományos egyetemi diplomát szeretnénk-e, vagy azonnal bekapcsolódunk a reformoktatási folyamatba. Úgy tudjuk, hogy a „reformok" ilyen kapkodó, merev módon alkalmazott bevezetése ellen, többen is felemelték szavukat, sajnos eredmény nélkül. Elgondolható, hogy az egyetemi vezetés milyen megfontolásból hagyta jóvá(?) a dékán intézkedéseit, s mit szólt mindehhez a Művelődési és Közoktatási Minisztérium illetékes osztálya, ahol arra sem kaptunk választ, hogy a bölcsészkar „BA" és „MA" diplomái mivel egyenértékűek.

Azért fordulunk az Önök lapjához és Önökön keresztül a nyilvánossághoz, mert a kar jelenlegi vezetése átgondolatlan álreformok tömegével áraszt el bennünket, példaként a tanárképzés általunk áttekinthetetlen logikáját, a jelenlegi „ösztöndíjrendszer" kidolgozatlanságát és egyéb negatívumokat említhetnénk.

Az új kari vezetés első *„reformlépéseihez"* a tanév kezdetén a Televíziót akartuk kihívni, mert lenyűgöző látványt nyújtott, amint több százan, órákon keresztül várakoztunk a reform jegyében szervezett beiratkozásra. Ugyanilyen látványos lett volna megörökíteni, amikor félévi vizsgáinkat az egyetem környéki presszókban, jobbérzésű oktatóink lakásán tehettük le, mivel a vizsgaidőszakban dékáni utasításra a bölcsészkari épületet bezárták. Azok az oktatók, akik – a hallgatók érdekében – megpróbálták felemelni szavukat az áterőszakolt, önkényes intézkedések ellen, csodával határos módon *„előrehaladott korukra való tekintettel"* nyugdíjba mentek, vagy minden olyan testületből kikerültek, ahol szavukat hallathatták volna. Jobb esetben *„csak"* mint reformelleneseket kiszerkesztették őket a kari újságba. Érdemes lenne megvizsgálni, hogy valóban reformerők irányítják-e a változásokat a bölcsészkaron?

Bölcsészkari hallgatók

(Szerkesztőségünk név nélkül érkezett írásokat nem közöl, de a téma aktualitása miatt ettől a jelen esetben eltekintettünk.)

A Kamra kínaija

Mandarinsors

Halász Péter demonstrál. Demonstrálja, hogy színházat csinál, és nem illúziót kelt. Fölfedi magát az alkotási folyamatot is. Nem ő az első, de előadása – A kínai avagy ahogy a Katona József Színház színészei megpróbálják színre vinni a Csodálatos mandarint – tagadhatatlanul frissítőleg hat meglehetősen pállott vizű színházi életünkben. Revelációról azért nincs szó. Az alkotói szándék egyfajta változatosságon szűrődik át.

Színház a színházon belüli színházban, mondhatnám, hisz a függöny fölgördültekor festett színházi nézőteret látunk a vörös előfüggöny kicsinyített másával, melynek fölhúzása után fölbukkan az igazi színpad. Ahol is épp az előadandó darabon töri fejét a rendező, alias *Máté Gábor*. Mármint a darabbeli. A bábszínpad méretű kivágásban a szereplők csak félfekvő helyzetben látszanak. Mintha ennyit fogna be a filmkamera. A továbbiakban ugyanis – háttérvetítéssel megfejelt – filmes dramaturgiával, technikával szerkesztett előadást látunk. A rendező Máté és táncosnő felesége, *Udvaros Dorottya* ott találják magukat a közönség előtt ébredezve. Tenni, mondani kell valamit, darabot írni-előadni, hisz a publikum jegyet váltott. És indul a darab – jelen időben a jelen eseményeibe sűrítve a színészlét megjelenítésének szándékát. A hétköznapiságot s a darabvég profán változatát hangsúlyozandó – szeretkeznek egyet.

Az ötlet persze, nem újkeletű. Pirandello egész életművet épített rá. Mármint a szerep s a szereppel azonosuló színész személyiségének egybevillanásaira, a velejáró sorsdilemmákra. A *Hat szereplő szerzőt keres* gyermekszereplői például egyenesen belehalnak a szemünk láttára „íródó" színmű szerepének eljátszásába. Amiként a *Csodálatos mandarin* címszerepére *„beugrasztott"*, New Yorkban csellengő kínai disszidenst is utoléri a mandarin végzete: a szerelmi halál, a vétlen, szerelmi csábítás áldozatává lett idegen férfi sóvárgásban fölmagasztosuló tragédiája. *Kaszás Gergő*, a moziban kifosztott, hányódó kínai, törvényszerűen bukik el az értetlenség kozmoszi közegében. Utolsó, szerelmi beteljesedést hozó tánca – azaz a stilizált szeretkezési jelenet az aranyhímzésű mandarinkimonó hullámzó leple alatt – a táncosnőt alakító Udvaros Dorottyával, a szerelmi extázis apoteózisa. Természetesen bartóki zenére. S hogy bele ne feledkezzünk a táncdráma pátoszába, Halász Péter próbajátékának. *Pap Zoltán* kevés szavú, kóborló zenésze, a pompásan természetes, bájos gyermekszereplővel az oldalán *Elek Józsa* az előadás lírai felhangjaival ellenpontozza a hétköznapiságot. Halász ad hoc jelleget sugalló darabjának erejét nem a Csodálatos mandarint próbáló társulat banális életmintájában lelhetjük fel (ám ez is egyfajta rétegmodell), hanem az emigránslét légüres terének, légtelen légkörének megidézésében. Ahogyan belevész, belehal a lelkileg fölkészületlen az idegen közeg közönymocsarába.

Kaszás Gergő, Udvaros Dorottya, Máté Gábor

Fotó: MTI – Ilovszky Béla

gondoskodik a kívülállást erősítő effektusokról is. A kínai pusztulása után, a kulisszák mögül hallani ki a szeretkező házaspár kihangosított lihegését. Az élet megy tovább.

Az elidegenedést szolgálja maga a pöttöm színpad is, hisz a szereplők testét félig takarja a szűkre szabott keret. Mintha (filmes kinagyítással, vágással) nyomatékosítanák a figyelemre méltó részleteket. Mintha maga a – természetesen megszerkesztett – színházi élet zajlana a szemünk előtt. Az élet írja a darabot is, ahogyan Halász Péter bevallása szerint, az 1985-ös New-York-i ősbemutatót is egy újságcikk alapján tartották meg, a jeleneteket csaknem rögtönözve. Az 1974-ben Budapestről emigrációba kényszerített (akkor még nagyon is avantgárd társulat) külhoni munkamódszerére amúgy is jellemző a rögtönzés technikája, a fikció s a valóság gyakori egymásbajátszása.

A színház mindennapjaihoz hozzátartozik a megmérettetés, a próba is. *Bán János* Színésze iskolapéldáját nyújtja az amerikai rutinié

Ez hát a sűrített lét, ez hát a színjáték. S mára már nyoma sincs benne az avantgárdnak, mégiscsak a létről, a lét szeletkéjéről tudósít. S hogy a megszerkesztett (helyenként ugyan kimódoltnak ható) jelen idejű színjáték *„életessége"* annyira meggyőzi a nézőt, az nem kevéssé a *„laza profit"* pontosan alakító Máté Gábornak köszönhető. A színfalak mögött sürgölődő színészek kiszüremlő szövegei, zörejei a színházi alkotás tettenérésének benyomását keltik. A háttérvetítés metropoliszának hangkulisszája meg nappali életünk zajfüggönyét idézi; ott villognak a reklámok, ha az előadás után az utcára lépünk. Ha óvatosak vagyunk, talán még elkerülhetjük a kis kínai sorsát.

Metz Katalin

A NÉPJÓLÉTI MINISZTÉRIUM TITKÁRSÁGA

pályázatot hirdet

jogász főelőadói

(főmunkatárs) munkakör betöltésére

Feladat: jogszabályok, előterjesztések véleményezésének, tárcaszintű állásfoglalások kialakításának koordinálása, valamint belső jogügyi tevékenység.

Pályázatot hirdet továbbá

titkárnői munkakör betöltésére

Feladat: a minisztérium titkársága ügyviteli rendszerének működtetése, kapcsolattartás, a számítógépes információs rendszer kezelése.
A pályázatok elbírálásánál előnyt jelent a közigazgatási gyakorlat és az idegennyelv-ismeret.

Jelentkezni lehet írásban, részletes szakmai önéletrajz csatolásával, a fizetési igény megjelölésével, a Népjóléti Minisztérium titkárságán (Budapest, Arany János u. 6-8. 1055).

A 172/1991, (XII. 27.) Kormányrendelet alapján a Szerencsejáték Alap Kezelő Szervezet a Szerencsejáték Alap forrásból egészségügyi, szociális, kulturális, ifjúsági és sportcélú vissza nem térítendő, vagy kedvezményes pénzügyi feltételű támogatás elnyerésére

PÁLYÁZATOT HIRDET

A pályázatot a pályázati kiírás megjelenésétől folyamatosan a Szerencsejáték Alap Kezelő Szervezetnél (1051 Budapest, Sas u. 23. (volt Guszev utca) tel.: 111-8207) kell benyújtani.

A pályázati feltételeket tartalmazó nyomtatványok átvehetők, vagy postai úton igényelhetők a Szerencsejáték Alap Kezelő Szervezetnél.

A pályázatokat a benyújtás sorrendjében negyedévente a Szerencsejáték Tanács bírálja el.

A Szerencsejáték Tanács a döntéseit a pályázat meghirdetésének helyén nyilvánosságra hozza.

A Szerencsejáték Tanács döntéséről a Szerencsejáték Alap Kezelő Szervezet írásban értesíti a pályázót.

HIRDETÉS

KULCS A BIZTONSÁGHOZ

Magyarországon először:
a világszínvonalú fúrás- és saválló

DOM zárbetétek, zárak, lakatok

Hazai és importált hevederzárak, riasztók, épület- és bútorvasalatok a legolcsóbban! Minden típusú kulcs azonnali másolása.

SIMICSKÓ Biztonságtechnikai Kft.
Zárszaküzlet
Budapest, Üllői út 257. 1196

KÉSZLETÉRTÉKESÍTÉST
KÉSZLETFELMÉRÉST
KÖZVETÍTÉST
vállal

CON-SER Kft.
Budapest, Fóti út 56. 1047
Telefon: 160-1449
Fax: 160-3868

JAMP-EX

KÖMMERLING
műanyag lapok

Habosított
PVC-lapok forgalmazása kis- és nagykereskedőknek, négyféle minőségben (bel- és kültéri felhasználás).

Táblaméretek:
2000x1000
3000x1000
3000x1500
3050x1560

JAMP-EX

Svájci-Magyar Reklámszolgáltató és Kereskedelmi Kft.
Budapest XI., Mezőkövesdi út 1-3. 1116
Telefon: 166-9255/21-22, 166-9452/21-22
Telefax: 186-8557

STEIBER JÁNOS
INGATLANÉRTÉKELŐ ÉS INGATLANKÖZVETÍTŐ

Vállalom:
- ingtalanok értékbecslését, vétel, eladás, csere, hitelfedezet, bérbeadás, tulajdonközösség stb. céljából
- ráépítésnél tulajdoni arányok megállapítását
- illetékügyekben a tanácsadást
- ingatlanok közvetítését.

Dunakeszi, Kiss József u. 2/B. 2120
Telefon: (27)-42-865

Műszaki boltunk árukínálatából:

- Wynn's olaj- és üzemanyag-adalékok gazdag választékban
- Energy Release fogyasztáscsökkentő, teljesítménynövelő olajadalékok járműipari és ipari hasznosításra
- hátsó fékmunkahengerek, javítókészletek (Lada)
- teljes tömítésválaszték (Lada, Škoda, Wartburg 353, Trabant)
- Dacia féltengelyek, fogazott sebességváltó-alkatrészek, kipufogódobok, dugattyúk, egyéb alkatrészek.

Felvásárolunk:
használt Robur dízelmotorokat, fődarabokat.

AUTOSPEC Kft.
Miskolc, Besenyői u. 3. 3527
Telefon: (46)-49-221
Tel./fax: (46)-49-251

MÁTRIX-26.

Szolgáltatásaink:
- **ingatlanok közvetítése**
- **ingatlanok értékbecslése**
- **irodák, műhelyek, raktárak bérbeadása**
- **ingatlanok őrzése**

MÁTRIX-26. Ingatlankezelő, Forgalmazó és Szolgáltató Kft.
Dunaújváros, Béke tér 3.

A REORG Gazdasági és Pénzügyi Részvénytársaság, mely a Pénzügyminisztérium megbízásából felszámolási tevékenységet folytat, a BÁZIS-DÉV felszámolási eljárása keretében értékesíti a RIT Kft.-ben lévő üzletrészét 100%-os áron.

Érdeklődni lehet a BÁZIS-DÉV FA. Vagyonkezelő irodájánál a 72/24-202 telefonon, Ferk Sándor irodavezetőnél.

IDE ÉRDEMES BETÉRNI!

Palackozott üdítők diszkontáron,

nagy választékban és minden mennyiségben.

Cím: Vésztő, Kossuth Lajos u. 91.
Nyitva tartás:
8–12 és
14–18 óra között.

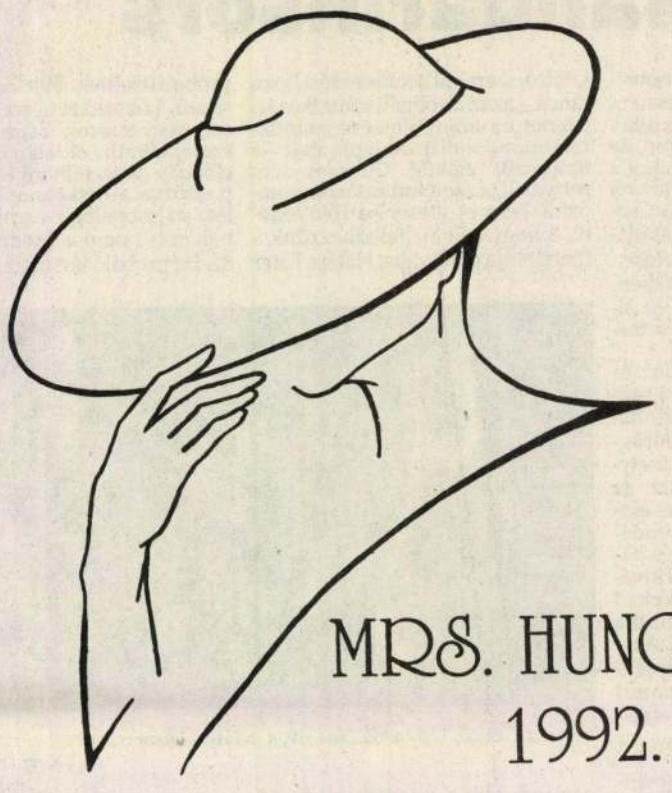

MRS. HUNGARY
1992.

MAGYARORSZÁG LEGSZEBB ASSZONYA

Jelentkezni a Heti Magyarországban található nevezési lapon lehet 1992. március 20-ig.

IGÉNYES BERUHÁZÓK, ÉPÍTTETŐK!

ORSZÁGOS MŰEMLÉKI FELÜGYELŐSÉG SZEGEDI KIRENDELTSÉGE

Vállalkozik mesterfokon Dél-Magyarországon igényes építőipari és szakipari munkák kivitelezésére.

Építőipari munkák:
– műemléki épületek felújítása, helyreállítása,
– középületek felújítása, helyreállítása

Szakipari munkák:
– díszítő vakolatok,
– díszítő fehérmunkák,
– egyedi gipsz-, kő-, műkődíszek, reliefek készítése,
– megyei és városcímerek tervezése és kivitelezése,
– díszbádogos-munkák,
– díszlakatos- és kovácsmunkák,
– faszobrász-, kőszobrász- és restaurátori munkák,
– bronz- és rézplakettek tervezése, öntése.

A Kirendeltség Dél-Magyarországon kizárólagos forgalmazója az ásványi alapanyagú környezetbarát osztrák MINASIL homlokzatfesték és kőkonzerváló anyagoknak.

Referenciamunkáink:
Szegeden: a Kirendeltség székháza, Alsóvárosi Ferences templom, Kálvin téri Református Palota, Szőregi Szerb Templom, DEMASZ Rt. székháza.
Hódmezővásárhelyen: Fekete Sas Szálló, Református Ótemplom, Zsinagóga és a városi címer.
Szentesen: Petőfi u. 9. sz. alatti polgárház.
Nagymágocson: volt Károlyi-kastély.
Szegváron: a volt Károlyi-kastély.
Gyulán: a volt alispáni kúria (Gróza park) és a gótikus vár.
Szarvason: Anna-ligeti kastély.
Nyíregyházán: GK. Püspöki palota.
Máriapócson: GK. templom.
Pócspetri: RK. templom.
Pécsen: a Dóm téri kőkorlát felújítása és konzerválása.
Csongrád és Fejér megye: megyei címerek.

Vállalkozásainkat egyedi igényeknek is megfelelően, határidőre, garanciával teljesítjük.

Címünk: 6720 Szeged, Oroszlán u. 6.
Telefon: 62/12-071, 62/12-234 (fax)
Telex: 82703

A Buzna Sándor

festő

1912

Éimisk 1930.821.

megrva

Buzna Sándor

festő

l.

Tragor vácmúvészei

145. l.

Bibliotéki-ut 47-49.
171. | Kelt 1939.II.

IGLAUER KÁROLY dr.
bel- és idegorvos
v. belklinikai tanársegéd
XI., Lágymányosi u. 15.
Telefon: 259-383. Rendel: 1/2 3—1/2 5-ig.

270
19
13
24
160
32
518
M

Rp. 1939. I. 18.

.....szám.
193

Budapesti BERETZKY BÉLA
GYÓGYSZTÁRA
A BERETZ ANTALHOZ
BUDAPEST,
XI, Budafoki-út 47-49.

Homoponi
ctg te tria (0,03)

Extr. Belladonnae
ctg te quinque (0,05)

Amidarophini
ctg te decem (0,10)

Ulf. suppos. c. bulgari Cacao
Lenk. teles supposit
No X
KS. Fájdalom ellen 1-2
Kupot

Iglauer

Régebbi, magántulajdonban lévő képei közül ki voltak állítva Jedlicska Pál érseki helytartó és nénjének arczképei, a Jedlicska Pál tulajdonában lévő Vogyerádi plébánia, a Rajner Lajos püspök tulajdonában lévő Kassai vértanúk és Rajner püspök három védőszentje cz. képei. 1912-ben Önarczképéről, melyet a Képzőművészeti Társulat tavaszi tárlatán állított ki, a fővárosi kritikusok is dícsérőleg emlékeztek meg. Ugyancsak ez évben gyengélkedése miatt ideiglenesen nyugdíjaztatta magát s egyelőre Zebegényben telepedett le. Itt több budapesti nyaraló arczképe mellett megfestette Vácz város ta-

Buzna Sándor

nácsterme számára Csáky Károly gróf váczi püspök életnagyságú arczképét, melyről a sajtó elismeréssel nyilatkozott.

Alkotmány. 1912 máj. 5. (Festőművész plébános.) — 1914 febr. 4. (A váczi püspök arczképe.) — *Pesti Hírlap.* 1910 júl. 8. (Egy plébános festményei.) — *Pestmegye—Vácz és Környéke.* 1914 febr. 5. (Gróf Csáky Károly arczképe.) és a művész közlése nyomán.

TÉ-G
I. 166. l.

Sz-Sz. 291. l. – Tragor J.
Vác műemlékei és mű-
vészei. Vác, 1930.
145. l.

Buzna Sándor, festő, ny. rk. plébános; szül. 1868 jan. 14-én Koroson (Nyitra megye). A középiskolákat Érsekújváron és Esztergomban végezte s már ekkor nagy hajlamot mutatott a rajzolás és festés iránt. A negyedik gymnasium után papnövendék lett s 1892-ben történt felszenteltetéséig Esztergomban élt, hol a sok tanulni való miatt s egyéb okokból is a rajzolásban nem igen

képezhette magát. Felszenteltetése után gymnasiumi tanárnak nevezték ki Nagyszombatba, ahol a számtan, a rajzoló geometria, a görög-pótló rajz és a szabadkézi rajz tanítását bízták reá. A nagy elfoglaltság ismét nem engedte meg, hogy behatóbban foglalkozzék a festészettel s így csak a maga erejéből dolgozott. Másfél évi tanári működés után erős tüdőcsúcshurutba esett, mely okból hat hónapot kénytelen volt Meránban tölteni. Innen egészségesen tért vissza, de az orvosok a visszaesés lehetősége miatt ellenezték a tanári pályát, s így történt, hogy egy kis pusztai plébániára, Vogyerádra vonult vissza, ahol egyedül a nyitrai püspök, mint kegyúr szolgaszemélyzetét kellett gondoznia, s így kevés megerőltető dolga volt. Tizennyolc évig volt vogyerádi plébános s ez alatt csak másolgatásokra, fénykép után való arczképfestésre szorítkozott, míg Jedlicska Pál érseki helytartóban pártfogóra találván, 1904-ben egyházi hatóságának engedélye és segélyezése mellett Budapestre került, ahol Vajda Zsigmond és Túry Gyula magániskolájában tanult. Túrynál délelőtt festéssel, délután pedig Vajdánál rajzolással foglalkozott. Rövid budapesti tanulmányai alatt mesterei részéről nagy méltánylásra talált, ami új erőt és bizalmat öntött beléje. Fraknói Vilmos, a tudós főpap is érdeklődni kezdett működése iránt, s elhatározta, hogy egy évig Rómában és egyebütt tanulmányokat végeztet vele. 1905 júliusában Bécsbe küldte Van der Meer egyik képének lemásolása czéljából. A szokatlanul forró nyárban, lázas munka közepette hideg italtól súlyos gyomorbajt kapott s nagybetegen kerülvén haza, le kellett mondania a tervezett tanulmányútról. Bár állandóan betegeskedett, olykor elővette az ecsetet is, s jóakarói rábeszélésére 1910-ben Pöstyénben festményeiből kollektiv kiállítást rendezett. Legjobb művei mind elkeltek. Martyn koldus cz. képét a Rakovszky-család vette meg, egy tanulmányfejét Erdődy Imre gróf, aki a kiállítás alatt saját arczképét is megfestette, Vasárnapi szórakozás, Az özvegy, Pihenés és még három kisebb képe Schwarz Adolf budapesti vezérigazgatóban talált vevőre, Koldus és Vadász cz. képei pedig külföldre kerültek.

Buzna Sándor
festő
vul. 1868 jan. 14.
Nyitrakoroson
1928-ban Pozsonyban állitott
ki.

Toman 70. l.

BUZNA *Sándor*, festő. * Koros 1868 jan. 11. 1904. Budapesten Vajda Zsigmondnál és Túry Gyulánál tanult. 1910. Pöstyénben gyüjt. kiállítása volt. Mint nyugalmazott rk. plébános, Zebegényben élt. Arc- és genreképeket festett

B-Gy. I. 166 l

Rustan basa:

Vállon alól, kissé bal
lett magas turbán van, b
só" öltönye brokát s keblébe
irata balra az arca mellet

„RUSTAN

s fölül: „Cum privilegio".

Rézmetszet, méretei

Hoppel: Thesaurus Exoticu
Beschreibung des Türk

BUZNA Sándor festő

Váci pantheon. Vác, 1992 10^{19}, [71]p. + ill.

[7.][10.]

Vác, Görög u.

1992. szept – nov.

Fornó Katalin

 M. D. K.

Bruna Sándor, festő, 1864-1945

Egyházi méltoságot viselők archépeit és templomok oltárképeit festette. Szakrális konvencionális stílusban. 1943-ban gyűjteményes kiállításon mutatta be műveit.

Marian Váross: Slovenské výtvarné umenie 1918-1945.

41. 42. old.

1960.

MDK

Buzna Sándor, festőm.

497. Önarckép. Olf.

KMT.1912. tav.kiáll. Kat. 67.l.

MDK

Búzna Sándor, festőm.

497. Önarckép. Olf.

KMT 1912. tavaszi kiáll. Kat. 67.l.

Buzna Sándor MDK

Önarckép, olf.

Mücsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Ö Buzogány Dénes

rajztanár 1918

Ki tud róla?

Buzogány Denes

1913/14–1915/16 I., 1917/18

Fertőjzámfőiskérk

1932–33. 72. l.

480

A felismerőképesség hiánya

Markó Lívia

„Ha karikírozni akarom a múzeumi szakmát, akkor a dolog úgy fest, hogy hárman rendeznek kiállítást egymásnak: az egyik megcsinálja, a másik kritizálja, a harmadik pedig a háttérből fúrja, ritka esetben ellenkiállítást rendez valahol máshol" – mondja dr. Buzinkay Géza, a Budapesti Történeti Múzeum főigazgatója, akit a múzeumigazgatók nemrég lezajlott országos konferenciája kapcsán arról faggattunk, milyennek látja a művelődési tárca tevékenységét és a múzeumi szakemberek magatartását az általános költségvetési megszorítások idején.

Ön 1992 óta igazgatja a Budapesti Történeti Múzeumot, részt vett négy országos tanácskozáson, de a legutóbbit előkészítetlennek nevezte. Miért?

– A helyettes államtitkár előadása a közgyűjteményi terület kilátásairól – ez volt az egyetlen biztos pont a konferencia programjában. De hogy miről vitatkozunk majd két napon át, az olyannyira nem volt kitalálva, hogy Török András tájékoztatásához sem kapcsolódott semmilyen napirendi pont vagy témakör. Pedig ha a helyettes államtitkár a többi között azt fejtegeti, hogy a költségvetési intézmények rendszere idővel megszűnik, alternatíva lehet a nonprofit működési forma, és az erre vonatkozó törvény előkészítése is elkezdődött, akkor, úgy hiszem, fontos lett volna erről az ország minden részéből összegyűlt, közel száz szakember véleményét ütköztetni. Erre azonban csak akkor lehetett volna esély, ha a téziseket előre elküldik a résztvevőknek, hogy legyen idejük átgondolni a kérdést. Eszmecsere he-

[illegible] óta hallott szkep-
nem 129 hanem közel ezer ember – igaz, nem pol-
idáig a mostani kormány sem tudja jobban: most
ügyet rosszul kezelte. Úgy tűnik viszont, hogy ez
Annyit mindenképp elmondhatunk, hogy ezt az
eltávolítása már nem Antall életében történt.
ben – ám azt azért ne felejtsük el, hogy a 129 tádiós
lásaira volt számos példa az egész médiaügy kezelése-
uralmi szakszerűség antidemokratikus megnyilvánu-
szont egyre inkább megengedtek maguknak. Az
demokratikus ellenzék részéről, amit Antallék vi-
olyasvalaki, aki maga is konszolidált részese volt a
korábbi struktúrának. Épp azért vált hatástalanná az
ellenzék „liberálbolsizása", mert az emberek egyálta-
lán nem érezték azt az erkölcsi irritációt az egykori
kedőként. Mellettük nem játszhatta el a bíró szerepét
csakugyan felléphetett volna egyedüli erkölcsi érté-
kívánta alakítani, azt természetesen az a nagyon kis
létszámú demokratikus ellenzék irritálta igazán,
amely tényleg nem kompromittálódott semmilyen
szinten a Kádár-rendszerben, tehát ha akarta volna,

– Ha valaki itt a nemzet megmentőjének szerepét

vánulásoktól...

***kormányzásának azonban azok a nyíltan anti-
demokratikus lépései, amelyeket a médiaügy-
ben tett, s hogy soha nem határolódott el a szél-
sőjobb tömegkommunikáció-beli előretörésével
párhuzamosan jelentkező antiszemita megnyil-***

szabadelvűség és nacionalizmus, vagy nem.) Nem lehet „rátenni" a nemesi elitet nélkülözhetetlen, problémaérzékenységében, szerkezetében egészen más társadalomra egy ily módon tisztán ideologikussá vált konstrukciót. Mindemellett a huszadik században könyvtárnyi irodalom született arról, hogy a demokrácia meg egy rendkívüli világképet belső demokratizmusa mennyire különböző fogalmak, tehát a tömegtársadalmak és az elitársadalmak közötti komoly különbségek vannak. Itt, Magyarországon a reformkorban szülelett liberalizmusnak társadalomtörténeti hátteré is volt, s ez meghatározott társadalmi csoportokhoz kötődött. Ezért is volt a nemesi elitet nélkülözhetetlen a polgárosodás szempontjából.

– Lehetséges, hogy a mostoha gazdasági helyzeten túl ez a gondolkodás is közrejátszik abban, hogy egyre kevésbé működnek a közgyűjtemények?

– Benne van ez is. Az múzeumigazgatók nagyrészt negyven-ötvenéves emberek. Bennük is nyomot hagyott a elmúlt rendszer automatizmusa. A lel-

ökség
ja

„antalli örökséget".
nt,
viszont az érdekelt,
' András történész,
t miniszterelnök
ról.

Koncz Andrásnak, a hazai „újeklektika" képviselőjének nemrég volt tárlata a Várfok Galériában. E héten az ő képeivel illusztráljuk az Ahogy tetsziket. Címoldalunkon: Munkás-gimnasztika

abból lehet elvonatkoztatni a politikum értékeit, amelyek így aztán nem a társadalom ütköző érdekeinek egyfajta eredőjeként jelennek meg. Tehát a nemzettudat nem eredmény, hanem megelőlegezett, kiváltságok alapján birtokolható dolog. Antallék nemzetben gondolkodtak, némi liberális tartalommal, míg a liberális pártok társadalomban gondolkodtak. Az MDF-en belül pedig kezdettől megjelent egy csoport, mely elsősorban népben gondolkodott.

– Nép, nemzet, társadalom – nehezen, de mégiscsak szétválasztható fogalmak…

– A nép még amorfabb fogalom, s ebből fakadt a valódi belső ellentét az MDF-ben, mert ez a kifejezetten plebejus indíttatású társadalomfelfogás Antall tradicionális, történelemcentrikus megközelítését nem igazán tolerálta. Akik népben gondolkodtak, azok számára a nép nagyon egyszerű dolgot, annyit jelentett: valami, ami kívül és alul található. Hogy ez jobb- vagy baloldali megközelítés-e, az a huszadik században elég nehezen dönthető el. Kívül a hatalmon és a társadalom alsó régióiban található a nép, amelyet fel kell emelni – ehhez a mozgalmi attitűd kitűnően illeszkedik. Antallról azt tudom ebben az összefüggésben mondani, hogy a népiekhez képest jóval modernebb volt, tudta, hogy modern párt nélkül sem rendszerváltás, sem igazi politikai struktúra nem képzelhető el.

– Lehet, hogy a népiekhez képest Antall modern volt, de a politikai rendszerváltás deklarált célja mégiscsak a Nyugattal való integráció, és nem is olyan hosszú távon. Az a társadalom viszont, amit ő szívesen látott volna, nem a nyugati típusú fogyasztói tömegdemokrácia. A Horthy-korszak társadalmát például a legtöbb mai nyugati történész nem ítélné szabadnak.

– Nyilvánvaló, hogy Antall számára a huszadik századot illetően legvonzóbb egy német keresztény-demokrata modell volt, Adenauer kancellársága alapján, mely totalitárius romokon építette fel az államot. Konzervatív értékek mentén demokratikus társadalommá és prosperáló gazdasággá tette Németországot. Ott valóban ez történt, csakhogy Németországot – Magyarországgal ellentétben – épp azért szállták meg, hogy bevezessék a demokráciát, és jelentős pénzügyi segély járult ehhez. A különbségek ellenére a minta mégis létezett Antall számára, és így nem kétséges nyugati orientációja sem. A probléma, hogy ez a modell Magyarországon irreleváns volt, és ráadásul az MDF-re ráépült népi és szélsőjobb erők belpolitikai értelemben nem engedték megvalósítani. Ez vezetett az MDF-en belül látható és nem látható darabolódáshoz, emellett ahhoz is, hogy a népieknek átengedett kulturális arculat premodern jelleget öltött. De nem gondolom, hogy Antall a Horthy-korszakhoz kötődött volna. Egyszerűen nem volt jó a számítása, mert nem a társadalmi helyzetet, hanem a tradicionális értékeket tartotta szem előtt. Ami a Horthy-temetést illeti: nem lett volna semmi baj, ha nem kap az egész egy közjogias árnyalatot, mert Antall kombinálta a jogfolytonosság-problémát egy szintén tizenkilencedik századi, Tisza Kálmán-i trükkel: hét kormánytag „magánemberi" megjelenésével. Ugyanilyen trükk volt, hogy amikor kormánykoalíciója szétesett, csinált egy ál kisgazdafrakciót, ami közjogilag áthidalhatóvá tette a négy évet, politikailag azonban jelentős mértékű hiteltelenedéshez vezetett. Ezek a megoldások egyértelműen világképéből következtek. Ugyanakkor az is kiderült, hogy az a Tisza Kálmán-i metódus, miszerint közjogi játékokkal lehet pótolni a tényleges politikai megoldásokat, a huszadik század végén már nem járható út.

– Igazán ellentmondásos mozzanatai Antall

Burogány Gyula, M.D.K.

városi mérnök

nyert megbízást a komá-
romi közkórház terveinek
elhészítésére. Evégből Lévá-
ra utazik, hogy az ott ujonnan
épült kórházat tanulmá-
nyozza.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1894. XV. évf.

ápr. 24. sz. 1. old.

Mircea Burcin, román művészettörténész

"Korlátos román festészet" címmel kiállítás nyílt meg kedden a Szépművészeti Múzeumban. A tárlatot dr. Aradi Nóra és Mircea Burcin művészettörténészek nyitották meg. – Burcin a román Kulturális Minisztérium munkatársa.

Magyar Nemzet, 1984. aug. 9.

Buzzi Bódog

épitém

1.

Siklóssy FKT tört

484. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

NYOMTATVÁNY

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36

Buzzy Bódog

építész

Akadémia u. 12.

(1872)

Koradeklektikus

Geröpesti

266. l.

1950

LAN
TELEFON : 87-5-01
bát
ka
szo

Buzzi Félix

Bp. V. Tolbuchin körut 8.
Egyemeletesre Pollack Agoston épitette. 1852.
Buzzi Félix háromemeletesre épitette ki.

Zgkariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

127.1.

Buzzi Bódog

MDK

Rombach Sebestyén u. 11-13.

Zsinagóga.

Tervezte Otto Wagner bécsi építész 1870-ben.
Vasszerkezet jóváhagyását Kalina Mór kéri,
Felelős építőmester Buzzi Bódog.

Zakariás G. Sándor: Budapest. /1961/ Bp. 1961.
"
155.1.

MDK

Buzzi Bódog

Üllői ut 24.
a meglévő egyemeletes, 18 tengelyes részre épitette a második emeletet és a többi tengely 1870-ben.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

167.1.

Buzri Bódog

életének és munkásságának időrendi adattára mesterfelvételi ügyével bezárólag.

Komárik Dénes: Építészképzés és mesterfelvétel a XIX. században. Pesti mesterek és mesterjelöltek.

Építés- Építészettudomány.III.köt.4.sz.379-418.l.

393.l.

MDK

Buzzi Félix építőmester

Concordia Gőzmalom, vízelvezető alagutja

Ferenc, Sorokrási töltés

1866. — Elutasítva

MDK-A-17-1/2114.

MBK

Buzzi Ferenc Bodog

épitömester

1868. Pesten.

Pkc. 217 l.

Friggyes. III-ik, osztrák herceg és német
császári nagy pecsétnyomója
1449-ből II. 205.

Buzzy Bódog, építőmester; szül. 1830 körül, megh. 1875 jan. 26-án Budapesten. Az 1860—70-es években a főváros egyik legjobban foglalkoztatott építőmestere volt. Fellner tervei alapján Kéler Napoleonnal együtt ő építette annak idején a budapesti Népszínházat is.

Vasárnapi Ujság. 1875. 77. l. (Halálozások.) — *U. o.* 1875. 814. l. (A fővárosi Népszínház.)

Buzzy Bódog
építőmester

L. Landrey - kentivány:
292. l.

megírva

Buzzi Bódog

építőmester

* **Buzzi Bódog** mérnök és épitész kedden elhúnyt, családjának és minden ismerősének mély fájdalmára. Derék szakférfiú, családfő és tevékeny polgár volt. Özvegye (Tranger Mária) és több fölserdült gyermeke maradt. Izlésének és munkásságának emléke a főváros több uj nagy épületében megmarad s továbbá abban a szép nyaralóban és pompás nagy kertben, melyet a városliget szélén nehány év alatt elhagyatott puszta földön hozott létre. Ma, csütörtökön d. u. négy órakor fogják eltemetni stáció-utcai 32 sz. lakásáról.

T 1875. jún. 26.

Fővárosi Lapok

1875. 95. l.

MDK

Buzzi épitész

a népszinház

Vas. Ujs. 1875. dec. 19. 814. l.

Buzzi és Keler

Fellner Ferdinand
tervei szerint épitetiek
a pesti népszinházat.

Vasc. Ilys 1875

814. C.
Keppel a 812 lapon

fotofilm

CLUJ STR. REG. MARIA 6

TELEFON 8-26

LAPEST

38 NOV 25-1

Buzzy Ádám

építész meghalt

Budapesten 1875

január 26-án

Vas. Kjv. 1875. 77 l

Buzzi Félix

1869-ben épített a XII.
kerek út 4-6 alatti nyaraló-
házakat.

Műemlékvédelem 1971/1
33. old.

Buzzi Bódog

Steindl Imre tervezte a pesti Ujvárosházát /Váci u. 62-64/, a kivitelező épitőmester Buzzi Bódog volt /1871-1875/.

Gábor István: Egy régi épület új élete; az Ujvárosháza. - Budapest, 1972.5.sz.22-25.l.

Buzzi Bódog

mellett dolgozott Rill Imre, Wind Ödön

Komárik Dénes: Építészképzés és mesterfelvétel a XIX. században. Pesti mesterek és mesterjelöltek. Éptud, 1971 /III/, 4.sz. 379-418.l.

41o.l., 416 l.

Buzzi és Kéler

igaznak. — **A Buzzi és Kéler** építési cég tovább is folytatja széleskörű működését; a cég élén Kéler Napoleon áll s Buzzi özvegye is társnő marad. — Ná-

Fővárosi Lapok

1875. 152. l.

Hypot.

Ha bpi = Magar

Disjunctio.

Nich zabed czekoś [illegible] ji się rozz

MDK

Buzzi

Bukki (?) Bódog mérnök
zz(?)

Zsivora György, halastó.

Kült., Rákosmező

1863. —

MDK-A-II-1/1226.

Buzzi Bódog (Félix) 21, 77, 88, 102, 104, 107 - 109, 111
112, 148, 153 épitén
(in: Déry Attila; Budapest eklektikus épületszobrászata
/Művészettörténet-Műemlékvédelem I. /OMF kiad. Bp. 1991./

DÉRY Attila: Budapest eklektikus épületszobrászata. Bp. : OMF, 1991

Buzzi Frigyes MDK

A kutnál

Micsarnok 1902.

A bpi. Orvosszövetség Mikiállitása

Buzzy Mária

1878/79 I.

Ferbépzőmfőiskék

1932-33 72. l.

Buzzy Mária

1878/9. II. nőt osztály
B. Felix (Bodog) épilen leánya -
Szül. 1858. Budapesten -

Buzsáki Ferenc

B.B.: Lakóépület, Szeged, Oskola utca. - Építész Borvendég Béla, statikus Bari Éva, belsőépitész Rédai Ferenc, kertészet: K.Szabó Sándor. - Ismertetés, fotók: Buzsáki Ferenc.

29-31.l.

Magyar Építőművészet, 1971.5.sz.

Buzsáki Ferenc

B.J.: "László bazár", Lakóépületx és üzletek, Szeged. Épitész: Bachesz János, statikus Kocsis Béla, belsőépitészxx Rédai Ferenc,xx út- és tereprendező Pazár Miklós. - Ismertetés, képekkel /foto Buzsáki Ferenc/.

Magyar Épitőművészet, 1971.5.sz.

26-28.l.

Buzáki Ferenc

B.U.: "Mészlő bazár", Lakóépülőtx és Üzletek, Szeged.
Építész: Bacsa János, statikus Kocsis Béla, belső-
építésxx Nedai Ferenc,xx ét- és tereprendező Pazár-
miklós. - Lemertetés, képekkel /Pete Buzáki Ferenc/.

Magyar Építőművészet, 1971.5.sz.

25-28.1.

Lőrincz József: Vérellátó Állomás, Makó. - Épitész: Bacheszné Gáts Livia, statikus Bari Éva. - Ismertetés, fotók: Buzsák i Ferenc.

Magyar Épitőművészet, 1972.1.sz. 40-41.1.

Buzsáki Ferenc

T.L.: Szegedi Orvostudományi Egyetem Intenziv Osztál
Osztálya. - Épitész: Tarnai László, belsőépitész
Rédai Ferenc, szerkezetterv: Libor Rajmund. - Tervis
mertetés, fotók: Buzsáki Ferenc.

Magyar Épitőművészet, 1972. 1.sz.

1o-11.1.

BÜCHER Xavér Ferenc festő

(zicsi)

BOROS László: A zicsi templom festményei Bücher Xavér Ferenc művei 1786-ból. = Művészettörténeti Értesitő, XXXIII.évf. 3.sz. 1984 248 - 254.p. ill.

Zics (Somogy m.) R.k.templom

Rönig, Dom-Ausstattung, S. 7 ff. –
Kunst und Denkmalpflege 31, 1973,
Kreis Trier-Saarburg, S. 12. – Zahn,

on 1690 enthalten. – Irsch, Dom, S.

el, Barockaltäre, Trier. Volksfreund
XXV, 1931, S. 422 (Lit.). – Reber,
).
inprovinz) (Düsseldorf 1937), Fig.

und die Vororte (München 1954) S.

Zum Frühwerk Matthias Rauchmil-
ler? Beide Aufsätze in: Mainzer Zs.

Abb. 14–19. – Zu Fröhlicher vgl.
4, 1978/79, S. 27–48.
XII, S. 603.
Schorn, Johann Hugo von Orsbeck,

ph Van den Eynde (1633). L. Bruhns,
e). L. Hadermann-Misguich, Les Du
p de vent." Fig. 8 f. (Eynde), Fig. 7:

ferner zuthuen auff deßen speesen undt gefahr au
5. Solle die Steinhawerey undt andere arbeit in
gemacht werden, dergestalt daß gleichwohln daß
/ kommenden altaris ein proportionirtes bild vo
/ stehende Muschel, sambt zweyen großen auf sel
/ fürstl. großen Wapffen mit Schildt Undt Helmen
des alters, sollen die im Modell gezeichnete Gar
/ von Vier Engelen getragen, Undt darunter einer
saubere postamenter mit Engelskopffen zu stehe
schwartzem marmor eingefaßt, Undt gerahmet w
6. Solle jederseiths auf dem Eck deß ersten ab
Albaster kommen, die bekleidung aber vor sich s
fürs gesimbs Zwey platten herumbgefuhrt, di
Marmorrahmen eingefaßt undt oben darauf Ein
durchauß gefuhrt werde.
7. Dieser Zweyter absatz der bekleidung so nach
architur gantz ausgeführt, außerhalb daß die fällu
8. Der dritte absatz als die bekleidung langst d
Fällungen ohne Columnen, undt nach der beym
inwendiger Trappen lehnen Conformer architect
9. Sollen unten bey aufsteigung der Trappen inw
kommen, und selbiges so weith ausgekropfft we
5 fuhs hoch zu stehen kommen könne.
10. Solle die inwendige bekleidung der Trappe
gemäß undt ahnstatt der Muschel mit einer Colo

megírva

Büchner Xav. Ferenc

a szentgáli pléb. templomban a korona felajánlását ábrázoló mellékoltárkép fentitől 1784-ből

Serbst Istvánemlékk

III. 249. l.

Eger, minoriták

207

kép 96, 97,

Bücher Xavier Ferenc

1784-ben, a következő évtől dolgozott Zicsen, majd Monostorapátiban a szentélyt festette talán még 1786-ban. Szekszárdon és Tamásiban is működött, ez utóbbi helyen két alkalommal, 1789-ben és 1795-ben alkotta a templom azóta elpusztult freskóit. Utolsó jelentősebb művét a veszprémi ferencesek templomában készítette, ahol a boltozatokat és a főoltárképet festette 1798—1801 között. Életének vége felé kisebb megrendeléseknek tett eleget, állítólag arcképeket is festett. Xavér Ferenc nevű fiát is festőnek nevelte, aki bizonyára mellette tanult és dolgozott.[26] Veszprémben, a város polgáraként halt meg 1811. november 22-én.[27]

Bücher a jelentősebb külföldi festők hatókörében alkotott, s azon betelepült vagy csupán ideiglenes jelleggel hazánkban alkotó mesterek körébe tartozott, akik a 18. század végi magyarországi freskófestésnek abban a periódusában tevékenykedtek, amelyben az egyházi és világi megrendelők igényeit a felvilágosodás kezdeti eszmeáramlatai határozták meg. Bücher e szellemi légkörbe hamar beilleszkedett, s alkalmazkodó készségét az újabb stílus követelményei szerint fogalmazott műveivel bizonyította. Jelentőségét nem annyira művészi színvonalában, mint inkább a klasszicizmus felé irányuló stílustörekvésében, s a vele közvetlen vagy közvetett kapcsolatban állt hasonló tehetségű festők kifejezésmódjára gyakorolt hatásában értékeljük.[28] Eszközei a barokk festészetből ismert kompozíciós formarendszerek, amelyek egyszerűsítésével, az általános mozgás mérséklésével, s ezáltal az ábrázolásain jellemzett alakjainak higgadt megjelenítésével a felvilágosodó polgárság ízlését tolmácsolta. E feladatkör művészi-társadalmi jelentőségében a zicsi templom itt bemutatott műalkotás-együttese a hazai festészetünk 19. századi formanyelvének előkészítésében vállalt szerepet.

Boros László

JEGYZETEK

1 *Éber László:* Magyarország művészeti emlékei III. Budapest 1913, 200

2 *Pasteiner Gyula:* A XVII. századi falfestmények Magyarországon. Akadémiai Értesítő 1896, 198, *Csánki Dezső:* Magyarország vármegyéi és városai. Budapest, é.n. 178; *Forster Gyula:* Magyarország művészeti emlékei II. Budapest 1906, 730; *Genthon István:* Magyarország művészeti emlékei I. Budapest 1959, 430, 440; *Ila Bálint—Kovacsics József:* Veszprém megye helytörténeti lexikona Budapest 1964, 411; A veszprémi egyházmegye papságának névtára. Veszprém 1975, 252

3 *Garas Klára:* Magyarországi festészet a 18. században. Budapest 1955, 62

4 A település megnevezése 1295-ben Zych, az 1332—37. évi pápai tizedjegyzékben már Zics alakban fordul elő. 1351-től a Zichy nemzetség birtoka. Irodalom: *Csánki* i. m. 177, *Csorba József:* Somogy vármegye ismertetése. Pest 1857, 220

5 *Kováts Zoltán:* Somogy megye népessége a 17—18. század fordulóján. Kaposvár 1969, 40

6 Zichy Mihály festő nagyapjának fivére, a nágocsi templom építtetője (1757). Ferenc császár és király 1792. június 6-i koronázása alkalmával kinevezett Aranysarkantyús Vitézek között mint helytartói titoknok szerepel: *Kisfaludi Kassics Ignác:* Érdem Koszorúk. Bécs 1840, 307

7 *Fallenbüchl Ferenc:* A rabváltó trinitárius szerzetesek Magyarországon. Budapest 1940, 141—144

8 *Várady Ferenc:* Baranya múltja és jelenje. Pécs 1897, 580

9 Zicsi plébánia irattár, Visitatio Canonica 11. §

10 A bal mellékoltár ereklyetartó kőlapján ez áll: „Ego Josephus Pierer de Hódos Consecratus Episcopus Tinniensis Praepositus S. Benedicti de Kaposfeő, Cathedralis Ecclesiae Jauriensis Lector et Canonicus, ac Excellmi Domini Comitis et Episcopus Jauriensis in Pontificalibus Suffraganeus hoc Altare Auxiliy, et Lucidiani Martyrum Sacras Reliquias Reverenter imposui. Vesprimii die 5 juniy Anno 1783."

11 *Csánki* i. m. 178

12 *Situs et structura Ecclesia Filialis Zich* Munificentia proprimis pt: spttis Dni Josephi Zichy de Ead. ac ope etiam suorum ex eddem sptti genere Ignatorum A 1786 e solidis materialibus, totius Colo ibus eleganter expicta, Cujus structura, et muri actu validi sunt. Ipsa Ecclesia solum benedicta est A 1787 Die 23^{tia} Juliy per Rotssmum Dnum Joannem Rosti Abbatem Hahotiensem, et una Parochum oppidi Keszthely — Veszprémi Püspöki Levéltár. Fragmenta Vis. Can. XII/10.

13 Lásd az előző jegyzetben

14 A szentély falán elhelyezett márványtábla szerint Zichy Sándor 1834-ben, neje, Eperjessy Julianna 1887-ben hunyt el.

15 A helyi hagyomány szerint a Nepomuki Szent János-kép Zichy Józsefnek arcvonásait őrzi, s e festmény párdarabján ábrázolt nőalak Zichy Józsefnét ábrázolja. Házasságukból gyermek nem származott, ezért úgy vélik, hogy a főoltárkép témája a gyermekáldás gondolatához kapcsolódik. (*Szalay János* plébános úr szíves közlése).

16 A Xantus János Múzeum birtokában levő kép csaknem pontos mását láthatjuk Zicsen. A győri festményt a zicsi mesternek is ismernie kellett, de az sem kizárt, hogy a Zichy püspök tulajdonában maradt Maulbertsch-vázlat vagy metszet alapján dolgozott.

17 A képeken jelzést nem találtunk. A levéltári adat mindössze a képek és az oltárok jó állapotát rögzíti: „Altare privilegiatum nulum quidem habet, sunt tamen in ea proter majorem Aram Maria Visitanti dicatam duae laterales area, una a dextris S. Joanni Nepom. alltera a sinistris S. Julianna dicata omnibus ad missa sacrificium super iis celebrandum necessariis benedictis consecratis et sine vitis existentibus provista portatilia etiam sunt quod omnia integra." — Veszprémi Püspöki Levéltár, Fragmenta, Vis. Can. 230. 12

18 Részletes ismertetését lásd *Boros László:* Dorffmaister Somogyban. A zicsi baldachin. In: Somogy megyei Levéltár Évkönyve. Kaposvár 1974, 61

19 Ez év folyamán Nyulon, Egyeden, Büssün és Pécsett összesen 14 önálló freskót, illetve grissaile- továbbá 6 táblaképet festett. 1786. június 9-től a pécsi székesegyház Corpus Christi-kápolnájában dolgozott. V.ö. *Boros László:* Dorffmaister Baranyában. Művészettörténeti Értesítő 1974, XXIII. 271

20 *Garas* i. m. 62

21 Sambach, ismeretlen festő Aba, plébániatemplom, Bergl, Raindl, ismeretlen festő Balatonkeresztúr, illetve Simontornya, V. Fischer, Maulbertsch, Winterhalter, Schaller, Dorffmaister, Cimbal, Maurer és Bücher.

22 A monostorapáti és kapolcsi freskókat Xaversich Ferdinánd székesfehérvári festő feltételezett munkáiként említi *Garas* i. m. 263. E helyeken Xaversich segédi közreműködésének lehetőségét nem zárjuk ki.

23 A vörösberényi plébánia irattárában fekvő egyházlátogatási jegyzőkönyv 1779. április 26-án már dicséri a freskókat.

24 Nevét a különböző szerzők Bucher, Buchner, Büchner, Pucher változatokban írják. A szentgáli képen ez áll: Frantz Xav: Bücher pin: 1784.

25 A szentgáli kép alján megbízója, Bajzáth püspök címerét a sajátjával együtt ábrázolta.

26 Az ifjabb Bücher munkáit is általában apjának tulajdonítják: *Dornyai Béla:* Veszprém és környéke részletes kalauza. Budapest 1927, 20; *Lyka Károly:* A táblabíróvilág művészete. Budapest 1922, III. 100; *Lukcsics Pál—Pfeiffer János:* A veszprémi püspöki vár a katolikus restauráció korában. Veszprém 1933, 33.

1812-ben valószínűleg a még apjának szóló megrendelést teljesíti, amikor a székesegyház Szent Anna- és Szent Imre-oltárainak képeit készíti el. — Veszprémi Püspöki Levéltár, Archivum Kollerianum, fasc. 13. Nr. 19.

1834-ben a veszprémi Szent Anna-kápolna és a szentantalfai templom oltárképeit festi, 1838-ban a székesegyház mellékoltárainak képeit javítja. 1845-ben 200 forintot kapott a székesegyházban végzett munkájáért, s 1846-ban ugyanott toronydíszeket aranyoz.

27 „Bucher Xav. Franciscus insignis pictor, vir Theresiae Kronperger C M cath. 63 Vesprim ignob." — Rk. plébánia, Liber Mortuorum 1811. november 22.

28 Bücher műveit ismerhette a pápai Bonhard András, a tihanyi freskókat 1786-ban készítő Dornetti Ambrus vagy Linzer György, aki ugyanekkor a zamárdi templomban díszítő jellegű munkát végzett, esetleg Hubert Maurer és Vinzenz Fischer is, akik Eszterházy Károly püspök megrendelésére Pápán dolgoztak 1785—86-ban. Ugyanúgy találkozhatott Bücher műveivel a veszprémi egyházmegyében felbukkanó Michael Alexander Bachmayer, aki a hetvenes évek végén Baranya megye területén festett számos oltárképet, illetve Johann Maidinger vagy a győri Stern János is.

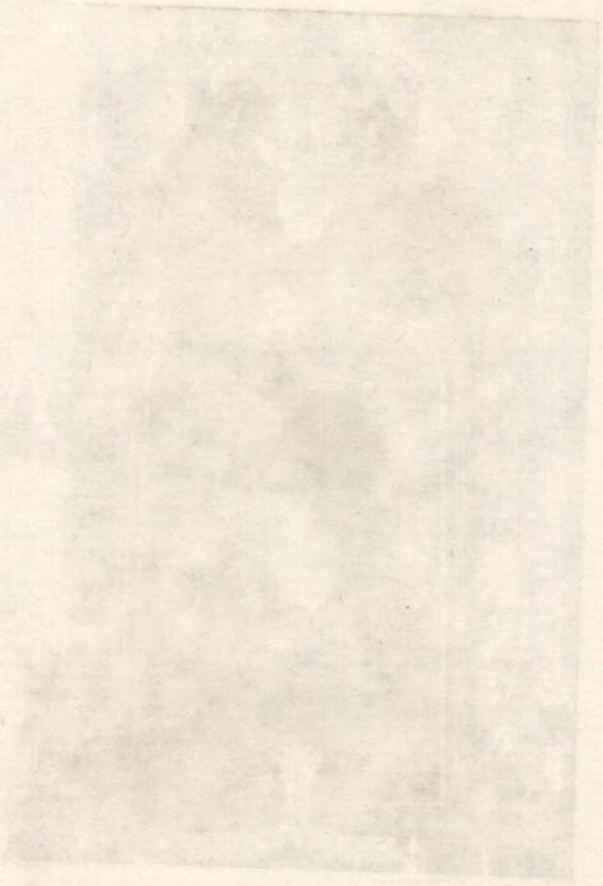

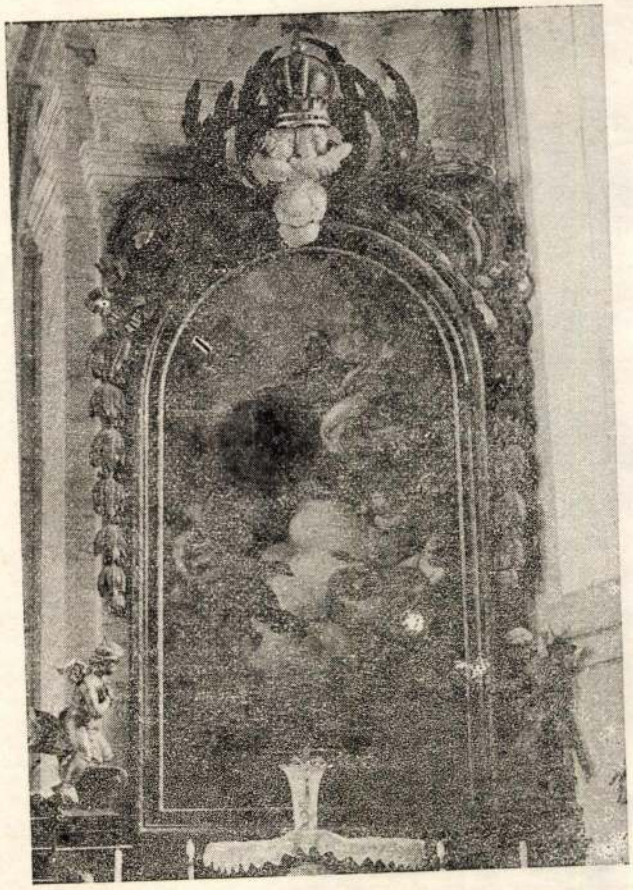

8. Angyal az öcsi templom 3. boltozatán

az ábrázolások jellemző részletére, csupán az angyalok szárnyára korlátozott vizsgálattal igyekeztünk kielégíteni. A 164 megfigyelt közül, az összehasonlítás alapját adó 8 zicsi angyalszárnnyal, illetve egymással mindössze 45 hozható kapcsolatba. Helyi megoszlásuk szerint Monostorapátiban 7, Kapolcson 13, Vörösberényben 4, Veszprémben 4, Szentgálon 3, öcsön 14 szárnyfelületen fedeztünk fel formai azonosságokat. Az angyalábrázolások e részletének összevetése eredményeként ismét az ugyanazon helységekben előforduló alkotások megfelelő részleteit találtuk hasonlónak. Ugyanilyen megállapításra jutottunk, amikor az előbbi helyeken a zicsi angyalok sajátos tekinteteit láttuk viszont, s az összefüggés meggyőző bizonyítékaként a zicsi templom első boltozatának jobboldali nagy angyalpárja a monostorapáti szentélymennyezeten teljes azonossággal ismétlődik.[22] Legszembetűnőbb a zicsi 1., illetve az öcsi templom 3. boltozatán ábrázolt angyalok közötti hasonlóság. (Vö. 3., 8. képek)

A zicsi freskókkal rokon monostorapáti, kapolcsi, szentgáli, vörösberényi és veszprémi alkotásokon az angyalok hasonlóságának felismerésével egyidejűleg a mennyezet- és oltárképeken egyaránt visszatérő motívum keltette fel érdeklődésünket, amelyhez hasonlót Cimbal martonvásári kompozíciójáról már ismertünk. Ez egy felhővonulattól kísért térhatású, perspektivikus, tömör csoportábrázolás. Szereplői — legtöbb esetben puttók — a térmélység érzékeltetésének szinte egyetlen eszközei, s gyakran a földi jelenet és az égi csoport kapcsolatában játszanak szerepet. A motívum két nagyobb, egész- vagy félalakos előtaggal indul, majd 6—10, fokozatosan kisebbedő és egyre halványuló fej részben takart ábrázolásában hal el. Megfigyelhető, hogy a festő ennek a kompozícióelemnek alkalmazását a rendelkezésre álló tértől és a képszerkezettől teszi függővé. A gyermek-angyalokból, máskor aggastyánokból álló egységet a freskókon gyakran a képtér közepén, olajképein a képmező szélén építi fel. E szerkezeti egység Zicsen a második boltozaton mindössze három, a szentély mennyezetén pedig két puttófej, illetve a mögöttük tornyosuló felhőzet formájában van jelen.

A fenti helységek templomaiban az architektúra-festések látszatkupoláinak kazettás-rozettás béllete, s a szinte egyforma grisaille-angyalok, a hevederívek, pilaszterek fonott motívumának, s kizárólag a szentélyekben alkalmazott futókutya-frízének következetes ismétlése is azon nézetünket támasztják alá, amely szerint a zicsi templom freskóinak alkotóját a Veszprém körzetében működött, minden valószínűség szerint a Cimbal köréhez tartozó mesterek között kell keresnünk.

A mester

A Cimbal alkotói felfogásához közelálló festők között a legfoglalkoztatottabb és művészi hatásában legjelentősebb mester Bücher Xavér Ferenc volt. Életútjáról, tevékenységéről kevés adat maradt fenn. Schaffhausenben született 1748 táján, s talán jezsuita közvetítéssel 1778 körül már Magyarországon dolgozott. Ekkor festette a Dorffmaisternek tulajdonított vörösberényi freskóit.[23] 1784-ben készítette egyetlen jelzett képét Szentgálon,[24] (9. kép) s úgy véljük, hogy Bajzáth József veszprémi püspök (1777—1802) megrendelései[25] nyomán 1779-től az egyházmegye területén rendszeresen tevékenykedett. A szentgáli jelzett képe és freskója, valamint a vörösberényi, és a veszprémi ferencesek számára készített mennyezetképei és főoltárképe a monostorapáti, öcsi, kapolcsi és a zicsi festményekkel oly szoros rokonságot mutatnak, hogy ezeket az eddig vallott nézetekkel szemben az ő munkáinak tartjuk.

Az 1783-ban épült kapolcsi templom freskóinak és főoltárképének megfestésével feltehetőleg a templom építtetője, Kiss György prépost bízta meg. A szentgáli freskót és olajképet Bajzáth püspök megrendelésére készítette

9. Bücher Xaver Ferenc: Szent István, 1784. A szentgáli templom mellékoltárképe

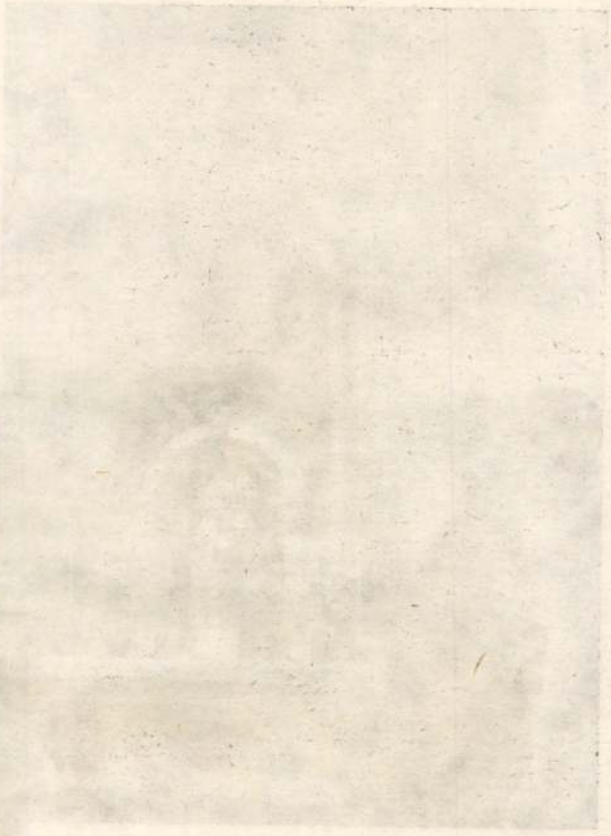

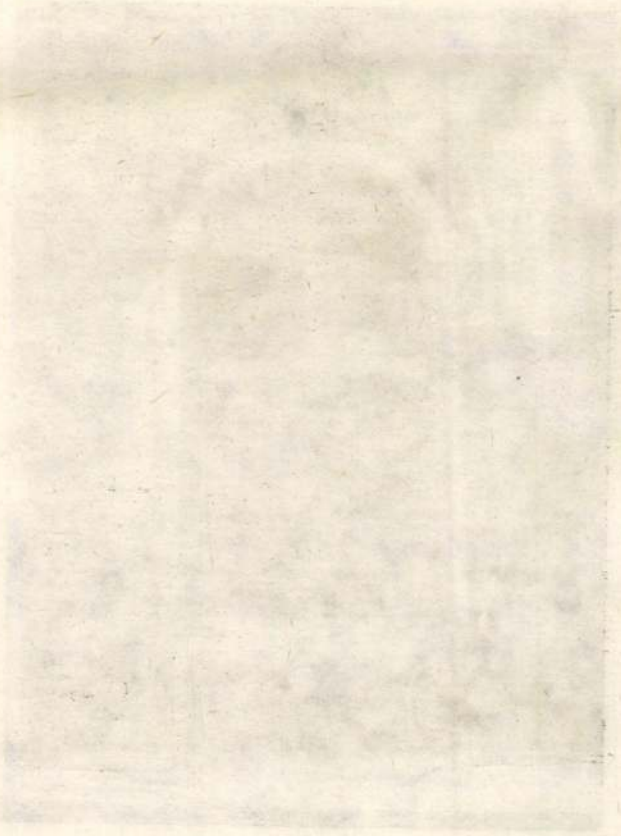

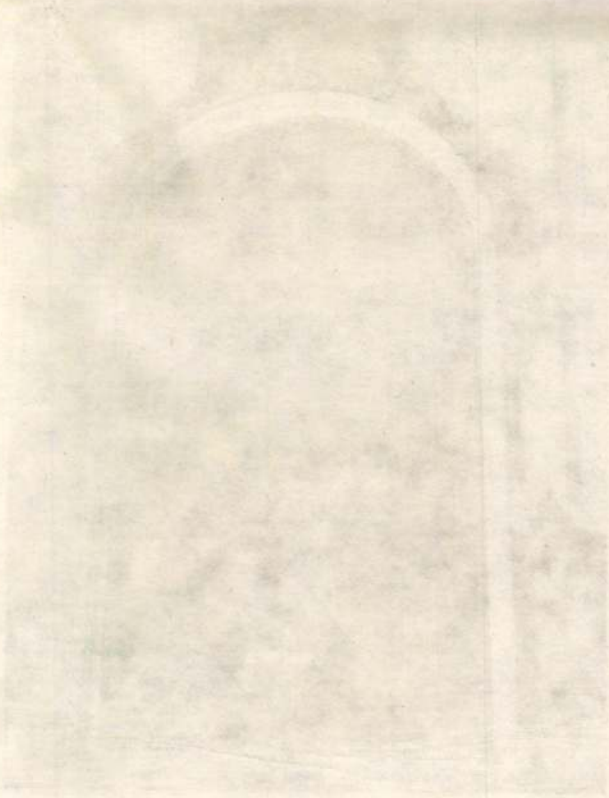

5. Bücher Xaver Ferenc: Vizitáció, főoltárkép

esetben a szárnyak hossza megközelíti a képzeletben kiegészített teljes testmagasságot, s a szárnytő tollainak egyforma rendje után kissé zilált átmenet vezeti be a hosszú evezőtollakat. 2. A behajlított vagy csukott szárnyak ízületei feltűnő magasan a fej fölött helyezkednek el. E helyzetben a belépő élek jellegzetes, enyhe ívű „S" rajzolatot mutatnak. A szárnytő tollai rendezettek, az evezőtollak átmenet nélkül következnek, s igen hosszúak. A szárnyak ívelten keskenyedők és legtöbbször hegyesen végződnek. A testhez közelebbi szárnyél gyakran sötét tónusú és éles határvonallal különül el a világos, nagy felülettől. 3. A kis rálátásban, éléről ábrázolt, félig csukott szárnyak előre vagy fölfelé mutatnak, minden esetben nyújtott „S" kontúr határolja keskeny felületüket.

Az alakok jellegzetes fejtartása a kerek kézfejeknél is feltűnőbb. A jelenetek kontraposztban ábrázolt szereplőin a mozdulat-ellentétek fokozását segíti elő, hogy a fejüket félre fordító angyalok a szemük sarkából az ellenkező irányba tekintenek. A húsos térdek és lábak egyforma vonalvezetéssel ismétlődnek. Az angyalokat borító ruhaanyagok felső része gyakran fehér vagy világos színű, míg a csípőt és részben a lábakat fedő lepelszerű, bő textiliák sötétebb tónusban lebegnek az angyalok mellett. Ezek a test főirányával megközelítően derékszöget alkotnak, derékmagasság fölé azonban nem terjednek.

A részleteikben is megismert zicsi angyalok egy következetes, felmérő jellegű összehasonlítás alapjául szolgáltak, amelyet a hazánkban 1786-ig, a zicsi freskók elkészültéig működő 14 festő[21] 110 angyalábrázolásának részletes elemzésével végeztünk el. A vizsgálat eredményeként 28 angyal azonos bélyegeket mutatott. Szentgálon 4, Monostorapátiban 5, öcsön 7, Kapolcson 7, Vörösberényben 3, a veszprémi volt ferences templom festményein 3 olyan angyalt azonosítottunk, amelyeken a zicsi példányok jellemző vonásait ismertük fel. Az előfordulások területi behatároltságára vonatkozó teljes bizonyosság igényét

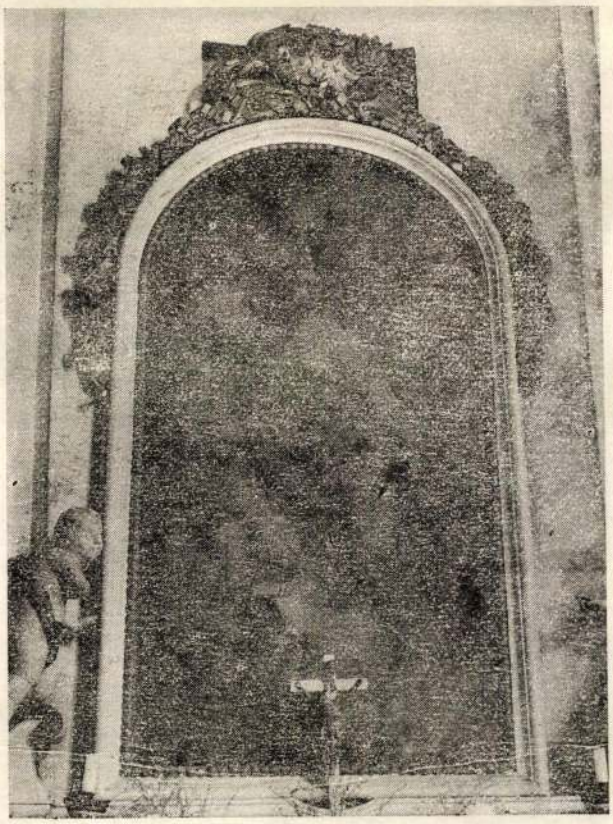

6. Bücher Xaver Ferenc: Szent Julianna képe a bal mellékoltáron

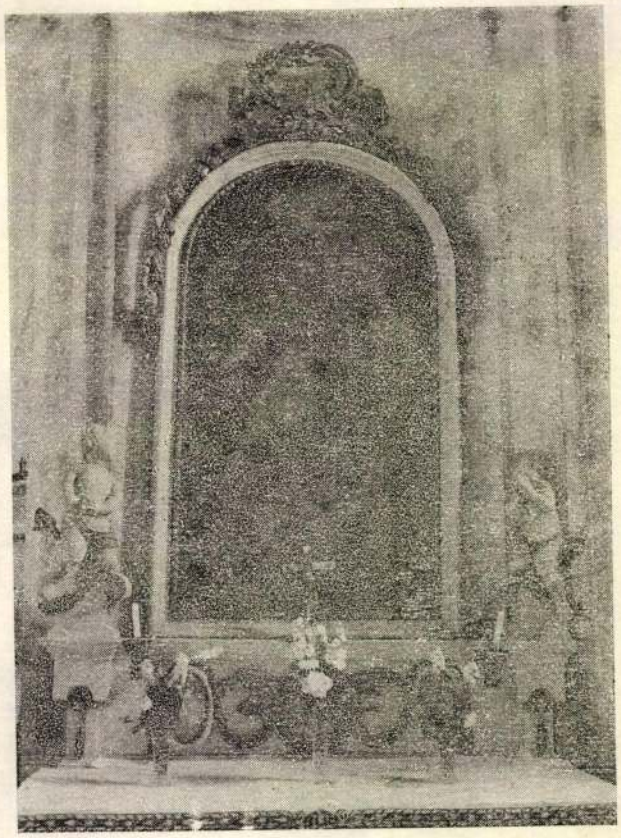

7. Bücher Xaver Ferenc: Nepomuki Szent János képe a jobb mellékoltáron

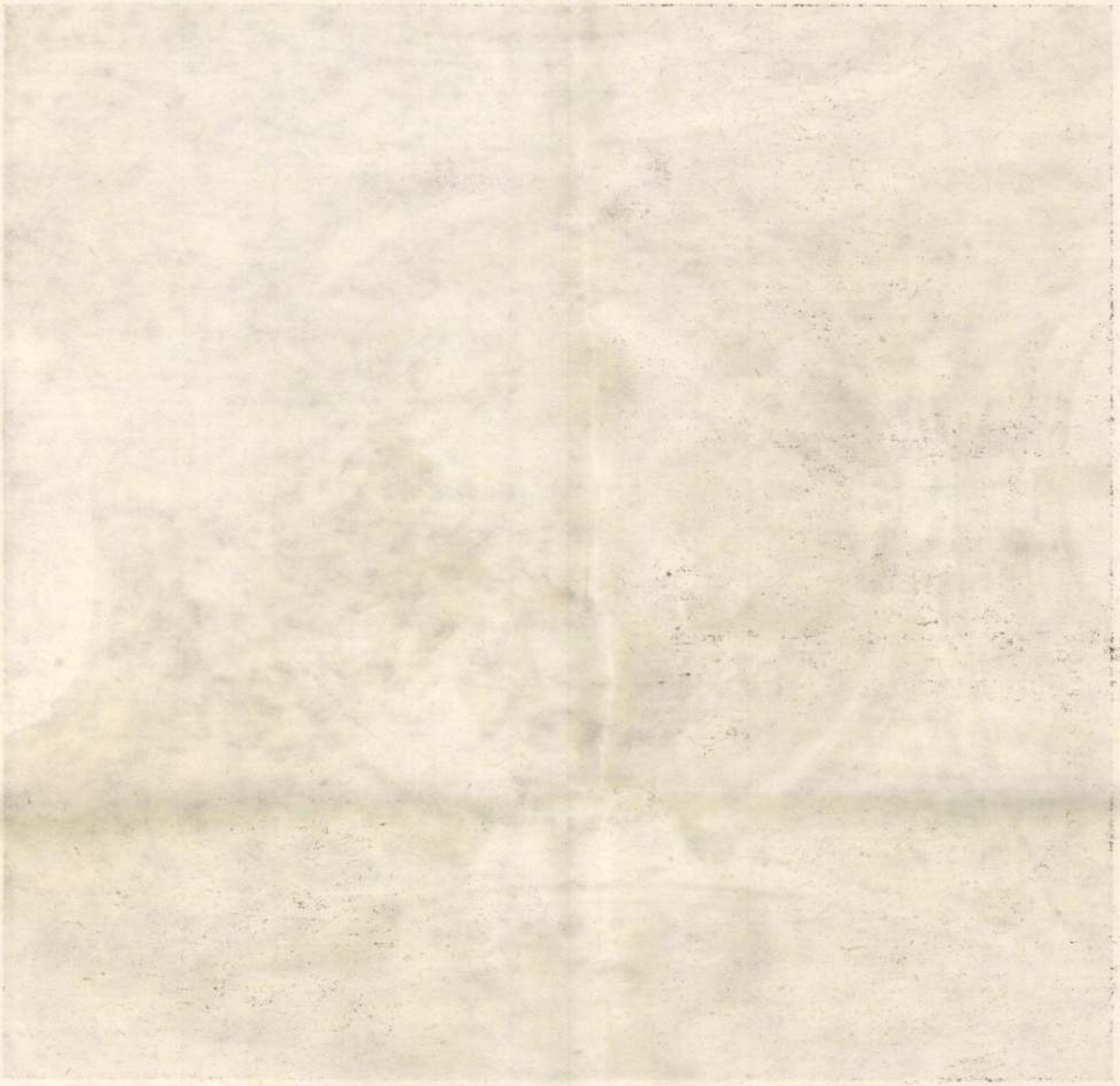

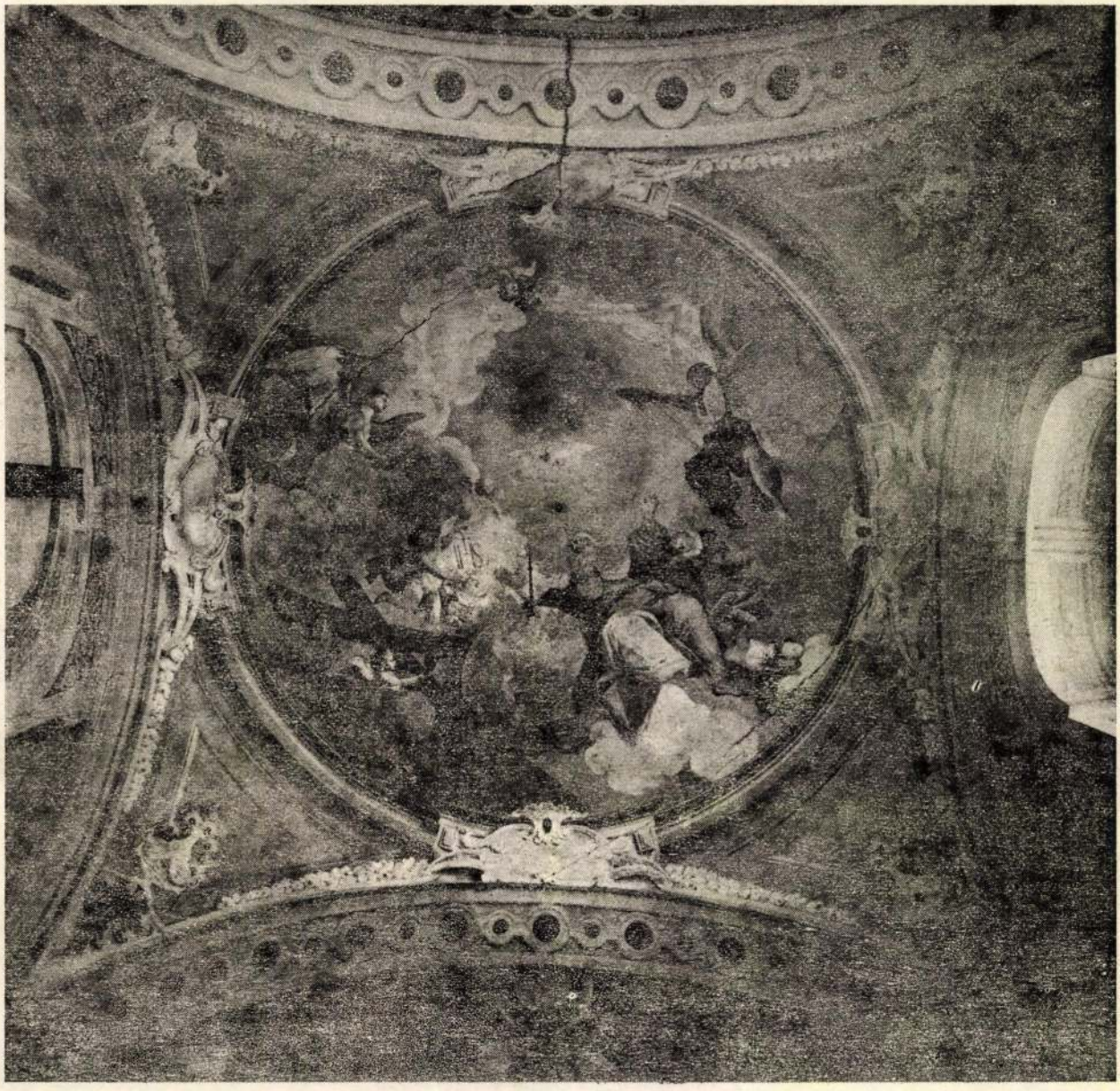

4. Bücher Xaver Ferenc: A Szentháromság. A zicsi templom szentélykupolájának freskója

dorffmaisteri freskófestés legjelentősebb fejlődési szakaszában (1782—93) színvonalbeli visszaesést jelentenének. Végül Dorffmaister zicsi szereplését cáfoló érveink zárásaként megemlítjük, hogy a tőle származó, 1786-ban készült falfestmények nagy száma[19] a freskófestés idényjellege miatt aligha teszi lehetővé, hogy a zicsi mennyezetképeket az egyébként igen termékeny mester ugyan ez évben készült alkotásai közé soroljuk.

A Dunántúlon működő, 18. századi, kevésbé foglalkoztatott mesterek alkotói ízlésére Dorffmaister mellett Johann Ignaz Cimbal, osztrák festő is hatást gyakorolt. Művészi befolyása a közép-dunántúli, főként a Veszprém körzetében ismert alkotások egy részén érvényesült. Ebbe a körbe illeszthető sajátságokat mutatnak a zicsi freskók is. A Szentgál-Kapolcs-Vörösberény-Zics láncolatban felismert stiluskörzelségre vonatkozó észrevétel már korábban napvilágot látott.[20] Ezúttal ezt kiegészítjük a veszprémi volt ferences templom és a monostorapáti templom mennyezetképeivel és főoltárképeivel, az öcsi freskókkal, valamint a kapolcsi főoltárképpel, hogy segítségükkel a gyér számban előkerült levéltári adatot csak részben kiegészítő stíluselemzés módszerével néhány összefüggést feltárjunk.

A 18. századi festők és műhelyeik a bécsi akadémia mintakészletének alkalmazásán túl, a gyorsabb megoldás érdekében néhány forma- és kompozícióelem tipizálásával alkották műveiket. Ennek ellenére a szerkesztés módjában, az alkalmazott színek használatában, az ismétlődő képelemek részleteiben egyéni elgondolások, az alkotóra jellemző színbeli és rajzi sajátságok érvényesültek. A megismételt vagy variált minták gyakori előfordulása az összehasonlító-elemző tevékenység elvégzésére kínál kedvező alkalmat, amelynek eredménye bizonyító tényező lehet egy-egy ismeretlen mester felderítésében. Ilyen formakomplexumok az angyalábrázolások.

A zicsi mennyezetképek sajátos formabélyegeket mutató angyalai, azoknak meghatározott vonalvezetéssel ismétlődő nagyfelületű szárnyai részletes elemző vizsgálatra késztettek. Feltűnt, hogy a mester mindössze három állásban ábrázolta az angyalok szárnyait: 1. Nyitva, ez

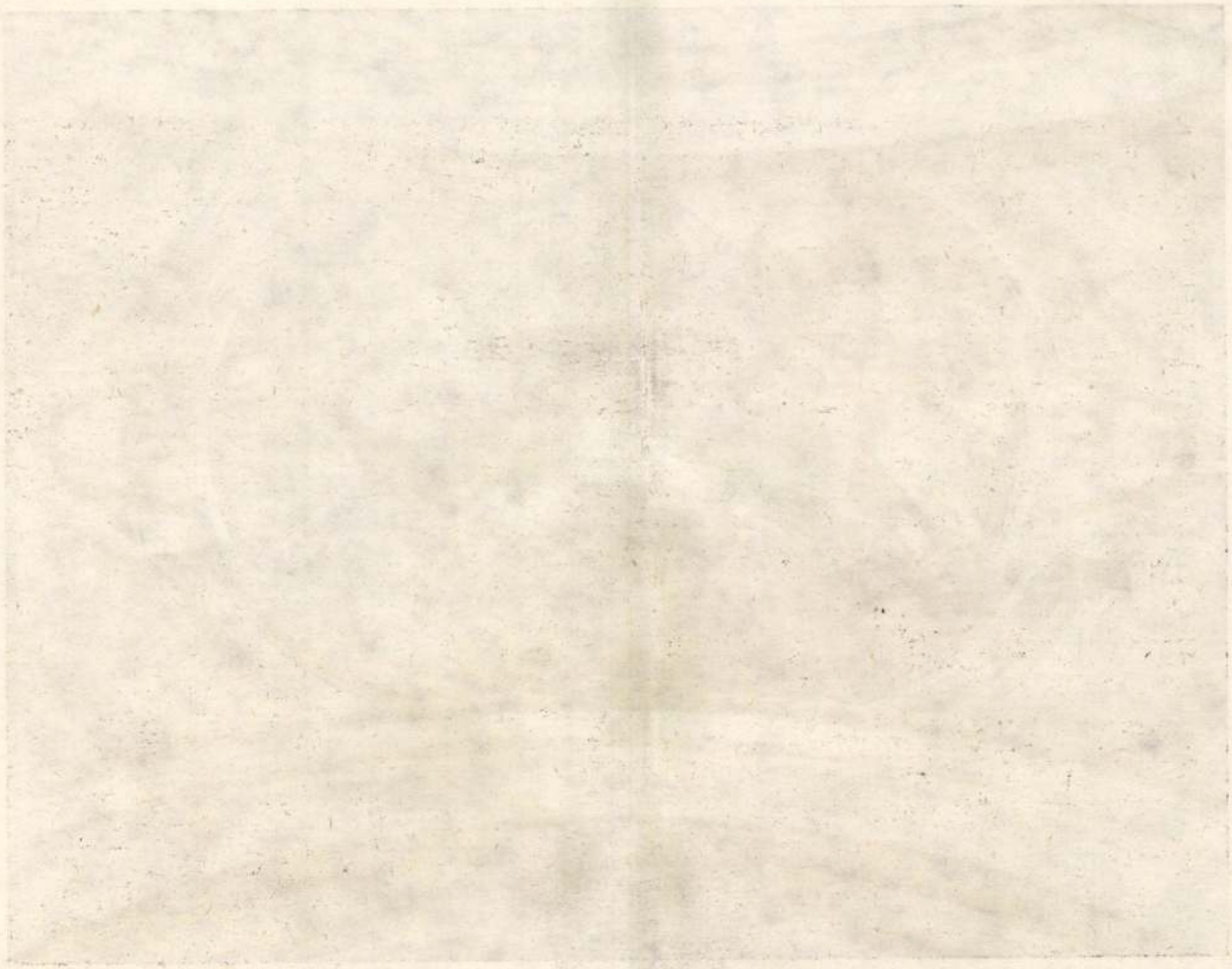

3. Bücher Xaver Ferenc: Angyali üdvözlet. A zicsi templom első boltozatának freskója

játszik a világos tónusú felhő, a drapériát tartó puttó, ennek folytatásaként a főalak mögött levő angyal, akinek kompozíciós feladata, hogy az átlós irányt felemelt karja segítségével megtörje, s hogy mozdulatával a felfelé tekintő puttófejen keresztül a figyelmet a képen kívüli térbe irányítsa. A jelenet szereplőinek végtagjait fontos szerkezeti elemekként alkalmazta a festő, ugyanis a karok és lábak csatlakozó vonalvezetése a szemlélő tekintetét a képkereten túli eszmei centrumhoz irányítják. A kompozícióban egy tudatos és határozott tartalmi körforgásra késztető szerkesztési megoldás is felismerhető. A Szent Julianna kezében tartott kereszt a mögötte elhelyezkedő angyal drapériaráncán át ennek ívelt szárnyélére mutat, amely az említett puttó konkrétabb megjelenítésű párjához vezet. E kis angyalfejnek lefelé irányuló tekintete ismét Szent Juliannával zárja a kört. A képből kivezető főirány, valamint az önmagába visszatérő vonalvezetés az égi, ezzel szemben a földi lét gondolatkörét tárja fel. Az egyes formarészletek ábrázolása kissé nehézkes. A merengő tekintetek kevés érzelmet tükröznek, a kép felépítése azonban gyakorlott komponáló készségről tanúskodik. A színek mértéktartóak, hangulatuk hűvös. A képi felszín plaszticitása a nagyobb és elhatárolt tónuskülönbségek hiánya miatt hangsúlytalan.

Kevesebb szerkesztési gonddal készült a jobb mellékoltár Nepomuki Szent János megdicsőülését ábrázoló festménye.[15] A szent egy felhőn térdel, felfelé tekint, karját széttárja, mellette angyalok, egyikük a vértanúság pálmaágát nyújtja feléje. (7. kép) A fénykezelés az előző képhez hasonlóan erőtlen, s ez mérsékelt ünnepélyességet kölcsönöz a jelenetnek, amelyen kevésbé hatásos fény-árnyék ellentétek jellemzik a megvilágított felületek festői értékét. Ugyanezt a kompozíciót Zichy Ferenc megrendelésére 1772-ben Maulbertsch a győri székesegyház számára már megfestette.[16]

A zicsi templom három oltárképe a klasszicizmus fokozódó érvényesülésének korszakában készült. Megfogalmazásukban a mérsékelt mozgással építkező higgadt ábrázolásmódot alkalmazta a festő. A barokk hagyományok a két mellékoltárképen még felismerhetők, az új irányzat művészi tendenciáját azonban a valósághűbb felfogású főoltárkép, a Vizitáció képviseli. Az elsődleges elhelyezésükben álló jelzetlen táblaképek[17] színharmóniáját alapkoloritra hangolva festette a mester, akit az ismétlődő stílusjegyek alapján a freskók alkotójával egyazon személynek kell tekintenünk.

A templom felszereléséhez tartozik az a festett körmeneti baldachin, amelynek különlegessége, hogy felületét szokatlan Szentháromság-ábrázolással, illetve a négy evangélista képével festette meg Dorffmaister István 1790-ben.[18]

Analógiák

A zicsi freskók a hazai 18. század végi festészet említésre méltó emlékei, azonban Dorffmaisternek az 1784-ben festett „Szentgotthárdi csatá"-ja vagy főműve, az 1788-ban készült szigetvári kupolafreskója minden vonatkozásban magasabb szintű alkotás. E párhuzammal kívánunk rámutatni, hogy a zicsi freskók — művészi értékük, jelentőségük alábecsülésének szándéka nélkül — a

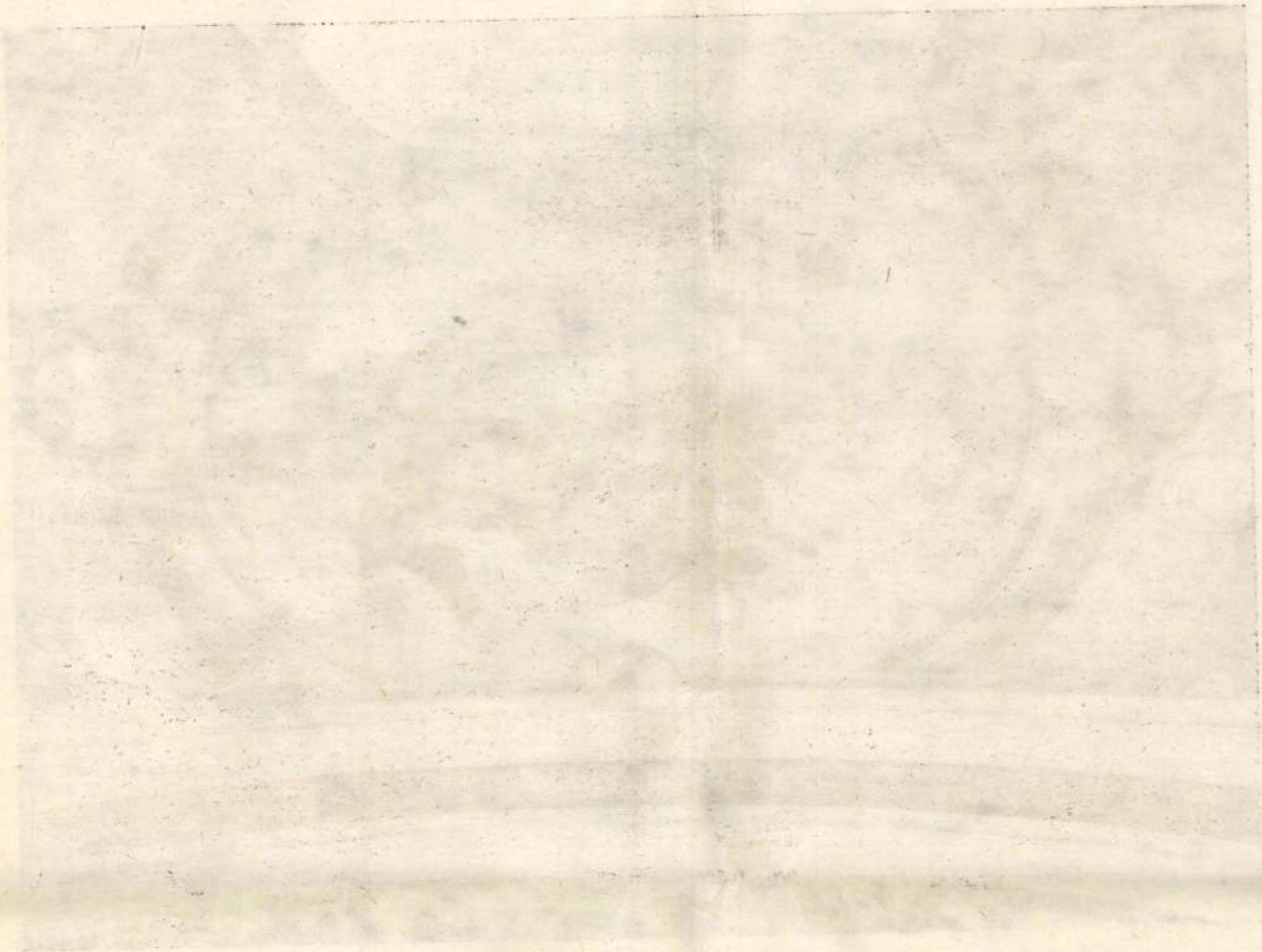

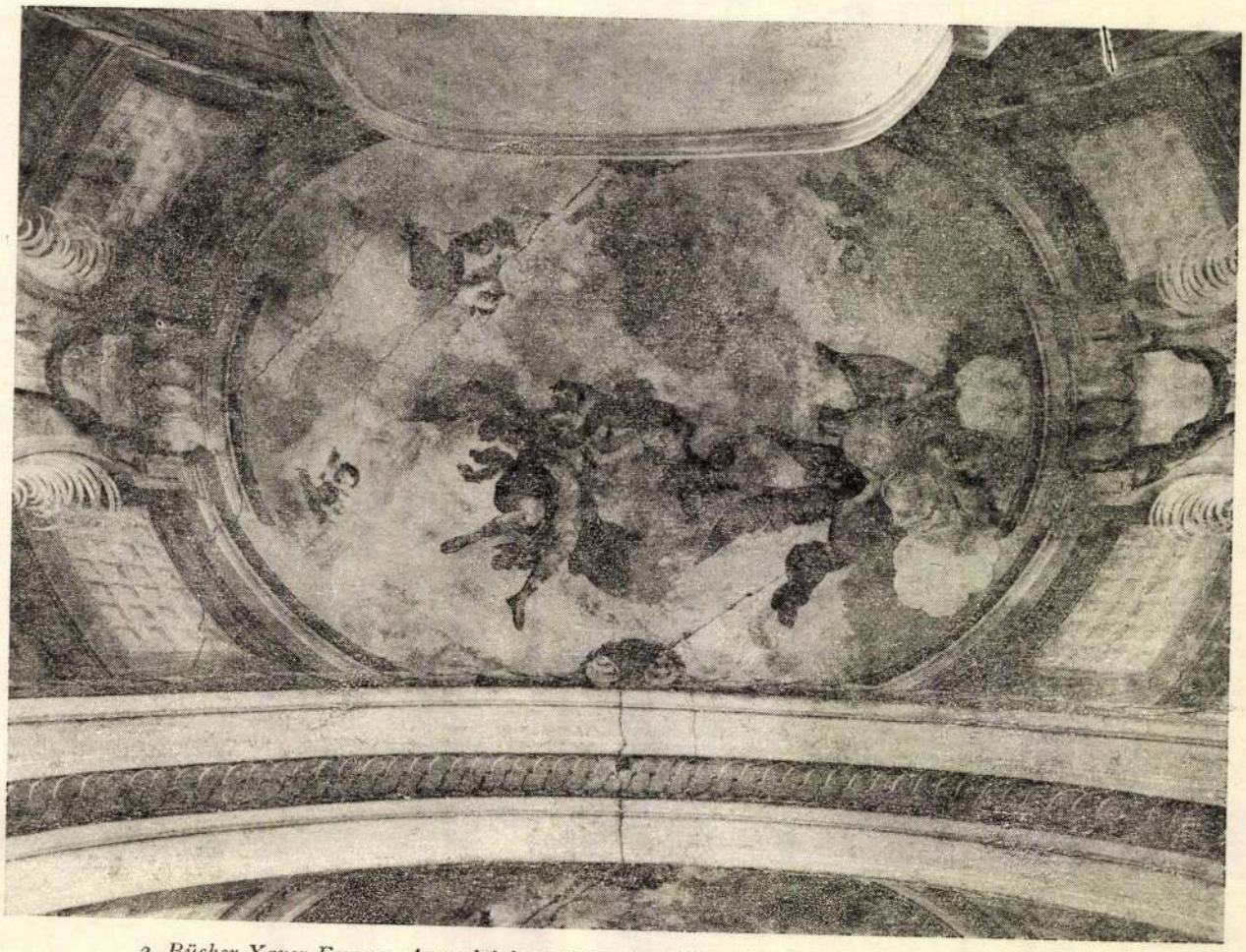

2. Bücher Xaver Ferenc: Angyalok koronával. A zicsi templom második boltozatának freskója

Középen két lebegő angyal a koronafelajánlás szerepében látható, míg két másik a jelenettől független, a főcsoporthoz sem szerkesztésbeli, sem tartalmi szempontok nem fűzik, ezért a képszerkezet széteső. A kompozíció kevésbé átgondolt felépítésében a bécsi iskola hagyományai nem érvényesülnek. A képmező jobb oldalára festett angyalcsoport hangsúlyos tömege a képi egyensúlyt zavarja. A freskóegyüttes programjának tervezőjét, feltehetőleg Zichy Józsefet 1784-ben a magyar korona Bécsbe szállítása indíthatta a felajánlás ábrázolására, amely téma a 18. század végére veszített korábbi jelentőségéből, de kétségtelen, hogy a koronával kapcsolatos események a nemesi-nemzeti mozgalomnak új lendületet adtak. A magyar korona hangsúlyos kiemelésére utal, hogy a kompozícióban a Patrona Hungariae, illetve Szent István király — a 17—18. században gyakori felajánlás ábrázolásoktól eltérő módon — nem szerepel.

A felajánlás gondolata csak a következő boltozati szakasz témájával kölcsönhatásban érvényesül, ugyanis ott az angyali üdvözlet jelenetét ábrázolta a festő. (3. kép) E kompozíció átlós szerkezetre épül. Az imazsámolyon térdeplő Szűz Mária arcán áhítat és meglepetés tükröződik, ruházata gazdagon redőzött. Jobbról a felhők közül angyal ereszkedik alá. A tekintetek iránya, valamint a tartalmi kölcsönhatás teremt szerves kapcsolatot a jelenet szereplői között. A képmező többi részét felhők, puttók, s egy asztal részlete mint kiegészítőelemek töltik ki. A kompozíció háttérfestése a közel azonos tónusértékek zavaró hatása miatt rajzi szempontból bizonytalan, s ez a formatisztaság mértékét csökkenti.

A szentély mennyezetén a Szentháromságot ábrázolta a festő. (4. kép) A kompozíció uralkodó formatömegét a puttók társaságában bemutatott Atya alakja határozza meg. Bal kezét felemeli, jogart tartó jobbja a Világgömbön nyugszik, s ez utóbbit a Bűn attributuma, szájában a csábítás almájával, a kígyó övezi. Krisztus alakját szimbólumai, monogram, kereszt és kehely jelenítik meg, s a kör alakú képmező centrumában a Szentlélek-galamb látható. A belőle kiáradó fénysugaraktól megvilágított angyalok és felhők egészítik teljes egységgé a jól szerkesztett kompozíciót.

Az oltárképek

A főoltár festett architektúrájához illeszkedő olajfestmény a Vizitációt ábrázolja. (5. kép) A kép a 18. század végén egyre általánosabban jelentkező, az új formanyelvet meghatározó koncepciónak előremutató példája. A képalkotás módjában a klasszicizmus jegyeit ismerjük fel. A főalakok a kép függőleges tengelyétől balra helyezkednek el, emiatt a művet vertikális főirányokra épülő kompozíciós aszimmetria jellemzi. Mária és Erzsébet nyugalmat árasztó megjelenítése, a drapériák természetes esése és a háttér oszlopainak hangsúlya, valamint a képfelület tartózkodó színvilága a kép alaphangulatát, és — a festett architektúra kontraposztos grisaille-angyalai kontrasztjának tükrében — a többi festménytől eltérő stílusát még inkább hangsúlyozzák.

A bal mellékoltár képe Szent Juliannát jeleníti meg angyalok, illetve a lábánál meglapuló, s a baljában tartott vesszőnyaláb által fenyegetett sátán társaságában. (6. kép) A festményt gondosan komponált szerkezet jellemzi. A diagonális főirány hangsúlyozásában szerepet

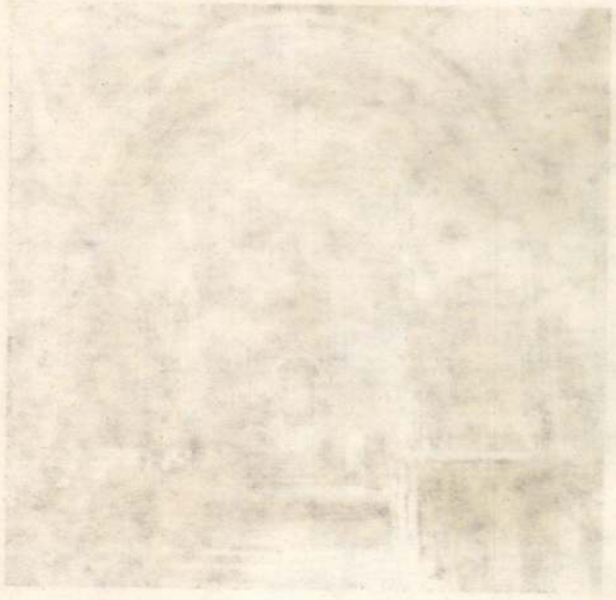

M. Gal. 1984

A ZICSI TEMPLOM FESTMÉNYEI: BÜCHER XAVÉR FERENC MŰVEI 1786-BÓL

A 18. század második felére datálható ismeretlen festőtől eredő műveket szívesen tulajdonították a kor foglalkoztatottabb mestereinek, Franz Anton Maulbertschnek, gyakrabban Dorffmaister Istvánnak. Már Éber László figyelmeztetett Dorffmaister nevének indokolatlan használatára,[1] s e gyakorlat továbbélését mutatja, hogy többek között a zicsi, valamint a vele rokon vörösberényi freskókat számos szerző az ő ecsetjétől származtatja.[2] A felületes szemlélőt megtévesztheti néhány formai analógia, amelyek alapján a zicsi mennyezetképeket Dorffmaister szigetvári, a már átfestett toponári, illetve szombathelyi és más kompozícióival hozhatnánk kapcsolatba, ebben az esetben azonban nem a mestertől megszokott formarészletek újabb megjelenésének, hanem a bécsi akadémia minta-variációinak, illetve a metszetekről kölcsönzött és általánosan alkalmazott kompozíciós elemek ismétlődésének lehetünk tanúi. A zicsi freskók mesterkérdésében az előzőktől eltérő vélemény is ismert, amely azokat a dorffmaisteri körtől elvonatkoztatja,[3] s ez az újabb álláspont a festmények kutatására eggyel több okot szolgáltatott.

A templom építésének körülményei

A Balatontól délre elterülő somogyi hátság lankáin fekvő Zics[4] 1733-ban még puszta volt, ezzel szemben az 1784—85. évi összeírás már 497 lakost számlált.[5] A falu közügyeinek intézésében, gazdaságának irányításában a szomszédos Nágocs földesura, Zichy József[6] játszott vezető szerepet, aki a 18. századi település-benépesítési mozgalmak során 1746-tól érkező bevándorlók letelepedéséhez kedvező lehetőséget biztosított, s ezzel az építkező, gazdaságszervező gyakorlattal az új telepesek számára hosszú időre megélhetést teremtett. A lélekszám gyarapodását a mezőgazdasági termelés kiterjesztésében kamatoztatta, amely igyekezete Zics mezővárossá fejlesztésére irányult, ahol a Zichy nemzetség, birtokközpontjának rangját a község templomának felépítésével kívánta emelni. A mecénás szerepét a nemzetség szeniora, Zichy Ferenc győri püspök vállalta, aki korábban a falu betelepítésének költségeit is fedezte. Zichy Ferenc a 18. század patrónus püspökeinek sorában szerepel. Első építkezéseinek egyike a kiscelli templom és kolostor. Az alapító okmányt 1743-ban írta alá, a kolostor alapkövét pedig 1745-ben helyezte el.[7] Mint királyi biztost 1747-ben Pécs város és a megye közötti ellentétek kivizsgálásával bízták meg.[8] Ő építtette a mosonszentmiklósi (Lébénymiklós) templomot is 1775-ben.

A zicsi templom építő munkálatait az ő megbízására kezdte el az ismeretlen mester 1783 tavaszán.[9] Az építkezés alatt a püspök egészségi állapota oly mértékben hanyatlott, hogy már az oltárkövek szentelését sem végezhette el.[10] 1783. június 8-án az épülőben levő templom elvesztette kegyúrát, ezért a munkálatok a továbbiakban Zichy József szervező tevékenysége mellett folytak.[11] A templom 1786-ra elkészült, sőt ebben az évben már a freskók meglétéről is van adatunk.[12] Feltételezésünk szerint Zichy püspök halála, valamint Zichy József nágocsi illetősége és e település magasabb lélekszáma lehetett oka, hogy 1787-ben a közeli Nágocs kapott plébániát, s hogy Zicset új templomával ennek filiálisaként rendelték alá. Talán ezzel magyarázható, hogy a zicsi templomot Rosti János hahóti apát csak 1787. július 23-án szentelte öl.[13]

f

A templom

Belső tere egyhajós, kétszakaszos, csehsüveg-boltozatokkal fedett. Négyzet alaprajzú szentélye lapos ívű csehboltozattal épült. Apszisa kívülről a nyolcszög három oldalával zárul, belül félkör alapú, és a szentély boltozatához félkupolával csatlakozik. A diadalív igen erőteljes, tömegét tömbszerű pilaszterkötegek tartják, amelyek előtt a mellékoltárok állnak. E hangsúlyos építészeti egység vezeti be a szentély látványát, ahol a festett oltárarchitektúra látszatkupolájának illúziója a templombelső térhatását fokozza. (1. kép) Kórusának mellvédje ívelt, a középső harmadában kosárszerűen kiöblösödik. A hajó és a szentély mennyezetét freskók borítják és az egész templombelső is festett architektúrával, szerény ornamentika-festéssel díszített. A hajó tengelyében vésett feliratos, a padozat szintjébe süllyesztett kriptazárókő fedi Zichy Mihály festő szüleinek nyughelyét.[14]

A freskók

A templomba lépőt jól megvilágított tágas belső, harmonikus, mérsékelt színvilág fogadja. A bejárat felőli boltozat freskója angyalcsoportokat ábrázol. (2. kép)

1. A zicsi templombelső a szentély felé

Buzsáki Ferenc

T.I.: MTA Szegedi Biológiai Kutató központ /I.ütem/ Építészek: Károlyi István /beruházási program/, Tarnai István /laboratórium/, Nagy János /műhelyépület/, Pazár Miklósné /üvegház/, Somos Irma /porta, tüzveszélyes épület, raktár; belsőépítész Ságó József, statikus Libor Rajmund, út- és tereprendezés: Hopka János, kertészet: K.Szabó Sándor, Mátyás Sándor. - Ismertetés, fotók: Buzsáki Ferenc.

Magyar Építőművészet, 1972.1.sz. 16-19.1.

Benedikt Tóvar

Bursáki Ferenc

dr. Komáromi Jánosné: KÖJÁL-székház, Szeged. Építészek Borvendég Béla, Szabó Ferenc, belsőépitész Sági József, szerkezet: Kékesi István, út-járda: Takács Máténé. - Tervismertetés, fotók: Buzsáki Ferenc.

Magyar Épitőművészet, 1972/1.sz. 8-9.l.

Buzsáki Ferenc

R.F.: Alabárdos étterem, Szeged. - Épitész-belsőépitész: Rédai Ferenc, szerkezet: Krokavecz István, rézdomboritás: Meszlényi István szobrászmüvész. - Ismertetés; fotók: Buzsáki Ferenc.

32-33.l.

Magyar Épitőmüvészet, 1971.5.sz.

Buzsáki Ferenc

N.J.: Laboratórium, szociális épület és kazánház, Kertészeti Kutató Intézet, Szentes. - Építész: Nagy János, statikus Bari Éva, út- és tereptrendező Hopka János. - Ismertetés, fotók: Buzsáki Ferenc.

34-37.l.

Magyar építőművészet, 1971.5.sz.

Bruzsáky Ferenc

az 1968. évi építészeti fényképpályázaton 1000. forintos III. díjat nyert.

Tillai Ernő: Épületek, fényképek. - Magyar Építőművészet, 1969.3.sz. 55-59. l.

MDK

Buzsik Ödön, festö

Gyárrészlet. Olf.
Gellérthegyi részlet. "

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1931.junius. Kat.

Bücher

német festő

1830-ar évek

lárd

Böhm Farkas

csomagjában

Ez azonos

Bucher József

lárd ott.

~~Bántfai Kalendárium, 1581-ik~~

~~V. 297. – 1583-ik V. 297~~

BÜCHER Vilmos „cs. kir. meinökszegjed"

Versec, városháza, 1859/60

Komáril 1982 296-297. és ill

O Büchler Károly

Szekesfehervár 1833

l.

Ságúvegesipár

261. l.

BÜCHL, Anton, pozsonyi üvegcsiszoló

A. B. bürgerl. Glasermeister + 50 éves korában,
Pozsony 1826 május 29. (-1826, 630.)

Preßburger Zeitung
(Gauthon)

Büchler Alfréd

Donászy: Arany ABC. c. könyvét
ő tipografizálta, és aranyjel-
mét kapott a lipcsei
könyvművészeti kiállításon

Négyszeg, 1905, jul. 21. 20.

Büchler Alfréd

Domácsi: Arany ABC c. könyv

Litográfiáját tervezte

Diszérelet kapott

A szép magyar könyv, 1961, 28 old

Büchler Alfréd

Donáth Magda: Arany ABC
c. könyv tipográfiája.

Tipografizált oldal reprodukciója.

A szép magyar könyv, 1961

Büchler Alfréd

Magyar Statisztikai Zsebkönyv

tipográfiája.

tipográfiált oldal reprodukciója.

A szép magyar könyv. 1961

Büchler Alfréd

Magyar statisztikai vsebkönyv tipografiáját terverte

I. díjat kapott

A szép magyar könyv, 1961, 30 old

BÜCHLER Gyula építész

1904 - Kanizsa Szálló

Harkai Imre: Topolya építészete.
Újvidék, 1991. 34. oldal

valamint Sámuelt Éli fõpappal ábrá
meg. Berendezéséhez tartozik két
konventi - barokk öltözõszekrény,
medencével, valamint három, olt
születése-Szent József a kis Jézus
Fájdalmas Szûz; Jézus és Bûnb
képeken. Faragott berendezési tárg
hagytak, 1768-tól folyamatosan kés

Az altemplom

Az altemplom háromhajós, hár
szentélybe felvezetõ lépcsõ két ol

BÜCHLER IMRE

ÉPITÉSZ

CSEKŐ ERNŐ: SZINHÁZ- ÉS MOZI-
ÉPITÉSI TERVEK A SZÁZADELŐN
SZEKSZÁRDON

ÚJ DUNATÁJ 1999 ~~június~~ március, 72-79

XI. Köbölkut u. 35. tház 199

38o4. FELUJITÁSI számla:

Nyitó egyeneleg: . . . . . .
Áthozat 6954-ről 4 x 6.327.-
OTP % . . . . . .
Bevételek:

Kiadások:
Vizóra golyóscsapágy csere
1992 feb. 11-én . . . 3.6oo
átvezetés 6954-re . . 1o.ooo
Kiadások: . . . . . .

Záró egyenleg : . . . . . .

A ház vagyona a következőkből

6954 . . . . . 37.8o4.-
38o4 . . . . . 51.o52.-
Letéti jegyek . . 8o.ooo.-

168.856.-
==========

Büdler Katalin gyermekrajzai

„Korcsolyázók" c. rajza
készült a Liszt Ferenc téren rendezett
gyermekrajz-vetélkedőn

Magyar Nemzet 1972 április 20
8. old.

M.D.K

(BUCHNER)

BÜCHNER (BUCHER) Xaver Ferenc festő

1784 Szentgál rk. t. Szt István oltárkép

1789-1795 Tamási rk. t szentély és hajó freskói

1798-1800 Veszprém ferences t. freskói

Garas XVIII. sz. 146, 198, 200, 204, 211. l.

Bühler Hans Adolf.

A Nemzeti Szalon 1928-ban kiállitotta müveit.

Bende J.:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat

MDK

Bühler, Hans

Hans Thoma, repr.

Testvérek, repr.

Képzőművészet 1928. febr. 7. sz. 54,57.l.

TOM. BÜCHLER, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGI T Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 108.- Herr Tom. Büchler
Felvétel ideje: 1788. 30. Xbr.
Hová vették fel: Pesth 156.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA. A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

Bühlmeyer

MDK

A hazatérő gulya

Műcsarnok 1877.nov.8.

Bücki József

grafikus

— **Doktorrá avatták a pénznyomda egy grafikusát.** Pénteken a Műegyetemen *Szabó* Gusztáv rektor 17 közgazdasági jelöltet *doktorrá avatott*. Közöttük volt *Bücki* József, *a Nemzeti Bank pénzintézeti nyomdájának grafikusa*, akit *negyvenéves* korában avattak fel.

Pesti Napló

1937. május. 20.

Bückel (Pickl) Benedikt

Modellierer

XIX. 17.

l.

Schirek Holitsch

1151 l.

1936 okt. 31—nov. 30

Bückel (Bikl, Bükel, Pikl, Pickl) Georg

Modellierer

XVIII. n.

l. + 1831.

Schirek Holitsch

115. l. 116. l.

FÉNYES ADOLF FESTŐMŰVÉSZ ROMANTIKUS KÉPEI

Büos Ferenc,csizmadia

Győrben polgárjogot nyert:1744.febr,27.kath.
Domonyából jött.A Taksa 24 Ft./Album Neo-Civium 174
1838/. 100.o

Lengyel Alfréd: Sopronmegyei családnevek Győr város polgárkönyveiben. 97.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XII.1958.Sopron

Budošká

(Nyitra vm.)

Fürdő

Zádor – Rados

202. l.

Kerekes, Georg: Das ungarische Bürgertum im 17. Jahrhundert. Auf Grund des Geschäftsbuches des Kaschauer Kaufmannes Johann Schirmer, 1625—1674. Kassa. 1940. Wiko-Druckerei. 288 S. (In ungarischer Sprache.)

Der Verfasser hat sich die dankbare Aufgabe gestellt, das innere Leben des ungarischen Bürgers des 17. Jhs. sein alltägliches Wirken und Wirtschaften zu beleuchten, — ein Gebiet, das die ungarische Geschichtsschreibung bisher fast gänzlich unaufgedeckt liess. Es gelingt ihm auch, an Hand eines scheinbar unbedeutenden Geschäftsbuches die ganze bürgerliche Gesellschaft einer interessanten, da sehr bewegten Periode der ungarischen Geschichte aufleben zu lassen. Nur einen Vorwurf kann man ihm nicht ersparen: er ist mit der Fachliteratur nicht genügend vertraut, bzw. verwertet deren Ergebnisse nicht in dem Masse wie es wünschenswert wäre.

Georg Komoróczy.

Annuaire Internationale de Statistique Agricole 1939/1940. Rome 1940, 1098 S.

Das Jahrbuch des römischen Landwirtschaftlichen Instituts erschien mit einiger Verspätung, da er Krieg das Zusammentragen des Materials stark verzögerte. Die Schwierigkeiten der Materialbeschaffung waren auch daran schuldig, dass die Gesamtsummen der Anbauflächen, Produkte für die ganze Welt diesmal nicht errechnet werden konnten. Zum erstenmal enthält das Jahrbuch Material über die Bodenbesitzverteilung und über die Zahl der landwirtschaftlichen Betriebe, das besonders fül die Agrarpolitiker von Wert sein dürfte. Neu sind ferner die Tabellen über die Produktion von Milch und Molkereiprodukten.

Büdöskút

(Sopron vm.)

Vadászlak.

Zádor - Rados

268. l.

Oldal

Rivista di politica economica — — — — — 210, 314, 412, 534, 680
Rivista italiana di scienze economiche 114, 208, 315, 410, 534, 679, 785, 947
Schmollers Jahrbuch — — — — — — — — — — — — 953
The Economic Journal — — — — — — — — — — — 104, 303
The Quarterly Journal of Economics — — — — — 537, 681, 787, 952
Weltwirtschaftliches Archiv — — — — — 110, 311, 408, 678, 783

Magyar Közgazdasági Társaság.

Felolvasó ülések — — — — — — — — — 215, 316, 418, 790, 958
A főtitkár jelentése az 1940. évről — — — — — — — — — 216
A főpénztáros jelentése a Társaság 1940. évi működéséről — — — 218
Igazgató-választmányi ülés — — — — — 119, 215, 316, 538, 790
Közgyűlés — — — — — — — — — — — — — — 418

109 Büdszentmihály

(Kabolesom) 1 Km

Nyírségi utam 1938 325 Km

Ref. templom.

Eredetileg gotikus volt, ismételt átalakításokkal és bővítésekkel a XVII–XIX. századtól. Kapuján 1788 évszám. Hatalmas fák közt álló szép nagy templom, melyet érdemes volna behatóbban foglalkozni.

Rk. templom XIX. sz.

Erdektelen

Késő este értünk ide, belsejét már nem is láthattuk.

(Bůd-)szentmihály

(ma Bůdszentmihály)

Szabolcs vm.

gr Desacroffy Aurél régi kastélya és parkja

XIX. sz. eleje

1850-es évek bővítés

1870-" " új szárny

Ref. templom. XVI. sz. epuk

1740. restaurálták és nagyobbítottak

Rk. templom XIX. sz. elje a kastélyat egyidetűleg epult

Zsidó templom.

Borovszky Magyarsz vm Szabolcs

64 l.

Bud. szentmihály

(Kabolcsm)

BÜDSZENTMIHÁLY (Szabolcs)

Szentiványi, 1938.

REF. TEMPLOM, eredetileg gotikus, többször átalakítva. Kapuján 1788. vagy templom.

MATHIAS BÜECHLER, éremvésző/MATHES PICHLER/

Bécsi Müvész.-Gr.Fugger Mária/Özv.Pálffy Miklósné/ és két fia halálának emlékére készitett emlékérmet. Az érem hátlapján a két szarvas bizonyára a Pálffyak cimeréből való és a két fiura utal, a nő pedig talán a Fugger-cimeren látható cimerdiszből van véve.
54.old. 2,jegyz.

HORVÁTH TIBOR ANTAL: Fugger Mária emlékérmének mestere 53.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LVI-LVII, évf. 1957-1958. Akad.Kiadó, Bpest. 1958.

MATHIAS BÜECHLER,éremvéső,/Mathes Pichler/

Bécsi éremvéső.Gr.Fugger Mária/özv.Pálffy Miklósné/ és két fia halálának emlékére készitett emlékérmet, 1649-ben.Talléros és féltalléros veretekben ismeretesek.A talléros átm.43 mm.,sulya 28.6 gr.A féltalléros 35 mm.sulya 14.3gr.Az adatok a M.N.M.éremtárának példadányairól valók.A tallér másik példánya 28.75 gr.A Domanignál közölt 29.1 gr,a féltalléros 14.27 gr. 53.old. 1.jegyz.

HORVÁTH TIBOR ANTAL: Fugger Mária emlékérmének mestere 53.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,LVI-LVII,évf. 1957-1958. Akad.Kiadó,Bpest. 1958.

MATHIAS BÜECHLER,éremvésző/MATHES PICHLER/

Bécsi müvész.A gr.Fugger Mária/özv.Pálffy Miklósné/és két fia halálának emlékére készitett emlékérmének felirata:Előlap:MARIA/FVGGERIN/STEPHANI ET/IOANNIS PALFY/ORUM MATER/QVI SIMVL SE/PVLTI POSO/NII 29MAY/1646. Fölötte disz.Két változat a disz formájában és a pontozásban.A féltallérokon is eltérők.A feliratot babérlevelekből és bogyókból álló koszoru övezi azonos formában ,mint egy jelzetlen bécsi Salvator érmen. 54.ol

HORVÁTH TIBOR ANTAL: Fugger Mária emlékérmének mestere 53.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,LVI-LVII,évf. 1957-1958. Akad.Kiadó,Bpest. 1958.

MATHIAS BÜECHLER, éremvéső/MATHIS PICHLER

Bécsi müvész.-Gr.Fugger Mária/özv.Pálffy Miklósné/és két fia halálának emlékére emlékérmet készitett. Egy talléros és féltalléros cimletekben. A két érem előlapja és hátlapja. Fekete repr. 54.old.

HORVÁTH TIBOR ANTAL: Fugger Mária emlékérmének mestere 53.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LVI-LVII.évf. 1957-1958. Akad.Kiadó, Bpest. 1958

MATHIAS BÜECHLER,éremvésö,/MATHES PICHLER/

Bécsi éremvésö/1635-1649/.Jelzetlen bécsi Salvator érme.Utolsó éveiben már nem állott a bécsi udvari, császári pénzverö szolgálatában.Nem szignálta müveit Csak levéltári adat alapján sikerült megállapitani munkáját. 54.old.

HORVÁTH TIBOR ANTAL: Fugger Mária emlékérmének mestere 53.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,LVI-LVII.évf. 1957-1958. Akad.Kiadó,Bpest. 1958

MATHIAS BÜECHLER,éremvéső/MATHES PICHLER/

Bécsi művész.-Gr,Fugger Mária/özv.Pálffy Milósné/és két fia halálának emlékére készitett emlékérmet.Hátlap felirata:AD ASTRA MECVUM.Mennyekbe menő női alak van ábrázolva,aki mindkét kezével egy-egy mellette álló szarvas agancsát fogja és huzza magával.Fölötte sugárdiszben félhold és felette szalagon a felirat.Az éremképet ugyanolyan koszoru övezi,mint amilyen az elő lapon látható. 54.old.

HORVÁTH TIBOR ANTAL: Fugger Mária emlékérmének mestere 53.old.
NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,LVI-LVII.évf. 1957-1958.
Akad.Kiadó.Bpest. 1958

MATHIAS BÜECHLER,éremvéső/MATHES PICHLER/

1649.máj.29.Elszámolás gr.Fugger Mária,özv.Pálffy Miklósné és két fia temetési költségeiről.
:"...In gleichen dem Mathias Büechler Münzeisenschneidern,wegen solcher Stökh zu schneiden hat er Baggerreither zalt lauth des Auszzugs fl.30....Die Freüle Dorothea Khainin bringt in Ihrer Reittung ein,das dem Münzmeister noch bezahlt worden sey fl.25." Forgách Levéltárból. 55.old.

HORVÁTH TIBOR ANTAL: Fugger Mária emlékérmének mestere 53.old.
NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,LVI-k LVII,évf. 1957-1958. Akad.Kiadó.Bpest. 1958

MATHIAS BÜECHLER, éremvéső/MATHIS PICHLER

Bécsi művész. A Forgch grófok levéltárában elszámolás maradt fenn Gr. Fugger Mária/özv. Pálffy Miklósné/és két fiának temetéséről Pozsonyban a Szt. Márton templo lomban levő sirboltjukba. A halotti érem vésése sét Mathias Büechlerre bizták, aki munkájáért 30 forintot kapott. A veréshez szükséges anyag 50 márka 4 latos ezüst volt. A bécsi pénzverő a 804 forintra becsült ezüstből csak 623 frt. 79 dénárnyit használt fel. A kiverés dija 25 frt. volt. Nem tudjuk hány érem készült. 54. old.

HORVÁTH TIBOR ANTAL: Fugger Mária emlékérmének mestere 53. old.
NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LVI-LVII, évf. 1957-1958. Akad. Kiadó. Bpest. 1958

Bühler Hansadolf

Kiáll.

Nemzeti Szalon

1928. febr.

Föv. képt

Bühler Hans Adolf

Midtt.

Neuvreti halon
1928. jan.

För. köpt.

Bühler Hans Adolf

festő

Nemzeti Szalon
58. csop. kiáll
1928. jan

BÜHLER HANS ADOLF:
Hans Thoma

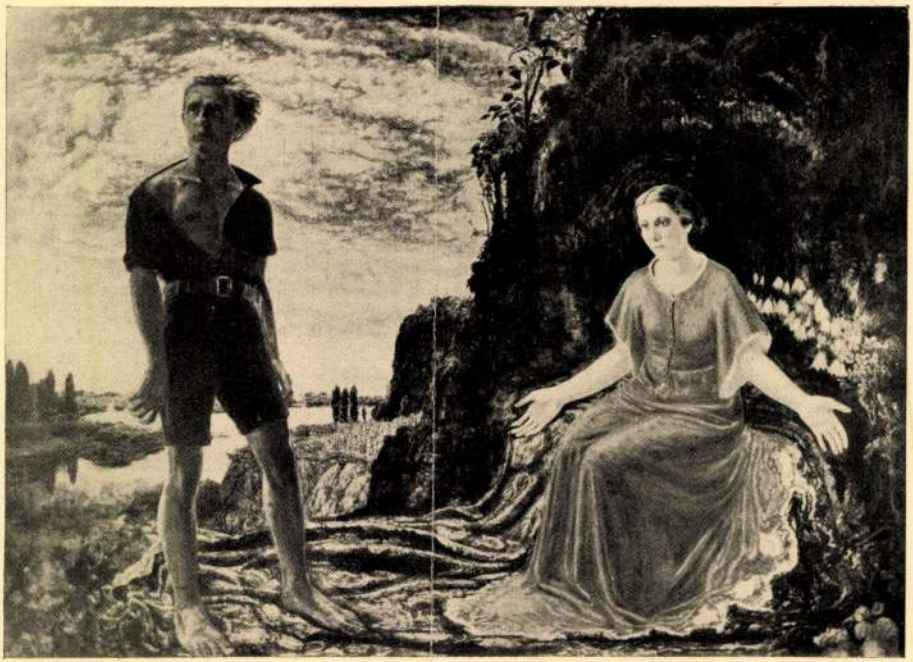

BÜHLER HANS ADOLF:
Testvérek

Bühler Hans Adolf.

Bühler Hans Adolf, a karlsruhei kiváló művészeti akadémia professzora 1877. junius 4-én született Steinenben, a badeni nagyhercegségi Wiesental kerületben.

Az első mesterségi részét a művészetnek egy Schopfheimi (Wiesental) diszletfestőtől sajátitotta el, aki a fiatal Bühlert a legnehezebb feladatok megoldásánál is igénybe vette. Majd a karlsruhei iparművészeti iskolában végzett tanulmányok után 1898-ban bekerült a badeni művészeti akadémiába, ahol Schmid Reutle tanárnál tanulta meg az aktot olyan jól rajzolni, a mely későbbi művészetének is egyik alkotó eleme maradt.

1904-től 1908-ig a Hans Thoma mesteriskoláját látogatta, innen azon rokonvonások, melyek munkáit jellemzik.

1908 nyarán rövid nyári tanulmányokat végzett a Waldshut melletti Riesenbachban, majd két évig Rómában és Firenzében az olasz klasszikusokat tanulmányozta.

1910-ben kapta a megbizatást a Prometheus-kép megalkotására a badeni Freiburg számára és ez alkalmat adott neki a Kaiserstuhl, a Sponeck és a többi német természeti szépségek megismerésére és így lett egyuttal kiváló tájfestővé is.

1914-ben meghivták tanárnak a karlsruhei képzőművészeti akadémiára.

1925—26-ig néhány tanitványának bevonásával elkészitette a karlsruhei városháza nagy tanácstermének a freskóit, amely ezen a téren is elismerést szerzett neki. 1906. óta nagyszámu nagyméretű olajképet és egy sereg grafikai művet alkotott, amellyel csinálta meg egész Európában elismert voltát és megérdemelt hirnevét.

Olajfestmények:

1	Csendes viz (1906)	Eladó
2	Nibelungok (1907)	„
3	Fonó leány (1908)	„
4	Az ember (1909)	„
5	Földhöz (1913)	„

Nemzeti Szalon
58. asp. kiáll. 1928. jan.

6	Nagy család (1915)	Eladó
7	Önarckép (1916)	"
8	A pacsirta dala (1916)	"
9	Vadász (1917)	"
10	A költő (1918)	"
11	Jakob Böhme (1919)	"
12	Sponeck erdő (1919)	"
13	Erdő szélben (1919)	"
14	Sponeck madár (1919)	"
15	Testvér (1920)	"
16	Hófehérke (1921)	"
17	Kék csoda (1921)	"
18	Prof. Arthur Drews (1922)	"
19	Dr. Dressler tanácsos (1922)	"
20	Emberpár (1922)	"
21	Anyaföld (1922)	"
22	Templom (1922)	"
23	A gyöngy (1922)	"
24	Ebéd a szabadban (1923)	"
25	Tájkép szivárvánnyal (1923)	"
26	Hans Thoma (1924)	"
27	Költő a kertben (1924)	"
28	A féreg (1924)	"
29	Dr. I. A. B (1925)	"
30	A lélek (19 5)	"
31	A tavasz festője (1925)	"
32	Napnyugta (1925)	"
'33	Testvérek (1926)	"
34	Weissmann zeneszerző (1926)	"
35	Hans Frieder (1926)	"
36	Vizi élet (1926)	"
37	A béka (1926)	"

38–52. sz. l. a komplexben.

D. Bühler S.

l.

Glaser Karlsruhe

123. l.

ei 494. zz

Kistemplomtér Kecskemeten IV. 123

tt

Büjjösi István ötvös M.D.K.

Debrecenben készítette 1781-ben a balaton-
kenesei ref. templom két gyónópoharát.

Czakó Gyula: A balatonkenesei ref egyház
története. Pápa 1912, 40.

M.D.K.

Büki

Plakátrajzát"Magyar Divatcsarnok"cimmel mutatja be a lap.

Délibáb, Bp. 1928. ápr. 14. II. évf. 15. sz. 21. lap

Büki Attila, festő

KÖLTŐI KÉPEK

Büki Attila festőművész és költő akvarelljeiből és képverseiből nyílt kiállítás a Hazafias Népfront Kisgalériájában. Képünkön a művész Solymári házak című festménye.

- Hazai Új Tü

43.

XXIII/46

Büki Attila

BÜKI ATTILA festőművész kiállítása október 20-án, hétfő délután fél 5-kor nyílik a Hazafias Népfront VIII. kerületi Bizottsága kis galériájában, a Rákóczi tér 2. szám alatt. A tárlat — melyet Dr. Keserű József újságíró nyit meg — szombat és vasárnap kivételével október 31-ig tekinthető meg.

Magyar Hirlap 1986. X. 18.

Büki Attila

— **Büki Attila** festőművész, költő kiállítása október 20-án, hétfő délután fél 5 órakor nyílik meg a Hazafias Népfront Kisgalériájában. (Bp. VIII., Rákóczi tér 2.) A kiállítást dr. Keserű József újságíró nyitja meg, közreműködik Bartis Ferenc költő, a Képes 7 munkatársa.

Magyar Nemzet 1986. X. 20.

BÜKI ATTILA festő

19[illegible]-09-29

VAS NÉPE

Büki Attila kiállítása Sárváron

Büki Attilának alias Kiss Attilának még nem volt kiállítása a Nádasdy-várban, pedig hazajáró vendég Sárváron. Akvarelljeinek bemutatóját amolyan kitérő lépcsőfoknak is tekinthetjük az előző évi párizsi önálló tárlat és az ősz folyamán megjelenő „Mire hazaérünk" verseskötete között. De hazaérünk-e valójában? Sikerült-e történelmi, tárgyi múltunkból elég emléket megőrizni, mely erőt, bátorságot ad erre az útra?

A Visegrádi vár, az Őrségi udvar a Völgy házakkal, a Magyar égbolt egyszerre árasztják a pannon táj melegségét és magában hordozzák a pusztulás veszélyét is. Pogány Ö Gábor meghatározásával élve képeiből „egyfajta magyarságtudat árad". A „Növények vonulása", az „Őszi capriccio" és a „Nádas" színei izzásig hevülnek akár az égő nádas vonulása. E temperamentumos lángolást téli képeinek hátborzongató jégszinei hűtik le.

A kiállítást megnyitja Kiss Dénes.

Külön világot képeznek „belső képei", ahogy Kiss Dénes jellemezte a „Látomás" Szegfűk és lángok, Közelítések és Alkonyat című alkotásokat. Egyszerre kacér és játékos a Che Thu kínai ihletésű és a Clove című akvarrelek.

Attila, mióta eszmélt, festőnek készült, ám mégis költőként fedezte fel a Népszava egykori szerkesztője Kiss Dénes író, a mostani kiállítás megnyitója. Lírai festővel, vagy festői lírikussal állunk szemben? A választ a kiállítás képeiben a festő adja meg a költőnek.

A nyári melegben a kiállítóterem hűvöse és Büki Attila temperamentumos színvilágú akvarelljei egészen egyedi meditációra késztetik a látogatót. Teszi ezt csendben, a rá jellemző világféltő poéta szerénységével, mellőzve mindenféle világmegváltó csinnadrattát.

A kiállítás július 25-ig tekinthető meg Sárváron a Nádasdy-várban.

— bodorkós —

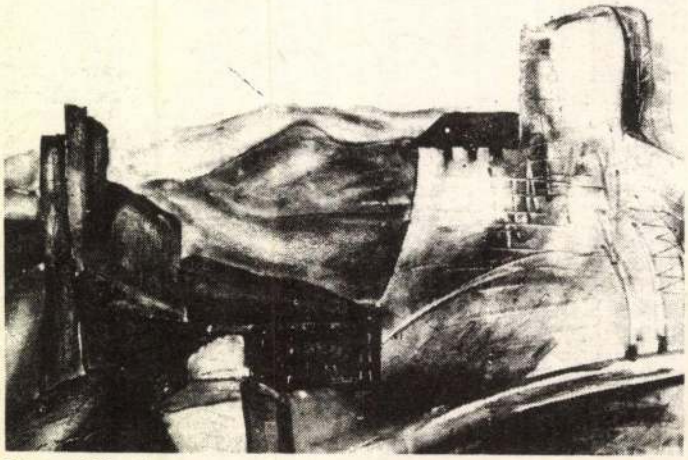

Visegrádi várrom.

BÜKI Attila

Meghívó

Az EL KALÁSZI GALÉRIA és a kiállító művész
meghívja Önt, családját, barátait

Büki Attila
festőművész

Budapest, III. kerület, Dereglye u. 1. sz. alatt nyíló
kiállításának megnyitójára, 1995. december 8-án 17 órára

Megnyitja: SIPOS TAMÁS művészettörténész, az MTV ny. főszerkesztője

Közreműködik: ZENTAI LÁSZLÓ költő

A kiállítás megtekinthető 1995. december 22-ig

hétköznap 9—16 óráig, pénteken 9—13 óráig

BÜK

Petőfi S. u. 2.

R.k.templom

VÉRTES Ernő: Napórák a történelmi Vas megyében. = Vasi Szemle, 47, 1993, 4. 574. é

1871-ből származó, de lebontották

Zu den Vorbereitungen der Zweihundertjahrfeier des Todes des aus Tirol stammenden spätbarocken Baumeisters Melchior Hefele (1716—1794) werden die Zeichnungen der von dem Meister entworfenen Gebäude und Innenräume in Betracht gezogen. Hefele machte Pläne im Auftrage des ersten Bischofs von Szombathely, János Szily für die Erbauung des Bischofspalastes, des Priesterseminars und der Kathedrale zwischen 1777 und 1794, und wurde von mehreren kirchlichen Personen und Bürgern von Szombathely beschäftigt. Die folgenden Pläne werden gezeigt:

1. Der erste Entwurf des Bischofspalastes, Souterrain 1777.

2. Der erste Entwurf des Bischofspalastes, erstes Geschoß 1777.

3. Der erste Entwurf des Bischofspalastes, erstes Geschoß 1777.

Die drei Flügel des Palastes umarmen das Chor der damals noch stehenden Burgkirche, und werden damit mit einer Galerie verbunden. Die Fassade des Palastes hat 5+3+5 Achsen, aber diese Breite wurde beim Bau mit einer Achse beidseitig verkleinert. Ursprünglich war kein Erker auf dem Plan des Mittelrisalits, es wurde später angefügt. Die vier Achsen des Nordflügels wurden im zweiten Weltkrieg vernichtet, so ist heute nur der Südflügel vollständig.

4—7. Die vier Wände des Stichenzimmers des Bischofspalastes, Frontalansicht 1777.

Das Stichenzimmer öffnet sich aus der Vorhalle des Prunksaales in der ersten Etage, Beleuchtung bekommt es durch zwei Fenster im Westen. Die Wände des Zimmers sind mit Bildern mancher von Szily sehr beliebten Altertümer, Gebäude, geschichtlichen und mythologischen Szenen geschmückt, die in die Holztäfelung eingefaßt sind. Die Einrichtung und der Ofen des Saales sind im ursprünglichen Zustand, ihre Bedeutung wird dadurch gesteigert, dass nur wenige spätbarocke-frühklassizistische Denkmäler existieren, wo keine Veränderung zwischen den Plänen des Interieurs und dem heutigen Zustand erfolgte.

8. Längsschnitt und Grundriß der Marien-Burgkirche, 1784.

Die Kirche stand in der mittelalterlichen Burg von Szombathely, es war ein einschiffiges Gebäude mit stark verlängertem Chor. Das Schiff war mit Seitenkapellen und Sakristeien erweitert, im Westen erhob sich ein Turm, im Osten wurde das Chor durch eine halbrunde Apsis geschlossen.

Die mittelalterliche Burgkirche wurde zur Pfarrkirche von

Bük.

Felsőbüki Nagy Pál

kúriája.

Képpel

Csatkai Endre dr:

Sopronmegyei kastélyok.

Soproni hemle

1940. 378, 379. l.

feld

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Büki ev. templom

Zongor: A büki ev. gyülekezet története. 1885

Fülöp: A büki ev. gyülekezet temploma 150 éves. 1935.

Az utóbbi art hiram feldolgozva.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszermében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Büki ev. templom

Fülöp Dezső: A büki ev. gyülekezet temploma 150 éves. 8-r. 8 l. Bük 1935

Ggent (717)

Műemléki építkezési munkálatok alkalmából az utóbbi években ismételten előfordult, hogy a munkálatok befejezése után az Országos Munkásbetegsegélyző- és Balesetbiztosító Pénztár jelentékeny összegű járulékokat rótt ki bizottságunkra. Így az 1911. és 1912. években a gerzsenegi ref. templomon végzett helyreállítás után a Marosvásárhelyi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár 161 korona 91 fillér, az Országos Pénztár pedig 1204 korona 18 fillér befizetését nürgeti a ./. alatt vizsgálóbeny csatolt jegyzékek és felhívások alapján.

Tekintve, hogy ily utólagos kivetések bizottságunkra nézve az ügyszerűt, szempontjából is fölötte kellemetlenek és azok helyességét ellenőrizni nincs módunk van szerencsénk a tekintetes Ügyosztályt kérni hogy bizottságunkat a tekintetes Ügyosztály által hasonló esetekben követett eljárásra nézve mielőtt tájékoztatni szíveskedjék.

Bp. 913 VIII/25

II.

Az Országos Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztárnak!

Bük

Evang. templom

Fülöp Dezső

A büki ev. gyülekezet
temploma 150 éves.
Bük, 1935.

ARIO SETTIMANALE
MAZIONI DEI COMITATI
NE PER LA
I ROMA

R O M A
PALAZZO CAETANI
Via Botteghe Oscure, 32
Tel. 561.151 - 561.152

935 = XIII

GLESI AL GOVERNO PER IL CONFLITTO ITA=

ono ancora in tutti i centri, grandi e
mizi indetti dalla "British Union of
l suo atteggiamento aggressivo verso
o, la Direzione del Partito di Mosley
firme non soltanto di tutte le Cami=
simpatizzanti e di coloro i quali, co=
ragionevole della popolazione britan=

BÜK (Sopron)

RMV 6, 106 l.

R. K. Ttemplom, épült 1408-ban, átala-
kítva, eredeti csak támpilléres szentély.

Bük

Fülöp Dezső: A büki ev. gyülekezet temploma 150 éves.

8°, 0K, 8L, Bür, 1935

Büki ev. templom

Büki rk. templom

Ep. 1408.

l.

Thirfelrödmantul

106. l.

Zombor város pallosjog gyakorlata

IV. 177.

Büki gróf Szapáry

kastély

lásd

Csatkai Endre dr

A gróf Szapáry-
kastély Bükön.
Soproni Szemle
1938. 4 sz

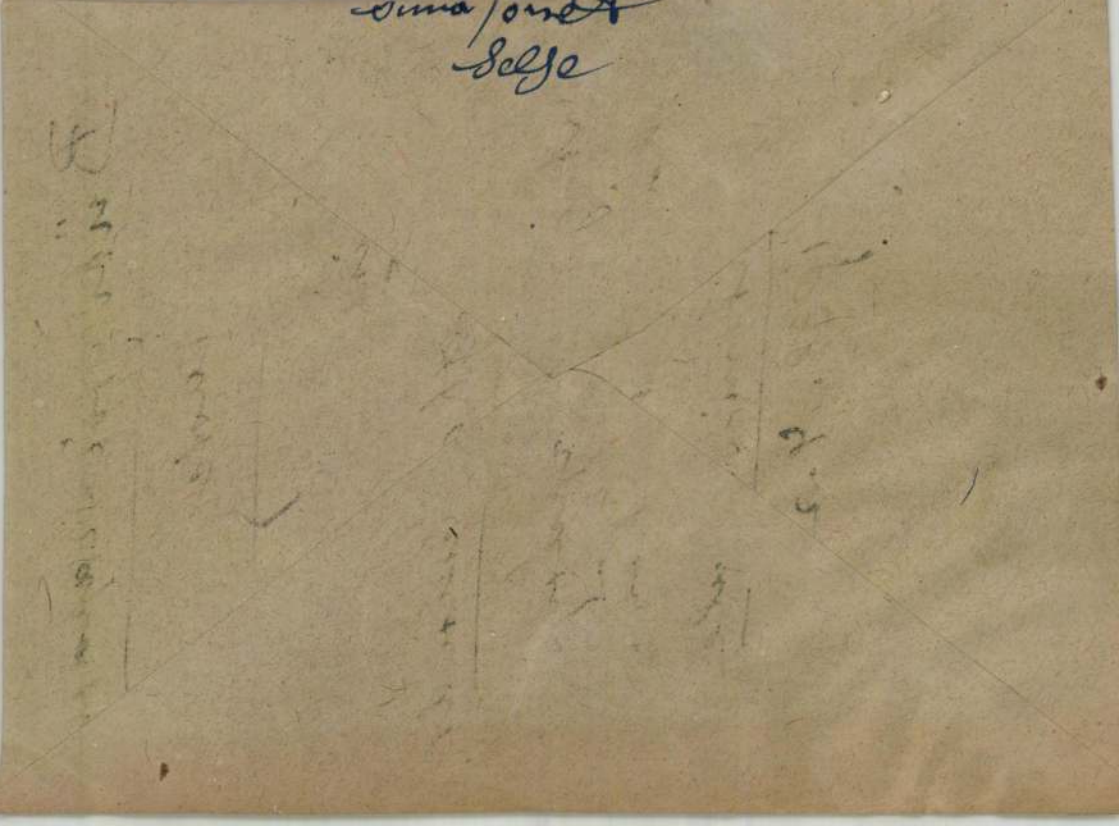

Bük műemlékei

és irodalma

l.

Csatkaisoprom műeml.

III. 128. l.

Felsőbüki Nagy Pál

kuriájának kapuja

A kat. templom Sia-

dal ívének oszlopa

repr.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Büki Szapáry gróf kastély

Csatkai Endre dr

A gróf Szapáry-kastély Bükön-Soproni Szemle

1938. 4. 27.

kép C Ekel.

Különlenyomata

Könyvtáramban

Csetkai Endre: A gróf Szapáry-kastély Bükön.

Kny. Soproni Gremle.
8°, 8K, 9L, Sopron, év nélkül (1938)

Bükön Szapáry-kastély

Bűky Béla

Bűky Béla: A magyar képírműveket jellemvonásai és a magyar monumentális műveket kialakulása. In: Népi magyarság. Szerk. Szilády Zoltán. Bp. 1943.

ronyból maradtak meg azok az erede
fők, amelyek egyike a fehérvári akan

Az egykorú írott forrásokban sze
besztercei ferencesek épségben megn
kép). Szentélye a kerci műhely legkés
felépítésének szerkezete egyébként m
utáni gyakorlatának. A besztercei tem
koldulórendek egyszerű, délfrancia er
már európai közkinccsé váló indításai
Nyugat-európai párhuzamaként a laus

A boroskrakkói szász település e
bazilikájának sokszög záródású szen
fedi *(4. kép)*. A vele rokon tövisi re
hető a román kori és gótikus elemek
árpási premontrei prépostság alapító
1258 után a részleteiben erős duna
templomnak. Az alul négyszögű, fel
kában kedvelt, jellegzetes megoldásn

A gótikus szerkezet és formák meg
birtokközpontjaiban a gerendi reform
záródó szentélyhez egyterű hajó csat
felirata szerint, István pap emeltette

BÜKY BÉLA KIÁLLÍTÁSA A MŰTEREMBEN

Sokoldalú művészt mutatott be a Műterem nov. 23-án megnyílt kiállításán. *Büky Béla*, akinek nevét nem először hallják a Magyar Képírók Társaságával ismerős tárlatlátogatók, festő, tervező iparművész és bábos egyszemélyben és — falukutató. Tehetségének népi gyökerei elvitathatatlanok. Egészséges kolorizmusa, dekoratív hajlama és szókimondó ecsetkezelése mind ebbe az irányba mutatnak. Bevallottan a nép formakincséből merít, témája a falu, a magyar tájék, néhány ízig-vérig magyaros csendéleti téma és a mese világa. Sőt e formai és színhitvallás mellett a szociális misszióvállalás készségét is megtaláljuk nyilatkozataiban, fejtegetéseiben. Figurális kompozicióiban — azokban is, amelyek csak kisebb méretben készültek — erős monumentalitásra való törekvések jelentkeznek s ezeken mondanivalójának keresetlensége érdekében itt-ott a nyerseségtől sem riad vissza. Tanultsága ellenére is sokszor őstehetségnek hat és képein megérezni, hogy szerzőjük a nép dúsfantáziájú, művészkedő gyermekei között érzi magát legjobban.

Olajfestményei és temperái közül az *„Erdélyi bevonulás"* című nagyméretű vásznát kell kiemelnünk, amely meleg barna tónusaival, karakteres fejeivel, dekoratív ritmusu kompoziciójával szinte nagyméretű falfestménynek is beillik. A háttér egyes momentumainak sommás stilizálásával (ez néhány más képre is vonatkozik) nem értünk egyet, bár ez valószínűleg annak a körülménynek tudható be, hogy a szerző e képek olajfestményszerű, vásznon való megoldását nem tekinti véglegesnek. Az *„Egyke"* című kép tragikus komorsággal kéri számon a magyar falu szörnyű gyermekhalandóságát.

Korábbi képein általában a gödöllői iskola hatásának nyomait kell felfedeznünk, ami a meseillusztrációra, ezen belül pedig a dekoratív stilizálásra való hajlamban is megnyilatkozik. Alkotókészsége eme ágának igen szép darabja a *„Tihanyi visszhang"* című, hármastagolású applikációs faliszőnyeg, melyen tüzes színek és igen anyagszerű, következetesen leegyszerűsített, humorral is kacérkodó formanyelven tárul elénk a balatoni kecskekörmök kedves anekdotája.

Az akvarellek galériájából szívesen emlijük ki a „Béresgazda" című fanyarkás parasztfejet, amely a szerző legújabb termésének példányaként szinte megszabja a helves irányt, mely a művész akvarelltechnikájának további fejlődése felé mutat.

A művész faliszőnyegein és dekoratív árnyképein megcsillanó humor plasztikus kifejezést nyer nagyvonalúan megoldott bábjáték-figuráin. A Ludas Matyi potrohos kurtanemese háromszoros tokájával, a falusi bíró együgyű alakja, a *„Vilsoni pacifizmus"* figurája humoros plasztikánk parádés darabjai közé tartoznak.

Úgy hisszük, nem tévedünk, ha e sokoldalú művész további fejlődésének körvonalait a dekoratív művészetek síkján véljük felfedezni.

Magyar Kultúra Szemle, 1941. dec. 15.

az úton ismét elfutunk a ...
táshoz, mely — mint látjuk — nem a nagy méretek kérdése, hanem a formát csordultig megtöltő lelki tartalomé. Andrássy nem kisplasztikus és kis méretekben is a végtelen felé tör. Ez a he-

zül választanak. Min... tális szobrásznak, ne... melyet legnagyobbr... meg. Mai fölényes... formai és lelki komp...

Nők a képző...

Sokan bizonyos előítélettel viseltetnek a nők művészi megnyilatkozásával szemben. Amilyen kitűnően megfelel a női léleknek az előadó művészet, annyira gyenge az eredmény az alkotó művészet terén. Ez a megfigyelés általában véve valóban megközelíti az igazságot. Gondoljuk csak meg, mennyivel több kiválóságot adott a női nem a színművészetnek, mint pl. a képzőművészetnek. Kétségtelen, hogy az ok a nő belső természetében rejlik, mely a maga símúlékony finomságával és sokrétű szenvedélyességével sokkal inkább a beleélésnek, mint az alkotásnak teremt alapot. A nő kizárólagosabb érzelmi beállítottsága a művészetnek is elsősorban érzelmi elemeit ragadja meg, melyek azonban az alkotás létrejöttéhez egyedül nem elegendők. A képzőművészetben a színészettel ellentétben sok olyan értelmi tényező játszik szerepet, mely a műalkotáshoz lényegileg hozzátartozik, attól el nem választható. A külsőleges technikai tudástól kezdve a rendszerezésen, szerkesztésen át egészen a kompozicióig olyan útakat kell bejárnia a léleknek, melyek a női szellemtől meglehetősen idegenek. Az alkotás egyik leglényegesebb jellemvonása: az értelem és érzelem tökéletes egyensúlya csak ritkán érvényesülhet a nő lelkében. Mindebből természetesen nem az következik, hogy a nő alkalmatlan képzőművészeti megnyilatkozsra, csak az, hogy meg kell találnia a szobrászat és festészet rengetegében azokat a tisztásokat, melyek lelkületéhez hozzásímulnak. Vagy másképpen kifejezve: fel kell ismernie a maga alkotó képességének határait s ne abban lássa hivatását, hogy más területeken félsikert arasson, hanem ellenkezőleg abban, hogy a saját világát elmélyítse. Mert ebben a titokzatos világban nemcsak meg tudja állni helyét, hanem olyan szépségeket is fel tud tárni, melyek kiemelésére ő a leghivatottabb.

Valahogyan ilyesféle gondolatok tolultak fel az emberben, mikor a Műbarát október végi kiállítását szemlélte. Két festő: *Hikády Erzsébet* és *Tauszig Aranka*, valamint egy szobrász: illyefalvi *Lőte Éva* legújabb termése vonult fel előttünk olyan üdén és bájosan, ahogyan csak az a női lélek közvetlenségétől kitelik. Mindegyik a maga útját járja és mégis pompásan összetalálkoznak. — Hikády Erzsébet utóbbi időben meglepően fejlődött. Táj-, csendélet- és arcképein megtalálta igazi hangját. Eddigi alakos kompozicióinak merevsége és cukrozott mellékíze teljesen feloldódott a balatoni táj mosolygó derűjében, az élet apró szépségeinek költői átélésében. E képejből lírai melegség sugárzik, mely a színeket és formákat bearanyozza. De jellemző erő sem hiányzik ... kettős arckép

Büki Béla, [?]

„ árny- és bábjáték kiállítása nyílik meg nov. 5-én a ferencvárosi Pince-tárlat helyiségében."

— : □ Büki Béla 2,

ESTI HIRLAP, Bp., 1971, nov. 5.

<Bükky Béla>

cikke

<A magyar építészetről.>

A Cél

1944. 1. 27.

1e 1

Nagyságos
dr. Szentiványi Gyula urnak
XI. Lágymányosi-u. 16. Budapest.

FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT

IX., Mester utca 5.

A kiállítás megtekinthető:

1971. november 5—25. között

hétköznap 14—19 óra,

vasárnap 10—12 és 14—19 óra között

Hétfőn szünnap.

71—1520. FNYV 13.

FERENCVÁROSI

P

PINCETÁRLAT

BÜKY BÉLA

MEGHÍVÓ

BÜKY BÉLA negyvenhárom éve foglalkozik árny- és bábjátékkal. Tanár lévén munkássága pedagógus jellegű. Célja, hogy a magyar népi és klasszikus kulturális zenei és irodalmi értékeket szolgálja előadásaival.

Témái népdalok, népballadák, korszerű irodalmi értékek, történelmi mondák stb.

Árny- és bábjátékai inkább a keleti jellegű előadásokkal állanak szellemi rokonságban.

Budapest főváros IX. ker. Tanácsa

meghívja Önt

BÜKY BÉLA

festőművész

ÁRNY- ÉS BÁBJÁTÉK KIÁLLÍTÁSÁRA

1971. november hó 5-én péntek este 6 órára

A kiállítást megnyitja:

Óhidy Lehel

bábtörténész

Munkásságát ismerteti és bemutatót tart:

Büky Béla

Műsor:

1. Kőműves Kelemen népballada.
2. Cantata profana, Bartók Béla feldolgozása nyomán

BÜKY BÉLA festőművész – rajztanár
életrajzi adatai

1899-ben született fután (Somogy m.)

1917-ben fejezte be középiskolai tanulmányait Kaposvárott, érettségi bizonyítványával együtt kapta a világnéborúba a behívót

1920-ban rajztanár jelöltként kiállít a Nemzeti Szalonban, s attól kezdve részt vesz Főiskola kiállításain és pályázatain

1921-ben a Képzőművészeti Főiskolán rajztanári oklevelet szerez.

1921 dec. Szinyei Merse Pál Társaság dicséző elismerésben részesíti

1926-ig Vaszary János művésznövendéke, utolsó évben Dudits Andornál freskó tanulmányokat végez

1927 Bp. Székesfőváros Tanácsa fin iparostanonciskolai tanítóvá választja (egész életén keresztül ebben az iskola típusban tanít, mivel sokáig csak délután kellett órát tartania)

1928-ban kiállít a Velencei Nemzetközi Kiállításon, amit Vaszary János rendezett

1928-ban az UME tagjaként részt vesz Bécsben a Hagen-szövetségben rendezett kiállításon, utána a Hagenbund szövetség levelező tagjává választják

1928-ban megnősül, négy gyermeket nevel fel

1929-ben Milanóban és Genuában állít ki, ahol emlékérommal tüntetik ki

1931-ben rendezi első gyűjteményes kiállítását a Nemzeti Szalonban

1931-től tagja a Magyar Képzőművészek Egyesületének

1932-ben tartja első nyilvános árny- és bábjáték előadását A. Tóth Sándor festőművész-rajztanárra közösen.
Ettől kezdve igen aktívan részt vesz az iskolán kívüli népművelési munkában, s egyike a magyar művészi árny- és bábjáték megteremtőinek.
/Figurációnál, diszleteinél merít a népművészet forrásaiból pl. palói padok faforagásaiból indul ki diszleteinél./

1930-tól Stihast vált, s
1932-től Bartók és Kodály szellemi irányzatát követve festőművész barátaival egy társaságban hazai tanulmányutakra jár nak az ország különböző tájegységeire /Palócföld, Ormánság, Gicsej, Hortobágy, Balaton stb/ és közös kiállításokat rendezne.
Így jutottak Nógrád megyébe is, ahol Hollókőn kívül Kazárom, Buják, Őrhalom, Rimóc Diósjenő stb. Településekben dolgoztak. /más is pl. Glatz O. Bujákon
Már akkor felvetődött Hollókő elő skansenné alakításának ~~gondolata~~ és művész-vendéghéz létesítésének gondolata.
Ormánsági tanulmányút után festette „Egyke" c. képét amá G. vízfestudenyével a Magyar Nemzeti Szelleti gyűjteményében

1934-ben a Magyar Néprajzi Társaságtól díszoklevelet kap

1936-ban megjelenik a „Magyar fáték" című saját kiadványa a népművelő árny- és bábjáték mozgalom segítése céljából.

1937-ben a Vallás és Közoktatási Minisztérium ösztöndíjjal kiküldi a párizsi világkiállításra az európai bábjáték tanulmányozására
/a francia szerettek volna magyar nyelvű bábjáték előadást hallani, de a hosszadalmas újjintézés miatt elmaradt az előadása/

1944-ben a „MŰTEREM"-ben rendezte gyűjteményes kiállítását /képek, filozófiatés felisszonyegek, árny- és bábjátékok szerepelt a kiállításon

1943-ban a Zeneakadémián tartott árny- és bábjáték előadást „Székely népballadák" címen, dr. Kodály Zoltán bevezetésével

1947-ben a „SZIKRA" kiadásában megjelent a második bób- és árnyjátékos füzete

1950-es évek elejéig szamos árny- és bábjáték előadást tart az ország különböző részeiben és szakközöket vezet

1959-ben nyugdíjba vonul, de szerjenügyelőként tovább dolgozik

1968 Egyéni kiállítása Rákoshegyen

1968 tól a Magyar Pedagógiai Társaság Vizuális-Művelődési Szakosztályának tagja

1972-ben a Nemzetközi Bábművész Szövetség — UNIMA — tiszteletbeli tagjává választják

1972-ben a Magyar Szinházi Intézet megvásárolja árny- és bábjáték kellékeinek jelentős részét.

1973-ben a Ferencvárosi Pincetárlatban árny- és bábjáték kiállítása nyílik. Óhidy Lehel rendezésével. (Áll Bábszinház művészei)

1974-ben a MSZI által Tihanyban rendezett „Vásári és művészi bábjátszás Magyarországon 1945-ig" című kiállításon a művészi bábjáték egyik megteremtőjeként szerepel

1976-ban „Budai Művészek" 30 éves jubileumi kiállítása, részt vesz Lépeivel

„Árny és Bábjátékok" című

1979-ben megjelenik harmadik ~~Bábjátékos~~ könyve a Képzőművészeti Propaganda Iroda gondozásában

1980-ban felvesszik a Képzőművészeti Alapba

1981-ben a Magyar Képzőművészeti Főiskolán átveszi gyémánt diplomáját

1983 márc. 1. én elhunyt (Bp. en)

1987-ben az MSZI megvásárolja árny. és bábjáték hagyatékát

1989-jan ~~90.~~ szuletésének 90. évfordulója alkalmából az MSZI Bábtörténeti Gyűjteménye és a család árny és bábjáték emlékelőadást tartott a Kricelli Múzeumban.
/ugyanabban az időben, ~~volt~~ rendezték ott a Magyar Bábtörténeti kiállítást./

1989 márc. a Tavaszi Fesztivál hoz kapcsolódóan az OMF „Műemlékek a Világörökségben:
– Hollókő 1988
– Erdélyi képek 1880–1980"
című kiállításának megnyitóján árnyjátékaiból a Cantata Profana és a Kőműves Kelemen került bemutatásra.

/ a '50 as éverben festett képek kiállítása ~~bemutatására~~ akkor nem került ~~sz~~ szóba /

BÜKY Béla

Ø Büki Kálmán

a soproni keresk. és iperkamarától 360 k.

Éimisk 1914-15

84. l.

Büki Kálmán

a soproni kereskedő és
iparkamarákól
200 K

Érmisk 1912/13
28.1

A XVIII. sz

I. Lipót.

Derékon alólig látható
Jobb kezében, melynek kisu
parancsnoki pálczát tart, bal
totta. Középütt elválasztot
fürtjeire vállaira omlanak, sz
Vértje aranyozott, négyes cs
kendője és kézelője csipke,
Jobbról, a piros takaróval
korona és keresztes országalm
oszloppal. Felirata a kép
Rex Romanōr« és ez alatt: »

Vászon, méretei 103·5 : 82 c
tett az 1895 márczius 20-iki 153
16399 sz. leirat alapján Enea
(81–895). — Értéke 100 K. — A
napján. — Az átvételt jóváhagy
sz. határozat (140–895). — Átv

Kifüggesztésére vonatkozó
retlen festő a XVIII. szból: III

Büki Kálmán

Autorterverő

1912–17

Éimisk. 1930. 82 l.

Büki Kálmán

belső építészet-nek

Elismerő oklevél

Címtár 1914-15.

83. l.

Büki Kálmán

a Soproni Kereskedelmi
és Iparkamarától.
360 K segély

Éimisk 1913–14.

MDK

Büki Kálmán

végbizonyítványt kapott

Zimlsk 1914-15. 84 l.

MDK

Büky Kálmán

soproni keresk.és iparkamara, 360 kor.

Éimisk 1914-15. 83-84 l.

MDK

Büki Kálmán

évvégi isk. pályázaton belső építészeti szakon dicsérő okl. kapott

elism.

Építimisk. 1914-15. 83-84 l.

Büki Kálmán, ip.müv. MD K

Szöttest tervezett és készitett el
Repr.

Diszitő Művészet. 1913. II.évf. 1.sz. 7-8.l.

MDK.

Büki Károly

Az iskolám

Pedagógusok lapja 1966 aug.22.

BÜKI MIHÁLY, szürszabómester

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről.Az egyik 1784-ből,a másik pár évvel későbbi,64 mesterség,519 név.Az arab számok a két listát,a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old

/ 1,2./.V. szürszabó. 266.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA.István Király Múzeum Évkönyve.VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

BÜKK LÁSZLÓ, molnár

Zsellér, illelőleg taksás háznélyek Miskolcon 1702-ben
Bükk László úrvizi malma: két kövu, kása és kendertö-
rő rajta. 46.old.

MARJALAKI KISS LAJOS: A miskolci Kötel könyv 1702-
ből. Miskolc ősi településu job-
agy és zsellér háztelkei 39.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MUZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1958. junius
Miskolc

MDK

Bükkerti Mariska, festöm.
1889- 1923

Őszi hangulat.	Olf.	-
Városrészlet.	"	-
Vetközö nö.	"	Jelz.
Virágcsendélet.	Vizf.	"
Tájkép.	Olf.	"
Csendélet.	"	"

Árv. Közl. 1936.márc.76.sz.2.rk.sz. 31.1.

MDK

Bükkerti Mariska festőm. Bp.

A Társulat köréből. Magyar Iparművészet, 1910.
8.sz. ~~XXXX~~ XI. l. Uj tagok.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Büki Zsuzsa, költőnővel

ZALAI HÍRLAP
1982 MÁJ 22

1021

Büki Zsuzsa: A HÁZAK RITMUSA

olvasó számára

Hernád

a szépprózá
próbálkozó alk
zik. Egy-egy n
kifejezetten a
nek" szól, mik
vallja, inkább
szítésre, töpren
jellegű kalandr
ját. A könyvh
könyve azonban nem e kategóriába tartozik. A *Hasfelmetsző Jack* című új kötetének főalakja természetesen a múlt század végéről jól ismert gyilkos és természetesen a tőle elválaszthatatlan Sherlock Holmes. Az évszázad legrafináltabb bűnözőjének h'storiája ma is legendaszerű. Hernádi új könyvének sikerét nem nehéz megjósolni.

Lassan már hagyomány, hogy

Moldova György

az ünnepi könyvhéten új kötettel jelentkezik. Az is hagyomány, hogy műveinek példányszáma úgy állapíttatik meg, hogy abból rövidesen „pult-alóli áru" lesz, hisz' a megjelenést mindig valami különleges izgalom kíséri: vajon most kinek „olvas be", vagy mit tár fel bátran és kritikusan egyik legtermékenyebb írónk. Talán felesleges utalnunk legutóbbi szociográfikus kötetére, akár a vasutadó, ami mindig a felsőbb társadalmi osztályból indul el, és halad lefelé, illetőleg nemzetközi síkon a fejlettebb kultúrájú nép nevei előkelőbbnek tetszenek, és az utánzási vágy teret ad az új név átvételének, majd pedig elterjedésének. (Mai viszonyaink között az új nevet általában a főváros, illetőleg a nagyobb városok értelmiségi rétege indítja útjára). Amikor pedig az új, divatos név szélesebb körben elterjed (mint például a honfoglalás kori *Tosu*, azaz *Tas*, az Árpád-korban), éppen az akkori előkelőségek nem viselik, mert már számos szolga hallgat e névre. (Geothenek is meg kellett változtatnia a Faust népkönyv főhősének, *Johann-nak* a nevét *Heinrich*hé, mert a *Johann*-t —, amely időközben szolganévvé degradálódott — már nem adhatta tudós hősének).

A [Diós]*kál* 1256: *Kaal*), továbbá a Veszprém megyei *Köveskál*, *Mindszentkálla*, *Szentbékkál* (1413: *Zentbenedekkal*) névvel Nagy Géza foglalkozott,

Bükkerti Mariska
Gémes Gindert Teterné

Bükkerti M a r i s k a, festőnő; szül. 1895-ben Budapesten. A budapesti képzőművészeti főiskolán Edvi Illés Aladár és Révész Imre vezetése alatt tanult, Nadler Róbertnél pedig iparművészeti tanulmányokkal foglalkozott. 1910-ben a Nemzeti Szalonban állított ki először, két évvel utóbb pedig a Műcsarnokba is bejutott. 1914-ben a Magyar Képzőművésznők Egyesületének kiállításán egy csendéletképével elnyerte özv. Ráth Györgyné díját. A Nemzeti Szalon alapító tagja.

A Műcsarnok tárlatain következő műveivel vett részt:

1912. márcz. kiáll.: Csendélet, vízf. — Csendélet, vízf.

1913. tavaszi kiáll.: Forró tea, olajf. — Tél a mezőn, olajf.

1913—14. téli kiáll.: Hortenziák, olajf. — Gyümölcs-csendélet, olajf. — Rózsák, olajf.

Az Ujság. 1914 márcz. 27. — *Kiáll. tárgymutatók.* — *Nemzeti Szalon Almanach.* Budapest, 1912. 156. l.

A jaáki templom ügyében.

Bükkerti Mariska

Débutáni napfény c. képére 1919 januárjában megkapta a Magyar Képzőművészeti Egyesületének kiállításán a fővárosi 500 Koronás díjat.

Művészet 1918. 89. l.

Budapesti egyetemi botanikus kert
és tanszék története IX. 86.

Bükkerti Mariska,
Gemes Gindert Péterné

+ Bpest 1923 febr. 11.

Revai XX. 292. l.

BUDAPEST
1935 FEB -5-6
62
58

EB-4-24

Bükkerti Mariska

festőnő

l. Kendrey-kentiványi

292. l.

B ü k k e r t i M a r i s k a
festő

Undi Imre: Látogatás a Századosuti müvésztelepen. A Nép. 1921. aug.20.

Gindertné Bükkerti
Mariska

Mucsarnok
1921. tav. kiáll. 26, 83, 87, 143
1921. ozsi kiáll. 230, 233, 261, 331
1922. jub. kiáll. 296, 298, 412
1922. ozsi kiáll. 73, 79, 315

Szarvasi ~~függetlenségi és 48-as garda-~~
~~párt népkat. V. 301.~~

Gémes Gindertné
Bükkersi Mariska

Muzsarnok
1920–21. téli kiah 70, 254
340, 345

Schlossberg (Pozsony) h. n. V. 182.

G. Bükkerti Mariska

Műcsarnok

1916-17. téli kiáll. 207

1917 tav. kiáll. 190, 194

1917-18. téli kiáll. 262, 269

1918. tav. kiáll. 25

1918-19. téli kiáll.

1919-20. téli kiáll. 376, 397

Szelepcheny György, érsek, arczk. III. 34

Bükkerti Mariska

22	A fészekben	olajf.	1000.—
23	Istállóban	„	1500.—

Nemzeti Szalon

1918. máj

Szav. kiáll

A

NEMZETI SZALON

TAVASZI TÁRLATÁNAK

KATALOGUSA

1918. MÁJUS.

Bükkerti Mariska

49	Hárshegy	olajf.	1000.—
50	Virágok	„	1200.—
51	Csendélet	„	1800.—

Nemzeti Szalon
1917. máj.
tav. tárl.

4. sz. minta a 24. §-hoz. — **Szoba- (v. fali) leltár.**

Lel

Folyószám	A szakleltár folyószáma	A bútor vagy szerelvény megnevezése	Darab

Bükkerti Mariska

33. Rózsák, olajf. — — — — — — 300.—
34. Mimózák „ — — — — — — 400.—

Nemzeti Szalon

1915/. őszi tárlat
szept.

Bükkerti Mariska

festő

Konyhacsendélet

olajt. 450.—

Nemzeti Szalon

1913. pub. téli kiáll

Bükkerti Mariska

l. Arv. Csarn. 97. aukc. Eat.

U. az. 99. aukc. Eat.

" " 103. " "

Árverés

Az árverés napja	Festmények, rajzok, metszetek	Szobrok, plakettek, érmek	Kelet	
1940 október 10-én	1–60	—	924–950	1
„ „ 11 „	61–120	—	951–980	1
„ „ 14 „	121–180	—	981–1000	1
„ „ 15 „	181–240	—	1001–1030	1
„ „ 16 „	241–300	—	1031–1050	1
„ „ 17 „	301–360	—	1051–1080	1
„ „ 18 „	361–420	—	1081–1118	1
„ „ 21 „	421–480	632–670	—	1
„ „ 22 „	481–530	—	—	1
„ „ 23 „	531–580	671–790	—	1
„ „ 24 „	581–631	791–923	—	

Rucz Gyula

Bükkeri Mariska

~~[illegible]~~

~~[illegible] Lajos~~

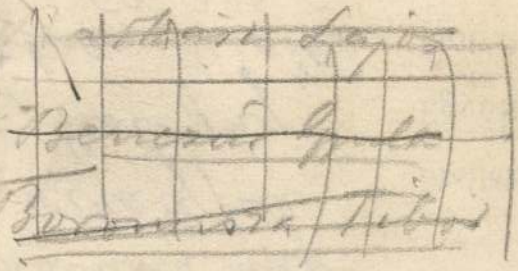

~~Benczúr Gyula~~

~~Boromisza Tibor~~

~~Brodacky Sándor~~

~~Bruck Lajos~~

~~Brüll Aladár~~

Bükkeri Mariska

l.

Arv. Csarnok

1947. febr.

Külön aukció

628 szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

dr. Lux Kálmán ungvári és királyfai 161 P-ös; Kisleghy Nagy István mátraverebélyi 59·10 P-ös utiszámlájának kintalása. Minisztérium

A beadvá

Melléklet

Egyúttal

Előirat sz

Utóirat s

Másolta:

Összeolva

Bükkerti Mariska

1914. MKE Kiall.
özv. Rath Györgyné díja -

Vakok Orsz. Nevelő és Tanintézete

X. 70.

Gindertné Bukkertu
Mariska

1920. Kitüntető
elismerés.

Bükkerti Mavika

Nagybányai h. k.
1912

89

Trencsénmegyei diplomák gyűjteménye

VI. 183.

BÜKKERTI *Mariska* (Gémes-Gindert Péterné), festő, * Budapest 1889 nov. 17, † u. o. 1923 febr. 11. Budapesten tanult s itt állított ki először

K. Gy. I. 166 l

Rupp János:

Derékon alól, állva
lyet baljának kezefején ny
kiretvált, hajá s szakála
kötött nyakkendője rojtos
Telirata a kép alatt h

RUPP N
Kir. tan

az államorvostan
Rector 1867";

ettől jobbra aláirásána
alól balra: „Kiadta: Vereby Som
Középütt: „Nyomt. P
s jobbra: „Az után

Könyomat,

Ltp

Bükkerti Mariska

szül. Budapesten 1889 nov. 17. rk.

1909/10 I. harmadosztálybeli művésznövendék a képi-főiskolán.

Tanárai Krenner Viktor, Erdössy Béla, Nadler Róbert.

1909/10. II. félév, 3 osztály.

Tardos Krenner Viktornál.

1910/11. I. negyedik osztálybeli vendk. művésznöv. Tardos Krenner V.

1910/11. II. negyedosztálybeli Nadler Robert.

Bükkerti Mariska

1911/12. I. ötödéves
Deák Ebnernét
1911/12. II. ötödéves u. o.

Löcse VI. 165.

Bükkerti Mariska

női rajzosztály
8 hónap, jeles ered.

Iparrajziskola 1908

állomást. Fél belépési és fél alap
tétele az, hogy ehhez két előfizet

Mindegyik ily ikerállomásnak
központban külön számláló készüléke
mindegyik állomás csak a neki szól
(csengetést) kapja meg. Minden ike
fonállomás előfizetője saját nevé
kapcsolási számmal szerepel a táv
névsorban és az ikerállomás ugya
az előnyöket nyujtja, mint a rende
szélő állomás. Tehát mindegyik ily
távbeszélő állomás, eltekintve attó
számba nem vehető korlátozástól, h
az egyik társ beszél, a másik nem b
nem hivhatja, - teljesen olyan mint

Mégis a távbeszélő állomás e
csak a fele a rendes távbeszélő ál
12 havi részletben fizethető.

Az állomás használatáért hav
alapdíjának csak a fele fizetendő (

Az ikerállomásoknál állomáso
száma 50. Tehát havi 12 pengőért
kényelmek, amelyeket a telefon nyu
getés díja bele van számítva.

Az ikerberendezés állomásaih
egy vagy több konnektor és jelzőcs

Ne tétovázzék tehát, hanem f
Propaganda Irodájához (VIII., Mária
szám), amely az összes távbeszélő ügy
és kívánságára állomását a legsürg

Bükkerti Mariska

4 polg. 1 iparrajz
női rajzosztály
10 hónap, jeles
tanár Csizik Gyula
Iparrajziskola 1907

Magyarország legnagyobb paplangyára
Nagy aranyéremmel kitüntetve

TEHEL ÉS TUSCHÁK

PAPLANGYÁR

VIII., GYULAI PÁL UCCA 16

A Rókus kórház mellett Kőfaragó ucca sarok.

TELEFÓN: 1—325—77.

RÉGI DUNNÁBÓL 24 ÓRA ALATT
GYÖNYÖRŰ PEHELY PAPLANT
KÉSZITÜNK.

PAPLAN TISZTITÁS
TOLL TISZTITÁS ÉS ELADÁS.

KÜLÖNLEGES VATTA, GYAPJU ÉS PEHELYPAPLANOK MÜVÉSZI KIVITELBEN.

Bükkerti Mariska

nők rajzonitálya

Tanár Orizik Gyula

jeles eredm.

Iparrajziskola 1906

Bukkerti Marika

Gemes Gindert Petérné

l.

A Mübarat

1923. 22. l

Pompei h. n. V. 208.

Bükkerti Mária

Gémes Gindert Péterné

festő

Gázöngyilkosságot követett el. Okát nem tudják. Térje korház felindt nagybetegen.

Az Ujság

1923. febr. 13. (Egy festőművésznő öngyilkossága.)

687.

nézve. Jobbról elválasztott hajá, ~~[illegible]~~
, szemöldöke fekete s szeme szürke. Ingének
adője kettős csokorra van körve, kivágott mellé-
tja fekete.

a, méretei 62.5:47 cm.
erekhyemuzeumból. 107/95. No. 157.

107/95:157.

Bükkerti Mariska

d.

Bende 1916

138. l.

L felemelt

kört. + ugarnott 1545-ben.

...análl, és fölfelé tekint, hol a fára
...átszik. Ökölre fogott jobb kezét csipő-
...baljával leveles alma-galyat tart maga
...el jobb lábára nehezedik és bal lábával
... Göndör haja, kis bajusza és szakálla,
... meg szőke; keblén és a mellbimbóknál
...a ván, felső metsző fogai hófehérek. A
... zöld kigyó csavarodott lefelé néző női

... az 1900: IX. 12-dikén ...
...n 1900: X. 1-én kiadott 68355 sz. leirat-
...m terhére 4400 Ka...
...tott 1900: XI. 15-én (577/900). Az el-
...0: XII. 17-én a 17463 szvsz. leirattal (688-900)
...n Buchheim féle gyüjteményből.

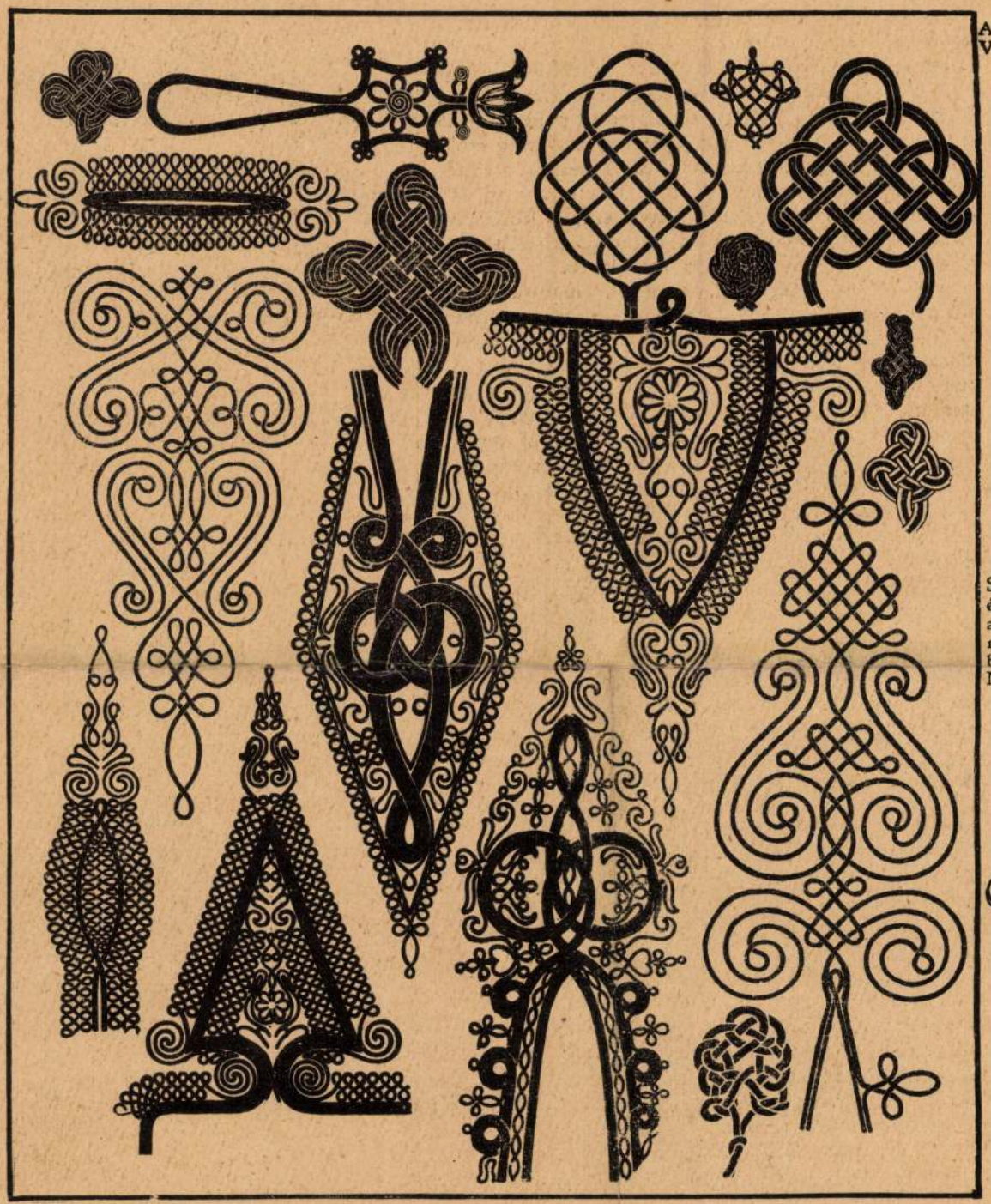

Sujtás
és kötésminták
a néprajzi
múzeumból
báró Nyáry és
Népesi gyűjtéséből.

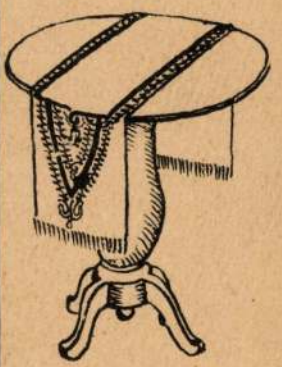

Gombkötés
Népesi Lajostól

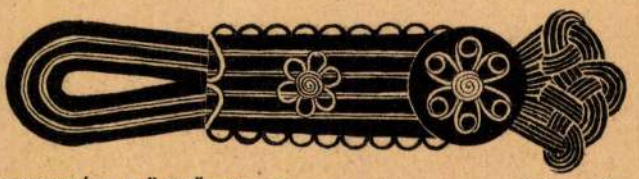

A SUJTÁS JÖVŐJE. Arról már szó sem lehet, hogy a férfiöltözeten egyhamar a sujtás módiba jöhessen. Még az urasági hajduk szarufás mentéi is el vannak jegyezve az enyészettel, fiatal főuraink szivesebben tartják a cilinderes livrés inast. Még talán a női divat lesz a legirgalmasabb, az sok mindenfélét elbir, szorit talán itt-ott helyet a sujtásnak s a zsinórfonatnak is.

Maga a technika azonban oly könnyü, tartós és nemes, hogy ha nem is az öltözeten, de egyéb iparművészeti alkalmazásban okvetlen élni fog. A ráfordított munkát látszatra nézve is megéri. Könnyü csinálni és az eredmény mutatós. Találékony tervezők tarsolyon, párnán, falvédőn, zongora-, asztal-, ágy-teritőn, függönyön stb. nagy sikerrel alkalmazhatják. Sőt amilyen ünnepélyes a diszmagyar ruhán, ugyanolyan méltóságteljes, csaknem történeti hangulatot idéz fel diszbutorokon, egyházi szerelvényeken, baldachinon s más ilyeneken. Mindenesetre megérdemli az iskolai oktatók, a műkedvelők s az iparűzők pártfogását.

JEGYZET. A sujtásra és a zsinórdiszitésre vonatkozó igen becses adatokkal szolgáltak: Koleszár János magyar szabó (Práter-utca 4), Népesi Lajos zsinórkészitő (Papnövelde-utca 6. sz.). A képanyag az iparművészeti iskola, a néprajzi múzeum, az iparművészeti múzeum és báró Nyáry gyüjteményéből való.

SZENTIVÁNYI GÁBOR.

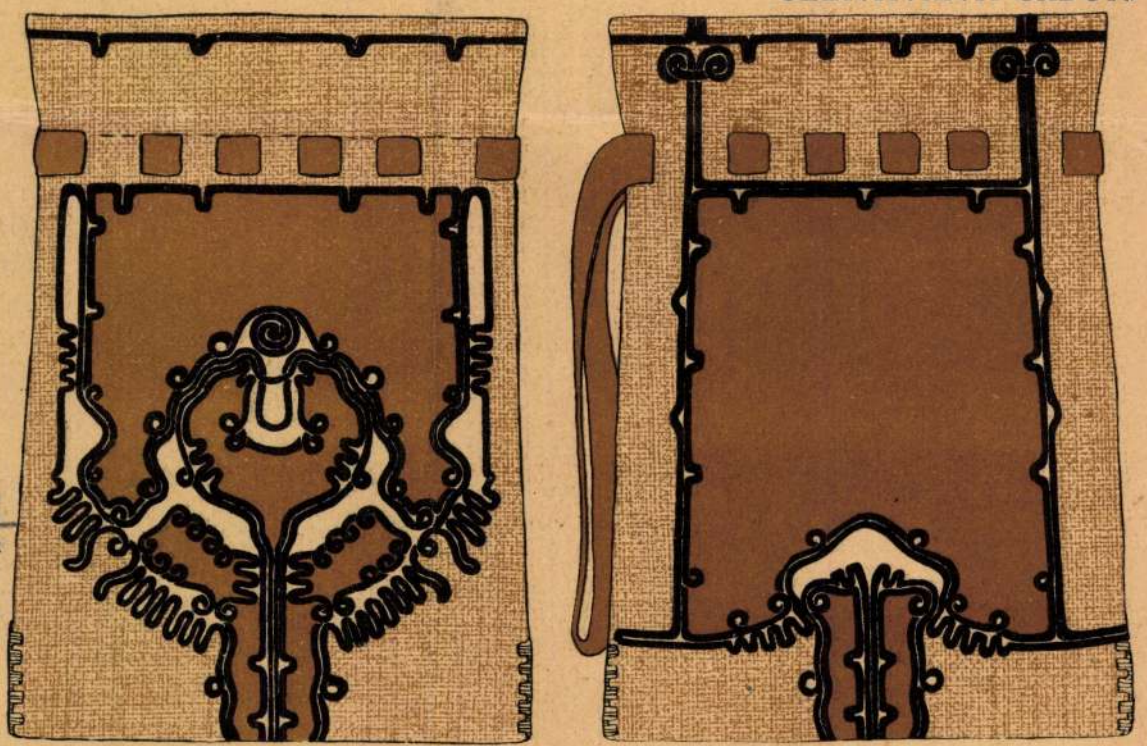

Zsinóros tarsoly
Bükkerti Mariskától
Az iparművészeti
társulat minta-
gyüjteményéből.
Eredeti nagyságban
a részletrajz-ívon.

Bükkerti Mariska

Jesto

Ined

Krück. I. 159. l.

Schwanfelder A. II. 212

Bükkerti Mariska

Börtarsoly, repr.

Magyar Iparmüvészet

1911. 19. l.

titkári hi

Belépési n

Alulírott a Magyar Iparművészeti Társulat ren
belépésemtől számított legalább három éven át évenkí
alapító tag, a társulatnak ..... koronát adomá

Kikötöm magamnak viszont mindazokat az el
a társulat tagjait megilletik.

Kelt ....., ... év .....

Név és foglalkozás

8222. — Budap

Bühlmayer Konrad német festő

Pesti Hirlap. 1879. ápr. 18. 3.

A nemzeti muzeum Szeptára számára....

Bükkerti Mariska festönö.

Műbarát.1923.II.22.1.

J. Bükkerti Mariska festő

Pesti Hirlap. 1923. febr. 13. 4

Egy festőnő vesznő rejtelmes halála

Bükkerti Manika fotó

Pesti Hirlap. 1919. febr. 9. 6

Megjutalmazott fotóművészek

B ü k k e r t i Mariska festő

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
188.

Bükkerti Mariska, ip.m. MDK

93. B.M. rajza. Repr. 72.1.

/magyaros mot./

MI. 1909. 2. sz. [illegible] 72.1.

G. Bükkerti Mariska MDK

Gyümölcs, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Bükkerti Mariska MDK

Csendélet, olf.

Mücsarnok 1916-17 téli tárlat

Bükkerti M.

MDK

Gyümölcscsendélet, olf.

Mücsarnok 1917 téli tárlat

Bükkerti Mariska MDK

Reggeli napfény, olf.

Műcsarnok 1917 téli tárlat

Bükkerti Mariska MDK

Tea csendélet, olf.

Mücsarnok 1917 tavaszi tárlat

Bükkerti Mariska MDK

Gyümölcscsendélet, olf.

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

MDK

Bükkerti M.

Forró tea, of.

Képzőm. Társ. 1913. tav. kiáll. kat. 39.l.

Bükkerti Mariska, festőm.

300. Csendélet. Vizf.

302. Csendélet. "

Műcs.-OMKT Hegedüs L. és Tull Ö. hagyat.kiáll.
és
Akv.- és Pastt.festők Egyes. és Graf. Egyes.-nek kollekcióiból rendezett kiállítás. .el2.máre. Kat. 61.l.

MDK

Bükkerti Mariska

Csendélet, vf.

Csendélet, vf.

KMTárs. 1912. márc. kiáll. kat. 61.l.

G. Bükkerti Mariska, MDK

Halak, olf.

Mücsarnok 1920. tavaszi kiállitás

Bökkerti Mariska MDK

Őszibarack, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállítás

G. Bükkerti Mariska

MDK

Hivatlan vendég, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli tárlat

G. Bükkerti Mariska MDK

Gyümölcs, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Bükkerti Mariska

Csendélet, c. képe.

Művészet, 1917. 5.l.

G. Bükkerti Mariska, MDK

Hivatlan vendég, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Bükkerti Mariska

"Két kiállitás" cimmel a Nemzeti Szalonban rendezett tárlatról a Müvészet c. rovatban közölt kritika az itt felsorolt müvészeket és munkáikat tartja figyelemre méltónak: Boemm Ritta "rég ismert kvalitásos müvei", Glatzné Widder Mária "egy delikát szinben tartott gyümölcs-csendélete", L. Popper Aranka "jó, napos, piros reflexben fürdő erőteljes megoldásu aktja", Bükkerti Mariska "csendéleteinél kevésbé banális temploma -intérieurrel" Dolányi Ida "erősen Benczuros rózsákkal, gr. Apponyi Sándorné "Katona Nándorra emlékeztető tájképekkel", K. Madarász Adeline "jó ceruzarajzokkal", Czóbel Margit "ügyesen variált, stilizált apróságokkal szerepelnek és válnak ki.

A HÉT, Bp. 1917. ápr. 22. XXVIII. évf. 16.sz. 255. lap.

Bükkerti Mariska

"A nagyobb tehetségek " között sorolja fel az itt következő művészeket -"Festőnők a Nemzeti Szalonban" címmel- a Művészet c. rovatban közölt kritika:
Bruck Hermina, Bükkerti Mariska, Büttner Helén, Dolányi Ida, Egyed Erna. K. Madarász Adél, gr. Lázár Árpádné, L. Propper Aranka, Schütz Julcsa, Telkessy Valér, Ündi Mariska, V. Előd Karola, V. Kozma Erzsébet, azok a művészek, akik "jó dolgokat tudnak produkálni."

A HÉT, Bp. 1918. ápr. 28.
XXIX. évf. 17. sz. 267. lap.

Bükkerti Mariska

György Laura, Daffinger H. és Schulhof Mariska szerepelnek a Könyves Kálmán Müintézet szalonjaiban rendezett kiállitáson, amelyen az uj Képzőművészeti Főiskola növendékei vesznek részt, a fent felsorolt leánynövendékekkel együtt.
A tárlaton bemutatatott müveket "A holnap művészei" c. kritika elismerésben részesiti.

A HÉT, Bp. 1910. márc. 27.
XXI. évf. 13. sz. 210-211. lap.

Bükkerti Mariska

festőnő

öngyilkossága

1923. febr. 11.

Elek A. évvégi kronikája

Az Ujság

1924. jan. 1.

Brükkerti Mariska

Ötvös

1917

Ezionisk 1930, 821.

Bükkerti Mariska

1907/8 – 1911/12

Ferbéjzőmfőiskérk

1932-3. 72. c.

~~Burger Lajos~~

~~Buth Jenő~~

Bükkerti Mariska

tovább

tovább kiírni a
Hatalogusból

Képzőművészeti Szabadiskola Bp. 1918
17. l.

TAVASZI KIÁLLITÁSA

1934. MÁJUS-JUNIUS.

IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12, félemelet

Bukesti Marsha

laid

Gaines Gundert

Petersie

235/905

rz Antal.

.—

erkezet.

MDK

Bükkerti Mariska

Öltözködő, of.

Jácintok, of.

Magyar Képzőművésznők Egyesülete X. kiáll. 1918. ápr.

MDK

Bükkerti Mariska

Fácán, of.

Gyümölcsök, of.

Magyar Képzőművésznők Egyesülete X. kiáll.
1918. ápr.

MDK

Bükkerti Mariska

1914. özv. Ráth Györgyné dija

Magyar Képzőművésznők Egyesülete X. kiáll. 1918. ápr.

MDK

Bükkerti Mariska, festöm.
1889-1923

72. Tájkép. Olf. 24x18 jelzett.

73. Városrészlet. Olf. 13x16

Festmények. rajzok, metszetek. -97.aukció.
Arv. Közl. 1941.márc. 2.rk.sz.- Kat. 2o.l.

MDK

Bükkerti Mariska

Tél a mezőn, of.

Képzőm. Társ. 1913. tav. kiáll. 69.1.

G. Bükkerti Mariska MDK

Halak, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

BÜKKERTI MARISKA

Öltözködő. Olajf.
Jácintok. "
Fácán "
Gyümölcsök "

A Magyar Képzőművészek Egyesülete tizedik rendes tárlatának katalógusa. Nemzeti Szalon
1918.ápr-máj.

Bükkerti Mariska MDK

Csendes órák, past.
Önarckép, past.
Őszi hangulat, past.

Magyar aquarellisták és Pasztellfestők
Egyesületének V. Kiállitása
Nemzeti Szalon 1916. nov.

Bükkerti Mariska
Őszibarack, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Műcs. 22 l.

G.Bükkerti Mariska
Hivatlan vendég, olaj

téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 2o 1.

Ge/I

*Kelt Budapesten, 193*6. március 30.

G. Bükkerti Mariska
Gyümölcs, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 19 l.

9920/1936. szám.

III.

Felkérem Mél

mélyi nyilvántartások kiegé

körébe tartozó teljes szem

kezelők, napidijasok, tisz

kisegitő szolgák, állandó

Biikkerti Mariska

Csendes órák, paszt.
Önarckép, "
Őszi hangulat, "

MAPE V. kiáll. N.Szal. 1916. nov. 1o 1.

Bükkerti Mariska 1889-1923

Őszi hangulat, olaj
Városrészlet, olaj
Vetkőző nő, olaj
Virágcsendélet, olaj
Tájkép, olaj
Csendélet, olaj

Árverési Közlöny, 1936. márc. P.reck.sz.

31 1.

Bükkerti Mariska

Meglepetés, olaj
A kiscelli kastélyból, olaj
Csendélet, olaj
Pihenő galambok, olaj

Magy. képzőművésznők egyesülete VIII. kiáll. N.Szal.
1916. márc. 6, lo 1.

BÜKKERTI Klára festő

M.D.K.

1913.-ban Nagybányán dolgozott a Szabadiskolában

Réti: Nagybánya... Bp., 1954. 330.l.

MDK

Bükkzerti Mariska, festő.

Csendélet. Of.-

OMKT-Vánd. kiáll. 1910 szept. 8 - dec. 27-ig.

Tm.- Hornyánszky V. kny. fő. l.

MDK

Bükkerti Mariska, 1889-1923.

Városrészlet, of.

Tájkép, of.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz.
2o l.

MDK

Bükkerti Marsika, 1889-1923.

Csendélet gyöngyvirággal

Almásy-Tel. 3.suk. 194o. ápr. 13 l.

M.D.K.

BÜKKERTI Moriska festő

1912-ben Nagybányán a Szabadiskolában dolgozott.

Réti: Nagybánya,,, Bp. 1954. 329.l.

MDK

Bükkerti Mariska

Rózsák, of.

Almák, "

N.Szal. tav. tárlat, 1913. ápr. 6. 1.

MDK

Bükkerti Mariska, festö
1889-1923

Városrészlet.		Olf.
Tájkép.	Jelzett.	"
Csendélet.	"	"
Virágcsendélet.	"	Vizf.

Árverési Közlöny. Festm.,rajzok. 1936 okt. 4. rk.sz. 28.1.

MDK

G. Bükkerti Mariska

Falusi utca, of.

Vadvirágok, of.

N. Szal. Téli Tárl. 192o. dec.
6.1.

MDK

Bükkerti Mariska

Cseddélet, of.

Turbékoló galambok, of.

N. Szal. tav.kiáll. 1916. ápr. 8. 1.

MDK

Bükkerti Marôska

Csendes órák, paszt.

Önarckép, "

Őszi hangulat, "

MAPE 5. kiáll. M.Szal. 1916. nov. 1o. 1.

Bükkerti Mariska

Gyümölcs csendélet, of.

Paprikák, of.

Kiscelli kápolna, of.

M.Képzőművészeti T. 9. kiáll. M.Csal. 1917. ápr.

2. l.

~~xxxxx~~ 8. l.

MDK

Bükkerti Mariska

Zuglói rét télen, of.

Arckép, of.

Zuzmarás reggel, of.

M.Képzőművésznők H. 9. kiáll. N.Szal. 1917. ápr.

87. 1. 8. 1.

cxcxcx

MDK.

Bükkerti Mariska festő,

"Tél" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1931. december.
28.l.

MDK

Bükkerti Mariska

Interieur a Kis-celli kastélyban, of.

Csendélet, of.

" "

N.Szal. 2.zsürimentes kiáll. 1916. máj. 12 l.

G. Bükkerti Mariska, MDK

Hivatlan vendég, olf.

Műcsarnok 1919-20. téli tárlat

G. Bükkerti Mariska MDK

Gyümölcs, olf.

Műcsarnok 1919-20. téli tárlat

MDK

Bükkerti Mariska, festöm.

Gyümölcsök. Olf.

Nemz. Szal. 1919.okt.kiáll. Kat. 2.1.

MDK

Bükkerti Mariska, festöm.
1889-1923

Tájkép. Olf.Jelz.
Városrészlet. " -

Árv.Közl.1940.1.rk.sz. XII 19.1.

MDK

Bükkerti Mariska, festöm.
1889-1923

Városrészlet. olf.

Tájkép. " Jelz.

Árv. Közl. 1937.4.rk.sz. 19.1.

MDK

Bükkerti Mariska,

1912-ben az iskolában dolgozott.

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 89.l.

Bükkerti Mariska

Márton Ferenc, Haranghy Jenő, Conrád Gyula és Baransky László a grafikusok között elsőrangu müveket mutatott be,-irja dr. Szemess Miklós: "A Képzőművészeti Társulat 60 éve a Műcsarnokban" c. kritikájában a jubiláris tárlaton résztvevő művészekről.

Csendélet-festményekkel tünt fel: Poll Hugóné, Bükkerti Mariska, Romek, Jávor Pál és a kiváló Pentelei Molnár János.

A magyar stilussal kisérletező Lechner Jenő és Lechner Lóránd, valamint ~~/~~ Hikisch Rezső és Lux Kálmán épitészek figyelemreméltó müveket mutattak be.

A fenti c. kritikában szereplő teljes művésznévsort lásd: ~~XIX~~ Ströbl Alajos nevénél.

Élet, Bp. 1922. május 28. XIII. évf. 11. sz. 269-270. lap

Bükkerti Mariska

Undi Imre: "A Képzőművésznők kiállitása" cimmel /u.i. sign.-val/ a Képzőművésznők Egyesülete által, a Nemzeti Szalonban rendezett tárlatát ismertetve értékeli a bemutatott müveket.
Schréder Etta: "Forradalom" c. olajfestményét kiemeli: "kompoziciója finom és erőteljes."

Klammer Mariska: "két "Dürensteini kép"-ének meleg szineit dicséri.

Bükkerti Mariska: "firssen kezelt csendéleteit" dicséri.
Ez a képzőművésznők tizenegyedik tárlata.

Élet, Bp. 1919. febr. 9. XI. évf. 6. sz. 139. lap.

Bükkerti Mariska festőművésznő. MDK.

Képzőművészeti Társulatnak tavaszi kiállitásán vett részt a Szépmüvészeti Muzeumban.

Művészet, 1918. 2. 1.

Bükkerti Mariska MDK

Őszibarack, olf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

MDK

Bükkerti Mariska, festőm.

Csendélet. Olf.

OMKT-Vándorkiállitások. 1910. szept. 8.-dec. 27. Eger, Miskolc. Kassa, Eperjes. S.a.ujhely, Debrecen, Gyöngyös. Kat. 76.l.

Bükkerti Mariska MDK

Csendélet, olf.

Mücsarnok 1910. Vándorkiállitás

Bükkerti Mariska

MDK

Hortenziák, olf.

Gyümölcscsendélet, olf.

Rózsák, olf.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállítás

Bükkerti M. MDK

Forró tea, olf.

Mücsarnok 1913. tavaszi kiállitás

M.

Bükkerti Mariska MDK

Tél a mezőn, olf.

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Bükkerti Mariska MDK

Csendélet, vizf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö. Akvarell- és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállitásai

Bükkerti Mariska

MDK

Csendélet, vizf.

Műcsarnok 1912. Hegedüs L.Tull Ö. Akvarell- és pasztellfestők és a grafikusok egyesülete kiállításai

Bükkerti Mariska

festő

Nemzeti Szalon

Gindert Peterné?

1917. III.Jurymentes kiáll.

Gyöngyvirág,olajf,
Ima a hősőgért,olajf,
Csendélet,olajf,

1918. Magykpzőművnők X,kiáll.

Öltözködő,olajf,
Jácintók,olajf,
Fácán,olajf,
Gyümölcsök,olajf,

1918. Tavaszi kiáll.

A fészekben,olajf,
Istállóban,olajf,

1918. Téli kiáll.

Gyöngyvirágok,olajf,

1919. Magyképzőművnők XI.kiáll.

Délutáni napfény,olajf,
Szöllők,olajf,
Pünkösdirózsák,olajf,
Paprikák,olajf,
Dinnyék és körték,olajf,
Falusiház,olajf,

1919 Őszi kiáll.

Gyümölcsök,olajf,

1920. Téli tárlat.

Falusi utca,olajf,
Vadvirágok,olajf,

1914. Magykpzőmüv-nők VI.kiáll.

Havasrét,olajf,
Májvarózsák,olajf,
Csendélet,olajf,

1914. Téli kiáll.

Beteg rózsák,olajf,

Magyképzőmüv-nők VII,kiáll.

Chrysanthemum,olajf,
Tavaszi virágok,olajf,
Hortensia,olajf,

1915. Jurymentes kiáll.

Hadikorház,olajf,

1915. Őszi kiáll.

Rózsák,olajf,
Mimozák,olajf,

1915 Téli kiáll.

Csendélet,olajf,
Pünkösdi rózsák,olajf,

1916 Magyképzümüvnők VIII,kiáll.

Meglepetés,olajf,
A kiscelli kastélyból,olajf,
Csendélet,olajf,
Pihenő galambok,olajf,

1916 Tavaszi kiáll.

Csendélet,olajf,
Turbékoló galambok,olajf,

1916.II Jurymentes kiáll.

Interieur a Kiscelli kastélyban,ol
Csendélet,olajf,
Csendélet,olajf,

1916. Magy.aquar és paszt.fest.V.k

Csendes órák pasztell
Önarckép,paszt.
Őszihangulat,paszt.

1916 Téli kiáll.

Gyermekek a szobában,olajf,
Halak,olajf,
Gyümölcscsendélet,olajf,
Paprikák,olajf,
Kicceli kápolna,olajf,
A zuglói rét télen,olajf,
Arckép,olajf,
Zuzmarás reggel,olajf,

1917. Tavaszi kiáll.

Hárshegy olajf,
Virágok,olajf,
Csendélet,olajf,

Magyar Képzőművészek IX. kiáll.
l. a katalogust.

Bükkerti Mariska.

1912 II.bajai ~~és II. szabadkai~~ kiáll.

Szöllők,olajf,

1911 I só Komáromi kiáll.

Csendélet,vizf.
Virágok,vizf.
Oroszlánszájvirág,vizf.
Csendélet,vizf.

1913 III.debreceni kiáll.és
I só Kisujszállási kiáll.

Azália,olajf,
Csendélet,olajf,
Állattanulmány,olajf,

1911 II győri kiáll.

Csendélet,vizf.
Virágok,vizf.
Oroszlánszájvirág,vizf.
Csendélet,vizf.

1911. Magy.graf és pasztell festők Egy.együttes kiáll.

Csendélet,vizf.
Konyhacsendélet,vizf.

1911. Tavaszi kiáll.

Fehér rózsák,vizf.

1911. Őszi kiáll.

Csendélet,vizf.
Csendélet,vizf.

1911 Téli kiáll.

Rákospatak,olajf,

1912 Őszi kiáll.

Az erdőben,olajf,
Erdei ut,olajf,

1913 Magy.Kpzőművnők Egyesületének V,kiáll.

Egy csésze tej,olajf,
Azália,olajf,
Csendélet,olajf,
Irás,olajf,
Jácintok,olajf,
Kutya portrait,olajf,

1913. Őszi kiáll.

Hegytetőn,olajf,

1913. Téli kiáll.

Konyhacsendélet,olajf,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ZALAI HÍRLAP -

1981 DEC 6

1021

Büki Zsuzsa: KETTESBEN

Büki Zsuzsanna

l magad! Tehát it-
kerülni, mert tudod,

ıkarlak kerülni, azt
rült volna?
ársz túl az észemen,

c én a te eszeden

vagy! Mit akarsz
ıd kérdeznem?
mmi mást, csupán

ek után? . . . Látni
om, ha rád nézek.
száján volt: „Ezen
eni", de mégis si-
fogni a hangját, s

nem riszel nekem, nincs más hátra, mint hogy másik patakot keressek magamnak.

— Nekem meg itthagyod ezt a mocskot!

— Akkor keress te magadnak másikat!

— Nem te fogod megszabni, merre járjak! Ott iszom, ahol nekem jólesik!

— Maradjunk ennyiben.

— Mented az irhád? Ehhez értetek! A másik meg csak üvöltözzön egyszál egyedül ebben a kőomlásos, kopár, ijesztő völgyben!...

1021

1982. március 27.

Büki Zsuzsa: TANULMÁNY

Büki Zsuzsa

1982 MÁR 27

ZALAI HÍRLAP

MAGYAR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Nyelvőr

Negatív h

A labdarúgó-világbajn
elődöntőjébe került m
csapatról ezt olvastuk: ,
magyar együttes *netán t*
jut, közvetítést adunk a
töről is." Ez a *netán* a *ne*
rövidült alakja. Jelentése: kis valószínűséggel, de esetleg. Ez a szó nem illik bele ebbe a mondatba, mert hiszen mi azt reméljük, hogy továbbjut a magyar csapat. A *netán* rossz vagy kellemetlen dologra vonatkozik. Tehát a mondat megfogalmazója azt szeretné, hogy a magyarok ne jussanak tovább? Ez a netán csak ilyen mondatokban használható: Ha *netán segítségre lesz szükséged, fordulj bizalommal hozzám.*

Ugyancsak meggondolást igényel az *elharapózott* igenév használata is. Csak káros jelenségről mondhatjuk, hogy elharapózott, vagyis elterjedt.

jezesekkel kell helyettesíteni a *közelébe sem jön, távolról sem, messze nem* kifejezéseket. A *közelébe sem jön* helyett magyarosabbak ezek: *meg sem közelíti, megközelítőleg sem, egyáltalán nem, koránt sem olyan, mint . . ., nem hasonlítható össze.* A *távolról sem* és az újabban nagyon elterjedt *messze nem* helyett magyarosabb a *közel sem, közel sincs* és *koránt sincs.* Ne mondjuk tehát így: *távolról sem (messze nem) olyan nehéz, mint ahogy gondoljuk.* Helyette ez a jobb: *ez közel sem* (vagy: *koránt sincs*) *olyan nehéz, mint ahogy gondoljuk.*

Kiss István

nika

két esti előadás programja

Kapornaky Gyula

T

1021

BÜKI Zs.

1982. június 16.

Házaspár — tollal, ecsettel

Két fiatal, nemrég végzett rajzszakos tanár számára nyújt alkalmat a bemutatkozásra a zalaegerszegi Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ kisgalériája.

— *Sőt, én még csak holnap kapom kezhez a diplomát* — mondja a páros egyik tagja, a férj, Szentes Ottokár, aki feleségével, Büki Zsuzsával együtt Lentiben él és dolgozik. Büki Zsuzsa neve bizonyára ismerősnek cseng olvasóinknak, hiszen rendszeresen jelentkezik a Zalai Hírlapban grafikáival. Ez alkalommal is grafikáit vonultatja fel e kis bemutatón, míg férje festői hajlamairól győzi meg az érdeklődőket.

A fiatal házaspár két éve él Lentiben, ahol Büki Zsuzsa felnőtt, s ahonnan a pécsi képzőművészeti szakközépiskolába, majd ugyanott a tanárképzőre került, s székesfehérvári férjével visszatért.

Zalában gyakorlatilag ez első önálló bemutatkozásuk, bár Pécsett már belekóstoltak a nyilvánosság előtti bemutatkozás fzeibe. A feleség — jelenleg otthonapos Katájukat ápolja — egyébként a lenti kisegítő iskolában tanít, a férj pedig, aki levelezőn fejezte be a főiskolát, a Sólyom László Művelődési Központ munkatársa.

Szentes Ottokár képein konstruktív szellemet, s festői megjelenítési módot ötvöz, vonzódik a táj, a fények, a színek nyújtotta hangulatok megragadásához, de a szerkezet, a formák elemzése is izgatja.

Büki Zsuzsa lapjain több az érzelem, többet mutat meg magából a személyiség. Lírai grafikáinak témája több ízben a család, s láthatunk tőle néhány finoman rajzolt aktot, érzékeny világlátásra való nyomatot is.

— Fiatal házaspár, apró gyerekkel. Hol készülnek a grafikák és a festmények?

— *Otthon, a konyhában* — mondja, magától értetődően a férj — *Zsuzsának még csak könnyű, a grafikához nem kell nagy hely. Sokszor kavarja a rántást, aztán eszébe jut valami, s már fut is, és lerajzolja. Nekem valamivel körülményesebb, hiszen a festéshez hosszas előkészület kell, utána pedig pakolászhatok mindent a helyére. Szóval nem éppen ideális körülmények között, de azért dolgozunk mind a ketten. Éppen most tervezzük egy kissé átrendezni a lakást, hogy legalább egy másfél, kétméteres kis zugom legyen. A legszükségesebb eszközöket megszereztük, van egy kis nyomdagépünk is, régi mángorlóból készült, de a célnak megfelel.*

— Tervek?

— *Mindenképpen szeretnénk tovább tanulni mindketten. Korábban, még a főiskolán nyaranta Szentendrére jártunk művészeti táborokba, most a kicsi miatt egyelőre ez nem lehetséges. De később vagy a képzőművészeti főiskolán, vagy pedig az ELTE művészettörténeti szakán mindketten szeretnénk folytatni a tanulást.*

— mh —

Büki Zsuzsa egyik kiállított rajza

BÜKI Zsuzsa

ZALAI HÍRLAP
1982 JUN 16
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
MHSZ SAJTÓFIGYELŐ

sport

ljai legyőzték ellenfelüket

Az egerszegi versenyzők egyéni teljesítményei. **60 kg-osok:** Fitos Csaba (üttőrő korosztály) 37,5+77,5 kg, Markó János (ifjúsági II. korcsoport) 52,5+70 kg. **64 kg-osok:** Kardos János (serdülő korcsoport) 55+75 kg. **67,5 kg-osok:** Nagy Péter (ifjúsági II. korcsoport) 87,5+100 kg. **75 kg-osok:** Mészáros János (ifjúsági II. korcsoport) 75+95 kg, Borsai Róbert (serdülő korcsoport) 70+90 kg.

Az NDK-beli súlyemelők a ZTE vendégeként még néhány napot Magyarországon töltenek.

Beck Gábor nyerte i Tizeket

Megjegyzés: az azonos győzelmet szerzett versenyzők közötti sorrendet az egymás elleni eredmény határozza meg!

A megyei asztalitenisz csapatbajnokság eredményei. Női I. osztály: ZTE—Galambok 8:1, Tófeji Kerámia—Kanizsa Bútorgyár II. 3:6, Surd—Zalakomár 1:8, Keszthelyi Spartacus—Semjénháza 9:0. Vezet: Kanizsa Bútorgyár II.

Megyei serdülő fiú csb: Gelse—Kiskanizsa 5:4, K. Bútorgyár leány—Semjénháza 8:1, Galambok—Hévíz 3:6, Pacsai Haladás—N. Vasas Izzó 5:4, Keszthelyi Spartacus—K. Üveggyár 1:8, ZTE—Kanizsa Sörgyár 5:4, Semjénháza—Keszthely 1:8, Gelse—Pacsa 3:6, K. Bútorgyár leány—Galambok 7:2, N. Vasas Izzó—Kanizsa Sörgyár 5:4, Hévíz—ZTE 3:6, Kiskanizsa—Kanizsai Üveggyár 2:7.

V. Vasas Izzó vezet

Hökkön (11). Hévíz—Zalalövő 12-14 (7-8). Ld.: Csiszár (7), illetve Kolai (5).

A tabellát a **Caola SE** vezeti.

Férfiak. IV. forduló: Teskánd—Z. Dózsa 13-20 (6-11). Ld.: Jardonics (4), illetve Kámán (5). Zalaszentgrót—N. Vasas Izzó 14-26 (5-16). Ld.: Willmann (7), illetve Kiss (5), Seres (11). N. Olajbányász SE—Söjtör 20-15 (7-8). Ld.: Rádin (7), illetve Tánczos (7). Keszthelyi Haladás—H. Bottyán SE 18-17 (8-7). Ld.: Csikós (3), illetve Kemenczei (7). **V. forduló:** Söjtör—H. Bottyán SE 19-26 (6-23). Ld.: Tánczos (10), illetve Rajnaki (10). N. Olajbányász SE—Keszthelyi Haladás 39-29 (24-16). Ld.: Rádin (6), Soós (6), illetve Kővári (11). N. Vasas Izzó SE—Z. Dózsa 21-18 (11-5). Ld.: Seres (6), illetve Domiter (5). A Zalaszentgrót—Teskánd mérkőzésre a játékvezetők nem érkeztek meg. **VI. forduló:** Zalaszentgrót—Keszthelyi Haladás 34-32 (16-15). Ld.: Boros (8), illetve Kővári (9). Z. Dózsa—Söjtör 17-14 (8-8). Ld.: Kovács (4), illetve Mikolics (5). H. Bottyán SE—N. Vasas Izzó 16-18 (7-8). Ld.: Rajnaki (8), illetve Seres (6). Teskánd—N. Olajbányász SE 19-41 (7-21). Ld.: Jordanics (12), illetve Rádin (8).

Az élen az **N. Vasas Izzó** áll vetlenül.

Tenisz

Teljes siker

ZTE—Goldberger 8:1

Zalaegerszeg, OB II-es férfi csapatmérkőzés.

Fölényes győzelmet aratott az egerszegi gárda.

Eredmények (elől a ZTE versenyzői), **egyes:** Hánez—Fehér 6:1, 6:3, Kovács—Weidinger 6:2, 6:2, Molnár—Csicskás 6:7, 6:7, Váry—Konrád 6:1, 6:1, Németh—Mysik 6:0, 6:2, Markó—Patonai 6:4, 6:1. **Páros:** Hancz, Váry—Fehér, Weidinger 6:0, 6:2, Kovács, Bagonyai—Mysik, Rüll 6:3, 6:2, Németh, Molnár—Konrad, Nádas 6:1, 6:1.

Keszthelyi Helikon—Győri Lendület 7:2

Győr, OB II-es férfi csapatmérkőzés.

Nem várt, nagy arányú győzelmet arattak a Balaton-partiak.

Eredmények (elől a keszthelyi versenyzők), **egyes:** Singer—Holy 6:0, 6:4, Korbélyi—Ferenchalmy 6:0, 6:4, Somogyi—dr. Birtha 6:3, 0:6, 6:4, Berki—Tóth 6:0, 6:1, Mészáros—Horváth 1:6, 2:6, Karácsony—Tilay 2:6, 4:6. **Páros:** Singer, Korbélyi—Holy, dr. Horváth 5:7, 3:6, Somogyi, dr. Gallé—Ferenchalmy, dr. Birtha 6:3, 7:5, Berki, Szabados—Tóth, Jobbágyi 6:2, 6:0.

N. Olajbányász—Bólyi Medosz 8:1

Nagykanizsa, OB III-as férfi csapatmérkőzés.

Eredmények (elől a kanizsai versenyzők), **egyes:** Hofstadter—Rogányi 6:1, 7:5, Dominik J.—Dallos 7:5, 6:2, Dominik S.—Varga 6:2, 6:1, Lamperth—Ludas 2:6, 6:1, 6:1, Stankovics—Smidth 6:1, 6:2, Nyakas—Rudolf 6:0, 6:2. **Páros:** Hofstadter, Lampert—Rogányi, Rudolf 6:4, 6:2, Dominik J., Dominik S.—Dallos, Smidth 6:1, 6:0, Stankovics, Péntek—Varga, Rudas 6:2, 2:6, 3:6.

Ismét a Bakony-csoportban

Az MLSZ-ben elkészítették a területi labdarúgó-bajnokság csoportbeosztását. A megyénket képviselő *H. Katona SE* és *Hévíz* ismét a Bakony-csoportba kapott besorolást.

A csoport mezőnye: *Bakony Vegyész, Fűzfő, MOTIM TE, Győri Dózsa, Körmend, Zirc-Dudar, Répcelak, H. Katona SE, Pét, Győrszentiván, Hévíz, Sárvár, Sabaria, MÁV DAC, Várpalota, Soproni Postás, Ajkai Alumínium, Székesfehérvári MÁV Előre.*

Totó-tanácsadó

1. Várpalota—Pénzügyőr		1
2. Zirc-Dudar—MOTIM TE		2
3. Szondi SE—Győri D.	x	1
4. Mányi TK—Péti MTE	1	2
5. Kecsk. TE—Bem J. SE		x
6. Recsk—Nagybátony		2
7. Balmazújv.—Misk. VSC	2	x
8. Csenger—Borsodi Volán		2
9. Nagyszénás—Gyula	2	x
10. Kapuvár—Katona J. SE	1	x
11. Kiss J. SE—Toldi SE		x
12. Táncsics SE—Dombóvár	2	x
13. Bátaszék—Baja		2

Pótmérkőzések: 2, 2, x.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
1978
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ZALAI HÍRLAP

Büky Zsuzsa

1021

Büky Zsuzsa: FALUSI ESTE
(linometszet)

vő és műveltető alak. Ezért nem tartjuk szükségesnek a második változat használatát műveltető alakban.

A *sejtette* a szóelemek szempontjából különbözik a két jelentésben. A cselekvő

KOLABÁL

k is bűntelen,
az értelem . . .".
R. M.

utáni

d
k
meghívókra

— popból is
nevetnek a
hétre ma vá
— komolyko
pattan a lár
megy a gőzö
tekeregnek l
elöl a tanár
hű de vagár
húzza a taná
megy a lux
szalmakalap
beevez a rév
kapitány pé
— kösssssz
következő sz
szünet.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ZALAI HÍRLAP

1979 MÁR - 4

Büki Zsuzsa

1021

Büki Zsuzsa: Varrogató

latti zöldte
ésének lehet
zerei Dél-D
örben tűzöt

A klinikai
ottság néhá
nája: *10 évr*

norresecalt betegek állapot-elmérése. Környezettanulmány malignus Lymphoma esetekben (vírus, kémiai, genetikai expositio). *Gyógyszerrendelési problémák a körzeti orvosi gyakorlatban, idős betegeknél.*

A számítástechnikai szakbizottság két pályatémája: *1. Terület- és településfejlesztéssel kapcsolatos számítógépes adatfeldolgozás, értékelés vagy modellezés kutatása, eredményeinek ismertetése. 2. Számítógépi szolgáltatások színvonalának növelésével kapcsolatos kutatások eredményei, különös tekintettel a software fejlesztésre.*

A környezetvédelmi és urbanisztikai szakbizottság három pályázati témája: *A közlekedés környezet szennyezésének csökkentésére irányuló megoldások; Egy táj madár vagy emlős faunája, tekintettel a természetvédelmi rendeletekre; A környezetvédelmi tervezés modellezésének lehetőségei.*

Az irodalom-, nyelvészet és történelemtudományi szakbizottság témái közül különösen figyelemreméltó Zalában a *Valamely dél-dunántúli művelődéstörténeti probléma részletes kifejtése: intézmény vagy alkotó művész elemzése*

lyadíjak: I. díj ötezer forint, II. díj háromezer forint, III. díj kétezer forint. Kollektívák és kiemelkedő pályamunkák esetében az I. díj 10 000 forintig emelhető.

A pályázat benyújtási helye: Pécsi Akadémiai Bizottság, Pécs, Jurisics M. u. 44. 7624. *A pályázattal és a témakörökkel kapcsolatos bővebb érdeklődést is itt elégítik ki.*

A nyurga fekete nő belépett az ajtón.

— Szia!

Megcsókolták egymást és bementek a szobába. Vetkőzni kezdtek.

— Nem találkoztam senkivel.

— Nem? — kérdezte gépiesen a férfi.

— Nem. Siessünk! Fél órám van.

—

—

jos f
kimu
egész

—

napo
zott
megá
let, d
gyalá

—

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Büki Zsuzsa

ZALAI HÍRLAP

1979 FEB 1 8

1021

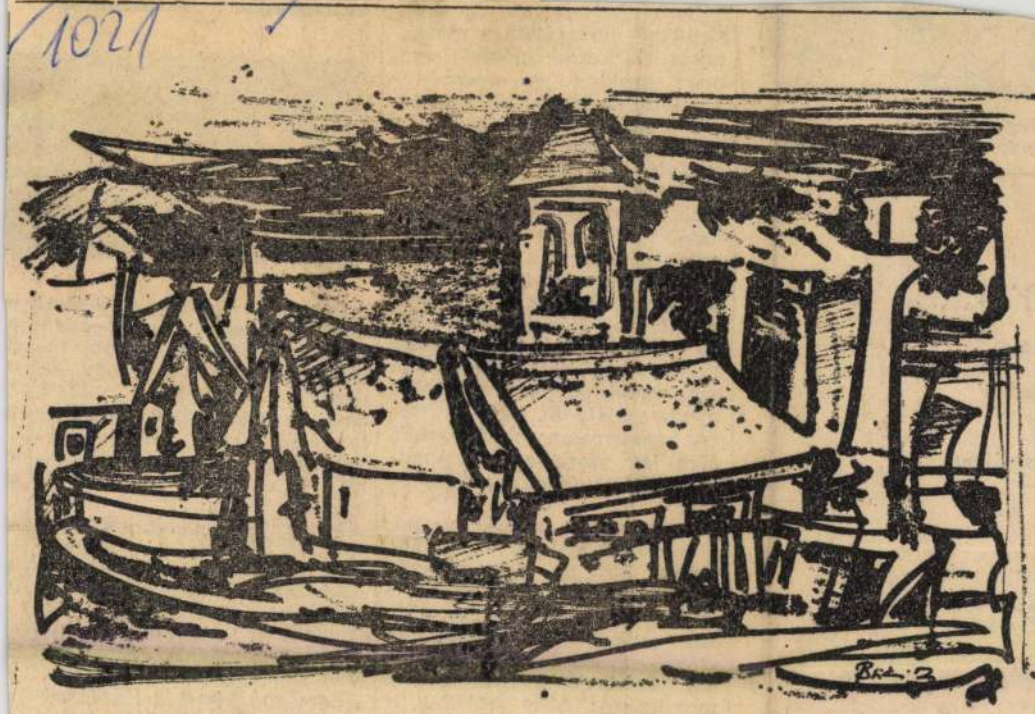

Büki Zsuzsa: Kőszegi emlék

hegedűvel
enkő Imre felvétele — KS)

FELÉ

ából,

ágból

olyákon
—
tájon,

long már,

ál

g egy fának,

zakának.

Nem helyes szerkezet használ natos és kezdő mert azokkal a állapotot nem tu ni: *A szeme fel* (vagyis: *felcsillan szédülve* (vagyis a bizalmas-gún *meg vagy szédül* ható, mert ezzel potra utalunk.

Általában ma musnak tekintjük *lett* igével képzett szerkezetet. *„Az ablakok meg lesznek tisztítva"*, helyett magyarosan azt mondjuk: *az ablakokat megtisztítják. El lett határozva:* magyarosan: *elhatározták. Meg lett mondva: megmondták. El lesz fogadva; elfogadják.*

Ha állapotra tudunk utalni, a szenvedő alakok is elfogadhatók. *Pl: „Az üzletek este 8 órakor be lesznek csukva"*: vagyis: becsukatnak, be fognak csukatni, vagy cselekvő igével egyszerűen: *Az üzleteket becsukják.* De ebben a mondatban: *Mire beérünk a városba, az üzletek már be lesznek csukva,* azt hangsú-

Szeretve tisztelt jóbarátom! Ezennel ünnepélyes fogadalmat teszek, hogy az első infarktusomat rólad fogom elnevezni. Közeleg... Azután, ha a nevedet hallod, nem biztos, hogy neked szólnak. Lehet, hogy az én infarktusomról beszélnek... Mert arról beszélni fognak...

Vén csont vagyok, azt mondod?... Mondd a szemembe!... Káplárra szignálod a dolgaimat. Mintha én nem is léteznék!... Köszönöm a kiméletet, de egyelőre nem kérek belőle. Húsz évem van még a nyugdíjig...

Less egy kicsit a Káplárodra! Kapkodja a gyógyszert... No persze, ő halálra dolgozza

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1979 MÁJ 6
Büki Zsuzsa
ZALAI HÍRLAP

1021

Büki Zsuzsa: HÁTAKT (tanulmány)

...ltottam fel ...
y ördög így figyel...
— Vigyázzon, hogy...
él! Ha mérges, akk...
y kell kifakadni: ...
al és mennyorszá...
Bementünk egy e...
, ahol a pincér sa...
ondta:
— Ma csak langy...
meleg szóda van.
Ebben nem találtu...
at. Megszoktuk Pe...
Beszélni akartam Belzebub-l, harminc napig kellett ...szobáznom, míg végre be-tottam hozzá.
— Mi újság Pesten? — kér-zte.
— Nemsokára megnyitják a ...etró új szakaszát.
— Végre rájöttek, hogy mi-...en jó a föld alatt. Milyen az ...ttermelés maguknál?
Sajnos, nem készültem fel ...lzebub kérdéseire, ezért azt ...laszoltam, hogy „folyama-...".
— Szeretném újra tanulmá-...ozni a pesti életet — közöl-...
— Ott néha pokoli bosszú-...okkal találkoztam. Mondja, ...m akar néhány ötletet el-...ni Pestre?
— Szívesen.
— Itt van az ördögfiókák ...ője. Gyorsan leválik a ...
— Ez nálunk is előfordul.
— Vagy példát vehetnének

Büntetőparancs

Egy, alkoholt szimatoló rendőr Münsterben (NSZK) megállított egy autóst, aki gyanúsan lassan haladt egy erdőn keresztül. Mikor a cső, melybe a vezető belefújt, a várakozás ellenére sem színeződött el, a rend őre a válla fölött az erdőbe hajította. Ezután az ittas vezetés vádja alól felmentett férfi mint erdészeti alkalmazott mutatkozott be, elővett egy csekkkönyvet és átadott a rendőrnek egy, a környezet szennyezése miatt kirótt büntetésről szóló csekket. A rendőrnek fizetnie kellett.

Szamár az öszvéren

A francia Francois de Bassompierre marsallt, a XVII.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Büki Zsuzsanna

ZALAI HÍRLAP

1979 JUL 15

1021

ZALAI HIRLAP

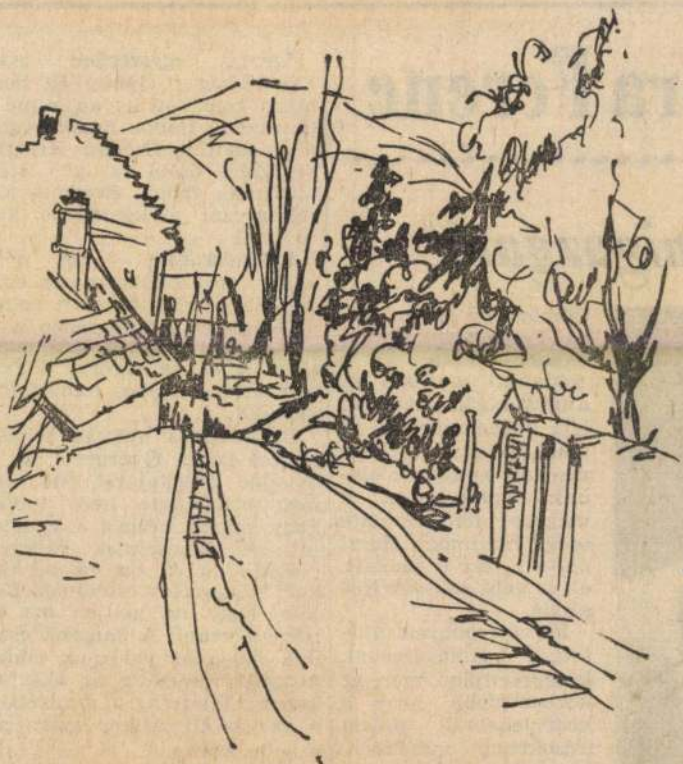

Büki Zsuzsanna: MEREDEK ÚT

ra Ferenc

nigazgató

Tömörkény István Móra Ferencnek, amikor először küldte ki a földalatti utazásra az alföldi buckás tájra az ifjú múzeumőrt, s az szabadkozott, hogy nem ért hozzá. Beletanult. Tudósa lett, a magyar föld őrzötte öreg múltnak. Használta is ezt a tudását, élt is vele, sok-sok írásában.

Móra regényeit állítottuk emlékezésünk középpontjába, mert az közismertebb, hogy a kisterjedelmű prózai írásokban, mesékben, tárcákban, cikkekben, elbeszélésekben érte el

Igenis, egyszerűen csa Földhözragadt János. Ez nen olyan szép név ugyan, mint Gomborru Habók Fügedi, vag a Laskafülü Csonka Keserü de azért őróla is igen szé történetet tudok. Érdemes az följegyezni a kéménybe ko rommal.

Földhözragadt János nem volt mindig földhözragadt ember, de mindig szeretett volna az lenni. Ez már vérében volt a hetedik öregapja óta, akit talán a Dózsa György idejében vertek agyon, mint földigénylőt.

Ez a János nyilván sohase hallott Dózsa Györgyről, se a hetedik öregapjáról, de azt meg bizonyosan nem tudta, hogy minek hívták a dédapját. A Jánosoknak nincsen családfájuk és ha volna, akkor kapanyelet csinálnak belőle, hogy ne kelljen azt is pénzen venni. A Jánosok családi hagyományai csak addig tartanak, ameddig az akácfakereszt kilátszik a temetőben a gaz közül. Mikor aztán az akácfa-kereszt elkorhad, elkeveredik a ho-

Büki Zsuzsa

MAKIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1979 12

ZALAI HÍRLAP

grafi munkáról

1021

1979. augusztus 12.

Büki Zsuzsa: PIACON

előszobaszekrén amelyről utóbb rült, hogy konyha volt. Ezek szerint az első ebédet viszont az előszobaszekrényben főztük meg.

Különösebb rendelteésszerűtlen hibát nem találtunk, legfeljebb ha annyit, hogy valahányszor kinyitjuk a fürdőszoba csapját, lehúzza magát a vécé. Hogy mi történik, ha lehúzzuk a vécét, nem tudom, még nem mertük kipróbálni.

A másik érdekes megfigyelésem, hogy balkon helyett levegő van. Tíz emelet magas. Addig is, míg legközelebb elmesélem, milyenek a lakók, ne csodálkozzanak, ha hallanak rólam. Azt hiszem, rövidesen megmutatom Filemile Arankának, milyen a panoráma a

Annak ellenére, hogy ragcsálók, a versenyegerek kitűnő háziállatok lehetnének: aprók, dédelgethetőek, kedvesek. Érzékenyek és némák, s mint ilyenek, kitűnő bomba-keresők lehetnének például a repülőtereken. Mindezt David Moulton állítja róluk, aki philadelphiai laboratóriumában 30 egéren kísérletezik, hogy elméletét igazolja. Naponta fél órára egy-egy dobozba teszi őket, a dobozon három lyuk van. Kettőn tiszta levegőt enged be, a harmadikon amilacetáttal kevertet, — ez utóbbinak jellegzetes, a banánra emlékeztető szaga van. Ha a versenyegér helyesen azonosítja az illatos lyukat, s lenyomja az ottlevő billentyűt, kap egy korty vizet. Ha rosszul választott, harminc másodperc elteltével újra próbálkozhat.

Történetesen Moulton azt akarja bebizonyítani, hogy a repülőtéri kutyák helyettesíthetők

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1977 AUG 28
Zalai Hirlap

Büki Zsuzsa

1977. augusztus 28.

1021

Büki Zsuzsa: MUNKA UTÁN (tusrajz)

MA...

A Rádió Kossuth-adóján: 6,00: Hírek. — 6,10: Kellemes vasárnapot!. — 8,00: Hírek. — 8,10: Öt kontinens hét napja. — 8,26: A longjumeau-i postakocsis — operarészlet. — 9,15: Magyar múzsa. — 9,54: Útközben. — 10,00: Hírek. — 10,03: Akik a gyermekeknek írnak. — 10,10: Legényélet — rádiójáték. — 10,56: A toronyból. — 11,04: Zenés reklámturmix. — 11,14: Vasárnapi koktél. — 12,00: Hírek. — 12,10: Édes anyanyelvünk. — 13,00: Fantasztikus hétköznapok. — 13,10: Jó ebédhez szól a nóta. — 13,59: Rádiólexikon. — 14,29: Budapesti beszélgetés Claudio Abbadóval. — 15,00: Hírek. — 15,17: Réti József énekel. — 15,40: Pillantás a nagyvilágba. — 16,00: A román kultúra hete. — 17,00: Hírek. — 17,10: Beethoven kamaramuzsikájából. — 17,57: Házy Erzsébet operettdalokat énekel. — 18,30: Hírek. — 18,45: Diákkönyvtár hangszalagon. — 19,38: Mozart hangverseny. — 21,00: Négy óra a Catedralban. — 22,00: Hírek. — 22,10: Sporthírek. — 22,20: A román kultúra hete. — 22,41: Irodalmi kirándulások. — 23,11: Kamaramuzsika. — 24,00: Hírek. — 0,10: Dzsesszfelvételekből.

A Petőfin: 7,00: Egyházi félóra. — 8,00: Hírek. — 8,05: Mit hallunk? — 8,30: Hírek. — 8,33: A Gyermekrádió műsora. — 9,00: Népdalcsokor. — 9,30: Könnyűzene. — 10,00: Térzene a Halászbástyán. — 10,30: Hírek. — 10,33: Színészdal. — 11,47: Kabarékeverék '77. — 12,30: Hírek. — 12,33: A Földhez — MRT énekkara. — 12,42: Ismeretlen földön. — 14,00: Táskarádió. — 15,00: Nőkről nőknek. — 15,30: Hírek. — 15,33: A román kultúra hete. — 15,53: Zenés játékokból. — 17,00: Ötórai tea. — 17,30: Hírek. — 18,00: Mit üzen a Rádió? — 18,35: Nótakedvelőknek. — 19,30: Hírek. — 19,33: A vasárnap sportja. — 20,00: Kritikusok fóruma. — 20,10: Örökzöld dallamok. — 21,04: Menotti: A telefon — egyfelvonásos opera. — 21,31: Mikrofon előtt az irodalmi szerkesztő. — 21,41: Régi magyar dalok és táncok. — 22,00: Tánczene Poszonyból. — 22,30: Hírek. — 22,33: Huszka Jenő operettjeiből. — 23,10: Szimfonikus könnyűzene. — 24,00: Hírek.

3. műsor: 8,00: Hírek. — 8,08: Csak fiataloknak! — 9,08: A MR és TV gyermekkórusának hang-

Norma — operarészlet. — 20,27: Levelek Nyugatról. — 21,01: Prágai Nemzetközi Dzsesszfesztivál. — 21,35: A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye. — 23,00: Hírek.

Győr: 8,30: Lapszemle nyugatdunántúli lapokból. — Hangos portré. — Múzeumi híradó. — Ú termékek a Zala Bútorgyárban — Készülődés az őszi vasúti csúcsforgalomra. — Német műsor.

A TV műsora: 8,59: Műsorismertetés. — 9,00: Tévétorna. — 9,05 Wickie. — 9,30: Marek Piegus hihetetlen kalandjai. — 9,55: Hírek — 10,00: Szemurg — üzbég film — 11,05: Mozart zenéje. — 14,23 Műsorismertetés. — 14,25: IV nemzetközi felnőtt bábfesztivál. — 15,00: Evezős világbajnokság. — 16,30: Vidocq újabb kalandjai. — 17,25: Az ókori Róma vízvezetékei. — 17,40: Reklámműsor. — 17,45: Műsorainkat ajánljuk. — 18,10: Ki látott engem? — 18,30 Reklámműsor. — 18,40: A Közönségszolgálat tájékoztatója. — 18,45 Esti mese. — 18,55: Tévétorna. — 19,00: A Hét. — 20,00: Hírek. — 20,05: Columbo — A bűn jelöltje — 21,40: Sporthírek. — 21,50: „Parancsolj velem, Tündérkirálynő" — Ruttkai Éva előadóestje. — 22,50: Hírek.

A Jugoszláv TV műsorából: 9,15 Gyermekműsor. — 10,00: A nagymama unokája. — 10,30: Gyerekel a 47/A-ból. — 11,00: Népi muzsika — 11,30: Barázdák. — 16,00: Játékok határ nélkül. — 17,00: Kritikus pont. — 17,20: Az önvédelm osztag tagjainak sorsa — film. — 20,20: Fehér könyv. — 20,05: Drámasorozat. — 21,25: Útirajzok. — 22,15: Sportszemle.

2. műsor: 16,00: Autóversenyek — 18,20: Pillangókisasszony. — 20,00: Slágerparádé. — 21,00: Huszonnégy óra. — 21,20: Rendes állapot — francia film.

Az Osztrák TV műsorából: 16,15 A Waltonok. Az örökség. — 17,00 Állatlexikon. — 17,30: Wickie é az erős emberek. — 18,00: Időseb bek klubja. — 18,30: Játssz velünk! — 19,00: Vasárnapi osztrák képek. — 19,30: Tv-híradó. — 19,50 Hírek. — 20,15: Három hurok — tévéjáték. — 21,45: Sport. — 21,55 Show műsor. — 22,20: Hírek.

2. műsor: 13,45: Forma I. VB. — 17,15: Teleobjektív. — 18,00: Popzene. — 18,30: Éljen a szabadság — 20,00: Lemezbazár. — 20,15: Ze

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1979 JAN 14

ZALAI HÍRLAP

Büki Zsuzsa

ZALAI HÍRLAP

1021

Büki Zsuzsa: TÖPRENGŐ

ímű festménye, amelyet alföldi tájképei között tartanak szá-
mon.

Zalai sikerek i

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Büki Zsuzsa

ZALAI HÍRLAP

1979 ÁPR 2 2

Arató László

1021

Büki Zsuzsa: PIACON

Mikor elismerhető és mikor nem a ráfizetés?

(Folytatás a 7. oldalról.)

műsorokat, egyes tanácsok nem iktatják az engedélyeket, így meglétük is vitássá válhat. Az intézmények több esetben nem vonják le a fellépési díjból a jövedelemadót. Gyakran a műsor szervezője egy összegben veszi fel a fellépti díjat és az útiköltséget valamennyi közreműködő nevében. Az pedig egy félreértés folytán általános gyakorlat lett, hogy *elmulasztják a művészek és közreműködők lakhelye szerint illetékes adóhatóság értesítését*, jóllehet a progresszív adóztatás érdekében ez kötelező.

A rendezvények színvonalával kapcsolatban szinte egyöntetű vélemény, hogy *az alkalmilag társult „hakni-brigádok" egy részének produkciója nívótlan, felszínes*, egyáltalán nem szolgálja a közművelődés ízlésnevelő céljait. A nívós pódiumműsorok esetében is felmerül a kérdés, hogy az egy napon, egymásután tartott 3—4 előadásból a harmadik, negyedik előtt kell a művészeknek fellépniök.

A megyei népi ellenőrzési bizottság ezekből a megfontolásokból kiindulva *elsősorban a könnyűzenei együttesek, gyenge színvonalú hakni brigádok és alkalmi színházi együttesek ráfizetéses előadásainak létjogosultságát kérdőjelezte meg*, mint az ízlésnevelés szempontjából kevéssé értékes, vagy egyáltalán értéktelen műsorokat. Jól érzékelve a közművelődési törvény végrehajtásának néhány neuralgikus pontját, hozta meg a határozatokat.

A Központi Népi Ellenőrzési Bizottságnak javasolja: járjon el a Kulturális Minisztériumnál és a Közalkalmazottak Szakszervezete Központi Vezetőségénél, hogy tegyenek hathatós intézkedéseket a közművelődés területén — főként a községekben — dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítására. Kezdeményezzék a képzési keretszámok felülvizsgálatát, illetve emelését mind

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Zalai Hirlap

Büky Zsuzsa

1977. szeptember 25.

1021

Büky Zsuzsa: UTCA A MECSEKBEN

1977. szepte

BÜKI ZSUZSA

Szomszédból jött rangos művészek

Székesfehérvári és Fejér megyei alkotók munkáiból látható kiállítás a Veszprémi Egyetem aulájában. Festők, grafikusok, szobrászok, keramikusok és egy textilművész mutatkozik be a veszprémi közönségnek.

A veszprémi tárlat arra példa, hogy Fejér megye képzőművészei is sokféle festő- és szobrászziskolát, stílust képviselnek

Gáspár-fotó

Veszprém és Székesfehérvár között valaha esztelen vetélkedések, viharok dúltak. A királyok és a királynék városának azonban össze kell fognia, azt kell keresnünk, ami közös bennünk, hangsúlyozta *dr. Nagy István,* Fehérvár polgármestere a megnyitón. Nem csupán a közigazgatási fejlesztéseknél, de a kultúrában is szükség van az együttműködésre.

Egy évvel ezelőtt a Veszprém megyeiek mutatkoztak be Székesfehérváron, egyéni tárlaton *Somogyi Győző, Kő Pál* és *Vágfalvi Ottó.* A fehérvári *Székely János Jenőnek* tavaly nyáron a veszprémi Csikász Galériában nyílt kiállítása. A művészet valamennyi ága lehetőséget ad a közös megmérettetésre. A hét elején egyik este például fehérvári írók, költők műsorát láthatták a Veszprémi Egyetemen, a királyok városában rendezendő könyvheti piknikre meghívják a Vár ucca 17 kiadót is. A veszprémi színtársulat fellépett a székesfehérvári Vörösmarty Színházban. A tervek között szerepel a két város között zenészek és néptáncosok találkozása, bemutatkozása is.

A veszprémi tárlat arra példa, hogy Fejér megye képzőművészei – hasonlóképpen a veszprémiekhez – ugyancsak sokféle festő- és szobrászziskolát, stílust képviselnek. Rangos, a megyében elismert, neves művészek állítottak ki: *Acsa Szűcs Imre, Bauer István, Bukovácz Lajos, Büki Zsuzsa, Ecsedi Mária, Filep Sándor, Hegedűs 2. László, Horváth János, Jónás Attila, Korompai Péter, Kovács Árpád, M. Tóth István, Pinke Miklós, Revák István, Révész Napsugár, Sándorfalvi Sándor, Szegedi Zoltán, Szentes Ottokár, Újházi Péter, Végvári Beatrix, Zsigmond Aranka.* Egy-egy műalkotásuk önmagukról, saját művészi és gondolatvilágukról beszél. Van, akinek számára melankolikus, kissé lehangolt, szomorkás, kiábrándult, csendes ez a világ, másnak viszont örömteli, felszabadult, harsány színekkel teli. *Háden László, Miklós János, Nagy Benedek, Szarka Tamás* és Székely János Jenő szobrai egyediek, különlegesek.

Fejér megyében adottak a lehetőségek az alkotásra. Alapítványok, egyesületek, alkotótelepek szolgálják ki a művészeket. Művészeti szakközépiskola vagy vizuális tagozat működik többek között Fehérváron, Dunaújvárosban, Bodajkon, Etyeken, Kislángon, Tácon. A művészeket segítő Árgus, Deák Dénes, Marosi Arnold, Munkácsy Mihály alapítványok mellett Dunaújvárosban Mecénás Kör is működik, mely a város és környéke művészeti életét támogatja. Az agárdi művésztelepet 1990-ben hozták létre, ahol a képzőművészek tíz napon át alkotnak, az utolsó napon kiállítást rendeznek munkáikból, egyet közülük pedig felajánlanak a városnak. Dunaújvárosban Nemzetközi Acélszobrász Alkotótelep és Szimpozion működik, a Velencei Biennálét 1992 óta kétévente meghívásos alapon szervezik.

A gazdag, sokszínű Fejér megyei tárlat a hét végéig látogatható az egyetem aulájában.

–la

1998.03.13. (péntek)
Napló

dig várom. Családi pótlékból és segélyből élünk, nagy szegénységben. Örülök, ha úgy be tudom osztani, hogy hónap végén is jut tejre, tápszerre. A legfájóbb gondom mégsem ez. Tudom, egyszer majd megkérdezi: hol az édesapám, miért nem kíváncsi rám? Mit válaszolok akkor neki?

tisler

Petőfi százötven esztendje persze másként gondolkodott, nemzetről, nemzetért szóló imádságról.

Nem olyan vészes a helyzet, de a mi korosztályunknak is tudni kell, hamarosan a mi kezünk alatt is gyerekek fognak állni, várva, hogy odatűzzük szívük fölé a kokárdát. S mit fogunk mondani, ha megkérdezik, mit is jelent az, hogy magyarnak lenni?

Erdélyi Valéria
a Pápai Református Kollégium gimnáziumának végzős diákja

KAZETTAESŐŐŐ!

Ezennel elérkezett a nagy pillanat (fanfárok és tűzijáték), íme, hirdetjük négyhetes – a Record Express kiadóval közösen kitalált jákékunk végeredményét. Nyilvánvalóan akik rendszeresen küldték a jobbnál jobb megfejtéseket, most nem lepődnek meg túlságosan, s nyilvánvalóan nekik lett igazuk, hogy tényleg komolyan vették ígéretünket.

Az abszolút győztes vitathatatlanul *Asztalosné Kiss Judit* (Veszprém, Stromfeld u. 8.), aki az elmúlt négy hétben minden kérdésre válaszolt. Jutalma: Hot Mix by Junior, Total Dance, Lutricia McNeal, Dr. Alban Fresh Funky. Második helyezett lett *Kulics Anita* (Csabrendek, Rózsa u. 11.) az ajándék a játékért Dr. Alban, Aaron Carter, Csipet Csapat csodái és In Da House 3.

Szorgoskodott a levélírással *Szűcs Péter* is (Balatonfüred, Bartók Béla u. 13.), most mi szorgoskodunk a kazettákkal: McNeal, Hot Mix és Csipet Csapat a járandóság. Két-két kazettát küldünk *Nagy Henriettnek* Lesenceistvándra (Aaron Carter és Hot Mix), *Hatvári Évának* Paloznakra (In Da House 3. és Total Dance) *Farkas Noéminek* és *Farkas Évának* Tapolcára (In Da House 3. és Total Dance) és *Bíber Anitának* Nagyvázsonyba (McNeal és Csipet Csapat). A nyerteseknek gratulálunk, akit pedig most nem talált meg a szerencse, ne keseregjen, hamarosan újabb játék indul újabb kazettaesővel.

KOKTÉL

A NAPLÓ melléklete fiataloknak, 14 éves kortól – ki meddig bírja.
Megjelenik péntekenként, vagy amikor akarjuk.
Szerkeszti: Ármás János (okl. mix.)
A Koktél elérhetőségét biztosító dumálós námbör: 88-427-444, faxolós námbör: 88-422-852. Az adressz: NAPLÓ, Koktél, 8201 Veszprém, Házgyári út 12., Pf. 161.
Fogadóórák igény szerint, kérésre házhoz megyünk. A Koktélban közölt írásokért mindenki a saját felelősségére önként vállalhat felelősséget.
Azt gondoljuk, hogy NINCS OLYAN, AMI NE LEHETNE!

Őrült tánc a drogosokért

Miként két héttel ezelőtt világgá kürtöltük, március 28-án 19 órától Veszprémben, a Vetési gimi sportcsarnokában hartalmas buli szervezetik Őrült tánc a drogosokért címmel, az eksön célja némi anyagi alapot teremteni egy olyan alapítványhoz, amely a későbbiekben a drogbetegek kezelését kívánja támogatni.

Nagyon nagy levelezések és még nagyobb telefonos egyeztetések eredményeként íme a végleges program: fellép az Ámokfutók, az Animal Cannibals, a Carpe Diem és a Baby Sisters. A korábban jelzett többi sztár most bocsi, de otthon marad, ellenben, avagy kárpótlásként lesz divatbemutató, diszkó, anti house party drogok nélkül, valamint játékok és nyeremények. A fővédnök *Arató Tamás,* Veszprém város alpolgármestere. A jegyek a legelső hírek óta kicsit olcsóbban kaphatók, érdemes elővételben vásárolni, mert úgy már igazán olcsó. A szervezők ígérik, hogy a Veszprémtől távolabb lakók a koncert végeztével az utolsó menetrend szerinti autóbuszokkal még hazajutnak, egyébként a buli jelmondata: „Légy szabad, dobd le láncaidat!"

F - tálalókészlet

ejtvényt,
ak közül.

áltozhatnak.

Telefon: .....

ázgyári u. 12. Tel.: 88/406-467

Telefon: .....

ól

Ez a szelvény a megjelenés napjától számított 14 napig érvényes!

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 FEB 26

ZALAI HÍRLAP

Büki Zsuzsa

1978. február 26. 1021

Jégtáncosok mozdulatai

Büki Zsuzsa grafikája

A hawaii vonal? — Yves Saint-Laurent's párizsi divattervező az idei nyárra összeállított fürdőruhakollekciója.

A nudista = optimista?

Az amerikai orvosok szerint a nudistákat az érrendszer-betegedések kevésbé fe-egetik, mint a többi embert. ámításaik szerint, míg az yesült Államok lakosságá-k 17 százaléka szenved ma-s vérnyomásban, addig a nu-stáknak csak alig 7 százalé-. Az orvosok ezt a körül-ényt elsősorban azzal ma-arázzák, hogy a nudisták timistán nézik a világot. Ru-

Igen szennyezett a környezet Japánban

Japánban nyilvánosságra hozott statisztikai adatok szerint az ország minden ezer lakosából 127 a környezet szennyezettségéből és a „modern civilizáció költségeiből" származó betegségektől szenved. Az ember egészségét leginkább a gyárkéményektől és az autók kipufogó gázaitól szennyezett atmoszféra, valamint a gépek zaja veszélyezteti. A nagy zaj

Magyar Festők Társasága

Támogatók

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Nemzeti Kulturális Alapprogram

Budapest Belváros-Lipótváros Képviselőtestülete

Magyar Képzőművészeti és Iparművészeti Társaságok Szövetsége

Magyar Festészeti Alapítvány

BÜKI ZSUZSANNA

A titkos kert

A Városi Könyvtár és Galéria, Szigetszentmiklós
szeretettel hívja Önt, családját és barátait
a Magyar Festők Társasága

A titkos kert

című meghívásos kiállítására

Megnyitja
2004. november 12-én, pénteken du. 6 órakor
Szemadám György
festőművész

Kiállító művészek
Büki Zsuzsanna · Csikós Ilona · Erdélyi Eta
Fenyvesi Márta · Iványi Katalin · Jávor Piroska
Makó Judit · Mihályfi Mária · Molnár Eszter · Sinkó István
Somos Miklós · Szekeres Emil · Szilárd Klára · Tóth Ernő
Vágó Magda · Varsányi Árpád · Wágner János
Zoltán Mária Flóra

A kiállítást rendezte ***Kováts Albert*** festőművész

Városi Könyvtár és Galéria
Szigetszentmiklós, Tököli u. 19.
Telefon: (24) 467-100

Megközelíthető Budapestről:
a Vágóhídtól *HÉVvel a* József Attila telep *megállóig.*

Menetrend:	*16,00 – 16,37*	*Budapestre indul:*	*19,15*
	16,36 – 17,13		*19,45*
	17,12 – 17,48		*20,15*
			21,13
			22,03

A kiállítás megtekinthető 2004. december 10-ig,
naponta 10–18 óráig

Bükki

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesületének kiállításán a Műcsarnokban tájképével szerepelt.

8ón. 929. X. 6.

Bülki Béla

Neve emlékve, műveí szerepelnek

a siklósi Kerámia szimpozionon

Magyar Nemzet 1972 szeptember 10

11. old.

Bükki Béla keramikus

Az idei siklósi keramikus szimpozionon szerepelt műve; egy görög kocsihajtót ábrázol. A figura feje és lába öntéssel készült, testét üregesen építette fel, boltozatszerűen, korongolva. (említve)

Fekete Judit: Kerámiák a kolostorkertben, Magyar Nemzet, 1942. szept. 10.

Bülki Béla

a Debreceni Agrártudományi Egyetem átrimmába tervezett tézplasztikája szerepel a „Diplomamunkák Kiállításán" az Iparművészeti Főiskolán

Magyar Nemzet 1970 január 23
4. old.

Bükki Béla

Hollóházán dolgozó tervező.

Fekete Judit: Tervezők Hollóházán; Ipari Művészet, 1972/4. sz. 12. l.

Bükki Béla tervező iparművész.

A FIM-stúdiában júl. 9.-én nyílt meg a Hollóházi Porcelángyár termékeit bemutató kiállítás.

Nagy Albert: Hollóháza Budapesten.
Mestermunka, 1974. júl. 24.

Bakki Béla

„Pillangó"
(repro)

Szücs Julianna: A sevchi földjén
Művészet, 1977. január – 11. oldal.

Bükki Béla

Szentendrén megnyílt a „Kerámia az építőiparban" c. kiállítás, melyen javarészt az Építési és Városfejlesztési Minisztérium által kiírt pályázat díjazott és legjobbnak ítélt munkák láthatók. I. díjas munkájával szerepel, a beton és malter texturáját idéző csempékkel. (említve)

T.i.: A sokarcú kerámia.

Pestmegyei Hírlap, 1973. júl. 10.

Bíkki Béla
keramikus

Az 1972-es siklósi nyári kerámia
szimpozionon készült vele.

N.Dvorszky Hedvig: "A kisérletezés lehetősége."
MÜVÉSZET, 1972.október-november - 34.oldal

Bükki Béla, keramikus

ALKOTÓTÁBOR KERAMIKUSOKNAK

Tizenegy pályakezdő keramikust láttak vendégül az idén az UNESCO védnöksége alatt működő siklósi alkotótáborban. A művészek ezúttal olyan műveket készítettek, amelyekkel parkot díszíthetnek, így alkotásaik majd a siklósi vár Perényi függőkertjébe kerülnek. Képünkön: Bükki Béla és Pázmánd Antal munka

— 8.10: Két motetta.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Esztrádzene. — 8.33: Népdalok. — 9.33: Dzsessz. — 12.00: Operettdalok. — 12.33: Orosz szerzők muzsikájából. — 13.25: Kis magyar néprajz. — 13.33: Zene gyerekeknek. — 14.00—17.00: Kívánságműsor. — 17.00: Az Ifjúsági Rádió órája.

Népdalcsokor. — 19.15: Artézi kutak és a vízháztartás. — 20.33: A szonettek fekete hölgye. R.-változat. — 21.02: Könnyűzene. — 21.22: A corneville-i harangok. — 23.43: Népi muzsika.

3. MŰSOR

14.05: Csajkovszkij-művek. Szt. — 15.02: A koreai líra tör-

14.59: Zenc
— 16.03: R
Szt. — 18
Beethoven,
dunk zené
Liliana Ba
Közben: k
dósítóké a
Dzsessz. —
Hangjáték.
ráiból Szt.
Concertino.

Bükki Béla

/Hollóházá Porcelángyár/

vadász étkészletei szerepelt a FIM bemutató-
termében.

Magyar Hirlap 1974 292/6

BÜKKI BÉLA

említve ld.Probsztner János

+ repr."Kézenálló gyermek"

Wéber Tünde: Világhirös kerámia

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.44.sz.10-11.o

Bükki Béla

Bükki Béla rácsorozatával szerepel a siklósi kerámia szimpozionon.

P.Szücs Julianna: A senki földjén.
Müvészet,1977. január - 11.oldal.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 340-728
1976 SEP 3

NÉPSZABADSÁG

Bükki Béla
keramikus
1021

ALKOTÓTÁBOR KERAMIKUSOKNAK

Tizenegy pályakezdő keramikust láttak vendégül az idén az UNESCO védnöksége alatt működő siklósi alkotótáborban. A művészek ezúttal olyan műveket készítettek, amelyekkel parkot díszíthetnek, így alkotásaik majd a siklósi vár Perényi függőkertjébe kerülnek. Képünkön: Bükki Béla és Pázmánd Antal munka közben.

(Bajkor József felvétele — MTI Fotó.)

A KOSSUTH RÁDIÓ, A PETŐFI RÁDIÓ MŰSORA ÉS

Hétfő | **6.**

KOSSUTH RÁDIÓ

8.25: Áriák. — 9.00: Reviczky Gyula versei. — 9.10: A hét zeneműve: Brahms: Német requiem. — 9.40: Óvodások műsora. — 10.05: Iskolarádió. — 10.35: Händel-művek. — 11.25: Képzés, átképzés, továbbképzés. II. — 11.40: Szabó Pál: Tavaszi szél. 1. rész. — 12.35: Tánczene. — 13.20: Válaszolunk hallgatóinknak. — 13.35: Népi zene — 14.00: Ezeregy délután. — 14.30: Dalok. — 14.40: Könnyűzene. — 15.15: Fúvószene. — 15.37: Operettdalok. — 16.05: A bolgár kultúra hete. — 16.35: Áriák. — 17.05: Van új a Nap alatt — 17.20: Gulyás: Kisbojtár — 17.35: A bolgár kultúra hete. — 19.15: Kiss Manyi kabarészerepeiből. — 20.25: Örökzöld dallamok — 21.25: Mikrolánc. — 22.30: Zenekari hangverseny. — 23.22: Táncdalok. — 0.10: Két motetta.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Esztrádzene. — 8.33: Népdalok. — 9.33: Dzsessz. — 12.00: Operettdalok. — 12.33: Orosz szerzők muzsikájából. — 13.25: Kis magyar néprajz. — 13.33: Zene gyerekeknek. — 14.00—17.00: Kívánságműsor. — 17.00: Az Ifjúsági Rádió órája. — 18.00: Emlékezés. — 18.33: Művészlemezek. — 19.23: Nóták. 20.10: Latin-amerikai históriák. Melódiakoktél. — Közben: 13.10: Törvénykönyv. — 14.00: A bolgár kultúra hete. — 14.49: Éneklő Ifjúság. — 15.10: Kamarazene. — 15.44: Magyarán szólva... — 16.05: Harsan a kürtszó! — 16.35: Daloló, muzsikáló tájak. — 17.05: Riport. — 18.00: A Szabó család. — 19.25: Sosztakovics-ciklus, IV. — 20.15: A gyógyítás és a személyiség. Vitaműsor. — 20.43: Nóták. — 21.08: A dohány. Dimov regényének rádióváltozata. — 22.20: Barokk muzsika. — 22.50: Meditáció. — 23.00: Zenekari muzsika. — 0.10: Táncdalok

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Népdalok. — 8.33: Operettrészi. — 9.20: A szakszervezet tárgyalta. — 9.33: Derűre is derű. — 11.55: Látószög. — 12.00: Nóták. — 12.33: Arcképek a lengyel irodalomból. — 12.50: Liszt-rapszódiák. — 13.33: Beszélni nehéz? — Kettőtől hatig... Zenés délután. — 18.00: A bolgár kultúra hete. — 18.33: Népdalcsokor. — 19.15: Artézi kutak és a vízháztartás. — 20.33: A szonettek fekete hőlgye. R.-változat. — 21.02: Könnyűzene. — 21.22: A corneville-i harangok. — 23.43: Népi muzsika.

3. MŰSOR

14.05: Csajkovszkij-művek. Szt. — 15.02: A koreai líra történetéből, I. — 15.22: Mascagni operáiból. — 16.03: Kamaraze-

állítás — 19.35 — 20.00 rúgó-m 20.55: A szerz Dzsessz dósoké ne. —

P

8.33: ták. — — 12.0 Zene g ötig... Az Ifj 18.00: 18.10: S gár né ság—M mérk. is, az kosok. met re dió 11

14.05: 14.59: — 16.03 Szt. — Beethov dunk z Liliana Közben dósítók Dzsessz Hangjá ráiból Concert

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1976 SEP 13
Béla Bükki
Budapester Rundschau

1021

In Siklós (Südungarn) wurde mit Unterstützung der UNESCO ein Sommerlager der Keramiker ins Leben gerufen. Unser Bild: Béla Bükki und Antal Pázmán

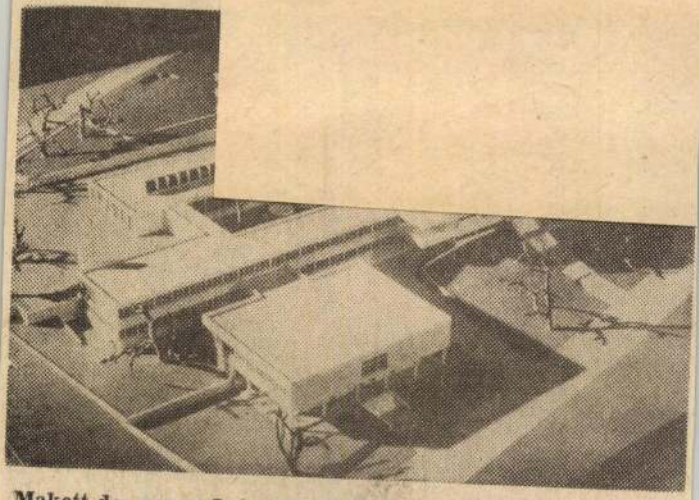

**Makett der neuen Lehrstätte.
Entwurf: Prof. Dr. Antal Reischl**

Tatsache, daß die nachträglichen Kontrolluntersuchungen der ehemaligen Patienten des auch in seinem gegenwärtigen Gebäude erfolgreich funktionierenden

gung der Erziehung ist die Sozialisation der Körperbehinderten. In der ersten Etappe der Sozialisation wird der Zögling in ein Kollektiv

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1976 SEP 7

DAILY NEWS

Béla Bükki

1021

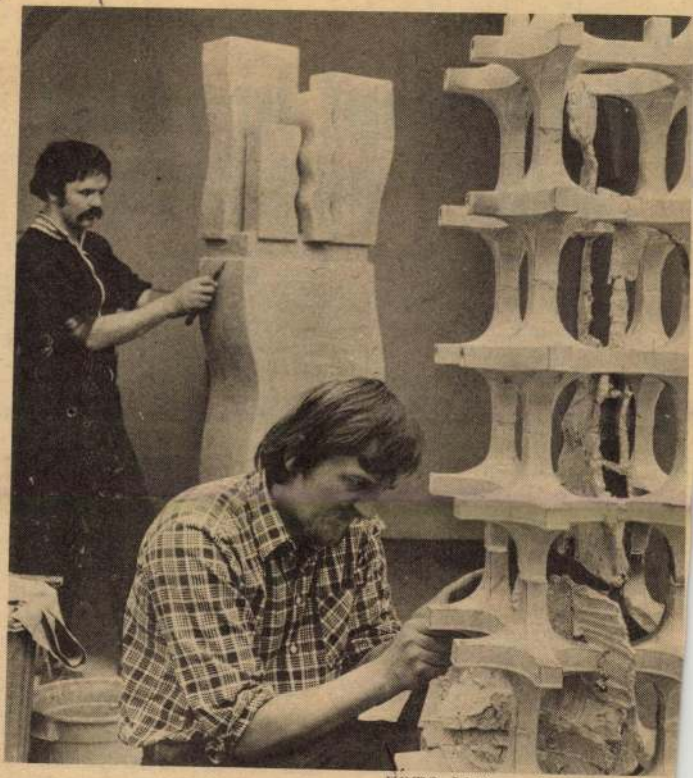

FOTO MTI — J. BAJKOR

Am Künstlerlager in Siklós (Südungarn), das unter der Schirmherrschaft der UNESCO wirkt, nahmen dieses Jahr 11 junge Keramiker teil. Die Künstler haben Werke geschaffen, die Parks schmücken können. Deshalb werden ihre Schöpfungen im Hängegarten der Burg Siklós aufgestellt. U. B. zeigt Béla Bükki und Antal Pázmánd während der Arbeit.

BRD

Wahlkampf in voller Stärke entbrannt

Hamburg, 6. Sept. (DPA) — Einen Monat vor dem 3. Oktober ist der Wahlkampf in voller Schärfe entbrannt. Regionaler Schwerpunkt der Auseinandersetzungen war am Wochenende das Ruhrgebiet, wo nach Einschätzung aller Parteien die Wahl entschieden werden könnte. Die Bayerische CSU startete ihren Wahlfeldzug in der Münchner Olympiahalle mit der größten Parteiveranstaltung ihrer Geschichte.

Bundeskanzler Helmut Schmidt bezeichnete einen Wahlsieg der Unions-Parteien vor mehr als 10 000 Teilnehmern einer SPD-Arbeitnehmerkundgebung in der Dortmunder Westfalenhalle als „lebensgefährlich". CDU-Politiker wie Gerhard Stoltenberg, Kurt Biedenkopf, Manfred Wörner und Jürgen-Gerhard Todenhöfer hätten Unternehmern, Gemeinden, der Bundeswehr und den Entwicklungsländern Milliardenbeträge versprochen, die nur auf Kosten der Sozialleistungen erübrigt werden könnten. Dies werde die Gewerkschaften, so meinte Schmidt, zur Aufgabe ihrer lohnpolitischen Zurückhaltung zwingen und den sozialen Frieden in Gefahr bringen.

Auf einem „liberalen Familientag" in Essen, der volksfestartige Züge trug, machte der FDP-Vorsitzende Hans-Dietrich Genscher der Union den Vorwurf, mit ihrer Parole „einen Keil in unser Volk" zu treiben. Wirtschaftsminister Hans Friderichs nannte es „unglaublich und infam", eine oder zwei Par-

---

ıtführung
gem Ende

Büky Béla

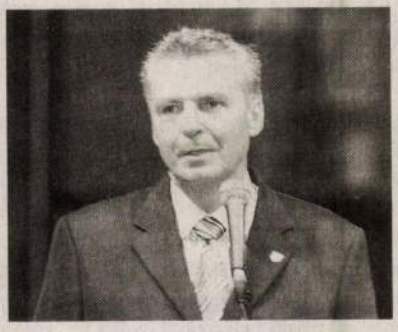

az idén nem tartottak hivatalos megnyitót, Horváth Csaba polgármester és Porkoláb ...tyás alpolgármester is megragadta az alkalmat, hogy üdvözölje az immár hét éve ...errel zajló nyári fesztivált, és köszöntse a szervezőket, a fellépő művészeket, valamint ...eseményre ellátogató polgárokat.

Pokorni Zoltán országgyűlési képviselő is élvezettel figyelte a fesztivál eseményeit. Képünkön Láng Zsolt önkormányzati képviselővel Ferencz Béla díszítő faszobrász „Édes hazám, fogadj szívedbe!" című kiállításán.

A helytörténeti kör „Pesthidegkút nevezetességei egykor és ma" címmel rendezett fotókiállítást, amely a település nevezetességeit, fontosabb épületeit, természeti és kulturális örökségét mutatja be.

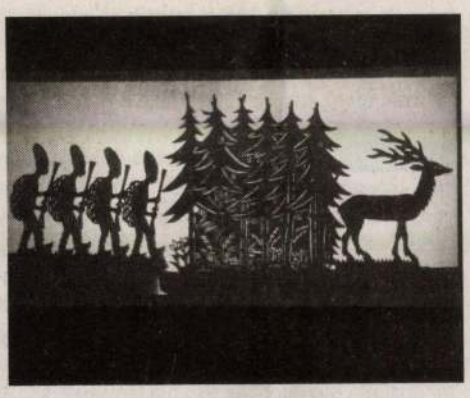

Különleges hangulatú, „hangos" kiállítást láthattak azok, akik az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Bábgyűjteményének Cantata profana című árnyjáték-kiállítását tekintették meg. Büky Béla állandóan mozgásban lévő, a magyar népmesék és népdalok közismert figuráit megjelenítő alkotásai zenei aláfestés mellett mutatkoztak be.

„Tiszta forrásból" — a fesztivál mottója, amelyet a rendezők a Bartók-emlékév tiszteletére választottak, egyben a Budai Képző-művész Egyesület kiállításának címe is. Képünkön Vörös Jenő Tiszta forrás című alkotása.

„Hűvösvölgyben Hidegkút" — a Radványi—Balog—Borzsák trió és Wenzon Zsuzsi zenés, verses, mesés előadása elsősorban a fiatalabb korosztálynak szólt, de a felnőtt nézőket is meghódította.

Palya Bea és zenésztársai nagy sikerű koncertet adtak a fesztivál első estéjén. Bár a levegő estére lehűlt, a hangulat mégis forró maradt, köszönhetően a quintett remek játékának, a népzene és világzene pattogó ritmusának, amit csak néha váltottak fel melankolikus dallamok.

A Budapest Jazz Orchestra és a Honvéd Férfikar Duke Ellington 100. születésnapjának tiszteletére összeállított közös hangversenye méltó zárása volt a fesztiválnak.

A Budakalászi Tamburások hagyományőrző zenekara tüzes ritmusú délszláv, szerb, sváb és magyar bordalokkal biztatta egy kis borkóstolásra a hálás közönséget.

GYAKORI PROGRAMHELYSZÍNEK

BARTÓK EMLÉKHÁZ
1025 Csalán út 29., tel.: 394-2100

BUDAI TÁNCKLUB
1027 Kapás u. 55., tel.: 201-7992

IBS SZÍNPAD
1021 Tárogató út 2–4., tel.: 391-2525, 391-2526

MARCZIBÁNYI TÉRI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
1022 Marczibányi tér 5/a, tel.: 212-2820

JÖVŐ HÁZA KÖZPONT (MILLENÁRIS PARK)
1024 Fény u. 20–22., tel.: 438-5312

KLEBELSBERG MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
1028 Templom u. 2–10., tel.: 392-0860

VÍZIVÁROSI GALÉRIA
1027 Kapás u. 55., tel.: 201-6925

KÁJONI HÁZ
1025 Szilfa u. 4., tel.: 392-5464

ÚJ GALÉRIA PESTHIDEGKÚTON. A kultúra és a művészet iránt érdeklődők hangulatos környezetben találkozhatnak egymással a szeptemberben megnyíló Pro-Top-Art Galériában, ahol stílusirányzattól és trendtől függetlenül, minőség alapján állítanak ki és forgalmaznak képző- és iparművészeti alkotásokat. A kiállításokat szeretnék összekapcsolni irodalmi, zenei estekkel, könyvbemutatókkal és találkozókkal, később oktató, továbbképző foglalkozásokat, kurzusokat szerveznek, valamint helyet biztosítanak kluboknak, baráti és szakmai társaságoknak is. Az első tárlatot a Szinyei Művész-Műgyűjtő Klub gyűjteményéből szervezik. A galéria megnyitójára minden érdeklődőt várnak **szeptember 20-án** 18 órától (1029 Előd vezér utca 26.). Művészeti vezető: Töreky Ferenc. tel.: 274-7095, prodan. galeria@t-online.hu

KIÁLLÍTÁS **SZEPTEMBER 10-ig: Tehénparádé — CowParade.** A kiállítást követő jótékony célú árverés előtt a teljes tárlat utoljára egy helyen a Jövő Háza Központ Parkjában tekinthető meg szeptember 10-ig a Park nyitvatartási ideje alatt. (Jövő Háza park, nyitva 6–1-ig)

■ **SZEPTEMBER 28-ig: Észrevételek — festmények.** (Vízivárosi Galéria, 1027 Kapás utca 55. Tel.: 201-6925)

■ **SZEPTEMBER 29-ig: A szocialista realizmus maradandó épületei.** Megtekinthető hétfőtől péntekig 14–19 óráig. (HAP Galéria, 1027 Margit krt. 24., www.hap.hu)

■ **OKTÓBER 10-ig: Nagybányai hagyományok a XX. századi festészetben. Régiségek, könyvek árverése.** Aukció **SZEPTEMBER 27-én** 17 órakor, kiállítása: **SZEPTEMBER 20–27-ig** hétfőtől péntekig 12–18 óráig. (Fény Galéria, 1024 Moszkva tér 3, I. em.)

■ Állandó kiállítás: **Ganz Ábrahám öntőmester életéről.** Kerekesszékkel és babakocsival is bejárható, megtekinthető hétfő kivételével 9–17 óráig. (Öntödei Múzeum, 1027 Bem J. u. 20., tel.: 201-4370)

SZÍNHÁZ **SZEPTEMBER 23.,** 19.00: **És Romeó és Júlia...** Shakespeare után szabadon. Szereplő Nagy-Kálózy Eszter és Rudolf Péter. **24.,** 19.00: **Popfesztivál 2006. 30.,** 19.00: Shakespeare: **Szentivá ji álom.** Rendezte: Földessy Margit.

ZENE **BARTÓK-ÉV A BARTÓK-HÁZBAN: SZEPTEMBER 26.,** 18.00: **Hangverseny Bartók Béla ha nak évfordulóján.** Közreműködik: Kelemen Barnabás (hegedű), Kokas Katalin (hegedű), Horváth Ma (klarinét), Mali Emese (zongora). **SZEPTEMBER 27.,** 18.00: **Bartók másképp.** Az Új Dimenzió Együ hangversenye. **SZEPTEMBER 29.,** 18.00: **Kocsis Zoltán Bartók-zongoraestje a zeneszerző zongorá** (Bartók Emlékház, 1025 Csalán út 29., www.bartokmuseum.hu)

■ **Táncház és mulatság: SZEPTEMBERTŐL** minden páratlan pénteken a Hagyományok Házában. A r szeres tánctanítás és mulatozás mellett az érdeklődők betekintést kapnak a jeles napok szokásvilág és találkozhatnak adatközlő zenészekkel is, akik az „erdélyi cigányzenész-dinasztiákat" bemutató előa sorozat vendégei. (Nagysármás, Magyarpalatka, Magyarpéterlaka, Szászcsávás, Bogártelke, Zilah-Sa ság, Homoródabásfalva). A táncház programja: 19.30–21.30-ig tánctanítás, 21.30-tól mulatság. www gyomanyokhaza.hu; **SZEPTEMBER 22.: Évadnyitó táncház és szüreti mulatság.** (1011 Corvin tér 8.)

■ **SZEPTEMBER 21.,** 20.00: **Nigun koncert.** A kelet-európai zsidóság tradícióinak feleleventése, ha mány és modernitás, kötött formák és improvizációk, nyugalom és feszültség: a Nigun zenéjét az mást kiegészítő ellentétpárok jellemzik, miközben a haszid és magyar kultúrkincs az autentikus környe ben közös új minőségre talál. Párniczky András (gitár), Bacsó Kristóf (szaxofon), Benkő Róbert (bőgő), ló István (dob). Jegyár: 1200 Ft. (Jövő Háza Központ, Fogadó pódium)

MOZGÁS **Teniszoktatás.** Kezdő és haladó szintű oktatás hatéves kortól, felső korhatár nélkül, egy ni és csoportos foglalkozásokkal. Iskolásoknak hétköznap 15 órától. Felnőtteknek stílusjavítás, páros é egyéni taktikai edzések, felkészítés amatőr versenyekre, kímélő idősoktatás. Egy hónapos intenzív felké szítés, heti háromszor. Jelentkezés: (20) 340-9925 vagy (30) 250-9122. www.torokvesz.fw.hu

■ **Teniszoktatás Budán.** Kezdő és haladó szintű oktatás ötéves kortól, felső korhatár nélkül, egyéni és csoportos foglalkozásokkal. Jelentkezés Ördög Andrásnál: (20) 983-4098, (30) 579-2869, (70) 538-4509.

■ **Feldenkrais alternatív mozgásterápiás tanfolyam** kedden vagy csütörtökön 9.30–10.30-ig: „A módszer segítségével mozgásunk könnyed és szabad lesz. Egészségünket nemcsak fizikailag, de érzelmileg és spirituálisan is javítja!" Az első óra ingyenes. Tel.: 394-3362, (20) 973-9489, feldenkrais@chello.hu

■ Hétfőnként 14.30-tól **karbantartó torna csontritkulásos betegeknek.** Tartja: Halmosi Ágnes gyógytornász. Felszerelés: kényelmes öltözet, szobacipő, papucs. (Micve klub, 1027 Frankel Leó út 49., tel.: 326-1445)

■ **SIVANANDA JÓGA:** Ingyenes **bemutató jógaóra SZEPTEMBER 10-én** azoknak, akik még soha sem jógáztak, de szeretnék kipróbálni 16.00–17.30-ig a jógaközpontban. **Kezdő jógatanfolyam** indul **SZEPTEMBER 18-án** 10.00–12.00-ig, **20-án** 18.30–20.30-ig, **23-án** 10.00–12.00 a jógaközpontban. **Felfrissítő jógaórák** hétfőn és pénte-

VOLVER. Szerencsés nemzeteknek szerencsés időkben voltak olyan művészei, akik nemcsak bizalmas viszonyt ápoltak a néplélekkel, de mindezekhez a sajátos hangulatokhoz és lelki alkatokhoz nem a kiválasztott kevesek ezoterikus megközelítési útjain, hanem a nagyközönség számára is követhető és szerethető módon sikerült eljutniuk. Dosztojevszkijtől Hrabalig hosszasan sorolhatnánk mindazokat, akik miatt úgy érezhetjük (még ha ez sokszor nem is több egyszerű önáltatásnál), mintha hirtelen jobban kezdenénk érteni egy-egy ország nyelvén. Habár az ősi titkok továbbra is titkok maradtak, Hrabal úr bús sörgyári idillje és Dosztojevszkij szép szenvedői által valamelyest mégiscsak bizalmasabb viszonyba keveredhetünk ezekkel a turisták előtt rejtett világokkal, s hasonlóképpen érezhetjük magunkat Almodóvar nőalakjainak társaságában is. Ezek a csupa ideg, csupa indulat, gyűlölni és imádni, gyilkolni és életet adni egyaránt képes lányok és asszonyok persze távolról sem hús-vér lények. Almodóvar színes képregény-univerzumának szellemalakjai és karikatúrái, szuperhősei és boszorkányai ők mindannyian, akiket hiába is keresnénk Madrid főutcáján, ismeretségük révén mégis ezerszer inkább otthon érezhetjük magunkat a spanyol nagyvárosban, mintha az útikönyvek igazságaira hagyatkoznánk. A Volver nem tartozik Almodóvar legjobb filmjei közé, mégis: a gyilkos apákról, apagyilkos lányokról, a földöntúli erőt sugárzó matrónákról és az élhetetlen, gyenge férfiakról szóló történet ugyanoda utaztatja nézőit, mint a korábbi remeklések.

KÖVES

Rendezte: Pedro Almodóvar, szereplők: Penélope Cruz, Carmen Maura, Lola Duanes.

Bükki Béla

Kocsikajtó plasztika mag.: 159

Kerámia Symposion Siklós, 1972.

1021

1978.II.4.Kossuth 13.00/Szné/

Büki Béla tervező

Fegyesztók fóruma.

-A szerkesztő Vajda Zsuzsa,

-Az elmult őszi Budapesti Nemzetközi Vásáron a butorok előtt egy élénken gesztikuláló nőre lettem figyelmes.Nem mondta helyben a magáét,igy aztán fültanuja lettem egy beszélgetésnek.Felháborodott,jó izlésü vevőnek gondoltam, mert ilyeneket mondott:csinálni kéne valamit,hogy a gyárak elfogadhatóbb dolgokat hozzanak a piacra.Ami szép az csak itt látható a kiállitáson.Az ipar azután fütyül a szépre a formára,azt gyártja,ami kifizetődő,de az nem is első valójában,hanem drága,mert rontjuk vele a légkört,az izlést. Mondta,mondta.Iparmüvész volt at illető,akkor azzal biztatott majd teszünk valamit,csinálunk jókat,van kezdeményezés,indult már valami.Vevők,kereskedők,gyártók.Minden kérdés a gyárban dől el,ott készitik a termékeket,ha ott jót,szépet csinálnak,mi megvesszük.De valóban igy van ez?A gyár munkásai,vezetői és tervezői is teszik a dolgukat.Azt viszik a piacra amit a vevők hajlandók megvenni.Hogy mennyire igy van,különösen jól példázza ezt exportunk néhány területen. A kereskedő rendel, a gyár csinálja.Ezekkel a gondolatokkal indultam a Hollóházi Porcelángyárba.Megnézni,megkérdezni, mi erről az ő véleményük?A gyár dolgozóin,vezetőin kivül megszólalnak a kereskedők is.Az egri Centrum Áruház áruforgalmi vezetőke,eladója és az AMFORA egyik lerakatának vezetője,akikkel ott találkoztam Hollóházán a gyárban.Azzal a gondolattal,hogy mi azt vesszük,ami a piacra kerül,hát nézzük,ők egymással hogyan egyeznek.Névszerint Büki Béla tervező,Kiss Ferenc,kereskedelmi osztályvezető,Pintér Istvánné kézifestő,Tóth Ferenc igazgató,Major István áruforgalmis,és Fólik Mihályné,Kovács Jánes,Generál Sándorné Egerből.

-Kiállitáson,vásáron láttam konyha programot.Itt a hollóházi szervezők mennyiben érinti ez a konyhaprogram?

-Hát sokban nem,mert egyrészt ez a konyhaprogram tulajdonképpen egy lelkes teamnek a munkája volt,nem hivatalosan indult be. Amennyiben hivatalos,biztos,hogy bekapcsolódhattam volna, hiszen a hollóházi gyár nem nagy mennyiségben gyárt edényt, csak kis szériában.A Konyha program eleve megköveteli,hogy nagy szériában első edényt szeretne tervezni.A mi profilunk inkább közelebb áll a reprezentativ igények kiszolgálásához.Nem függ össze a kettő.Nem mondom,hogy nem szerettem volna részt venni a konyha program megcsinálásában,hisz érdekes program,hisz nem annyira festésre,és a diszitésre helyeződik a hangsuly,hanem a formán mulik az,hogy jó lesz-e a készlet,és ennyiben közelebb áll az általunk képzelt szobrászathoz,mint a festészethez.

-Tehát az edénykészités közelebb áll a szobrászathoz,mint

amit most csinál?

-A formai része természetesen,igen úgy is föl lehet fogni, hogy akárcsak egy tányért,mint mondjuk egy plasztikát,és még annyival is meg van egy kicsit plusszolva a dolog,hogy vannak olyan müszaki,illetve technológiai kivánalmak,amelyeknek a kielégitése szintén egy fajta formát kiván.Ennyiben a szobrászkodás mellett még egy pluszt is jelent.

-A mi profilunkra általában a diszmü és a figurális termelés kezd a jellemző lenni.Edényárut, a kapacitásunknak a 40-45 százalékában adjuk.Rajtuk kivül még csinálunk diszmüves ,figurás termékeket,viszont ez mind másjellegü munka, és minta,tehát a magyaros motivum figurákkal igyekszünk a hollóházit alakitani.

-És ez főleg belföldre,vagy külföldre?

-Mind a kettőre.

-Mégis milyen arányban?

-Nagyobbik részt belföldre,denest már a külföldi igények is ezen a területen kezdenek felfutni.

-És Önök mindent el tudnak adni,amit megcsinálnak?

-Mindent el tudunk adni és a mi termékünkből a nagyker is mindent el tud adni.

-Mit nézegettek itt éppen a szoba közepén egy tálcán,vannak tégelyek ezek azok?

-Svájci export megrendelés témáját beszéltük éppen meg, uj minták bemintázása történt és ennek az árazása,és a szükséges technológiai problémák megbeszélése,történt.

-Mi dolga van egy ilyen külföldi termékkel a tervezőnek? Le volt rajzolva,vagy küldtek mintát is?

-Ez egy skicc,egy skiccet küldtek és azt kellett annyira átdolgozni,hogy mondjuk egylalikus rajza után át kell dolgozni.Egy egész egyszerü,vázlat,és ennek alapján kellett valamit kihoznunk.

-Hány mintát tervezett amiből válogatni lehet?

-Az alaptéma ez csak kétféle, a rákerülő festés az amely öt-öt félét tartalmaz,rendelőtől függ, a rendelő kért ötféle variációt.

-És Ő fog választani?

-Igen,igen.

-Most akkor Önök itt mit zsüriztek,mit néztek?

-Hogy mit is mondjunk a rendelőnek,hogy ezekkel kapcsolatban árak,változtatásokat előre megbeszélni,és ha a vevő ezt kívánná,akkor miben változik a...

-Hány darabra lehet számitani,ha megfelel a minta?

-Ugy itélem meg,hogy 40 ezer darab,és az év második felére 150 ezer darab,200 ezer darab.

-Ez milyen figura?Ez nem szobor?

-Matyó nő.

-Magyarországon is eladják?

-Hát nagyon keveset.

-Tetszik magának ez a hölgy?

-Tetszik.Szeretem is csinálni.Már elég régen csinálom,de tetszik nekem.

-Változtat-e mondjuk rajta?

-Hát nem tudom,hogy mi van,mert van több olyan figura,ami hát mondjuk van akinek tetszik,van akinek nem tetszik,és akkor arra esetleg rámondják,hogy giccs.

-Például?

-Nagyon keveset látni Magyarországon,inkább exportálják.

-Herenden is és itt a szakiskolában is tanultak művészettörténetet?

-Igen,azt is tanultunk.

-Ott is,ezt a mintát ezt előirják,vagy pedig saját maga találja ki például ezeket a kis virágokat ezen a fejkendőn?

-Nem,nem van ennek egy mintája,és azt kihozzuk és akkor csináljuk.

-Szóval minta szerint kell dolgozni?

Igen.

-És ezek mik amiket itt készit?

-Egy magyar párcs,nagyon szép hollóházi stilus.

-Mi van az eljárás irva?Ott van a tervezője is,hogy ki csi-

csinálja,és tudja ezt,hogy ezt ki tervezte?

Azt igen,Koczka Sándor iparművész.Több iparművésze van hollóházának,ők ezután tervezik a figuráket,ezután elviszik egy zsüri elé,és csak ezután kerülhet sor sorozatgyártásra.

-Ezek a kulacsok ezek is most...

-Azokkal nem foglalkozunk.

-Azokkal miért nem?

-Az egyik termelőszövetkezet foglalkozik ilyen művelurozással,és mi elküldtük ezeket a kulacsokat,hogy mintákat készithessünk a kereskedelemnek,hogy háthe esetleg ezzel is a forgalmunkat növelhi tudjuk.

-Ez a tervezőnek tetszik ez a kulacs?

-Indiszkrét a kérdés.

-Nagyon-nagyon csiri-csáré vásári.

-Igy ez nem jó?

-Nem.

-De egyáltalán ehhez a porcelánhoz lehet,hogy ez a velur ez jól megy?

-Mint technológia érdekes,ha utána gondolok,hogy végsősoron régen a fakulacsokra,vagy egyebekre rátették a csikóbőrt. Akkor elképzelhető,hogy valahogy rá lehet rakni,mert miért ne,de nem igy,hanem valahogy másként.

-Ezzel mi a terv?Hogyha ez megtetszik?

-Hát ez ne tessen meg.

-Ésaz kereskedőnek?

-Az igazság az,hogy mi másra gondoltunk,ugy hogy ez a minta ahogy most kinéz,ez nem nyerte meg a tetszésünket és ezt nem is visszük ki a kereskedelembe.Ezt igy,a mi termékünket nem szabad forgalmazni.

-Na most Önök viszont ilyen kulacsot gyártanak?

-Magát a kulacsot igen,de csak porcelánból,tehát minden fedés vagy,minden további bevonás nélkül.

-Na most ha viszont,ők ezt akarják csinálni,innen rendelnek a gyártól sok száz darab nyers kulacsot és ezt elviszik a

saját műhelyükbe,ott aztán fölöltöztetik igy,akkor Önök nem tudnak mit csinálni akkor is eladják ezt?

-Igen,de mi a nagykereskedelemmel állunk kapcsolatban.A nagykereskedelemnek még ilyen igénye ugy érzem,hogy nem fog lenni,és igy további diszitésre már nem kerül sor.

-Gondolja,hogy ezt nem lehetne eladni külföldön,hogy ha a nagykereskedelemtől ez a gyártó megvenné a darabokat és aztán eladná?

-Hát ennek négy piaci munka kellene,hogy ez eladható lenne igy.

-Ön hogy néz utána a piacnak?

-Bemutatjuk a nagykereskedelemnek,a nagykereskedelem kihelyezi az üzletekbe,és aztán itt van a jelzés,hogy a vásárló közönségnek volt érdeklődése vagy nem.

Ez megbizható visszajelzés a belkereskedelem részéről?Hogy tapasztalja?

-

-Általában igen.

-Április elején szeretnénk az egri Centrum Áruházban a gyár fönállásának évfordulójára egy árubemutatót és ezzel egybekötött vásárlást csinálni,és ehhez áruval fölkészülni.Csodálatos dolgokat láttunk,azt hiszem,hogy nagyon szép lesz,hogyha a gyár tudja biztositani nekünk azokat a dolgokat,ami nekünk kell.

-Ön ezek szerint máshova is jár vásárolni?

-Hát eddig még nem nagyon jártam,de elfogunk járni.

-Hogy érti ezt,milyen beosztásban van ott a Centrum Áruháznál?

-Osztályvezető vagyok,két-három hónapja.

-Tehát most ismerkedik?

-Most ismerkedem,igen.

-Milyen lehetőséget lát arra,hogy közvetlenül idejön a gyárba megnézi,hogy mit lehetne,mit szeretne és aztán majd eladja?

-Hát én egy nagyon nagy lehetőséget látok benne, az a tapasztalatom,hogy a básárlók zöme nem találkozik az áruk zömével, és nagyon jó volna ha a vásárlók ezt látnák. Elég kevesét kapunk,tehát a gyárak kevesét gyártanak belföldre.

-Valóban igy van?

-Hát belföldre próbálunk teljesiteni,72 millió most az 1978-as évben,próbálnánk egy kicsit többet gyárteni belföldre.

-Önök most úgy gondolják hogy közvetlenül kapcsolatba lépnének a Centrum Áruházzal?

-Hát közvetlenül nem,csak esetleg az AMFORA egri lerakat vezetője segitségével.

-Különböző hát felmréréseket,piackutatás céljából végeztünk, hogy melyek azok a termékek,amelyeket a jövőben nagy biztonsággal rendelhetünk,és ezek a termékek értékesithetők, is legyenek.

-Számomra,aki a gyakorlati életben mindennap találkozom vele mindennap a kezemben van,hisz különben az eladással foglalkozom hihetetlen,hogy micsoda manuális munka folyik,és mennyi időbe kerül egy-egy terméknek az elkészitése.Csodálatos szépek.Vannak nagy áttetszésü termékeink ,de olyan magas szinvonalu a lakáskultusz hazánkban,és ez rendkivül örvendetes is,hogy van igény.

-Én tudom nagyon jól,hogy megveszik .

-Én nem azt mondom,hogy óriási szériát rendelnék egy 700-800 forintos vázából,de az általam megbecsült mennyiséget egész biztos,hogy könnyen el tudnám adni,ha meg fogjuk kapni,mert csodálatos szépek és van igény rá.

-Nem lenne elegendő,hogyha a vásárlókkal közvetlenebb kapcsolatban lévő kereskedeő eljöhetne Hollóházára és megvásárolná,vagy azt mondaná,hogy ebből a export tételből én is, kérek,mint ahogy emlitette 700-800 forintos vázából 15-20 darabot?

-Elképzelhető,de kialakult egy olyan gyakorlat,hogy miután a kereskedelemben van egy bizonyos készletgazdálkodás és egy bizonyos készlet,belkereskedelmi készlet keverés, ezt a feladatot a boltok közvetlenül nem tudják ellátni.Tehát a nagykereskedelmi vállalatok ilyen esetben például az AMFORA és országosan az összes porcelán gyáraktól rendeli a termékeket,nagyobb mennyiségekben,ezeket a mennyiségeket kezeli,és igy juttatja el a boltokba, a boltok igényei szerint.Hiszen különböző szakbolt igények,különböző egy falusi ABC igénye,különböző mondjuk egy áruház igénye.

-Üveg és porcelán osztályt vezet?

-Nem az ajándék osztálynak vagyok a vezetője.Egyetértek azzal amit a kollégám elmondott,mert tényleg hát az országnak olyan...

-Mindenhova eljárni...

-Az képtelenség volna.Képtelenség volna,hogy a nagykereskedelmi vállalat árukeverését mi is ne vegyük igénybe.Erre kétségtelenül szükség van,nagyon jó és hasznos az hogy most ide eljöttünk,hogy ennyire közvetlenül meg tudtunk a gyárral ismerkedni,de én megen részéről is a nagyforgalmi vállalatnak a tevékenységét föltétlenül szükségesnek tartom.

-Ha csak a gyáraktól vásárolnák ennek nagyon kenely gazdasági kihatói lennének,például a gyár számára terhes kihatásai lennének.Nem mindegy hogy egyszerre egy camionnal,szállit,vagy mit tudom én idejövünk és akkor egy féltonnás teherautóval viszünk néhány ezer forintért csak árut,ami neken elegendő,őneki viszont rendkivül költséges lenne.

-Nézze ezt sem lehetne azért kizárni.A látogatás után azért elképzelhető,hogy olyan is,hogy azért szól,hogy ott én ilyent vagy olyant is láttam,amit jó lenne viszont ha az AMFORA hozna?

-Étkészletekből kellene,több olcsóbb étkészletekből,amiből a boltokban jóformán nincsen.A vevők keresik,biztositani nem tudjuk,azért jó,hogy itt az AMFORA vezetője látta,van belehet szerezni,igényeljük is.

-Miután tervgazdálkodás van,ezért a gyár szempontjából sem közönbös,hogy a termelési forgalmukat hogy tudja összeállitani.A biztos megrendelések tudatában,éves megrendelések tudatában,amelyet például az AMFORA és például a gyár felé rövid,illetve már hosszutávon ezek biztositják gyártás és a termelés egyenletességét is.És ezen belül természetesen csak a termékválaszték korszerüsitését és korszerüsödését is.

-Mi határozza meg azt,hogy egy készlethez hat tányér legyen, és hat csésze és hat kistányér,mi ennek az oka?

-Különböző fejlesztési bemutatókon például...

-Ott bemutatják,de tizenkettőt szoktak mutatni az asztalokon?

-Igen,mi most például Nógrád megyében és az egri Domus Áruházban rendeztünk egy fejlesztési bemutatót,ott éppen a szokásostól eltérő hármas,ötös,vagy egészen szoketlen kettes befejezésü szerzetekat alkalmaztuk.

-Ez azt jelenti,hogy a készleteket nem hat kis lapos tányérral adják el,hanem amennyit a vevő igényel,a Centrum Áruház én azt hiszem ezt a hagyományt már megváltoztatta,előnyére.

-Sajnos az étkészlet porcelánoknál olyan problémák vannak, hogy gyártási nehézségeink vannak 5 százalékos elejteződés képződik és...

-Miért?

-A korongolás és az egyéb müveletek hibás következményei

-Ez még természetes hiba?

-Próbálunk ez ellen fellépni.

-És ez mindig igy volt?Hogy az edénygyártásnál tehát a...

-Igen,nálunk nem kifizetődő és nem gazdaságos.

-És hol kifizetődő?

-Olyan gyáraknál például az Alföldi....

-Tehát ahol sokat...

-Ahol nagyobb szériákat lehet készitemi,nálunk inkább a figurális termékek mennek,háztartási diszmüáruk és figurák, a kifizetődők és ez a profilunk inkább,mint az edényáru gyártása.

-Milyen gond lehet egy tányérral,azt mondja,hogy formára?

-Nagyon lapos lett és a tüzben,amikor ugye a porcelánnak bizonyos fokig lágyul.A lágyulástól mozgásokat végez,ezt figurák esetében tánesztékezzuk ki, tányéroknál pedig ezzel,hogy a korongoláskor a tányéroknak a falát különböző vastagságokra alakitjuk ki.Tulajdonképpen ugy van,mintha egy hidszerkezetet csinálna az ember,a tányér fenekének a szöge,mint egy hidpillér viselkedik és a porcelán ezen mozog.Ezen nyugszik,illetőleg mozog.Most amennyiben nincsen jól kiegyensulyozva a fenékszögre a tányér beleseje illetve a zárt területe,a kiálló széle,abban az esetben vagy a széle hül le nagyon,vagy a közepe hül le nagyon, mivel nincs kiegyensulyozva.Ezen lehet segiteni,azzal, hogyha a vizszintes helyekre erősztéseket felvastagság erősitéseket helyeznek be,hát ezt végeztem most el,mert az előzővel nem voltunk kiegyezve.A formaadáskor,amikor csináljuk a gipszet,gipszformát, a gipszmagot,érzés alapján jobban lehet...

-Aki csinálja? Ott annak még alakitani lehet rajta?

-Sok esetben én szoktam csinálni a gipszet is,éppen ezért mert a rajz az a sikszerüségével nem eléggé adja vissza a hatását.

-Hát hiába képzeli el?

-Hát papiron nem lehet igazi jó dolgot csinálni,azt közvetlenül magának a tervezőnek kell rajzokból,tulajdonképpen

mindig el kell térni,nem jó az ha a rajz után haladunk egyben.

-Ezeket a papagályckat megveszik a vevők?Vásárcljják,viszik?

-Igen.Kétségtelenül.

-Nekem jónagamnak is évekbe telkett amig megrendeléseimnél az izlésemet félre tudtam tenni,és a közizléshez kellett alkalmazkodnom,mint ahogy kétségtelen,hogy van sikere ezeknek a szines,szerintem giccses dolgok iránt is még mindig van nagy érdeklődés.Eltudjuk adni,könnyen.

-Hát azt megveszik?

-Hogyne,nagyon nagy az érdeklődés iránta.

-Nem tudna elképzelni helyette valami mást?

-Van olyan terméke is a gyárnak,tehát lehet választani.

-Tehát tudna választani ezek közül?

-Igen.

-Megpróbálja azért,azt mondtahogy évekbe telt,amig a saját vélemányét visszaszoritotta,hogy azért ugy látja,az utóbbi években egy kicsit tudott javitani a saját áruválasztékán?

-Kétségtelen,tehát modern vonalu figurák és egyéb nagy disztárgyak felé irányul a közizlés,pedig ezeket a papagályckat is nagyon sokan szeretik.

-Biztonsággal nem tudom mindegyikre megmondani,hogy jó-e szabad-e csinálni.Egy-kettőre tudom hogy ezt azért én már nem engedném,hogy csinálják.

-Az Iparmüvészeti Lektorátus zsürije birálja el az uj disznüveinket,melyek gyárthatók,vagy melyek azok amelyek kulturális járulékkal terheltek,engedélyezik a gyártás beinditását vagy nem.A matyó nő az egy nép jellegü figura,és ezek a jellegü termékek nem terheltek kulturális járulékla,sőt a másik magyar párcs figuránk is,az is egy esztétikai vonatkozásban szinvonalas terméknek mondható.

Mit jelent egyáltalán ez,hogy kulturális járulékkal terhelt?

-Évekkel ezelőtt megjelent egy rendelkezésamelynek értelmében felül kellett vizsgálni,hogy mely termékek azok,amelyek az izlést formálják,alakitják kedvező irányben,melyek azok a termékek amelyek hát ilyen szempontból kifogásolhatók. A gyár azóta folyamatosan arra törekszik,hogy a kifogásolt termékeket visszaszoritsa,és elmondhatjuk,hogy most már tu-

lajdonképpen ezeknek csak egyötödét gyártjuk,de azt is csak ezért,mert a kereskedelem igényt tart rá és nem tudjuk kivonni a forgalomból ezeket egyik évről a másikra.Ugy hogy ezeknek a teljes kivonása napirenden van.

-A kulturális járulék,ez pénzt is jelent a gyárnak?Hogy többet kell adózni abból a termékből,vagy mit értsünk ez alatt?

-A megállapitott százalék értéknek megfelelően,amit annak idején meghatároztak 20 százalékot,10 százalékot,5 százalékot kell befizetnünk a kulturális alapra.

-Tervet kell teljesiteni,bevételeket kell elérni a gyárnak, az embereknek munkát kell,adni,az embereknek fizetni kell.

-Egy gyárnak ugy kell a termés strukturáját,és a minőség szinvonalát is és az esztétikumot kialakiteni,hogy az hosszu távra megbizható legyen és arra lehessen alapozni.Mert azért Hollóházán is ezer fő dolgozik.Ezer dolgozónak a kenyere az nem mindegy hogy mire van alapozva.Másfelől kötelességünk hogy a közizlést mi is formáljuk,alakitsuk,és nem közönbös az hogy mi kifogásolt terméket állitunk elő,hogy izlést formáló terméket állitunk elő.Nekünk minda kettőt együtt kell szolgálni,lehet hogy nem megy ez egyik évről a másikra,de mi előre ugy tudjuk évről évre az ilyen irányu tevékenységünket is tervezni,szervezni,hogy eljussunk majd egy idő után oda,hogy ténylegesen izlést formáló termékeink legyenek csak gyártásban.

-Azt hiszem az utóbbi amit Tóth Ferenc igazgató mondott ezt mutatja,a gyár nagyobb felelősséget vesz magára,mint amennyire köteles lenne:A közizlés,mi vevők vagyunk;mi akik megvesszük azt ami van,és az még tetszik is nekünk.Miután porcelánról diszről van szó,még azzal sem védekezhetünk,hogy feltétlenül szükségünk van rá.Más a mindennapi eszközeink szépsége,és ott talán a formával,az izléssel kevesebb is a baj.Az edényeknél az a kérdés,hogy lehet-e kapni,vagy nem lehet.De erről majd egy másik alkalommal.

-A fogyasztók fórumot hallották.Szerkesztette Vajda Zsuzsa.

Bükkösi

Balatoni tája szerepelt a II ker. Keleti Károly u 22 tanácsteremben rendezett tárlaton.

Magyar Hirlap 1981/23/14/6

Korpá:Kerületi tárlat

MDK

Bükkösi Gábor /1920-/

Éljen május 1. 1960., 70x50 mgt.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás.
1960.Műcsarnok. Kat.17.1.

Bükkösi Gábor, Jertő

MDk

Katonaművész. Kiállított a
Fejér megyei művelődési hár-
lom. (Székesfehérvár)

— : Röviden

6

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. aug. 1.

M. D. K.

BÜKKÖS Gábor

„Galamb" Plakát

Vidos Zoltán: A magyar „Plakát-történeti" kiállításról

Magyar Építőművészet 1961. 1. sz. 58. l

Bükkösi Gábor festő

A Néphadsereg Kőrőmüvész Studiójának Tagja

Magyar Ifjúság, 1961 IX-30

1021

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VÝSTŘIŽKOVÁ SLUŽBA
Praha 2 - Vyšehrad. K rotundě 8/82 - tel. 544-778

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Bükköši Jákov

Večerník, Bratislava

21. V. 1968

ze dne

St 06-37

GÁBOR BÜKKÖSI: Zmena pa-
lebného postavenia, linoryt. Z vý-
stavy maďarských výtvarníkov,
ktorá inštalovali vo vstupnej ha-
le PKO.

dostalo celý rad ponúk na zo hratie ligy s bratislavským Inte rom. Sparta sa však rozhodla de finitívne pre štadión SONP Klad no s hľadiskom pre 20 000 divá kov. Sparta vypraví pre svojich priaznivcov do Kladna osobitný vlak.

emá záujem

štvrtý na jubileum

ča sa v minulých dňoch iba šuškala

Bükkösi Gábor

A fegyveres testületek pályázatára beküldött müve kiállitva Bp.-en az Épitők Rózsa Ferenc Müvelődési Házában, majd Miskolcon.

Északmagyarország 1960. nov. 29. 4.l.

Bükkösi gábor

„Partizánok harcok után" c. képe (eml.) „Éjszakai hidverés" és katonák a budapesti úti építkezésen c. képe (eml.)
szerepel a „Fegyverrel a szabadságért" c. kiállításon Hódmezővásárhelyen

N.N.: „Fegyverrel a szabadságért"

Csongrád megyei Hírlap 1968 XI. 14

Bükkösi Gábor

A fegyveres testületek pályázatára beküldte „Huligánok a köztársaság téren" c. dajképét; 1956 c. linometszetét /repr./ és Éjszakai hidverés és Járőr c. képét.

Hajdu Béla: A mai katona-élet képzőmüvészetünkben

Északmagyarország 1960. dec. 1. 5.1

MDK

Bükkösi Gábor

Tüzelőállás változtatás, linom.

1. Miskolci O. Grafikai Biennale. 1961.

MDX

BIBLIOGRAPHIE CRITIQUE

Timeloxilée véritable, Lilou.

1. Nicholoi O. Graffiti Biennale. 1961.

Bükkösi Gábor MDK

A Magyar Tanácsköztársaság emlékére!, plakát

Műcsarnok 1959 VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Bükkösi Gábor

4. M. plakát kiáll. Mücs. 1961.

MDK

Bükkösi Gábor /1920- /

"Éljen május 1. " 1960.

Magyar Plakát-Történeti Kiállitás. Bp. 1960'
17.1.

Bükkösi Gábor
grafikus

M.D.K.

Éljen május 1" c. plakátját
" helyezést nyert.

Lehőcz Mária: Az év legjobb plakátja
Művészet 1961. augusztus — 14 l.

MDK

Bükkösi Gábor

plakátok

VIII. M.Képzőműv. Kiáll. Műcs. 1960. ápr.

MDK

Bükkösi Gábor, 192o--

Éljen május 1.

1885-196o. M. plakáttört. kiáll. Mücs. 196o.

MDK

Bükkösi Gábor

Martinban, filctoll

Lokátor tüzelőállásban, filctoll

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1964. máj.

Bükkösi Gábor MDK

Éljen május 1., 1960.

Műcsarnok 1960. Magyar plakát-történeti kiáll.

Bükkösi Gábor MDK

VIII.Henrik, plakát

Olympia, plakát

Magyar Béketanács, plakát

Mücsarnok 196o. VIII.Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Bükkös Gábor, festő

Szerepel a pécsi Katonai Képzőmův. Kiállításon.

— : Kulturális hírek 7

Népszabadság, Bp. 1969. aug. 26

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Büttösi Gábor

Alkalmazott grafikai szerepelnek
a II. ker. Zeppelinvérsd Ünnepi Kiállításán,
a Radnóti Klubban.

Magyar Nemzet
1969 ápr. 12

Bükkösi Gábor

Szerepel a pécsi Technika Házában a „Lépek a Lara védelméről" c. Sárlatos

Szocialista hűvészetért 1969 okt.

Bükkösi Gábor

Plakátokkal

szerepel az alábbi tárlaton

H. gy.: A II. kerületi képzőművészek
ünnepi kiállítása a
Radnóti klubban

Magyar Nemzet 1969 IV. 12

BÜKKÖSSI GÁBOR

Türelőállás /áltortatás, 1961.
linómetszet 31.5 x 25

I. Országos miskolci grafikai biennálé Kat. bev. D. Fehér Zsuzsa Miskolc, 1961.

Bükkös Gábor

Szerepel a Latonai képzőművészeti
Kiállításon Révsen

Magyar Hirlap 1969 VIII. 25

Bükkös Gábor

Szerepel a Latonai képzőművészeti
kiállításon Pécsett

Nyíszabadság 1969 VIII. 26

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Bükkösi Gábor

Művei szerepelnek a felszabadulásunk 30.évfordulójára meghirdetett pályázat anyagában a Balatoni Kisgrafikai Biennálé kiállitásának keretében a keszthelyi Balatoni Muzeumban - 1975.

-katalógus a könyvtárban -

Bükkösi Gábor, festő, alezredes.

Harmadízben nyílt meg a Magyar Néphadsereg Központi Klubjában a megbirdetett pályázatra érkezett legsikeresebb művek kiállítása. – A múzeum díjazták műveiért. „Téler" c. (említve) „Magasabbra" c. (repr.) festményeiért.

Kacsó Lajos: A mi hadseregünk.
Néphadsereg, 1976. nov. 27.

Bükkösi Gábor

Az 1952-ben létrehozott Honvéd Képzőművész Stúdió tagja a művész.

Kárpáti György: Hivatása katonafestő.
Lahogó, 1974. febr. 6.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-729
1973 AUG 18
NÉPHADSEREG

Bükkösi Gábor

ÉLJEN AUGUSZTUS 20, ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPE!

1021

Bükkösi Gábor linómetszete

AZ AUGUSZTUS 20-I BUDAPESTI PROGRAM

Hagyomány már, hogy minden esztendőben tartalmas programmal köszöntik a rendező szervek Alkotmányunk ünnepét, augusztus huszadikát. Az idén minden eddiginél látványosabb műsorban lesz része az ország lakosságának, ugyanis az ünnepi események a jubileumi évfordulók — Budapest egyesítésének 100., a Magyar Honvédelmi Szövetség fennállásának 25. évfordulója — jegyében zajlanak.

Tisztavató a Kossuth Lajos téren

Szép hagyományként az idén is Alkotmányunk ünnepén rendezik meg a hadsereg katonai főiskolái és a Karikás Frigyes Katonai Kollégium végzett hallgatóinak nyilvános tisztavató ünnepségét.

Augusztus 20-án, 10 órától 10 óra 45 percig tart majd az ünnepség a Kossuth Lajos téren. Pontban 10 órakor fogadják *Czinege Lajos* vezérezredest, hazánk honvédelmi miniszterét, majd a Himnusz hangjai után felolvassák a miniszteri díszparancsot. A fiatal tisztek fogadalomtétele után a miniszter elvtárs köszönti először néphadseregünk új tisztjeit. Ezután felcsendül a munkásosztály nemzetközi indulója, az Internacionálé és

nemzetközi ***siklómotorcsónak bemutató*** után a gyengébb nem képviselőinek, a bátor lányoknak, asszonyoknak parádéja következik: egyéni ***motoros műrepülő*** bemutatót tartanak, majd utánuk a férfiak emelkednek a magasba.

Az érdekesnek ígérkező ***víziparádét***, a ***helikopter bemutatót*** és a ***motoros repülők ballonvadászatát*** az ***ejtőernyősök*** csoportos ugrása követi. 12 óra után néhány perccel négyes motoros ***műrepülő kötelék*** bemutató, ***könnyűbúvárok helikopterből*** történő ugrása, a hadsereg ***vízi bemutatója***, „DELFIN" egyéni és kötelék műrepülő bemutató követi egymást pergő iramban.

A hadsereg ez alkalommal felvonultatja korszerű helikoptereit, majd nagy

sebességű gépekkel műrepülést hajtanak végre. Újdonságnak számít a műszakiak műsora: félegy előtt néhány perccel kezdenek *a szalaghíd építéséhez*. Azonnal megtartják a híd avatási ünnepségét is, s ezután látványos záróképpel és a Rákóczi-indulóval ér véget a kétórás dunai parádé.

Este 9-től: tűzijáték

A tartalmas ünnepségsorozat méltó befejezéseként este 9 órától 30—40 perces tűzijátékban gyönyörködhet Budapest lakossága. A tűzijátékot a gellérthegyi Citadelláról, a Gellérthegy keleti oldalán levő sétány teraszokról, valamint a Gellért-rakpart és a Gellérthegy lábánál levő kilövőállásokból hajtják végre .

A tűzijáték szervezését, a vele kapcsolatos sokoldalú biztosítási feladatok koordinálását a hadsereg egyik alakulata végzi. Szoros együttműködést szerveznek az állami és társadalmi szervekkel, vállalatokkal — az ő együttes munkájuk lesz majd a 20-i est sikerének záloga.

A hadsereg és a balatonfűzfői Nitrokémia Iparteleppek szakemberei az előkészítő munkákat már július végén megkezdték. A látványosságot az idén

Minden készen áll már a Gellérthegyen is, befejezték a kilövőállások szerelését

Szorgalmasan gyakorolnak az úszó harckocsik vezetői

FOGADALOM-TÉTEL

Gyakran adódik úgy, hogy az ember egyszerűen tudomásul vesz valamit, s talán nem is gondol arra: lehetett ez valaha másként? Nos, az augusztus 20-i, Parlament előtti nyilvános tisztavatás és fogadalomtétel méltán sorolható a ma már hagyományosnak számító események közé.

Mert hogyan is voltunk régebben augusztus huszadikával.

Az idősebbeknek erről a napról eszébe jutott államalapító királyunk, I. István, és az új kenyér. A fiatalabb generáció tagjai már első hallásra is az 1949-ben született Alkotmányra gondolnak, ha augusztus 20-ról esik szó, s csak másodsorban az államalapítás tényére, az első kenyér felszelésére.

A legifjabbak viszont már el sem tudják képzelni ezt a napot a nyilvános tisztavatás és fogadalomtétel nélkül, amely az egész ország közvéleménye, az ország háza és az állami zászló előtt zajlik le immár hetedik esztendeje.

Valószínű, hogy az idén, amikor ismét sor kerül a fegyveres testületek ifjú tisztjeinek Parlament előtti avatására és fogadalomtételére, nagyon sokan lesznek, akik arra is gondolnak: tulajdonképpen miért nem volt ez így mindig, miért nem avattak korábban is ország-világ színe előtt?

A válasz történelmünk alakulásával, szocialista hazánk fejlődésével függ össze. Akkor került sor az első nyilvános tisztavatásra és fogadalomtételre, amikor már minden, becsületesen dolgozó és gondolkozó ember előtt nyilvánvalóvá vált: a szocializmus építése és védelme szorosan összefügg. Alkot-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Büttner Helén

PETŐFI NÉPE
Kecskemét

1021

PORCELÁN- ÉS KÉPGYŰJTEMÉNY

Huszonöt darabból álló porcellán- és 100 darabból álló képgyűjtemény kerül a nyíregyházi múzeumba az anarcsi Czóbel-család hagyatékából. A porcelánokat Czóbel Minka, költőnő használta utoljára. A gyűjteményben van egy díszes asztali lámpa és egy felfüggeszthető, mécsvilágítású csillár. A fenékjeggyel, sorszámmal ellátott, szép formájú és díszítésű edények a 19. században készültek Herenden, illetve Bécsben.

A képeket Czóbel Minka barátnője, Büttner Helén készítette. A festmények többsége házi- és erdei állatokat, erdő- és parkrészleteket és Anarcsot ábrázolja. A képek között sok a családi portré. A restaurálás és keretezés befejezése után az értékes gyűjteményeket kiállításon mutatják be a közönségnek.

daságok felkérésére a Bács-kai Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Területi Szövetsége végzett. Már az előző év végén megvizsgálták a Gabonafelvásárló és Értékesítő Vállalat bajai telephelyén a búzaértékesítést, különös figyelemmel a különböző levonásokra. Ilyenek például a tört szem miatti átvételiár-csökkentés, a tisztítási költség címén levont összeg. Tizennégy termelőszövetkezet tisztítottan, 27 közös gazdaság pedig túlnyomórészt

Bükösdi Gábor

Dombóvár város felszabadulásának 32. évfordulójára hirdetett amatőröknek képzőművészeti pályázatot. A második díjat Varga Ágnes és Bükösdi Gábor is, festményeiért és grafikáiért kapott.

Szilvási Szvetlana: Utólag egy pályázatról.

Tolna m. Népújság, 1976. dec. 17.

Bükkösi Gábor MK

grafikus

Mandragora

Szántó Tibor: A III. magyar plakátművészeti kiállításról.
Műterem 1958 I.évf. 5. sz. 42-43.o.

MDK

Bükkösi Gábor

Partizán

Partizánok pihenőben, rk.

Békét, lino

M. képzőművészek a fasizmus ellen, M.Gal.

1965.

MDK

Bükkösi Gábor

Partizánok, o.

Partizánok pihenőben, o.

M. képzőművészek a fasizmus ellen, N.Gal.

1965.

MDK

Bükkösi Gábor

plakát

Lefogjuk a háborus gyujtogatók kezét

Európa vigyázz!

Varsói szerződés

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

N.Gal. 1965.

Bükkösi Gábor

MDK

plakát:

Eljen nov.7.

Hispánia

Magy.Béketanács

M. képzőművészek a fasizmus ellen.

M.Gal. 1965.

Bükkösi Gábor MDK

a Képzőművészeti főiskola V. éves grafikusnövendékét

A Fővárosi Tanács VB népmüvelési osztálya tanulmányutra küldi a Szovjet unioba.

Müterem 1958 I. évf. 7. sz. 47.o.

Bükkösdi Gábor, grafikus

Bük

A Szovjetszkaja Kultura elismerésszel ír többek között Bükkösdi Gábor politikai plakátjáról.

–: Szovjet lap a moszkvai magyar plakátkiállításról . 9. l

Népszabadság, bp. 1960. október 14.

Bükkösi Gábor

MDK

Éljen április 4.

1917-1960 Éljen november 7. 1960.

Magyar Nemzeti Galéria 1965.Politikai plakát

Bükkösi Gábor

1956. október	- litográfia	Bp. 1961.
	620x435mm	58Ft.
Fegyverbarátok	- rézkarc	Bp. 1962.
	250x185mm	87Ft.
Géppuskások	- rézkarc	Bp.1962.
	187x254mm	87Ft.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 237.1.

Bükkösi Gábor

Plakát:
Éljen szeptember 29, a Magyar Népköztársaság
Fegyveres Erőinek Napja! Bp.1961.
Ábrázolás: Két magasra emelt gépfegyver.

- Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /összeállitotta Munkácsi Piroska /
O.Sz.K. kiadványai: Bp. 1965. 88.1.

Bükkösi Gábor

Plakát:
„Építjük, védjük szép határunkat"
Képzőművészeti kiállítás a Helyőrségi Klubban 1962. nov. 25 - dec. 2.
Plakátos gépfegyver és művészi rajz
84 x 58 cm

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /Összeállitotta: Munkácsi Piroska/ O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965.

33.0.

Bükkösi Gábor

Plakát:
Éljen a szocialista tábor néphadseregeinek fegyverbarátsága! Bp. 1962.
Ábrázolva: fegyveres katona a központban.

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek. /Összeállitotta: Munkácsi Piroska / O.Sz.K. kiadványai Bp. 1965. 57.1.

MDK

Bükkösi Gábor

Hangverseny /Gaspar Cassado/

II. Plakátkiáll. 1956. [illegible]Szal.

12. 1.

BÜKKÖSDI Gábor festő M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

Dutka Mária: " Épitjük, védjük szép hazánkat"
Kiállitás az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1962. szeptember 30. 8.1.

Bükkösi Gábor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA
1962 SZ. 30

1021

Bükkösi Gábor: Gyakorlaton című rajza az Ernst Múzeum »Építjük, védjü szép hazánkat« kiállításáról

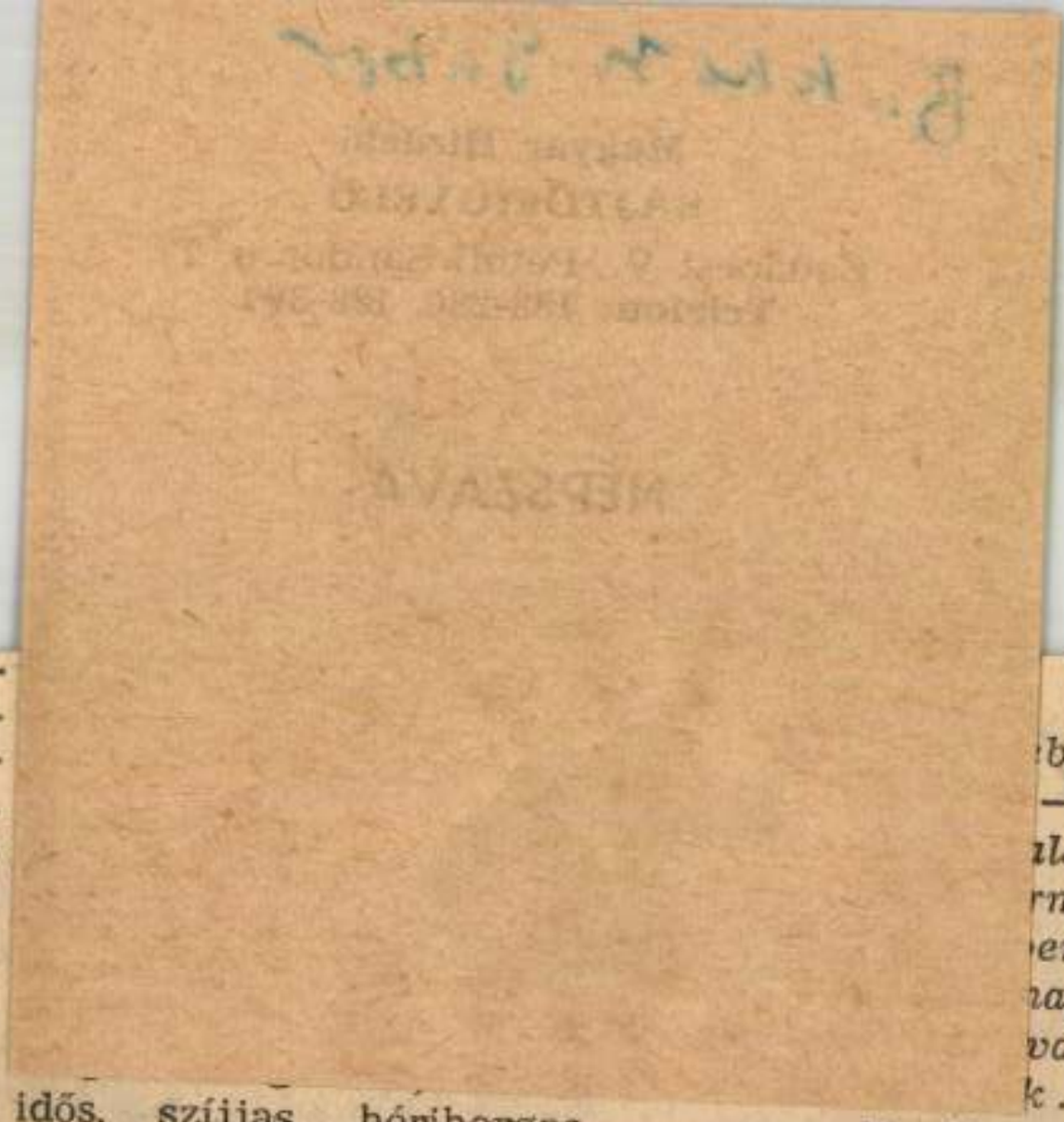

... mellem, cigaret-
ával kínált és megnyug-
atott... Harmadik neki-
ugaszkodásra már ment...
Még délelőtt szólított a
ómérnök és közölte, hogy
iszalad Vácra, menjek
ele...
Az első »kiszállás« a
mérnök oldalán — az
nber azt várná, újabb idős, szíjjas, hórihorgas

... a ma-
...bb —
—, be-
...lakkal,
...rmészet
...er mű-
...nap ér-
...vallom
...k...

Baróti Géza

Pesti Polgár, miután kijött a mozi-
ól, ahol a filmet nézte az emberről,
ki a falon keresztül sétálgatott, meg-
lt a járda szélén, s elismerő nagy
ettintéssel így szólt maga elé:
— Nem rossz tipp!
A moziból kinyüzsgő sokaság lökdö-
dve lépett el mellette. Férfiak, kar-
kon csinos nőkkel, fiatalok egymás-
kapaszkodva harsogva kérődztek az
ént látott képeken. Ő meg csak állt,
gában, társtalanul, elmélázva.
De akkor hátrafeszítette lapockái-

Sólyom László:

A pesti faljáró

Ellenben aznap este odahaza, ami-
kor a szomszédban lakó bájos hölgy
szokásához híven bömböltetni kezdte
rádióját, átsétált hozzá.
— Csókolom a kezeit! — hajolt meg
hölgy előtt mosolyogva és várta

Bükkösi Gábor
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Pétőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-[illegible] 188-707
1960 MAR 19.
NÉPHADSEREG

117

FELKÉSZÜLÉS A DÍSZSZEMLÉRE

Ilyen az idei díszszemle-jelvény

Mint minden évben, az idén is megkapják a katonai díszszemlén részt vevő harcosok és tisztek a díszszemlejelvényt. Az április 4-én kiadásra kerülő jelvény mind formai megoldását, mind pedig a tetszetősségét tekintve eltér az elmúlt években kiadott jelvényektől. Bükkösi Gábor százados elvtárs, grafikus, dicséretes munkája méltó emléket állít a felszabadulás 15. évfordulójának.

3

üzem rövid idő alatt bekapcsolódhasson a műtrágya-alapanyaggyártásba, amely a termelőszövetkezeti mozgalmat segíti. Amit hallottam, lejegyeztem, de bevallom, hogy ezt a kis gyárat azért néztem hosszabban, mint a többit, mert olyan szívesen hazavittem volna játszani...

*

Sétautazásunk végére értünk, hogy jól vizsgáztam-e kalauzolásból, azt döntsék el a kaszövetkezetekkel — [illegible] ban tanultuk — szocialista jövőnkkel.

Lejegyezte: **Neff István**

Fényképezte: **Novotta Ferenc**

4

mdk.

Bükkösi Gábor

Gyakorlaton e. rájza az Ernst Museum: Épitjük, védjük szép hazánkat e. kiállitáson.

Kép

Népszava 90 évf 229 sz. szept 30. 4.l.

Bükkösi Gábor, grafikus festő

● AZ ORSZÁGOS HADTÖRTÉNETI MÚZEUMBAN Bükkösi Gábor alezredes, grafikus-festőművész műveiből nyílik ma délután 15 órakor gyűjteményes kiállítás. A kiállítást Berenczky Lóránd művészettörténész nyitja meg. A tárlat több napig látogatható.

– o Az Országos Hadtörténeti Múzeumban 12

Esti Hírlap Bp. 1981 szept. 17

Bükkösi Gábor, grafikus festő

A katonaélet képeken

Bükkösi Gábor kiállítása

Bükkösi Gábor alezredes, grafikus-festőművész festményeiből, grafikáiból, kitüntetés- és jelvényterveiből nyílt meg kiállítás csütörtökön az Országos Hadtörténeti Múzeumban. Művészi életútja, alkotói tevékenysége szorosan kötődik a néphadsereghez, a katonák életét, szolgálatuk szép és felelősségtudattal áthatott teljesítésének ábrázolását vállalta. Művei közérthetőek s népszerűek a hadseregben. (MTI)

8.

– : Hír

Népszabadság. Bp. 1981. szept. 18.

grafikusművész

1021

A KATONAMŰVÉSZ RANGJA

Látogatóban Bükkösi Gábornál

1

Ez már a második interjúm *Bükkösi Gáborral*. Az előző éppen 15 évvel ezelőtti: akkor volt 45 esztendős. Nemrégiben átlépte a hatodik X-et, de arcvonásai alig változtak, alkotókedve és kedélye is a régi. Az első szovjet—magyar űrhajózás emlékére készült linómetszetei, festményei hadseregszerte közfigyelmet keltettek. Az utóbbi hetekben készült alkotásai ismét azt igazolták: Bükkösi Gábor alezredes ízig-vérig katonaművész, aki ezer szállal kötődik hadseregünkhöz. Elkötelezett művész, aki feledtetve korát, képes évről évre megújulni.

— ***Melyek voltak a hadseregben az első nagyobb megbízatásaid?***

— 1950-ben lettem a Honvéd Dekorációs Stúdió vezetője. Plakátokat, jelvényeket és színpadi dekorációkat egyaránt terveztem. 1957-ben én kaptam megbízást a Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérem megtervezésére, s azóta közel 20 katonai jelvényt és kitüntetést terveztem.

— ***Művészberkekben elsősorban grafikusként ismernek el. Vállalod ezt a „skatulyát"?***

— Csak részben. Igaz, hogy az alkalmazott grafika mindig erősségem volt, különösen a plakáttervezést tekintettem szívügyemnek. A Képzőművészeti Főiskola grafikai tanszékén — 1959—1965 között — tanársegéd voltam. A grafikában *Konecsni György* és *Bánhidi Andor* voltak a példaképeim, a festészetet viszont *Barcsay Jenőtől* és *Domanovszky Endrétől* tanultam. Tehát festőművésznek is vallom magam, s ezt több mint 200 zsüri által elfogadott festményem is igazolja. A „beskatulyázást" egyébként én sem szeretem.

— ***Jelenleg a Magyar Néphadsereg Képzőművészeti Stúdiójának mindössze két tagja van. A testvéri szocialista országok katonai stúdióival hogyan álljátok a versenyt?***

— Tulajdonképpen ilyen verseny nincs, hisz ebben a vetélkedőben mindenképp a nagy létszámú és rangos művészekből álló szovjet Grekov Stúdió lenne az abszolút győztes, és a „dobogó" második helyére a közel 30 fős prágai katonai képzőművészeti stúdió kerülne. Több testvéri ország hadseregében egyébként még ilyen kis létszámú katonai stúdió sincs, ők elsősorban a honvédelem gondolatát magukénak érző művészeknek adnak megbízatásokat. Mellesleg 1972-ben a Pajzs gyakorlat idején Prágában sor került egy katonai képzőművészeti seregszemlére is. Ott a művészetkritikusok hiányolták, hogy a mi stúdiónk nincs szobrásza, de úgy ítélték meg: a bemutatott festmények, grafikák színvonalasak.

— ***Van kapcsolatod a hadsereg fiatal amatőr művészeivel?***

— A korábbi években törekedtem erre, és figyelemmel kísértem az egervári alkotótáborban folyó munkákat is. Ez a kapcsolat igény és lehetőség hiányában meglazult.

— ***A katonai képzőművészeti stúdiónak van utánpótlása?***

2

5

— Jelenleg még nincs, pedig a kétévenként meghirdetett honvédelmi témájú képzőművészeti pályázatokon számos olyan tehetséges fiatal művész tűnt fel, akik gazdagíthatnák sorainkat. A csehszlovák néphadseregben például a főiskola elvégzése után évről évre 10—15 képző- és iparművész tartalékos tiszti hallgatóként a katonai stúdióban teljesít szolgálatot, s közülük kerül ki az utánpótlás.

— ***Eddig hol voltak kiállításaid és mik a terveid?***

— Itthon és külföldön egyaránt közös kiállításokon vettem részt. Prágában, Varsóban, Belgrádban egyaránt elismerést kaptak a képeim, grafikáim és örülnék, ha még ez év végéig megrendezhetném a Hadtörténeti Múzeum galériájában az első gyűjteményes kiállításomat. A terveimről csupán annyit: katonaművészként szeretnék alkotni, mindaddig, amíg szellemi és testi erővel bírom.

K. L.

Fotó: MÁRKUS ANDRÁS

3

4

1. — Az első szovjet—magyar űrrepülés engem is új alkotásokra ösztönzött (Bükkösi Gábor)

2. „Indulás a világűrbe" (linó)

3. „Légvédelem" (festmény)

4. „A nép és a hadsereg" (A Kossuth Lajos Katonai Főiskola megrendelésére készült nagyméretű kép)

5. Kitüntetés-tervezet: a Fegyverbarátság Érdemérem

POSTA-LÁDA

1440 BP. Pf. 22.

POSTÁNKBÓL

A HÍRADÓ ZÁSZLÓALJ

Tisztelt Szerkesztőség!

Rendszeres olvasója vagyok a Néphadseregnek. Úgy vélem, az olvasó sok élménnyel gazdagodik és megismerheti lapunkból néphadseregünk különböző fegyvernemeinek tevékenységét, a hivatásos katonák áldozatos munkáját. E levelemben olyan híradó alakulatra szeretném felhívni a figyelmet, amely nagy hagyományokkal rendelkezik. Ez ugyanis a néphadseregben alakult egyik legrégebbi híradó zászlóalj. Vannak olyan tisztek és tiszthelyettes elvtársak, akik szinte az alakulat megszületése óta itt teljesítenek szolgálatot. A jelenlegi parancsnok és a törzsfőnök is az avatásuk óta — különböző beosztásokat végigjárva — az alakulatnál szolgálnak.

Úgy érzem, mint a néphadsereg egyik legrégebbi híradó zászlóalja — amely egyébként jó eredményekkel is büszkélkedik — negérdemelné, hogy a Néphadsereg hasábjain mások is megismerjék.

Füsti Molnár József
főtörzsőrmester

A dorogiak csapatzászlója

A felszabadulást követő évek-

ta a hírfőnökhelyettes. Ugyanolyan ügyesek, mint a régiek. Néhányan már a városi MHSZ rádióklubjában elsajátították a nélkülözhetetlen ismereteket, sőt ott kitűnő rádióssá, távírássá fejlődtek. Éppen az a gondjuk, hogy elsősorban nem ezek a fiatalok kerülnek hozzájuk. A legutóbb készült felmérés szerint például a híradóknál most mindössze öt katonáról állapíthatták meg, hogy részt vettek MHSZ-tanfolyamon. Holott, néhány év alatt ezernél többen is megfordultak a rádióklubban.

A két villámból három lett

Bujtás Sándor zászlós is a régiek közül való, 1952-ben sorkatonaként, könnyűvezetékes rajba került. Másodmagával gombolyító volt. A hátukon, dobon hord-

dóig dolgozott, közben elvégezte a hivatásos tiszthelyettesi iskolát. Nem bánta meg!

— *Nálunk szép hagyomány, hogy a hivatásos katonák többsége itt kezdett. Jól ismerjük egymást, együtt éltük át a kezdeti, jóval nehezebb időket.*

Szívesen maradt, és csak annyi változott, hogy most az üzemanyag-szolgálat vezetője.

— *Gyűjtögetjük a régi híradó eszközöket, három éve kiállítást is nyitottunk. Kár, hogy néhány berendezést nem tudunk bemutatni, azokról csak mesélhetünk. Igaz, akkoriban nem gondoltuk, hogy egyszer még tárlatot rendezünk mindennapi munkánk tárgyaiból* — elmélkedett a régi időkről.

Az első híradó zászlóalj életében a 60-as évek elején nagy technikai változás kezdődött, és ez mind a mai napig tart.

Hírmondó is alig maradt

Szinte minden berendezés, híradó eszköz, felszerelés kicserélődött. A régi masinákból hírmondó is alig maradt, sokat átadtak termelőszövetkezeteknek, ahol telefonközpontnak használták. *Dávid József* őrnagy, az egység parancsnoka éppen akkoriban került a híradó zászlóaljhoz, így kísérletezője is volt az új eszközöknek. Igazán nem lehetett könnyű dolga, hiszen nemcsak a beosztásával, a várossal és tisztjeivel, hanem teljesen új technikával is ismerkedett.

Bujtás Sándor zászlós szívesen beszél az egykori híradó készülékekről

A mai híradó katonák jobb körülmények között szolgálnak, korszerű eszközöket kezelnek (Földvári Győző honvéd)

váló századparancsnok. A régi munkatársak felelős beosztásban dolgoznak és gyakran visszalátogatnak.

— *Sohasem féltünk a rivalizálástól. Többségünk tanult, ez is szép hagyomány. Ami ennél is fontosabb: a tisztek 70 százaléka itt kezdte a pályafutását. A régi parancsnoktól az embereségen kívül azt tanultam, hogy egy szekeret húzunk, egy irányba. Most nagyon együtt vagyunk . . .* — jelentette ki meggyőződéssel Dávid őrnagy.

A parancsnok arról is híres, hogy minden beosztottját névről ismeri. Teljesítményt követelő, de tisztelik is, mert mindenkivel egyénileg is foglalkozik.

Jelenkori babérok

A mai híradók méltó utódai az egykori alapító tagoknak. A gyakorlatokon — ahol leginkább kiderül, hogy mit tudnak — rendszeresen jó minősítést kapnak. Így volt ez legutóbb a Pajzs '79 gyakorlaton is. A tisztek a napi szolgálat után nyugodtan hazamehetnek, tudják, hogy a sorkatonák szórakozása és pihenése jól szervezett. A KISZ-bizottság körültekintően és rendkívül eredményesen dolgozik, tagjai a polgári közéletben is komoly beosztásban tevékenykedtek. Szerződést kötöttek az MHSZ-szel, most már a rádióklubjukba oktatók járnak tőlük. A tartalékos parancsnokokkal is folyamatos és kitűnő a kapcsolatuk. Ha valamelyikük nem kap behívót, rögtön telefonál, s kérdi, miért hagyták ki őket? Ahogy bejönnek, már tudják is, mit kell tenniük. Nem véletlen, hogy a hírversenyeken egységük mindig a legjobb három között végzett.

A mostani sorkatonák ismerik az első híradó zászlóalj múltját, őrzik hagyományait. Minden foglalkozás a régi híradók emlékeivel, történeteivel kezdődik. Ismerik a megalakulás évét, körülményeit, a zászlót adományozó vállalat pontos nevét és az alegység legkiemelkedőbb sikereit is. A híradó eszközök változását az oktatáson kívül a csapatmúzeum rendezése közben is figyelemmel kísérhetik.

Földvári Győző honvédot tavasszal választották KISZ-titkárnak. A bevonulása előtt a Heves megyei Építőipari Vállalat KISZ-bizottságában dolgozott és tagja volt a városi Ifjú Gárda-parancsnokságnak. Most rádiókészülékekkel forgalmaz és szervezi a mozgalmi munkát. A híradó katonák

évforduló/1980

PROLETÁR

Bécsben, 1920. június 30-án — 60 évvel ezelőtt — jelent meg a KMP Ideiglenes Központi Bizottsága hetilapjának első száma.

A Tanácsköztársaság megdöntése után a kommunista pártot féktelen üldözések közepette, a legmélyebb illegalitásban kellett újonnan megszervezni. A kommunisták ilyen körülmények között is bátran dacoltak a terrorral, állhatatosan védelmezték a Tanácsköztársaságot és hirdették az új proletárforradalmat. A KMP vezetőinek nagyobb része a proletárdiktatúra megdöntése után emigrált. Az osztrák kormány az Ausztriába érkezett magyar kommunista vezetőket internáltatta, s csak 1920-ban, a szovjet kormány közbelépésére és az osztrák munkásság szolidaritási fellépésének eredményeként sikerült kiszabadulniuk.

A KMP bécsi Ideiglenes Központi Bizottsága a Kommunista Internacionálé támogatásával és az Osztrák Kommunista Párt gyakorlati segítségével fő feladatának tekintette, hogy segítse a magyarországi kommunista csoportok munkáját. Ennek érdekében lapokat, röpiratokat, brosúrákat adott ki. 1920 februárjában jelent meg az osztrák testvérpárt lapjának magyar mellékleteként a Vörös Újság, majd 60 évvel ezelőtt a KMP hetilapja, a Proletár. A párt megszervezte azt is, hogy a sajtótermékek eljussanak a magyarországi kommunista csoportokhoz, sőt ezeket terjesztették külföldön is.

A Proletár rendszeres és részletes tájékoztatást adott a magyarországi gazdasági és politikai helyzetről, a fehérterror rémtetteiről, a legális munkásmozgalom eseményeiről és gondjairól. Hasábjain jelentek meg az első elemző írások a Tanácsköztársaság tanulságairól. Beszámolt a Proletár a nemzetközi munkásmozgalom eseményeiről, a Kommunista Internacionálé tevékenységéről, Szovjet-Oroszország gazdasági, politikai és katonai viszonyairól, közölte szovjet vezetők írásait. A lehetőségekhez képest tárgyalta a KMP újjászervezésének és az emigráció tevékenységének problémáit.

A Proletár első számában jelent meg a „Még egyszer nem adják ingyen!" című cikk, Kun Béla írása, amelyben Magyarország helyzetéről és a kommunisták feladatairól szólt. Állást foglalt amellett, hogy helyes és szükséges volt a proletárforradalmat végigvinni Magyarországon, fellépett a kishitűség és a kétségbeesés ellen, s mozgósította a kommunistákat a munkástömegek között végzendő munkára: „Senki más nem tűzhet ki a proletártömegek elé forradalmi célokat, senki más nem vethet közéjük

Bükkösi Gábor, festő

Szepelen, a munkásotthonban
állította ki műveit.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, 1961. júl. 21.

BÜKKÖSI GÁBOR grafikus
Budapest, 1920

A KépzőmUvészeti Főiskola grafikai tanszakának elvégzése után belépett a Néphadsereg Studiójába, s főként a hadseregen belül fejti ki mUvészi tevékenységét. Munkái több hazai és nemzetközi katonai tárgyu kiállitáson szerepeltek, továbbá a katonamUvészek berlini és budapesti biennáléján. Több országos tárlat, grafikai rendezvény, plakátkiállitás résztvevője. - Tevékenységének fő terUlete a sokszorositott grafika, mUveit realisztikus nyelvezet, erős karakterérzék, a figurális témák iránti vonzódás jellemzi. Ismert plakátgrafikus.

MUvészéletrajzok

MDK.

Bükkösi Gábor

Riport

Néphadsereg 1967 aug.5.

Bükkösi Gábor, festő- és grafikusművész

a Magyar Néphadsereg évtizedek óta képzőművészeti pályázatokat ír ki, hogy művészeink bemutassák a honvédség mindennapi életét. — Bükkösi Gábor több száz festményt alkotott a katonaéletről, murális munkáját Szentendrén avatták fel a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán. /említve/.

Losonci Miklós: Katonaélet a képzőművészetben.
Népújság /Tolna/, 1984. jún. 16.

Bükkösi Gábor, [ ] M D4

A Néphadsereg közp. klubjában megnyílt kiállításon bemutatják Bükkösi Gábor, Gyimesi Lajos és Legéndi József idén készült műveit.

–: Kulturális Lírek 9

NÉPSZABADSÁG sz. 1964. dec. 11.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1976 — 2
IFJÚ KOMMUNISTA
Budapest

Bükkösi Gábor

1021

Bükkösi Gábor: Légvédelem

Katonaéletről – ecsettel

Az elmúlt esztendő végén immár másodszor rendezték meg a Magyar Képzőművészek Szövetsége és a Magyar Néphadsereg Politikai Főcsoportfőnöksége által meghirdetett pályázatra beérkezett képzőművészeti alkotások kiállítását. A több száz festmény, grafika, kisplasztika közül a legjobbakat, legértékesebbeket a Magyar Néphadsereg Központi Klubjában állították ki. A képzőművészeti alkotások jól tükrözik a katonaélet eseményeit, méltó emléket állítanak szocialista társadalmunk fegyveres védelmezőinek

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR TÁVIRATI IRODA
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 MÁR 2 21

Bükkösdi Kálmán,

grafikus

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1021

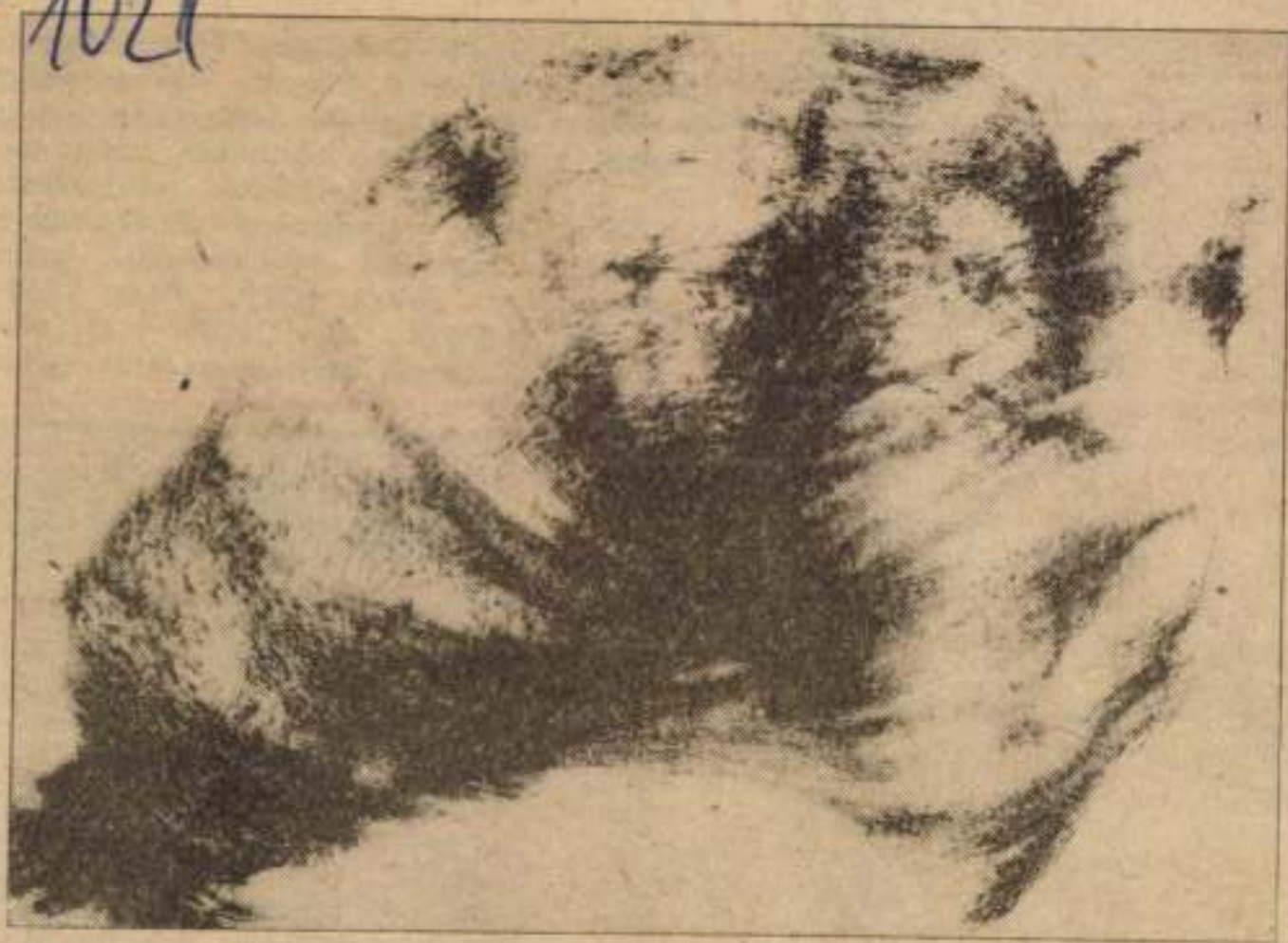

Bükkösdi Kálmán rajza

kíván-
hazai
műsort
ambuch
Helga.

,
) 8.10:
rajz —
(ism.)
műsora.
Szokat-
bábfilm
urvinek.
ozat. 1.
ol (sz.)
arul be-
sorozat.
erestetik
5: Csu-
el! Té-
ism. —
or-soro-
agyarul
) 16.25:
prainkat
Reklám.
agazin-
ás akar
i műso-

JUGOSZLÁ

9.00: Barázdák
sor, utána gyerm
gyar nyelven. 10.
ről ismerni meg
gyermekműsor. 1
sági staféta ind
12.15: Földművel
Népi muzsika. 1
contra. 14.25: Sz
jet film gyermel
Vasárnap délutá
egér csapata. 19
20.00: Svetozar
tévéjáték-sorozat.
mentumfilm. 21.55: Sportszem-
le.

MÁSODIK MŰSOR

10.55: Planica: Sí Világkupa — síugrások (közv.) 15.00: Kézilabda Európa-bajnokok kupájának elődöntője. CSK—Kolinska Slovan. 19.55: Ma este. 20.00: Miért szeretem a dzsesszt. 21.00: Huszonnégy óra. 21.25: Egy szerelem krónikája — olasz film.

Várható időjárás vasárnap estig: derült idő, majd nyugat felől időnként kissé megnövekvő felhőzet, egy-két helyen futó záporral. Megélénkülő délnyugati szél. Hajnalban, kora reggel helyenként erős páráság. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, plusz 5 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 16 és 21 fok között.

Bükkösdi Kálmán, grafikus

ni, alázatosan gondos mesterekre,
ó álmélkodással akik csüggtek a
eken. Ezek a konkrétumok, „sem-
végső soron nagyvonalúan össze-
skompozíciókban kapják meg ki-
vüket, s válnak egy költői világ
, meghatározó jegyeivé. *(Magvető,*

KERÉK IMRE

ászló:

TET

/ Esőre áll, el is eredhet az eső. ...
gintcsak a költészetről, hogy aztán egysze-
rűen, túlhevült gesztusokat elutasítva meg-
fogalmazza ars poetica-ját: „Bár össze-visz-
sza hánykódó betűkkel, / síró zárójelekkel,
zörgő felkiáltó- / jelek kíséretében, de még-
is induljunk el, / ők a mi szerszámaink /
jó-jóra válhatik." S aztán megidéződik Pető-
fi is: sajátosan egyéni, teremtő pontosság-
tól hiteles kép. Tovább tágítja a problema-
tikát a *Napló*ban e kérdés: „Kinek a nevé-
ben élek / így? Talán a magamében? /
... Folytatása következik. / Ha majd elké-
szül a nyelvtan. / Ha már a szabályt levon-
tam, / hogy ki művében élek így."
És ez szinte átvezet a második részhez,
...lőgményt, egy

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLOI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1979 MÁJ 5

ÉLET ÉS IRODALOM

Bükösdy Kálmán

Avatí tusmüvei

1021

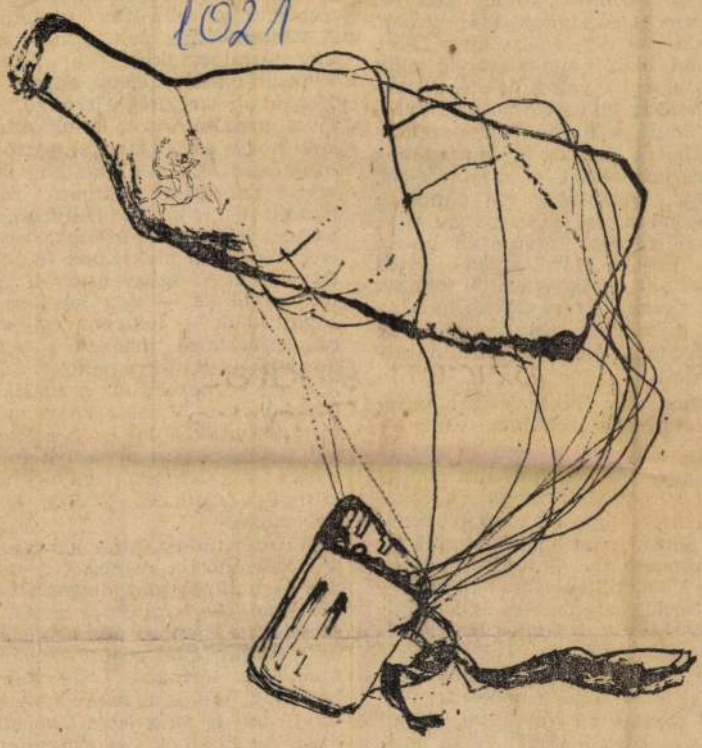

Bükösdi Kálmán: Nyolcvan nap alatt

9

ÉLET ÉS IRODALOM

Ezt a keményfedelű,
zöldes vászonba kötött
minden este párnám a
s nem volt olyan nap, l
legjobb barátommal el
ne olvastunk volna bel
ter vastag falakból szá
ség áradt, a barna egy
nyekből a doh és ételi
szaga keveredett a kamasztestek
alvásszagával. Már rég elmúlt a
takarodó ideje, villanyoltás van;
kintről ferdén, rézsutosan hullik
be a fény, a Március 15-e utca
lámpáinak világossága. A többiek
már alszanak, a vaságyak nyikorgása elült, csak néha pendül meg
egy rugó a meg-megforduló testek alatt.

Csönd van. Sugarak és lélegzetek sétálnak a szobában.

Alszik a zöld könyv is a párna alatt, de mintha álmában is tovább mondaná magát, a hang a párnába fojtva is tovább beszél, súg, suttog, nem hagy elaludni. L., a matematikus — tizenhárom év múlva öngyilkos lesz majd — megfordul az emeletes ágyon, féloldalt könyököl, állát a bal tenyerével megtámasztja, s elmelegedő hangon elkezdi: „Régi szelíd esték, ti is emlékké nemesedtek..." Ahol megáll, én folytatom, s ahol én akadok el, ő segít. Aztán elalszunk mi is, szánkon a gyerekkori mesék és az akkor már szívünkből kitagadott Isten estvéli imáinak mézessége, a vers.

Hogy miért szerettük ennyire, miért volt ő a költő, és csak ő, ekkor még csak a szívünk tudta volna megmondani. Sorsa, mártíromsága fölizzította és elsápasztotta kamaszarcunkat. Halála — a meg-megismételt magyar költői lázadásunkat. Mi ketten ekkor a kollégium büntető rajában éltünk, a különítményben, pitiáner, hányásig otromba, részeges, kegyetlen diákkápók felügyelete alatt. A szégyenszázad parancsnokának — egy később kirúgott diák — kedvenc esti szórakozásai közé tartozott a téglahordatás és vaságycipeltetés a kolesz egyik udvarából a másikba, majd vissza. A rossz koszt miatt elszaporodtak a lopások, a konyhai betörések; az árulás, a feljelentés, s a félelem izgatta méhkasnyi világunkat. 1955-öt írtak ekkoriban.

Ma már tudom, hogy kamaszságunk Radnótija nemcsak a lázadás és a tűrnitudás angyala volt. Matematikus barátom a rendet is szerethette benne, a megélt élet és a vállalt halál rendező elvét: a tökéletes formába absztrahált tisztaság örökös fegyelmét. Azt a hitet, ami a cserepeire tört világ dirib-darabjaiból is szüntelenül árad. Azt a hitet, ami a bori „jegyzőkönyvecskében" se engedte meg, hogy a költő henye versszorokat írjon. És, persze, a saját életét is szerethette L. Radnóti verseiben, az előzöttek, a megjelöltek, a számkivetettek sorsát, hiszen családja semmi nélkül, három gyerekkel és nyolcvan kilós batyuval érkezett haza, új életet kezdeni egy új hazában.

Bükszádi Vápavára

Háromszék

l. Gaali I. 226 l.

Bükszádi Vajavár

Orbán B. III. 61. l

Könyöki
614, 615. l -

Bibby Attila

a gödöllői Szabadság-téri vendéglő
belsőépítői koncepciója

Magyar Építőművészet 1974/4 46. old.

megirni

Bükös Péter

hajsépitő ács

XVI. sz. Szeged.

Bal Hel 122. l.

25. l.

Reizner János

Szeged tört.

III. Szeged, 1900

482. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

BÜKSZÁD

HÁROMSZÉK 92 VII 11

TELEPÜLÉSEINK MÚLTJA

TELEPÜLÉSEINK (63.)

Bükszád (Sepsibükszád)

A tusnádi szoros déli kijáratában, az Olt folyó teraszán lévő település. Helyén a középkorban Zsombor falu állt, amelynek a területe a Sepsi- és Csíkszék közötti Mikó-erdőbe tehető. 1342-ben a sepsi székelyek elpusztították „possessio Sumburt". A Zsombor és Gerebenc (lásd Mikóújfalu) közötti határrészen említett „Campus Bezedmezew" valószínűleg nyelvészetileg azonos Bükszáddal. Zsombor a XIV. században pusztává vált, s újratelepítésére csak 1700 után került sor, amikor a Mikó grófok ide helyezik üvegcsűrüket.

Bükszád tipikus földesúri hutatelepülés, amolyan hagyománytalan, a XVIII. században kialakuló falu volt, amely sokáig csak kis, szétszórt településekből állt. Lakói taxát fizető telepesek, nagyrészt hutamunkások voltak, akik éppen a XVIII. század végén, a XIX. század elején tértek fokozottabb mértékben a földművelésre — állapítja meg Imreh István. A lakosság a múlt század közepétől gyors ütemben növekedett, 100 év leforgása alatt több mint háromszorosára gyarapodott. 1850-ben 811-en, 1869-ben 1091-en, 1880-ban 1400-an, 1910-ben 1967-en, 1930-ban 2102-en, 1956-ban 2666-on és 1966-ban 2617-en éltek a faluban. A nagy kiterjedésű erdős határral rendelkező Bükszád számára igen fontos kérdés volt az erdők használata. Általában a jobbágyfalvaknak is volt olyan közerdeje, amiből közösen részesülnek, tulajdonjog szempontjából azonban ezek az erdők is a földesuraké. Az olyan kései településeken mint Előpatak, Bükszád vagy Mikóújfalu, a jobbágyok külön közös erdeje ki sem alakulhatott, meg sem szilárdulhatott.

A jobbágyfelszabadítás és zsellérkérdés rendezésének egyik fő jellegzetessége az volt, hogy a folyamat az 1848-as forradalommal kezdődött el, de a forradalom bukása miatt a folytatás és befejezés igen elhúzódott. Végre 1873-ban megszületett a döntés a telepítvényesek felszabadításának módozatairól, mely szerint a meghatározott időre szerződött telepítvényesek számára csak a belső telek megváltását írta elő. Ennek a rendezésnek volt a következménye, hogy Mikóújfalu és Bükszád teljesen közerdő és közlegelő nélkül maradt. Megkezdődtek a perek, amelyeknek a kimenetelétől függött a falu mintegy 400 családjának a sorsa. Ebben a zavaros időszakban a falu hangulata pattanásig feszült volt. A Székely Nemzet című újság 1884-ben bükszádi zavargásokról számol be: „gróf Mikes Benedek Bükszád telepítvényes lakói ellen pert indított. A törvényszéki végzés kihirdetésekor a férfiak vasvillával, botokkal, a nők nyársakkal felfegyverezve, mintegy 1000-en, követelték az ügy megsemmisítését. A bükszádiak küldöttséget menesztettek Bécsbe. Az a hír terjedt el, hogy Mikes gróf Bükszádra 600 csángó család betelepítését elvállalja, s azért kell őket kitelepíteni, hogy a csángóknak adhassanak helyet." 1894-ben a Székely Híradó tudósít a bükszádiak kálváriájáról: „a bükszádiak a jobbágyság felszabadítása után is függő viszonyban maradtak a Mikes-udvarral szemben. Az udvar legelőt és fát ingyen adott, és ezért a falusiak kötelesek voltak az üveghuta számára szükséges fát a közeli erdőből ölenként egy forintért szállítani. Idővel a közeli erdők levágattak, de az udvar követelte, hogy a 3—4 napi időt lefoglaló távolságra lévő erdőből ölenként a régi egy forintért szállítsák a megnagyobbított huta számára a nagyobb mennyiségű fát, ezenkívül a legeltetési jogot is megvonta. A szükséges favágást is túlságosan szigorú korlátok közé szorította. Két század katonát ezért az udvar az állítólagos lázongók megfékezésére odarendelt. Egy hónapnál több ideje, hogy a katonák be vannak szállásolva a falusiakhoz. Míg a férfiakat favágásra és szállításra kényszerítik, a nők ki vannak szolgáltatva a katonák kénye-kedvének." A törvényszéki döntés végül is a megváltathatás jogát minden telepítvényes falu lakójára kimondta. A váltságdíj az évi taxa húszszorosának megfelelő összegből állt, amelyet 20 év alatt évi 5 százalékos kamat mellett kellett törleszteni. Bükszádon a Mikes család mindenképpen saját tulajdonában szerette volna megtartani a nagy kiterjedésű birtokot. Így aztán a per 1896-ig húzódott, feleméstve az 1800 lelket számláló falu anyagi alapjait. A helyzetet súlyosbította, hogy éppen akkortájt szüneteltette be üzemelését az üveghuta, s így a falu lakosságának megélhetése ezután a földműveléstől, de méginkább az állattenyésztéstől függött, olyan körülmények között, amikor a családok egy talpalatnyi földet sem mondhattak magukénak — vélekedik Egyed Ákos. Az anyagi romlás több nyílt kitöréshez vezetett. 1894-ben a Székely Híradó meg is jegyzi: „a bükszádiak, kik a szabadságharc alatt valamennyi székely község közt a legtöbb honvédet állították ki, elkeseredve kérdezik, hogy miért harcoltak ők Gál Sándor alatt, ha most is jobbágyként bánhat a hatóság és uraság velük". Végül is a bírói döntés elismerte az önmegváltathatás jogát, de a váltságösszeget olyan magasan állapította meg, hogy gyakorlatilag majdnem lehetetlenné tette azt Ugyanakkor a tulajdonos a 10 441 hold területből 7 500 holdat megváltathatlan erdőnek deklarált, s a 3000 hold mezőgazdasági területből kihasított 900 holdat, ami által csak 1800 holdra ismerte el a megváltás jogát. Újabb lázadás következett. Amikor 1900-ban a grófi udvar 46 család ellen végrehajtást kért, az egész falu népe felkelt az illetők védelmére. A tervezett árverés így csak később lett foganatosítható. Bükszád népének kálváriája csak a XX. század első éveiben ért véget, közben anyagiakban a falu népe visszaesett.

A háromszéki üvegipari létesítmények közül a leghosszabb ideig működő és méreteiben is legnagyobb a bükszádi volt. Érdekes módon majdnem mindenütt, ahol említik ezt az üvegcsűrt, úgy kerül szóba, mint a Mikes család tulajdona, noha a huta mint Mikó-alapítvány létesült. A XIX. század közepén (1847) házassági hozományként került a Mikes család tulajdonába. Mint ahogy a Kálnokiak által alapított zalánpataki üvegcsűr esetében, ugyanúgy Bükszádon is a majorsági árutermelésből befolyó pénzjövedelem elégtelensége késztette a Mikó család tagjait arra, hogy birtokaikon ipari üzemeket, földesúri manufaktúrákat létesítsenek. A bükszádi üvegcsűr tipikusan földesúri létesítmény. A huta legkorábbi elhelyezése az 1700-as években történt Mikóújfaluban a Zsombortetőn, amelyet ekkor még Alsóüvegcsűrnek neveztek. Kezdetben még csaknem kizárólagosan a piactól távol eső erdők fájának valaminő hasznosítását szolgálja. 1738-ban még csak annyit ér, hogy évi 120 magyar forint taxát jövedelmez — és az urak számára szükséges üveget. Az erdőségek fájának elhasználásával 1782-ben Bükszádra költöztették a hutát. A községnek 1780-ban 30 családnyi lakója volt. 1810-ben viszont már 61. Alig három évtized alatt az üvegcsűr jóvoltából népessége megkétszereződött. Bükszád lakóinak egyharmada, Mikóújfalu népének egynegyede majdnem kizárólagosan manufaktúramunkából élt. A német Mülner, Stekbauer, Hirn, Obermájer, Krájner, Hanzi, Gernik, Andronik, Schuster, Kestel, Herbszt, Maier, Jungwirth, Walter, Pépel, Terza és más családok idegen telepesek, akiknek legfeljebb ház körüli kertjük van. Mások időszaki vagy kisegítőmunkát vállalnak az üvegcsűrnél: a hutában készült üvegekkel házalnak, vándor ablakosoknak csapnak fel, ölfát vágnak stb. Özv. Mikó Miklósné állapítja meg róluk, hogy „ha a huta nem volna, melyből véres verejtékű, nagy munkájuk után pénzt kapnak, és marhákat nem tartanának, éhen is meghalnának, szántás-vetéssel meg nem élnének." (...)

A gyár tevékenysége a századvégig zökkenőmentesen folyt, leszámítva az 1885-ös nagy tüzet, amikor a huta épületei megsemmisültek. A keletkezett kárt 50 000 forintra becsülték. Rövidesen, modernebb külsővel, az ipartelepet újjáépítették.

1898. október 15-én az üveggyár termelését ideiglenesen beszüntette. Az idegen földről hozott nyersanyagok okozta költségek, az osztrák és cseh üvegipar konkurenciája, a külföldi piacok elsekélyesedése járultak hozzá a gyár csődbe jutásához. A telep működésének utolsó felvirágzása 1907 és 1914 közé esik, amikor egy négy tagból álló szakembercsoport: Lénárt József gépész, Bolvári Ambrus vegyész, Schmidt Lajos gravírozó és Sovánka István üvegtervező és -díszítő veszik bérbe a gyárat. Közben 1911-ben, az újabb anyagi nehézségek áthidalására a község lakói — akiknek a gyár a megélhetést jelentette — 30 ezer korona részjeggyel szövetkezetet alapítottak, és társbérlői lettek a hutának. Az első világháború kitörésével a bükszádi üveggyár végérvényesen beszüntette működését.

A gyár készítményei a mindenkori igények kielégítésére törekedtek. (...) A bükszádi üveggyárnak sikerült jórészt kiszorítani a piacról a Csehországból importált üvegeket. A sikerhez nagymértékben hozzájárult Albertini Géza művezető ügyködése közel eső nyersanyagforrások felkutatásában. (...)

A gyár termékeinek művészi színvonalát Sovánka István 1907 és 1914 között Bükszádon kifejtett munkássága határozta meg, aki a századforduló talán legkiemelkedőbb üvegművésze volt. Sovánka István Liptószentmiklóson született 1858-ban, Sepsibükszádon halt meg 1944-ben. Kezdetben szobrászkodás, fafaragás foglalkoztatta, majd szakmát változtatott, és a Zay-Ugróci üveggyár tervezője lett. 1904-ben az antalvölgyi hutánál tevékenykedett, majd 1907-ben társbérlője lett a bükszádi üveggyárnak. A huta bezárásával, kapcsolata az üvegművészettel megszűnt. Élete hátralévő éveiben fafaragással, festészettel, gyermekjáték-készítéssel és fényképészettel foglalkozott. A Zay-Ugróci üveggyár, amelynek termékei elsősorban kivitelre készültek, művészi üvegek gyártására is vállalkozhatott. Itt kezdett Sovánka István az üvegmaratással foglalkozni. Előbb fényképek alapján arcképeket maratott nagy üvegtáblákra, majd rajzokat, grafikai alkotásokat vitt fel tálak, vázák felületére. Ugyancsak itt készültek azok a különböző alakú vázái, tálai, melyek Torinóban, Szegeden és más városokban művészi hírnévhez juttatták. Az 1904-es St.Louis-i világkiállításon aranyérmet nyert. Művészi értékű alkotásaiból a sepsiszentgyörgyi múzeum is őriz néhányat.

A bükszádi iskola története 1830 körültől számítható. 25—30 gyermek járt ekkor iskolába. A tanítók közül kiemelést érdemelnek: Balla István, Rakuleczki József, Bíró Sándor, Veres Antal, Jakabos István, Incze Róza, Cseh Katalin. 1875-től már 2 tanítót foglalkoztat a megszaporodott tanulólétszám. Az iskola jó menetét gátolta az a tény, hogy kisiskoláskorú gyermekeket is alkalmaztak a hutában, elvonva ezzel őket a tanulástól.

A bükszádi üveghuta

DR. BINDER PÁL
CSEREY ZOLTÁN

KÁRMENTŐ

Mint otthon

Csernátonban a polgármesteri hivatalnál a földtörvény és a földek idei termése közti összefüggéseket firtatjuk, Bölöni Dávid polgármester és a földmérési műveleteket gyakorlatilag kivitelező, két kihelyezett technikus társaságában. Két nő, Dundler Izabella és Pakó Margit, akik csernátoni „kihelyezése" odavezetett, hogy arra figyelhetek, polgármesterükkel félig vicc—fele komoly alapon évődve engem kérdeztek meg, hogyan éreztem a berecki szoboravatáskor magamat, amikor bejelentették a csernátoni koszorúzókat? Értem én a kérdést: nem volt koszorú. A hivatal becsületét is mentendő, mesélem, hogy oda sem tudtam figyelni, mert az EMKE és a Mikes Művelődési Egyesület koszorújára vártam, ami, amint kiderült, Maksán elakadt. Lerobbant a koszorúhozó kollégám kocsija. És sietős bosszúságukban az sem jutott eszükbe, hogy az eresztevényi síremlékre helyezzék el a virágot, ez viszont a maksai polgármesteri hivatalnak sem jutott eszébe. A felmentő mozdulat csak félig sikerült, mert az mindannyiunk számára világos, hogy a következő évfordulókon ilyesminek nem szabad előfordulnia, s az is, hogy erre, egyelőre, s reméljük, hogy örökre, senkitől se kell fenti parancsra várni. S arra sem, hogy a felettes tiltás juttassa eszünkbe a kötelességünk. Eddig rendben, de a pótkérdést nekem szánták: ha a csernátoniak adományozták a háromszéki községek közül a legnagyobb összeget, akkor ez a díszünnepségen miért nem hangzott el? Erre mit mondjak? Hisz egyrészt értem én, hogy az ünnepség hangulatának emelkedettségét terheli meg hosszas névsorok felolvasása, másrészt azt sem mondhatom most, hogy községük a „stb., stb." kategóriába soroltatott. Sértés lenne. Ezért mondom, ami igaz is, hogy nevük és adományaik a szoboravatás aranykönyvébe irattatott. Azt nem mondtam, de tudom, hogy a berecki Gábor Áron-alapítvány köszönőlevelekkel jelzi vissza kinek-kinek a szoborállítás körüli szerepét. Erről ennyit, meg annyit, ami a beszélgetésünk minden témaköréből kiderült: ez a két „kihelyezett" ember nemcsak a mezőkön, a kultúra határaiban is otthonosan jár-kel, mér fel teendőket, értékeket. Ez abból az apróságból is kitetszik, hogy amikor a szomszédos Ikafalvára kérik őket némi földmérésre, s megegyeznek az időpontban, elhangzik egy másik, évődve minősítő mondat: ugye, aztán most is ganézószekérrel jönnek utánunk? A címzett ért a szóból, mókázva mond egy olyan igen-igent, amiből kitetszik ennek az ellenkezője.

Szilveszter Lajos

A gyermek megkerült

(folytatás az első oldalról)

mek". Persze, a történetben még sok a homályos pont: nem lehet tudni, hogyan is került a kisfiú Brassóba a „ragadozóba", ahol állítólag a rendőrség talált rá, és rakta be az árvaházba. Nem lehet tudni, mi történt vele, kik csalták el vonattal Brassóba? stb....

De hát, minden jó, ha a vége jó! És örvendetes, hogy a gyermek megkerült. Eltűnésének mindenesetre van egy világító tanulsága: vigyázzunk jobban gyermekeinkre, manapság „minden" megtörténhet..

Kézdivásárhelyi pillanatkép a Józsiás-kert bejáratánál

(ALBERT LEVENTE felvétele)

VISSZHANG

A napilap élete

Gyöngybetűkkel írt levelet adott kezembe nagytiszteletű Szabó József, az uzoniak lelkésze. Feladója Györbíró Sigmond, aki vallomása szerint, „Isten segedelméből tölti a 82. évét". A levélbélyeg és a postapecsét bizonysága szerint, a feladó Bernben él. Leveléből az egykori szülőföld iránti vágyakozás, tisztelet hangzik ki. Egyházához jótevőként viszonyult. Levelében lapocskán küldi az általa már részünkről örökre elfeledtnek hitt néptanító, Györbíró István minibiográfiáját, melyet lapunk mementó rovatából ollózott ki. **„Apa, nagyapa** — írja kézzel a mementó lapszélén —, **sírotokon nyíljon vadvirág."** Lélek- és emlékezésindítónak a mementó elég volt. Gyerek- és ifjúkori hazai élményeivel folytatja...

Azon tűnődöm, hogy milyen különös élete van egy napilapnak. Túl a mindennapi csomagolópapír-sorson, a kályhák tűzgyújtó alkalmatosságán, néhány száz lapszám mégis messzi útra kél. Távoli országokba jut el. Rovatok, oldalak, írások levélben érkeznek meg a szélrózsa emberi észszel elképzelhetetlen irányaiba. Egy Czetz Jánosról írt jegyzetünkre Kaliforniából jeleztek vissza, a cserkészek Tábortüze a párizsi világszövetség dossziéjába került! Hosszú életre szánva, egy-egy lapszám megsárgulva küzd az évekkel, évtizedekkel, mígnem dokumentummá vedlik.

Bizony mondom, kordokumentum egy-egy újságkollekció, a kor és történéseink olyan hű tükre, kutatók tárháza, helytörténeti forrásgyűjtemény, mellyel aligha versenyezhet majdan e vidékhez kötődő dokumentumkötet, tanulmány. Az újsággyűjtemény — és milyen jó, hogy egyre többen vállalkoznak kötetekbe szedni a Háromszék évfolyamait — a mindennapi életre kiterjedő, aprólékos adataival, szép írásaival, a jövőben minden irányú kutatás tárházává szépül.

KISGYÖRGY ZOLTAN

BEKE GYÖRGY

Világos árnyékában

A hadi helyzet nyolc kerek napig tartotta teljes bizonytalanságban őket Mehádia fölött. A tisztek behúzódtak a parasztházakba, a katonák szalmakazlak tövébe, az ágyúkat bevontatták a gerendákból ácsolt színekbe, csűrökbe, a lovakat bekötötték a parasztok istállóiba. Veress Sándor meglepetten tapasztalta, hogy ezen a vidéken, a havasok lábánál, az istállókat is kőből rakják, a házakat még inkább, a csűrök, színek gerendából ácsoltak. Van itt kő és fa bőséggel, nem úgy, mint sarkadi szülőhelyén, ahol vályogból, sásból, szalmából építkeznek a módosabbak is; csak a központi részek meg a templom, a paplak és környéke téglából emelt. Volt ideje szemlélődésre a kedvörlő gábán. Bakócz cinizmusa még jobban fokozná a parasztok sértettségét. Veress kiegyensúlyozott és emberséges katona.

— Vegyen maga mellé egy szakasz katonát és szerezzen élelmet, hadnagy úr.

— Élelmet? Honnan?

— Onnan, ahol van. Ahol találnak.

— Sarcból?

— Igen, sarcból! — emelte fel hangját idegesen az alezredes, amiért a hadnagy nem hajlandó megérteni körülményeskedő utasítását.

Veress Sándor sarkon fordult, és kitámolygott a szobából. Az első rohamnál érezte ezt az émelygést a gyomrában, mint most. Mikor közelharcra kerül sor, és szuronyával rohant a szembejövő osztrák katonára. Behunyta a szemét, hogy ne lássa azt a pillanatot, amikor vagy az ő kése hatol a másik testébe, vagy a

VILÁG

(folytatás az első oldalról)

a világ, hogyan véreznek Budapest utcáin, pusztulnak a tankok lánctalpai alatt a forradalmárok, és Dubcseknek sem segített senki 1968-ban, üvöltve, hörögve taposta el az ormótlan túlerő az „emberarcú kommunizmus" utolsó jámbor illúzióját. Ceaușescu is rombolhatta a falvakat, s csinálhatott, amit akart a kisebbségekkel, dölyfös magabiztossággal sepert le minden illedelmes figyelmeztetést, hogy talán mégse kellene olyan nagyon... azzal, hogy ez belügy, Románia szuverén joga. Tetszik a dolog nagyon a forradalom óta is sokaknak, és Marosvásárhely után sokakban felrémlett a pogromok lidérces veszélye, mert látszólag a világ most sem tett semmit, legfeljebb bágyadtan tiltakozott...

De aztán a világon sok minden megesett, hihetetlen, álomban sem remélt változások szaggatták darabokra, másként ítéli meg ma már a gyilkos barbárságot a hidegháború riadalmából felocsúdott világ — Szaddam Husszein szerzett ezzel kapcsolatban teljesen váratlan, félelmetes tapasztalokat; kiderült, hogy *ma már nem tehet mindenki azt, amit akar*, a saját határain belül sem, *az emberi jogok tiszteletben tartása ma már nem belügy, és nem belügy a pogrom, a kisebbségek, más népcsoportok ellen indított irtó hadjárat*... Helsinkiben, az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezleten a nyugat-európai országok többségét tömörítő politikai és katonai szövetség, a Nyugat-európai Unió külügyminiszterei külön értekezletet tartottak, amelyen a kiszivárgott értesülések szerint elhatározták, hogy *közös tengeri és légi katonai műveleteket kezdenek* az Adriai-tenger térségében a Szerbia elleni kereskedelmi embargó betartásának ellenőrzésére. Állítólag megvitatták *Jugoszlávia tengeri kikötői blokádjának* a kérdését is, de ehhez még az ENSZ Biztonsági Tanácsának a jóváhagyására van szükség. A Nyugat-európai Unió országainak Helsinkiben hozott döntése *feltétlenül példaértékű*, mert *a szervezet fennállásának történetében most először vállalkozott nemzetközi katonai szerepre*. Főtitkára egy német rádióállomásnak tegnap adott nyilatkozatában elképzelhetőnek tartotta, hogy Jugoszláviában *nemzetközi haderő vet véget a vérontásnak!* A France Presse megjegyzi, hogy Bush kijelentette: a Boszniának szánt humanitárius segélyt *bármi áron* célhoz kell juttatni! Sőt, Bush még olyasmit is mondott a bosnyák elnöknek Helsinkiben a tegnap, hogy az Egyesült Államok tanulmányozza *a légierő felhasználásának a lehetőségét a szerbek által Boszniába bevetett nehézfegyverzet megsemmisítésére*...

VÉGET ÉRT HELSINKIBEN

az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet *Helsinki 2.* névvel jelzett csúcstalálkozója. A tegnap is folytatódott a hivatalos üléseken kívül az állam- és kormányfők egymással folytatott, személyes beszélgetése. Iliescu elnök Jelcinnel, Zselevvel, Snegurral társalgott ismét —

Büky Béla, festő

Könyv, túl a nyolcvanon

FESTÉS, BÁBJÁTÉK, ÁRNYJÁTÉK

A szobában, a falakon festmények sora éri egymást; a polcokon, a szekrények tetején faragott bábuk, árnyjátékfigurák: megelevenedett mesehősök. *Büky Béla* festőművész-tanár otthonában úgy érzi a látogató: elvarázsolt világba került. A piktúra és a bábozás rokonsága, együvé tartozása lepi meg a szemlélőt.

— Egy tőről gyökeredzik mind a kettő — mondja a nyolcvanegyéves mester. — *Vaszary-tanítványként* indultam a pályámon, de valahogy nem találtam az akkor honos irányzatok között a magam hangjára. Igyekeztem azt a stílust megkeresni, ami jellemzi népünket. Úgy éreztem: a tiszta forráshoz kell eljutnom.

Erre rövidesen rá is bukkant: *Bartók, Kodály*, s a népi írók által nyitott úton talált a népre. 1928-ban a velencei biennálén filcrátétes faliszőnyegét állították ki. Szerepeltek munkái Nürnbergben, Genovában is, 1929-ben. Idehaza pedig, 1934-ben a Nemzeti Szalonban rendezett kiállítást. A belső feszítő erő ennek ellenére új megnyilvánulási forma kutatására késztette.

— Pedagógus mivoltom dolgozott bennem, a népművelő szándéka. A nemzeti hagyományok feldolgozásának igénye. Az *árny- és bábjátékra* irányult a figyelmem. Feleségemmel először baráti társaságokban tartottunk előadásokat. Aesopus-mesét, a Tücsök és a hangyát dramatizáltuk először. Később jó barátom, *Bajcsy-Zsilinszky Endre* pártja, a Nemzeti Radikális Párt székházában mutattuk be darabunkat. Ezt aztán estjeink sokasága követte, s közben repertoárunk is gazdagodott. Székely népballadák füzérét iktattuk műsorunkba, a *Kalevalát* is színre vittük, 1936-ban *Magyar játék* címmel a bábozásról, annak művészi lehetőségeiről írtam könyvet. Addig magyar szerzőtől még nem jelent meg erről az ősi művészeti ágról összefoglaló igényű írás.

— A felszabadulás után hogyan alakult pályája?

— Rajztanárként dolgoztam, az ecsetet sem tettem le. Bábszakköröm mindig volt, legutóbb 74 éves koromban még Bicskére jártam ki vonattal tanítványaimhoz. S közben természetesen róttuk feleségemmel az országot: előadásokat tartottunk, és magyarázatokkal, tanácsokkal is elláttuk az érdeklődőket.

1972-ben a Nemzetközi Bábjáték Szövetség tiszteletbeli tagjává választotta. 1974-ben a hagyományos tihanyi nyári kiállításra is meghívták. Bábui bizonyították: a vurstli korlátait túlhágó árny- és bábjáték egyenrangú testvére a többi művészeti tevékenységnek. Rengeteg bábuja „vándorolt ki" akkoriban Amerikába, de vásárolt tőle a Magyar Színházi Intézet is.

Belistska-Scholtz Hedvig 1974-ben megjelent *Vásári és művészi bábjáték* című kötetében egész fejezetet szentelt Büky Bélának. Ez a rész Kodály-mondatokkal indult: „Mi azt mondjuk a népnek: Amit tudsz, nagy érték, az ősök hagyománya, a magad, lelked igaz kifejezése".

— Most, a 80. éven túllépve *megírtam új könyvemet*, amelyben tulajdonképpen életem summázatát adom. A visszapillantás az árny- és bábjátékok áttekintését zárja körül. Saját illusztrációimmal láttam el a kötetet, akinek kedve támad, akár meg is alkothatja a lerajzolt alakokat. Remélem, a Népművelési Propaganda Iroda gondozásában augusztusban már a könyvesboltokba kerülnek művem példányai — mondta befejezésül Büky Béla.

Földes Károly

Földes Károly

Esti

2.

Ezekben a napokban több vállalat szocialista brigádja, r
el, hogy a párt XII. kongresszusa és hazánk felszabadul
letére újabb munkaverseny-felajánlásokat tesznek, illet
Igy tettek a Chinoinban is, a kísérleti nagyüzemben. Fe
munkahelyén készült. Ők is csatlakoztak
(MTI — F

Büky Béla, [ ]

L: Kemény [ ]

(h.m.): Üsd Ubul és Verj Elek 2.

Esti Hirlap, Bp. 1977 dec. 13

Büky Béla

Bemutatott műve:

9 sz. „Csónakok," akvarell.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek szabad szakszervezetének kiállítása. Budapest, 1945. VII.

Bűky Béla

Bemutatott műve:

34. p. „Kövartotók," akvarell.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadszakszervezetének kiállítása, Budapest, 1945. VIII.

Bálint Béla
bábművész

A két világháború között Blattner Géza, Bálint Béla és Rév István bábmunkássága határozta meg a bábtörekvések arculatát.

Belitska Scholtz Hedvig: Bábtörténeti kiállítás . . .
Művészet, 1974. augusztus - 26 lap.

Büky Béla bábtervező

a Szinházi Intézet a Tihanyi Múzeumban rendezett bábtörténeti kiállításán látható régi ihletésü bábfigurái. (emlitve)

-fekete: Bábtörténeti kiállitás Tihanyban. Magyar Nemzet, 1944. szept. 29.

Büky Béla

Miáll-

Nemzeti Szalon

1931. jan.

Föv. Kéjst

Büky Béla

1926. egyházmův. kiáll. a
Nemzeti szalonban
Jézus gyermekkel, olajf
Tavasz, freskóvázlat, olajf.
Szt Ferenc hegedűlő
angyallal, olajf

Kard, Retta VI. 128.

Büky Béla

A Csernoch díj 1926.
évi pályázatán Szent Ferenc
e. - művére dicséret

Nemzeti Szalon

Egyházm. kiáll. 1926.

tisztelt Főtitkár Ur!

n találtam igen tisztelt Főtitkár Ur
ndég távol van és csak 21.-én jön haza
óre válaszolni nem tud. Elnézését kérem

Dr Heinczi Kálmán

Büky Emilia.
Csák tanár növendéke.

a Műcsarnokban, a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán szerepel munkája.

Budapesti Hirlap, 1928. Máj. 20.

Bükÿ György
illusztrátta

Krudy Gyula: 1848.
Nagy idők nagy hősei. Bp.
1948.

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET
1935. MÁRCIUS 30-TÓL ÁPRILIS 14-IG.

Képeit.
BUDAPEST·IV.
KÁROLY KIRÁLY ÚT 28 • GERLÓCZY·U.5

Büky István

Festménnyel szerepel a Nemzeti Szalon tav.tárlatán.

Ujság, 934.VI.10.

Bükky József

UME második kiállításán a Nemzeti Szalonban festményei szerepeltek.

BH.930.IV.27.

Büky József 1932-és 1951 között festőművész kiséletezett különböző bábtechnikákkal Arany János és Fazekas Mihály néhány elbeszélő költeményének előadásához.

A színház világtörténete /2

1097 old.

Büky Pál
Zarándokok, olaj

1924

O.M.Kir.Képzőműv.Főisk. kiáll. 6 l.

.M.Kir.Képzőműv. Főisk. kiáll. 5 1.

BÜKY ZOLTÁN

Őszi délután.
Alkony.

MDK

Büky Zoltán
Pitvar Őriszentpéteren

KMTárs. Téli tárl. 1938.

MDK

Büky Zoltán

Kora tavaszi napsütés
Olvadó hó

N. Szal. tavaszi kiáll. 1929. jun.
5 l.

MDK

Büky Zoltán

Három téli kiáll. Füleky J.:N.Szal. Müvész-Élet 1933.II.2.sz. 4.l.

Büky Zöltán

MDK

Havas udvar

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Büky Zoltán festőművész

Őszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével vett rész
napsütéses téli ugligeti táj.

Pesti Hirlap 1931.IX.20.

Büky Zoltán festőművész

Nemzeti Szalon Őszi Tárlatán képével vett részt

Nemzeti Ujság 1931.IX.20.

Brüky Zoltán, festőm.

Friss, tehetséges piktor.
Tavaszi tárlat a N. Kal.-ban.

(m.v.) N. U. 932. VI. 19.

Büky Zoltán, festőm.
emlékére méltó módon szerepel a
N. Szal. Szav. Párlatán.

? 932. VI. 19

Bükky Zoltán

Nemzeti Szalon nagy téli tárlatán
tájképével szerepelt.

PH.932.T.1.

Bíró Zoltán

Nemzeti Szalon Téli Tárlatán
neve szerepelt.

NU. 1932. T. 1.

MDK

Büky Zoltán

Út a völgyben c. munkájáért aranymárkás bronz kitüntetést kapott

Aranymárkás díjak az Uj Szalonban. Képzőművészet 1934. 166.l.

MDK

Büky Zoltán

Téli táj

Tav.tárlat, N.Szal. 1934. jun. 3 l.

MD K

Büky Zoltán, festö.

Csoportos fák.	Of.
Téli napsütés.	"
Ut a völgyben.	"

Az Uj Szalon Szent István-i kiállitása. 1934. aug.
Katalog.

MDK

Büky Zoltán

Művével résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav.kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 24.lap

MDK

Dr.Büky Zoltán, festö

Udvar a Rózsadombon.
Pitvar Óriszentpéteren. 23.1.

KMTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt. kiáll.
Bp.Mücsarnok. Kat. 19.1. és 23.1.

MDK

Büky Zoltán

Kuruclesi ut, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec. 10. l.

MDK

Büki Zoltán

Képzőművészet 1934. VIII. 74. sz. 143.l.

BŪKY Bila festō

SzL 1994 123-124. ll

FLUXART

A KOSSUTH KLUB meghívja Önt
ORTHOCLASE kanadai festőművész

"FLUX - AZ ÚJ PERSPEKTÍVA"

című kiállítására, mely megtekinthető
1994. április 14 - 27-ig, vasárnap kivételével
naponta 10-18 óráig.

A Kiállítás megnyitóján, 1994. április 14-én
délután 5 órakor a művész előadást tart a Fluxról

Büky Béla

l.

Igram. kiáll

Bp. (1930?)

24. tábla
után szúrás
emléklap

Büky Béla

Magyar Élet 1941

12. *SZ. Veres Péter:* Európa? *Gombos Gyula:* Madártávlatból. *Dr. Bakó Elemér:* Csüry Bálint. *Szij Gábor:* A Babits-emlékkönyv és a Magyar Csillag. *Litkey György:* Büky Béla kiállítása. *pálóczi Horváth Lajos:* Admirátor leleplezi magát és elnémul. — Őrálló.

Bíró Béla
festő

Műcs. kiáll. 1926 tól
Pipics III. 6

Szeged:

„Segedin" látképe. A
körülvett várost, melynek épüle
ri csapatok ágyui ostromolja
midőn 1686. oktober 20-án N
tai a törökökkel összecsap
-kürtös adja le a parancso
kalaplevéve beszélget. A hátté
sarkon „N3." olvasható.

Rézkarcz, méretei a vonal

Bergmann Carl Chr:
Kriegs=Thaten von Anno (1400) bis 1

Büky Béla

festő

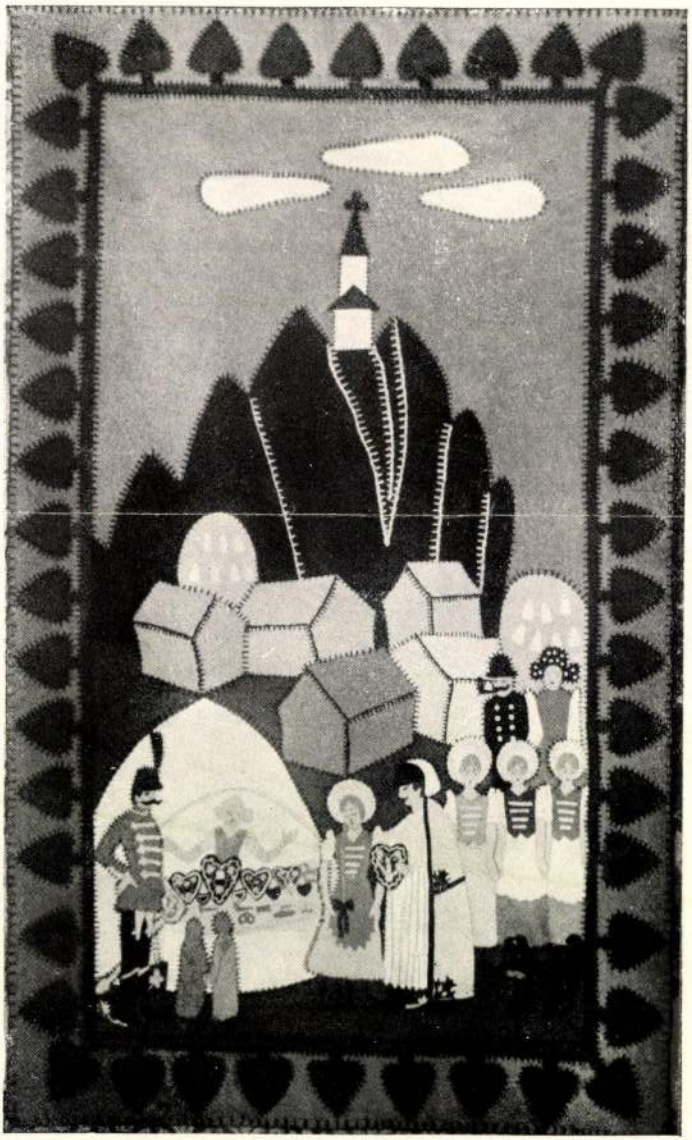

BÜKY BÉLA

Fali szőnyeg *Wandteppich*

Nemzeti Szalon 1928. febr. Inne

Bűky Béla

Karácsony c. Lépe
repr.

Csánky Ung Mal

Büky Béla

Stul. 1897 jan. 18 Jután.
Képzőm. főisk. Bpest
Olaszországi tanulmány
út 1922, óta Budapes-
ten működik

Hegyi tájkép, of. 1928
Öreg anzony of. 1926

Kat Nürnb 1929
19. l.

b/ A Székesfővaros Községi Ipar

A Szekesfővárosi Községi Iparra
2. Diszitőfestöipari, 3. Faipari (asztalo
ri, 5. Ötvösipari, 6. Sokszorositó (grafi

Az Ipari Szakiskolák célja szak
és különösen önálló müipari mesterek neve
téren teljes kiképzést nyujt. Az Ipari Sz
év eredményes bevégzése után a növendékek
kapnak. A negyedik évfolyam a szakiskolák
elvégeztével a növendékek "Mesterlevelet"
ra és minden egyéb szakmabeli gyakorlat ig
sitja. A Mesterképző Ipari Tanfolyamra köz
levéllel) rendelkező iparossegédek is, aki

Az Ipari Szakiskolák rendes növe
közép- vagy polgári iskola negyedik osztál
felvételi vizsgát tesz. A felvetelnel bemu
kola IV. osztályának sikeres elvégzését ig
kivonat. 3. Ujraoltási bizonyitvány. 4. Ha
való testi alkalmasságról. 5. A Mesterképz
nél a 4. pontban kivánt igazolás elmarad,
ket) bemutatni.

A tanév szeptember 1-től julius

c/ A Székesfővárosi Iparrajziskol
esti osztályokra tagozódnak.

A nappali tanfolyamokra beiratko
Székesfőváros Községi Ipari Szakiskoláinak
osztályokon, ill. szakiskolákon tanitott e
szabadon választott tantárgyakra a rendelke
továbbá egy "általános rajzi és festészeti"
hatnak be. Az Ipari Szakiskolákon előadott
rendelkező iparosok vehetők fel, mig a több
levéllel) nem rendelkezők is beiratkozhatna

Az egyes elméleti, rajzi és gyako
telével az intézet módot akar nyujtani ugy

Büky Béla

l.

Művész Otthon 1929.

3. l. - 10. l.

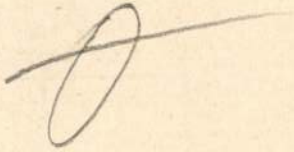

Ernst Múzeum

cód kiállításai

XCI

[40.] csoportkiállítás.

Derkovits Gyula

Molnár C. Pál

Rauscher György

Simon György János

Cseleinyi Walles-
hausen Zs.

Kósa Mária

Bp 1927. szept.

Fő. Képtár

Büky Béla

MAGYAR MUVESZET

1931. 59.

Büky Béla

festő

iród

z Müv. 2.)

~~Müvészet~~

(1942. 43. z. 15. l.

(A Müterem

kiállitásai.)

~~A B-y B-t!~~

Büky Béla
festő

l.

Vámossy Klára
A kazai bábjáték
Bp. 1941. 47. l.

48, 49
50, 51, 52. l.
55. l.
65. l.
70. l. 71. l.
73. l.
77, 78. l. 81. l.

Büki Béla

l.

Rajzoktatás

1943. IV. évf. 4. sz.

Cornék

ül

---

vitel:

elszámolva összesen.....

V.Festési munka összesen:

Bpest, ig

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
312 1927
1927 aug. hó 17. n.

Büky Béla

BÜKY, Béla

42. *Stilleben mit Krug*
43. *Stilleben mit Feldflasche*
44. *Kind und Weichselbaum*
45. *Weihnachten*

Büky Béla

festő, szül. Juta (Somogy vm.)
1899 jan. 18. A bpesti képrö-
művészeti főiskolán 1921. rajzta-
nári oklevelet szerzett, amiban öt
évig ugyanott Vaszary Janosnál és
Dudics Andornál tanult. 1920 óta
szerepela fővárosi tárlatokon. Az UME
tagja. Itthon és a külföldön (Wien,
Genova) több kitüntetést ugyst. Kerész-
tény szellemi magyar uj képstilus
kereséset tekinti feladatának.

477.

Dietrich, Chr. W. Ernst

Tájkép szl. Vilmossal.

Rk.

K. 10.—

183 x 138 mm.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Büky Béla
festő

VK minkiáll. 1943

Hollókő, vízf.
Halasztanya Sió-
fokon, vízf.

áll. vásárlás, nem
volt kiállítva.

Falu, filcrátét

NEMZETPOLITIKAI SZEMLE

A TARTALOMBÓL:

Boromisza Tibor: Szemtől-szembe
Jánosi György: A magyar ifjuság sajgó sebei
Kerék Mihály: Műveltség, értelem, erkölcs, választójog
Karakán Balázs levele. — Bodor Aladár verse. — Ne akarjatok uj Márciust!
y-ó: Hol vannak a magyarok?
jákfai Gömbös Miklós: Pángermán agitáció Csonka-Magyarországon
Temesváry László: Nemzeti gazdálkodás
Laborc István: Az ipari tartaléksereg levezetése
Szentgyörgyi Elemér: Erdélyországi levelek
Kincs Elek: A szolgálat öröme
(Dr. O. J.) Tükörcserép. — (J-ó-S.) Márciusi krónika. — Rovatok. — Stb.

BUDAPEST 1937. ÁPRILIS 1. **II. ÉVFOLYAM 4. SZÁM**

Magyar Élet

nemzetpolitikai szemle

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP ELSEJÉN

►

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII. kerület
Kölcsey-utca 4.
Telefonszám: 13-55-44.

►

Postatakarékpénztári csekkszámla száma: 44.756.

►

Hivatalos órák:
Szerdán és szombaton, 18-20 óra közt.

►

Előfizetési ár:
Egész évre 5 pengő, félévre 3 pengő. Egyes szám ára 60 fillér.

Semmiféle fizetett közleményt vagy hirdetést nem hozunk.

Kéziratokat nem őrzünk meg. Levélválasz igénylésekor válaszbélyeg melléklendő.

Olvasóihoz!

A MAGYAR ÉLET eddigi számait megrendelőinknek azzal a felkéréssel küldtük meg, hogy amennyiben a lapra előfizetni még sem kívánna, a lappéldányt küldje viszsza a kiadóhivatalnak, ellenkező esetben *a lap további példányszámait is megküldjük és az előfizetési díj megfizetésére igényt tartunk.*

Felkérjük ezért mindazokat, akik a lap eddigi példányait elfogadták, hogy az előfizetési dijat a *44.756 számu postatakarékpénztári csekkszámlára befizetni szivesek legyenek,* mert eszményi törekvéseinknek kizárólagos anyagi alapja az előfizetési dij, amelynek előfizetőink teljes számához mért összegére biztosan számitva vállaltunk kötelezettségeket.

Ügynököket nem alkalmazunk. Megadott cimre mutatványszámot küldünk.

Ha olvasóink is közlik velünk azoknak az ismerőseiknek címét, akik véleményük szerint lapunk szellemével rokonszenveznek és lapunkat szivesen fogadják, mutatványszámot küldünk.

Budapest, 1937 március 1.

MAGYAR ÉLET
kiadóhivatala.

A kiadásért Dr. Kayos György felelős.

Büky Béla

Székesfőv. képt. gyűjt. kiáll.

1944.

BÜKY BÉLA :

37. Egyke. - Olajf., v. 74 x 95 cm. Jelz. l.j.: "Büki 1941".

R 1239 LACI BABA: 1
78VJSZ95LIYUm 876

megjelen

< Büky Béla >

Könyve

< > Bábjátékkönyv.
Bp. 1947.

Ism.

Köznevelés

1947. aug. 15. 364. l.

A kiváltságosak szóra kozatatása helyett a nepi kultúra szolgálatába akarja állítani a bábjátékot. A bábjátékot a szeleskörü nepmüvelés szolgálatába óhajtja állítani. A naturalista ábrázolás helyett

A müvészi egyszerüség fon-
tosabbat és a stilizálás, jel képi
[illegible]

M.KIR.MINISTERELNÖK.

3 2 5 4
--------I.
M. E.

A M.KIR.KÖZPONTI ÁLLAMPÉ

U T A L V Á

1911 évi szolgálat.Rendkivül
kóczi Ferencz és bujdosó tár
csolatos költségekre az 1906

Utasitom a m.kir.k
kesegyházban felállitott Rák
kóczi emlékmü bizottságának a
mával felmerült s a ./. alat
ellátott utiszámlák alapján

Büky Béla

festő

Svájci magy. kiáll.

Mat. 1944.

22. l.

Becsi kiáll 1928

Nürnbergi m. kiáll

1929.

Genovai (kiáll

m.) 1927

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Büky B.

1928-ban a beisi Künstlerbund Hagen (tagja lett. külföldi levelező)

UME 1931. évi kiáll. kat. 1929. az UME genovai kiállitásán emlékérem.

10½ – 24½ – 2
A-K-Kap. 20 lap
akad. ort

Régiségtár.

...i fel, hosz

...partján ~~látjuk~~ Buda várát, a Rácz-
... a folyó közepén pedig a Margitszigetet
~~...~~ látjuk. Az innenső parton Pest városát,
...ak veszik körül. Az előtért elfog-
...a. Az egyik a kutyától üldözött
... mialatt a domb mögül fordul elő-
...és a szarvasra mutat. Jobbról a
...szik és mögötte kutya alszik. A
...t felhős.

... 35880 sz. leirat alapján 1893: X.

(34)

... ellenőrizni!

1894: VII. 259
1907: V. 49

180

Büky Béla

»FIGYELŐ«
ÚJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299-632.

Lap: Somogyi Hirek, Kaposvár

Megjelent: [illegible]

A somogymegyei képzőművészek kiállítása

93

A Somogymegyei Képzőművészek Szabad Szakszervezete az idén másodizben lép kiállításával a közönség elé. Ezúttal a somogymegyei festők munkáit állították ki. Szükség van erre a seregszemlére, hogy láthassuk: valóban van fejlődő művészeti élet Somogyban.

A kiállításon szereplő nevek: Kunffy Lajos, Pazsitzky Sándor, Z. Soós István, Lovrits Kálmán, Büky Béla, Ruisz György és Gerő Kázmér.

Megnyitó vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Nemzeti Parasztpártban. Közreműködik a Kaposvári Kórus Nyakas József vezényletével.

Átvitel

B. E. V. V. nyomdája. 1922. V. 10.000. — 3146. s/.

Büky Béla

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299—632.

Somogyi Ujság, Kaposvár
Lap: ...
Megjelent: aug. - 7.

Balatoni festők ösztöndíjai

Megírtuk, hogy a kultuszminisztérium és a BIB meghozta döntését és kijelölte azt a tíz művészt, akinek az 1943. évi ösztöndíjat az irodalmi és művészeti tanács véleményezése alapján juttatta. Az ösztöndíjjal jutalmazottak sorában van *Büky* Béla festőművész, aki a Kaposvár közelében fekvő Juta községből származik. *Büky* Béla a kijelölt többi művésszel együtt az ösztöndíj feltételei szerint a nyáron a Balaton mellett tartózkodik, hogy a Balaton természeti szépségeinek megörökítése mellett foglalkozhassék a balatonkörnyéki műemlékek művészi ábrázolásával is.

Büky Béla

1941.

Magyar Élet

12. SZ. *Veres Péter:* Európa? *Gombos Gyula:* Madártávlatból. *Dr. Bakó Elemér:* Csüry Bálint. *Szíj Gábor:* A Babits-emlékkönyv és a Magyar Csillag. *Litkey György:* Büky Béla kiállítása. *pálóczi Horváth Lajos:* Admirátor leleplezi magát és elnémul. — Órálló.

Bürky Béla

VÁLASZUK

[illegible]ösbemutatónak kü-
[illegible]kessége, hogy Otto
[illegible]eppen ugrassa jal-
[illegible]Márczak czéri sem
[illegible]ad romantikus mo-
[illegible]nak [illegible]

[illegible]nésszel és mindig ke-
[illegible]belerakott az előadá-
[illegible]gába akarta bolondi-
[illegible]falmába keríteni [illegible]
[illegible]nesz, akiről azt
[illegible]hogy [illegible] Rápk [illegible]

Büky Béla

a magyar bábjáték
Nakembere

írod
~

Ujember
1947. jan. 19.
(Sz. T.: Bábjátékban
az igazság.)

Fejérmegye nemesi felkelésének zászlói

IX · 118.

Büky Béla

BÜKY BÉLA a Nemzeti Szalon csoportkiállításán érdekes, magyarosan dekoratív kompozicióí mellett néhány aplikációs faliszőnyeget mutatott be. Szőnyegei igen jelentékeny — néhol kész eredményszámba menő — kísérletek a nyugati legújabb eredmények és a magyar népies formalátás egyeztetésére.

(*)

Magyar Iparművészet

1931. 37. l.

Bűky Béla

BŰKY BÉLA a Nemzeti Szalon csoportkiállításán érdekes, magyarosan dekoratív kompozíciói mellett néhány aplikációs falszőnyeget mutatott be. Szőnyegei igen jelentékeny — néhol kész eredmény-számba menő — kísérletek a nyugati legújabb eredmények és a magyar népies formalátás egyeztetésére. (*)

Ú ... 1935. ÉVI
GJE ... KKEK
YELV ... TAI

RMŰVÉSZET ... 4
CONTENTS OF
VÉSZET 1935 NU

Magyar Iparművészet
1931. 37 l

Stelle des ehemaligen Kuny'schen Hauses am Kristinenring eine von Géza Gorka entworfene Gedenktafel errichten. Das Hauptfabrikat Kuny's war das Tafelgeschirr, und in diesem Punkte war er eine ernste Konkurrenz für die Fayencefabriken

speaks in his book written about the technic of the art of ceramics already of the sign „OF", which was used by Kuny. And as it came out at last is the abbrevation from „Ofener Fabrik". The book about Kuny which was written by Siklóssy, and appeared in 1917 created a great interest for Kuny and his work. Among our illustrations is to be found a collection of this special fayence by Prof. Francis Szablya Frischauf, being the greatest collection of this kind of fayence. A memorial-tablet has been created by the city of Budapest to the memory of Kuny and may be seen on the spot of the ancient Kuny-house. This piece of work was designed and carried aut by Géza Gorka. Kuny specialized in table-china and ranked among the foremost manufactures of his time in Middle-Europe. He produced many lovely specimens of fayence which were largely used in the chemist shops. Kuny was wery proud of his so-called „Marble-china". An other special type of this productions was the fine earthen-ware, which he named „Danzig-china", connected in no way with this town. Today it is considered that Kuny reached the highest standard of excellence along this particular line, this was also the opinion of Vince Wartha.

*

ARTHUR LAKATOS: DIE LEIPZIGER INTERNATIONALE MESSE DES JAHRES 1935. In den Messehäusern der diesjährigen Leipziger Messe gab es viel interessante Neuigkeiten zu sehen. Auch die Ungarische Kunstgewerbegesellschaft nahm an der Messe Teil und sie hatte ausser dem ihren Gegenständen zugekommenen grossen Interesse auch einen materiellen Erfolg

Büky Béla

Vas. Ujs. Ujmagyarság Tepé.
Nett. 1939. ápr. 23

nyokat azonban a mult minden tanulsága sem képesíti prófétai hivatásra. A szellemi élet ismétlődést, törvényszerű visszatérést nem ismer. Itt legfeljebb fejlődéstörténeti analógiák alapján való valószínűségi következtetésről lehet szó. És mégis, éppen ma, jelenünk ezernyi bizonytalansága és súlyos válságai közepette szüntelen kísért, nap-nap után elénk döbben a jövő nagy kérdőjele. Az emberiség tán soha oly szomjas lélekkel nem kereste és várta, mint ma a választ a végzetterhes kérdésre, hogy a történelem tanulságainak tükrében mint mutat a jövő horoszkópja? Ferrero és Spengler történeti analógiákkal megindokolt sötétlő jóslatát is ez a vágy érlelte.

CHARLES

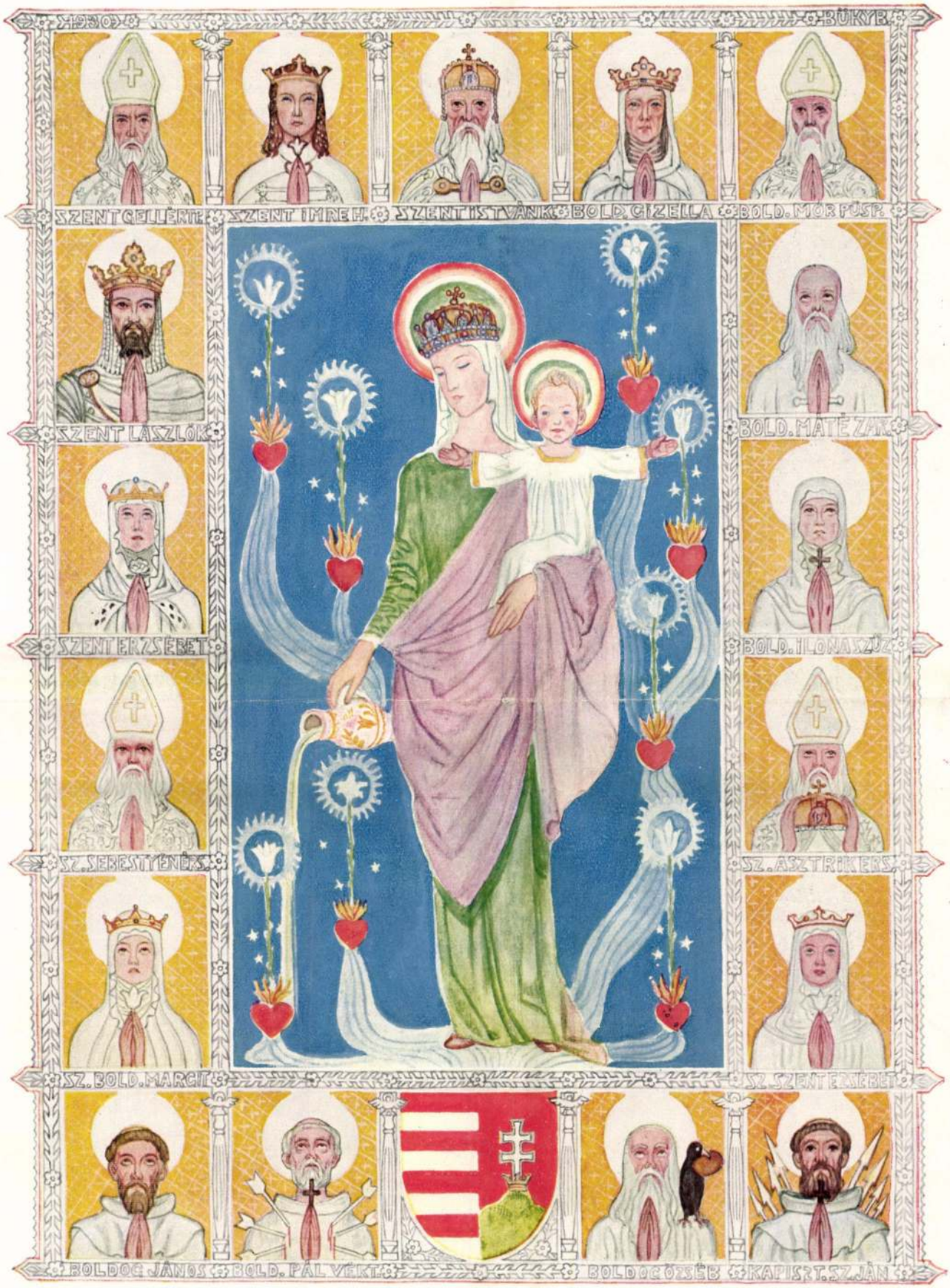

Büky Béla: Emléklap. — Denkblatt. — Memorial-page. — Image décorative. — Pagina di ricordo.

Az Athenaeum r.-t. nyomása.

Büky Béla

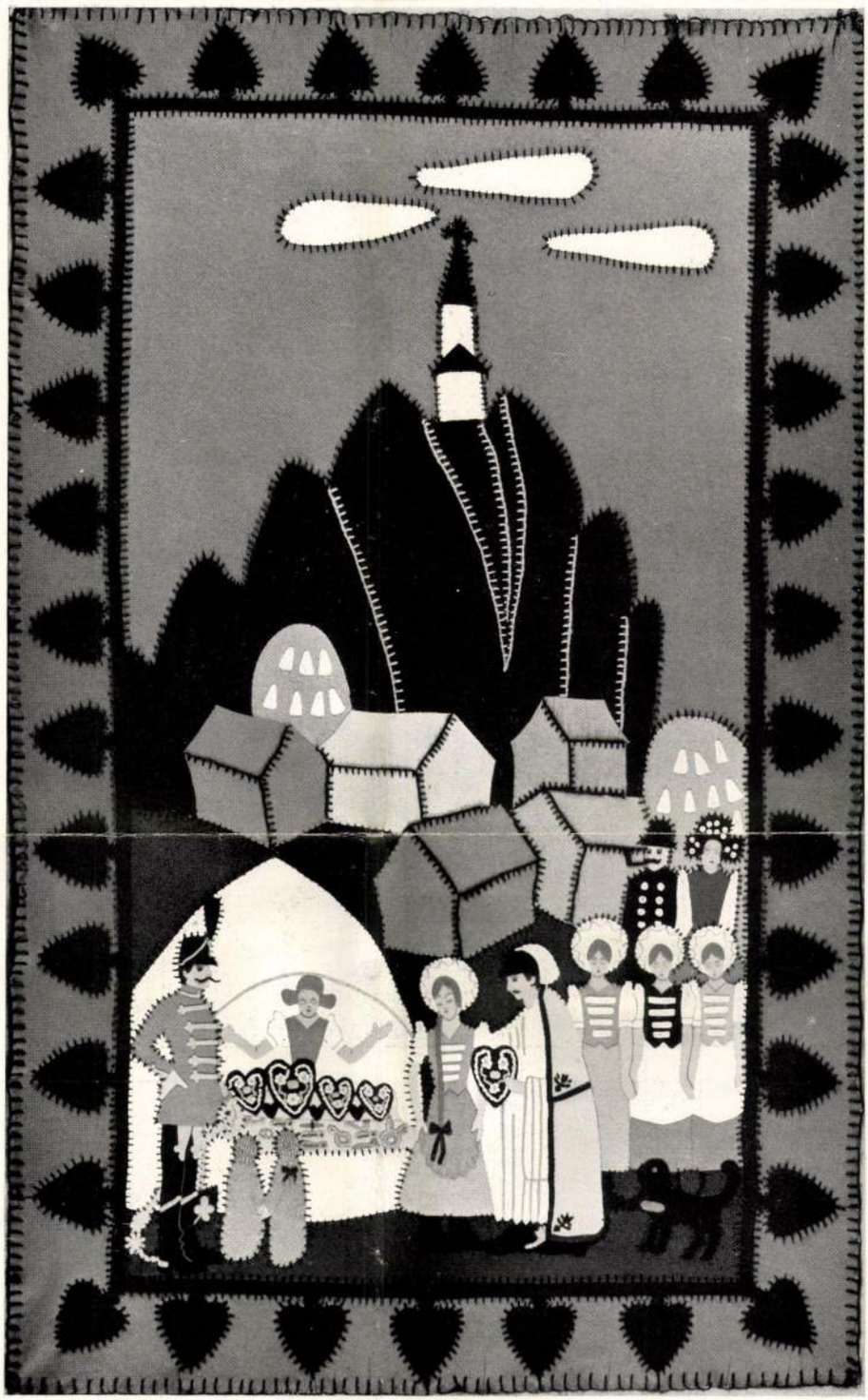

Büky Béla: Rátétes falizőnyeg.
— Wandteppich mit Applikationsarbeit. — Appliqué tapestry. — Panneau en application. — Tapeto con applicazioni.

Magyar Iparművészet
1930. 7-8. f.

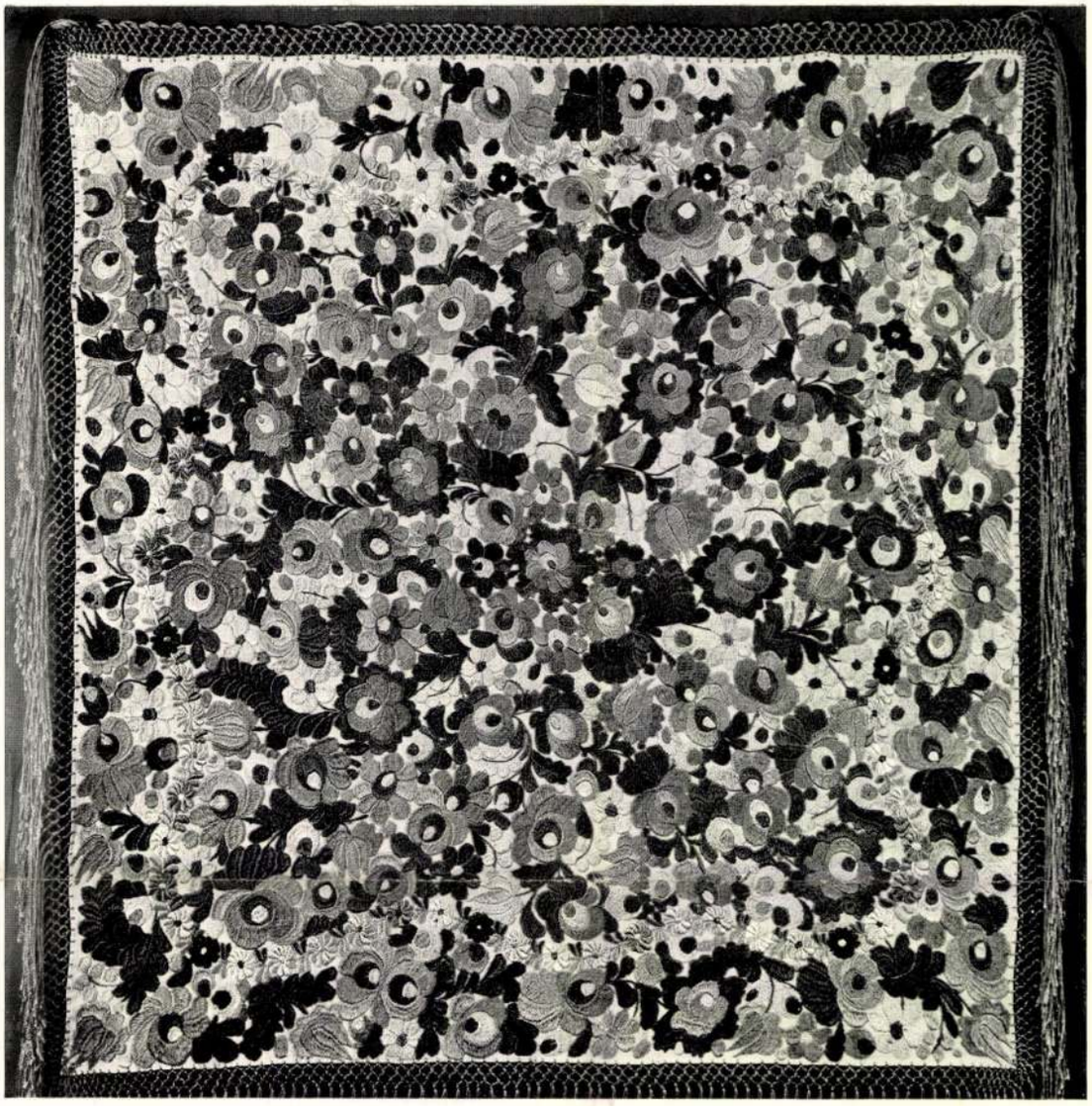

Bayer Róbertné: Mezőkövesdi terítő és falidísz. — Gestickte Decke und Wandbehang aus Mezőkövesd. — Embroidered table-cover and wall-hanging of Mezőkövesd. — Broderies de Mezőkövesd. — Tovaglia e d'ornamento da muro di Mezőkövesd.

MDK

Büky Zoltán

Öreg ház napsütésben, festm.

Képzőművészet, 1928. 13.sz. kép 2oo l.

Büky Zöltán MDK

Hóolvadás

Mücsarnok 1943 Tavaszi kiállitás

Büky Zoltán

Alkotásával szerepel a Nemzeti Szalon tav.tárlatán.

P.H.934.VI.10.

Büky Zoltán

Alkotásával szerepel a Nemzeti Szalon tav. tárlatán.

N.U.934.VI.10.

Bürg Zoltán

Szerepelt a Nemzeti Szalon téli tárlatán.

PH. 1932. XII. 25.

megjöva

Bükky Zoltán

Ut a völgyben c. képére a bpesti Nyikalomban aranymérkás bronzkitüntetést kapott.

Magyarság

1934. aug. 26.

a művészeknek,a Bizottság irat-

nében kifizette.

l közöltem mihez tartás végett

tartása ilyen nagyértékü régi

teljességgel megkivántatik.A

y a két kép megőrizze eredeti

atás az eredeti állapothoz ké-

sség szempontjából és a doku-

agyméltóságodat,kegyeskedjék

l három darab fényképfelvétel

ani állapotában, 2.a letisztitás

után.Tudtommal az egyik képen

ozik,ezt a müvészek csak sima

ik ki,hogy bármikor megkülön-

schnek eredeti kezevonása a mos-

Biky Zoltán

Tanya

Farm in the Valley

C. képe repr.

Holdfény

34. l.

Hongrie - Hungary

II. 6-7. sz. képpel

Büky Zoltán.

Büky Zoltán

1928. Őszi tárlat

Öreg ház napsütésben, olaj

1929. Tavaszi tárlat.

Koratavszi napsütés, olaj
Olvadó hó, olaj

1929. Őszi tárlat

Pomázi részlet, olaj
Hajógyári szigetpartján,

1931. Tavaszi tárlat

Felhőség,

1931. Őszi tárlat

Zugligetben télen

1932. Nagy téli tárlat

Öreg fa a réten

~~1932. Tavaszi tárlat~~

~~Felhőség~~

1932. Őszi tárlat

Szellős nyári délelött, olaj

1932. Téli tárlat

Ősz a kertben, olaj

1933. Tavaszi tárlat

Közelgő ősszel a verandán, olaj
Petuniák az ablakban, olaj

1933. Balatoni kiáll./ V./

Tanya Kenesénél, olaj

1934. Tavaszi tárlat

Téli táj, olaj

1932. tav.
Téli táj, Virágzófák, Of.

Büky Zoltán
festő

Büky Zoltán

MDK

Pitvar Öriszentpéteren

Miesarnok 1938 Téli tárlat

Büky Zoltán

MDK

Udvar a Rózsadombon

Mücsarnok 1938 Téli tárlat

MDK

Büky Zoltán, festö

Téli táj. Olf.
Virágzó fák.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1932. junius. Kat.

MDK

Büky Zoltán, festö

Felhös ég.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat.1931.junius. Kat.

MDK

Büky Zoltán, festö

Szellös nyári délelött. Olajf.

Nemzeti Szalon. - Öszi Tárlat, 1932. szept. Kat.

MDK

Büky Zoltán, festö

Ösz a kertben. Olajf.

Nemzeti Szalon.- Téli tárlat.1932.dec. Kat.

MDK

Bükky Zoltán

Ut a völgyben, aranymárkás bronz kitünt.

Aranymárkás dijak az Uj Szalonban. Budapesti Hirlap 1934. aug. 26.

MDK

Bükky Zoltán

Ut a völgyben

c. müve aranymárkás bronz kitüntetést nyerte.

Kiosztották az Uj Szalon aranymárkás dijait.
Magyarság, 1934, aug. 26. 21.l.

MDK

Büky Zoltán, festö

Zugligetben télen.

Nemzeti Szalon. -Öszi Tárlat. 1931.szept. Kat.

Büky Zoltán MDK

Tanya Kenesénél

~~Műcsarnok~~ Balatoni Társaság V. Kiáll.
Nemzeti Szalon 1933. máj.

Uj Szalon 1934 aug. Bühy Z.
Szt. György-mező

Csoportos fák
Téli napsütés
Út a völgyben
} of

ól hozzám átküldött felterjesztésére
hogy a nevezett fényképészeknek kér-
ri fényképész czimmel való felruházá-
hozzám felterjeszteni szíveskedjék.
állitói -(fényképész) czim ugyanis hi-
zközölhető, a Hollenzer és Okos czég-
z czimmel való felruházása iránt elő-
csak abban az esetben vehetem érdemle-
ha a czégnek tulajdonosai az emlitett
ieszközlését szabályszerüen kiállitott
etten kérik, annál is inkább, mert a
sa esetén a fennálló szabályok értelmé-
által személyenkint 2000 korona dij fi-

9.évi január hó 29.-én.

A minister helyett:

/ aláírás

államtitkár.

Omlet Bühy Foltán

1937 Téli Ősi d.u.
Alkony

1938 Téli Udvar a Rózsadombon
Pitvar Őrisztpéteren

1939 dec-1940 jan.
Kürüclesi út

1941 febr-ápr Havas udvar

1943 tav Hóolvadás

25778szám.

Jelen ügyszám
régészeti közleményekre az
ján, évi rendes államsegély
utalványoztam ki.

Erről a t.Bizot
tem. -

Budapest, 1909

Bűky Zoltán

Jeskő

Műcs. kiáll, 1937 tól.

Pipics 111. l.

Szepesvára:

A középütt emelkedő
lán, melynek déli oldala ho
inkább pusztuló vár, mely
lán itt-ott sziklák hevernek
fölfelé. Az előtérben fák disz
alatt:

„Szepesvár

sa felső" jobb sarkon: „18."

Fametszet, méretei 14.8

4119

Bükky Zoltán

Nemzeti Szalon

1932. őszi tárlat.

Szellős nyári

~~délután~~
délelőtt, of.

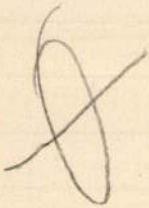

Büky Zoltán

19	Téli táj	olajf.	450.—
20	Virágzó fák		300.—

Nemzeti Szalon
tav. kiáll. 1932 jun

Bükky Zoltán festőművész

Uj Szalon aranymárkás bronz kitüntetése "Ut a völgyben" c. képéért.
Magyarság, 1934. aug. 26. 21.l.

edificium librarie, et plura gratuita domui fecit. Ideo felix sit memoria ejus. Amen."

Az ősnyomtatványt 1558-ban ajándékozta a könyvtárnak Csergő Miklós esztergomi kanonok, a boríték lapon olvasható bejegyzés szerint: „Per Venerabilem quondam Nicolaum de chergo Archidiaconum Barsiensem et canonicum ecclesie Strigoniensis, Ecclesie sancti Nicolaj Tyrnavie fundate Anno domini Millesimo Quingentesimo Quinquagesimo octavo In testamento legatus." Az incunabulum szerepel Pribélyinek a könyvtár ősnyomtatványairól 1840-ben kiadott jegyzékében.

A Corvina-ősnyomtatvány első ismertetője Knauz Nándor szerint a könyv díszítéseit Mátyás király készíttette vagy a lövöldi karthauziak festették. Knauz az Absolutio jelenetét ábrázoló miniatura gyónó alakját Beatrix királynéval azonosítja, miként később Berzeviczy Albert is. Ezzel szemben Csontosi János a térdeplő alakban Mátyás királyt látja. Szerinte a lövöldi karthauziak így akarták megörökíteni a fejedelmi látogatás történeti eseményét a Mátyás királytól kapott könyvben.

Egészen valószínűtlen, hogy a sablonos ábrázolású miniatura, egyszerű, jelentéktelen térdeplő alakjában akár Mátyást, akár pedig Beatrix királynét akarta volna ábrázolni az egyforma arctípusokkal dolgozó miniátor. Úgy az iniciáléba illesztett miniatura, mint a címer vörösbélésű nagy, zárt koronája, s a nagyszárnyú angyalok is

Büky Zoltán

— (Az Új Szalon kiállítása.) Szent István hetére megnyilt az új képzőművészeti szezón első kiállítása: az *Új Szalon* rendezte Kossuth Lajos uccai helyiségeiben. Változatos képanyagot és néhány érdekes szobrot gyüjtöttek össze a bemutatóra, néhány jólismert művészünk mellett sok fiatal is szóhoz jut. *Büky* Zoltán, *Dolányi Benczur* Ida, E. *Hevesi* Margit, *Farkasházy* Miklós, *Hellebranth* Berta és Ilona, *Kern* Andor, *Körmendy Frimm* Ervin, *Szalóky-Navratil* Dezsőné, *Somló* Sári munkái a legérdekesebbek.

m. o. 934 VIII/18

m. o. 934. VIII. 18.

Bükky Zoltán

Anonymáskás bronz kilün-
lelést Zapott „Út a völgyben" c.
műve az ny helyen István
István-heti kiállításán

v. u.	934.	VIII. 26
m. o.	934.	VIII. 18.
újsáj.	334	VIII. 15

Bíró Zoltán

festőművész

VI. szavalóverseny - Nemzeti Színházban - képével szerepel.

Az Est.
1929.VI.16.

Bíró Zoltán

Szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán.

PH. 1933: IV. 16.

Büky Zoltán MDK

Alkony

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

MIK

Büky Zoltán MDK

Őszi délután

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Büky Zoltán

MDK

Kuruclesi ut

Miscarnok 1939 dec.-1940 január

Bükösdi Kálmán „utas”-rajzai

A távolság üveggolyó meséjéből felmért valóság lett. Bejárható út a sebesség eszközeivel és szolgáltatásaival. A „grand tour” mit sem veszített vonzerejéből, miközben időtartama parányira zsugorodott (munkaszünet, szabadság). Vannak helyzetek, amikor a valóság formái a sebességben feloldódva bizonytalanodnak el, és léteznek az utazásnak sebességfokozatai, melyek már eleve nem teszik lehetővé az összpontosítást mellőző félretekintéseket. Az ilyen helyzetekben bármely egyszerűséggel létrehozott dokumentumok értelemszerűen lényegre törőek.

Bükösdi magát, szemét és idejét kísérleti tereppé változtatva a sebesség előidézte „csőlátásból” termelte ki utas-rajzait. Ült a vezető mellett, és megszakítatlan folyamatosságban, a rendre telítődő papírlapok cserélődésének ritmusában adta elő az utazás tartalmát adó látványokat. Utas-rajzai monomániás kizárások. Nem történeti monumentumok, nem képzettársítások, nem nosztalgiák, nem stilizált rendteremtések. Csak az úton, az útról látható táj, természeti szépségek és érdekességek számlái. A kiválasztásra és értékelésre elegendő idő teljes hiányában. A rajz csak annyi, amennyit a szem időzhet választott tárgyán. Autópályák, alagutak, éles kanyarok, traverzek és főként benzinkutak, az utazás életformájához rendelt találkozóhelyek jelentik a témákat. A sebesség be-/lezárja a képet, és a sebesség kényszeríti ki az újabb ábrákat, melyeken újra csak keveset időzhet a szem. Az elme is csak utólag veheti kezelésbe az idő és tér gyors mechanikájú torzulásait. Az úgynevezett „pozitív tényeket”.

Ha valamit elhagy, azt nem alaptermészete szerint teszi. Amikor nem utasként rajzol, fest, akkor sem mentesek némi keserűségtől a munkái. A „helyzetek” drámai vonásai iránt különösen érzékeny művész, aki szívesen öltözteti fel látványait érzelmeivel. A vezető melletti ülés, ahol rajzol, pontosabban jelzi pozícióját. Kísérő. A rajzolás közbeni szemlélődés és szemlélő rajzolás teljességgel otthoni praktikum. Utazás egy sebesen haladó autóban, az más. Itt nem vezet, nem irányít „beláthatatlan” kockázatú térbe. Elviseli, ha ilyen helyzetekbe kerül, és minden bizonnyal öröm is akad ezekben a helyzetekben. De nem ő idézi elő őket. Olyasvalaki, aki már nem hiszi, hogy a szemle és a dolgok értelme kapcsolatban lehetnek egymással. Az utazás sebessége a tárgyra irányított tekintet szemlélődésre indító készségét a képzuhataggal „képtelenné” teszi. Adatok sorjáznak, nem a „tudat szeme”, hanem a látás mechanikája működteti a folyamatot, melynek dokumentált darabjai lassan egy föld méretű ornamens szakaszaivá lesznek. Kevésszer érezzük bizonyosabbnak – mint ezeket a rajzokat lapozva –, hogy az erős kifejezések világosságában a mélység szólal meg.

E rajzok készítője elfogadja a felfokozott tempót, megadja magát a száguldás tényének. Ami izgatja, az az utazás iránya: a merre és hová kérdése.

Bükösdi Pécsett él. Rajzol és fest mást is. Korábbi munkái ponyvákkal takart sejtelmes tárgyakat, baljós helyeket, fákkal, bokrokkal benőtt, titokzatos pincelejáratokat, betonobjektumokat ábrázolnak.

Aknai Tamás

ÉLET

„A család a társadalmi együttélés alapegysége. A család képes legjobban fejleszteni azokat a tulajdonságokat és képességeket, melyek a polgári társadalom feltételei és alapvető elemei" – írja az 1998-ban született *Szabadság és jólét* című Fidesz-program, meg is nevezve, melyek ezek a feltételek és alapvető elemek: *„szeretet és bizalom, türelem és figyelem, áldozatkészség és felelősségvállalás, önállóság"*, csupa olyan emberi tulajdonság tehát, amelynek pártprogramban a helye. Talán ezért fordulhatott elő, hogy a Fidesz most azt javasolta az MSZP-nek: a parlamenti képviselők tegyenek ugyan évente nyilvános vagyonnyilatkozatot, de a családtagok vagyoni helyzete maradjon titkos. Ezt nevezi a fiatal polgári párt *„kompromisszumos javaslatnak"*, ezen a ponton engedünk három év után először, (sóhaj), legyen egyszer a szociknak is jó.

Ha a fiatal polgárok a szocikkal megegyezve a fenti értelemben módosítják a képviselők jogállásáról szóló törvényt, akkor a közvélemény sose fog értesülni a Cseh Mária és Horn Gyuláné nevén lévő esetleges villákról, Szabadi Béláné esetleges sanghaji étterméről, Kövér Szilárd vagy Orbán Győző esetleges, Fidesztől teljesen távol eső cégeiről. Ebből következően a közvélemény konkrétan át lesz baszva, de lesz moralizálva, hosszú évek tényfeltáró újságírásával sem lehet majd kiűzni a választópolgárok fejéből a cinizmust, hogy azok ott fent jól megmutyizták, senkiről semmi nem derül ki, képviselőink rozzant Lada kombival járnak dolgozni és egy nyolckerületi fél szoba garzon van a nevükön. Nem kell ahhoz könyvelőnek vagy adóügyi szakértőnek lenni, hogy az ember pontosan tudja: csak a mentálisan nagyon visszamaradott politikusok vagyongyarapodnak saját néven, a feleség, a báty, a papa jelentős bt.- vagy rt.-formáló tényező.

A családtag a polgári társadalom alapegysége. Egy hazug MSZP–Fidesz-kompromisszum képes legjobban fejleszteni azokat a tulajdonságokat és képességeket, melyek egy infantilizmusban tartott társadalom feltételei és alapvető elemei.

Ha a két nagy néppárt valóban komolyan veszi a közéleti tisztaság ügyét, akkor egyrészt élből visszautasítja Torgyán doktor abnormális, figyelemelterelő javaslatát, hogy tudniillik ha ő vagyonnyilatkozik, vagyonnyilatkozzon más is, másrészt, más kontextusban, nagyon is komolyan veszik a javaslatot és szigorú, nyilvános, évenkénti, a képviselő kutyájára és macskájára is kiterjedő vagyoni átvilágításról döntenek. A koalíciós pártok első javaslata erre vonatkozott volna – eddigi cégügyeik ismeretében azonban olyan nagyon nem jön nekik roszszul az MSZP *„alkotmányos aggálya"*, hogy tudniillik itten személyiségi meg adatvédelmi jogok sérülnek. Holott a mi akaratunkból, a mi pénzünkön működő törvényhozókról, közszereplőkről van szó, akiknek a privát vagyoni helyzete enyhén szólva nem tartozhat a privát szféra kategóriájába. Már ha komolyan vesszük a demokráciát, nem pedig könnyű, mindenki számára jól jövő és forintosítható alkukba megyünk bele legfőbb politikai ellenfelünkkel.

Lássuk be: igen vicces lenne, ha a mindig kompromisszumképtelen Fidesz pont ebben a kérdésben engedne a szociknak.

Semmi kivetnivaló nincs abban, hogy a legnagyobb kormánypárt néhány kérdésben (EU-törvénycsomag, haderőreform stb.) egyeztetni akar a legnagyobb ellenzéki párttal. A vagyonelsumákolásban túl hamar felismert közös érdek aurája azonban, hogy úgy mondjam, messziről szaglik. Pláne, hogy a két frakcióvezető tárgyalásán a Fideszé bizonyult korrektebbnek: Szájer József csak a kétharmados ügyekre szorítkozott volna, míg Nagy Sándor zárt ajtók mögött *„a társadalom kétharmadát érintő kérdésekről"* tárgyalt volna korporatíve, kvázi számonkérve az MSZP gazdasági-szociális programját a Fideszen. Mi több, a mindig európéer Kovács László előtte még a választójogi reform megtárgyalásától sem zárkózott el, amiből szerencsére semmi sem lett.

Ennek reményében várjuk a fejleményeket vagyonnyilatkozat-ügyben is. A tiszta család a polgári jövő záloga.

-sl-

olyan nyelven, amely mindenekelőtt a közmegegyezés, a tradíció érvénytelenségét deklarálja. A szabadságot sem a jobboldali, sem a baloldali ideológiákkal nem tartja összeegyeztethetőnek. Mit jelent ez? Azt, hogy Auschwitzot nemcsak az Auschwitz-tagadóknak nem engedi át, hanem az Auschwitzot pornografikusan bálványozóknak sem. Vagy azoknak, akik lélekben mármár mazochistaként próbálnak azonosulni az elpusztítottakkal – persze csak ha sorsukban nem kell osztozniuk. A történelmet sokféleképpen meg lehet hamisítani. Nemcsak a tények tagadásával vagy a giccsbe hajló önsajnálattal. Hanem úgy is, hogy például váltig állítom: képtelen lennék azon bűnök elkövetésére, amelyeket apáink és nagyapáink – legyenek németek vagy magyarok – végrehajtottak. Miközben pedig megfeledkezem arról, hogy apáim és az én generációm között van egy döntő különbség: én rendelkezem azzal az utólagos tudással, amellyel ők nem.

Kertész regényei az elfojtásokból kovácsolt morális tőkét leplezik le. Talán ezért olyan felkavaróak. Nyoma sincsen bennük a vádaskodásnak, a mesterséges izgatottságnak, a látványos kétségbeesésnek. Helyette az embert önnön gondosan titkolt lehetőségeivel szembesíti. Azáltal szabadít fel, hogy ráébreszt arra, hogy bennem is ott lappang az, amit szavakban elutasítok. És szembesít azzal, hogy saját szabadságomat ne másokon kérjem számon, hanem önmagamban küzdjek meg érte.

A könyveiben egészen rendkívüli teljesítménynek lehetünk tanúi. Az úgynevezett „én"-t egyre jobban retúlra, ahogyan nem nagy nehézségekét, amíg nem egyfajta mély idegenségben talál magára, ez az én szememben a szabadságnak a megnyilvánulása. Kertész ettől tabusértő: korunkat, amely magát fennhangon a kereszténység és a felvilágosodás globális örökösének vallja, szaván fogja, s azzal leplezi le, hogy tényleg komolyan veszi a kereszténység és a felvilágosodás hagyományát. Csoda-e, ha minden elismerésünk ellenére titokban úgy tekintünk rá, mint egy idegenre, egy kiveszőfélben lévő embertípusra? Én legalábbis így vagyok vele; ha meghallom a nevetését, amely olyan felszabadult, mint akit már semmi nem tart fogva, akkor úgy érzem, kacagásának összehasonlíthatatlan csengése olyan messzeségekből visszhangzik, ahová én talán már soha nem fogok eljutni.

Kertész egy ízig-vérig szekularizált világban a transzcendenciára fekteti a hangsúlyt. Ennek semmi köze a valláshoz vagy bármilyen ideológiához. Inkább annak jele, hogy egy, a személytelenséget előnyben részesítő, a személyesnek a jogait igyekszik érvényesíteni. Ennek gyakorlása Kertész legnagyobb eredménye. Pedig okulhatnánk, akár az ő könyvei nélkül is. Hiszen történt-e bármilyen borzalom az elmúlt évszázadban, napjainkig bezáróan, amelyet ne az egyéni egzisztencia iránti mély közöny előzött volna meg?

(A Bayerische Akademie der Schönen Künste díjátadásán [München, 2001. február 22.] elhangzott laudáció szövege.)

Büky Béla

MAGYAR ÚT 1940

14. SZ. Bodor György: A „koreszme". *Ráthonyi János:* Magyar feltalálók. *Büky Béla:* Népi játékok és bábjátékok a nemzetnevelés szolgálatában. *Pusztai-Popovits József:* Bolgár külpolitika. *15. SZ. Féja Géza:* Az író és a politika. *Jócsik Lajos:* Felvidéki pesszimizmus. *Demény János:* Mély magyarság a zenében. *16. SZ. Fónyad Dezső:* Csak magunkban bízhatunk! — A magyar vezetőréteg. — *Jócsik Lajos:* Mezőtúri emlék. *17. SZ. Pap Béla:* Magyar öntudat. *Fónyad Dezső:* A mai államformák és a keresztyénség: *Németh János:* A magyar népdal jövője. REGÉNY: *Kodolányi János:* Süllyedő világ (14—17).

< Bükey Béla >

< > A magyar monumentális képző-művészet kialakulásának lehetőségei.
A Cél. 1941. 4. sz.

Szatmári faipari szakiskola

IX. 86.

Bühy Béla
bábművész

Bühy Bélának a szerzett formában,
szinkán ürenkint sokasem működő,
népművészeti ihletésű pedagógus-mű-
vész szinkárab az ön tevékeny
népművelő szinkán mozgalom hőso-
nalai nyitőznek.

Beltska Scholtz Hedvig: Bábtörténeti kiállítás...
Művészet, 1974. augusztus - 26 lap.

Büky Béla

A Petőfi Irodalmi Muzeumban rendezték meg a "Magyar bábmüvészet" c. kiállitást. Vadas József: "Baba vagy bábu" cimmel számol be a tárlatról, s kritikája során megemliti Büky Béla harmincas évekbeli szinpadképeit, Gábor Éva huszesztendős müveit és Koós Iván "lendületes, igényes" figuráit.
Fenti c. kritikát lásd: Koós Iván nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. márc. 4.
XXII. évf. 9. sz. 12. lap.

Bűky Béla, bábtervező

L: Bródy Vera

P. Szűcs Julianna: Vitéz Lánló unokái 7

Nérszabadság Bp. 1978 febr. 15

Büky Béla
cikke

A Cél. 1943. nov. (?)
számában a képzőművészeti kamara felállítását sürgeti.

Irott Kő. 1943. dec.
sz. 15. l. (Folyóirat-szemle.)

A fenti cikket ismerteti

469.

rendben megjöva

< Büky Béla >

cikkei

ci eltrajzi

< > Faji kérdés a alkotai

képrőművészetben.

A Cél. 1942. 4. n.

é jobbrafordultan áll.
támaszkodik, baljában
ája négyszer fodorított,
ısza és szakálla leberet-
nya és prémes bekecse
öv szorítja.

— Lelt. sz. 555. — Véte-
89 és az 1895 márczius
nea Lanfranconi gyüjte-
. — Átvétetett 1895 má-
jóváhagyta az 1895 május
95). — Átvételi jegyzék

F melynek figurait és
szerkezetét maga
készítette Botond

VII. Bükky Béla bábszínhá-
za F a művészi ke-
reten belül nagy sulyt
tekintett a tartalom-
ra a tanításra ~~a~~ ~~nemcsak~~ ~~[illegible]~~
a fővárosban nemcsak a vidéken
is ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ bábjá-
tékokat rendezett
~~1934-36 között~~
a Harmincas evek ben

VI Ezzel kapcsolodott az a
törekvese, hogy a báb-
játékot a népnevelés
szolgálatába állítsa-

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
251-1909.
elb. III/29.

IV
#

B~~utty B., 1920-ban állított ki elő~~
~~ször a Nemzeti~~ Szalonban. Az 1932
megalakított M. Képírók Egye-
sületének egyik megszervezője
és 8 éven át ügyvezető igazga-
tója volt. Ez a [illegible] [illegible]
külföldi helyett belföldi ösztöndí-
jakat a Kultuszminisztertől. Nya-
ranként 12 művész járt a
kapott ösztöndíjjal az ország
minden vidékén, hogy a falusi ma-
gyar néptípusokat, tájakat megörö-
kítse. Ő maga is állandóan vidéket
járta a magyar vidékeket.
Monumentális megrendelések
hiányában [figurális falikö-
nyvekben, árnyjátékokban
adott kifejezést magyar vá-
gyai célkitűzéseinek.

+ képekben

A vallás és közoktatásügyi m.
29676 sz.a.kelt és a IX.ker.d
ének mása:

Utasitom az állam
Krasznahorka, Sztrecsnó, Lik
készitett fényképfelvételek
koronát a Müemlékek Országos
nyugtájára elszámolás kötele
tárcám fent megjelölt alnapl
Budapest, 1909. március 19.

Lippich Elek s.k.,

Büky Béla

Született 1899-ben Futában (Somogy m.) Négy-ötéves korától kezdve állandóan rajzolgatott tulnyomóan kompozicióhat. Kaposváron leérettségizett 1917-ben, áprilisban bevonult katonának és 1918 novemberben szerelt le. Akadémiára jött és beirathozott a rajztanár képzőbe. 1921-ben elvégezvén a rajztanárképzőt öt évig festőművésznövendek volt Vaszary mesternél s azután egy évig freskótanfolyamot végzett, Dudits mesternél. Művészi munkaságának eddigi elismerései: A Szinyei-Merse Tarsaságtöbb dicsérő elismerése, az Egyházművészeti

Kiállításon a Szt. Terenc oltárkép pályázaton megdicsérték. (1926) A Bécsi Kiállításon a „Hagenbund" levelező tagjává választotta (1928) 1929-ben a genovai kiállításon Medaglia Commemorativát nyerőt. Hosszabb tanulmány utat tett Olaszországban. 1931 január Roll. Kiáll. a Nemzeti Szalonban. 60 kép, főleg olajf. Fig. kompozicióik tájképek stb. Életrajz. Fordítás

Bélesen megfestett, grösen le-
egyszerűsített bájképek, mere
illusztrációs szerű magyar
stilű képek (pl. Felhőtt), ma-
gyaros stilű filepárnák stb.

< Büky Béla >

< > Kritika a kritikáról.
Magyar Út 1941
7. 2.

A bábszínházról ist cikkeit lásd Vámossy Klára. Könyvében 8 l.

Szobor, barok stílű IX. 43.

Büky Béla

1925. SzMPT által díjazott művé-
szek, kiáll. N-szalon.
Gyermeklánctű, olaff.

SzMPT-tól 3 izben dicsérő
elismerést kapott.

III

~~Ásatás, csókai VII. 158~~

1928. ~~Beirben~~ a Künstlerbund ~~Bund~~ Hagen az UME bécsi kiállítása alkalmából külföldi levelező tagjává választotta.

1928. velencei biennale

1929 az UME genovai kiállításon emlékérmet nyerte

1921. rajzt. oklevél.

1924 Ta fővárosi ipariskolanonc-isk. tanár

Tévig Ubaszarynál

" " Dudits Andornál

II.

Esikerek ellenére letért a posztimpressionizmus utjáról. Olaszországba utazott s a középkor műveszetének tanulmányozásába mélyedt. Itthon a magyar klasszikus emlékek és nagyművészeti

után kutatva ébredt benne az az ~~[illegible]~~ a vágy az [illegible] szi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

147625/909. szám.

A Müemlékek Országos Bizottsága Elnökének mult évi december hó 5.-én 860. sz. a. kelt felterjesztésére tudomása és további intézkedés végett megküldöm.

Budapest, 1909. március hó 11.

A miniszter helyett:

Büky Béla

Jestő

Eldrapzhoz

1943-ra balatoni
ösztöndíjat kapott.

Esti Ujság

1943. júl. 19.

(Szabolcs m)

Nyírbátor. 1. Minorita tplom, alaprajza, keresztmetszet a torony nyugat. Mérét. 1:100 Sztehlo O.
Pollrajz. nagys. 66 x 50

2. Ugyanaz. Alaprajz pauza és egy fénymásolat

3. Ugyanaz. Keleti és északi oldal a torony nyugat-jával. – Méret. 1:100 mint előbbi. –
Pollrajz. Nagys. 83 x 61.
Ugyanezről pauza és fénymásolat

Ugyanaz. Ref. tplom távlati képe. Lehoczky T.
Tronrajz. Nagys. 23 x 14.

1936. NOVEMBER 1.

Németh Imre: Jelszópolitika és ifjúság.
Oláh György: Felfedezőút a szekták világában.
Matolcsy Mátyás: Jövedelemelosztás Magyarországon.
Bihari Nagy Lajos: A kubikosok.
Erdélyi hírek. — Egy elsüllyedt telepítési akció története. — A mai magyar zeneoktatás.
Jánosi György: Halálfalva.
vitéz Rózsás József: A magyar katonaeszmény szolgálatában.
Büky Béla: Magyar játék. — A Feketeügy. — Pákozdy Ferenc verse.
Csuray Károly: A fajkérdés. Stb.

1936. DECEMBER 1.

Miskolczy Ágost: A sajtószabadság és a nemzet érdeke.
Kerék Mihály: Nagyatádi útja a programmtól az alkotásig.
Oláh György: Felfedező úton a szekták világában.
Kemenczy Gábor: A választójog problémája.
— Karakán Balázs leveee. — A címer. — Nagybánya. — A magyar filmgyártás.
Büky Béla: Művész problémák.
vitéz Rózsás József: A magyar katonaeszmény szolgálatában.
Magyar Imre: Az ifjúság a közhivatalokban. — Rovatok,

— 25 Handzeichnungen, Frauenfiguren. Wien.

yozott részletekkel. Osztrák, XVIII. sz. — Kleine
let. Österreich, XVIII. Jh.

zitésü, talapzaton fekete fakeresztre van az öntött
ra forditja, teste S alakban hajlott, középen finom
Cristus Dominus Nostrum, Opera, Donneris Rafael,
sőbbi felirat 1823-ból (Cajetán Comlosy). A kereszt
rseki kápolna oltárán levő nagyobb ólomfeszülettel
VIII. sz. — Kruzifix, Corpus aus Blei auf schwar-
euze in der erzbischöflichen Kapelle zu Erlau, aus
Illusztr. XLI. tábl.

anyozott fa, barokkdiszitménnyel, Osztrák, XVIII.
zte, vergoldete Ornamente, Österreich, XVIII. Jh.

nyomaival. XVIII. sz. — Zwei Pfeiler, mit Spuren

ezett fa. XIX. sz. — Zwei Leuchter, geschnitztes,

ıra). Kina, XIX. sz. — Elfenbeinfigürchen (Schach-

és Nepomuki Szent János alakjával. Magyar, 1818.
Heiligenfiguren. Ungarisch, 1818.

< Büky Béla >

cikke

<—> Kell-e képző-
művészeti kamara?

A Cél. 1943. 10 sz.

Bicky Béla

Fův kapt

Eteke, of

(hiány jír)

FŐVÁROSI KÉPTÁR
KIÁLLÍTÁSAI
XLIII.

MAGYAR OTTHONOK

Bùky Béla

~~Tův kép~~

Táj kép, of

Nyug

az az nyo

alulírott, a v

árnyékszék k

napon hogy

V, hunya

BÜKY BÉLA :

28. Göcseji hangulat. - Olajf.,v. 101 x 71 cm.
Jelz.l.j."Büky 1935."

Büky Béla

Kopp 1939/40. szezon - II.

VI.

KÉZIMUNKÁK, TEXTILIÁK, STB.

Bůky Béla

Fův. képt.

Gülya a Balatonnál } vizf.
Krasznahorka II. { "

Balogh Jolán

A datok Milano és Magyarország kulturális kapcsolatainak történetéhez.

Bpest, 1928, Budavári Tud. Társaság-
8-r, 88, 2, l, 20 műmellékletel,
füzet.

I. 3. p. h.

2.50 P

Büky Béla

Szűz Mária és Szent Imre,
Rent László vizes fakaszt,
Feltámadás, Iolájf -

Nemzeti Szalon
Árpádh szentek kiáll. 1930 aug

1931 jan. mujt. l. katal-t.

1932 tiszt.
Magyar Bálint, of

Büky Béla

Képzőm. Försk. ifj.
kiáll. 1921, márc

Haláltánc I-II.
Kis sentimentális, of
Valika II, of

1923 márc.

Női akt

1924 dec - 1925 jan.

Sziklás táj
Zarándokok
Buddha
Gerekfej
Önarckép
} of

Kea. Szt. János (nyugfestm. Ferverő)

Fa, tempera, 44×36 cm.
Gerevich PA, 225. l. (Sano di Pietro tanítványa.)

SANTACROCE, FRANCESCO DA (velencei festő, † 1508)

Szent család a kis Ker. Jánossal és Szent Zakariással (115. kép)

Fa, olaj, 52×71·5 cm.
Gerevich PA, 238. l. (Francesco da Santacroce.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Lepold—Lippay 55. l.

SARTO, ANDREA DEL (firenzei festő, 1486—1531) KÖVETŐJE

Mária születése

Fa, olaj, 21×40 cm.
A kölni Ramboux- és az Ipolyi-gyűjteményből.
Predella részlete.

SASSETTA (tk. Stefano di Giovanni, sienai festő, 1392—1450)

Mária mennybevitele (116. kép)

Félkörű felső záródással, fa, tempera, 92×50·5 cm.
Rényi 18. l. — Maszlaghy II., 59. szám. (Gherardo Starnina.) — Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20, 3. lap. (Sassetta.) — Lepold—Homor 97. l. — Van Marle, IX., 1927., 240. l. (Sassetta.) — Gerevich PA, 224. l.

Büky Béla

28. Jézus gyermekekkel. Olajf. 10.000
29. Tavasz. (Freskóvázlat.) Olajf. 5000
30. Szt. Ferenc hegedülő angyallal. Olajf.

Nemzeti Szalon
Egyházm. kiáll.
1926.

15

ben.

oge-palotát [illegible] a szent Markus terére vezető ~~utat~~ Piazzettat a
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~királyi palotát~~ Palazzo Reale a kerttel [illegible] A terén fér-
árosával is hármas csoportban s a part felső lép-
nézi ~~a hat gondola körül~~ három~~ban álló~~ társá-
lva beszél, kettő pedig ever. A gondolák körti cso-
eszttel. Kissé hátrább még tizenegy gondola áll ~~[illegible]~~ egy
k egy vitorláját is felvonta. A előtérben két egy ár-
ös csolnak ~~vett~~ tól körül veve. A innenső ~~bárkában~~ ben egy s a
van. Balra a fellobogózott hajó közelében két csónak
ünkbe. A csatorna tulsó partján a Della Salute kupolás tem-
losák ~~[illegible]~~ mentén számos vitorlás kösött ki, a melyek közt
bolt felhőtt. Jelzés bala a félig kiálló csolnakon:

i 47:64.5 c/m.

77.

Büky Béla

1920. máj -

kiáll. Nemzeti Szalonban

Valika I/ vrif -

1925 márc. (Szinyei-díjas mův. kiáll)

Gyermekláncfű I/ of

Hontvári megye monográfiája V. 35.

Mária!

A meglevő katalógusokkal ellenőrizni!

UME és M. KÉPIRÓK

külön csoportban vannak!!

Nemzeti Szalon

Bükky Béla

festő

1930. Iparmuvo (Társ.) kiáll.
(r. Muvs. és Technologia)
textiliák (feleségével közösen)

Alkotó Iparmuvészek kiáll
1932 jan. (Ernst Muz.)
Textiliák

Caesar Emma

Csári Ilus
Cserna Julisre
Czimber Béla
Dallos H
Dankó J.
Delly Anna

Büky Béla

festő

szül. Jutas (Somogy vm) 1899. jan. 18.

Lásd

Gulyás Magyar írók

IV. k. 341–342. l.

(További bibliogr.)

EK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
sfehérvári ásatásai.

Tek.

Műemlékek Orsz. Bizottsága

Budapest

IX. Högyes E. u. 10

1941
43
98

Büky Béla

Erod
Elek Artur:
Az ujabb magyar
grafikai müvészet
Magyar Müvészet
1937.

228 l.

Osztrák festő: Nagy Frigyes románo-kép, miniatür 5 × 3·6 cm.

Áro Csaru

1937. 7. rk.

A 3 király, cred. fam.

1941 márc. 97.

Pásztorok hódolata, cred. fam.

---

kir.miniszter 1909.évi április 7.
állampénztárhoz intézett rendele-
ása:

KIFIZETTETETT
MAGY. KIR. ÁLLAMPÉNZTÁR IX. ker.
udapest, 1909 év 11/22 hó n.

pénztárt, hogy a Müemlékek Orszá-
serni Béla ny.főgymnáziumi tanár-
rmegyei müemlékeket ábrázoló 52 dr.
száz /:100:/ K-át a Müemlékek Or-
hivatalos nyugtájára elszámolás
sen ki, s tárcám terhére a fent
ép számoljon el. Budapest, 1909.
hagyásából: dr. K. Lippich Elek

Büky Béla

l.

É. G. I. 166 l

Toljeven

vandervé

Népiskolai Ifjúsági Könyvtárakat
Intéző Bizottság VI. 311

Vallás és kőjobb min. vás. kiáll

1941 (trépm. Mus)
Pincik III/1 virf

M. képzm. Sz. Sz. 1945 aug (v. brust)

Csónakok (virf
Kövontatók)

Külföld:

1928 Velence, Bécs
1929: Nürnberg, Genova
1942-43 Berlin, Drezda,
Breslau, Bécs, Grác
1944 Svájc

.kir.minister 1909.évi április 7.
állampénztárhoz intézett rendele-
ása:

ja-boldogfalvi, sztrigy-szentgyör-
sámbéki és leleszi templomok régi
9 drb szines másolat vételára II.
tszázharminckettő /:3732:/ K-át en-
ampénztárt, hogy ezen összeget
kolai tanárnak bélyegos és a Müem-
elnöke részéről láttanozott nyug-
terhére a fent megjelölt alnapló-
Budapest 1909 április hó 7. A mi-

Büky Béla

Litkey Gy: B. B.
M. Élet. 1941. 12. 12.

39883/909. szám.

A Müemlékek Országos Bizottságának, folyó évi március hó 12-én 105 szám alatt kelt fölterjesztésére, tudomása és további megfelelő eljárás végett kiadom.

Budapest, 1909. április hó 14.

A miniszter helyett:

Büky Béla

~~applikációs fali-szőnyegei.~~

Ivód

Magyar Iparmüvészet

1931, 134. l. (A Társulat nyári kiállításáról.)

Büky Béla

Koppé József:
Beszélgetés Büky
Bélával a magyar
bábjátékokról.
Magyar Út
1941. 34. sz.

Büky Béla

wód

Köznevelés. 1947.
364. l. (B.B. Bábjá-
tékkönyvének ism.)

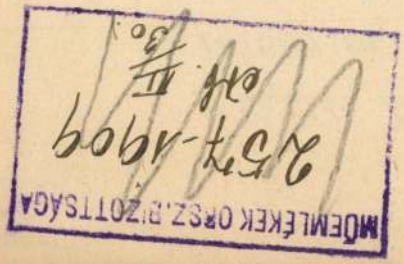

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
2 57-1909
ell. III/30.

A vallás és közoktatásügyi m
147625.sz.a.kelt és a IX.ker
letének mása:

A II. Rákoczy Fer
első pályázat alkalmából meg
val és elhelyezésével felner
berger József gipszöntő rész
engedélyezvén, utasitom az á
a Műemlékek Országos Bizottsá
elszámolás kötelezettsége me
jelölt alnaplójában kiadáské

Buky Béla

1917/~~18~~ 21. – 1925/26

Kőrben kabbon latonai szolgalat

Fertejzőmfőiskék

1932/33. 72. l.

Képzőm. Főisk. Evk.

1932–33. 72. l.

Büky Béla

l.

Iparm. kiattitás.
Bp. (1930)

10. tabla
24. t. u.
színes
emléklap.

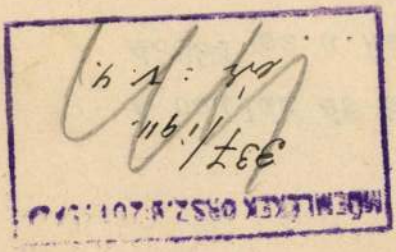

MŰEMLÉKEK ORSZ. N. ZÓT. ...
337/1911.
vi: v. 4.

A vallás és közoktatásügyi
42694. sz. a. kelt és a IX. ke
letének m

Hollènzer és Okos
szágos Bizottsága részére v
fejében Egyezerhatszáztiz /
utasitom az állampénztárt,
Bizottsága elnökének hivata
lezettsége melletti fizesse
jában kiadáskép számolja e.

Budapest, 1911. á

Molnár s.k., államtitkár.

M. Képírók

1933

6.

7

8

Bükky Béla

festő

lásd

Múzeum

Magyar képírók

Kiáll. kat. 1937

V

Büky Béla

lárd

Magyképírók 1939.

50 – 60 sz.

Nap	Rom. kath. naptár	Prot. naptár
1 P	G. 5. Jez. sz. vére	G. 4. Tibold
2 H	Sarlós Bold.-a.	Ottokár
3 K	Sz. Pápák eml.	Kornél
4 Sz	Ulrik pk.	Ulrik
5 Cs	Zakkar. Antal	Enese
6 P	Izaiás próféta	Ezsaiás
7 Sz	Ciril és Metód	Ciril, Met.
8 V	G. 6. Erzs. k.-nő	G. 5. Teréz
9 H	Veronika sz.	Lukrécia
10 K	Amália	Amália
11 Sz	I. Pius p. vt.	Lili
12 Cs	Gualbert János	Izabella
13 P	Anaklet p. vt.	Jenő
14 Sz	Bonaventura pk.	Előrs
15 V	G. 7. Henrik cs.	G. 6. Henr.
16 H	Karmelh. B. A.	Valter
17 K	Elek	Elek
18 Sz	Kamill hv.	Frigyes
19 Cs	Paulai Vince	Emília
20 P	Jeromos hv.	Illés
21 Sz	Praxedes sz.	Dániel
22 V	G. 8. Mária M.	G. 7. M. M.
23 H	Apollinár pk. vt.	Lenke
24 K	B. Kin., Kriszt.	Krisztina
25 Sz	Jakab aps.	Jakab
26 Cs	Anna asszony	Anna
27 P	Pantaleon vt.	Olga
28 Sz	Ince p. vt.	Ince
29 V	G. 9. Márta sz.	G. 8. Márta
30 H	Judit vt.	Judit
31 K	Loyolai Ign. hv	Oszkár

Izraelita naptár: Tham. 13–29. Ab 1–14.

5	17 Templ. ell. böjt	21	4 S. 2 Dehanm
7	19 S. 6. P., Pinkasz	26	9 Jerusz. puszt. b
14	26 S. 1. P., Mauith	28	11 S. 3 P. Voetáh.
18	1 Ab Ros. Khod.		

Nap	Rom. kath. naptár	Prot. naptár
1 Sz	Vasas sz. Pét.	Vasas Péter
2 Cs	Liguri Alfonz	Lehel, G.
3 P	István vt.	Hermina
4 Sz	Domonkos hv.	Domonkos
5 V	G. 10. Hav. B. a.	G. 9. Oszv.
6 H	Úr színeválto.	Berta
7 K	Kajetán hv.	Ibolya
8 Sz	Cirjek vt.	László
9 Cs	Román vt.	Emőd
10 P	Lőrinc vt.	Lőrinc
11 Sz	Zsuzsanna vt.	Tibor
12 V	G. 11. Klára sz.	G. 10. Klára
13 H	Ipoly, Kassz. vt.	Ipoly
14 K	Özséb vt.	Özséb
15 Sz	Nagy B. A.	Mária
16 Cs	Joak., Rókus hv.	Ábrahám
17 P	Jácint hv.	Anasztáz
18 Sz	Ilona császz.	Ilona
19 V	G. 12. Lajos pk.	G. 11. Huba
20 H	Szt. István kir.	István kir.
21 K	Ch. Franciska	Samuel
22 Sz	Timót vt.	Menyhért
23 Cs	Beniti Fülöp	Farkas
24 P	Bertalan ap.	Bertalan
25 Sz	Lajos kir.	Lajos
26 V	G. 13. Sebrin p.	G. 12. Izsó
27 H	Kalaz. József	Gebhard
28 K	Ágoston pk.	Ágoston
29 Sz	Ker. János fejv.	Erneszt.
30 Cs	Limai Róza	Róza
31 P	Rajmund hv.	Erika

Izraelita naptár: Ab 15–30. Elul 1–15.

4	18 S. 4. P. rek. Ekev.	17	1 Elul R. Khodes
11	25 S. 5. P. rek. Reeh.	18	2 S. 6. P., Softim
16	30 Ros Khodes	25	9 S. 1. 2 P. Ki Th.

Nap	Rom. kath. naptár	Prot. naptár
1 Sz	Egyed	Egyed
2 V	G. 14. István kir.	G. 13. Reb.
3 H	Manszvét pk.	Hilda
4 K	Viterbói Róza	Rozália
5 Sz	Jusztl. Lőrinc pk.	Viktor
6 Cs	Ida	Zakariás
7 P	Kassai vértan.	Regina
8 Sz	Kis B. Assz.	Mária
9 V	G. 15. Klav. Pét.	G. 14. Ádám
10 H	Tolent. Mikl. hv.	Erik
11 K	Protáz és Jácint	Teodóra
12 Sz	Mária neve	Guidó
13 Cs	Notburga sz.	Ladovika
14 P	Sz. ker. fel.	Szerénke
15 Sz	Hetfájd. sz. M.	Nikodém
16 V	G. 16. Kornél	G. 15. Edit
17 H	Szent Fer. sebh.	Ludmilla
18 K	Kup. József	Titusz
19 Sz	Január Kan.	Vilhelmina
20 Cs	Euszták vt.	Friderika
21 P	Máté ap.	Máté
22 Sz	Móric vt.	Móric
23 V	G. 17. Tekla sz.	G. 16. Tekla
24 H	Fog. kiv. Mária	Gellért
25 K	Gellért pk. vt.	Kleofás
26 Sz	Ciprián és Just.	Jusztina
27 Cs	Kozma és Dam.	Adalbert
28 P	Vencel kir. vt.	Vencel
29 Sz	Mihály főa.	Mihály
30 V	G. 18. Jeromos	G. 17. Jerom.

Izraelita naptár: Elul 16–29. This. 1–16.

1	16 S. 3. 4. P. Ki Th.	17	3 Zom Gedaljah b.
8	23 S. 5. 6. P. Nezav.	22	8 S. Haszzinu
15	1 This. S. Újév	24	10 Jom Kippur
	Ros-Hasanah	29	15 S. Szukkoth 1. n.
	2 Ros-Hasanah	30	16 Szukkoth 2. n.

1920

• ALAPÍTTATOTT • AZ • 184

BETÉTEKET A LEGJOBBAN GYÜMÖLCSÖZTETÜNK * KÖ

FOGLALKOZUNK A BANKÜ

FALINAPTA

PESTI MAGYAR KERES

VIDÉKI FIÓKJAI ÉS LEÁNY

A FEJLÉCEKET ÉS DÍSZEKET CO

NYOMTATTA KNER IZIDOR KÖN

EREDETI NAGYSÁG

Germekláne	Ass. Lt Fer.	Botond	Pincék	Jégus a gyerekvál	Guarahép
1925 NSz. 1928 UME 1931 NSz	1930 UME 1931 NSz	— 1931 NSz 1933 kép 1941 kint	— 1931 NSz 1939 kép 1941 képen	1926 NSz 1931 NSz 1940 Omlet 1941 kint	1924 Fölsk Tűrödy 1934 kép

Perugia	Csendélet	Tájkép	Balaton	Felhők	Madonna	Karácsony
1928 UME 1929 Omlet 1931 NSz 1941 kint	1928 UME 1931 NSz 1933 kép (2) 1937 kép 1939 kép 1941 kép 1944 Omlet 8	1928 UME 1929 Omlet 1937 kép	1928 UME 1931 NSz 1935 kép 1937 kép	1930 UME 1931 NSz 1933 kép	1932 UME 1933 kép	1930 UME 1931 NSz 1933 kép 1940 Omlet 1941 kint.

Ősi rózsák	Ker. tit. János	Grégoriás	Falu	Feltámadás	Tichlák	Fávak
1931 NSz 1932 kmc	1924 Fölsk 1931 NSz	1928 kmc 1931 NSz	1928 kmc 1930 kmc 1931 NSz	1930 NSz 1931 NSz 1933 kép 1941 kmt ②	1928 kmc 1931 NSz	1926 NSz 1931 NSz
Babáim	**Kustán bá**	**Görcsei kanyal**	**Mocsár**	**Női arch**	**attersee**	**Salzburg**
1937 kép 1941 kmt	1935 1941 kmt 1944 brukt	1935 kép 1941 kmt	1935 kép 1937 kép ~~1937 kép~~ 1941 kmt	1937 kép 1941 kmt	1931 NSz 1941 kmt	1930 kmc 1931 NSz
Babák 1937 kép 1940 brukt						

Büky Béla

irót

— Szépmüvèszet

1942.22.l.

Bükky Béla

l

Szépmüvészet
1942.16 l.

Bükky Béla

Balatoni ösztöndíjat
kapott.

Szépművészet
1943. 158. l.

amely csak innét közelíthető meg, mert alja a földszinten keresztelőkápolnává van kiképezve. Ez a megoldás amennyire gyakorlati, annyira művészi is. A külön keresztelőkápolna, melyet kovácsolt vasrács-ajtó választ el a templom terétől, építészetileg is kihangsúlyozza a keresztségnek mint az egyház közösségébe beiktató szentségének liturgikus szerepét.

A templom belső tere a szokásos két részből áll: a hajóból és a tíz lépcsővel felemelt szentélyből. Mindegyik rész háromhajós. A főhajót hat pár nagyon karcsú, félkörívvel összekötött vasbetonpillér választja el a mellékhajóktól. A mellékhajók azonban inkább csak a közlekedés lebonyolítására szolgáló folyosók, míg a hívők serege a hosszúságához képest nagyon széles főhajó terébe összegyüjtve foglal helyet a főhajóval egyenlő szélességű szentéllyel szemben.

A szentélyre s a szentélyben elhelyezett főoltárra a rálátást az építész nemcsak a szentély szintjének erős felemelésével, hanem azzal is biztosítja, hogy a padlózat szintjének a bejárattól a szentélyig 21 cm lejtést ad.

Újszerű, illetőleg a bazilikák ambóihoz hasonlóan a liturgiához igazodik, tehát ősi hagyományt kelt új életre a szószék elhelyezése: a szentély evangéliumi oldalának sarkától könyökül ki a hajó terébe, kifejezve azt a szoros kapcsolatot, mely a szentmise szertartásában az evangéliumot az áldozat bemutatásához fűzi. A szószék alacsony volta pedig a szentbeszédet hozza bensőséges közelségbe a hallgatósággal.

A rövid leírásból is kitűnik, hogy templomunk-

Büky Béla

Szépm. muz. Közokt. mim. vásárlasainak kiáll. 1943

Hollókő, vízf

Halásztanya (Siófokon, vízf.

1940-42 közt megvettér de itt nem állítottak ki

Falu, filcrátét

Anyaság,olajf,
Világ teremtése,kupolamozaik terv.
Karácsony,olajf,
Barokkok,olajf,
Muskátlik,olajf,
Tavasz,olajf,
Oszirózsák,olajf,
Botond,olajf,
Magda,olajf,
Lackó,olajf,
Pólyásgyerek,olajf,
Hegyek,olajf,
Havas táj,olajf,
Tavaszi táj,olajf,
Fehér fekete ház,olajf,
Fehér templom,olajf,
Csendélet,olajf,
Sziklák, olajf.
Balaton,olajf,
Epülő házak,olajf,
Somogyi kilátás,olajf,
Pincék,olajf,
Nárcisz,olajf.
Königsee,olajf,
Nárcisz,olajf,
Kati,olajf,
Vonat,olajf,
Szent László füve linoloumetsz,
Betlehem,fametsz.
Szent Imre lin.metsz.

Státio I..olajf.
Státio II,olajf,
Tihanyi visszhang falai szőnyeg filc,
Gyermek és a szivárvány, szőnyeg
Julia szép leány, szőnyeg.
Humor és Magyar, szőnyeg.
Szivvilág,szőnyeg
Szt. László vizet fakaszt,szőnyeg
Pásztorok,szőnyeg.
Julia szép leány,párna filc.
Pásztorok,párna filc.
Tihanyi rege,kerámia
Jézus és gyerekkel.olajf,
1931 UME kiáll.

Csendélet,

1932 Őszi tárlat.
Magyar Bálint,olajf,

1932 KUT és UME együttes kiáll.

Madonna,olajf,

1933 (jan.) Magy.Képirók kiáll.

Felhök,olajf, III
Botond,olajfm II
Karácsony,olajf, III
Termés,olajf,
Föltámadás,olajf, III

Büky Béla.

1925. Szinyei társ.tól dijazott müvek kiáll.

Gyermeklánc fü, olaj

1926. Egyházmüvészeti kiáll.

Jézus gyermekkel, olaj
Tavasz, olaj
Szt. Ferenc, ~~xixj~~ hegedülő angyallal, olaj

1928. UME kiáll.

Tájkép, olaj
Öregasszony, olaj
Perugia, olaj
Humor Mágor, olaj
Falu, olaj

1930. UME kiáll.

Karácsony, olaj
A Hersec, olaj
Salcburg, olaj
Assisi Szt. Ferenc, olaj
Felhők, olaj
Tihanyi vízhang, szönyeg
Falu, olaj

1930. Egyházmüvészeti kiáll.

Szüz Mária és Szt. Imre. olaj
Szt. László vizet fakaszt, olaj
Feltámadás, olaj

1931. Csoport kiáll.

Keresztelő Szt. János, olajf,
Perugia, olajf,
Felhők, olajf,
Öregasszony, olajf,
Feltámadás, olajf,
Attersee, olajf,
Keresztfa, olajf,
Falu, olajf,
Feltámadunk, olajf,
Egy kancsó viz, olajf,
Esztergom megvételéről, olajf,
Melinda, olajf,
Arckép, temp.
Őszi harmat után, olajf,
Gyermeklánc, olajf,
Asissi sz.Ferenc, olajf,
Szent Imre, olajf,
Salzburg, olajf,

BÜKY BÉLA

50. Kazár, olajf.	1000.—
51. Szent István, temp.	300.—
52. Pozsonyi csata, temp.	150.—
53. Kenyér, freskóterv	200.—
54. Kenyér, freskóterv	200.—
55. Kecskepásztorok, vízf.	40.—
56. Kazári asszonyok, vízf.	40.—
57. Pincék, vízf.	40.—
58. Fiú kecskékkel, vízf.	50.—
59. Csendélet, vízf.	40.—
60. Hollókő, készítette : H-né Pintér Ágnes, szőnyeg	150.—

Nemzeti Szalon 1939. ápr.
Magyar Képírók kiáll.

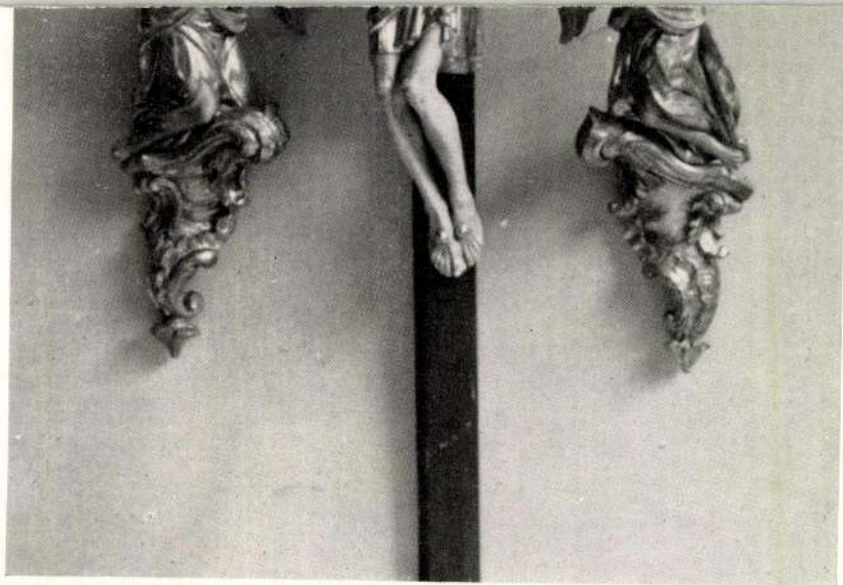

1483. 1484. 1482

M. Képírók

1935 ápr (Mütterem)

Tiraji komp } of
Kustán bácsi I.
Göcseji hanyulat I
Mocsár I

Balaton III. } paszt

Göcseji bár II } virf
Kislány II.

Pásztorok, fam

Falu
Szt László } szöjes

24162/909. szám.

A Müemlékek Országos Bizottságának, mult hó 16.-án 112 szám alatt kelt fölterjesztésére, tudomása és további megfelelő eljárás végett kiadom.

Budapest, 1909. március hó 19.

A miniszter meghagyásából:

Büky Béla

lásd

Müterem

Magyar Képirok 1937

ki ill. ~~1935. ápr.~~ März

~~12, 13, 15, 16,~~

~~17, 57, 66, 68,~~ 69,

98. 97.

Hajnal Hollókön
Vasárnap
Csendélet V.
Ormánysági Teplom
Bodrog és Tisza
} of

Tulipánok
Tájkép III
Balaton IV.
} virf.

Toldi, falisszőjet

1939. lev. 7d.

A

MAGYAR KÉPÍRÓK KIÁLLÍTÁSÁNAK

KATALOGUSA

BÜKY BÉLA:

37.	Ormánysági öregasszony, olajf.	600.—
38.	Erdélyi bevonulás, olajf.	1500.—
39.	Párna filcrátét	25.—
40.	Párna filcrátét	25.—
41.	Komp a Garamon, olajf.	300.—
42.	Krasznahorka, vízf. I–II	80.—
43.	Csendélet, temp.	100.—
44.	Sió torkolata, vízf.	80.—
45.	Halásztanya, vízf.	80.—
46.	Dunai tájkép, vízf.	80.—
47.	Dorozsmai szélmalom, vízf.	80.—
48.	Kis zsellérlány, vízf.	50.—
49.	~~Krasznahorka II., vízf.~~	80.—
49/a.	Felvidéki bevonulás, olajf.	
49/b.	Kendernyüvés, vízf.	40.—

Büky Béla

Nemzeti Szalon 1941 jan.
Magyar Képzőművészek Egyesülete

10. Hegyi út, vízf. 100.—
11. A hídnál, vízf. 100.—
12. Vasút a völgyben, vízf. 100.—

BATHÓ LAJOS:

12/a. Áradás, vízf. 120.—
12/b. Arckép, vízf. 100.—
12/c. Ködben, vízf. 100.—

BODA GÁBOR:

13. Szabó Dezső arcképe, gipsz mgt.
14. Boramisza Tibor arcképe, gipsz mgt.
15. Szabó Pál arcképe, gipsz mgt.
16. a Posta központ díjnyertes pályázata, gipsz mgt.
17. Hírvivő ősmagar, gipsz mgt.
18. Aranybulla, gipsz mgt.
19. Bolyai János, gipsz mgt.
20. Betakarító paraszt, gipsz mgt.

UME

1928 nov. Balaton I
Szikla I
Ház
Gernekláne II
Csendélet I
Gesztenyevirág

1930 ápr (N.Sz.)

karácsony I
a Hersee
Salzburg I
Assisi tit Ferenc I
Felhők I
Tihanyi vízszhang (szögeg)
Falu II.

of

1931 febr (U.O.) Csendélet II

1931 # 1932 — l. [illegible]-nál

1932 nov. (Kut-tal közösen) N.Sz.

Madonna I

---

l (Tamás Gal) a vár játékaink.

IR. MINISZTÉRIUM SZÁMVEVŐSÉGÉTŐL.

G Y U L A U R N A K,
z .biz.E l n ö k é n e k
B U D A P E S T.

évi április hó 23-án 186 és f.
kelt becses átiratára van szeren-
el értesiteni, hogy a gyulafehér -
08 évi helyreállitási munkálatai-
két rendbeli elszámolás, melyekben
püspök részéről adományozott 50000K.

Büky Béla

~~koll. kiáll. Műterem~~

cred

Ujság

1941. nov. 29.

(e.a. B.B. gyűjteményes kiállítása.)

Büky Béla

vod

Vámossy Klára:

A hazai bábjáték.
Bp. 1941. 47–52, 55,
65, 70, 77, 78. 81. l.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
3247-1909
ÖR. III/23

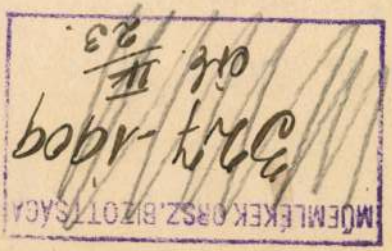

A vallás és közoktatásügyi
39883 sz.a.kelt és a IX.ke
téne

Utasitom az áll
lak alapozási munkái alkal
szeti emlékek föntartásának
adások fedezésére Egyezerö
lért a Müemlékek Országos
tatványára, elszámolás köte
tárcám terhére a fent megje
el. Budapest, 1909. április

tor s.k., a

Büky Béla

festő

szül. Juta 1899

Wod

Révai XXI. 197. l

Büky Béla

*Büky Béla bábjátéka a Pátria Klubban.
Büky Béla festőművész január 21-én, vasárnap délután öt órakor bábjátékelőadást rendez a Pátria Klubban felnőttek és gyermekek számára. A műsoron Ludas Mátyás négyrészes bábjáték szerepel, amelyet Fazekas Mihály Ludas Matyija után írt Büky Béla. Ezt egy kínai mese követi, a Csodafazék, majd egy árnyképjáték, a Gyere haza, édesanyám, című székely ballada. Fényjáték fejezi be a programot, a Tüzek című Végvári-vers. Horváth Zoltán és Hagymási János működik közre a „Botond" művészi bábjáték előadásán.

Magyarság
1940. január 21.

BUDAPEST
LKd 4 LKd

Nemzeti Ujság

1926. szept. 28.

(A Csernoch-dij

nalyázdt.)

1913 ~~I~~.

1915 ~~III~~.

1916 ~~III~~.

1916 ~~20~~. ~~IV~~ ~~V~~. VII-VIII.

1916-17. ~~XI~~ X

1917. ~~VI~~ XI

1917 ~~21~~ ~~VII~~ XII

~~1916~~. ~~X~~ IX

1920-21. XIII.

1913 ~~VIII~~.

1914. IX

1916. ~~X~~

Büky Béla

vod

Pécsi Pilch D.: Öt esztendő. Az UME III-ik bpesti kiáll. katalogusa. (N. Szal.) Bp. 1931. febr.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
252-1909.
eik. III/29.

A vallás és közoktatásügyi m
24162 sz.a.kelt és a IX.ker.
ténck má

Utasitom az állam
gos Bizottsága részére száll
Négyszázkilencvenhét /:497:/
országos Bizottsága elnökének
kötelezettsége mellett fizes
alnaplójában kiadáskép szám
19. A miniszter meghagyásáb
teri tar

Büky Béla

~~Tinódi Lantos Sebestyen.~~
~~olaff.~~
~~Görsej, olyf. Repr~~
~~Nagyjmagy. 89. tábla~~

Nagy Z.: Uj m. mű-
vészet. Bp. 1941.
89. t.

39. zroba.

30

Büky Béla

1934 március 25 Magyarság képes mell.

TÁSA A NEMZE

Büky Béla: Tinódy

1937. dec. 4. MAGYARSÁG

BŐL

Büky Béla: Női arckép

Büky Béla

Egy Ráday-utcai gyógyszerlaboratóriumban csütörtökön délután ereje nagy pusztítást vitt végbe a laboratórium berendezéséb Az utcát vastagon borított

Büky Béla magyaros bábjátékai. Fent: Figurák az „Egyszer egy királyfi . . .” c. darabból. Lent: Jelenet az „Egyszer egy királyfi . . .” c. darabból. — B. Büky's ungarische Puppenspiele. Figuren aus dem Stücke: „Eints ein Prinz . . .” — B. Büky's Hungarian puppet shows. Figures from the play: „Once a Prince . . .”

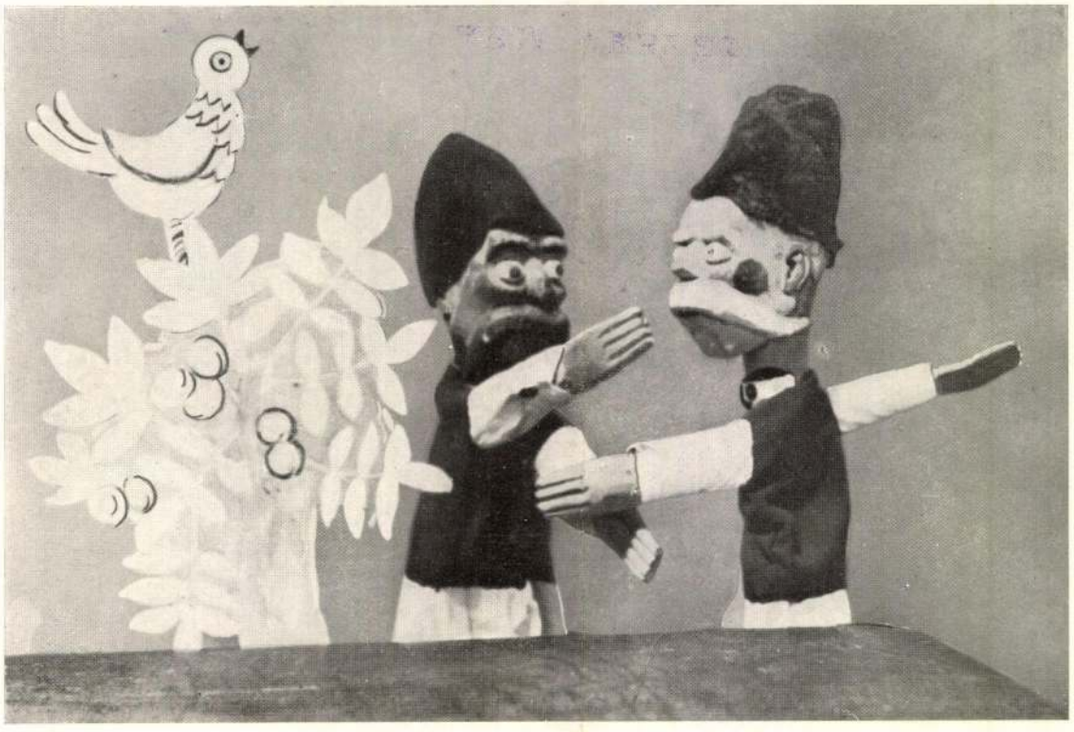

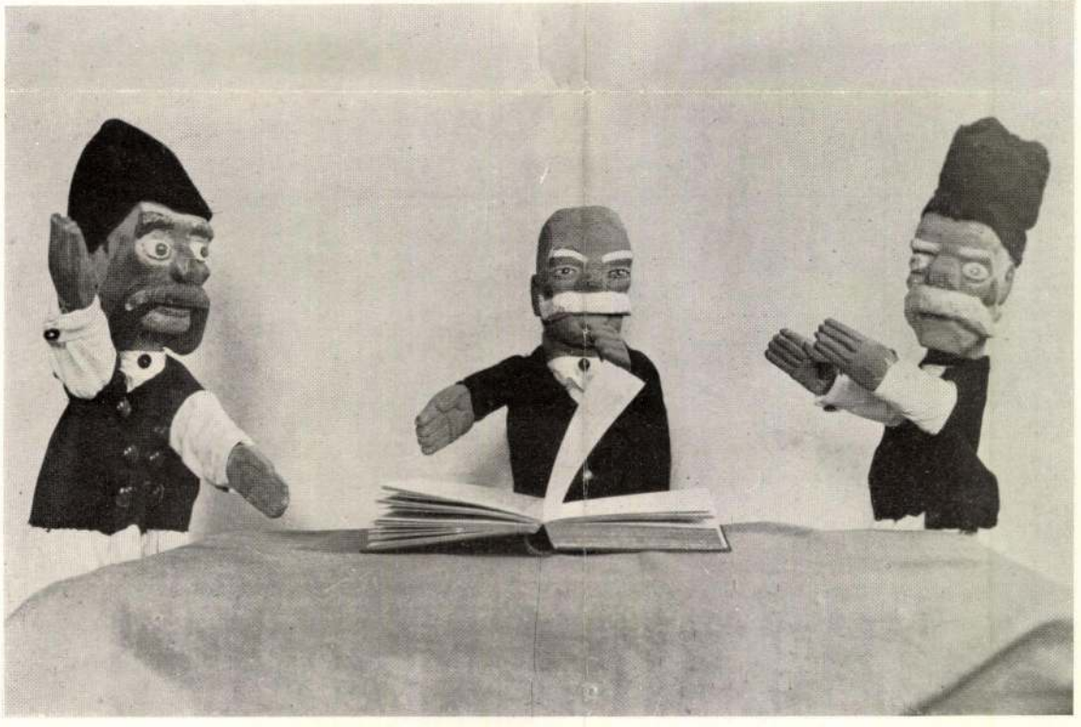

Büky Béla magyaros bábjátékai. Jelenetek a Fülemüle c. darabból. — B. Büky's ungarische Puppenspiele. Szenen aus dem Stücke: „Die Nachtigall". — B. Büky's Hungarian puppet-shows. Scenes from the play: „The Nightingale."

MAGYAR IPARMŰVESZET
1933.

Büky Béla

l.

Szépmüvészet

1941. 47. l.

(zy: M. Képírók Társasága.) —

Büky Béla

~~Göcseji hangulat c. képe, Nagykanizsa-rosi képtar tulajd.~~

Repr.-

Szépmüvészet

1941. 120. l. n.

(Kép)

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében

és

f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Büky Béla

festő

~~Filc-szőnyeg c.~~

~~nyive repr.~~

Szépművészet

1942. 32. l. u.

(Kép)

MDK

Büky Béla

Sziklás táj, of.

Képzőműv.Főisk. ifj. kiáll. Ernst Múz. 1924.

6. 1.

MDK

Büky Béla

Zarándokok, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

6.1.

MDK

Büky Béla

Buddha, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

7. l.

MDK

Büky Béla

Gyermekfej, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.
7. l.

Büky Béla

Képzőművészet, 1931, 37. sz. 47-48 l.

Hanák Kolozs: Mátravidék. (
Mester Károly: Ágasvár. Gyö
Bertalan Gyula: Történeti k
II-190, 119 l. - Rácz Imre:
magyarországi várakra. Debr
József: Hevesmegye várai. I
27,111 l. /képe 16 l. után/

Cserterivár.

Története: A Rátót nemzetsé
fia István 1265-i adományle
tartozékaként szerepel. Akk
Ezt 1300 körül emelhette Is
király hive, előbb tárnokme
Ő a Pásztóhi-család őse, me
A vár kedvezőbb fekvése mia
ség közeli másik várát: Ága
ben vált már a középkorban

Büky Béla
Buddha, olaj

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 7 l.

Büky Béla
Gyerekfej, olaj

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 7 l.

Büky Béla
Önarckép, olaj

O.M.Kir.Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 7 l.

Büky Béla
Sziklás táj, olaj

O.M. Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 6 l.

Büky Béla

Keresztelő Szent János /üvegfestm.terv./ olaj

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 24 l.

Büky Béla
Csendélet

U.M.E. III. Őszi kiállítása. Nemz.Szal. 1931. febr. 1, 5 l.

MDK

Bűky Béla, festő.

9. Csónakok, aquarell.

34. Kövontatók, "

Mův. és Keresk. Int. (v. Ernst Muz.) - Neuz. Sport. és a
M. Képzőm. Szabadszerv. kiáll. - 1945. VIII. 11-26. Kat.

M.D.K.

Büky Béla /1899-

876. Pásztorok. Fametszet.
Elveszett. /Fővárosi Képt./

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
62. l. MUMOK. Bp. 1952.

Bűky Béla

Kiállít

N. U. 932. IX, 6.

Büky Béla

Kiállít

P. H. 932. IX. 4.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gy
Megrendelés esetén az összeg MNB 1
ciós Központ számlaszámára utalandó
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból
mely a terület épitészeti állagának a t

Büky Béla

MDK

Vasut, olf.

Műcsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

MDK

B

Büky Béla, festö

Dudits Andor a monumentális festés eljárásait tanitó oszt.-nak tagja.

A Képzömüv. Föisk. növ. kiáll. -Mücs.
Ujság. 1928 máj.2o. 22.1.
(e.a.)

MDK

Bükki Béla,

Vaszary János tanár növendéke.

Női akt.

Az Ernst Muz. OMKK Föisk.Helikon kiállitásai.
Az OMKK Föisk. Növ. Munk.kiáll. Bp.1923 márc.18-25.
Kat.
15.1.

Bükey Béla.

8 órai Ujság.
1931. I. 18., 10.
(:Kritika.:)

MDK

Büky Béla, festö

Pincék. Vizf.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásainak kiállitása. Az O. M. Szépmüv. Muz.-ban. 1938 jul.1.-aug.1. Bp.1941. Kat. 17.1.

MDK

Büky Béla

Mocsár, of.

Őszi csendélet, temp.

Női arckép, 2

Magyar Képirók kiáll. N.Szal. 1937. okt.

szoló	R
ahegy	R
plő	R
véső	R

Büky Béla

Göcseji hangulat, o.

Fővs. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
sp. 1952

Büky Béla (1899-)

Pásztorok.
Fametszet.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Büky Béla (1899-)

Göcseji hangulat.
Oljf. Ltsz:5364.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Büky Béla

Magyar képirók kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

Est 934. III. 18.

Biiky Béla

A Stúdió tagja

A budapesti pedagógusok lapszőmüvén stúdiója 1953-1963. Bev. Vajkai Aurél Bp. 1963
37 o.

Büky Béla

Magyar képirók kiállításán a Nemzeti Szalonban kompozicióival szerepelt.

Függ. 934. III. 25.

Bükky Béla

Magyar képirók II. kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

M.934.III.18

Büky Béla

Bábszinház tervével szerepel az Iparművészeti Társ. karácsonyi kiáll.-án.

N.U.933.XII.6.

Büky Béla

Magyar képirók kiállításai a Nemzeti Szalonban kompozíciói szerepeltek.

NM. 934. III. 18

MDK

Büky Béla

Keresztelő Szent János /üvegfestmény tervezet/

of.

Képzőm.Főisk. Ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

24.1.

621

M.D.K.

Büky Béla /1899-

99.Göcseji hangulat. Olajf.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 7. l.

MDK

Büky Béla

Madonna

KUT és UME kiáll. N. Szal. 1932. nov.

9. 1.

MDK

Büky Béla

Lepkés csendélet, temp.

Szőgyeg tervek, vf.

Kendernyüvés, vf.

Magyar Képitők Kiáll. M.Csal. 1957. okt.

MDK

Büky Béla

Önarckép, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

7. 1.

Bükky Béla

Magyar Képirók Egyesületének kiállításain a Nemzeti Szalonban egy képe szerepelt.

8ó4. 934. III. 18.

Büky Béla

Büky Béla „Tinódi Lantos Sebestyén" című képe a Magyar Képírók kiállításán a Nemzeti Szalónban

MMK

Büky Béla

Kiállitási hir

Szocialista müvészetért 1968 jun.

MDK

Büky Béla, festőm.

74. Pásztorok hódolata. Fametszet.
26x36

Festmények, rajzok, metszetek. 97. aukció.
Árv.Közl. 1941.márc. 2.rk.sz. -Kat.20.l.

MDK

Büky Béla

Dicsérő elismervényt nyert,

3 izben.

Nemz. Szal.333.kiáll. -1925.márc.15-29. Kat.
A Szinyei s.P.társ.által dijazott művészek kiáll.-a .

Büky Béla MDK

Perugia, vizf.

Tájkép, vizf.

Műcsarnok 1929 őszi kiállítás

Büky Béla

MDK

Kisleányfej,olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

MDK

Büky Béla

Rónay K.: A "Magyar Képirók" a N. Szalonban. Képes Krónika 1939. máj. - 18. sz.

MDK

Büky Béla

az 1927 évi Egyházmüvészeti kiállitáson dicsérő elismerést kapott

Aktuális képzőmüvészeti események. Pesti Hirlap 1927 évi Kincsesháza.

MDK

Büky Béla

A vallás-és közokt. min. vásárlásainak kiáll. a Szépm. Muzeumban. Szépmüvészet 1941. 2e6.1.

MDK

Büky Béla

Szőlős csendélet, temp.

Babáim, temp.

Zsuzsi, temp.

Magyar Képtők kiáll. M.Szal. 1957. okt.

MDK

Büky Béla festőm.

Magyar Iparművészet, X 1941. 12.sz.
Rövid hirek. 150. l.

Büky Béla

festő

Magyar Csupajáték.
Pesti Napló 1938. máj. 22.

Büky Béla MDK

festő

Csupajáték.
Ujság 1938. máj. 22.

MDK

Büky Béla

Hollókői lenyok, vf.

Mákvirágok. vf.

Zöldséges csendélet, temp.

Magyar Képitők kiáll. M.Szal. 1937. okt.

MDK

Büky Béla, festö

Jézus a gyermekekkel.
Karácsony.
Babák. Tempera.

Mücs.-CMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll.1946.II.-III
Kat. 23.1.

MDK

Büky Béla, festö

Magyar Bálint. Olajf.

Nemzeti Szalon.-Öszi Tárlat.1932.szept. Kat.

Büky Béla MDK

1923-ban ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk.Évk.1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

MDK

Büky Béla

1921-ben ösztöndijat kapott

Képzőm. Ésk. Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

MDK

Büky Béla festőm.

D.A: M.Képirók kiáll. Uj Magyarság, 1935.ápr.14.
23.1.

MDK.

Büky Béla festőművész.
A Fränkel Szalon kiállitásán kiállitott képe:
"Toldi"faliszőnyeg.

Művészet,1937.7.sz.66.l.

MDK

Büky Béla

A "Magyar Képirók" kiállitásán finom mesélő képein régi-régi krónikák iniciáléinak bűbájos naivsága éled újra.

Rónay Kázmér: A "Magyar Képirók" a Nemzeti Szalonban.

Képes Krónika, 1939.XXI.18.sz. 64.1.

Büky Béla MDK

Kisleányfej

Műcsarnok 1926. Őszi kiállítás

MDK

Büky Béla, festő

az UME törzstagja.

Az UME I.kp.-i kiállitása. -Nemz. Szo.1928.febr.

MDK

Büky Béla diszlettervező

Paulini Béla: "Magyar csupajáték" müvéhez a diszletek egy részét tervezte.

H.G.: Paulini Béla magyar csupajátékai.

Uj Magyarság 1938.máj.22.

MDK

Bükky Béla

Díszletterveí a Paulini Béla:"Magyar csupajáték revüjéhez.

S.: Paulini Béla revüje a Müvész Szinházban.

Magyarország 1938.máj.22. 8.l.

Büky Béla

Született 1899-ben Jutában /Somogy m-/ Kaposvár 1917-ben érettségizett. Akadémiát és rajztanár képzőt végzett. 1921-tól öt évig Vaszary növendéke volt., egy évig freskótanfolyam Duditsnál. 1926, Szent Ferenc oltárkép pályázaton dicséret 1928. "Hagenbund" levelező tagja. 1929-ben ge-

LXIX. Csoportkiállitás Katalogusa, Nemzeti Szalon, 1931.

Büky Béla

novai kiállitáson Medaglia Commemorativát nyer.

Hosszabb tanulmányut Olaszországba.

Keresztelő szt. János, olaj

Perugia III, olaj

Felhők II, olaj

Öregasszony II, olaj

Feltámadás, II. olaj

LXIX. Csoportkiállitás Katalogusa, Nemzeti Szalon, 1931.

Büky Béla

Nemzeti Szalonban rendezett kiállításon részvett.

Új Nemzedék 1931. T. 18.

Gmelt Bühy Béla

1926 ősz Kisláyfej, festm.

Kut

1929 ősz (MAPE) Perugia I, vízf
Tájkép II.

1931 febr-márc
UME Vasút, festm.

1932 febr-márc
UME Ősz rózsák II

1940 febr-márc. Germer a műv-ben
Jézus a Mermerrel III of
Karácsony IV.
Babák (temp)

1944 (N. Kiprem Kiáll)
jun.
Csendélet VIII. of
Kustán bácsi III

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. K

190 9 évi 8602 számv. sz.

.....ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Méltóságos

báró Forst

a müemlékek or

Folyó évi márc

tára van szerencsém Mélt

Csejthe, Beczko, Krasznaho

pes várakról készitett f

1909 évi 29676 sz. rendel

madás megvizsgáltatván,

Büky Béla

Ujság 931. T. 18

** **A Nemzeti Szalon csoportkiállítása.** *Büky* Béla, ki festményeivel és egyéb munkáival a Szalon egész nagytermét megtölti, érdekes egyenetlen művész. Igen finom, vonalban és színben stilizált tájképei mellett nagyot akaró, de kevésbé szerencsésen megoldott kompozicioi függnek. Ezeken a rajz bántóan kezdetleges és a színek is szétesők. Érdekes mondanivaló keresi az önmagához illő kifejezési formát ebben a fiatal művészben, de csak véletlenül akad reá olykor. A népművészet mesemondó stilusával is kisérletezik, de nem tud még vele önkéntelenül hatni. Minden azt mutatja, hogy Bükynek még keményen kell tanulnia és főként az emberi alakra vonatkozó formai ismeretekkel jobban megtelitődnie, hogy kifejező eszközeivel utól tudja érni el-elszabaduló fantáziáját.

László László uj név és uj jelenség művészeti kiállitásainkon. Inkább grafikusi tehetségnek látszik, mint festőnek. Képein a szin többnyire önkényesnek hat és inkább bonyolitja és zavarosabbá teszi az összhatást, semhogy enyhitené a vonalzavart. Szintén fantasztikus képzeletjárásu festő, sőt a természettől még messzebb elrugaszkodott, mint Büky, formai tudásban azonban mögötte is messze elmaradó. Ennek a művésznek még nagyobb szüksége van a természetstudiumra s elsősorban az emberi alak gondos tanulmányozására.

Halvax Gyula kissé erőtlen, kissé bizonytalan fiatal festő. De a szinérzéknek biztató jelei látszanak képein.

Bokor Vilmos táj- és arcképei közül az előbbiek a különbek. Olaszországi tájai, régi városok régi utcái és házai elevenednek meg pasztelképein.

Páris Ila nevével is először találkozunk. Megjegyezzük máskorra. Későbbre, amikor már annyira jutott tanulmányaiban, hogy az egyéniségekből is látható lesz valami.

A kiállitának legjólesőbb jelensége a szobrászat képviselője, illyefalvi *Lőte* Éva. Ügyesen, könnyedén, tetszetősen mintázó szobrász, akiben, fiatal korának ellenére, máris jelentős mértékü plasztikai tudás van. Legsikerültebbek apró munkái, köztük egy márványba faragott kis lova, amely előadásának nyugalmával és egyszerüségével imponál. Jó arcképszobrai is vannak a művésznőnek.

Ujság 931. I. 18.

* **Mi lesz a Várszinházból?** Már többizben megemlékeztünk a régi *Várszinház* jövendő sorsáról. Tavaly *volt olyan vállalkozó, aki eredeti hivatásának akarta visszaadni az antik kis épületet* és: szinházat akart belőle alakitani. Ez a terv azonban meghiusult, mégpedig elsősorban azon, hogy a sok év óta használatlanul álló épület rendkivül sok javitásra szorul. Most több terv van ismét, amely a Várszinház felhasználásáról szól. A *honvédelmi minisztérium* igényt jelentett be a szinházépület néhány helyiségére. Lehet, hogy *a levéltár anyagának egyik részét* fogják itt elhelyezni, vagy *hadtörténelmi muzeummá alakitják át.* Arról is szó van, hogy *református helyőrségi templomot* rendeznek át benne.

* **Ramon Novarro — Schnitzler-darabban.** *Hollywoodból* jelentik: Ramon Novarro, a kiváló Metro-star, legközelebb Schnitzler Arturnak, az ismert osztrák regényirónak Morgen-

Büky Béla

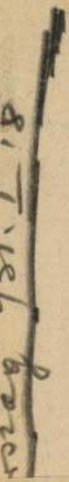

— **(Három kiállítás.)** A *Nemzeti Szalonban* vasárnap nyilik meg *Büky* Béla, *Bokor* Vilmos, *Halvix* Gyula, *Páris* Ila, *László* László és *Illyefalvi Lőte* Éva csoportkiállítása. A nagytermet *Büky* Béla színes, ornamentális, magyar motívumokat egyéni művészettel átíró képei és faliszőnyegei töltik meg. Fejlett dekoratívérzékre és erős komponáló-tehetségre valló, változatos kollekciójának van néhány nagyobb, kiemelkedő darabja, amely rendkívül figyelemreméltó, kész eredményről számol be. Meglepetésszámba megy *Páris* Ila jelentkezése, akinek szinte férfias erőteljességgel megfestett vásznai komoly várakozást keltenek művészi fejlődése iránt. Két téli kikötője s pár tájképe a kiállítás legjobb darabjai közé tartozik. *Bokor* Vilmos ugyancsak értékes festői kvalitásokat árul el taorminai képeivel s egyre inkább önmagára talál, érezhetően

IV.

I.

ersmann nagytermében van az első
ozó, amióta visszajöttünk a hábo-
den bajtársunkat meghívták. Híre

rszág 931. I. 18

Magyarország 931. I. 18.

Büky Béla.

— **Három kiállítás.** Három kiállítás nyílik még vasárnap, ezek közül kétségtelenül a legérdekesebb a *Nemzeti Szalónban* néhány fiatal művész felvonulása. *Büky* Béla magyar motivumokat dolgoz fel szecessziós formában, dekoratív hajlamait ügyesen érvényesíti. Különösen *Feltámadunk* és *Anyaság* című képe mutatja művészetének eddigi teljességét. Egészen új utakon jár, megérdemli, hogy figyeljenek rá. *Páris* Ila szokatlanul éretten mutatja be pikturáját. Jól lát, bátran meri megfesteni egyéni impresszióit. *Halcax* Gyula pasztelljei finomak. *Bokor* Vilmosnak tájképei érdekesek. *László* László munkáit nem érezzük őszintéknek, egy időnek még el kell telnie, amíg rátalál önmagára. *Löte* Éva néhány nagyon ügyes szobrot állított ki. — A *Kovács Ákos* szalónban *Gadányi* Jenő a megszokott modern sablonokat mutatja be, G. *Lázár* Ilona szobrai azonban komoly elmélyülésről számolnak be. — A Képzőművészeti Szalón ahoz a furcsa ötlethez fordult, hogy a régebbi kiállítók munkáit újra meg újra bemutatja. Az egyetlen új kiállítónak, *Grünwald* Ödönnek még ninesenek érdekes mondanivalói. *(p. ö.)*

Az Est. 931. T. 18

Az Est 931. T. 18

Büky Béla festő

Nemzeti Szo
csoportkiáll

PH.931.T.18.

Uj művésztehetségek.

Csoportkiállitás a Nemzeti Szalonban.

Csodálatos az a szüntelenül működő nemzeti erő, mely a magyarságban egyre ujabb és ujabb tehetségeket szül. A magyar haza határai szükebbek lettek, de a tehetségek áttörik e határokat s ma ellátják az egész művelt világot értékes magyarokkal.

Itthon is jelentkeznek folyton ujak.

A *Nemzeti Szalon* most megnyilt csoportkiállitásán feltünik egy uj szobrásznővésznő: Illefalvi *Löte Éva*. Nehány művét már láttuk a Műcsarnokban, most bemutatott kollekciója azonban többet mond el róla. A művésznő Orbán és Lux Elek tanitványa s a két kitünő mester hatása meg is látszik: erő és finomság van alkotásaiban. A „Fájdalom" c. női aktja rendkivüli szépségével, Alpár Gitta portraitja finomságával, gf. Andrássy Gézáról mintázott szobormása férfias erejével válik ki, az „Amazon" viszont klasszikusan elgondolt kompozició. A fiatal művésznő mult év nyarán a görög-magyar liga meghivására Athénben járt s ott szivta lelkébe a klasszikus impressziókat. Az előkelő görög társaság szivesen fogadta s megbizásokat is kapott. De itthon is lelkes hive a magyarságnak, szép példái ennek a „Pásztorleány", — a „Pásztorfiu" s kedves magyar idilljei. Mint állatszobrász is figyelemre méltó igen jó ló- és kutya-portraitjával.

Feltünő tehetség *Büky Béla*, a somogyi születésü festő, aki népies izü, zamatos magyarságával kelt érdeklődést. Mint négy-ötéves fucska már állandoan kompozicziókat rajzolgatott. Most nagy és szinesen festett vásznain látjuk komponáló tehetségét. Ilyen müve a „Feltámadás", elvonuló népies tömegével. A kép főalakját: a Krisztus-szobrot feltartó parasztlegényt életnagyságban is megfestette, igen erőteljesen. Ilyen nagy alakban mutatja be még Keresztelő Szent Jánost, de néger-tipusban. Igen érdekes magyaros felfogással örökitett meg egy terfiképmást is, melynek magyar népies témákkal festett keretet adott. Gazdag fantázia jellemzi a „Világ teremtése" c. kupolamozaik kompozicióját — sok magyaros naivitás történelmi képeit, a „Szent Imre"-t és az „Esztergom megvételéről" c. vásznát. Oszinteséggel megfestett természettanulmányok, fejek és tájképek sorozatát is látjuk. Azután a mester „Tihanyi rege" c. kerámiáját (japán hatással) és szines tarka fali szőnyegeit, magyar mese-tárgyakkal.

Uj tehetséget ismerünk meg *Paris Ila* festő- és szinnművésznőben is, aki ez utóbbira való törekvéssel főleg a szinek müvésze. Tájképei között meglepően friss a csopaki „Malom", a „Duna Szent Endrénél", a „Tél a Dunán", — a „Templomudvar Szent Endrén" s két finom veneziai bárkás-képe. Néhány képmása is van.

Jó szereplője a csoportnak *Bokor Vilmos*, régebbi kiállitó, aki hatásos, finom tónusu olasz város- és kikötőrészleteivel, szines vitorlás bárkáival — szerzett jó nevet. Most is szerepelnek máltai, livornoi, génuai, muranoi, sorrentoi képei s köztük egy finom taorminai tájrészlet. Két jó fej a művész anyjáról és K. G. ezredesről festett képmása.

Halvax Gyula fiatal pastel-festő, sok törekvéssel és sok fejjel, melyek közt legszebbek a fiatal leánykák képmásai s erősen karakterisztikus a művész mesteréről, Rippl-Rónairól festett utolsó arcképe. A szélső irányt *László László* müvein élvezhetjük, aki igen tehetséges ultra-festő. Tehetségét főleg kompozicióinak szellemessége hirdeti. Megfesti pl. a „Jövő század férfitipusát", ugyanigy a jövő női tipusát, ötletes a „Dunába ugró nő" (ballerina-ugrással), — a „Nagyvárosi katasztrófa" villamos és autó összeütközésével és kellő vértócsákkal, — azután az „Öngyilkos a ligetben", a padon elnyuló öngyilkolttal, a fejéből patakzó vérrel s a padra szállt verébbel, mely azt csiripeli: „Miféle butaságot csináltál?" — A mester mindezt nagyszerü ultra-fakturával festi meg, bár a képrejtvényeinek megfejtése nem mindig sikerül.

De aki ért a művészethez, az ugy is kitalálja.

(Kézdi.)

vajjon Anglia és a brit birodalom hogyan fog itt elhelyezkedni? A mi állásfoglalásunk a Páneurópával szemben szimpatikus, de egészen különleges. Mi nagyon össze vagyunk szöve Európával. És mi is fontos európai hatalom vagyunk. Egy virágzó, békés Európa egyik legfontosabb érdekünk. De mi más körben mozgunk; ez a kör pedig a nagy brit birodalom, államoknak és népeknek közössége, amelyek lazán ragaszkodtak egymáshoz békeidőkben, de megértőek voltak egymás iránt veszedelmes pillanatokban. Ez az angolul beszélő világ, melyet törvény, irodalom, erkölcs, remény s az intézményeknek és alkotmánynak nagy hasonlósága kapcsol össze. Ha meg nem fosztják a birodalmi hatalom minden kellékétől, Anglia be sem olvad az európai unióba, de el sem válik töle. Nekünk megvannak a saját érdekeink, de mélyen meg vagyunk győződve, hogy érdekeink csak annyiban oltalmazhatók meg, amennyiben azok a legtágabb körü összhangban vannak a civilizált világ érdekeivel.

Ezzel a problémával, vagyis a magasabb európai egység felé való elkerülhetetlen törekvéssel szemben Nagy-Britannia missziója és gyakorlati haszna nyilvánvalóvá lesz. Nagy veszedelem akkor érne bennünket, ha ez az európai csoportosulás antagonizmus kifejezése lenne az Egyesült-Államok irányában. Ez a végső összeomlást jelentené. A nemzeti gyülölködés akkor eltünnék, de ugy, hogy a kontinensek versengésévé alakulna. Az óvilág vonulna fel az ujvilág ellen. Ha a kontinensek osztályöntudatosakká lesznek, a világszinvadon felujulnának azok a veszedelmek, amelyekről Európa megosztottsága korában a világháboru előtt szenvedtünk.

Nagy-Britannia s az ő birodalma azonban ajánlanak egy összekötő kapcsot, mely az óvilágot az ujjal egyesitené, amely Ázsiát Európával és Európát az Egyesült-Államokkal összeláncolná. Az angolul beszélő közösségeknek alapvető érdekük, hogy támogassák egymást. Mert addig, amig ezek együtt vannak, akkor is, ha csak a lehetősége van meg az együttlétnek, viszálykodás veszélye nem fenyegeti a kontinenseket. Az angolul beszélő népek együttműködése oly szilárd lesz s amellett biztos, hogy az európai egység felé való fejlődés, vagy az ázsiai szolidaritás nemcsak hogy kárhozatossá nem válik, hanem inkább dicsőségére lesz az emberiségnek. Hadd legyen ez az uralkodó politikai gondolat 1931-ben.

Büky Béla.

PN.931.T.18.

Vasárnap PN. 931 I-18.

— **Három kiállítás.** Három kállítás nyílik meg vasárnap, ezek közül azonban komolyabb jelentőségűnek csupán a *Nemzeti Szalónban* felsorakozó fiatal művészek csoportos bemutatását tekinthetjük. Itt elsősorban *Büky* Béláról kell megelékeznünk, akinek magyaros motívumú, dekoratív képei és színdús faliszőnyegei rendkívül érdekesek és artisztikus hatásúak. Gazdag, nyugtalan fantáziára valló nagyobb kompozíciói és itt-ott Medveczkyre emlékeztető, könnyed frisseséggel megfestett kisebb tájrészletei teljesen megtöltik a Szalón nagytermét, amelyben rajta kívül még egy tehetséges szobrász, illyefalvi *Lőte* Éva munkái kaptak helyet. Kultúrált művész, akinek plasztikai kifejezőereje legharmonikusabban talán *Fájdalom* című női alakján érvényesül. *Bokor* Vilmos olasz kikötői színben is, rajzban is igen erőteljesek s bár néhol még idegen hatások nyoma érzik rajtuk, legtöbbjükön már biztatóan mutatkozik meg festőjük egyéni szemléletmódja. Meglepően kvalitásos vásznakkal jelentkezik egy új festő, *Páris* Ila. Érdeklődése még sokfelé ágazik, de amihez nyúl, abból szinte árad az erő és a tehetség. Két téli képe s egy nyári tája magasan kiemelkedik kiforrott értékeivel. *Halvax* Géza és *László* László vesznek még részt a kiállításon. A rutinon túl egyik sem hozott magával semmit. Az előbbi Rippl-Ronai- és Gulácsy-reminiszcenciákat próbál egységbe hangolni, míg az utóbbi Scheiber Hugó modern törekvéseit utánozza, legtöbbször kisse értelmetlenül. — *Kovács* Ákos kis szalónjában a tehetséges *Gadányi* Jenő állított ki pár tompa színekbe hangolt, absztrakt formákba egyszerűsített dekorativhatású képet. G. *Lázár* Ilona pedig néhány finoman modellált, érdekesen stilizált, színes szobrát mutatja be. — Végül: a *Képzőművészeti Szalón* harmadik kiállításán *Grünwald* Ödön és *Mészöly Munkás* Béla mutatkozik be a régebbi kiállítók mellett. Egyikük sem mutat fel különösebb eredményt. —*jo.*

Kik kapják az idei Baumgarten-díjakat?

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap délelőtt fogják kiosztani a Baumgarten-alapítvány sasnegai

Bükky Béla

Botond I. olaj

Magda, olaj

Lackó, olaj

Pólyásgyerek, olaj

Hegyek, olaj

Havas táj, olaj

Tavaszi táj, olaj

LXIX. Csoportkiállítás Katalogusa, Nemzeti Szalon, 1931.

Büky Béla

-12-

Fehér, fekete ház, olaj

Fehér templom, olaj

Csendélet II, olaj

Balaton II, olaj

Lpülő házak, olaj

Somogyi kilátás, olaj

Pincék I, olaj

Nárcisz, olaj

Königsee, olaj

Katlon, olaj

LXIX. Szecsortkiállitás Katalogusa, Nemzeti Szalon, 1931.

Büky Béla

Königsee, olaj
Kati, olaj
Vonat, olaj
Szent László füve, lino metszet.
Betlehem, fametszet
Szent Imre, lino metszet
Státió I, olaj

LXIX. Csoportkiállitás Katalogusa, Nemzeti Szalon, 1931.

Büky Béla

Státió II, olaj

Tihanyi viszhang fali szőnyeg filc

Gyermek és a szivárvány " "

Julia szép leány " "

Hunor és Magyar " "

Szivvilág " "

Szt. László vizet fakaszt " "

Pásztorok " "

LXIX. Csoportkiállitás Katalogusa, Nemzeti Szalon, 1931.

Büky Béla

iparművész

Ernst Muzeum Kiállitásai, CXXIII. Csoportkiállitás katalogusa 14 lap, 1931.

Büky Béla

~~Pásztorok~~

Julia szép leány, párna filc
Pásztorok, párna filc
Tihanyi rege, kerámia
Jézus a gyerekekkel, II, olaj

LXIX. Csoportkiállitás Katalogusa, Nemzeti Szalon, 1931.

Büky Béla

Attersee, olaj

Kerssztfa, olaj

Falu III, olaj

Feltámadunk II, olaj

Egy kancsó viz, olaj

Esztergom megvételéről,olaj

Melinda, olaj

LXIX. Csoportkiállitás Katalogusa, Nemzeti Szalon, 1931.

Büky Béla

Arckép, tempera

Őszi harmat után, ola j

Gyermeklánç III, olaj

Asissi szt.Ferenc II, olaj

Szent Imre, olaj

Salzburg, olah

Anyaság, olaj

LXIX. Csoportkiállitás Katalogusa, Nemzeti Szalon, 1931.

Büky Béla

Világ teremtése, kupolamozaik terv
Karácsony II, olaj
Barakkok, olaj
Muskátlik, olaj
Tavasz II, olaj
Őszirózsák I, olaj

LXIX. Csoportkiállitás Katalogusa, Nemzeti Szalon, 1931.

keretbe, amelynek számára művei készülnek s amíg a Lancing College Chapel tryptichonja szigorú gotikát ad rajzban és színben, addig az Eton College részére készült „Szent György" faliszőnyeg a reneszánsz gazdag és minden részletre kiterjedő kifejezési eszközeivel készült.

A mai ész nélkül rohanó világban üdítő gondolat, hogy vannak még emberek, akik szívesen áldoznak azért, hogy magasabbrendű alkotások is napvilágot láthassanak. Így jutott Lady Chilston is ezekhez a szép megbízásokhoz és ezzel sikerült megmentenie a Merton Abbey híres szövőműhelyét is, mely a világháború következtében igen nehéz helyzetbe jutott, és már-már a kimulás szélén állt.

Lady Chilston ismét új ideiglenes otthont épít magának Moszkvában. De ez a nagy távolság nem tudja megszüntetni azokat a kedves kötelékeket, amelyek a magyar művészeti élet és Lady Chilston között keletkeztek itt tartózkodásának öt esztendeje alatt. Sok-sok nélkülöző magyar művészcsalád könnyeit szárította ő fel és ezért őszinte hálánk kíséri őt további pályafutásán. Erősen reméljük, hogyha igazi otthonukat, a Chilston Parkot Angliában, szabadságuk ideje alatt felkeresik, egyszer-máskor útjukat Budapesten át veszik. Mert Lady Chilston maga mondotta búcsúzáskor: „Ezt az országot én nagyon megszerettem!"

MAGYAROS RUHADIVAT. A TESz a nemzeti mukahét alkalmából pályázatot írt ki magyaros ruhák terveire. Sok-sok rajz és néhány ruhamodell volt kiállítva az Iparművészeti Múzeum nagytermében, de megvalljuk, nem sok örömünk telt bennük. Bármily tiszteletreméltó volt is a szándék, mely e gondolat sugallóit vezette, az előkészületek hiánya s főleg az igazi szakértők bevonása, erkölcsi sikerét megakadályozta. Rajztudás, anyagismeret, anatomiai érzék, de főleg szabászati hozzáértés nélkül senki sem lehet ruhatervező s ezt a lelkesedés, vagy az erős nemzeti érzés nem pótolhatja. Egy-két figyelemreméltó munkát csak a gyermekruhák csoportjában lehetett látni s elvétve az olcsó nyomott vászon-anyagok közt, de egyébként csak a gondolatok és ötletek hiánya terjengett a kiállításon. Az eszme egyébként olyan fontos, hogy megérdemli az újra felvételt, de persze azt is, hogy mozgatói és résztvevői előbb a szakmai érdekeltségekkel tárgyalják meg a kérdést.

IPARMŰVÉSZET LONDONBAN. Egy hónapon át a modern angol iparművészet mindenféle termékét mutatták be ez év június—júliusában a londoni Dorland Hall-ban. A kiállítást kísérleti bemutatónak szánták a két év mulva rendezendő nagyarányú Burlington House-i kiállításhoz. Így is megmutatta a mai angol iparművészet jó és gyenge oldalait egyaránt. Erőssége a kiállításnak az, hogy igen kitünő alkalmazkodó képességet mutat az új technikák irányában. Mindaz, ami a háztartásra tartozik (villamosság, főzés, edények, világító szerelések) mintaszerű ügyességet, praktikus angol érzéket árult el. Kevesebb jót lehet mondani a szorosabb értelemben vett iparművészetről. Itt a bútorok és szobaberendezések tekintetében az angol tervezők szinte tökéletesen behódolnak a franciák ízlésének és a bársonnyal bevont széles fotelek, a kissé koloniális jellegü nehéz hall-berendezések francia mintaképeit pontosan el lehetne sorolni. A textiliák tekintetében viszont erősen érvényesülnek a selyemre, vászonra nyomott német mustrák. Valóban angol hatások mutatkoznak a kerámiában, amelynek nemes műhelyi formáit a mai gyáripari termékekre is szerencsés kézzel viszik át a régi üzemek, köztük a Wedgewood műhely. Ugyanilyen kellemes formakészség uralkodik az ötvösségben is. Mintha ma is élnének — változott követelményekkel — a régi ezüst- és aranyműves céhek. Egyszerű teás, kávés és serlegcsoportok hirdetik, hogy az arányok szépségére és a felület nemes polirozására milyen súlyt vetnek az ősi centrumokban: Birminghamban és Sheffieldben. Mindent összevéve a londoni iparművészetnek előbb fel kell szabadulnia a túlsokat látott párizsi és hamburgi kiállítások hatása alól s csak egy alaposan újjászervezendő oktatás nyomán fog ismét arra a magaslatra emelkedni, melyen a mult század végén állott. N. P.

KÖZPONTI HŰTÉS. Párisban az új bérházak lakásait hirdető cédulákon, mikor elsorolják az összes kényelmi berendezéseket, újabban még egy szóval igyekeznek csábítóbbá tenni a lakást: központi hűtést is ígérnek. Tehát nemcsak a központi melegről, de a központi hidegről is gondoskodnak a nyári kánikulák idején. Az új szerkezeteket a Frigidaire-készülékek háza szállítja s így az is világos, hogy egy központi villanymotor segélyével előállított és csövek útján továbbvezetett hidegről van szó, melynek minden szobában egy kis szekrénye van. Lehet azonban külön, szobánkint is alkalmazni a „hűtőtestet". N.

TEJKIOSZKOK. A német városoknak egyik kedves utcai jelensége a parkok, játszóterek közelében mind sűrűbben látható apró épületek: a tejkioszkok. Németországban tudniillik rég belátták már, hogy a mai hygiéne fejlettségével sehogy sem fér össze a gyemekek részére oly fontos tejnek poros uccai kocsikon való árúsítása. Még azok az emlékoszlopok sem megoldások, amelyekről egy nagy fővárosi tejvállalat méri a tejet. Akkor, amikor minden újabb tejrendelettel mérhetetlen kedvezményekhez jutnak a hatalmas tejvállalatok, meg lehetne követelni tőlük az aránylag kis építési költségekkel járó tejkioszkok létesítését. Nemcsak higiéne és városesztétika szempontjából, de az építőipar szerény támogatásának okáért is.

MAGYAR BÁBSZÍNHÁZAK. A Magyar Iparművészet 1914-es évfolyam 6. számában Orbók Lóránd a magyar bábjáték lelkes apostola ír a bábszínházról. Azóta sok keserűséggel teli 20 év telt el és mi mai magyarok területileg ugyan megcsonkítva, de meg nem csonkított lélekkel fonjuk tovább Orbók Loránd halálával megszakított fonalat.

Az alábbiakban nem annyira a bábszínház történetével, mint azt a szakirodalom és a lexikonok eléggé kimerítik, inkább jelentőségével, nem a multjával, hanem a jövőjével szándékozom foglalkozni.

A bábjáték őshazája Kelet, Kínából indul hódító útjára, onnét származik át Perzsián, Törökországon át Európába.

Büky Béla

Ahogy Kelet művészete a nyugatival szemben kevésbbé naturalisztikus, úgy a bábuknál is ez a jellemző.

Keleten a bábjátékot komolyabban veszik, vallásos és hazafias történeteket, misztériumokat adnak le bábukkal és árnyképekkel. A jávai Wayangokkal a Ramajana-Mahabarata óriási hindu eposzokat játsszák. Ezzel szemben a nyugati népszerű típusok akár a Girignol, akár a Punch, akár Hanswurst vagy Paprika Jancsi a nevük, sokkal felszínesebb kómikus figurák.

A mi korunkban az összes művészeteknél észlelhetjük az elhajlást a naturalizmustól az inkább expresszionisztikus ábrázolás felé.

Kezdve Gauguintól, aki Tahitin próbálja felfrissíteni túlkulturált lelkét, a primitív népek zenéje, művészete már egészen meghódította a nyugati civilizációt. Valami ösztönös vágy hajtja éppen a legrafináltabban civilizált tömegeket bizonyos őszinteség, egyszerűség felé. Ennek a nagy tömegeket átható vágyakozásnak kielégítői lesznek a kétaraszos bábúk.

Az úgynevezett primitív művészetekkel való foglalkozással azonban vigyázni kell, ha őszinte és lélekből fakad, úgy fölemel, de ha csak formai külsőségekben nyilvánul, dekadenciába visz.

A bábuk világa nem naturalisztikus világ és éppen ez az ereje. Nagy színház, mozi által elő nem állítható káprázatos lehetőségei vannak a bábszínháznak a fantázia területén.

Nagyjában következő bábutípusokat ismerjük: a zsinórokon mozgatható Marionett, a három ujjal mozgatható Vitéz László figura és a pálcikákkal mozgatható Wayang; ezeken kívül vannak még a nem plasztikus különböző színes és fekete árnyképek.

Az én véleményem szerint, melyet a gyakorlat is igazolt, a bábjáték karakterének legjobban megfelelő és kollektív kulturális szempontból leginkább használható a Vitéz László típus és az árnykép.

Ami a magyar bábjátékot illeti, nekünk nincs szükségünk arra, hogy Gauguinnel Tahitira menjünk, mi még kulturálisan nem éltük ki magunkat. Itt a népművészetünk, hún és magyar mondakörünk, népmeséink, népdalaink s ami fő, még teljesen kiaknázatlan, a nyugati népektől egészen elütő lelkünk.

A bábszínház nagyszerű eszköz arra, hogy a magyar lelkek mélyéről kultúrkincseket bányásszunk. Goethe Faustja a bábjáték Faustból, az után íródott. Új magyar operák és színdarabok melegágya lehet a bábszínház, ha megfelelő lélekkel foglalkozunk vele.

A magyar bábjáték célja tehát kollektív nemzeti kultúra kialakítása. A művészet, a magyar művészet, nem lehet az úgynevezett felsőbb kulturálisan képzett tízezeré 12 és ½ millió magyart kell céltudatos nemzeti kultúrával felemelnünk és öntudatosítanunk, nem innét-onnét összekapkodott civilizációval dekadenciába vinnünk.

Ha fel akarjuk támasztani népünket, ha öntudatosítani akarjuk ezt a célt, egy nagy tömegeket átfogó kulturális megmozdulással érhetjük el.

Operaházat, zeneakadémiát faluba nem vihetünk, de bábszínházat igen. A bábszínház a legmodernebb kollektív kulturális eszköz, ahol a legújabb művészeti törekvések minden értékét nagyszerűen felhasználhatjuk.

Oroszország is felhasználja propagandára, Csehországnak 4000 bábjátéka van, 2000 ebből államilag szubvencionált, mellyel nemzeti propagandát űz. Mi sem maradhatunk el ezen a téren, különösen mikor ez lelkiségünknek és anyagi viszonyainknak annyira megfelel.

Orbók Loránd Párizsba is kivitte magyar bábúit, velük együtt került ott a háború kitörésével fogságba, velük együtt szökött át Spanyolországba és tőlük kiindulva lett „Azértis" néven híres spanyol drámaíróvá, ahol magyar bábúit koporsójában a sírba is magával vitte. Szomorú, de szomorúságában nagyszerű magyar sors ez. A magyarságnak is ássák és ásnák a sírt, de „Azértis" föltámadunk.

Orbók Loránd Spanyolországban eltemetett bábúi „Azértis" sokszorosan fognak itthon életre kelni, szimbolizálva az öntudatra ébredt magyarság föltámadó lendületét és ahogy dr. Fitos Vilmos írja: „Új kultúra fáklyavivői lesznek, a letűnt évezredekkel szemben új nagy gondolat hirdetésére vállalkoznak."

Büky Béla.

A SZÍNPADI BERENDEZÉS... A premierekről szóló kritikákban sorra beszámolnak az ujságírók a színészekről, díszletekről, ruhákról. Majdnem mindig megkapja egyhangú dicséretét a rendező, aki brillírozott, a díszítőfestő, aki remekelt és a szabónő, aki a ruhákat hitelezte. Csak a belső berendezésről nem igen esik szó. Pedig hát ennek is volna valamelyes része abban a nagy illúziókeltésre szánt gépezetben, melynek neve színpad. Az interieur, kritikus urak, nemcsak égő színekből és imbolygó kuliszákból áll, hanem igazi bútorokból is — ezekről talán nem érdemes szólni? Hát nem érdemes, Mert akkor meg kellene írni, hogy az „élettelen rokokó-szalónt a Lázár-utca szállította", vagy „a biedermeier leányszobát" a gazdasági főnök szedte össze a Teleki-téren. A színházak nálunk sem vetnek ügyet az interieur-re, egyszerűen azért nem, mert garasos szemfényvesztéssel is el lehet kápráztatni a közönséget. Párizsban a Comédie Française nemrég a Christine című újdonsághoz Ruhlmannal, a híres iparművésszel terveztetett bútorokat és Rodier, a híres selyemgyáros működött közre az egyes felvonások installációjánál. Ugyanakkor Antoine színházában André Boll vezetésével két másik jeles iparművész rendezte be a „Moulin de la Galette" című színdarab szobáit. A legszebb vonalak, a legjobb anyagok jutnak érvényre a világot jelentő deszkákon. Nálunk a színház inkább a hangos-reklámtól várja a sikert.

NÉMET KRETONOK. Körülbelül fél év óta a német fogyasztópiacot a belföldi árucikkek fokozottabb pártolására serkentik. Ennek hatása a német lakásberendező folyóiratokban is észrevehető. Erősen felkapták a német kretonok propagálását. Ezek az olcsó, virágos, erősen színes vászonanyagok csakugyan kellemes hatásúak. Akár bútorhuzatul, akár falbevonásnak, függöny, vagy más dekorációs kelme helyett használják, kétségkívül barátságosra hangolja a szobát. Ez a jó tulajdonsága

MAGYAR IPARMÜVESZET
1933. 187, 188. 1.

IPARI TANULÓKÉPZÉS

ÚJ KÖNYVEK

Alfred Döblin

Hamlet, avagy a hosszú éjszaka vége

(Európa)

Egy modern Hamlet, a második világháború roncsolt testű áldozata a hőse Döblin lélektani regényének. Összetört tagokkal, testben-lélekben összezúzva hozzák haza otthonába Edward Gordont. A szülői házban keresi gyötrődve, saját magát és másokat emésztve az okot, mely őt s világát tönkretette. Szinte mániákusan kutatja, ki a felelős a kataklizmáért, élő kísértetként imbolyog a valamikor derűs családi otthonban, ahol született is a halálba kergeti életük megzavart egyensúlya. Megismerjük a világháború utáni nyugati életforma erkölcsi csőddel fenyegető, összekúszált problémavilágát, melyből oly nehéz a menekvés a jobb, tisztultabb élet felé. Végül a háború Hamletje mégis magára ébred a hosszú éjszakából s elindul az új élet keresésére. A jeles író nagy mesélőkedvvel, biztos pszichológiai érzékkel vezet végig a bonyolult lelki problémák szövevényén, segíti ki hősét útvesztőjéből a gyógyulás felé.

Mihail Zsesztyev

Sorsforduló

(Kossuth)

Egy orosz parasztcsalád sorsát mondja el az író a történelem fordulópontján, mikor a forradalom kizökkentette életformájából a rabságban is a földért élő-haló parasztságot. Ignat Tarhanovot, az egyszerű muzsikot Északra száműzik, mert pártját fogta egy kulák barátjának. Vele tart fia és menye is. Útközben szökést kísérelnek meg, fiát golyó találja, menye belehal a szülésbe. Ignat kis unokájával együtt menekül, az üldözéstől rettegve bár, de munkát vállal egy gyártelepen, beletanul a szakmába, megszereti az ipari munkás életét. Mikor végül megtudja, hogy büntetését törölték s visszatérhetne régi otthonaba, a földhöz, rádöbben, hogy sok-sok új szál fűzi már megváltozott életformájához, ahol fia és unokája is megtalálja a helyét, s legyőzi a föld utáni olthatatlannak tűnt vágyódást. Az író meggyőzően mutatja be a történelmi sorsforduló emberformáló hatását.

Christa Wolf

Kettészelt ég

(Európa)

Hiteles, eddig alig ismert világot mutat be nekünk a tavaly Heinedíjjal jutalmazott fiatal írónő: a Német Demokratikus Köztársaság fiataljainak mai életét, problémáit, útkeresését és magára találását. A történet kerete egy nagy szerelem, mely kétéves tétovaság és egymás keresése után jut el a válaszútig. A regény hősnője, Rita egy súlyos baleset után a szanatóriumi szobában éli át újra a maga regényét, emlékképeit, s hosszas vívódás után szánja rá magát, hogy szembenézzen az igazsággal, és végképpen megválassza párját. Közben megismerjük a kettészakadt Németország mindennapjainak életét, a régi és új vonzásának harcát, a múlttal való leszámolás ném könnyű feladatait. A könyv sikerére jellemző, hogy rövid idő alatt öt kiadást ért meg hazájában.

Armand Lanoux

Régi szép szerelmek

(Európa)

A Watrin őrnagy frójának önvallomása szerint izgalmas kaland volt számára ez a könyv, mely nem kisebb feladatot vállalt, mint megörökíteni az utókor számára a századforduló Párizsának szerelmi életét —, főként erkölcsbotrányain keresztül. Előkelő selyemfiúk és amerikai milliomosnők házassági botrányai, külföldi uralkodók párizsi orgiái, a Moulin Rouge táncosnőinek kavargó élete, Toulouse-Lautrec halhatatlan figurái elevenednek meg a szellemesen pergő anekdoták tükrében, de a félvilági, életforma mögött fölsejlik a társadalmi forradalom vésztjósló moraja. Az író cinkos mosollyal leplezi le a kulisszák mögötti sötét titkok világát, az „úri társaság" esztelen haláltáncát, a „régi szép" idők illúziótlan valóságát. Szántó Piroska rajzai kongeniálisan tükrözik e különleges mű hangulatát.

Urbán Ernő

A krónikás tollával

Sajátos hangú, eleven stílusú riportjainak, útijegyzeteinek, tárcáinak gyűjteménye Urbán Ernő e

[redacted]

váncsisággal figyeli a paraszti sors változásait, az új idők új emberének jellemvonásait, jó és rossz megnyilvánulásait, a táj és életforma apró-nagy újdonságait. Különleges vonzerőt jelent könnyed humora, szeretetteljesen kritikus emberábrázolása, emberszeretete és legfőképpen emberismerete, melylyel könnyűszerrel mélyére tud hatolni a paraszti lét legsúlyosabb kérdéseinek.

Kellér Andor

Déli posta

A nemrég elhunyt jeles újságíró népszerű rovatának legvonzóbb darabjait sorjázza ez a kötet, kiemelve a napi időszerűség süllyesztőjéből. A írások zöme meg is érdemli ezt a gondoskodást, hiszen a mindennapok avatott tollú krónikása valóban időálló, mélyen jellemző, irodalmi értékű megfigyelésekkel gazdagította az olvasót. Némely írásában egy-két odavetett jelzővel, beszélgetés-foszlánnyal élesebben jellemez egyént és kort, hosszú lélegzetű fejtegetéseknél úgy, hogy új életre támad előttünk az elkoptatott séma. Hosszabb lélegzetű írásai közül különösen plasztikusan festi meg a kort Szemző Gyuláról, erről a különcül gonosz kalandorról írt életrajzi vázlata.

Kohl-Larsen-Janira

Szimbót hallgatom

(Gondolat)

Egy német etnográfus egy afrikai dombocskán üldögélve hallgatta és jegyezte esténként egy isszanszu-néger munkásember vallomásait önmagáról, életéről, családjáról, törzsének szokásairól, örömeiről, bánatairól. A bantu néger Szimbó és az európai tudós találkozásából született meg ez a könyv —, Móricz Zsigmond Boldog emberének önkéntelen hasonmása — egzotikus afrikai viszonylatban. Az afrikai falvak írástudatlan, félvad embereinek világát idézik elénk Szimbó őszinte vallomásai és örömmel vegyes megdöbbenéssel vesszük tudomásul, hogy ezeknek a félbarbár embereknek majdnem ugyanolyanok az érzései, gondolatai, a szülőnek gyermekeihez fűződő kapcsolata, mint bármely metropolis művelt embereinek. A legmeggyőzőbb érvet szolgáltatják ezek a keresetlen vallomások a feketék egyenjogúsítása mellett, de mint mélyen emberi megnyilatkozások, lenyűgözik az olvasó irodalmi érdeklődését is.

Büky Béla

A Nemzeti Szalonban rendezett csoportkiállításon részvett.

M. 1931. T. 20.

Büky Béla.

Nemzeti Szalonban rendezett kiállításon részt vett.

M.931.T.27.

Büky Béla

BH. 931. T. 11.

* **(A Nemzeti Szalón csoportkiállítása.)** A Nemzeti Szalón legkozelebbi kiállítása január 18-án, vasárnap nyílik meg, amelyen a régebbi kiállítók közül *Büky* Béla és *Bokor* Vilmos vesznek részt. Először mutatkoznak be *Páris Ila*, *Halvax* Gyula és *László* László festőművészek, valamint *Ilyefalvi Böjte* Éva szobrászművésznő.

BH. 931. T. 11.

Büky Béla

— **A Nemzeti Szalon LXIX. csoportkiállítása.** A *Nemzeti Szalon* legközelebbi kiállítása január 18-án, vasárnap nyilik meg, amelyen a régebbi kiállitók közül *Büky* Béla és *Bokor* Vilmos vesznek részt. Először mutatkoznak be *Páris* Ila, *Halvax* Gyula és *László* László festőművészek, valamint Ilyefalvi *Böjte* Éva szobrászművésznő. A kiállitás sajtóbemutatója január 17-én lesz.

N.U. 931. T. 11.

Büky Béla

M. 931. T. 11.

* **A Nemzeti Szalon csoportkiállítása.** A Nemzeti Szalon legközelebbi kiállítása január 18-án, vasárnap nyilik meg, amelyen a régebbi kiállitók közül *Büky* Béla és *Bokor* Vilmos vesznek részt. Először mutatkoznak be gyüjteményes formában: *Páris* Ila, *Halvax* Gyula és *László* László festőművészek, valamint *Ilyefalvi Böjte* Éva szobrászmüvésznő. A kiállitás sajtóbemutatója január 17-én lesz.

M.931.T.11.

Büky Béla

— (Három kiállítás.) A *Nemzeti Szalonban* vasárnap nyilik meg *Büky* Béla, *Bokor* Vilmos, *Halvax* Gyula, *Páris* Ila, *László* László és *Illyefalvi Lőte* Éva csoportkiállítása. A nagytermet *Büky* Béla színes, ornamentális, magyar motivumokat egyéni művészettel átíró képei és faliszőnyegei töltik meg. Fejlett dekoratívérzékre és erős komponáló-tehetségre valló, változatos kollekciójának van néhány nagyobb, kiemelkedő darabja, amely rendkivül figyelemreméltó, kész eredményről számol be. Meglepetésszámba megy *Páris* Ila jelentkezése, akinek szinte férfias erőteljességgel megfestett vásznai komoly várakozást keltenek művészi fejlődése iránt. Két téli kikötője s pár tájképe a kiállítás legjobb darabjai közé tartozik. *Bokor* Vilmos ugyancsak értékes festői kvalitásokat árul el taorminai képeivel s egyre inkább önmagára talál, érezhetően szabadulva az idegen hatásokból. *Halvax* Gyula viszont annál passzivabban odaadja magát Rippl-Rónai és Gulácsy hatásának. Ugyanígy hiába keresünk egyéni

M.O.931.I.18.

Buky Béla festő

A Nemzeti Szalonban rendezett kiállításon részvett

NU. 931.T.18.

Buky Béla festőművész

Nemzeti Szalonban rendezett csoportkiállításon részvett.

EK. 931.T.20

Bálint Béla.
festőművész

Az VME első bécsi kiállításán
műve szerepelt.

Nemzeti Újság, 1928. jan. 14.

Büky Béla.

Az Uj Művészek Egyesületének bécsi kiállításán, – mely a Künstlerbund Hagen termeiben volt, – művei szerepettek: öregasszonyt ábrázoló képét és magyaros színezésű szőnyegeit dicséri a Reichspost. (említve.)

Magyarság, 1928. jan. 18.

Bükky Béla.
az UME törzstagja.

Az UME bécsi kiállítása alkalmából az osztrák Hagelund külföldi levelező tagjául választotta.

Nemzeti Újság, 1928. jan. 31.

Büky Béla.

Varsory tanítványa.

Munkájával a szerepel a Képzőmű-
vészeti Főiskola kiállításán, a
Műcsarnokban.

Nemzeti Ujság, 1928. Máj. 20.

Büky Béla.

Dudits Andor növendéke

A Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban, szerepel fresko kartonja.

Nemzeti Ujság, 1928. Máj. 20

Büky Béla

Jézus a gyermekekkel

Karácsony

Babák, tempera

Műcsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

Büky Béla.

Dudits Andor tanítványa.

A Képzőművészeti Főiskola
növendékeinek kiállításán
kartonjai szerepelnek.

Ujság, 1928. Máj. 20.

Büky Béla.

MŰVÉSZET

A MAGYAR KÉPIRÓK TÁRSASÁGÁNAK KIÁLLITÁSA A GÖCSEJI HÉTEN

A napokban Zalaegerszegen lezárult göcseji hét egyik müvészileg nagy érdeklődést keltő eseménye a *Magyar Képirók Társasága* néven ismert müvészcsoport kiállitása volt. A magyaros irányu képzőmüvészet müvelői, akik a kultuszkormány támogatásából egy nyarat már töltöttek Göcsejben, a Dunántulnak ezen a virágos föld-darabján, reprezentativ kiállitásukkal egy eredetiséggel gyarapitották a sikeres göcseji-hét érdekességeit. A Notre Dame zárdában izlésesen megrendezett kiállitást a göcseji-hét 28.000 látogatójából sokezren tekintették meg előkelő közéleti férfiakkal az élén. A megyei és környékbeli előkelőségeken kivül *Albrecht* főherceg, *Esterházy* Móric gróf, *Haász* István dr. távoszprémi megyéspüspök, *Haász* István dr. tábori püspök és sokan mások járták végig a kiállitási termeket. A társaság tagjai: *Antal* József, *Boromissza* Tibor, *Büky* Béla, *Hangai-Szabó* Miklós, *Muhoray* Mihály, vitéz *Szittkey* György, *Fáy* Aladár, *Némethy* Béla, a fővárosi kiállitásaikon is elismerést aratott kitünő munkáikat mutatták be a göcseji-hét közönségének. Büky

Magyarság 1935. IX. 21.

Magyar királyi államvasutak. Ügyirat-s

Utalványszám ...../B.....ügyosztály.

Fizetési u

.....

a magyar királyi államvasutak főpénztára á

.....

Pengő

azaz

A .....Pengő .....fillérről kiállítandó .....

.....

.....

Budapesten, 193.....

Utalványozza «.....» főosztály:

.....

Bükky Béla.

A Nemzeti Szalonban, az UME
legutóbbi kiállításán művei
szerepelnek.

Az Est, 1928. febr. 19.

Büky Béla.

Az U. M. K. bemutatkozó kiállításán műve szerepel.

Esti Kurir, 1928. febr. 21.

Büky Béla.

a Nemzeti Szalonban rendezett UME bemutatkozó kiállításán műve szerepel.

Pesti Napló, 1928. febr. 19.

Büky Béla.

a Vemzeti Szalonban rendezett UME első budapesti kiállításán „Öregasszony" c. festménye szerepel. (szulétve)

Magyarság, 1928. febr. 19.

Büky Béla

* **A Magyar Képírók társaságának kiállítása,** amelyet Zalaegerszegen rendeztek a „Göcseji hét" keretében, nagy sikerrel zárult. Közel *huszonnyolcezer* látogatója volt a kiállításnak, az előkelőségek sorában ott volt Albrecht főherceg, Esterházy Móric gróf, Rott Nándor megyéspüspök, Haász István tábori püspök. A tárlat keretében zsúfolt nézőtér előtt mutatta be Buky Béla festőművész magyaros bábjátékait, amelynek osztatlan sikere volt. A *Magyar Képírók* másik vidéki kiállításukat Balassagyarmaton rendezik meg.

Uj Magyarság 1935. IX. 21.

ám..... Pénztári szám.....

talvány.

.....*nak, címe:*.....
(esetleg postatakarékpénztári számlájának száma)

tal .....

.....*ért*

[redacted]

[redacted]*fizetendő.*

....*bélyeg* .....*nyugta* .....*bevonandó.*

.....

.....

.....

Ellenjegyzi «.....» főosztály:

.....

Büky Béla

A Nemzeti Szalon LXIX. csoportkiállításán szerepelt.

P.H.931.I.

Buky Béla

Szerepelt a művészcsoportok műcsarnoki kiállításán.

NU 1931. II. 22.

Büky Béla

Ernst-múzeum csoportkiállításán magyar ízlésű textíliáival szerepelt.

PH.932.T.10.

Büky Béla

Nemzeti Szalon UME kiállításán szerepelt.

PH.931.II.1

Bükky Béla

Nemzeti Szalon UME kiállításán
neve szerepelt.

NU.931.II.1.

MDK

Büky Béla

Balaton, paszt.

M. Képirók kiáll. Műterem. 1935. ápr.

Buky Béla.

„Mocsár" c. olajfestménye
nekapel a Magyar Képírók
Társaságja kiállításán a
Nemzeti Szalonban (emeli-ve)

~~Magyar~~ Lyság 1937 X. 30

Buky Béla

Néhány képe nezepela magyar Képzők kiállításán a Nemzeti Szalonban

Pesti Napló 1937 X. 31

Bürky Béla

Szerepelt a KUT és UME közös tárlatán.

PH. 1932. XI. 6.

Büky Béla

— A Magyar Képirók kiállítása. A *Műteremben* rendezett kiállításnak irányát és szándékát már a cim is elárulja. A Magyar Képirók a mai nemzeti megujhodás szellemiségének hatása alatt művészetüket nem a külföldi stilus áramlataival rokonszenvezve alakitják ki, hanem a magyar földnek, a magyar népnek, és a magyar falusi életnek sokszinü külsőségeiből formálják. Az elhatározásuk bármennyire is dicséretreméltó, azt a veszélyt rejti magában, hogy távoli utakra tévednek elveszitik szemük elől az európai művészet horizontját. A kiállitók közül a legerősebb egyéniség *Büky* Béla, akinek magyaros faliszőnyege, „Bodrog és a Tisza" cimü derüs tájképe és magyar csendéletei komoly művészi kvalitást árulnak el. Mellette a komoly tehetségü *Némethy* Béla melegtónusu tájképei, különösen a „Bucsujárók" cimü, majd *Hangai Szabó* Miklós szines öltözetü parasztmenyecskéi, *Muhoray* Mihály frissen felfogott „Göcsei falurészlete", v. *Liltkey* György erőteljes vonalvezetésü „Nagymosás" cimü képe és *Fáy* Aladár rajzai válnak ki a közel száz kiállitott munka közül. A fiatal *Boda* Gábor kisplasztikái, különösen a „Sebesült" és a „Kiáltozó asszony" cimüek, erővel teljesek és komoly jövőt igérnek alkotójuknak. *(B. P. L.)*

N. Ü. 937 IV. 4

Nemzeti Ujság

Büky Béla

Képekkel szerepel a hogyan
Képírók fiáhitásán.

Ujság 1937 III. 1.

Büky Béla

U.M.E. évi közgyülésén a Nemzeti Szalonban beválasztották a tiszti-karba.

N.U. 929. VI. 23.

Büky Béla

U.M.E ~~évi~~ közgyülésén a Nemzeti Szalonban beválasztották a tiszti-karba.

PH.929.VI.26

Büky Béla

festőművész

Magyar Képirók Társasága csoportos kiállitása - Nemzeti Szalónban - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1933.I.22

Rúby Béla

festőművész

Magyar Képírók Társasága csoportkiállításán - Nemzeti Szalónban - képével szerepel.

Pesti Napló
1933.1.15.

Bűky Béla

festőmüvész

Magyar Képirók kiállitása - Müterem helyiségében - képével szerepel. Igazi mesélő, aki festményeiről és magabérzítette, apró pontódarabkákból kivágott szőnyegeiből vonaadja látott és megálmodott álmait.

Uj Magyarság
1935.V.

Bűky Béla

festőművész

Magyar Képirók kiállitása - Nüterem helyiségében - képével szerepel. Az ejszaművészetet falirasnyegei képviselik a kiállitáson.

U j s á g
1935.IV.4.

Bubby Béla

festőmüvész

Magyar Képirók kiállitása - Müterem helyiségében - képével szerepel. Olajfestményei dárulják alkotójuk textilmüvészetre termettségét. -

Nemzeti Ujság
1935.IV.14.

Rúby Béla

festőművész

Magyar Képirók Kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Budapesti Hirlap
1938.I.16.

Kóbor Béla

festőművész

Magyar Képirók kiállitása - Nemzeti Szalónban - képével szerepel.

8 órai Ujság
1933.1.15.

Bűky Béla

Festőművész

Magyar Képírók Társasága csoportkiállítása – Nemzeti Szalónban – kínával szerepel. Külön is meg kell emlékeznünk áhítatos kompozíciójáról s élénken mintázott magyaros szőnyegeiről.

Nemzeti Ujság
1933.I.15.

Bíró Béla

festőművész

Magyar Képirók Társasága csoportkiállitása - Nemzeti Szalónban - képével szerepel. Fényképet is kért ide.

Magyarság
1933.I 15.

Bűky Béla

festőművész

Magyar Képirók Művésztársasága kiállitása - Nemzeti Szalónban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1933.I.14.

MDK

Bükky Béla

Megindult a KUT bomlása. Nemzeti Ujság 1927. ápr. 1. 11.l.

MDK

Büky B.

1929. a genovai kiáll. emlékérmet kapott.

UME 3. kiáll. N.Szal. 1931. febr.

MDK

Büky Béla

A három király, ered.fam.

Árv. Közl. 1937. 7.rk.sz. 84.sz. 17 l.

MDK

Büky Béla, dicséret

Egyházmüv. kiáll. Csernoch-dij. N.Szal.1926.

MDK

Büky Béla

Falu, szőnyeg

Szent László, szőnyeg

M.Képirók kiáll. Műterem. 1935. Ápr.

MDK

Büky Béla

Tihanyi komp, olaj

Kustán bácsi, "

M.Képirók kiáll. Műterem. 1935. ápr.

MDK

Büky Béla

Göcseji hangulat, olaj

M.Képirók kiáll. Műterem. 1935. ápr.

MDK

Büky Béla

Pásztorok, fam.

M. Képirók kiáll. Műterem. 1935. ápr.

Büky Béla

Nemzeti Szalonban rendezett
69. csoportkiállításon vett részt

NM.931.T.25.

Büky Béla.

Vaszary-növendék.

A Műcsarnokban, a Képzőmű-
vészeti Főiskola növendékeinek
kiállításán munkája szerepel.

Pesti Napló, 1928. Máj. 20.

Buky Béla.

Varsányi János tanár növendéke.

Munkája szerepel a képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán, a Műcsarnokban.

Budapesti Hírlap, 1924. Máj. 20.

MDK

Büky Béla

Csendélet, of.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Műcs.

MDK

Büky Béla

Kustán bácsi, of.

7. nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Műcs.

Büky Béla

festőművész

Magyar Képirók kiállitása - Balassagyarmaton a muzeum diszteremben - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.XII.14.

Büky Béla

festőművész

A Magyar Képirók művészegyesülete képzőművészeti kiállítása - Balassagyarmaton - képével szerepel.

Magyarság
1935.XI.27.

Büky Béla

"Felhők" c. műve, a vidéki iparos tanoncisko-
lák rajztanárainak kiáll.-én.

Függ.934.VI.17.

Büky Béla

UME második kiállításán a Nemzeti Szalonban "A felhők", "Karácsony" c. művével szerepelt.

PH. 930.IV.29.

Büky Béla

UME második kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

EK. 930. IV. 27.

Büky Béla

Új Művészek Egyesületének kiállításán Karácsonyra szerepelt.

M.930.IV.27.

Bükky Béla

Árpádházi szentek kiállításán a Nemzeti Szalonban "Szent László vizet fakasztt" c. festménye szerepelt.

M.930.VIII.15.

Büky Béla

Árpádházi szentek kiállításán a Nemzeti Szalonban "Feltámadás" c. műve szerepelt.

PH.930.VIII.15.

Büky Béla

MDK

Csendélet, olf.

Műcsarnok 1944 VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Büky Béla MDK

Kustán bácsi, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Büky Béla MDK

Egyke, olf.

Mücsarnok 1944.A Székesfőv.Képtár Jub.Kiáll.

Büky Béla

UME második kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

NU·930.IV·27·

Bükky Béla

UME második kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

Ujság 930. IV. 27.

Bükky Béla

Szerepelt a Magyar Képírók Kiállításán.

N. M. 1939. IV. 29.

Büky Béla

N.U. Csütörtök, 1930 december 4.

— **A Nemzeti Szalon müvészeti programja.** A *Nemzeti Szalon* kiállitási programja a következőképpen alakult ki: A kinai kiállitást követi a *Magyar Akvarell és Pasztelfestők Egyesületének* évenként megujuló tárlata, majd ezután *Soós* Elemérné *Korányi* Anna báróno önálló bemutatása következik; sorrendben utána az „*UME*“ Ujmüvészek Egyesületének hatodik kiállitása, ezután a *Nemzeti Szalon 69-ik csoportkiállitása*, melyen *Büky* Béla, *Bokor* Vilmos, *Ducsay* Béla, *Halváy* Gyula, *Tordai-Schilling* Oszkár festőmüvészek, *Páris* Ila festőmüvésznő és *Lőte* Éva szobrászmüvésznő mutatkoznak be. Előkészités alatt áll *Tornyay* János nagy kollektiv beszámolója, a Célbeliekének a Kriesch emlékkiállitással kapcsolatos reprezentativ tárlata és a *Dunakiállitás*, mig a Magyar Országos Képzőmüvészeti Tanács rendezésében, februárban a *norvég*, májusban pedig a *japán* képzőmüvészeti kiállitás szerepel a Nemzeti Szalon változatos programjában.

NU. 930. XII. 4.

BÜKY Béla festő

Hírek: Büky Béla festőművész, a magyar pedagógiai bálványképző kiemelkedő egyénisége 83 éves korában elhunyt. Temetése márc. 16-án, kedden fél 12 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

Népszabadság 1983. III. 10.

MDK

Büky Béla

Göcseji ház, vizf.

Kisleány, vizf.

M. Képirók kiáll. Műterem. 1935. ápr.

MDK

Büky Béla

Mocsár, olaj

M. Képirók kiáll. Műterem. 1935. ápr.

MDK

Büky Béla

Felhők, olaj

Botond, "

Karácsony, "

M. Képirók kiáll. N.Szal. 1933. jan.

9 l.

MDR

Ruby Dills

Telbox, Ola]

Botond, "

Karlsson, "

M. Képirók Kiáll. M.Szal. 1973. Jan.

9 I.

MDK

Büky Béla

Termés, olaj

Fültámadás, olaj

Madonna, temp.

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1933. jan.

9 l.

Terrida, ola)

Whitehead, ola)

Madonna, temp.

M. Esperanza Wiatt. N. Dual. 1931. Jan.

2 L.

MDK

Büky Béla

Csendélet, temp.

Csendélet, olaj

Csendélet, temp.

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1933. jan.

9 l.

Bibliography

Casadellet, temp.

Casadellet, olaj

Casadellet, temp.

[illegible]. [illegible]. [illegible]. 1977. Jan.

31.

MDK

Büky Béla

Dicsérő elismerést nyert

N.Szal. 333. kiáll. Díjazott művészek. 1925. márc. 8 l.

MDK

Büky Béla

Gyermekláncfü, olaj

N. Szal. 333. kiáll. Dijazott müvészek. 1925. márc. 14 l.

Büki Béla.

Csatlakozik V.J-hoz és kilép a "Kut" egyesületből 1927-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat

Büky Béla

VILÁGÖRÖKSÉGÜNK

Hollókő a '30-as években

Boromissza Tibor (1880-1960)
Büky Béla (1899-1983)
Futásfalvi M. Piroska (1900-)
Litkey György (1907-1975)
Nagy Nándor (1894-1979)
Némethy Béla (1897-1984)

festőművészek képei

A
szécsényi

Kubinyi Ferenc Múzeum

tisztelettel
meghívja Önt és barátait
1992. február 28-án 16 órára
kiállítás megnyitójára

A kiállítást megnyitja: ENTZ GÉZA
művészettörténész
ny. egyetemi tanár

velkedik veres fordulatokban, a hangsúly a rendőrlány és az fásult beletörődésébe. A filmritmus profi váltakoztatása véezért is érdemes jegyet váltani a vetítésre. **Ózsvárt Tamás**

támogatja.

Világörökséghez kötő, kordokumentum értékű alkotások Hollókőn

Festett szociográfiák a harmincas évekből

Teljes csendben, majdhogynem „titokban" érkezett egy kiállításra való anyag nemrégiben Szécsénybe, a Kubinyi Ferenc Múzeumba. Innen szólva úgy folytatom, ahogy *Hausel Sándor* múzeumigazgató mesélte:

Liszkay Zsuzsa néprajzos, jelenleg szellemi vállalkozó jelentkezett Szécsényben a mintegy harminc-harmincöt, főként akvarell-képből álló kiállítási anyag ügyében. Ő mondta el azt is, hogy bár a képek kordokumentum értékűek, művelődéstörténeti szempontból is egészen kivételes helyet foglalhatnak el – *Hollókő*, az ottani önkormányzat most nem tudta fogadni a fővárosi kiállítást.

Hausel Sándor *azonnal felismerte a ritka alkalmat* és „boszorkányos" gyorsasággal megrendezték *(Entz Géza* művészettörténész nyitotta a tárlatot február végén) Szécsényben a kiállítást.

A kor

A harmincas évek közepe, vége, a magyar *válságkutatás* néhány valóban termékeny esztendeje. Mozgalmak, szellemi erők és műhelyek igazi személyiségek és általuk vezetett (néha csak szellemiségükkel irányított) csoportok láttak hozzá, hogy a hazai valóságot egészen közelről vizsgálják. E korszak kiemelkedő alkotója, a hazai újkori szociográfia jeles személyisége volt *Szabó Zoltán* például, aki a *Tardi helyzet* vagy még inkább a minket érintő *Cifra nyomorúság* (1938) című munkáival máig érvényes értékelést (ha személyenként kissé bizony szubjektiv képalkotást) tett a társadalom elé. Ez a kor a regőscserkészek nagy kirajzása a vidék népéhez, megismeréséhez – ehhez a mozgalomhoz sokan mások is csatlakoztak, sőt eleve oda tartoztak érdeklődésük – elkötelezettségük révén *(Erdei Ferenc, Veres Péter* vagy akár említhetnénk az erdélyieket).

A Cifra nyomorúság – főként nógrádi, vidéki, de salgótarjáni és balassagyarmati helyszíneivel is – elsősorban a régi paraszti világ változásaira, annak viszonylagos elnyomorodására figyelt. Maga Szabó Zoltán – *Boldizsár Ivánnal* együtt és persze másokkal is – *a nemzet derékhadának éppen a parasztságot tartotta,* ezt a meghatározó réteget vizsgálta. Közéjük sorolható, *Teleki Pál* a cserkészet hazai atyja, vagy *Féja Géza,* a költő *Sík Sándor,* más területről – a riportázs-publicisztika oldaláról – akár *Balogh Edgár* is. Valóban nagy és majdhogynem utolsó felzárkózása volt ez a hazai valóságkutatóknak, kutatásnak magához a valósághoz. Mert a következő korok már nem kedveztek a szociográfiának.

Az alkotók

Ki tollal, ki ecsettel – valahogy így történt az is, hogy az író szociográfusok kicsiny, de annál tudatosabb hadához csatlakoztak a festők, grafikusok. Legalábbis azok, akik maguk is közelinek érezték önmagukhoz a vidéket, a paraszti világot. Az a tárlatnyi kordokumentum akvarell (főként) és néhány nagyobb méretű olajkép, amely *most Szécsényben a harmincas évek Hollókőjéről látható* – mind ilyen festőtől, alkotótól származik.

A legnevesebb közöttük – miközben itt kell megjegyezni, hogy az anyag külön-külön egyes kiállításokon gyakorlatilag bejárta Európát s csak itt áll először együtt az egész!

Boromissza Tibor. Bácsalmási születésű (1880), aki élete végefelé Szentendrén alkotott, ott is halt meg 1960–ban. A legavatottabb mester kétségtelenül ő a Szécsényben most szereplők közül – *Ferenczy Károly* volt a mestere és majd kilencven éve már annak is, hogy Nagybányán kezdett éppen őnála. Róma és Párizs voltak a tanulmányozás, tanulás állomásai, számos kiállítás Budapesten és nagyon sok vidéken.

A huszas évek végén a Hortobágyon festette a szilaj pásztoréletet közvetlenül tanulmányozva egy már eltűnőben lévő világot.

A csoport szellemi mestere is nyilvánvalóan ő volt, a hollókői festő-tanulmány út mindenképpen a *korszerű parasztábrázolás* jegyében zajlott. Ilyen értelemben művelődéstörténeti dokumentum a szécsényi anyag.

Boromissza egyébiránt *Eke* címmel 1933–ban a parasztírás és ábrázolás érdekében folyóiratot is alapított. Képei megtalálhatók a Nemzeti Galériában és ezen kívül a debreceni Déri Múzeumban is.

Litkey György (1907–1975) neve ismert még a képzőművésztörténet szakirodalmából a többiek közül. *Rudnay tanítvány, élet és táj képei maradandók* és néhány főbb irányzat összegzése érvényesül nála. A továbbiak, akik színesen–érdekesen hozzájárulnak ehhez a rendhagyó módon előkerült és megrendezett csendes szenzációt (sem) okozó kiállításhoz: *Büky Béla, Futásfalvi M. Piroska, Nagy Nándor, Némethy Béla.*

A képek

Rajzosság és az akvarell vidámsága egy már akkoriban letűnő kor, a hollókői élet és viselet, ház és környezet ábrázolásában. Gyakorta a beállítás, miként a fotókon, kissé megrendezett(nek tűnik).

Nyoma van azonban annak a *táborozó gyors rögzítésre készségnek is,* ami ilyen távolságból nem a hibákat láttatja meg elsősorban velünk, hanem az akkor volt pillanat *hitelességét* húzza alá és ezért is az érzésünk sok kép előtt állva, hogy a népdal szól hozzánk.

Ez a tárlat valóban ismételhetetlen, ezek a képek összetartanak és minket a világörökséghez kötnek.

T. Pataki László

raday előadásait hallgatta. Ő ismertette meg Wheatstone-nel, akivel közösen adták be szabadalmukat.

Bár az adás jól sikerült, a tulajdonképpeni sikert a feltalálók csak két év múlva érték el, amikor távírójukat Paddington és West Drayton vasútállomások között hivatalosan is üzembe helyezték.

Itt a távirdát egy shillingért mutogatták is: *„Készülék, melyen az emberi gondolatok másodpercenként 280 ezer mérföld sebességgel száguldanak"* – hirdették kissé eltúlozva. **K.A.**

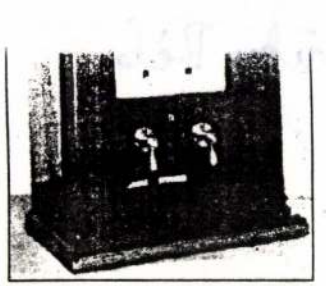

Cooke-Wheatstone távírója a londoni Science Museumban

Kulturális kaleidoszkóp

Salgótarján. A Rejtélyes Hétvégék című rendezvénysorozat keretében, április 4-én délután három órakor, a leánykollégiumban *Bánhegyi Zsolt,* a Parapszihológiai Intézet igazgatója tart előadást és bemutatót az asztráltest kilépésről.

A József Attila Művelődési Központban március 28-án, délután öt órakor folytatódik a *Természetes gyógymód, ahogyan Amerikában végzik* című sorozat, melynek előadója, *Gyűrűs Istvánné,* adventista lelkész.

Pásztó. A városi művelődési központban március 28-án, szombaton délelőtt kilenc órától virágkötő tanfolyamon vehetnek részt az érdeklődők.

Nagybátony. Az Ady Endre Művelődési Központban 28-án, szombaton délelőtt kilenc órától Bartók Béla Kórustalálkozót rendeznek. Az Erkel Ferenc, Bartók Béla, Kodály Zoltán, Gagarin és a Gárdonyi Géza általános iskolák kórusai , valamint a művelődési központ énekkara vesz részt az összejövetelen. Külön érdekességnek ígérkezik, hogy a szomszédos Szlovákiából is érkeznek vendég kórusok.

Szécsény. Ebtartók klubja indul kutyabarátok részére. Akik szeretik négylábú kedvenceinket, azok március 27-én, pénteken este hat órától a helyi művelődési házban találkozhatnak és tapasztalaikat is átadhatják egymásnak.

(szeli)

Az AIDA lesz az év eseménye!

Igazi színpadi látványosságot ígér *Guiseppe Verdi* operája, melyet a magyar közönség is megtekinthet Budapesten a Népstadionban 1992. július harmadikán és negyedikén, (péntek-szombat) húsz órai kezdettel. *Giuzeppe Raffa* rendezésében mutatja be az *Art Management International* a *Magyar Állami Operaházzal* közösen. A világ több, mint 1500 szereplőjével, óriási színpaddal, fantasztikus, korhű jelmezekkel. Jegyek már most vásárolhatók az operaház szervezési osztályán, a színházak központi jegyirodáiban, a Vigadó-Profil jegyirodáiban és a Budapest Sportcsarnokban.

BÖKY Béla

97

Oltványi 1991

653.
Das ungarische Handelsgeset
Elsner

324.
Unold, J.: Wie das Wahlrech
es, zumal in den deutschen
Leipzig, 1904, Dietrich

393.
Urszíny Gyula: Orvosi jó ta

117.
Utasitás a plébániai anyak
egyházmegyei papság részére

MDK

Büky Béla

Babák, olaj

"Játékok, "

Tihanyi visszhang, szőnyeg

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1933. jan.

9 l.

MDK

Büky Béla

Falu, szőnyeg

Szarvas, "

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1933. jan.

9 1.

MDK

Büky Béla

Pásztorok, szőnyeg

Szent László, "

N. Képirók kiáll. N. Szal. 1933. jan.

9 l.

Büky Béla festőművész

ásny ás bábjátét ziállítása
nyílt a Ferencvárosi Pincetáslatan

Magyar Nemzet 1971 november 2
4. old.

Büky Béla

Kövontatók, aquarell

Nemz Sportbiz, MKépzőm
Kiáll Katalógus 1945 a u

Bükky Béla

Önarckép (akv.)

Nemz. Sportház, MKépzőm
Kiáll. Katalógus 1945 aus

Büky Béla

Magyar képirók kiállításán a Nemzeti Szalonban szerepelt.

A csoport másik vezéralakja Büky Béla „Tinódy" című nagy vásznán igen sokat mond; a vászon közepén áll a nagy lantos és alakját körül ölelik szellemének termékei. A mester „Nyugat alkonya" című misztikus vászna, az elmulás szimbolikus lágy kékségeibe helyezett cifraszürös pompás magyar pásztoralakkal — igazán festői elgondolás.

PH.934.III.18.

MDK

Buky Béla

Csendélet. Olajf.
Kústán bacsi. Olajf.

VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. Kat.
Műcsarnok. 1944. Jun. 1-18-ig. 24, 25. l.

MDK

Büky Béla

Kustán bacsi.Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 25.1.

MDK

Büky Béla

A Csernoch-dijra beérkezett pályaművét dicsérettel illette a bizottság.

Cikk: Az Egyházművészeti Kiállitás Csernoch-dija.

Nemzeti Szalon, Egyházműv.Kiáll. 1926.

Bíró Béla festőművész

Nemzeti Szalonban lévő kiállításon részt vett.

M.931.T.23.

MDK

Büky Béla

Herczeg G.: Vaszary János és az - Ume kiállitás a Hagen-szövetségben./Bécsi levelek/. Ujság. 1928. jan. 15. 6.l.

MDK

Bükky B.

1929-ben Genovában a Palazzo Rossoban megnyilt magyar kiállitáson emlékérmet nyert.

Cikk: Az UME, az Uj Művészek Egyesülete.

RátStr. 91, 92.lap

MDK

Büky Béla

Műveivel szerepelt a Magy. Képirók kiállitásán.

Cikk: A Magy.Képirók kiáll.

Képzőművészet, 1934. 89.l.

MDK

Büky Béla

Valika vizf. Mgt.

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatának katalogusa.1920. Majus. 4.l.

Büky Béla

könyvgyei nézeteinek a
magyar Képírók kiállításán
a Nemzeti Szalonban

Nemzeti Csiság 1937 X. 31

Buky Béla

Festménye nezepel a magyar Képírók tiszteletére a Nemzeti Szalonban

Pesti Hirlap 1937 X. 31

MDK

Büky Béla

Pászotorok, fam.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

Büky Béla
festőművész

Mürnberg magyar képzőművészeti kiállítás.
Hegyi tája dekorativ hatásával tűnik ki. –

Magyarság
1929 III 6.

Bűby Béla
Festőművész

Új Művészek Egyesülete kiállítása – Clarus-
csarnokban – képeivel szerepel. –

Magyarország
1928 XI. 30.

MDK

Büky Béla

Szüz Maria és Szent Imre.
Szent László vizet fakaszt.
Feltamadás. Olajf.

Arpadhazi Szentek Modern Egyhazmüvészeti Kiallitásanak Katalogusa. Bpest. 1930. Aug. Nemzeti Szalon.

Büky Béla.

A Tamás Galéria kiállitásain szereplő művész.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

szövarch 20.-53 •

Büky Béla. a "Magyar Képirók " tagja. Részt vett a Nemzeti Szalonban rendezett eslő kiállitáson 1933-ban.

Bende J:
a Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Büky Béla

Az Iparmüvészeti Társulat karácsonyi kiállitása.
Nemzeti Ujság 1933. dec. 6. 11.1.

MDK

Büky Béla

Csánky Dénes: A balatoni tájképfestészet.
A festői Balaton. Bp. 1942. 80.lap

MDK

Büky Béla

Műveivel szerepelt a Magy.Képrók Tarsasága kiállitásan.

(K-f): Két kiallitas.

Az Est, 1939. apr.16. 10.1.

MDK

Büky Béla

Balatoni ösztöndijat kapott

Kiosztották a festőművészek székelyföldi és balatoni ösztöndijait. Reggeli Magyarország 1942. jul. 2o.

BÜKY Béla

NMo 1999. márc. 31.

Árnyak játéka

Büky Béla Árnyak játéka című kiállítása nyílik meg a Pestújhelyi Közösségi Házban (Szűcs István utca 45.) április 1-jén, csütörtökön este 18 órakor. Megnyitóbeszédet mond és a művész munkásságát ismerteti *Mészáros Emőke* bábtörténész. Közreműködik a Pont Együttes. A különös hangulatú árnyképeket és metszeteket alkotó művész tárlatát április 12-ig tekinthetik meg az érdeklődők Pestújhelyen. SEP

lálható pastoforiumot. A torony északi falán kibontott
kon hagyták. A kóruson talált barokk vakolat a téglap
Erdei mérnök úr eltávolíttatta a kórusról a mellékh
lyettük szélfogó függönyöket szereltünk fel.

December 2. és 3. hetében megtörtént az előcsarno
sa, a mennyezetnek műkővel való fugázása, a barokk
sok fröcskölt habarccsal történt bevonása és a régi kő
sa. Ezzel az előcsarnok visszanyerte középkori levegőj
itt tartózkodó vezeklőket, amint kérik a templomba j
érettük bűneik bocsánatáért. A román kori sírkövet a
tozatos sír fölé.

1964. december 15-én este meghozták Pestről az aj
huzalos sárga üveget. Az ajtókat átjavították. A déli ajt
szeket lecserélték. A kápolna- és a főajtó wertheim zár
videbb, mint kellene kb. 5 cm-rel. Befúj alul a szél. Íg
helyszínen megjavítják.

A kórusajtót csak átpácolták és maradt a régi csúnya
szavitték és a déli sekrestyeajtó mintájára tölgyfaborít
és ízléses lett.

December 17-én felrakták a toronyzsalukat is. Ezzel
deti díszét. A fenyőfából készült zsalukat barnára pörk
állóbb.

Decemberben három koksz-kosárban tüzeltek, hogy
száradjon. Az ünnepekben kellemes volt a templomi
December végén a munkások nagy része fagyszaba
ság szétoszlott volna tíz liter bort adtam nekik. Decem
többször kaptak borosteát, amikor fáztak a munkások
szinte mindegyik a szívemhez nőtt, mert nagyon becsü
dolgoztak, mintha maguknak dolgoztak volna.

Közvetlen karácsony előtt megtörtént az üvegezés i
zói végezték egy mester vezetésével. Sajnos az üvegezé

MDK

Büky Béla festő

/Csernoch-dij pályázat/. Dicséretben részesült a bpesti egyházm.kiáll. keretében rendezett Szt. Ferenc-oltárkép tervpályázatán 1926.

Magy. Katolikus Almanach. I.évf. Bp.1927. 536 l.

MDK

Büky Béla

egy művét dicsérettel illette a biráló bizottság.

Nemzeti Ujság 1926. szept. 28. A Csernoch-dij pályázat.

Büky Béla

Született Jután 1899 január 18. festőművész, rajztanár és bábjátékos. Bábelőadásaihoz morháns faragású fejeket készít, a ruhák tervezésében népi díszítő elemeket alkalmaz.

Hont Ferenc-Staud Géza: Színházi kislexikon, Budapest, 1969.

78l.

Büky Béla

Könyvei: „Magyar jóléhok" (1936), Bábjátékkönyv (1947).

Hont Ferenc - Staud Géza: Színházi kislexikon, Budapest, 1969.

781.

MDK

Büky Béla

Tinódy, olaj

Letelepedés, "

Tanya, "

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1934. márc.

8 l.

MDK

Büky Béla

Sgrafitto tervek

Nyugat alkonya, olaj

Meggyfa, olaj

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1934. márc.
8 l.

MDK

Büky Béla festőművész.

Magy. Képirók Társ. kiáll. Szépművészet, 1941. 47-48 l.

MDK

Büky Béla

Csop.kiáll. N.Szal. 1931. jan.

...ja székhelyét a fővárosban, a Wesselényi utcában.

A KORTÁRS MŰVÉSZET múzeumi gyűjteményekben való megjelenéséről tartanak ma záruló országos konferenciát Pécsen. A múzeumok klasszikus hármas feladatköréből a gyűjtést a pénzszűke visszaszorította, de ezzel a másik két funkció, a feldolgozás és a bemutatás is sérülhet, hangsúlyozták a megnyitón.

BÜKY BÉLA bábművész születésének 100. évfordulója alkalmából nyílt meg emlékkiállítás a Várszínház Galériában (Budapest I., Színház u. 1–3.).

EGYHÁZZENEI napokat rendeznek Piliscsabán mától május 16-ig. A rendezvény megnyitója ma délután hat órakor lesz a klotildligeti plébániatemplomban. Másnap, május 15-én, szombaton a piliscsabai plébániatemplomban délután öt órától folytatódik az egyházzenei program, május 16-án, vasárnap pedig délután öt órától a Pázmány Péter Katolikus Egyetem auditorium maximumában.

FISCHER IVÁN vezényletével a Budapesti Fesztiválzenekar ma és május 15-én Wagner–Bruckner–Mahler címmel ad koncertet a Zeneakadémián este háromnegyed nyolc órai kezdettel (VI., Liszt Ferenc tér 8.).

TENK LÁSZLÓ festményeiből nyílik meg kiállítás május 15-én, szombaton este hat órakor az Erdős Renée-házban (Budapest XVIII., Rákoshegy, Báthory u. 31.). A tárlat június 9-ig tekinthető meg.

KORTÁRS MŰVÉSZEK munkáiból A reménység 2000. éve címmel kiállítás nyílik meg május 16-án, vasárnap délután négy órakor Budapesten, a piarista kápolnában (V., Pesti Barnabás u. 1.). A tárlat május 26-ig tekinthető meg.

Büky Béla

...se a kulturál... hangsúlyozta Moszkvában Pál József, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának nemzetközi kapcsolatokat felügyelő helyettes államtitkára, aki Vaszilij *Szregyin* orosz külügyminiszter-helyettessel tárgyalt. Pál József tájékoztatást adott arról, hogy megnyugtatóan rendeződtek a Magyar Kulturális, Tudományos és Tájékoztatási Központjában, a mag... nagykövetség egyko... ben, amely 1935 óta a ...lam tulajdona. A ke... amint arról már hírt ad... zelmúltban kapta meg ... lis minisztérium a gaz... cától. A központot hi... szeptember közepén nyi... Megállapodtak arról, ho... értők bevonásával megl...

KIÁLLÍTÓTER...

Alfred Hrdlicka műv...

MŰVÉSZET mint művészet – a mű állhatatossága. Ezzel a címmel rendezték meg 1982-ben a Velencei Biennálé központi kiállítását mintegy annak a felismerésnek a kifejezéseként, hogy az addig kimeríthetetlenül energikusnak hitt művészeti progresszió sem képes egyedül üdvözítő megoldásokat kínálni a társadalom (s persze maga a művészet) bajaira. Válaszok – sugallta a bemutató – csak annak a párbeszédnek a részeként születhetnek, amelyet a művész folytat az anyaggal, műről műre haladva fogalmazva meg a korról, emberről, világról alkotott véleményét. Gyakran igencsak megrázó módon. Mint a kiállítás egyik főszereplője, az osztrák Alfred *Hrdlicka* tette szobraival, különösen a Marsias és a Pier Paolo Pasolini rettenetes halála című plasztikákkal. Mindkettőben mártíroknak állított emlékművet, olyan hősöknek, akik a „másságot" képviselték, s akik náluk erősebb hatalommal kerültek szembe. Akárcsak maga a szobrász persze, hiszen a megnyúzott énekes és a halálba merevedő költő-rendező alakját megörökítő Hrdlicka maga sem tisztelte sosem a normákat, annak pedig mindig különös örömmel adott hangot, ha valamit nagyon nem szeretett: a napi politikát, a tömegkommunikációt, a farizeusságot, a pillanatnyi érdekek érvényesülését, az álszemérmet.

A Budapest Kiállítóteremben néhány nappal ezelőtt megnyílt Hrdlicka-tárlaton is szinte csak ilyen „nemszeretem" dologgal találkozunk. Erőszakkal, a szemforgató ájtatosság mögé bújtatott hazugságokkal és a megtévesztés nem is titkolt szándékával.

A SZOBRÁSZ első, a bécsi Hilger Galériának és az Osztrák–Magyar Kulturális Együttműködési Egyesületnek köszönhetően létrejött budapesti bemutatóján főként festmények, grafikák szerepelnek. Kilenc képen, kilenc variációban jelenik meg Marat halála s a halál előtti jelenet, a vágy és a rémület, a csábító formák és a vér együttese. A művész egész sorozatot szentelt Franz Schubertnek is

...éppen eg... hogy a c... milyen m... mekműve...

A kiá... borúk, ill... alkotják, ...ezek is, ... expresszí... egy az él... vel, szók... fest és raj... méltatója... jok alk... időben v... történeln... asszociác... ségével ... gyors va... reagálás ... nemcsak ... ember ke... lógusába... figyeli, í... így találj... és a XX... amerikai...

A S... szerzett... dolgozo... végső f... zokban ... monum... lenérzé... állításra... zett néh... művész... torzók ... felé, ak... gelo mű...

Magyar Nemzet 1999 V. 14.

Bizonytalan tőzsdei hangulat

Nem kedveztek az elmúlt 24 óra eseményei a tőzsdei árfolyamoknak. Az orosz kormány leváltása miatt *Jelcin* fejét követelik a dumában, s lemondott a pénzpiacok kedvencének számító Robert *Rubin* amerikai pénzügyminiszter is. Emellett a vártnál kedvezőtlenebb cégeredmények kerültek a befektetők kezébe tegnap reggel, ami ugyancsak nem növelte a vásárló kedvet. A tőzsdén minimális áreséssel kezdődött a nap, majd néhány perces fellendülést követően hirtelen esni kezdtek az árak. Egy óra alatt közel 150 pont mínuszt hozott össze a tőzsdeindex, később azonban megnyugodott a hangulat. A nap elején még 6250 forint fölé erősödő Mol árfolyama később hirtelen esni kezdett, 6050 forinton léptek be ismét a jelentősebb vásárlók. Rossz napja volt a Richternek és a TVK-nak is, az OTP viszont megúszta minimális gyengüléssel.

Ma tette közzé első negyedéves gazdálkodási adatait tartalmazó gyorsjelentését a Matáv. A cég 17,1 milliárd forint adózott eredményt ért el, ami 29,5 százalékkal magasabb, mint az előző év azonos időszakában. Árbevétele az egy évvel korábbihoz képest 19,8 százalékkal, 88,2 milliárd forintra nőtt. A belföldi távközlési bevételek 18 százalékkal, a mobiltávközlési bevételek 28,6 százalékkal, a bérelt vonali és adatátviteli szolgáltatásokból származó árbevételek pedig csaknem 40 százalékkal növekedtek. A számok megfeleltek a várakozásoknak, a részvény tőzsdei árfolyama csak kismértékben változott tegnap.

A vártnál gyengébb eredményt közölt ellenben a Pick és a Prímagáz Rt. A húsipari cég adózás előtti nyeresége 1999 első negyedévében 638,7 millió forint volt, ami 10,6 százalékkal elmarad az előző év azonos időszakának eredményétől. A Pick-csoport 10,768 milliárd forint árbevételre tett szert az év első három hónapjában, 2,1 százalékkal kevesebbre, mint egy évvel korábban. A Prímagáz sem zárt jó negyedévet: a tél ugyanis nem volt igazán hideg, ellenben előbb a hatalmas hó miatt akadozott a szállítás, majd a belvíz által megrongált gáztartályok okoztak pluszkiadást. Az értékesítés és ennek költségei is egy százalékkal nőttek, a költségek azonban ennél nagyobb mértékben. (Jelentős tétel volt a 40 százalékkal emelkedő vasúti szállítási költség.) Az eredmény ennek hatására több mint 12 százalékkal csökkent, a tavalyi 573 millió forint helyett az idei első három hónapban csak 504 millió forint lett. Mindkét papírt keményen büntette a tőzsde a neki nem tetsző gyorsjelentésekért: a Pick árfolyama az előző napi 7800-ról gyorsan 7500 forint alá süllyedt, a Prímagáz pedig 2200 forint közelébe zuhant az előző napi 2450 forint körüli szintről.

Hét év után távozik posztjáról *Sivó* Imre, a Zwack Rt. vezérigazgatója, de továbbra is tagja marad a cég igazgatóságának. Utódjának kilétét még nem hozták napvilágra, s a papír utóbbi napokban igencsak felfelé törő árfolyamára sem volt hatással a hír. A fellendülés hátterében ugyanis egyértelműen a papír által fizetendő 600 forintos osztalék miatti spekuláció áll. **(á. g.)**

(május 13.)

	Darab-szám	Forgalom, forint
	1648	16848950
	-	-
	620	2815250
	-	-
	7	9240
	12558	72725545
	200	110000
	-	-
)	1385	4496645
0	2800	5278000
0	1705	1777200
-	-	-
0	6444	26889490
0	2578	31552800
50	2237	42747100
-	-	-
-	-	-
00	372	7446850
300	22611	110130810
-	-	-
150	1810	36597750
000	3706	25888130
-	-	-
-	-	-
-	-	-
96	47622	4571604
-	-	-
-	-	-
200	2072	417120
2220	20094	46497455
1605	53279	86058590
2330	1775	4121825
-	-	-
-	-	-
-	-	-
10800	542	5877900
1060	630	670785
1100	27	29700
-	-	-
1600	10	16000
1362	1018033	1377111120
2200	5202	11449400
-	-	-
6090	1378584	8492008050
3230	13073	41864995
-	-	-
-	-	-
650	265018	2819665450
245	2625	13596380
-	-	-
150	1130	168025
7500	22170	165633365
4780	9116	43799100
2210	22264	50147635
560	570	318900
230	3932	912860
2070	211636	441993215
9105	81713	749086525
200	604	1902300
895	150	134750
-	-	-
965	61155	182155055
150	1486	13648690
720	916245	2562639485
-	-	-
340	10776	19934680
300	15797	99545430
460	4705	2155120

OK MÁJUS 13-ÁN (egy egységre forintban)

Olasz líra		Osztrák schilling		Svájci frank		Svéd korona		USA-dollár		Eurócsekk	
Vétel	Eladás	Vétel	Eladás	Vétel	Eladás	Vétel	Eladás	Vétel	Eladás	Vétel	Eladás
(1000 egységre)		(100 egységre)									
125,71	132,43	1770,79	1861,60	151,58	159,68	27,02	28,70	228,47	240,19	242,42	257,41
125,890	132,52	1770,24	1864,71	151,95	160,06	26,64	29,02	228,72	240,91	243,72	240,91
125,29	133,05	1763,09	1872,15	151,32	160,68	27,08	28,76	227,83	241,93	242,61	257,61
125,84	132,30	1770,78	1861,59	151,17	160,52	27,07	28,71	228,84	240,57	243,66	256,16
125,94	132,10	1779,00	1842,00	152,71	158,13	27,24	28,58	229,14	239,70	244,06	255,56

BUX-index (záró):
6337,29 pont (–105,72)

BÁRDOSSY BESZÉDE BERLINBEN

Berlin, november 25. *(MTI)* Bárdossy László miniszterelnök ma délelőtt a birodalmi kancellária dísztermében a következő beszédet mondta:

— Különös megtiszteltetés számomra, hogy ebben a történelmi pillanatban szót emelhetek és kifejezésre juttathatom a magyar kormány és az egész magyar nemzet bensőséges együttérzését az antikomintern paktum céljaival.

— *Magyarország volt az első európai állam*, amely 1919-ben a bolsevista terror áldozata lett, de egyben az *első állam is*, amely annak a férfiúnak legfőbb vezetése alatt, aki mint *Magyarország kormányzója*, országának sorsát legmagasabb helyről irányítja, a veszélyen diadalmaskodva, a belső gyógyulás és nemzeti újjáépítés útjára lépett.

— Küzdelmünket *hosszú éveken át magunkra hagyva* folytatjuk több oldalról támadásoknak is kitéve, de mindig híven 1919. évi elhatározásunkhoz. A vörös veszéllyel való első leszámolásunk véres és fájdalmas tapasztalatai *sohasem mentek nálunk feledésbe*, ezért *megint csak Magyarország volt az első állam*, amely Németország, Japán és Olaszország oldalára állva nyiltan és ünnepélyesen hitet tett a kominterben testetöltő *világveszedelem* elleni harc mellett.

— Nemzetünkkel és Európával szemben vállalt kötelességünk teljes tudatában és *közös kulturánk érdekeit* világosan és idejekorán felismerve *önszántunkból* áldoztunk ezzel annak az ügynek, melynek szolgálata most mindazokat egybeköti, akik itt jelen vannak.

— Magyarország a fasiszta és nemzetiszocialista eszmevilág előretörését Olaszországban és Németországban már annakidején *nemcsak azért* köszöntötte őszinte melegséggel, mert e két néphez *évszázadok óta kölcsönös és bensőséges baráti érzések fűzték*, hanem azért *a messzemenő baráti és meleg megértésért*, mellyel *e két nép vezérei a magyar nép jogos életszükségleteivel szemben viseltettek*, de tette ezt Magyarország annak világos felismerésével, hogy a német és olasz népet átható törekvések tudatosan és a siker reményében helyezkednek szembe a népek megsemmisítésére törő bolsevista veszedelemmel.

„A magyar katonák is fegyvert ragadtak"

— Mikor azután a német nép vezére ez év nyarán a két év óta *minden harctéren diadalmas* német haderőt megindította az Európa és az európai kultúra ellen közvetlenül küszöbön álló általános bolsevista támadás megelőzésére, *legfőbb Hadurunk parancsát követve, a magyar katonák is fegyvert ragadtak.*

— Minden idők *legnagyobb önvédelmi harcában* a magyar honvéd éppen úgy helytáll, mint ahogy az ezeréves történelmünk folyamán *mindenkor helytállottunk*, ha arról volt szó, hogy az európai népek közösségével szemben kötelességünket teljesítsük.

— Ezzel a hűséges és önzetlen kötelességérzettel harcol ma is a magyar katona szövetségeseink vitéz seregeinek oldalán, abban a szilárd reményben, — *amely egész Magyarország reménysége* — hogy az az új rend, amely e harcokból születni fog, sok megpróbáltatáson átment földrészünk boldogabb koszakát nyitja meg.

— Az az eltökéltség és lelkesedés, amellyel ebben a harcban a magyar nép résztvesz, szorosan *egybeforr a legmélyebb hála érzete a német nép vezére iránt*, aki felismerve a fenyegető veszedelmet, a küzdelemben népének egész katonai, erkölcsi, szellemi és anyagi erejét latbavetette.

— Ezzel az egész civilizált világnak olyan szolgálatot tett, amelynek nagyságát a maga teljességében *csak késő századok* fogják igazán értékelni tudni.

Körülzárták a marmaricai sivatagban támadásra felvonult angol erőket

Róma, november 25

(A Magyarország róma szerkesztőségének telefonjelentése)

A líbiai csatáról olasz részről a leghatározottabban leszögezik, hogy Bardia, Gambut és Dzsala olasz kézen van, úgyhogy ezeknek elfoglalásáról szóló ellenséges hírek minden alapot nélkülöznek. Nem az olasz és német alakulatok vannak bezárva, hanem ellenkezőleg, az angol támadó csapatokat sikerült körülkeríteni és zsákba zárni. Ezenkívül kiemelik Rómában, hogy a támadó angol csapatok maguk is beismerik, hogy nem tudtak érintkezésbe jutni a körülzárt tobruki erőddel.

Báró Doblhoff Lily

Churchill „két órája" és a valóság

Róma, november 25. *(Stefani)* Az angol propaganda nagy hangon jelentette, hogy »haderőink előreláthatólag igen rövid idő alatt *(Churchill szerint két óra alatt)* győzni fognak«.

Annál érdekesebb most megfigyelni, hogy az angol propaganda hangja mennyire megváltozott. Az angol hírszolgálat Kairóból hétfőn azt jelentette, hogy »az olaszokat *nem vették meg* és a vakrémületnek *semmi jele* sem mutatkozik«. Az angol főhadiszállás jelentése is elismerte, hogy a nagy csatát »*mindkét részről igen nagy elszántsággal vívják*«.

Más ellenséges forrásból származó hírek is kezdik beismerni, hogy a folyamatban levő nagy csata távol van még a befejezéstől, hogy tíznapi harc után sem lehet még annak kimenetelét megjósolni. A londoni rádió hétfőn délután 13 órás adásában bejelentette, hogy a helyzet nem világos és hogy az olasz páncélos csapatok »*még nagyobb ellenállást fejtenek ki, mint eddig*«. Este hat órakor bejelentette az angol rádió, hogy még nem látható a csata végeredménye, majd hozzátette: egész bizonyossággal csak annyit lehet mondani, hogy végső elszántsággal küzdünk és hogy az ellenség *ugyanilyen* elszántsággal harcol.

(MTI)

Igen nagy erők támadják Moszkvát

Helsinki, november 25. *(NST)* **A moszkvai rádió hétfőn délután azt közölte, hogy rendkívül heves harcok folynak Krim, Volokolamszk és Tula körül. A helyzet aggasztó. A szovjet hírszolgálat azzal magyarázza a német sikereket, hogy a németek igen nagyszámú erőket, köztük jelentékeny páncélos csapatokat vetettek harcba.**

A moszkvai rádió a keddre virradó éjszaka újabb közleményt sugárzott a katonai helyzetről. A közlemény szerint a különösen Moszkvától északnyugatra folynak rendkívül heves harcok.

A Dunkerque francia csatahajót kijavították

Páris, november 25. *(Német T. I.)* A *Matin* jelentése szerint a *Dunkerque francia páncélos cirkálót* — amely, mint ismeretes, az angolok oráni támadása alkalmával súlyosan megsérült — *kijavították, úgy hogy most ismét szolgálatba állhat.*

80.000 filippinot besoroztak az USA távolkeleti hadseregébe

Sanghái, november 25. *(Német TI)* Manilai jelentés szerint Douglas Mac Arthur amerikai tábornok főhadiszállásával közölte, hogy *eddig 80.000 fülöpszigeti lakost soroztak be* az Egyesült Államok távolkeleti hadseregébe. *(MTI)*

Japán vámbiztos Sanghájban

Sanghái, november 25. *(NST)* A *Times* jelentése szerint *Lawford* sanghái angol vámbiztost elmozdították állásából és helyébe egy japán állampolgárt neveztek ki. Ez az első eset, hogy *Sanghájba japán vámbiztos* kerül.

Hull a japánokkal folyó tárgyalásokról

„Még kísérlet sem történt, hogy elhatározásra jussunk"

Lisszabon, november 25. *(NST)* **Roosevelt továbbra sem hajlandó nyilatkozni a Kuruszu japán megbizottal folytatott tárgyalásról. Mint a »Times« jelenti, egy ujságírónak, aki a tárgyalások állása iránt érdeklődött, az amerikai elnök ezt felelte: »Erre a kérdésre époly kevéssé válaszolhatok, mint arra, vajjon leszoktam-e már a feleségem veréséről.«**

Washington, november 25. *(OFI)* **Washingtonban az az általános benyomás, hogy az Egyesült Államok és Japán tárgyalásai még mindig holtponton vannak és semmiféle alapot nem találnak a megértésre. Ezt a benyomást a hétfői sajtóértekezleten Hull külügyminiszter is közvetve megerősítette, amikor egy ujságíró kérdésére kijelentette, hogy ezek a tárgyalások még mindig »általános jellegü beszélgetésekre szorítkoznak és eddig semmiféle kísérlet nem történt arra, hogy elhatározásra jussanak«.**

Ami azt a szaigoni hirt illeti, amely szerint ott az amerika konzulátuson bomba robbant fel, a külügymniszter azt mondotta, hogy egyáltalán nem tehet nyilatkozatot, amíg nincs birtokában minden tény, amely a mrénylettel kapcsolatos. *(MTI)*

Tokió, november 25. *(NST)* **Jólértesült japán körökből származó hir szerint a japán külügyminisztérium új utasításokat küldött Nomura nagykövetnek és Kuruszu rendkivüli megbizottnak a további tárgyalásokra vonatkozóan. Tokióban azzal számolnak, hogy a washingtoni tárgyalások új szakaszba lépnek.**

Washington, november 25. *(NST)* **Hull külügyminiszter hétfőn délután a külügyminisztériumban tárgyalt Nagybritannia, Kína, Németalföld és Ausztrália diplomatáival. Beavatott körökben azt hiszik, hogy a japán—amerikai eszmecserével kapcsolatos tanácskozás folyt a távolkeleti helyzetről.**

Duff Cooper Holland-Guayana amerikai megszállásáról

London, november 25. *(NST)* Holland-Guyana aluminiumbányáinak *amerikai megszállásával* kapcsolatban közlik *Duff Cooper* hétfői nyilatkozatát, Duff Cooper, a brit háborús kormány távolkeleti képviselője, Ujzélandban úgy nyilatkozott, hogy — ha szüksége mutatkozik — *az Egyesült Államok angol támaszpontokat kap a Csendes-óceánon.*

Hírejárt továbbá, hogy az újzélandi kormány a válságos távolkeleti helyzetre való tekintettel *egész sereg ágyúnaszádot kivont a Jangce* folyam őrszolgálatából és más területekre küldött.

Brazilia is résztvesz a guayanai holland bányák védelmében

Rio de Janeiro, november 25. *(Német TI)* A braziliai minisztérium hivatalosan közölte, a londoni számüzetésben élő *holland kormány felkérte* a braziliai kormányt, hogy vegyen részt azokban az intézkedésekben, amelyeket Hollandia az Egyesült Államokkal együtt tesz a Holland-Guayamában lévő *surimani bauxitbányák »fentartására«.*

— Válaszjegyzékünkben késznek nyilatkoztunk arra, — szól a hivatalos braziliai jelentés — hogy hozzájárulunk a közös célhoz azzal, hogy külön intézkedéseket teszünk a *Surimannál húzódó braziliai határ katonai felügyeletére.* Arra is kötelezték magunkat, hogy Paramariboba küldöttséget küldünk, hogy *kicseréljék az értesüléseket* és hogy megállapodjanak az e vidék védelmének biztosítására teendő intézkedésekben. *(MTI)*

Kapi püspök a nemzet és az egyház háborús kötelességeiről

Kapi Béla püspök körlevelet intézett a dunántúli evangélikus egyházkerület lelkészeihez. Kifejti, hogy körülöttünk történelmet formáló erők tusakodnak. Nemzetünk kinn a harctéren fegyverrel, itthon nemzeterősítő munkával harcol ősi földünk birtokáért, családi tűzhelyünk, templomi oltárunk védelméért és nemzeti önállóságunk biztosításáért. *Erősítsük népünk lelkét, erkölcsi erejét és lelkiismeretét*, hogy méltó és alkalmas legyen történelmi feladataink teljesítésére. Kéri lelkészeit, hogy az evangélium tisztán és igazán hirdetésével végezzék az igehirdető szolgálatát. Családi otthonokba az igét vigye világosságul a lelkész, kétségbeesettek és elégedetlenek küszöbét Isten igéjével lépje át s ezzel végezze tanító munkáját és tartsa kezében erősen az ifjúság vezetését.

Halott várakozott a vonatra a pécsi pályaudvaron

Pécs, november 25. *(A Magyarország tudósítójától.) Hentel* Lajos 47 éves erdélyi származású artista Bátaszékről nagybetegen érkezett Pécsre, ahonnan az éjféli vonattal Budapestre akart felutazni gyógykezeltetés végett. A harmadosztályú váróteremben foglalt helyet. Előzőleg megkérte a portást, szóljon vonatindulás előtt és majd segítse fel a kocsiba. A beszálláskor fel is kereste a portás, azonban már holtan találta. Az artista holttestét a kórbonctanra szállították.

Világsiker! Élmény!
Az örök szerelem regénye
Az élet háza
Minden könyvesboltban.

Árdrágítók

Rüdiger Kornél egyesbíró a pestvidéki törvényszéken *Lamovszky* Ferencné monori asszonyt lisztdrágítás miatt 8 hónapi börtönre, *Frühwirt* Istvánnét ugyancsak lisztdrágítás miatt egynapi fogházra, özv. *Sördl* Jánosné vecsési lakost pedig 8 napi fogházra ítélte. *Feldhoffer* Mártonnét, pilisvörösvári tejkereskedőt tejdrágítás miatt 8 napi fogházra, *Schreider* György zsámbéki gazdát kukoricadrágításért 100 pengő pénzbüntetésre, *Kriszt* Frigyes zsámbéki cipészt cipődrágításért 14 napi fogházra, *Diószegi* Albertnét és *Diószegi* Sándor csepeli lakost pedig tojásdrágításért fejenként 3 napi fogházra ítélte. Valamennyi ítélet jogerős.

Tűzharcot vívtak a rendőrök a tettenért betörőkkel

Ma éjszaka három óra felé *Pestszentlőrincen* a *Kemény Zsigmond* és *Kossuth Lajos*-utca kereszteződésénél *Trenyák* József próbarendőr észrevette, hogy *a közeli Ziegler-féle fűszerüzlet pincéjében betörő dolgozik.* Egy arra haladó éjszakai járókelőt elküldött a közeli őrszobára, ahonnan *Győző* István törzsőrmester két rendőrrel a helyszínre sietett.

Trenyák az ablakhoz állva lekiáltott a pincébe: »*A törvény nevében!*« A felszólításra gyors egymásutánban *revolverlövések* válaszoltak a pincéből. *Öthat golyó süvített a rendőrök felé.* Szerencsére egyik sem talált. Erre azonban a rendőrök is kénytelenek voltak fegyverüket használni. *Jajkiáltás* hallatszott. *Hallai* Zoltán, az egyik betörő *fejlövéssel*, súlyos állapotban, eszméletlenül maradt a pincében. *Silkó* János 24 éves gyárimunkás, a betörés másik tettese, *megadta magát* a rendőröknek. Harmadik társuk, *Lipót* József 29 éves volt paprikaellenőr, még az őrszobáról érkező segítség és a tűzharc előtt elmenekült. A lakásán fogták el. Délelőtt *Silkót és Lipótot letartóztatták.* A fegyverhasználat miatt *Silkó* ügye startáriális bíróság elé tartozik.

Jobbra hajtsra taníttatják a lovakat és ökröket Vas megyében

Szombathely, november 25. *(A Magyarország tud.)* A vasmegyei államépítészeti hivatal most foglalkozott a jobbra hajtás kérdésével. Megállapította, hogy az államépítészeti hivatal területén a jobbra hajtásra való áttérés zavartalanul történt meg ugyan, de *az országúti közlekedésben mégis szükséges újabb intézkedések elrendelése.* A falusi gazdák igyekeznek betartani a jobbrahajtást, *állataikat* azonban nem tanították be eléggé az új közlekedésre.

Zsebmetsző dolgozott a villamosmegálló jótékony homályában

Csöngei Zsigmond 32 éves zsebtolvaj már 27-szer volt büntetve és az elmult héten szabadult ki a börtönből. Budapestről ki volt tiltva. Tegnap este a *Nagykörút* és *Népszínház-utca* sarkán fogták el. A *Boráros-tér* felé haladó 6-os villamosra várakozó utasok között garázdálkodott. *Az áthelyezett villamosmegálló mellett még nincs megfelelő kivilágítás, nem égnek a gázlámpák és a jótékony félhomályban garázdálkodott Csöngei.* Internálási javaslattal toloncházba vitték.

Ugyanitt, a villamosmegállónál tegnap este *Komár* András 32 éves asztalossegéd el akarta lopni az egyik utas csomagját, amelyben ruha és egy pár csizma volt. A *sötétben megpróbált elszaladni*, azonban detektívek járták arra és elfogták. A főkapitányságon őrizetbe vették.

Mátyás Ferenc: HOLDVARÁZS

Mátyás Ferenc, a Kiskunságból származó fiatal költő, nem az *östehetségek* szokványos útját járja. Nem hirtelen kirobbanó tehetség, aki a népi mélység egzotikumával riogatja az álmélkodókat és azután megmarad ebben a pózban: nebántsvirág-östehetségként. Lassan, tudatosan fejlődött, sokat tanult, versről-versre több akar lenni, szigorú önkritikával, mint aki tudja, hogy a vers csak akkor fegyver, ha szép. Uj kötetével, a nemrég megjelent *Holdvarázs*-zsal, a fiatal költői nemzedék legjobbjai közé lépett. Sok jó vers van ebben a kötetben, közülük a Sirató ének, Bölcsődal, Beszéd, Hideg van, Riporton, Apám temetésén címűek jelzik a költő fejlődésének helyes irányát. Mátyás Ferencnek nemsokára regénye is megjelenik. (vl)

MIT KÖLT ÉS MIT KERES AZ ÁLLAM

Érdekes számok és adatok a felhatalmazási javaslatból

Törvényeinknek és alkotmányos gyakorlatunknak megfelelően a képviselőház keddi ülésén terjesztette elő *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter a költségvetés kiadásait és bevételeit felölelő felhatalmazási törvényjavaslatot. A javaslat közvetlenül a költségvetési vitát követően kerül tárgyalásra a parlamentben és az állami gazdálkodásról érdekes adatokat tartalmaz.

Az 1942. évre a magyar állam rendes kiadásai 2.908,695.310 pengőt, átmeneti kiadásai 76,395.090 pengőt, beruházási kiadásai 271,224.600 pengőt, összes kiadásai tehát 3.256,315.000 pengőt tesznek. A rendes bevételek összege 3.064,130.100, a rendkívüli bevételeké 18,391.900 pengő, az összes bevétel tehát 3.082,522.000 pengő.

Főudvarnagyi bíróság, dohányjövedék

A rendes kiadások tétele alatt szerepel például *a magyar főudvarnagyi bíróság* 26.500 pengős költsége, a felsőházi tagok vasúti bérletjegyére 152.550, míg a képviselők jegyére 199.350 pengőt irányoztak elő. A *Magyar Nemzeti Bankkal* szemben fennálló adósság meghaladja a 27 milliót és ennek törlesztésére a jövő költségvetési évben rendkívüli tőketörlesztés formájában 915.000 pengőt juttatnak.

A volt csehmorva telepesek ügyében létrejött megállapodás szerint 395.098 pengőt kell fizetni, míg *a legfelsőbb honvédelmi tanács* költségei 52.820 pengőre rúgnak. A szakminisztériumok közül *a külügyminisztérium távirati és távbeszélő* költsége 1,260.000 pengő, a közellátásügyi minisztérium törvényelőkészítési költsége 24.000 pengő.

A belügyminisztériumnál az *Országos Nép- és Családvédelmi Alap* javadalmazása 80 millió pengővl szerepel, míg a *leánykereskedelem* elleni *védekezésre* 14.400 pengő jut. A szeszegyedáruság üzemi kiadása 66.725.000 pengő, amivel szemben *a budafoki állami pincegazdaság tiszta jövedelme* 150.000, a *söradó* 24 millió pengőt, a szeszegyedárusag eladási ár 182 millió 955.000, a pálinkafőzdék által fizetendő árkülönbözet 3.780.000, a szeszegyedárusági egyes bevételek pedig 410.000 pengőt jövedelmez.

A *Dohányjövedék* dologi kiadása 178.180, az állami pénzverő, főkémlő hivatal, főfémjelző és fémbeváltó összes kiadása pedig kereken egymillió.

Tengerészképzés, egyetemek

A kereskedelmi és közlekedésügyi minisztérium *idegenforgalmi célokra* 1,200.000 pengőt, míg a tengerészeti hivatal *tengerésztisztképző és hajózási tanfolyamok* költségeire 64.000 pengőt irányoz elő. *A párisi nemzetközi mértékhivatal fentartásához* átalányként 3400 pengőt kell fizetni, a határszéli állategészségügyi szolgálat pedig 15.000 pengőbe kerül.

A kulturális célok között szerepel a *Magyar Tudományos Akadémia* 70.000 pengős segélyezése. A *budapesti egyetem* 8 millió, a kolozsvári 6 millió, a debreceni 4 millió, a pécsi 3 milló, a szegedi 3 millió, pengőt kap, a műegyetemnek 5—5 és félmillió pengő, a kassai kereskedelmi főiskolának pedig 150.000 pengő jut. Ugyanígy szerepel *az orvoskari díjtalan gyakornokok segélyezése* 252.000 pengővel.

Büntetéspénz, Lillafüred, művésztelepek

Az igazságügyi tárca bűnügyi eljárási költségek címén 1,150.000 pengőt irányoz elő. Ezzel szemben *büntetéspénzekből* 1,800.000 pengő bevétel várható.

A honvédelmi minisztérium kiadásai között a *légierők* személyi kiadása megközelíti a 30 milliót, dologi kiadása pedig meghaladja a 60 millió pengőt.

Az állami erdőgazdasági birtokok fejezetében szerepel a *lillafüredi gyógyhely* 480.000 pengő kiadással és üzemi bevételét az appropriációs javaslat ugyancsak 480.000 pengőre teszi.

A rendkívüli kiadások csoportjában *az országház homlokzatán lévő kőfaragványok helyreállítására* 195.000 pengőt, *a magyar-szlovák határ kijelölésére* 50.000 pengőt, kisipari mintaműhelyek berendezésére ugyancsak 50.000 pengőt, a súly- és hosszmértékek kiegészítésére 8000 pengőt, míg *viziutaink jobb kihasználására* és egyéb vízügyi kérdésekkel kapcsolatos tanulmányokra, kísérletekre 8000 pengőt fordítanak.

A közellátásügy tárcanélküli miniszter költségvetésében az *Országos Közellátási Hivatal* a kötött élelmiszergazdálkodással kapcsolatos kiadások címén majdnem 1 millió pengőt kap, nyomtatványköltségekre pedig 1.5 milliót.

Ugyancsak a rendkívüli kiadások sorában a vallás- és közoktatásügyi minisztérium 15.000 pengőt ad ki jogszabályok gyüjtésének költségére, *tatarozza a Képzőművészeti Főiskola, a miskolci, szolnoki és nagybányai művésztelepet, az Operát, a Zeneművészeti Főiskolát és a velencei képzőművészeti pavillont.*

Alföldi fásítás

Az igazságügyminisztérium 626.000 pengőt kap *bírósági épületek* és *fogházak* átalakítására.

A beruházások csoportjában a földmivelésügyi minisztériumnak *Alföldfásításra 1,200.000, az Alföld-öntözésére* pedig 5 millió pengőt juttatnak. A budapesti Pázmány egyetem szervetlen és analitikai kémiai intézetének kibővítésére 370.000, *a Műegyetem kazánházának átépítése* pedig 50.000 pengőbe kerül.

A rendes bevételek csoportjában az *Országház felsőházi részén levő lakások bérjövedelme* 7000, a képviselőházi részén levő lakásoké pedig 23.000 pengőt jelent.

A külügyminisztérium konzuli illetékekből 1.5 millió, a külképviseleti épületekben elhelyezett képviselők által fizetett *lakbérekből* pedig 12.000 pengő jövedelemhez jut.

A csendőrségnek kiselejtezett anyagok és lovak értékesítése, valamint a karhatalmi költségek megtérítése 130.000 pengőt jelent.

Adó, lőpor, lóverseny

A bevételek csoportjában természetesen *a pénzügyminisztérium áll összegszerűen első helyen, amely például az együttesen kezelt adók címén 430 millió pengőt, forgalmiadók címén pedig 391 millió pengő bevételt irányoz elő.* A pénzverde 683.000, a főkémlő hivatal 18.000, az osztálysorsjáték pedig majdnem 3 millió pengőt jövedelmez.

A kereskedelmi és közlekedésügyi minisztérium *repülőterek* használatából és selejtes anyagok értékesítéséből 37.000 pengőhöz jut, a *lőporegyedáruság* bevétele pedig 600.000 pengő.

A földmüvelésügyi minisztérium jövedelme *a gödöllői baromfitenyésztő kísérleti fajgazdaságtól* 76.300, az állami lótenyésztőintézetek fedeztetési díjából 800.000, az alerdész szakiskolák bevételéből 93.700 pengőt kap.

Az egyetemek és főiskolák *tandíjjövedelme* több mint másfélmillió, az állami gimnáziumoké pedig meghaladja a 3 milliót.

A *totalizatőrjövedelem* 2,400.000, míg a bukmékerjövedelem 80.000 pengő.

A kincstári jogügyi igazgatóság javára megítélt *perköltségek* 90.0d0 pengőt tesznek, *távbeszélő bevételek* után 77 millió jövedelme van az államnak, míg a honvédelmi minisztérium intézeteiből kiselejtezett cikkek, térképek eladásából 30.000, *selyempete* eladásból pedig 8000 pengő.

Az *Országos Közellátási Hivatal* nyomtatványai több mint 4 millió pengő bevételt jelentenek, míg a *sziktalajjavításra* adott kölcsönökből jövőre 3800 pengő folyik be.

Az appropriációs javaslat mellékleteként a legutóbb elidegenített állami ingatlanok jegyzését ismertette. Eszerint a földmívelésügyi minisztérium *Dunaharasztiban* 480 négyszögölet, *Budaörsön* egy hold 188 négyszögölet, *Kalocsa*-telekpusztán pedig 12 holdat adott el.

A legnagyobb és a legkisebb tétel

A posta a dunajobbparti *körvasút* új vonalvezetéssel történt átépítéséhez 451 négyszögölet engedett át, a *kőszénbányászat* pedig törvényhatósági útépítés céljára Baranya megyében 1187 négyszögölet.

Ezenkívül az állam elcserélte *Vajdahunyad*-utca 56. sz. bérhazát a *Fő*-utca és a *Gyorskocsi*-utca közötti 370 négyszögöles telekre 21.000 pengő ráfizetéssel.

Nem érdektelen végül megemlíteni, hogy az appropriációs javaslat *legnagyobb tétele az együttesen kezelt közadókból várható 430 millió pengős bevétel, legkisebb tétele pedig a tihanyi halbiológiai kutatóintézet kiküldetési költsége címén felvett 260 pengős kiadás.*

Konkoly Kálmán

Wilberg német repülőtábornok halála

Berlin, november 25. *(Német T. I.)* Helmuth *Wilberg* repülőtábornokot november 20-án szolgálati repülés közben *halálos szerencsétlenség érte.* A tábornok repülőgépe lezuhant. Vele a német véderő egyik legidősebb repülőtisztje halt repülőhalált. Wilberg tábornok 1937 júliusában tevékenyen részt vett a *Condor-légió* megalapításában. 1938 márciusában a korhatár elérése után repülőtábornoki jelleggel kivált az aktív szolgálatból, a háború megindulásakor azonban újból szolgálatba állították mint magasrangú repülő-kiképzőparancsnokot. *Wilberg* repülőtábornokkal együtt repülőhalált halt *Kürbs* alezredes is, aki a repülőgépet vezette. *(MTI)*

BÜKY BÉLA KIÁLLÍTÁSA

A *Műteremben* vasárnap nyilt meg *Büky* Béla kiállítása, a mely a kitünő festőművész legújabb freskóterveit, népi motivumokkal átszőtt történelmi kompozicióit, tájképeit, figurálisait, csendéleteit, szőnyegeit, párnáit, színes árnyjáték-alakjait és jellegzetesen magyar bábfiguráit mutatja be.

Az érdekes és változatos anyag legkiemelkedőbb darabja egy hatalmas olajfestmény: *Az erdélyi bevonulás.* Tulajdonképpen freskóterv ez, amely rendkívül szerencsésen, minden teátrálitás nélkül, szinte a népmese-hangulat közvetlenségével s mégis monumentálisan oldja meg a cimében jelzett nehéz és szép művészi feladatot. A felszabadító honvédek ölelkeznek itt össze az ujjongó néppel, egysikban tartott, ritmikus elosztású, dekoratív csoportot alkotva, amelynek kontúrozott alakjai mögött a sötétszínű, összefogó hátteret adó táj nagyvonalúsága stílusosan érvényesül. Ez a nagyszabású kompozició megérdemelné, hogy mielőbb odakerüljön, ahova leginkább illik: valamelyik új erdélyi kultúrház falsíkjára, akár így, akár freskómegoldásban. Mellette főkép a *Feltámadás*, a *Tinódy*, a *Kazár*, a *Botond* és a *Szent István* kompozició tanuskodik meggyőzően Büky leegyszerüsített formákat éppoly dekoratívan, mint szervesen összefoglaló, hivatott freskófestő hajlandóságáról. *Göcseji hangulat* cimű vászna, néhány széles előadású, szerkezeti elemeket hangsúlyozó erdélyi, dunántúli és felvidéki tájképe, de különösen könnyed-friss akvarellsorozata vérbeli festőtehetségének legkifejezőbb és legkomolyabb megnyilatkozásai közé tartozik.

Külön igényekkel lépnek fel s teljes elismerésre tartanak számot Büky nemcsak témában, hanem szellemben is magyar faliszőnyegei és párnái, köztük a *Csodaszarvas*, a *Tihanyi visszhang*, a *Szent László, Toldi, Hollókő, Hunor és Magyar.* Egy vitrinben pedig azok a sikerült karakterfigurák *(Toldi, Cseh vitéz, Péter és Pál, Döbrögi* stb.), amelyek a művészi bábjáték nép-nemzeti sajátosságait minden »magyarkodás« nélkül emelik ki. Büky ennek a színmagyar bábjátékkultusznak régi, lelkes propagálója s szinte az egész országot bejárta az utóbbi tíz év alatt, mindenfelé bibabó-előadásokat rendezve a dramatizált *Toldiból, Fülemüléből* és *Ludas Matyiból.* Színes árnyképei (a *Kalevalából* és két székely balladából) szintén igen szépek. Általában: az egész kiállítás egységesen tükrözi azt az egészséges törekvést, amely — Kodály zenei példáján felbuzdulva — *népi* motívumok továbbfejlesztésével igyekszik kifejezetten *magyar* képzőművészeti értékeket létrehozni. —r—

43.	Kazári leány	akvarell	100.—
44.	Krasznahorka	„	100.—
45.	Dorozsmai szélmalom	„	100.—
46.	Perugia	„	100.—
47.	Kanyargó Ipoly	„	100.—
48.	Mákvirágok	„	100.—
49.	Nagybánya	„	100.—
50.	Hollókői este	„	100.—
51	Szőnyegtervek	„	100.—
52.	Béresgazda	„	100.—
53.	~~Kazári menyecske~~	„	100.—

Szőnyegek, párnák:

(Tervezte Büky Béla, készitette Büky Béláné)

54.	Falu. Filcrátét	250.—
55.	Toldy	250.—
56.	Tihanyi visszhang	400.—
57.	Szent László vizet fakaszt	250.—
58.	Csodaszarvas	250.—
59.	Julia szép leány, párna	60.—
60.	Hunor és Magyar, „	60.—
61.	Somogyi párna	60.—
62.	Hollókő. (Tervezte Büky Béla, készitette özv. H. Pintér Ágnes)	350.—

Vitrinben az előadásaimon szereplő babák:

1. Gyere haza édes anyám. Székely ballada, árnyjáték
2. Kalevalából részlet
3. Hallod-e te király fia. Székely ballada

A kiállitást rendezte:

KATÓ KÁLMÁN

festőművész

a „MŰTEREM" művészeti vezetője

MŰTEREM KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSAI
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12
FÉLEMELET — TELEFON: 189-554

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ: 1941 NOVEMBER 23-TÓL DEC. 4-IG 9—6 ÓRÁIG, VASÁR- ÉS ÜNNEPNAP 10—2 ÓRÁIG

KATALÓGUS ÁRA 50 FILL.

BÜKY BÉLA

FESTŐMŰVÉSZ

(FESTMÉNY, SZŐNYEG ÉS BÁBJÁTÉK)

KIÁLLITÁSÁNAK KATALÓGUSA 1941

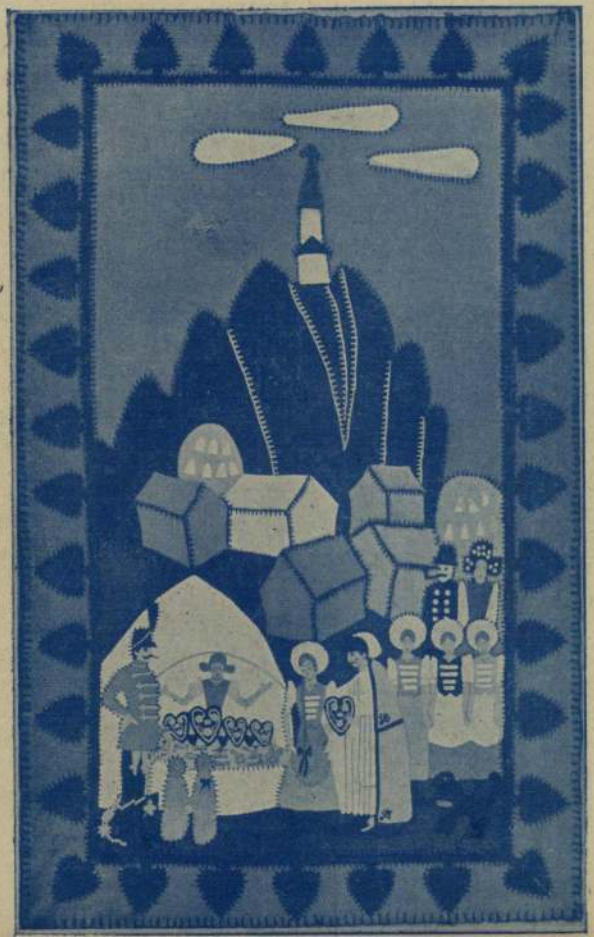

ELŐSZÓ.

1931-ben rendeztem az első gyüjteményes kiállitásomat a Nemzeti Szalon középső nagytermében. Az akkor felvetett gondolataimat az idő igazolta. Ma már szinte divatosakká váltak azok a gondolatok, amelyekért akkor még általában kárhoztattak. A régi l'art pour l'art (művészetet művészetért) elvvel szemben felfogásom az, hogy a művész állitsa a művészetét a népi közösség szolgálatába. Merjen a művész is lelkesedni a nagy nemzeti és emberi célokért és ez a lelkesedés a képein tükröződjön is. Nem véletlenség az, hogy különböző fajok vannak, a magyar nép is ugy szolgálhatja leginkább az egyetemes emberi kulturát, ha sajátos képességeit minél tökéletesebben kibontja. Ezeknek a céloknak a szolgálatában alkottam képeimet, szőnyegeimet, bábjátékaimat stb. Képeim és szőnyegeim már 1928-ban több állami kiállitáson szerepelnek külföldön. Bábjátékaimmal pedig országos viszonylatban több száz előadást rendeztem. Tiz év alatt az ország különböző vidékein tettem tanulmányutakat, hogy célkitüzéseimnek megfelelően népi motivumokkal gazdagitsam képeimet és az eleinte talán külsőségesnek látszó képzőművészeti törekvéseimet elmélyitsem.

Irodalmi és zenei területen (Arany, Petőfi, Bartók, Kodálynak) sikerült népi motivumok alapján maradandó magyar műalkotásokat kitermelni, hiszem, hogy képzőművészeti területen sem lesznek törekvéseink eredmény nélkül.

Büky Béla.

			Pengő
1.	Piros csendélet	olajfestmény	300.—
2.	Karácsony V.	„	400.—
3.	Babáim II.	tempera	600.—
4.	Termés	„	400.—
5.	Virágok, csendélet	olajfestmény	300.—
6.	Felvidéki bevonulás. Freskó terv,	„	300.—
7.	Szent István. Falfestmény terv,	tempera	300.—
8.	Erdélyi bevonulás II	„	300.—
9.	Kőrösfő	olajfestmény	300.—
10.	Göcseji hangulat II. Budapest sz. főv. Múzeum tul.	„	
11.	Kustán bácsi II.	„	900.—
12.	Gyilkos tó	„	300.—
13.	Erdélyi hangulat	„	300.—
14.	Miska kulacsos csendélet	tempera	300.—
15.	Öregasszony III	olajfestmény	400.—
16.	Feltámadás IV-V.	„	1000.—
17.	Attersee II.	„	400.—
18.	Sárga virágok, csendélet	„	100.—
19.	Botond. III Falfestm. terv, iskola számára,	tempera	300.—
20.	Hollókői csendélet	olajfestmény	400.—
21.	Erdélyi bevonulás II	„	5000.—
22.	Hollókői reggel	„	400.—
23.	Göcseji csendélet	tempera	300.—
24.	Ormánysági öregasszony II	olajfestmény	400.—
25.	Tinódy II	„	1000.—
26.	Mocsár III.	tempera	400.—
27.	Feltámadás II.	olajfestmény	1000.—
28.	Kézdivásárhelyi piac	„	400.—
29.	Kazár II	„	1000.—
30.	Egyke	„	400.—
31.	Madonnák	tempera	400.—
32.	Jézus a gyerekekkel IV.	olajfestmény	400.—
33.	Tanulmányok a siófoki plébánia templomban lévő stációkhoz	„	à 100.—
34.	Duna Nagymarosnál	akvarell	100.—
35.	Balatoni nádas	„	100.—
36.	Kecskepásztor fiu	„	100.—
37.	Halásztanya Siófokon	„	100.—
38.	Reggeli tájkép	„	100.—
39.	Kanyargó Tisza Tokajnál	„	100.—
40.	Kézdivásárhelyi házak	„	100.—
41.	Kazári menyecske I-II.	„	100.—
42.	Női arckép II.	„	100.—

Büky Béla

— **Büky Béla kiállítása.** A *Műterem* most megnyílt kiállításán *Büky* Béla festőművész mutatja be új képeit, szőnyegeit és bábjáték-figurait. Érdekes, színes, nívós anyag, amely változatosságában is egységes művészi szemléletről tanuskodik. Büky művészetének gyökerei a magyar népi talajból táplálkoznak s minden munkáján kifejező erővel jelentkezik a folklorisztikus eredet jellemző vonása. Formanyelve rajzosan tiszta, világos és egyszerű. Kedveli a nagyvonalú összefoglalást, a népmesék jelképes vonatkozásának megéreztetését s a stilizáltságon is átütő realitást. Azt az aranyjánosi józan »rögḧztapadottságot«, amely mindig a valóságra támaszkodva, szerkezeti elemekből alakítja ki a dekoratív hatású, játékos képi ábrázolást. Büky idestova egy évtizedre visszanyúló, ilyen irányú törekvései azt a célt szolgálják, hogy sajátosan magyar stílusú művészetet alakítson ki. A maga számára, de a népi közösség szolgálatában. S hogy milyen jelentős eredményeket ért el ezen a téren, arról *Erdélyi bevonulás* című, freskóba kívánkozó, hatalmas kompozíciója époly meggyőző bizonyságot tesz, mint történelmi vásznainak, göcseji és erdélyi tájainak, falusi csendéleteinek és figurálisainak egész sora. Színes, szép, alakos szőnyegei, pompás bábjáték- és árnyjáték-figurái haonló művészi szellemben fogantak. Magyar bi-ba-bó alakjai — Toldi, Döbrögi, Péter és Pál — különösen sikerültek s kiváltkép alkalmasak arra, hogy a szalón-bábjáték mai divatját komoly művészetté mélyítsék, általános kultúrtényezővé tegyék és szélesebb körökre is kiterjesszék. —i.

Pest, 1941. nov. 7.

BUDAPEST - KELENFÖLDI REFORMÁTUS ASSZONYKÖR

XI., BOCSKAY UTCA 42

Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes

dr. Szentiványi Gyuláné

KESZPÉNZZEL BÉRMENTESÍTVE
BUDAPEST

BUDAPEST

XI. Sáromány u. 16 lépe

Büky Emil

az VME törzstagja.

Az VME bécsi kiállítása alkalmából az osztrák vezető művészek egyesülete: a Hagenbund, egyhangulag külföldi levelezőtagul választották.

Magyarság, 1928. febr. 1.